

RURBANISME

o el reequilibri del territori

3

ALT URGELL - CERDANYA

URBANÍSTICA 6T - ETSAB 2024
JORDI FRANQUESA ed

Edició: Jordi Franquesa
amb Manuel Julià, Miquel Martí, Álvaro Cuéllar i Víctor Ténez

Disseny i producció: Yago Fernández

Drets d'autor
Exercicis: Els seus autors
Textos i imatges: L'equip de producció i edició

Impressor: Llar digital

L'objectiu d'aquest treball és merament acadèmic, sense fins lucratius

DL B: 21605-2024
ISBN paper: 978-84-10008-93-9
ISBN digital: 978-84-10008-94-6
DOI: 10.5821/ebook-9788410008946

RURBANISME

O EL REEQUILIBRI DEL TERRITORI

U6t

Jordi Franquesa

Els dibuixos d'aquesta publicació són treballs del curs d'Urbanística VI-T de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona durant el quatrimestre de primavera de 2023-2024.

Los dibujos de esta publicación son trabajos del curso de Urbanística VI-T de la Escola d'Arquitectura de Barcelona durante el semstre de primavera del 2023-2024.

The drawings in this publication are works from the Urban Planning VI-T course at the Barcelona School of Architecture during the spring semester of 2023-2024.

ALUMNAT

ALUMNADO

STUDENTS

Oriol Alcaide Lozano, **Eva** Alvarez Perez, **Marc** Amorós Bach, **Lucía** Andrés Tió, **Karen** Ardiaca De José, **Emma** Armand Ruiz, **Ismail** Belhadj Belhaj, **Paula** Bermúdez Yélamos, **Joaquim** Bou Subirats, **Jordi** Cabré Barrios, **Joan** Campos Garcia, **Júlia** Cánovas Trujillo, **Yan** Cao, **Carlos Steven** Cárdenas Castañeda, **Franco** Cardone Vargas, **Margarita** Careaga Ortega, **Marta** Carmona Ivorra, **Luis** Castañer Ysasi, **Sofia** Cazorla Martinez, **Valeria Mishell** Celi Jaramillo, **Alfredo** Chero León, **Laia** Claramunt Barrios, **Claudia** Clemente Rodríguez, **Maria** Coma Brujas, **Ernest** Cristofol Guillamet, **Joan** De La Fuente Casabona, **Marc** Diaz Luciano, **Ryan** Douglas Nolan, **Abdeljalil** El Bahja González, **Khaoula** Essaghir El Kochihi, **Ariadna Pilar** Fábregas Pascual, **Máximo** Fernández Villavicen Julian, **Corinne** Francica, **Alejandro** Gastiasoro Casañal, **Leslie Gloria** Gerecz Del águila, **Isabel** Gismero Torta, **Julio Cesar** Gonzalez Ramos, **Alba** Guerrero Tébar, **Jorge** Hermoso Morales, **Alberto** Herrero Sánchez-villares, **Isabella** Hincapie Zuleta, **Asya** Hovsepyan, **Erick Eduardo** Jara Quesada, **Maria** Jo Maragliano, **Chenqi** Li, **Xiaoyu** Liu, **Joan** Lligé I Porta, **Karen Natali** Lopez Pérez, **Marina** Lucas Puig, **Patricia** Mancera Diez, **Lydia** Marín Domingo, **Mireia** Mariño Moreno, **Patricia Arami** Martínez Candia, **Gerard** Martorell Llarch, **Elena** Matillo Sauleda, **Blanca** Meliz Garcia, **Josep** Mira Alemany, **Manuel Alejandro** Monasterio Gonzales Del Valle, **Mellane Irina** Mora Betancourth, **Yann** Morales Claro, **Angi Jhuliana** Moreira Coyago, **Nora** Mulet Jordan, **Berta** Muñoz Arredondo, **Judit** Muñoz Soler, **Albert** Navarro Majado, **Javier** Nicolau Jimenez, **Núria** Oliver Valls, **Luis Eduardo** Ortega Mueras, **Alejandra** Ortuño Guilera, **Lidia** Pages Becerra, **Axel** Palazuelo Eustaquio, **Aina** Palmer Gómez, **Eduard** Pellicer Hurtado, **Carlos** Ponferrada Rodríguez, **Simone** Presa, **Alba** Recio Sesma, **Carme** Reig Romero, **Javier** Repiso Rodríguez, **Aina** Rey Rostoll, **Cristina** Rigual Miret, **Laura** Rodero Pérez, **Carla** Rodriguez Uviedo, **Alvaro** Royo Campos, **Isabel** Ruiz Martínez, **Marta** Salvador Escrigas, **Alex** Xavier Sandoval García, **Juan Andres** Sayajo Angel, **Núria** Segura González, **Marina** Serra Queralt, **Rebeca** Serret Vega, **Valentina** Sierra Gaitan, **Josep** Socias Puig, **Khrystyna** Tetya Sokolovska, **Andrea Fabiola** Stuyck León, **Alvaro** Suarez De La Fuente, **Pau** Tayà Serrano, **Santi** Torres Rojo, **O. Oliver** Unigwe Robert, **Arantxa** Vázquez Aragón, **Nicholas** Velten Lara, **Adrian Jesús** Vidal Toledo, **Alba** Vives Ramon, **Jicheng** Wang, **Mariona** Yepes Daviu, **Yichen** Zhou, **Assia** Zouhair Hormi

gru Grup de Recerca Urbanisme

dutp Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge

CAUC Consorci GAL Alt Urgell - Cerdanya

RECERCA RURBANA Despoblament vers Desenvolupament Rural

ÍNDICE

CONTENTS

Presentación	15	***Presentation***	*15*
Programa de curso	17	***Course agenda***	*17*
Sesiones teóricas	43	***Theoretical classes***	*43*
Proyectos de referencia	73	***Leading projects***	*73*
Proyectos de referencia	109	***Leading projects***	*109*
Ejercicios	151	***Exercises***	*151*
Núcleos rurales remotos	169	***Remote settelments***	*169*
Análisis	177	***Analysis***	*177*
Ejercicios	183	***Exercises***	*183*
Núcleos rurales sinérgicos	211	***Synergistic settelments***	*211*
Análisis	219	***Analysis***	*219*
Ejercicios	225	***Exercises***	*225*
Núcleos rurales periurbanos	277	***Periurban settelments***	*277*
Análisis	285	***Analysis***	*285*
Ejercicios	291	***Exercises***	*291*
Conclusiones	339	***Conclusions***	*339*

ÍNDEX

Presentació 15

Programa de curs 17

Sessions teòriques 43

Projectes de referència 73

Projectes de referència 109

Exercicis 151

Nuclis rurals remots 169
Anàlisi-D.A.F.O 177
Exercicis 183

Nuclis rurals sinèrgics 211
Anàlisi-D.A.F.O 219
Exercicis 225

Nuclis rurals periurbans 277
Anàlisi-D.A.F.O 285
Exercicis 291

Una conlcusió en el context global 339

PRESENTACIÓN

PRESENTATION

El origen etimológico de la palabra "rural" proviene, por un lado, de la raíz del latín rus o ruris, que significa "campo", y por otro lado, del sufijo-al, que indica "relativo" o "perteneciente a". La palabra latina ruralis proviene del latín postclásico, y se utilizó para referirse al territorio rural de una manera más específica, tal vez para sustituir la palabra rusticus, que en ese momento tenía un significado más peyorativo, atribuyéndose a una persona más bien simple. Este prejuicio, lamentablemente, sigue estando extendido, pero aun así, y como veremos, podemos tener la certeza de la inapelable complejidad del territorio rural; y aún más, de su extraordinario potencial para abordar los retos contemporáneos relativos a la sostenibilidad, al equilibrio económico y social, y a la calidad de vida.

The etymological origin of the word "rural" comes, on one hand, from the Latin root rus or ruris, meaning "countryside," and on the other hand, from the suffix -al, which indicates "related to" or "pertaining to." The Latin word ruralis comes from post-classical Latin, and it was used to refer to rural territory in a more specific way, perhaps to replace the word rusticus, which at that time had a more pejorative meaning, being attributed to a rather simple person. This prejudice, unfortunately, is still widespread, but even so, and as we will see, we can be certain of the undeniable complexity of rural territory; and even more, of its extraordinary potential to address contemporary challenges related to sustainability, economic and social balance, and quality of life.

El término ruralidad debe concebirse como un concepto absolutamente poliédrico y multidimensional, que puede tener diferentes acepciones en función de la temática que se aborde. Dependiendo de esto, podremos encontrar una definición más precisa y pertinente. Si el debate gira en torno a sus atributos geográficos y espaciales, o sobre el uso y aprovechamiento del territorio, o sobre aspectos vinculados a temas socioeconómicos o socioculturales, o sobre el flujo de los mercados, o de sus activos patrimoniales, seguramente podremos reconocer distintas definiciones, que sin duda irán más allá de entender el mundo rural simplemente como "no urbano". En cualquier caso, el medio rural debe entenderse como un espacio social, donde vivir, trabajar y practicar el ocio, y no solo como una base de recursos.

The term rurality must be conceived as an absolutely multifaceted and multidimensional concept, which can have different meanings depending on the topic being discussed. Depending on this, we may find a more accurate and pertinent definition. If the debate centers on its geographical and spatial attributes, or on the use and exploitation of the territory, or on aspects related to socio-economic or socio-cultural issues, or on market flows, or on its patrimonial assets, we can surely recognize different definitions that will undoubtedly go beyond understanding the rural world simply as "non-urban." In any case, the rural environment must be understood as a social space, where living, working, and leisure activities take place, and not just as a resource base.

En efecto, los núcleos rurales tienen unos aspectos diferenciales que los hacen especialmente atractivos, y que tienen que ver con su tamaño y su "sensación de lugar", su equilibrio con el entorno natural, y con componentes identitarios bastante desarrollados donde las redes comunitarias son a menudo elaboradas e incluso sofisticadas. Pero al mismo tiempo, estos lugares deben tener una mirada acentuada hacia la globalización, deben poder encajarse en un discurso más territorial y deben ser capaces de reconocer su papel fundamental en las dinámicas económicas, sociales y culturales de escalas superiores, de manera que permita una lectura más omnicomprensiva de la realidad. Es solo a partir de esta mirada que abarca simultáneamente la escala local y la territorial, y que aborda el dualismo sinérgico entre los núcleos urbanos y rurales, cuando podemos darnos cuenta del verdadero significado del término "rural".

Indeed, rural areas have differential aspects that make them particularly attractive, which have to do with their size and their "sense of place," their balance with the natural environment, and with strongly developed identity components where community networks are often elaborate and even sophisticated. But at the same time, these places must have a strong focus on globalization, they must be able to fit into a more territorial discourse, and they must be able to recognize their fundamental role in the economic, social, and cultural dynamics of higher scales, allowing for a more comprehensive reading of reality. It is only from this perspective that simultaneously considers both the local and territorial scales and addresses the synergistic dualism between urban and rural areas that we can realize the true meaning of the term "rural."

Es entonces dentro de este marco contextual donde esta asignatura toma forma. El objetivo fundamental de este curso es desarrollar estrategias que contribuyan al reequilibrio de nuestro territorio. Estas estrategias deben basarse en criterios que reconozcan la multifuncionalidad de los entornos rurales y su complejidad, con el objetivo de establecer sinergias eficaces con los asentamientos urbanos. Se busca también una aproximación holística que aborde el sistema territorial de manera integral.

It is within this contextual framework where this subject takes shape. The main objective of this course is to develop strategies that contribute to the rebalancing of our territory. These strategies must be based on criteria that recognize the multifunctionality of rural environments and their complexity, with the aim of establishing effective synergies with urban settlements. It also seeks a holistic approach that addresses the territorial system in a comprehensive way.

El programa formativo, como se podrá comprobar más adelante, se basa en una clasificación previa de los asentamientos rurales, donde se ha establecido una distinción entre (1) los asentamientos rurales periurbanos, situados en proximidad a ciudades consolidadas o intermedias, (2) los asentamientos rurales remotos, que se encuentran a una distancia significativa de estas ciudades y experimentan problemas de accesibilidad y despoblamiento, y (3) los núcleos rurales sinérgicos, ubicados en entornos poco accidentados y relativamente próximos a las ciudades, y en una situación intermedia entre los dos anteriores. Estos tres escenarios han sido el objeto central de este curso académico, que ha enfocado los casos de estudio en el Alt Urgell y La Cerdanya. El objetivo para los próximos años es expandir el ámbito de estudio a otras regiones catalanas para poder derivar, mediante la comparación entre estos ámbitos, conclusiones relevantes sobre esta clasificación taxonómica.

The training program, as will be seen below, is based on a previous classification of rural settlements, where a distinction has been established between (1) periurban rural settlements, located in proximity to consolidated or intermediate cities, (2) remote rural settlements, which are at a significant distance from these cities and experience accessibility and depopulation problems, and (3) synergistic rural nuclei, located in less rugged environments relatively close to cities, and in an intermediate situation between the previous two. These three scenarios have been the central object of this academic year, which has focused the case studies in Alt Urgell and La Cerdanya. The objective for the coming years is to expand the scope of study to other Catalan regions in order to derive, through the comparison between these areas, relevant conclusions about this taxonomic classification.

Este curso ha sido una experiencia apasionante y motivadora, sobre todo para los estudiantes que se han aventurado por primera vez a explorar la escala territorial. Han tenido la oportunidad de entrar en nuevos territorios y entornos, ya sean urbanos o rurales, descubriendo así la diversidad y la riqueza que caracteriza nuestro territorio. Durante esta inmersión, han conseguido una comprensión más profunda de la complejidad y de los estimulantes retos que plantea el entorno en el que viven. Este libro está dedicado a todos estos estudiantes, que con curiosidad y entusiasmo han abordado esta aproximación al análisis territorial, contribuyendo a su propia formación académica y a la comprensión más amplia de la dinámica territorial contemporánea.

This course has been an exciting and motivating experience, especially for students who have ventured for the first time to explore the territorial scale. They have had the opportunity to immerse themselves in new territories and environments, whether urban or rural, thus discovering the diversity and richness that characterizes our territory. During this immersion, they have gained a deeper understanding of the complexity and stimulating challenges posed by the environment in which they live. This book is dedicated to all these students, who with curiosity and enthusiasm have approached to territorial analysis, contributing to their own academic training and to the broader understanding of contemporary territorial dynamics.

PRESENTACIÓ

L'origen etimològic de la paraula "rural" prové d'una banda de l'arrel del llatí rus o ruris, que significa "camp", i de l'altra del sufix al, que indica que és "relatiu" o "que pertany a". La paraula llatina ruralis prové del llatí post clàssic, i que es va emprar per referir-se al territori rural d'una manera més específica, per substituir tal vegada la paraula rusticus, que tenia llavors un significat més pejoratiu, atribuint-se a una persona més aviat simple. Aquest prejudici és malauradament encara estès, però tot i això, i com veurem, podem tenir la certesa de la inapel·lable complexitat del territori rural; però encara més, del seu extraordinari potencial per abordar els reptes contemporanis relatius a la sostenibilitat, a l'equilibri econòmic i social i a la qualitat de vida.

El terme ruralitat cal concebre'l com un concepte absolutament polièdric i multidimensional, i que pot tenir diferents accepcions en funció de la temàtica que s'abordi. En funció d'això podrem trobar una definició més acurada i pertinent. Si el debat pivota sobre els seus atributs geogràfics i espaials, o sobre l'ús i aprofitament del territori, o sobre aspectes vinculats als temes sòcio-econòmics o sòcio-culturals, o sobre el flux dels mercats, o dels seus actius patrimonials, segurament podrem reconèixer distintes definicions, i que sens dubte aniran més enllà d'entendre el món rural com a simplement "no urbà". En qualsevol cas, el medi rural cal entendre'l com un espai social, on viure, treballar i practicar l'oci, i no només com una base de recursos.

En efecte, els nuclis rurals tenen uns aspectes diferencials que els fan especialment atractius, i que tenen a veure amb la seva mida i la seva "sensació de lloc", el seu equilibri amb l'entorn natural, i amb components identitaris força desenvolupats on les xarxes comunitàries són sovint elaborades i fins i tot sofisticades. Però al mateix temps, aquests indrets han de tenir una accentuada mirada vers la globalització, han de poder encaixar-se en un discurs més territorial i han de ser capaços de reconèixer el seu paper fonamental en les dinàmiques econòmiques, socials i culturals d'escales superiors de manera que permeti una lectura més omnicomprensiva de la realitat. És només a partir d'aquesta mirada que tempteja simultàniament l'escala local i la territorial i que aborda el dualisme sinèrgic entre els nuclis urbans i rurals quan podem adonar-nos compte del veritable significat del terme "rural".

És doncs dins d'aquest marc contextual on aquesta assignatura pren forma. L'objectiu fonamental d'aquest curs és desenvolupar estratègies que contribueixin al reequilibri del nostre territori. Aquestes estratègies han de basar-se en criteris que reconeguin la multifuncionalitat dels entorns rurals i la seva complexitat, amb l'objectiu d'establir sinèrgies eficaces amb els assentaments urbans. Es busca també una aproximació holística que abordi el sistema territorial de manera integral.

El programa formatiu, com es podrà comprovar més endavant, es basa en una classificació prèvia dels assentaments rurals, on s'ha establert una distinció entre (1) els assentaments rurals periurbans, situats en proximitat a ciutats consolidades o intermèdies, (2) els assentaments rurals remots, que es troben a una distància significativa d'aquestes ciutats i experimenten problemes d'accessibilitat i despoblament, i (3) els nuclis rurals sinèrgics, ubicats en entorns poc accidentats i relativament propers a les ciutats, i en una situació intermèdia entre els dos anteriors. Aquests tres escenaris han estat l'objecte central d'aquest curs acadèmic, que ha enfocat els casos d'estudi en l'Alt Urgell i la Cerdanya. L'objectiu per als propers anys és expandir l'àmbit d'estudi a altres regions catalanes per poder derivar, mitjançant la comparació entre aquests àmbits, conclusions rellevants sobre aquesta classificació taxonòmica.

Aquest curs ha resultat ser una experiència enriquidora i inspiradora, especialment per als estudiants que, per primera vegada, s'han atrevit a explorar la dimensió territorial. Han tingut l'oportunitat d'adentrar-se en diversos espais, tant urbans com rurals, descobrint així la varietat i la riquesa que defineixen el nostre territori. A través d'aquesta immersió, han adquirit una comprensió més profunda de la complexitat i dels desafiaments estimulants que ofereix l'entorn on viuen. Aquest llibre està dedicat a tots aquests estudiants que, amb curiositat i entusiasme, han abraçat aquest enfocament de l'anàlisi territorial, contribuint al seu creixement acadèmic i a una comprensió més àmplia de les dinàmiques territorials actuals.

Jordi Franquesa

INTRODUCCIÓN

La problemática del despoblamiento rural afecta buena parte de nuestro territorio, y deriva a menudo de una mirada estrábica que tiende a disociar el binomio urbano/rural, a veces de manera interesada y otras de manera inconsciente. A menudo, las dinámicas económicas, las ventajas y limitaciones de los pequeños núcleos urbanos en suelo rural se intentan explicar únicamente desde el contexto de su entorno inmediato, de la misma manera que muchas veces se definen las dinámicas y singularidades de los núcleos urbanos consolidados desde un contexto estrictamente urbano, abarcando solo los suelos no urbanizables limítrofes, muy condicionados por los usos y las actividades urbanas.

Para abordar las dificultades y especificidades de nuestros asentamientos rurales es necesario tener en cuenta el territorio en su globalidad, entendiendo las sinergias que se generan entre estos asentamientos y las ciudades medianas cercanas. Es por ello que se hace necesaria una mirada abierta y global para apuntalar el repoblamiento, una perspectiva que contemple el escenario territorial en todas sus vertientes, y que nos pueda permitir hablar de lo que podríamos identificar como el territorio rururbano, un territorio donde se busca la interacción y el beneficio de ambas realidades sin renunciar a las especificidades del mundo rural.

OBJETIVOS

El objetivo principal de este curso es encontrar estrategias que permitan reequilibrar nuestro territorio, implementando criterios que entiendan el potencial multifuncional del entorno rural y su complejidad para establecer efectivas sinergias con los asentamientos urbanos y que apuesten por una lectura holística del sistema territorial.

INTRODUCTION

The problem of rural depopulation affects much of our territory and is often derived from a short-sighted view that tends to dissociate the urban/rural pairing, sometimes out of self-interest and sometimes unconsciously. Often, the economic dynamics, advantages and constraints of small urban towns on rural land are explained only from the context of their immediate environment, in the same way that the dynamics and singularities of consolidated urban towns are considered in a strictly urban context that only covers the non-urbanizable land that borders them, which is strongly influenced by urban uses and activities.

In order to address the difficulties and specificities of our rural settlements, we must consider the territory as a whole, by understanding the synergies generated between these settlements and the nearby medium-sized cities. This is why an open, general approach is needed to underpin repopulation, a perspective that looks at the territorial scenario in all its aspects and can allow us to talk about what we could identify as the "rurban" territory: a territory where the interaction and benefit of both realities is sought without renouncing the specificities of the rural world.

TARGET

The main objective of this course is to find strategies that will allow the rebalancing of our territory, implementing criteria that consider the multifunctional potential of the rural environment and its complexity to establish effective synergies with urban settlements and to opt for a holistic interpretation of the territorial system.

PROGRAMA DEL CURS

INTRODUCCIÓ

La problemàtica del despoblament rural afecta bona part del nostre territori, i deriva sovint d'una mirada estràbica que tendeix a dissociar el binomi urbà/rural, a vegades de manera interessada i d'altres de manera inconscient. Sovint, les dinàmiques econòmiques, els avantatges i les limitacions dels petits nuclis urbans en sòl rural s'intenten explicar únicament des del context del seu entorn immediat, de la mateixa manera que moltes vegades es defineixen les dinàmiques i singularitats dels nuclis urbans consolidats des d'un context estrictament urbà, abastant només els sòls no urbanitzables limítrofs, molt condicionats pels usos i les activitats urbanes.

Per abordar les dificultats i especificitats dels nostres assentaments rurals cal tenir en compte el territori en la seva globalitat, entenent les sinèrgies que es generen entre aquests assentaments i les ciutats mitjanes properes. És per això que es fa necessària una mirada oberta i global per apuntalar el repoblament, una perspectiva que contempli l'escenari territorial en totes les seves vessants, i que ens pugui permetre parlar del que podríem identificar com el territori rurbà, un territori on es busca la interacció i el benefici d'ambdues realitats sense renunciar a les especificitats del món rural.

L'OBJECTIU

L'objectiu principal d'aquest curs és trobar estratègies que permetin reequilibrar el nostre territori, implementant criteris que entenguin el potencial multifuncional de l'entorn rural i la seva complexitat per establir efectives sinèrgies amb els assentaments urbans i que apostin per una lectura holística del sistema territorial.

LOS ESCENARIOS

Es necesario entender que cada territorio es específico y, por lo tanto, aunque se puedan plantear estrategias genéricas que puedan ayudar a abordar el problema, las singularidades de cada escenario acabarán por definir las alternativas.
A pesar de esto, y como método de trabajo, se propone una clasificación previa de tres escenarios reflexivos que pueden orientar el trabajo:

1)Núcleos rurales periurbanos: contemplaría aquellos asentamientos rurales que se encuentran próximos a núcleos urbanos consolidados, o a lo que podríamos llamar ciudades intermedias.

2) Núcleos rurales sinérgicos: se trataría de asentamientos rurales distantes a los núcleos urbanos consolidados, y que ejercen sinergias entre ellos, con conexiones y complicidades efectivas, que son capaces de dibujar un escenario relativamente estable de actividades económicas.

3) Núcleos rurales remotos: incluiríamos en este grupo los asentamientos rurales muy alejados de los núcleos urbanos consolidados, de complicado acceso, y donde las sinergias con los núcleos vecinos son limitadas.

SCENARIOS

It should be noted that each territory is specific. Therefore, while we can formulate generic strategies that can help address the problem, the singularities of each scenario will define the alternatives.

Despite this, and as a working method, a prior classification of three scenarios is proposed that can guide the work. These are:

1) Periurban rural settlements, including those that are near consolidated urban settlements, or what we might call intermediate cities.

2) Synergistic rural settlements are distant from the consolidated urban centres, which have synergies between them, with effective connections and mutual understanding. They can generate a relatively stable situation of economic activities.

3) Remote rural settlements include those that are very far from consolidated urban cities, with complicated access, where synergies with neighbouring settlements are limited.

ELS ESCENARIS

Cal però entendre que cada territori és específic, i per tant, tot i poder plantejar estratègies genèriques que poden ajudar a abordar el problema, les singularitats de cada escenari acabaran per definir les alternatives.

Malgrat això, i com a mètode de treball, es proposa una classificació prèvia de tres escenaris reflexius que poden orientar el treball:

(1) Nuclis rurals periurbans: contemplaria aquells assentaments rurals que es troben pròxims a nuclis urbans consolidats, o al que podríem anomenar ciutats com a mínim intermitges.

Callús i Manresa (Bages)

2) Nuclis rurals sinèrgics: es tractaria d'assentaments rurals distants als nuclis urbans consolidats, i que exerceixen sinèrgies entre ells, amb connexions i complicitats efectives, i que són capaços de dibuixar un escenari relativament estable d'activitats econòmiques.

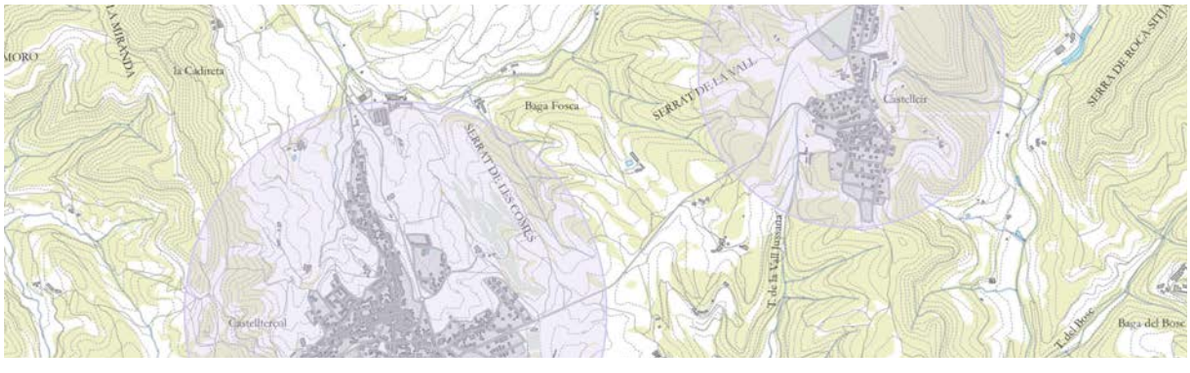

Castellterçol i Castellcir (Moianès)

(3) Nuclis rurals remots: inclouríem en aquest grup els assentaments rurals molt allunyats dels nuclis urbans consolidats, de complicat accés, i on les sinèrgies amb els nuclis veïns són limitades.

Saldes (Alt Berguedà)

Esta investigación propone abordar diferentes casos de estudio del territorio catalán, de acuerdo con estas premisas, y que pretende extraer a corto, mediano y largo plazo conclusiones teóricas y prácticas que permitan nutrir las posibles actuaciones orientadas a abordar el problema del despoblamiento en nuestro territorio.

El método de trabajo se verá apoyado por trabajos paralelos en la asignatura de Urbanística VI de cuarto curso de carrera de la Escuela de Arquitectura de Barcelona, donde se podrán trabajar los diferentes casos de estudio de manera profunda, y donde se plantearán y discutirán diferentes estrategias.

ELEMENTOS DE DISCUSIÓN

El marco de trabajo se basará en diferentes elementos a tener en cuenta en la discusión, donde se considerarán las dinámicas rurales y sus economías, pero muy especialmente la dimensión urbanística del problema y sus sinergias con los núcleos urbanos. En este sentido, los elementos de discusión serán los siguientes:

1. Las diferentes dimensiones del entorno rural (sus especificidades, su economía agraria y su valor medioambiental) y del entorno urbano (sus generalidades, su economía diversa y su valor de multiplicidad de servicios).

2. El apoyo que nos ofrecen las anteriores experiencias proyectuales en la historia del urbanismo, desde el socialismo utópico hasta las ideas de la ciudad jardín o los poblados de colonización.

3. La crisis del COVID-19 y sus repercusiones en las nuevas tendencias territoriales que suponen una nueva demanda sobre escenarios rurales y sobre nuevos entornos residenciales.

4. Los diferentes ítems urbanísticos que pueden aportar luz sobre el despoblamiento:

a. La atención a las infraestructuras y a nuevos modelos de movilidad.
b. La vivienda y los nuevos modelos residenciales, atendiendo también al papel de las masías.
c. Los servicios, los coequipamientos y la educación.
d. La reinterpretación de los espacios abiertos en los entornos rurales.
e. Las nuevas economías e industrias y su implementación en suelos rurales.
f. El valor del patrimonio arquitectónico, natural y cultural.

5. La lectura interescalar, desde las escalas locales, las intermedias y las territoriales.

This research proposes addressing case studies in the Catalan territory, in accordance with these definitions. The aim is to draw short, medium and long-term theoretical and practical conclusions that enable potential actions to tackle the problem of depopulation in our territory.

The working method will be supported by work parallel to the subject of fourth-year Urban Design VI of the Barcelona School of Architecture, in which case studies can be examined in depth, and strategies can be proposed and discussed.

DISCUSSION ITEMS

The framework is based on the elements to be considered in the discussion. Rural dynamics and their economies will be considered, and the urban dimension of the problem and its synergies with urban centres. In this regard, the elements of discussion are as follows.

1. The dimensions of the rural environment (its specificities, agricultural economy and environmental value) and of the urban environment (its generalities, its diverse economy and the value of its variety of services).

2. The support offered by previous design experiences in the history of urbanism, from utopian socialism to the ideas of the garden city or colonial settlements.

3. The COVID-19 crisis and its impact on the new territorial trends that represent a new demand for rural scenarios and new residential environments.

4. The urban factors that can help to explain depopulation:

a. The focus on infrastructure and new models of mobility.
b. Housing and new residential models, which also considers the role of farmhouses.
c. Services, shared facilities and education.
d. Reinterpretation of open spaces in rural environments.
e. New economies and industries and their implementation on rural soils.
f. The value of architectural, natural and cultural heritage.

5. Interscalar reading, from local, intermediate and territorial scales.

Aquesta recerca proposa abordar diferents casos d'estudi del territori català, d'acord amb aquestes premisses, i que pretén extreure a curt, mig i llarg termini conclusions teòriques i pràctiques que permetin nodrir les possibles actuacions orientades a abordar el problema del despoblament al nostre territori.

ELEMENTS DE DISCUSSIÓ

El marc de treball partirà de diferents elements a tenir en compte en la discussió, on es consideraran les dinàmiques rurals i les seves economies, però molt especialment la dimensió urbanística del problema i les seves sinèrgies amb els nuclis urbans. Cal d'abordar per tant, al mateix temps i de manera simultània, les diferents temàtiques clau sobre les que cal incidir si pretenem intervenir de manera efectiva sobre la complexitat dels territoris rurals.

En aquest sentit, els elements de discussió seran els següents:

1) Les diferentes dimensions de **l'entorn rural** (les seves especificitats, la seva economia agrària i el seu valor mediambiental) i de **l'entorn urbà** (les seves generalitats, la seva economia diversa i el seu valor de multiplicitat de serveis).

2) El suport que ens ofereix les anteriors **experiències projectuals** en la història de l'urbanisme, des del socialisme utòpic fins a les idees de la ciutat jardí o els poblats de colonització.

3) La crisi del **COVID-19** i les seves repercussions en les noves tendències territorials que suposen una nova demanda sobre escenaris rurals i sobre nous entorns residencials.

4) Els diferents ítems urbanístics que poden aportar llum sobre el despoblament:

a) L'atenció a les infraestructures i a nous models de **mobilitat**.
b) L'**habitatge** i els nous models residencials, atenent també al paper dels masos.
c) Els **serveis**, els coequipaments i l'educació.
d) La reinterpretació dels **espais oberts** en els entorns rurals.
e) Les **noves economies** i indústries i la seva implementació en sòls rurals.
f) El valor del **patrimoni** arquitectònic, natural i cultural.

5) La **lectura interescalar**, des de les escales locals, les intermitges i les territorials.

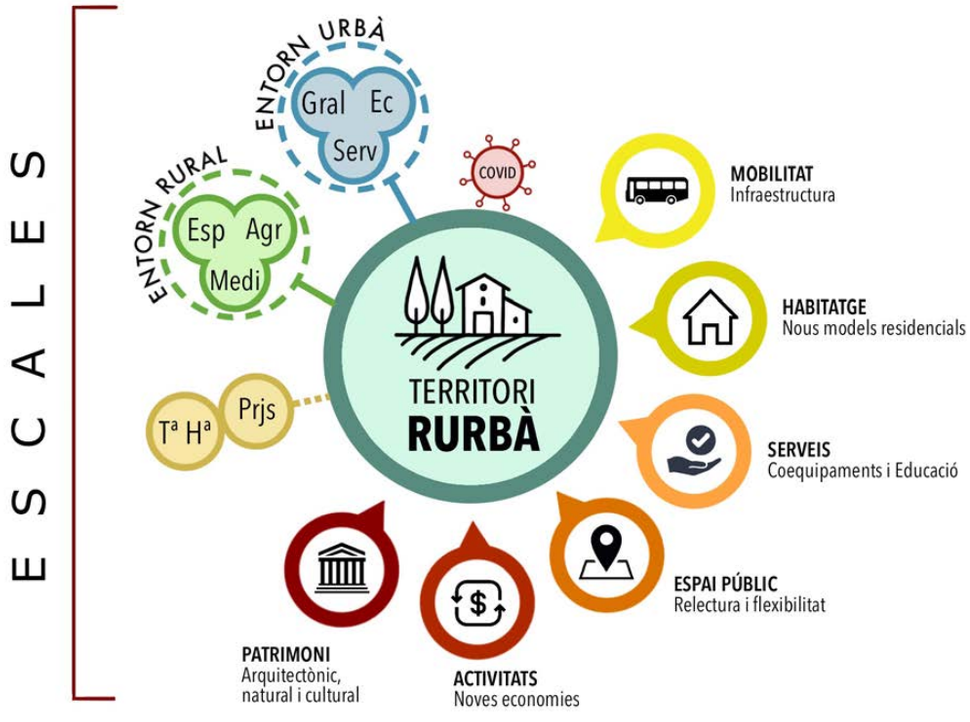

Organigrama del curs

En resumen, el trabajo busca reflexionar sobre el equilibrio territorial que pueda abordar el problema del despoblamiento y permita dinamizar los asentamientos rurales como recurso para mejorar la calidad de vida tanto de estos núcleos como también de los urbanos consolidados.

In short, the study seeks to reflect on territorial rebalancing, which can address the problem of depopulation and enable rural settlements to be revitalized as a means of improving the quality of life of both these settlements and consolidated urban centres.

CONSIDERACIONES GENERALES

GENERAL CONSIDERATIONS

Estos once conceptos clave son fundamentales para comprender el desarrollo rural y su consolidación. Estos aspectos definen los asentamientos rurales que deben ser:
1. Sostenidos en el tiempo, y no de corta duración.
2. Sostenibles, respetando su capital heredado.
3. En proceso de transformación constante, con una continuidad de acciones entrelazadas.
4. Efectivos económicamente, en relación a la producción, distribución e intercambio de bienes y servicios.
5. Socialmente activos, identitarios y comunitarios, respetando las relaciones humanas.
6. Culturalmente dinámicos, respeto los diferentes tipos de actividades comunitarias.
7. Vinculados estrechamente con su entorno físico y natural.
8. Razonados desde el punto de vista del diseño urbano.
9. Bienestar, desde el punto de vista de la calidad de vida.
10. Inclusivos para todas las edades, géneros y grupos sociales.
11. Autosuficientes, donde vivir y trabajar sea viable en su área de influencia.

We can establish eleven key concepts that we consider fundamental to understanding rural development and its consolidation. These aspects define the rural settlements, which must be:
1. Durable over time, not short-lived.
2. Sustainable, respecting their inherited capital.
3. In the process of constant transformation, with a continuum of interlinked actions.
4. Financially effective, in relation to the production, distribution and exchange of goods and services.
5. Socially active, identity-based, community-based and respectful of human relations.
6. Culturally dynamic, with regard to the types of community activities.
7. Closely linked to their physical and natural environment.
8. Intended and reasoned from the perspective of urban design.
9. Comfortable, from the perspective of quality of life.
10. Inclusive towards all ages, genders and social groups.
11. Self-sufficient, where living and working is viable in their area of influence.

Es necesario tener en cuenta algunos aspectos inherentes a los núcleos rurales para poder intervenir sobre ellos y su entorno inmediato, y que sin duda deben condicionar las diferentes estrategias que se puedan implementar:

Some inherent aspects of rural areas need to be considered to have an impact on them and their immediate surroundings. These aspects influence the strategies that can be implemented.

1.El primer argumento se refiere a la diversidad local. Las zonas rurales del territorio catalán tienen algunos aspectos en común, pero están lejos de ser idénticas. Algunas tienen economías dominadas por la agricultura, otras por el turismo, y otras por la actividad manufacturera. Algunas experimentan gravemente la despoblación, mientras que otras son estables, y otras es el rápido crecimiento de la población y sus trastornos sociales relacionados lo que las caracterizan. Algunas sufren al estar demasiado cerca de las áreas metropolitanas, mientras que en otras es la lejanía la que agrava su situación. Algunas están bien dotadas de recursos naturales, y otras no. Así, mientras que todas las zonas rurales tienen, por definición, una población dispersa y un paisaje dominado por el campo abierto, sus circunstancias económicas y sociales, sus problemas, necesidades y potencial de desarrollo son profundamente diferentes. De ello se deduce que los programas que aborden sus problemas deben ser localmente sensibles.

1. The first argument for local rural development concerns local diversity. The rural areas of Catalan territory have some aspects in common but are far from identical. Some have economies that are still dominated by agriculture, others by tourism and others by manufacturing. Some have experienced serious depopulation, while others have been stable for a long time and others are experiencing rapid growth of the population and the related social disorders that characterise this. Some suffer because they are too close to metropolitan areas, while for others it is precisely the remoteness that exacerbates their situation. Some are well equipped with natural resources, others are not. Thus, while all rural areas have, by definition, a scattered population and a landscape dominated by the open countryside, their economic and social circumstances, their problems, needs and development potential are profoundly different. As a result, programmes dealing with their problems must be locally sensitive.

2. Los problemas rurales están interconectados y, por lo tanto, también deben serlo las medidas y las organizaciones implicadas. Y la manera más efectiva de lograrlo puede ser a un nivel intermedio, en algún lugar entre la región por un lado, y el pueblo por el otro. Es en este nivel donde las alianzas se forjan mejor, o dicho de otra manera, donde las prioridades top-down (relacionadas con sectores como la salud, educación, energía o sectores industriales específicos) y las necesidades bottom-up (en áreas geográficas y entornos concretos) se reconcilian mejor. Las sinergias implementables en los entornos rurales tienen el potencial de ser el engranaje central que conecta las necesidades y prioridades locales con las expectativas sectoriales que pueden suministrar la energía necesaria para un desarrollo rural equilibrado y sostenible.

2. Rural problems are intertwining. Consequently, the measures to address them and the bodies involved must be interlinked. The most effective way of achieving this could be at an intermediate level, somewhere between the region on the one hand, and the people on the other. It is at this level that alliances are best formed and stronger coordination is achieved, in other words, top-down priorities (related to sectors such as health, education, energy or specific industrial sectors) and bottom-up needs (geographical areas and environments) are best reconciled. Implementable synergies in rural environments can be the central cog that connects local needs and priorities with sectoral expectations that can provide the energy needed for balanced, sustainable rural development.

3. El tercer argumento se refiere a la identificación y movilización local. Es importante entender que la población local en su conjunto (tanto individuos como colectividades en grupos, organizaciones y empresas) son recursos clave en el desarrollo rural, como fuentes de información, ideas, energía y empresa. Estas personas sólo se involucrarán si creen que la

3. The third argument concerns local identification and mobilization. It must be considered that the local population as a whole (considering individuals and groups, organizations and companies) are key resources in rural development, as sources of information, ideas, energy and enterprise. These people will only get involved if they believe that the matter in

En definitiva, el treball busca una reflexió sobre el reequilibri territorial que pugui abordar el problema del despoblament i permeti dinamitzar els assentaments rurals com a recurs per a millorar la qualitat de vida tant d'aquests nuclis com també dels urbans consolidats.

CONSIDERACIONS GENERALS

Podem fixar onze conceptes clau que entenem són fonamentals per entendre el desenvolupament rural i la seva consolidació. Aquests aspectes defineixen aquests ***assentaments rurals***, que han de ser:

1. **Sostinguts** en el temps, i no de curta durada.
2. **Sostenibles**, respectant el seu capital heredat.
3. En procés de **transformació** constant, amb un continu d'accions entrellaçades.
4. **Efectius econòmicament**, en relació a la producció, distribució i intercanvi de bens i serveis.
5. **Socialment actius**, identitaris i comuntaris, respecte les relacions humanes.
6. **Culturalment dinàmics**, respecte als diferents tipus d'activitats comunitàries.
7. Vinculats estretament amb el seu **entorn físic i natural**.
8. Intencionats i raonats des del punt de vista del **disseny urbà**.
9. **Benestants**, des del punt de vista de la qualitat de vida.
10. **Inclusius** vers totes les edats, gèneres i grups socials.
11. **Autosuficients**, on viure i treballar sigui viable en la seva àrea d'influència.

Cal però tenir en compte alguns ***aspectes innherents als nuclis rurals*** per tal de poder intervenir sobre ells i el seu entorn immediat, i que sens dubte han de condicionar les diferentes estratègies que es puguin implementar:

1. El primer argument per al desenvolupament rural local es refereix a la **diversitat local**. Les zones rurals del territori català tenen alguns aspectes en comú, però estan lluny de ser idèntiques. Algunes tenen economies encara dominades per l'agricultura, altres pel turisme, o d'altres per l'activitat manufacturera. Algunes experimenten greument la despoblació, mentre que altres són des de fa temps estables, i d'altres és el ràpid creixement de la població i els seus trastorns socials relacionats el que les caracteritzen. Algunes pateixen al estar massa a prop de les àrees metropolitanes, mentre que altres és precisament la llunyania la que agreuja la seva situació. Algunes estan ben dotades de recursos naturals, i altres no. Així, mentre que totes les zones rurals tenen, per definició, una població dispersa i un paisatge dominat pel camp obert, les seves circumstàncies econòmiques i socials, els seus problemes, necessitats i potencial de desenvolupament són profundament diferents. D'això es dedueix que els programes que aborden els seus problemes han de ser localment sensibles.

2. **Els problemes rurals s'entrellacen** i, en conseqüència, també ho han de ser tant les mesures per abordar-los com els organismes implicats. I la manera més efectiva d'aconseguir-ho bé pot ser a un nivell intermedi, en algun lloc entre la regió d'una banda, i el poble de l'altra. És en aquest nivell que les aliances es forgen millor i s'aconsegueixen coordinacions més sòlides, o dit d'una altra manera, que les prioritats *top-down* (relacionades amb sectors com la salut, educació, l'energia o sectors industrials específics), i les necessitats *bottom-up* (en àrees geogràfiques i entorns concrets) es reconcilien millor. Les sinèrgies implementables en els entorns rurals tenen el potencial de ser l'engranatge central que connecta les necessitats i prioritats locals amb les espectatives sectorials que poden subministrar l'energia necessària per a un desenvolupament rural equilibrat i sostenible.

3. El tercer argument es refereix a la **identificació i mobilització local**. Cal entendre que el conjunt de la població local (entesa tant com els individus com també la col·lectivitat en grups, organitzacions i empreses) són els recursos clau en el desenvolupament rural, com a fonts d'informació, idees, energia i empresa. Aquestes persones només s'implicaran si creuen que l'empresa en qüestió és clarament rellevant per a les seves preocupacions i per la millora de la seva qualitat de vida. Com més es confina geogràficament l'àrea d'operació i més es demostra la seva coherència amb el lloc, més probable és que aquest recurs crucial d'energia local no remunerada sigui proper i sostingut. Es tracta de construir i mobilitzar capital social i aprofitar el coneixement i l'experiència locals.

empresa en cuestión es claramente relevante para sus preocupaciones y para la mejora de su calidad de vida. Cuanto más se confine geográficamente el área de operación y más se demuestre su coherencia con el lugar, más probable es que este recurso crucial de energía local no remunerada sea cercano y sostenible. Se trata de construir y movilizar capital social y aprovechar el conocimiento y la experiencia locales.

4. La implementación del valor añadido a los recursos locales es probable que proporcione un futuro más seguro y sostenible para el desarrollo económico que una estrategia que implique una dependencia excesiva de los materiales y el capital importados. Esto implica la necesidad de una comprensión más grande y respetuosa de los recursos locales, en el sentido más amplio, y de su potencial para crear nuevas oportunidades de negocio. Un segundo eje de este argumento se refiere al valor de incentivar la compra local por parte de la población local y las organizaciones, un fenómeno gráficamente conocido como " tapar el cubo agujereado", con la implicación de que el multiplicador económico local se mejorará si el dinero se recicla dentro del "cubo" o la economía local. Por lo tanto, el argumento es que el desarrollo local impulsado por la gente y las instituciones locales es más probable que fomente tanto la adición de valor a los recursos locales como la compra local.

5. El quinto argumento supone construir una defensa contra la globalización. La globalización implica el aumento de la apertura de las economías locales a la explosión fría de la competencia mundial, a propósito de las modernas tecnologías de la información y la comunicación, la liberalización global del comercio internacional y los movimientos de capital. Una respuesta a esto ha estado acentuar y proclamar deliberadamente la diversidad local, fomentar en cada área local una singularidad y, por lo tanto, un "nicho" al menos en la mente del consumidor. La urgencia de desarrollar y comercializar la identidad local y los productos y servicios de calidad distintivos vinculados a ella es, pues, otro caso para el desarrollo rural que se persigue a nivel local, y es de importancia creciente.

Pero, ¿qué significa "local"? Obviamente, la respuesta a esta pregunta debe depender en gran medida de características locales como la densidad de población, la base de recursos y la estructura administrativa, pero es posible una cierta orientación más intuitiva. El área o asentamiento local debería ser lo suficientemente pequeño como para mantener un "sentido de lugar", la voluntad de la gente local de involucrarse y la perspectiva de una integración real de iniciativas individuales, pero también lo suficientemente grande como para permitir ciertas economías de escala en la gestión y la prestación de servicios y la probable disponibilidad local de un nivel y calidad de experiencia suficientes. Pero más importante que el tamaño es la conveniencia de centrarse en áreas razonablemente coherentes que disfrutan de alguna medida de identidad compartida o la sensación de comunidad.

Si buscamos una racionalización de las tipologías de los municipios catalanes en función de su papel dentro de una lectura territorial centrada en la discusión sobre la ruralidad y del contraste entre entorno rural y urbano, podemos ver con más claridad la dimensión rural. Los entornos de montaña acusan el aislamiento, el abandono y la poca dinámica económica, mientras que en las llanuras rurales la actividad agroindustrial la compensa ligeramente. También se reconocen los sectores más dinámicos, siempre vinculados a ciudades pequeñas o intermedias.

question is clearly relevant to their concerns and to improving their quality of life. The more the area of operation is confined geographically and the more its coherence with the place is demonstrated, the more likely it is that this crucial resource of unpaid local energy will be available and maintained. This is about building and mobilizing social capital and harnessing local knowledge and experience.

4. If the added value of local resources is considered, it is likely to result in a more secure, more sustainable future for economic development than a strategy involving excessive dependence on imported materials and capital. This implies the need for greater, more respectful understanding of local resources, in the broadest sense, and their potential to create new business opportunities. A second area of this argument relates to the value of encouraging local purchase by local people and organizations, a phenomenon graphically known as "patching the leaky bucket", with the implication that the local economic multiplier will be improved if the money is recycled within the "bucket" or local economy. Therefore, the argument is that local development driven by local people and institutions is more likely to encourage the addition of value to local resources and local purchase.

5. The fifth argument is to build a defence against globalization. Globalization means increasing the openness of local economies to the cold explosion of global competition, with regard to modern information and communication technologies, the global liberalization of international trade and capital movements. One response to this has been to deliberately accentuate and proclaim local diversity, to promote uniqueness in each local area and, therefore, a "niche", at least in the consumer's mind. The urgency of developing and commercializing local identity and the distinctive quality products and services linked to it is therefore another case for rural development pursued at local level and is of increasing importance.

But what does "local" mean? The answer to this question must, of course, depend to a large extent on local characteristics such as population density, resource base and administrative structure. However, a certain more intuitive orientation is possible. The local area or settlement should be small enough to maintain a "sense of place", the willingness of local people to engage and the prospect of real integration of individual initiatives, but also large enough to allow certain economies of scale in the management and provision of services and the likely local availability of a sufficient level and quality of experience. However, more important than size is the advisability of focusing on reasonably coherent areas that enjoy some measure of shared identity or feeling of community.

If we seek to rationalise the typologies of Catalan municipalities based on their role within a territorial interpretation focused on the discussion of rurality and the contrast between rural and urban environments, we can see the rural dimension more clearly. Mountain environments are associated with isolation, abandonment and inexpensive dynamics, while on rural plains agri-industrial activity compensates for these features slightly. The most dynamic sectors are also recognized and are always linked to small or medium-sized cities.

4. **La implementació del valor afegit als recursos locals** és probable que proporcioni un futur més segur i sostenible per al desenvolupament econòmic que una estratègia que impliqui una dependència excessiva dels materials i el capital importats. Això implica la necessitat d'una comprensió més gran i respectuosa dels recursos locals, en el sentit més ampli, i del seu potencial per crear noves oportunitats de negoci. Un segon eix d'aquest argument es refereix al valor d'incentivar la compra local per part de la població local i les organitzacions, un fenomen gràficament conegut com "tapar la galleda foradada", amb la implicació que el multiplicador econòmic local es millorarà si els diners es reciclen dins de la "galleda" o l'economia local. Per tant, l'argument és que el desenvolupament local impulsat per la gent i les institucions locals és més probable que fomenti tant l'addició de valor als recursos locals com la compra local.

5. El cinquè argument suposa construir una **defensa contra la globalització**. La globalització implica l'augment de l'obertura de les economies locals a l'explosió freda de la competència mundial, a propòsit de les modernes tecnologies de la informació i la comunicació, la liberalització global del comerç internacional i els moviments de capital. Una resposta a això ha estat accentuar i proclamar deliberadament la diversitat local, fomentar en cada àrea local una singularitat i, per tant, un "nínxol" almenys en la ment del consumidor. La urgència de desenvolupar i comercialitzar la identitat local i els productes i serveis de qualitat distintius vinculats a ella és, doncs, un altre cas per al desenvolupament rural que es persegueix a nivell local, i és d'importància creixent.

Però què significa "**local**"? Òbviament, la resposta a aquesta pregunta ha de dependre en gran mesura de característiques locals com la densitat de població, la base de recursos i l'estructura administrativa, però és possible una certa orientació més intuitiva. L'àrea o assentament local hauria de ser prou petit per mantenir un "sentit de lloc", la voluntat de la gent local d'involucrar-se i la perspectiva d'una integració real d'iniciatives individuals, però també prou gran com per permetre certes economies d'escala en la gestió i la prestació de serveis i la probable disponibilitat local d'un nivell i qualitat d'experiència suficients. Però més important que la mida és la conveniència de centrar-se en àrees raonablement coherents que gaudeixen d'alguna mesura d'**identitat compartida** o la **sensació de comunitat**.

Si busquem una racionalització de les tipologies dels municipis catalans en funció del seu paper dins d'una lectura territorial centrada en la discussió sobre la ruralitat i del contrast entre entron rural i urbà, podem veure amb més claredat la dimensió rural. Els entorns de muntanya acusen l'aïllament, l'abandonament i la poca dinàmica econòmica, mentre que a les planes rurals l'activitat agroindustrial la compensa lleument. Es reconeixen també els sectors més dinàmics, sempre vinculats a ciutats petites o intermitges (font: Atles de la Nova Ruralitat, Ignasi Aldomà, 2015).

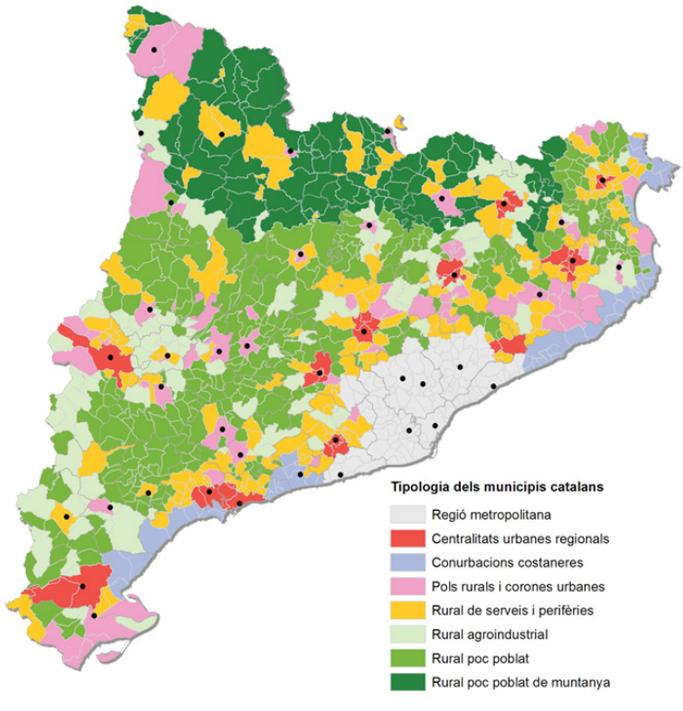

ORGANIZACIÓN DEL CURSO

El curso contempla un conjunto de sesiones teóricas y se organiza principalmente alrededor de cuatro ejercicios prácticos. También se plantea la realización de un panel explicativo sobre un proyecto relevante sobre suelo rural asignado previamente. Las sesiones teóricas comportarán por su parte la realización de un corto ejercicio para cada una de ellas. Por lo tanto, las tareas a realizar serán:

Ejercicios teóricos(T)
Panel de un proyecto (P)
Cuatro ejercicios prácticos (E)

Las clases teóricas y ejercicios (T)

Al final de cada sesión teórica se realizará una breve actividad que deberá entregarse antes de acabar la clase. Las sesiones previstas son las siguientes:

T1- Cinco temas clave a considerar de los núcleos rurales
T2- Los ítems fundamentales en las estrategias rurales
T3- Referentes teóricos y urbanos
T4- La mirada desde la administración pública
T5- Economías rurales
T6- El proyecto Odisseu
T7- Servicios ecosistémicos de los núcleos rurales
T8- Centros rurales. Conceptos, retos y estrategias.
T9- Los núcleos rurales y la ecología
T10- Nuevas formas colectivas de habitar
T11- Paisajes culturales. El patrimonio como nuevo modelo de desarrollo

Cada sesión teórica tendrá una duración aproximada de 45 minutos, y a continuación, en unos 10 minutos, se realizará un pequeño ejercicio sobre el contenido de la sesión, y que se entregará al finalizar la clase. Este ejercicio será individual.

COURSE ORGANIZATION

The course includes a series of theoretical sessions and is mainly organized around four practical exercises. Students will also create an explanatory panel on a relevant project on rural land that has been assigned previously. Each of the theoretical sessions will be accompanied by a short exercise. Therefore, the tasks to be completed will be:

Theoretical exercises (T)
Project panel (P)
Four practical exercises (E)

The theoretical classes and exercises (T)

At the end of each theoretical session, a brief activity will be undertaken, which must be submitted before the end of the class. The scheduled sessions are as follows:

T1 - Five key themes to consider for rural settlements
T2 - The key items in rural strategies
T3 - Theoretical and urban references
T4 - An examination from the perspective of government
T5 - Rural economies
T6 - The Odisseu project
T7 - Ecosystem services for rural settlements
T8 - Rural settlements. Concepts, challenges and strategies.
T9 - Rural settlements and ecology
T10 - New collective forms of habitation
T11 - Cultural landscapes. Heritage as a new development model

Each theoretical session will last approximately 45 minutes, and then in about 10 minutes a short exercise will be performed on the content of the session, which will be submitted at the end of the class. This exercise will be individual.

Tipologia municipal	Base urbana/rural de la definició	Dinàmiques econòmiques
Regió metropolitana	Àrea dels sistemes metropolitans delimitats segons els estudis de mobilitat de l'any 2001. Tot i que hi ha algun petit municipi quasi rural, es troba molt lligat a les dinàmiques metropolitanes.	L'àrea econòmicament més dinàmica, en la qual el creixement demogràfic es desplaça cap als municipis perifèrics més petits.
Centralitats urbanes regionals	Municipis de més de 30.000 habitants i més de 10.000 llocs de treball no agraris situats fora de la regió metropolitana de Barcelona. S'hi afegeixen els municipis amb una continuïtat física amb el municipi central i que experimenten dinàmiques similars.	Centres regionals dinàmics amb una activitat econòmica diversificada i en una dinàmica de creixement.
Conurbacions costaneres	Municipis que formen part dels sistemes urbans costaners amb una forta dinàmica demogràfica i poblacional i sense centralitats clares. Caracteritzats per un gran nombre de població flotant.	Municipis centrats en els serveis relacionats amb el turisme, que han experimentat un gran creixement, compromès en els anys de crisi.
Pols rurals i corones urbanes	Centres de serveis en l'entorn rural, habitualment caps de comarca, d'entre 1.500 i 10.000 llocs de treball (entre 5.000 i 25.000 residents), més algunes poblacions d'una magnitud similar o lleugerament inferior situades a la vora de centralitats regionals.	En general, presenten una bona base industrial i han mantingut una dinàmica de creixement, malgrat l'afectació de la crisi.
Rural de serveis i perifèries	Petits centres de serveis d'entre 1.000 i 5.000 habitants en entorn rural, més petits municipis situats a tocar dels municipis urbans anteriorment esmentats, subjectes a dinàmiques més urbanes lligades a la presència d'una forta població flotant o, més rarament, a la disponibilitat de llocs de treball.	Força sotmesos a dinàmiques residencials i una base econòmica menys diversificada amb comportaments molt desiguals.
Rural agroindustrial	Municipis situats en un context de poblament baix que disposen d'entre 200 i 1.000 llocs de treball, entre els quals acostuma a haver-hi una presència significativa d'ocupats agraris.	Les condicions agràries han permès resistir millor la crisi, tot i que el context demogràfic és recessiu.
Rural poc poblat	Petits municipis situats en un entorn de molt baixa densitat i que no arriben als 200 llocs de treball ni als 1.000 habitants.	Àrees encara força subjectes a les dinàmiques històriques d'envelliment i abandonament.
Rural poc poblat de muntanya	Dels municipis que reuneixen les condicions anteriors de baixa densitat i nombre d'habitants se'n separen els municipis situats als Pirineus, particularment en l'àrea que reuneix les condicions d'agricultura i turisme de muntanya.	Malgrat les dificultats generals, el turisme de muntanya contrabalança lleugerament la recessió de l'agricultura de muntanya.

ORGANITZACIÓ DEL CURS

El curs contempla un seguit de sessions teòriques i s'organitza principalment al voltant de quatre exercicis pràctics. També es planteja la realització d'un panell explicatiu sobre un projecte rellevant sobre sòl rural assignat prèviament. Les sessions teòriques comportaran per la seva part la realització d'un curt exercici per a cada una d'elles. Per tant, les tasques a realitzar són:

Exercicis teòrics (T).
Panell d'un projecte (P).
Quatre Exercicis pràctics (E)

Les classes teòriques i exercicis (T)

Al final de cada sessió teòrica es fa una breu activitat que cal lliurar abans d'acabar la classe. Les sessions previstes són les següents:

T1- Presentació- Problemàtiques i escenaris del sòl rural
T2- Els ítems a considerar en les estratègies rurals
T3- La mirada des de l'administració pública
T4- Referents teòrics i urbans
T5- Economies rurals
T6- El projecte Odisseu
T7- Serveis ecosistèmics dels nuclis rurals
T8- Centres rurals. Conceptes, reptes i estratègies.
T9- La residència al món rural i noves maneres d'habitar.
T10- Els nuclis rurals i l'ecologia
T11- Paisatges culturals. El patrimoni com a nou model de desenvolupament
T12 a T14- Projectes d'intervenció sobre el sòl rural (P)

Cada sessió teòrica té una durada aproximada de 45', i tot seguit en uns 10' es realitza un petit exercici sobre el contingut de la sessió, i que es lliura en finalitzar la classe. Aquest exercici és individual.

El Panel de un proyecto (P)

Cada grupo de dos estudiantes deberá elaborar un panel A1 sobre un proyecto que será asignado al inicio del curso. Este panel deberá incluir la documentación gráfica explicativa del proyecto, una breve memoria, y también deberá aportar dibujos gráficos propios interpretativos de análisis del proyecto, enfatizando de manera justificada aquellos aspectos que consideréis más relevantes de la estrategia de intervención. Conviene también hacer investigación sobre la temática del proyecto, e incluir alguno o algunos otros similares si se tiene un proyecto incisivo en un ítem concreto. El panel A1 será entregado a mitad de curso, y se deberá preparar una exposición oral de su contenido y análisis de 10 minutos para el conjunto del resto de estudiantes.

Los Ejercicios (E)

El objeto de estudio de este curso se centrará en las comarcas del Solsonès, Segarra y Anoia. En este ámbito territorial se concentran los tres escenarios de los que hemos hablado al principio de este documento: ámbitos rurales periurbanos en torno a Igualada, ámbitos rurales sinérgicos en el eje del río Sió en la Segrarra, y ámbitos rurales remotos en los entornos de Sant Llorenys de Morunys. Cada grupo de dos estudiantes tendrá asignado uno de estos tres escenarios.

Cada uno de los cuatro ejercicios persigue un objetivo diferente, aunque se centrarán todos ellos exclusivamente en el ámbito asignado a cada grupo, a excepción del último ejercicio, que buscará una lectura territorial más amplia y conjunta.

The project panel (P)

Each group of two students will have to create an A1 panel on a project that will be assigned at the beginning of the course. This panel must include explanatory graphic documentation of the project, a brief report and the students' own interpretative graphic drawings of project analysis, which emphasize the aspects that they consider most relevant to the intervention strategy. Students must carry out research on the subject of the project, and include some similar designs if they are focusing on an incisive project in a specific area. The A1 panel will be submitted in the middle of the course, and the students must prepare a 10-minute oral presentation of its content and analysis for the other students.

The exercises (E)

The object of study of this course will focus on the counties of Solsonès, Segarra and Anoia. The three scenarios that we talked about at the beginning of this document are concentrated in this territorial area: peri-urban rural areas around Igualada, synergistic rural areas in the axis of the Sió river in Segrarra, and remote rural areas in the surroundings of Sant Llorenys de Morunys. Each group of two students will be assigned one of these three scenarios.

Each of the four exercises pursues a different objective, although they will all focus exclusively on the area assigned to each group, with the exception of the last exercise, which will seek a broader and joint territorial reading.

El Panell d'un projecte (P)

Cada grup de dos estudiants haurà d'elaborar un panell A1 sobre un projecte que serà assignat a principi del curs. Aquest panell haurà d'incloure la documentació gràfica explicativa del projecte, una breu memòria, i també haurà d'aportar dibuixos gràfics propis interpretatius d'anàlisi del projecte, enfatitzant de manera justificada aquells aspectes que considereu més rellevants de l'estratègia d'intervenció. Convé també fer recerca sobre la temàtica del projecte, i incloure'n algun o alguns altres de similars si es té un projecte incisiu en un ítem concret. El panell A1 serà lliurat a meitat de curs, i caldrà preparar una exposició oral del seu contingut i anàlisi de 10' per al conjunt de la resta d'estudiants.

Els Exercicis (E)

L'objecte d'estudi d'aquest curs se centrarà en les comarques de l'Alt Urgell i la Cerdanya. En aquest àmbit territorial es concentren els tres escenaris dels que hem parlat al principi d'aquest document: àmbits rurals periurbans al voltant de la Seu d'Urgell, àmbits rurals sinèrgics a la plana de Puigcerdà (Riberes de l'Alt Segre), i àmbits rurals remots en els entorns de l'eix del Segre entre la Seu i Puicerdà (El Baridà i La Batllia). Cada grup de dos estudiants tindrà assignat un d'aquests tres escenaris.

Cada un dels quatre exercicis persegueix un objectiu diferent, tot i que se centraran tots ells exclussivament en l'àmbit assignat a cada grup.

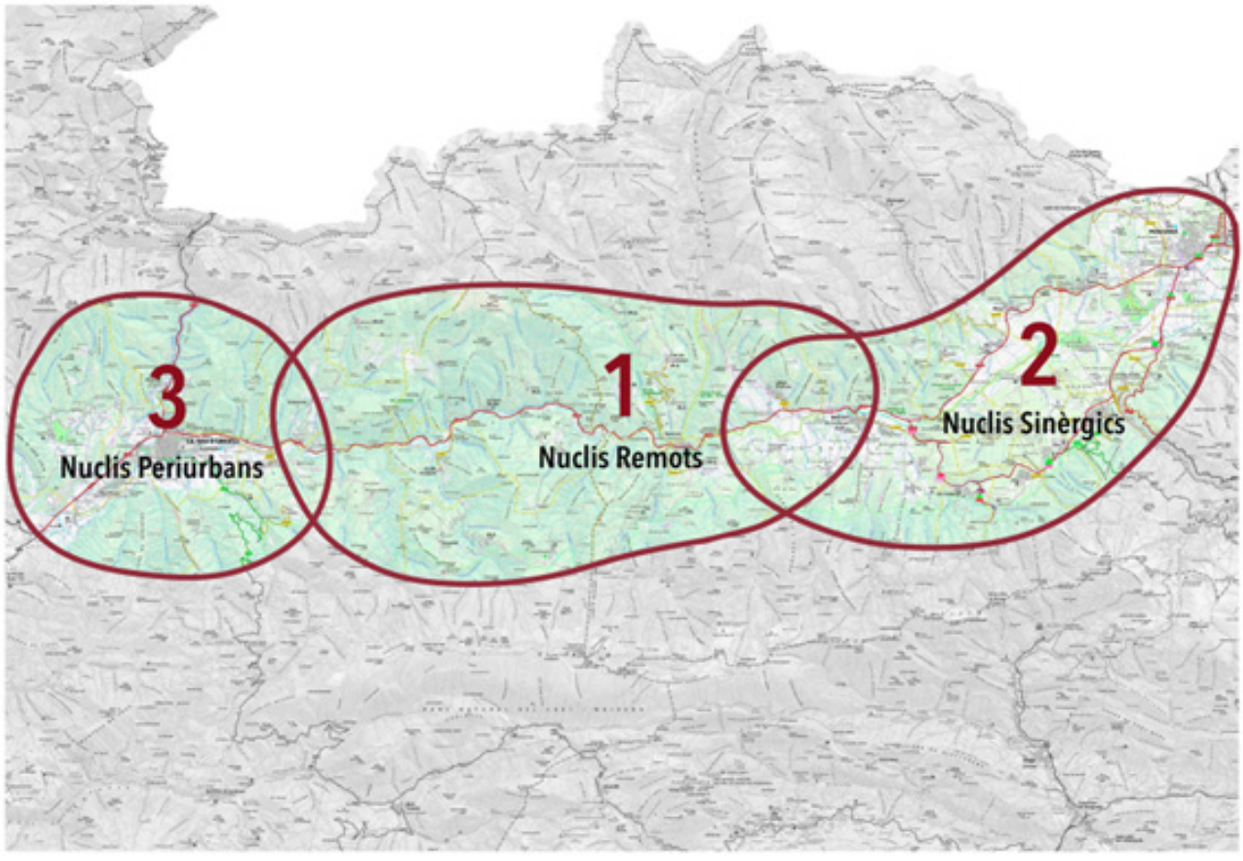

Àmbits de treball

Estos escenarios, a su vez, abarcan diferentes unidades de paisaje que habrá que tener en cuenta a la hora de la lectura de los ámbitos y de la definición de los distintos proyectos. Se puede encontrar información sobre estas unidades en la página web del Observatorio del Paisaje (http://www.catpaisatge.net/cat/catalegs.php).

These scenarios, in turn, cover different landscape units that will have to be taken into account when reading the areas and defining the different projects. Information on these units can be found on the website of the Landscape Observatory (http://www.catpaisatge.net/cat/catalegs.php).

Aquests escenaris, al seu torn, abasten diferents unitats de paisatge que caldrà tenir en compte a l'hora de la lectura dels àmbits i de la definició dels diferents projectes. Es pot trobar informació sobre aquestes unitats a la pàgina web de l'Observatori del Paisatge (http://www.catpaisatge.net/cat/catalegs.php).

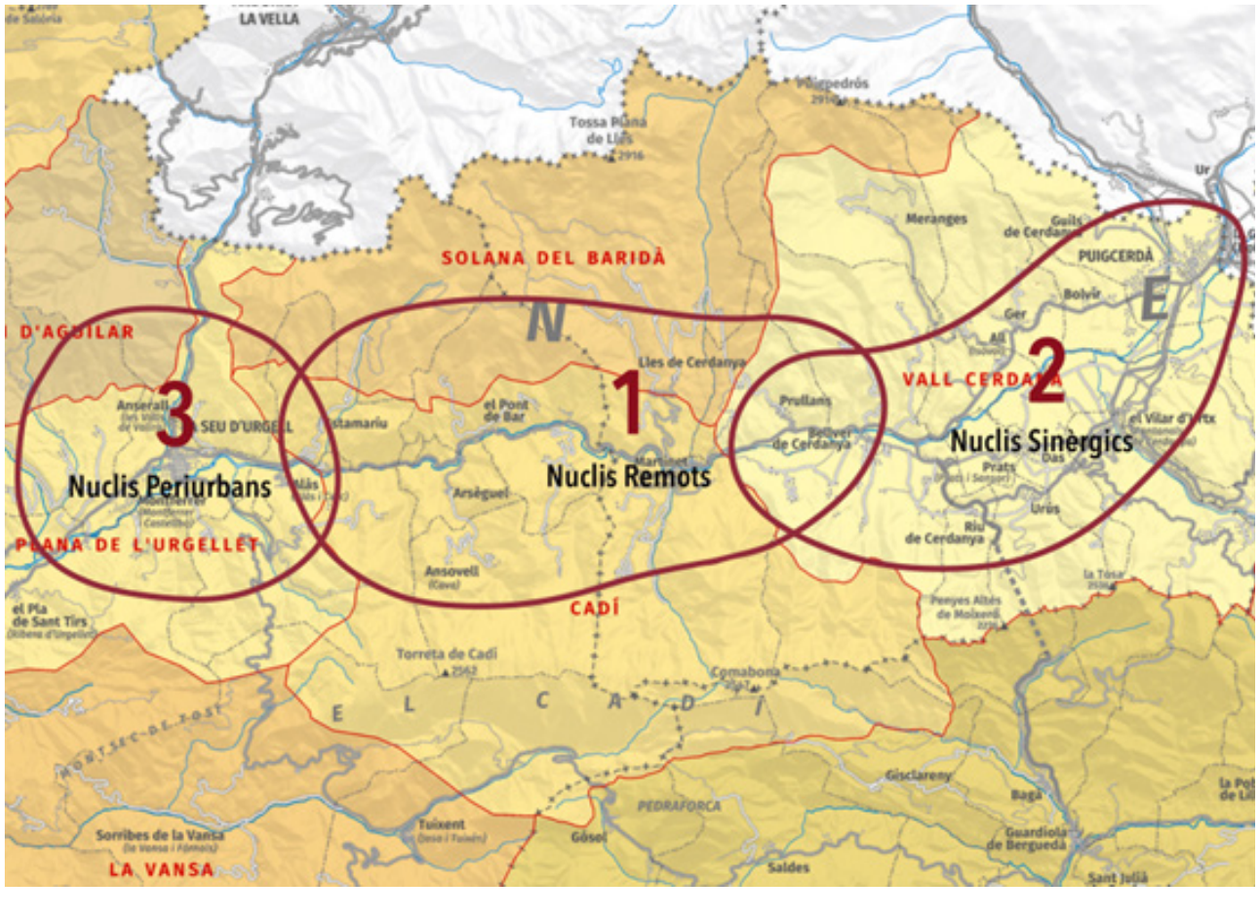

Unitats de paisatge vinculades a cada àmbit

E1 - RECONOCIMIENTO

Este primer ejercicio supondrá el estudio y análisis del ámbito asignado, y se abordarán las siguientes temáticas:

1. Relieve e hidrología
2. Distribución de la población y dinámicas
3. Planeamiento vigente (consultar el Mapa Urbanístico de Cataluña MUC)
4. Participación local. Se deberá incorporar al menos dos investigaciones sobre las inquietudes locales de los residentes y/o las administraciones locales implicadas en este apartado.

Ítems

5. Infraestructuras, accesos y transporte
6. Parque de la vivienda
7. Servicios locales y generales
8. Espacios públicos y forma urbana
9. Actividades y dinámicas sociales
10. Patrimonio arquitectónico, natural y cultural

Conclusiones

11. Plan DAFO del ámbito (Debilidades, Amenazas, Fortalezas y Oportunidades)
12. Plano interpretativo: puntos, líneas y planos significativos.

Escalas de trabajo: 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 y esquemas sin escala.

E1– RECOGNITION

This first exercise will involve the study and analysis of the assigned area, and the following themes will be addressed:

1. Relief and hydrology
2. Population distribution and dynamics
3. Current planning (see the Urban Map of Catalonia [MUC])
4. Local participation. In this section, at least two studies must be carried out on the local concerns of residents and/or the relevant local administrations.

Items

5. Infrastructure, accesses and transport
6. Housing stock
7. Local and general services
8. Public spaces and urban form
9. Social activities and dynamics
10. Architectural, natural and cultural heritage

Conclusions

11. SWOT map of the scope (strengths, weaknesses, opportunities and threats)
12. Interpretation plan: significant points, lines and plans.

Work scales: 100.000, 40,000, 20,000, 10,000, 5,000 and schemes without scale.

E2 - PROPUESTA ESTRATÉGICA

El segundo ejercicio plantea la propuesta global del ámbito de cariz estratégico. Hay que justificar bien el proyecto a partir del DAFO definido en el anterior ejercicio. La propuesta tiene que ser multifuncional y alcanzar todo el escenario de trabajo, de forma que hay que especificar las diferentes intervenciones que se plantean y valorar su escala y su relevancia dentro de un discurso coherente y global de intervención. Hay que entender pues la estrategia como un sumatorio de intervenciones de distinta naturaleza, ya sea por el tipo de escala, por su posición y por su importancia dentro del discurso. Tiene que incluir como mínimo:

1. Definición de puntos, líneas y planes de intervención.
2. Posicionamiento hacia la vivienda, los servicios, las infraestructuras, las nuevas economías, el patrimonio y los usos del suelo.

Escalas de trabajo: 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 y esquemas sin escala.

E2 – STRATEGIC PROPOSAL

The second exercise focuses on the overall proposal in the strategic field. The project must be well justified on the basis of the SWOT analysis defined in the previous exercise. The proposal must be multifunctional and cover the entire work scenario. Consequently, the interventions that are being considered must be specified and their scale and relevance assessed within a coherent, global discourse on the intervention. The strategy must therefore be understood as a summing up of interventions that vary, whether by the type of scale, its position or its importance within the speech. The strategy must include at least:

1. Defining points, lines and intervention plans.
2. Positioning in terms of housing, services, infrastructure, new economies, heritage and land use.

Work scales: 40,000, 20,000, 10,000, 5,000 and schemes without scale.

E1 - RECONEIXEMENT

Aquest primer exercici suposa l'estudi i anàlisi de l'àmbit assignat, i s'aborden les següents temàtiques:

1. Relleu i hidrologia
2. Distribució de la població i dinàmiques
3. Planejament vigent (consulteu el Mapa Urbanístic de Catalunya- MUC)
4. Participació local. Cal en aquest apartat incorporar al menys dues recerques sobre les inquietuds locals dels residents i/o les administracions locals implicades.

Ítems

5. Infraestructures, accessos i transport
6. Parc de l'habitatge
7. Serveis locals i generals
8. Espais públics i forma urbana
9. Activitats i dinàmiques socials
10. Patrimoni arquitectònic, natural i cultural

Conclusions

11. Plànol DAFO de l'àmbit (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats)
12. Plànol interpretatiu: punts, línies i plans significatius.

Escales de treball: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

Consulteu: http://www.icc.cat/appdownloads/

E2 - PROPOSTA ESTRATÈGICA

El segon exercici planteja la proposta global de l'àmbit de caire estratègic. Cal justificar bé el projecte a partir del DAFO definit en l'anterior exercici. La proposta ha de ser multifuncional i abastar tot l'escenari de treball, de manera que cal especificar les diferentes intervencions que es plantegen i valorar-ne la seva escala i la seva rellevància dins d'un discurs coherent i global d'intervenció. Cal entendre doncs l'estratègia com un sumatori d'intervencions de distinta naturalesa, ja sigui pel tipus d'escala, per la seva posició i per la seva importància dins del discurs. Ha d'incloure com a mínim:

1. Definició de punts, línies i plans d'intervenció.
2. Posicionament vers l'habitatge, els serveis, les infraestructures, les noves economies, el patrimoni i els usos del sòl.

Escales de treball: 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

E3 – PROPUESTA SINGULAR

El tercer ejercicio propone el desarrollo más detallado de un sector de la propuesta estratégica planteada en el segundo ejercicio. Por lo tanto, será necesario explicar sus objetivos y su encaje dentro de la estrategia general del ámbito. En consecuencia, se requerirá un cambio de escala y una definición más precisa de la propuesta. Sin embargo, la propuesta deberá demostrar su implicación y trascendencia en diferentes aspectos de su configuración. Este ejercicio tendrá, por lo tanto, un compromiso formal más acentuado que el ejercicio anterior. Deberá incluir, como mínimo:

1. Objetivos y encaje dentro de la estrategia del E2.
2. Definición del contenido del proyecto.
3. Derivadas y sinergias.
4. Relación con la planificación vigente.
5. Vinculación y sinergias con los elementos urbanísticos planteados en el curso.
6. Agentes implicados y fases de desarrollo.

Escalas de trabajo: 10.000, 5.000, 2.000, 1.000 y esquemas sin escala.

E4 – RE-ESCALADO

El último ejercicio busca recuperar la amplia escala territorial y relacionar los diferentes proyectos planteados en cada uno de los 6 grupos de taller. El objetivo es razonar sobre el papel de cada uno de los tres escenarios de trabajo y buscar una comprensión holística del problema de los núcleos urbanos y rurales y de sus complicidades y sinergias en el territorio. Será necesario establecer consensos dentro de las diferentes propuestas existentes para cada escenario y discutir su pertinencia dentro de una lectura territorial global que abarque conjuntamente y de manera simultánea todos los escenarios. Por lo tanto, será necesario reestudiar el impacto sobre los diferentes análisis DAFO y será también necesario redefinir y/o reevaluar las estrategias.

Las escalas de trabajo para este ejercicio son: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 y esquemas sin escala.

EVALUACIÓN

Con el fin de aprobar el curso en la evaluación continuada, será necesario haber entregado todos los ejercicios propuestos. La ponderación de los trabajos es la siguiente:

Actividades sesiones teóricas	15%
Ejercicios	15% + 20% + 15% + 20%
Panel A1	15%

3 – SINGULAR PROPOSAL

This third exercise proposes more detailed development of a sector of the strategic proposal made in the second exercise. The objectives of the proposal and its place in the general strategy in the area must be explained. A change of scale and more careful definition of the proposal will therefore be necessary. However, the proposal must show the involvement and importance of the elements in its configuration. This exercise will have a level of formality that is more pronounced than in the previous one. It must include at least:

1. Objectives and how the proposal fits into the E2 strategy
2. Definition of the project content
3. Derivates and synergies
4. Relation to the current planning
5. Links and synergies with the urban items addressed in the course
6. Agents involved and development phases

Work scales: 10,000, 5,000, 2,000, 1,000 and schemes without scale

E4 – RE-SCALE

The last exercise focuses on the broad territorial scale and links the projects proposed in each of the six workshop groups. The aim is to think about the role of each of the three working scenarios, and to seek a holistic understanding of the problem of urban and rural towns and their mutual understanding and synergies in the territory. Consensus must be established within the existing proposals for each scenario, and the relevance of each proposal will be discussed within a global territorial interpretation that encompasses all scenarios jointly and simultaneously. The impact on the various SWOT analyses will therefore need to be re-examined, and strategies will need to be redefined and/or re-evaluated.

Work scales: 100,000, 40,000, 20,000, 10,000, 5,000 and schemes without scale

EVALUATION

To pass the course in the ongoing evaluation, all the exercises that are considered must be submitted. The weighting of the works is as follows:

Theoretical session activities	15%
Exercises	15% + 20% + 15% + 20%
Panel A1	15%

E3 - PROPOSTA SINGULAR

Aquest tercer exercici proposa el desenvolupament més pormenoritzat d'un sector de la proposta estratègica plantejada en el segon exercici. Cal per tant explicar els seus objectius i el seu encaix dins de l'estratègia general de l'àmbit. Conseqüentment és necessari un canvi d'escala i una definició més acurada de la proposta. La proposta ha de demostrar, malgrat això, la seva implicació i trascendència en diferents ítems en la seva configuració. Aquest exercici té, per tant, un compromís formal més accentuat que l'anterior exercici. Ha d'incloure, com a mínim:

1. Objectius i encaix dins de l'estratègia de l'E2.
2. Definició del contingut del projecte.
3. Derivades i sinèrgies.
4. Relació vers el planejament vigent.
5. Vinculació i sinèrgies vers els ítems urbanístics plantejats en el curs.
6. Agents implicats i fases de desenvolupament.

Escales de treball: 10.000, 5.000, 2.000, 1.000 i esquemes sense escala.

E4 - RE-ESCALAT

El darrer exercici prenté recuperar l'àmplia escala territorial, i posar en relació els diferents projectes plantejats en cada un dels 6 grups de taller. L'objectiu és raonar sobre el paper de cada un dels tres escenaris de treball, i buscar una comprensió holística del problema dels nuclis urbans i rurals i de les seves complicitats i sinèrgies en el territori. Cal per tant establir consensos dins les diferentes propostes existents per a cada escenari, i cal també discutir-ne la seva pertinència dins una lectura territorial global que abasti conjuntament i de manera simultània tots els escenaris. Per tant, és necessari reestudiat, l'impacte sobre els diferents anàlisis DAFO, i és també necessari redefinir i/o reavaluar les estratègies.

Escales de treball: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

AVALUACIÓ

Per tal de poder aprovar el curs en l'avaluació continuada, caldrà haver entregat tots els exercicis que es plantegen. La ponderació dels treballs és com segueix:

Activitats sessions teòriques	15%
Exercicis	15% + 20% + 15% + 20%
Panell A1	15%

Tareas complementarias

Además de las actividades programadas, pueden presentar un portafolio elaborado para mejorar la calificación. Este documento debe estar debidamente organizado e incluir los apuntes de las sesiones teóricas, sus diferentes actividades, así como textos y materiales que les hayamos facilitado. También deberá contener reflexiones personales sobre estos contenidos, así como aportaciones personales, teniendo en cuenta que las reflexiones que ustedes realicen sobre estos contenidos pueden significar llegar a un conocimiento profundo sobre la disciplina y los conocimientos que van adquiriendo. Se proporciona una plantilla para elaborar este documento en el siguiente enlace:

https://sites.google.com/upc.edu/urbanistica6/

En ella se incluyen los criterios que deben tener en cuenta para su elaboración. No es necesario presentarlo en Google Sites, pueden utilizar cualquier otra plataforma (de hecho, recomendamos la plataforma WIX). Este e-Portafolio elaborado debe entenderse como una herramienta de aprendizaje y, como tal, debe ser actualizado y trabajado a lo largo de la asignatura. Dependiendo de su calidad, puede sumar hasta 2 puntos a la nota final del curso. Sin embargo, en ningún caso servirá para aprobar la asignatura.

Complementary tasks

In addition to the programmed activities, students can present a detailed portfolio to increase their marks. This document must be properly organized, and must include notes from the theoretical sessions and activities, and texts and material provided by the teaching staff. In addition, it must contain the students' own reflections on these contents and personal contributions, since these show a thorough knowledge of the discipline and the knowledge the students are acquiring. A template is provided to prepare this document:

https://sites.google.com/upc.edu/urbanistic6/

It includes the criteria that students must take into account for its preparation. Students do not need to present it in GoogleSites. Any other platform can be used (we recommend the WIX platform). This e-portfolio is considered a learning tool, and as such it must be updated and worked on during the course of the subject. Depending on its quality, it can add up to 2 points to the final course mark. Under no circumstances will it serve to pass the subject on its own.

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

La bibliografía sobre el desarrollo rural es escasa y bastante dispersa. En cualquier caso, pueden encontrar información en la siguiente documentación:

- Ignasi Aldomà et alt.: Atles del món rural 2022, Cèltica Impressió, 2022.
- OECD: Rural Well-being. Geography of Opportunities, OECD Rural Studies, 2020.
- Desarrollo Rural: https://www.mapa.gob.es/es/desarrollo-rural/temas/default.aspx
- Eurostat: Methodological manual on territorial typologies, Manuals and Guidelines, 2018.
- European Network for Rural Developement: Long-Term vision for Rural Areas, EU Rural Review 32, 2021.
- Eduard Trepat: Atles de la Nova Ruralitat, edició del 2009 i del 2015, Fundació del Món Rural.
- Portal sobre Smart Villages: https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_es
- Vanessa Miriam Carlow: Ruralism. The Future of Villages and small Towns in an Urbanizing World, Institute for Sustainable Urbanism ISU (Eds.), 2016.
- Observatori del Món Rural 2020, Fundació del Món Rural.
- Franquesa, J.: Rurbanisme o el reequilibri del territori. Berguedà - Lluçanès - Alt Bages, 2023, Vol.1, Llar Digital edicions, 403 pp. https://upcommons.upc.edu/handle/2117/395048
- Franquesa, J.: Rurbanisme o el reequilibri del territori. Solsonès - Segarra - Alta Anoia, 2024, Vol.2, Llar Digital edicions, 457 pp. https://upcommons.upc.edu/handle/2117/407222
- Expo Rurbanisme o el reequilibri del territori II. Solsonès-Segarra-Alta Anoia. 2023. https://etsab.upc.edu/ca/escola/cultura/exposicions/2023-2024/2023-2024-rurbanisme
- Expo Rurbanisme o el reequilibri del territori I. Berguedà-Lluçanès-Alt Bages. 2022. https://etsab.upc.edu/ca/escola/cultura/exposicions/2022-2023/2022-2023-rurbanisme

BASIC BIBLIOGRAPHY

The bibliography on rural development is scarce and quite scattered. Information can be found in the following documents:

- Ignasi Aldomà et alt.: Atles del món rural 2022, Cèltica Impressió, 2022.
- OECD: Rural Well-being. Geography of Opportunities, OECD Rural Studies, 2020.
- Desarrollo Rural: https://www.mapa.gob.es/es/desarrollo-rural/temas/default.aspx
- Eurostat: Methodological manual on territorial typologies, Manuals and Guidelines, 2018.
- European Network for Rural Developement: Long-Term vision for Rural Areas, EU Rural Review 32, 2021.
- Eduard Trepat: Atles de la Nova Ruralitat, edició del 2009 i del 2015, Fundació del Món Rural.
- Portal sobre Smart Villages: https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_es
- Vanessa Miriam Carlow: Ruralism. The Future of Villages and small Towns in an Urbanizing World, Institute for Sustainable Urbanism ISU (Eds.), 2016.
- Observatori del Món Rural 2020, Fundació del Món Rural.
- Franquesa, J.: Rurbanisme o el reequilibri del territori. Berguedà - Lluçanès - Alt Bages, 2023, Vol.1, Llar Digital edicions, 403 pp. https://upcommons.upc.edu/handle/2117/395048
- Franquesa, J.: Rurbanisme o el reequilibri del territori. Solsonès - Segarra - Alta Anoia, 2024, Vol.2, Llar Digital edicions, 457 pp. https://upcommons.upc.edu/handle/2117/407222
- Expo Rurbanisme o el reequilibri del territori II. Solsonès-Segarra-Alta Anoia. 2023. https://etsab.upc.edu/ca/escola/cultura/exposicions/2023-2024/2023-2024-rurbanisme
- Expo Rurbanisme o el reequilibri del territori I. Berguedà-Lluçanès-Alt Bages. 2022. https://etsab.upc.edu/ca/escola/cultura/exposicions/2022-2023/2022-2023-rurbanisme

Tasques complementàries

A més de les activitats programades, podeu presentar un portfoli elaborat per tal de pujar la nota. Aquest document caldrà que estigui degudament endreçat, i haurà d'incloure els apunts de les sessions teòriques i les vostres diferents activitats, així com textos i material que us puguem facilitar. A més haurà de contenir unes reflexions pròpies sobre aquests continguts, així com aportacions personals, tenint en compte que les reflexions que vosaltres podeu fer a aquests continguts pot significar arribar a un coneixement profund sobre la disciplina i els coneixements que aneu adquirint. Es facilita una plantilla per poder elaborar aquest document:

https://sites.google.com/upc.edu/urbanistica6/

En ella s'inclouen els criteris que heu de tenir en compte per a la seva elaboració. No necessàriament cal presentar-ho en Google Sites, podeu emprar qualsevol altra plataforma (de fet us recomanem la plataforma WIX). Aquest e-Portfoli elaborat cal entendre'l com a una eina d'aprenentatge, i com a tal cal anar actualitzant-lo i treballant en el decurs de l'assignatura. En funció de la seva qualitat, pot arribar a sumar fins a 2 punts la nota final de curs. En cap cas però servirà per aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

La bibliografia sobre el desenvolupament rural és escassa i força dispersa. En qualsevol cas, podeu trobar informació en la següent documentació:

- Ignasi Aldomà et alt.: *Atles del món rural 2022*, Cèltica Impressió, 2022.
- OECD: ***Rural Well-being.*** *Geography of Opportunities,* OECD Rural Studies, 2020.
- Desarrollo Rural: https://www.mapa.gob.es/es/desarrollo-rural/temas/default.aspx
- Eurostat: *Methodological manual on territorial typologies,* ***Manuals and Guidelines***, 2018.
- European Network for Rural Developement: *Long-Term vision for Rural Areas*, EU Rural Review 32, 2021.
- *Atles de la Nova Ruralitat,* edició del 2009 i del 2015, Fundació del Món Rural.
- Portal sobre Smart Villages: https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_es
- Vanessa Miriam Carlow: *Ruralism. The Future of Villages and small Towns in an Urbanizing World,* Institute for Sustainable Urbanism ISU (Eds.), 2016.
- Observatori del Món Rural 2020, Fundació del Món Rural.
- Franquesa, J.: Rurbanisme o el reequilibri del territori. Berguedà- Lluçanès- Alt Bages, 2023, Vol.1, Llar Digital edicions, 403 pp. https://upcommons.upc.edu/handle/2117/395048
- Franquesa, J.: Rurbanisme o el reequilibri del territori. Solsonès- Segarra- Alta Anoia, 2024, Vol.2, Llar Digital edicions, 457 pp. https://upcommons.upc.edu/handle/2117/407222
- Expo Rurbanisme o el reequilibri del territori II. Solsonès-Segarra-Alta Anoia. 2023. https://etsab.upc.edu/ca/escola/cultura/exposicions/2023-2024/2023-2024-rurbanisme
- Expo Rurbanisme o el reequilibri del territori I. Berguedà-Lluçanès-Alt Bages. 2022. https://etsab.upc.edu/ca/escola/cultura/exposicions/2022-2023/2022-2023-rurbanisme

U6t

RURBANISME o el reequilibri del territori

CURS 2023-2024

RECERCA RURBANA
Despoblament vers Desenvolupament Rural

OBJECTIU

Aproximació i reflexió sobre els equilibris territorials, a partir de la lectura atenta sobre les complicitats entre els nuclis rurals i els nuclis urbans del territori.

CONTINGUT TEÒRIC

1. *Les sinèrgies entre els nuclis rurals i els urbans.*
2. *Els nuclis rurals: singularitats i dinàmiques.*
3. *L'impacte del COVID.*
4. *Referents teòrics i exemples pràctics.*
5. *El paper de la mobilitat, l'habitatge, els serveis, les economies, l'espai públic i el patrimoni.*

El contingut teòric es traduirà en uns petits exercicis individuals (T)

E1 – RECONEIXEMENT – 3 Escenaris

Grups de 4

Anàlisi del territori (un dels 3), abordant les següents temàtiques: (1) relleu i hidrologia, (2) distribució de la població i dinàmiques, (3) planejament vigent, (4) participació local, (5) mobilitat, (6) habitatge, (7) serveis, (8) espais públics, (9) activitats i (10) patrimoni.
Resultats conclusius: paper en el context territorial, anàlisi DAFO de l'àmbit, i avantatges i inconvenients.

E2 – PROPOSTA ESTRATÈGICA

Grups de 2

Proposta de l'àmbit de caire estratègic.
Justificació de la proposta a partir del DAFO de l'E1.
Definició de punts, línies i plans d'intervenció.
Posicionament vers l'habitatge, els serveis, les infraestructures, les economies, patrimoni i els usos del sòl.

E3 – PROPOSTA SINGULAR

Grups de 2

Objectius i encaix dins de l'estratègia de E2.
Definició del contingut del projecte.
Derivades i sinèrgies.
Relació vers el planejament vigent.
Agents implicats i fases de desenvolupament.

E4 – RE-ESCALAT

Grups de 2

Encaix vers l'estratègia global i consens en E2.
Impacte sobre l'anàlisi DAFO. Redefinició de les estratègies i encaix en els escenaris.

P – PANELL A1

Grups de 2

Elaboració d'un A1 d'un exemple de referència.

E1	E2	E3	E4	P	T
15%	20%	15%	20%	15%	15%

RURBANISME o el reequilibri del territori

Urbanística 6 tardes - Curs 2023/2024

1 8/9 feb	dj	**T1** Presentació - Problemàtiques i escenaris	**T1**
	dv	**Taller**	
2 15/16 feb	dj	**T2** Ítems	**T2**
	dv	**Taller**	
3 22/23 feb	dj	**T3** Els agents públics	**T3**
	dv	**Taller**	
4 29/1 mrç	dj	**T4** Referents / **T5** Economies rurals	**T4**
	dv	**Entrega E1 - Correcció**	
5 7/8 mrç	dj	**P1** Panells A1	**T5**
	dv	**Taller**	
Setmana transversal **6** 14/15 mrç	dj	**P2** Panells A1	**T6**
	dv	**Visita?**	
7 21/22 mrç	dj	**P3** Panells A1	**T7**
	dv	**Taller**	
-		**Setmana Santa**	
8 4/5 abr	dj	**T6** Projecte Odisseu / **T7** Serveis ecosistèmics	**T8**
	dv	**Taller**	
9 11/12 abr	dj	**T8** (Centres rurals) / **T9** (L'habitatge al món rural i noves maneres d'habitar)	**T9**
	dv	**Entrega E2 i Panell A1 - Correcció**	
10 18/19 abr	dj	**T10** Nuclis rurals i ecologia / **T11** Paisatges culturals	**T10**
	dv	**Taller**	
11 25/26 abr	dj	**Taller**	
	dv	**Entrega E3 - Correcció**	
12 2/3 maig	dj	**Taller** Intercanvi de projectes	
	dv	**Taller** Discussió transversal sobre els escenaris - Ecosistemes Rurals	
13 9/10 maig	dj	**Taller**	
	dv	**Taller**	
-		**Setmana No lectiva**	
14 23/24 maig	dj	**Taller** Seminari	
	dv	**Entrega E4 - Correcció (5 A1)**	

Examen final / Lliurament exercicis refets **dj 6/6/2024**

EIX
EL SEGRE

SESSIONS TEÒRIQUES

El tejido rural manifiesta una intrincada trama de complejidad, donde convergen diversas temáticas que se entrelazan e influyen continuamente. Además, estas dinámicas se despliegan sobre territorios extremadamente heterogéneos y únicos. Por esta razón, el enfoque más efectivo para introducir al estudiante en los escenarios rurales es mediante el abordaje de temáticas específicas y cuidadosamente seleccionadas. Esto facilitará, al final del curso, la obtención de una visión global que se acerque lo suficiente a los contenidos y problemáticas que definen el mundo rural.

The rural fabric presents an intricate web of complexity, where various themes converge, intertwine, and continuously influence one another. Moreover, these dynamics unfold across extremely heterogeneous and unique territories. For this reason, the most effective approach to introduce students to rural settings is through the exploration of specific and carefully chosen topics. This will facilitate, by the end of the course, the attainment of a global vision that closely approximates the content and issues defining the rural world.

Con este objetivo, las sesiones teóricas han sido diseñadas con una estructura que inicialmente introduce a los estudiantes de manera más generalista, para posteriormente enfocarse en temáticas más concretas y específicas. Los contenidos teóricos que se han concebido para alcanzar este propósito se distribuyen de la siguiente manera:

With this goal in mind, the theoretical sessions have been designed with a structure that initially introduces students in a more generalist manner, then gradually focuses on more concrete and specific topics. The theoretical content conceived to achieve this purpose is distributed as follows:

T1 - Presentación - Problemáticas y escenarios del suelo rural
T2 - Los ítems a considerar en las estrategias rurales
T3 - El patrimonio como nuevo modelo de desarrollo
T4- Servicios ecosistémicos de las áreas rurales
T5 - Referentes teóricos y urbanos
T5 - Economías rurales
T6 -Economías rurales
T7 - Los Grupos de Acción Local y el proyecto Odisseu
T8 - Los núcleos rurales, el paisaje y la ecología
T9 - Centros rurales. Conceptos, retos y estrategias
T10 - Vivienda en el mundo rural y nuevas formas de habitar
T11 - La mirada desde la administración pública: vivienda
T12 - La mirada desde la administración pública: planificación.

T1 - Introduction - Issues and scenarios of rural land
T2 - Items to consider in rural strategies
T3 - Heritage as a new development model
T4 - Ecosystem services in rural areas
T5 - Theoretical and urban references
T6 - Rural Economies
T7 - Local Action Groups and the Odisseu project
T8 - Rural centers, landscape, and ecology
T9 - Rural centers. Concepts, challenges, and strategies
T10 - Housing in the rural world and new ways of living
T11 - The perspective of public administration: housing
T12 - The perspective of public administration: planning

Muchas de estas sesiones coinciden con las que se publicaron en los dos primeros volúmenes de esta colección (las encontraréis en Rurbanismo o el reequilibrio del territorio. Berguedà - Lluçanès - Alt Bages, 2023, Vol.1, Llar Digital ediciones, https://upcommons.upc.edu/handle/2117/395048 y en Rurbanismo o el reequilibrio del territorio. Solsonès - Segarra - Alta Anoia 2023, Vol.2, Llar Digital ediciones, https://upcommons. upc.edu/handle/2117/407222). En esta edición hemos incorporado algunas de las imágenes más importantes que han servido para ilustrar los contenidos de estas sesiones.

Many of these sessions coincide with those published in the first two volumes of this collection (which can be found in Rurbanisme o el reequilibri del territori. Berguedà - Lluçanès - Alt Bages, 2023, Vol.1, Llar Digital edicions, https://upcommons.upc.edu/handle/2117/395048 and in Rurbanisme o el reequilibri del territori. Solsonès - Segarra - Alta Anoia 2023, Vol.2, Llar Digital edicions, https://upcommons.upc.edu/handle/2117/407222). In this edition, we have incorporated some of the most important images that have served to illustrate the content of these sessions.

SESSIONS TEÒRIQUES

El teixit rural manifesta una intricada trama de complexitat, on convergeixen diverses temàtiques que s'entrellacen i influeixen contínuament. A més, aquestes dinàmiques es despleguen sobre territoris extremadament heterogenis i únics. Per aquesta raó, l'enfocament més efectiu per introduir l'estudiant als escenaris rurals és mitjançant l'abordatge de temàtiques específiques i curosament triades. Això facilitarà, al final del curs, l'obtenció d'una visió global que s'aproximi prou als continguts i problemàtiques que defineixen el món rural.

Amb aquest objectiu, les sessions teòriques han estat dissenyades amb una estructura que inicialment introdueix els estudiants de manera més generalista, per posteriorment enfocar-se en temàtiques més concretes i específiques. Els continguts teòrics que s'han concebut per assolir aquest propòsit es distribueixen de la següent manera:

T1- Presentació- Problemàtiques i escenaris del sòl rural
T2- Els ítems a considerar en les estratègies rurals
T3- Paisatges culturals. El patrimoni com a nou model de desenvolupament
T4- Serveis ecosistèmics de les àrees rurals
T5- Referents teòrics i urbans
T6- Economies rurals
T7- Els Grups d'Acció Local i el projecte Odisseu
T8- Els nuclis rurals, el paisatge i l'ecologia
T9- Centres rurals. Conceptes, reptes i estratègies.
T10- L'habitatge al món rural i noves maneres d'habitar.
T11- La mirada des de l'administració pública: l'habitatge.
T12- La mirada des de l'adminsitració pública: el planejament.

Moltes d'aquestes sessions coincideixen amb les que es varen publicar en els dos primers volums d'aquesta col·lecció (les trobareu a *Rurbanisme o el reequilibri del territori. Berguedà - Lluçanès - Alt Bages,* 2023, Vol.1, Llar Digital edicions, https://upcommons.upc.edu/handle/2117/395048 i a *Rurbanisme o el reequilibri del territori. Solsonès - Segarra - Alta Anoia 2023,* Vol.2, Llar Digital edicions, https://upcommons. upc.edu/handle/2117/407222). En aquesta edició hem incorporat algunes de les imatges més importants que han servit per il·lustrar els continguts d'aquestes sessions.

Presentación
Problemáticas y escenarios del suelo rural

La sesión introductoria del curso pretende hacer una exposición general sobre las principales problemáticas que se viven en los entornos rurales, en especial el despoblamiento, el problema del relevo generacional, la falta de servicios básicos, la mala accesibilidad en algunos casos, el poco equilibrio de género, así como el problema de la vivienda. Se presenta, asimismo, el enfoque principal del curso, que consiste en encontrar estrategias que permitan reequilibrar nuestro territorio, implementando criterios que comprendan el potencial multifuncional del entorno rural y su complejidad para establecer sinergias efectivas con los asentamientos urbanos, apostando por una lectura holística del sistema territorial. En la segunda parte de la sesión, se explica con detalle el ámbito de intervención, y las problemáticas concretas de los asentamientos rurales, así como la estructura general del curso y el instrumental que tienen los estudiantes a su disposición para poder utilizar las cartografías adecuadas. En la parte final de la sesión, se muestran algunos trabajos de años anteriores para que el estudiantado pueda tener referentes de buenos ejercicios, y sepa con detalle qué es lo que se espera de su trabajo de curso.

Presentation
Issues and scenarios of rural land

The introductory session of the course aims to provide a general overview of the main issues faced in rural environments, especially depopulation, the problem of generational renewal, the lack of basic services, poor accessibility in some cases, gender imbalance, as well as the housing problem. The main focus of the course is also presented, which consists of finding strategies to rebalance our territory, implementing criteria that understand the multifunctional potential of the rural environment and its complexity to establish effective synergies with urban settlements, while advocating for a holistic reading of the territorial system. In the second part of the session, the area of intervention is explained in detail, as well as the specific problems of rural settlements, the general structure of the course, and the tools available to students to use the appropriate cartographies. In the final part of the session, some works from previous years are shown so that students can have references to good exercises and understand in detail what is expected from their course work.

PRESENTACIÓ

Problemàtiques i escenaris del sòl rural

Jordi Franquesa

La sessió introductòria del curs pretén fer un planteig general sobre les problemàtiques principals que es viuen en els entorns rurals, en especial el despoblament, el problema del relleu generacional, la manca de serveis bàsics, la mala accessibilitat en alguns casos, el poc equilibri de gènere, així com el problema de l'habitatge. Es presenta, així mateix, l'enfoc principal del curs, que consisteix en trobar estratègies que permetin reequilibrar el nostre territori, implementant criteris que entenguin el potencial multifuncional de l'entorn rural i la seva complexitat per establir efectives sinèrgies amb els assentaments urbans i que apostin per una lectura holística del sistema territorial. En la segona part de la sessió, s'explica amb detall l'àmbit d'intervenció, i les problemàtiques concretes dels assentaments rurals, així com l'estructura general del curs i l'instrumental que tenen els estudiants al seu abast per poder emprar les cartografies adequades. En la part final de la sessió, es mostren alguns treballs d'anys anteriors per tal de que l'estudiantat pugui tenir referents de bons exercicis, i sàpiga amb detall què és el que s'espera de la seva feina de curs.

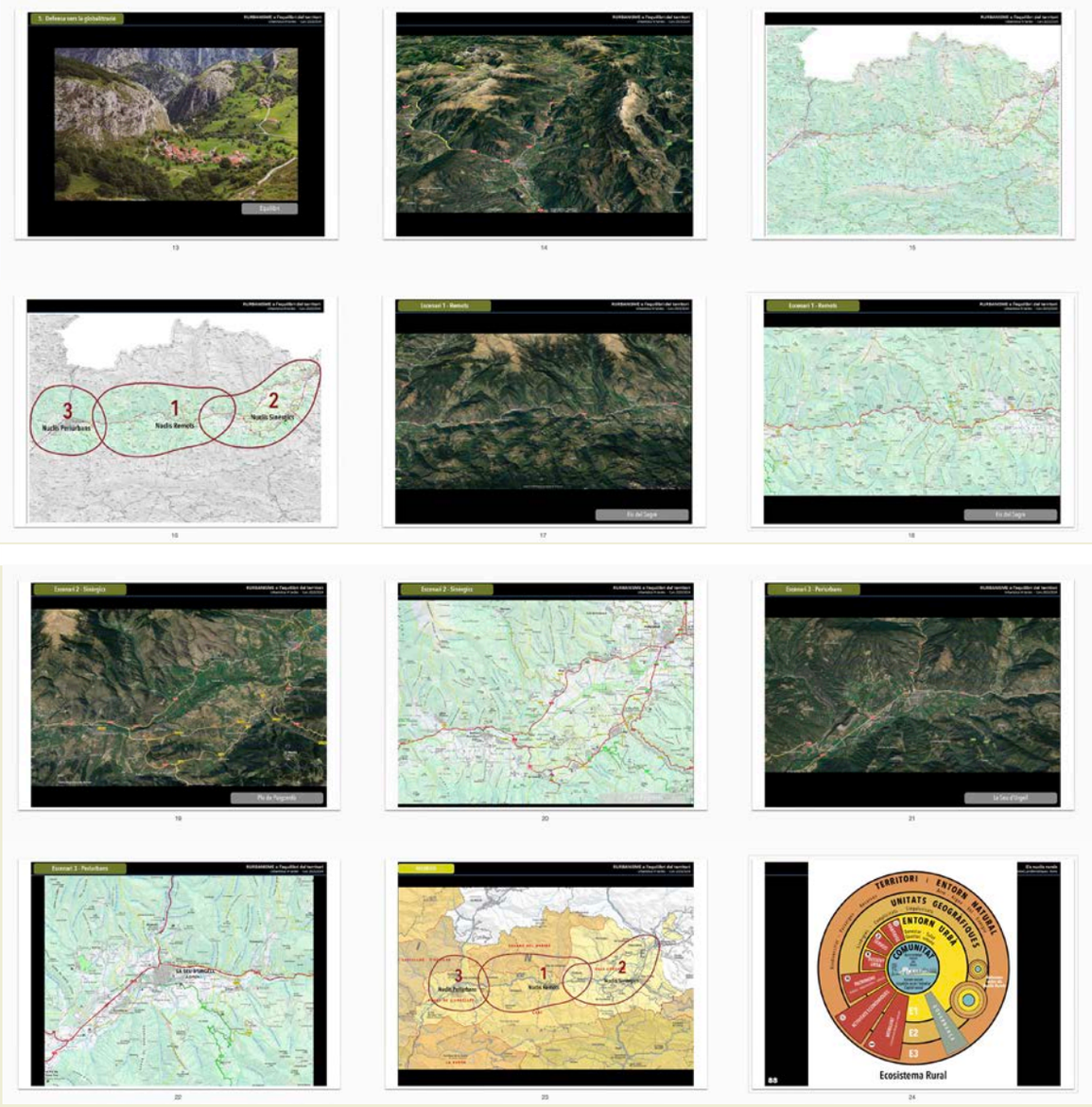

Los ítems a considerar en las estrategias rurales

La segunda sesión del curso parte de la premisa de que abordar el desequilibrio territorial implica contemplar, al mismo tiempo, las ciudades y los núcleos rurales de una manera integral. El mensaje principal se resume en tres principios: (1) los núcleos rurales deben entenderse como una realidad indisoluble de los núcleos urbanos; (2) las problemáticas de los núcleos rurales son complejas; y (3) se requiere una mirada multidisciplinar para abordar los problemas de los núcleos rurales. Para transmitir estos principios, el contenido teórico se divide en tres apartados: primero, reconocer el contexto y las problemáticas, lo que pasa por concretar la definición de "rural", explicar el impacto de la pandemia en las nuevas tendencias rurales, y valorar también los contenidos sociales que implica vivir en un entorno rural. También se explica la importancia de las unidades geográficas como estrategia fundamental para intervenir en los entornos rurales, así como la efectividad del diagrama sobre el Ecosistema Rural. En segundo lugar, se detallan los seis ítems principales de trabajo (la movilidad, la vivienda, los servicios, las actividades económicas, el diseño urbano y el patrimonio), y en tercer lugar, se hacen unas reflexiones finales sobre estos contenidos.

The items to consider in rural strategies

The second session of the course is based on the premise that addressing territorial imbalance involves considering both cities and rural areas in an integrated manner. The main message is summarized in three principles: (1) rural areas must be understood as inseparable from urban areas; (2) the issues in rural areas are complex; and (3) a multidisciplinary approach is needed to address rural problems. To convey these principles, the theoretical content is divided into three sections: first, recognizing the context and issues, which includes clarifying the definition of "rural", explaining the impact of the pandemic on new rural trends, and evaluating the social factors involved in living in a rural environment. The importance of geographical units as a fundamental strategy for rural intervention is also explained, along with the effectiveness of the Rural Ecosystem diagram. Second, the six main work items are detailed (mobility, housing, services, economic activities, urban design, and heritage), and third, some final reflections on these contents are presented.

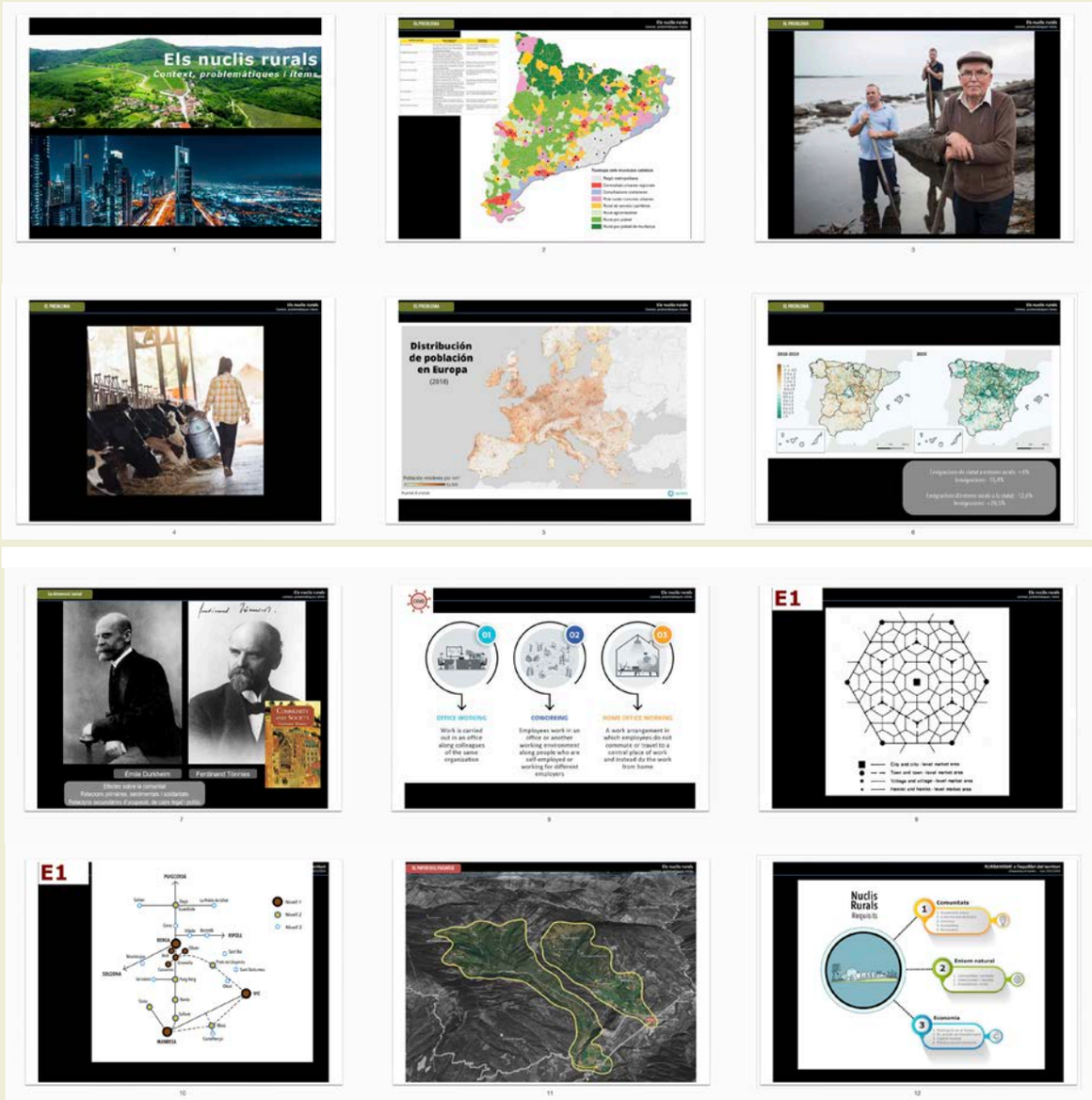

Els ítems a considerar en les estratègies rurals

Jordi Franquesa

La segona sessió del curs parteix de la premisa de que abordar el desequilibri territorial implica contemplar, a la vegada, les ciutats i els nuclis rurals, d'una manera integral. El missatge principal es resumeix en tres principis: (1) els nuclis rurals cal entendre'ls com una realitat indissociable dels nuclis urbans; (2) les problemàtiques dels nuclis rurals són complexes; i (3) cal una mirada multidisciplinar per abordar els problemes dels nuclis rurals. Per transmetre aquests principis, el contingut teòric es dvideix en tres apartats: primer reconèixer el context i les problemàtiques, que passen per concretar la definició de "rural", explicar l'impacte de la pandèmia en les noves tendències rurals, valorant també els continguts socials que implica viure en un entorn rural. S'explica també la importància de les unitats geogràfiques com a estratègia fonamental per intervenir sobre els entorns rurals, així com l'efectivitat del diagrama sobre l'Ecosistema Rural. Segon, es detallen els sis ítems principals de treball (la mobilitat, l'habitatge, els serveis, les activitats econòmiques, el disseny urbà, i el patrimoni), i tercer, es fan unes reflexions finals sobre aquests continguts.

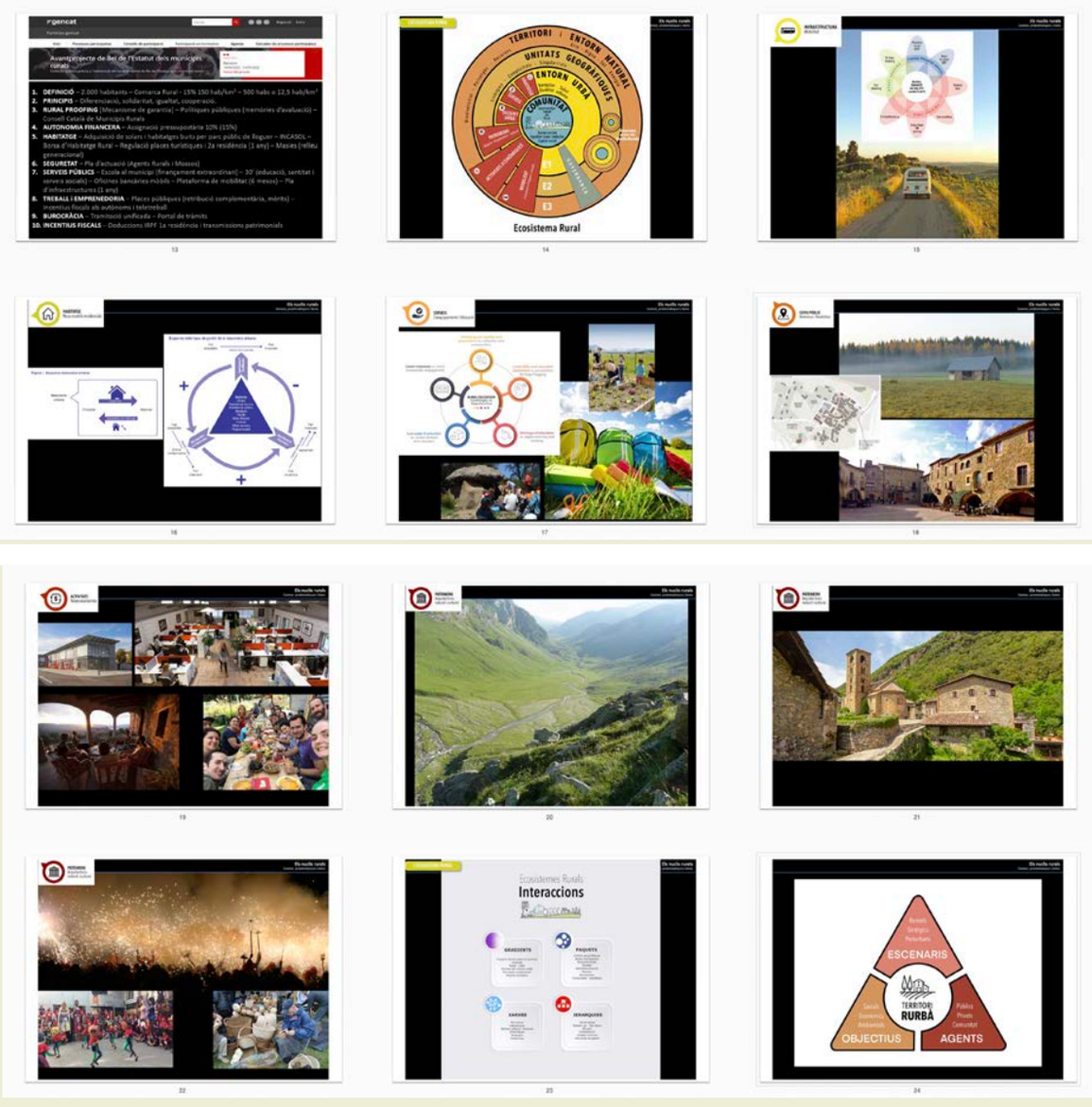

Paisajes culturales.
El patrimonio como nuevo modelo de desarrollo

Esta sesión introduce la importancia de la estrategia de los paisajes culturales en la transformación del territorio. El contenido de la sesión se estructura en cuatro apartados: (1) la condición dinámica del paisaje; (2) el patrimonio y el desarrollo territorial; (3) dos casos de estudio ejemplares; y (4) se detallan algunas conclusiones. Se explica así la importancia de entender el territorio como un palimpsesto, atendiendo a las transformaciones naturales y antrópicas del territorio, y reconociendo las pioneras aportaciones de Carl Ortwin Sauer. Se hacen aproximaciones sobre los factores, el tiempo, el medio y las formas finales de estos paisajes, teniendo en cuenta el valor de los recursos patrimoniales para abordar el desarrollo local. Se defiende que resulta estratégico apoyar los procesos de desarrollo local, ya que implican fomentar su actividad productiva, la generación de empleos genuinos, sentimientos de identidad y pertenencia a la comunidad, la articulación de políticas de desarrollo social y económico, la participación activa en instituciones y organizaciones locales, y el fortalecimiento institucional. Finalmente, se exponen dos casos singulares de estudio: la Serra de Tramuntana de Mallorca y Emscher Park.

Cultural Landscapes.
Heritage as a New Model of Development

This session introduces the importance of the cultural landscapes strategy in the transformation of the territory. The session is structured into four sections: (1) the dynamic nature of landscapes; (2) heritage and territorial development; (3) two exemplary case studies; and (4) some conclusions are presented. It highlights the importance of understanding the territory as a palimpsest, addressing both the natural and human-induced transformations, and acknowledging the pioneering contributions of Carl Ortwin Sauer. Approaches are made regarding the factors, time, environment, and final forms of these landscapes, considering the value of heritage resources for addressing local development. It is argued that supporting local development processes is strategic, as it promotes productive activity, generates authentic jobs, fosters a sense of identity and belonging to the community, coordinates social and economic development policies, encourages active participation in local institutions and organizations, and strengthens institutional frameworks. Finally, two unique case studies are presented: the Serra de Tramuntana in Mallorca and Emscher Park.

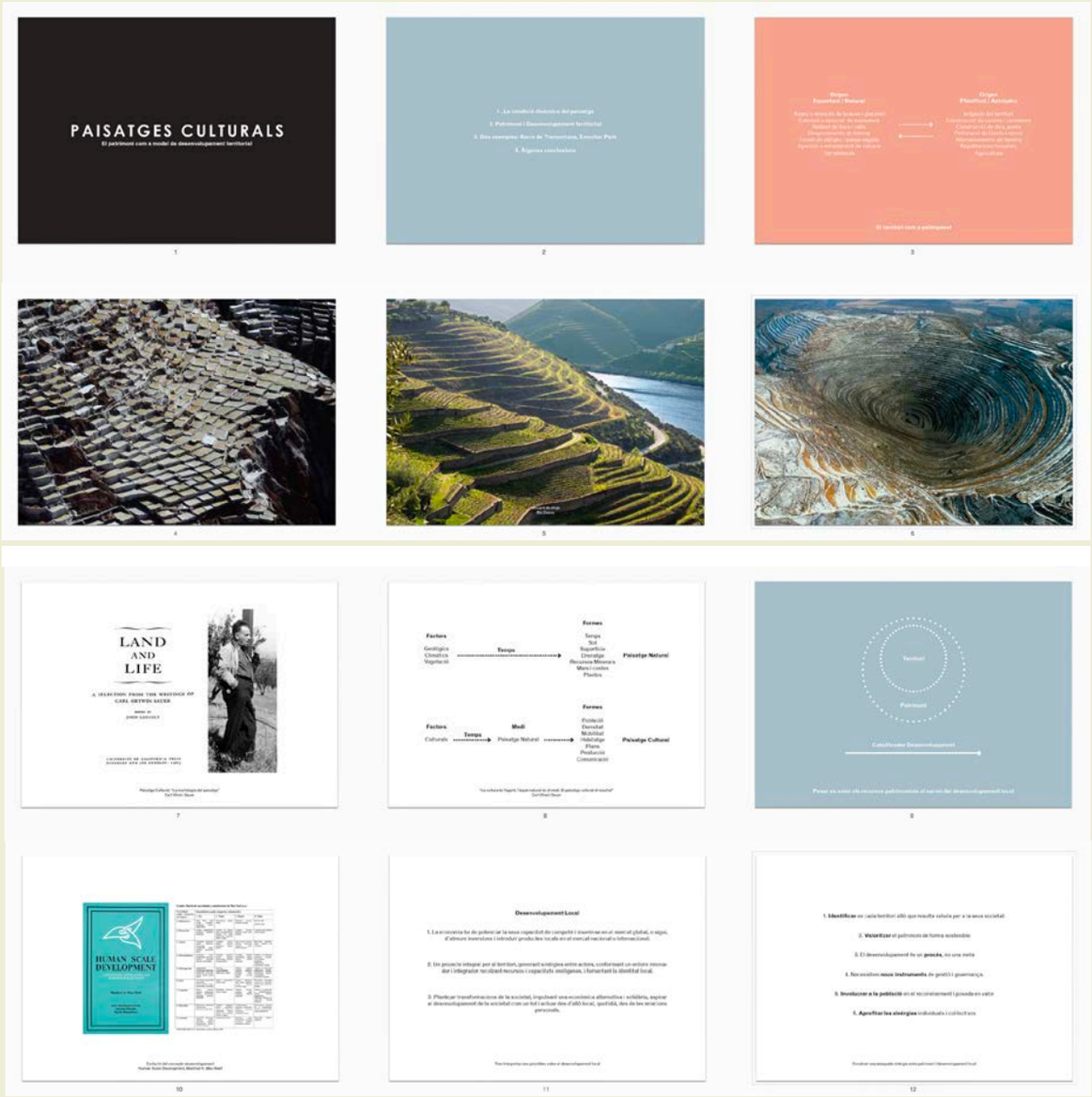

Paisatges culturals

El patrimoni com a nou model de desenvolupament

Manuel Julià

Aquesta sessió introdueix la importància que suposa l'estratègia dels paisatges culturals en la transformació del territori. El contingut de la sessió s'estructura en quatre apartats: (1) la condició dinàmica del paisatge; (2) el patrimoni i el desenvolupament territorial; (3) dos casos d'estudi exemplars; i (4) es detallen algunes conclusions. S'explica així la importància d'entendre el territori com un palimpsest, atenent a les transformacions naturals i antròpiques del territori, i reconeixent les pioneres aportacions de Carl Ortwin Sauer. Es fan aproximacions sobre els factors, el temps, el medi i les formes finals d'aquests paisatges, tenint en compte el valor dels recursos patrimonials per abordar el desenvolupament local. Es defensa que resulta estratègic recolzar els processos de desenvolupament local, ja que impliquen foment la seva activitat productiva, generació de llocs de treball genuïns, de sentiments d'identitat i de pertinença a la comunitat, articulació de polítiques de desenvolupament social i econòmic, participació activa en institucions i organitzacions locals, i en l'enfortiment institucional. Finalment s'exposen dos casos singulars d'estudi: la Serra de Tramuntana de Mallorca, i Emscher Park.

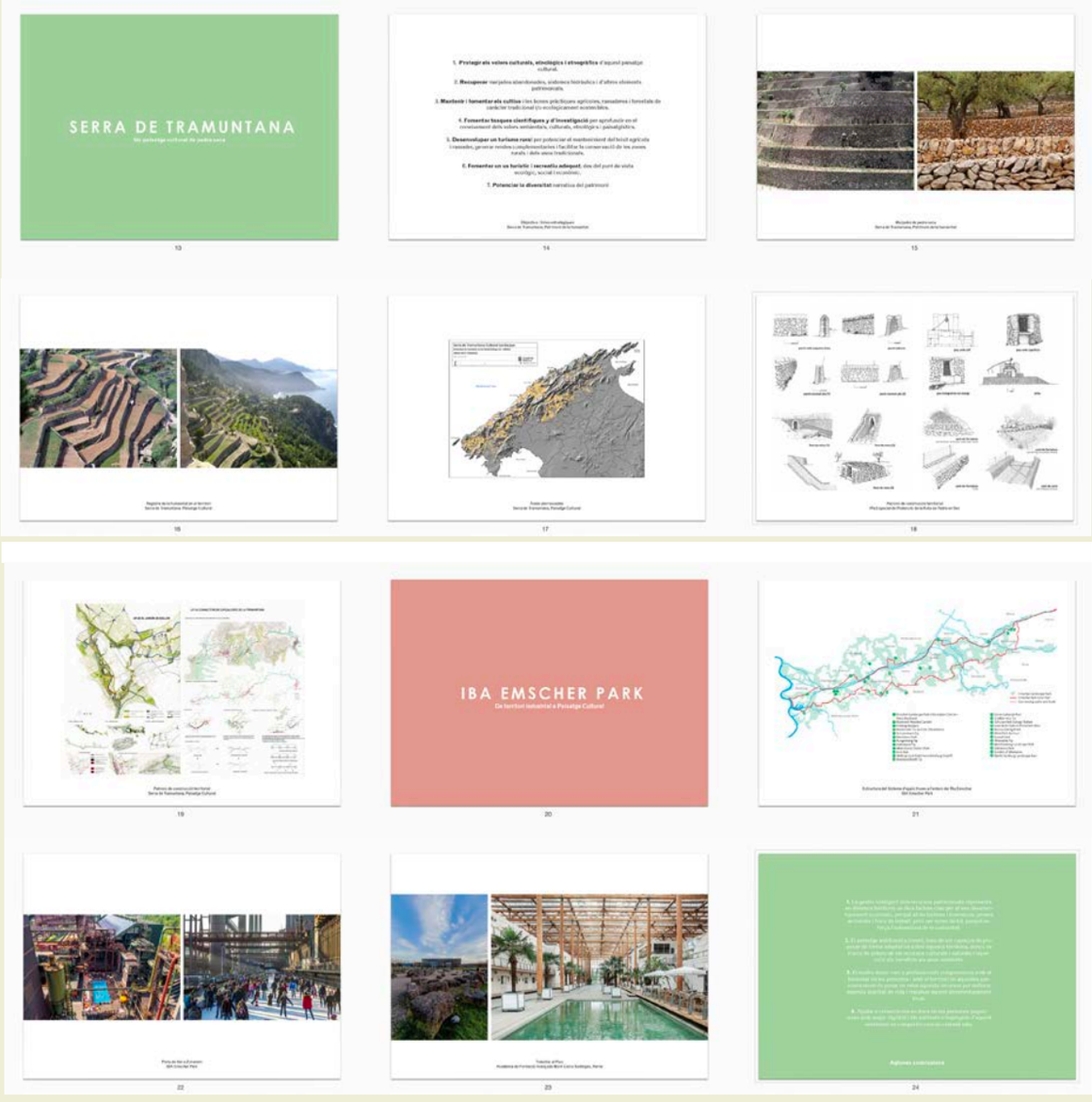

Servicios ecosistémicos de las áreas rurales

La cuarta sesión teórica aborda los servicios ecosistémicos y los pagos ambientales como una fuente de financiación para el desarrollo rural. Entre otros aspectos, se destaca que el sector primario, a través del cual se gestiona el territorio rural (actividades forestales, ganaderas y agrícolas), representa solo el 1,6% de la población ocupada y el 0,9% del PIB, lo que significa que es difícil ganarse la vida en el mundo rural y es complicado gestionar el 90% del territorio catalán. Por ello, se hace prioritario valorizar y remunerar los servicios ecosistémicos. Se introducen conceptos básicos relacionados con las infraestructuras verdes y los espacios naturales, así como aspectos vinculados a la huella ecológica. Se realiza una lectura de los principales usos del suelo en Cataluña, así como de los tipos de bosques y vegetación, y se explican en detalle cuáles son los servicios ecosistémicos más importantes y qué papel juegan en la gestión del territorio, teniendo en cuenta también su provisión de bioproductos. Se explica también el ciclo del carbono, los problemas derivados del estrés hídrico, así como la importancia de la gestión forestal, los diferentes tipos de bosques y los riesgos de incendios.

Ecosystem services of rural areas

The fourth theoretical session addresses ecosystem services and environmental payments as a source of funding for rural development. Among other aspects, it highlights the fact that the primary sector, through which rural territory is managed (forestry, livestock, and agricultural activities), represents only 1.6% of the employed population and 0.9% of the GDP, which means that making a living in rural areas is difficult, and managing 90% of the Catalan territory is complicated. Therefore, it becomes a priority to value and remunerate ecosystem services. Basic concepts related to green infrastructure and natural spaces are introduced, as well as issues related to the ecological footprint. A review of the main land uses in Catalonia is conducted, as well as an overview of forest types and vegetation. The most important ecosystem services and their role in land management are explained in detail, considering their provision of bioproducts. The carbon cycle is also explained, along with issues related to water stress, the importance of forest management, different types of forests, and wildfire risks.

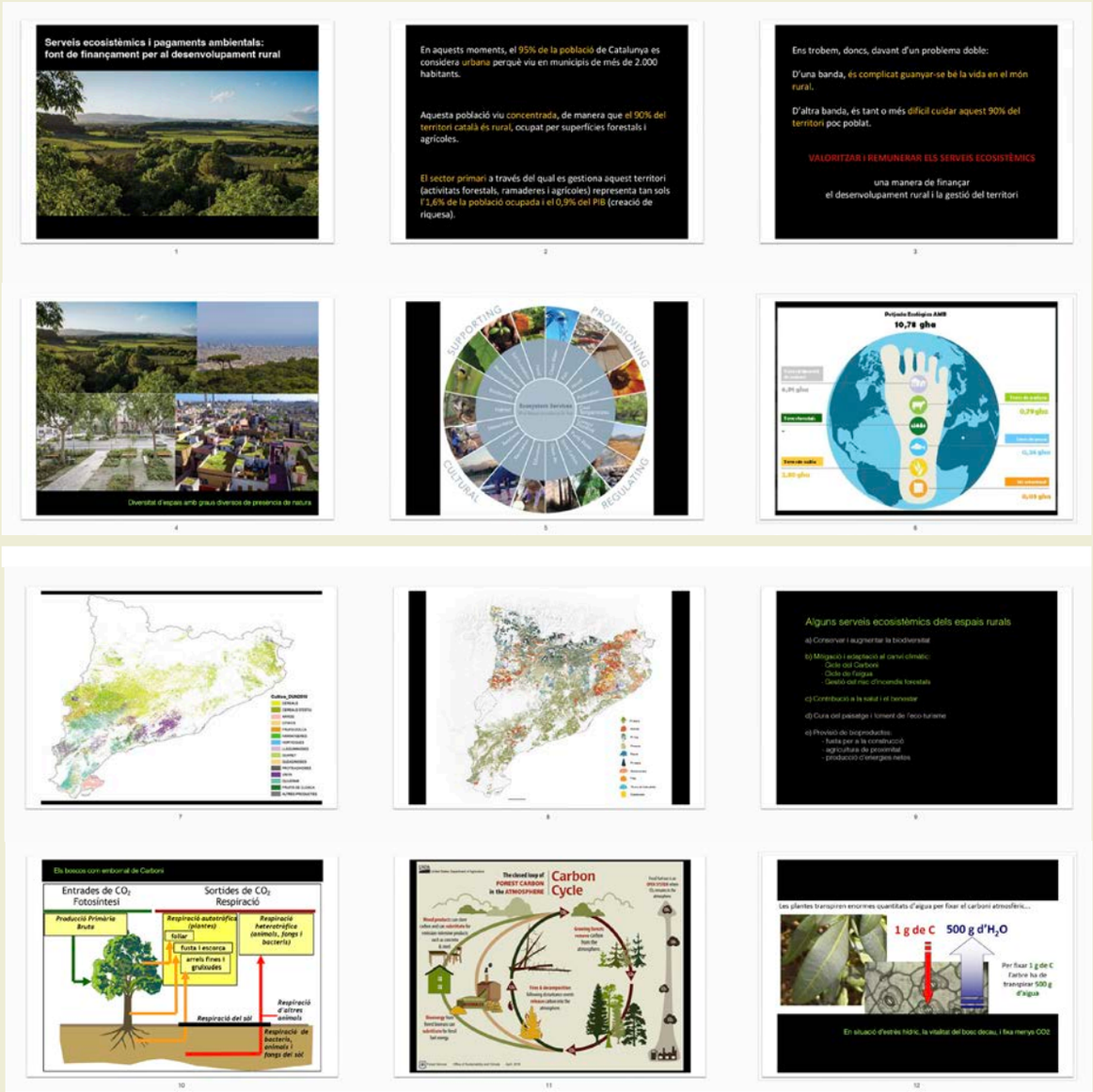

Serveis ecosistèmics de les àrees rurals

Miquel Martí

La quarta sessió teòrica aborda els serveis ecosistèmics i els pagaments ambientals, com a font de finançament per al desenvolupament rural. Entre altres aspectes, s'incideix en el fet de que el sector primari a través del qual es gestiona el territori rural (activitats forestals, ramaderes i agrícoles) representa tan sols l'1,6% de la població ocupada i el 0,9% del PIB, el que vol dir que és difícil quanyar-se la vida en el món rural, i és complicat gestionar el 90% del territori català, i per tant, es fa prioritari valoritzar i remunerar els serveis ecosistèmics. S'introdueixen conceptes bàsics relacionats amb les infraestructures verdes i els espais naturals, així com aspectes vinculats a la petjada ecològica. Es fa una lectura dels usos del sòl principals a Catalunya, així com dels tipus de boscos i vegetació, i s'expliquen amb detall quins són els serveis ecosistèmics més importants i quin paper juguen en la gestió del territori, tenint també en compte la seva provisió de bioproductes. S'explica també el cicle del carboni, i els problemes derivats de l'estrés hídric, així com la importància de la gestió forestal i els diferents tipus de boscos i els riscos d'incendis.

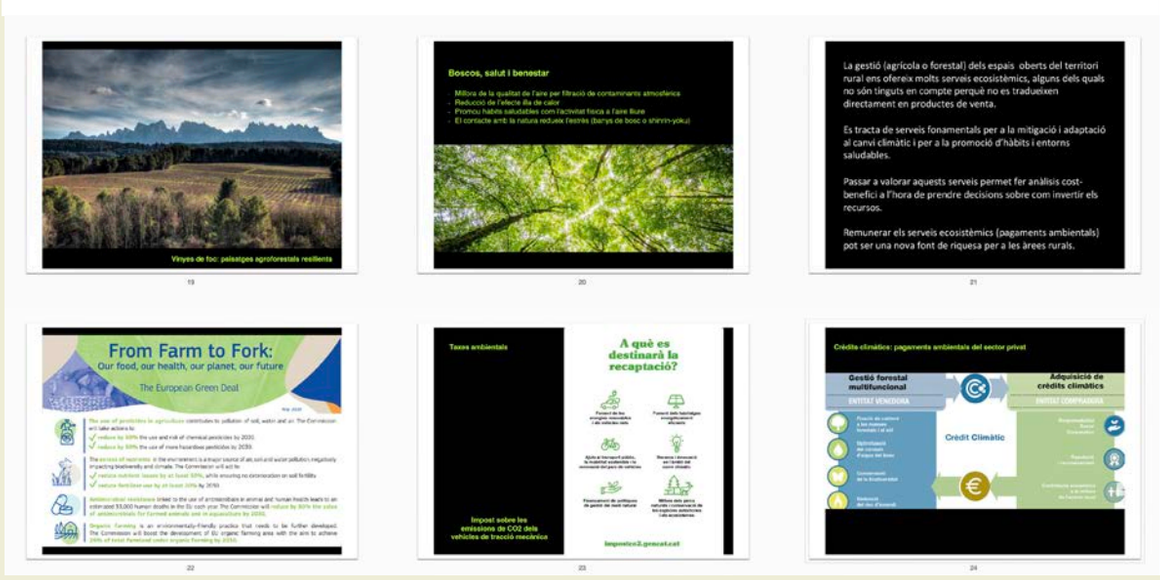

Referentes teóricos y urbanos

El tema del despoblamiento ha estado bastante ausente en las discusiones sobre los modelos territoriales de las últimas décadas. Aun así, nos ha parecido especialmente interesante recuperar las teorías y los modelos del siglo pasado para reinterpretarlos y ver qué aplicabilidad tienen en nuestro territorio contemporáneo. Se hace evidente que, para abordar el problema rural, es necesario, por un lado, tener una mirada multiescalar del problema, y por otro, una lectura polinuclear y de la unidad comunitaria como célula fundamental de discusión. Para abordar estas cuestiones, la sesión plantea una discusión sobre el origen de las reflexiones teóricas, una mirada a dos escalas hacia la ciudad policéntrica y la comunidad eficiente, una relectura de los poblados de colonización y cómo pueden solaparse estrategias complementarias. Se revisan por tanto las ideas de la ciudad jardín de Howard, de las unidades vecinales de Perry, así como también las teorías americanas de los TODs (Transit Oriented Development), o las estrategias en formato lineal para poder coser tejidos dispersos en el medio rural.

Theoretical and urban references

The issue of depopulation has been largely absent in discussions of territorial models in recent decades. However, we found it particularly compelling to revisit the theories and models from the past century to reinterpret them and explore their applicability to our contemporary territory. It becomes clear that, to address the rural issue, we need, on the one hand, a multi-scalar view of the problem, and on the other, a poly-nuclear reading with the community unit as the fundamental cell of discussion. To address these questions, the session introduces a discussion on the origins of theoretical reflections, a bi-scalar perspective on the polycentric city and the efficient community, a re-reading of colonization settlements, and how complementary strategies can overlap. Thus, revisited are Howard's garden city ideas, Perry's neighborhood units, as well as American theories of TODs (Transit Oriented Development), or linear strategies to stitch together dispersed fabrics in the rural environment.

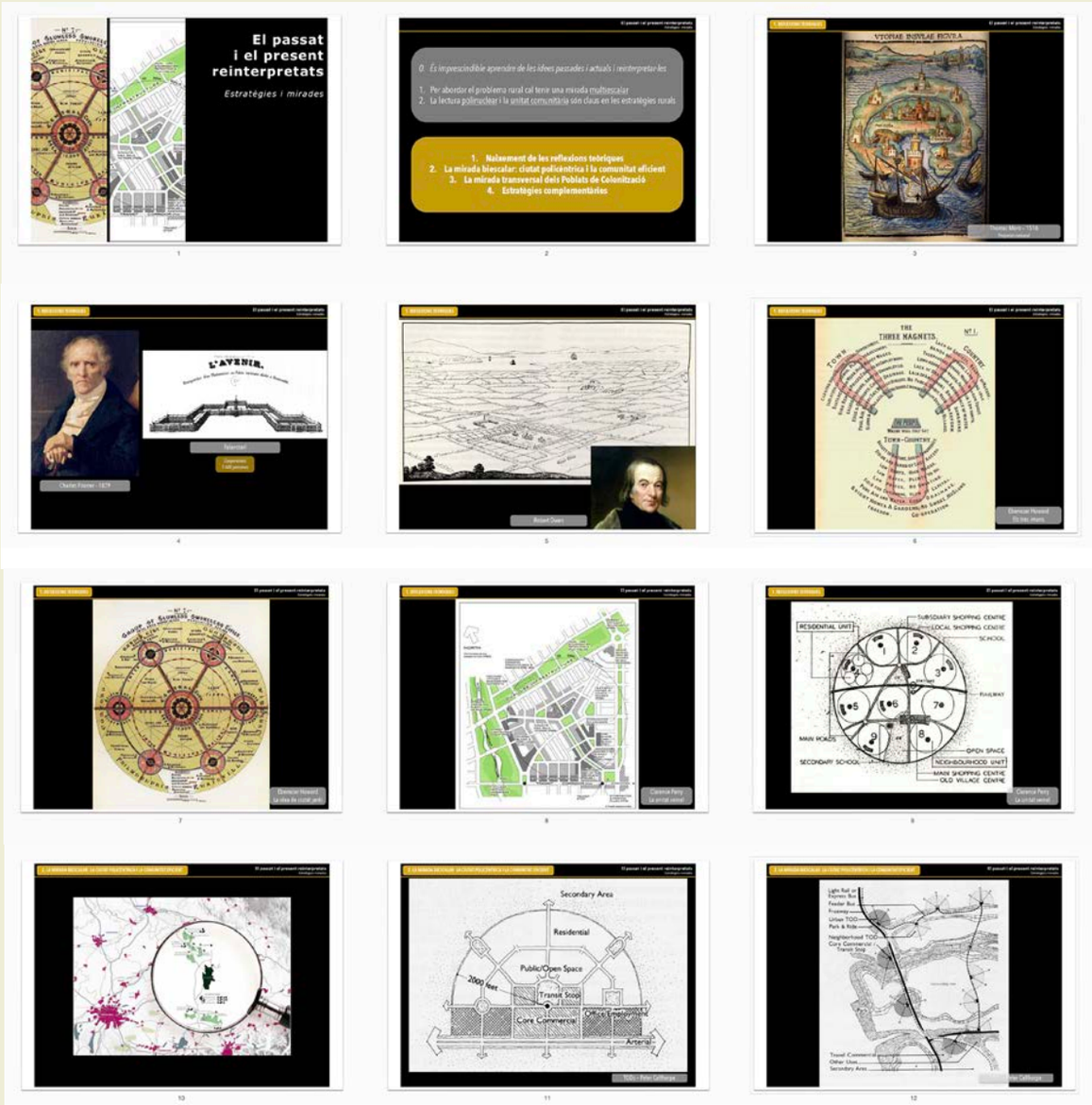

Referents teòrics i urbans

Jordi Franquesa

El tema del despoblament ha estat bastant absent en les discussions dels models territorials de les darreres dècades. Tot i això, ens ha semblat especialment suggerent recuperar les teories i els models del segle passat per tal de reinterpretar-los i veure'n quina aplicabilitat tenen en el nostre territori contemporani. Es fa evident que, per abordar el problema rural, cal tenir per una banda una mirada multiescalar del problema, i per una altra, una lectura polinuclear i de la unitat comunitària com a cèl·lula fonamental de discusió. Per abordar aquestes qüestions, la sessió planteja una discussió sobre el naixement de les reflexions teòriques, una mirada biescalar vers la ciutat policèntrica i la comunitat eficient, una relectura dels poblats de colonització, i com es poden solapar estratègies complementàries. Es fan per tant relectures de les idees de la ciutat jardí de Howard, de les unitats veïnals de Perry, així com també sobre les teories americanes dels TODs (Transit Oriented Developement), o les estratègies en format linial per poder recosir texits dispersos en el medi rural.

Economías rurales

El incremento de la población urbana en el mundo y la economía globalizada han dado lugar a un modelo económico en el que, simplificando groseramente, el campo produce y la ciudad consume. Se trata de ámbitos espaciales cada vez más distantes en los que un sistema económico lineal, de almacenamiento y escala global, utiliza energía barata de origen fósil para salvar la creciente distancia entre el campo y la ciudad. Un sistema que es ratificado por la planificación y la estructura de la propiedad, y en el que, en palabras de Wiskerke, la distancia y el petróleo son su enfermedad. Muchos coincidimos en la necesidad de corregir el sistema económico actual y sus consecuencias, como, entre otras, además del calentamiento global, el abandono y la desolación del medio rural. En contraposición al modelo actual, volveríamos a un sistema económico circular, de flujos y de escala regional, basado en el uso de energías renovables. Estamos de acuerdo en la necesidad de cambio, pero nadie se atreve a aventurar cómo implementarlo sobre el terreno. En este contexto, el centro del debate de esta sesión se centra en cómo el interés económico por ciertos paisajes culturales está relacionado con su capacidad para adaptarse a cambios sucesivos en el tiempo sin romper la estructura del conjunto ni agotar los recursos del sistema.

Rural economies

The increase in urban population worldwide and the globalized economy have led to an economic model where, to grossly simplify, the countryside produces and the city consumes. These are increasingly distant spatial realms where a linear economic system, based on storage and global scale, uses cheap fossil energy to bridge the growing gap between the countryside and the city. This is a system that is validated by planning and property structure, and where, in Wiskerke's words, distance and oil are its affliction. Many of us agree on the need to correct the current economic system and its consequences, such as, among others, the global warming and the abandonment and desolation of rural areas. In contrast to the current model, we would revert to a circular economic system, based on flows and regional scale, utilizing renewable energy sources. We agree on the need for change, but no one dares to venture how to implement it on the ground. In this context, the focus of the discussion in this session revolves around how the economic interest in certain cultural landscapes is related to their capacity to adapt to successive changes over time without breaking the structure of the whole or exhausting the resources of the system.

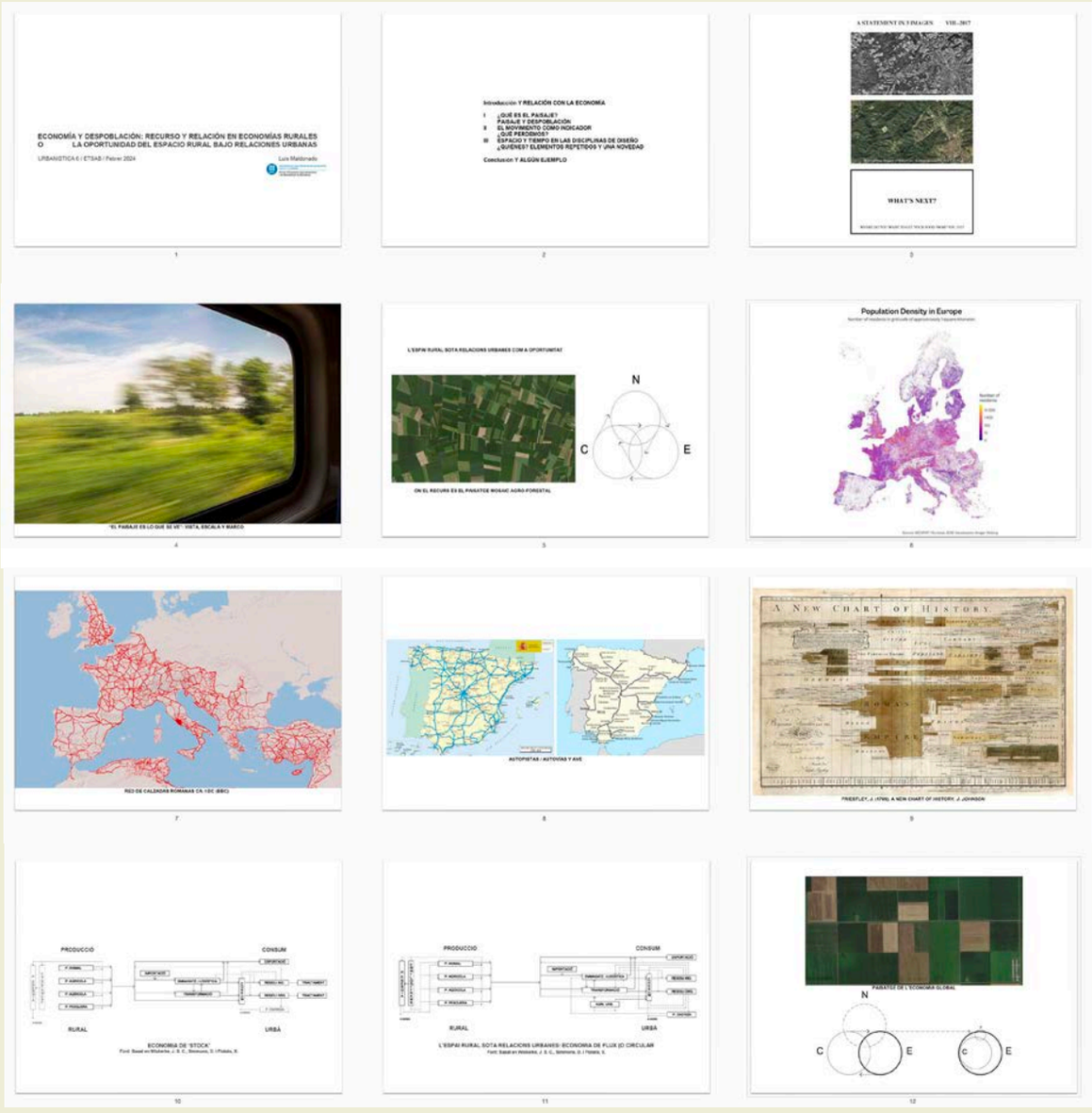

Economies rurals

Luís Maldonado

L'increment de la població urbana al món i l'economia globalitzada han donat lloc a un model econòmic en què, simplificant grollerament, el camp produeix i la ciutat consumeix. Es tracta d'àmbits espacials cada cop més allunyats en què un sistema econòmic lineal, d'emmagatzematge i escala global, utilitza energia barata d'origen fòssil per a salvar la distància creixent entre camp i ciutat. Un sistema que el planejament i l'estructura de la propietat ratifiquen i en què, en paraules de Wiskerke, distància i petroli són la seva malaltia. Molts estem d'acord amb la necessitat de corregir el sistema econòmic actual i les seves conseqüències com, entre d'altres i a més de l'escalfament global, l'abandonament i la desolació del medi rural. Enfront del model actual, tornaríem a un sistema econòmic circular, de fluxos i d'escala regional, basat en l'ús d'energies renovables. Estem d'acord en la necessitat de canvi, però ningú no gosa aventurar com implantar-lo sobre el terreny. En aquest context, el centre de debat d'aquesta sessió versa sobre com l'interès econòmic per certs paisatges culturals té a veure amb la seva capacitat per adaptar-se a canvis successius en el temps sense trencar l'estructura del conjunt ni exhaurir els recursos del sistema.

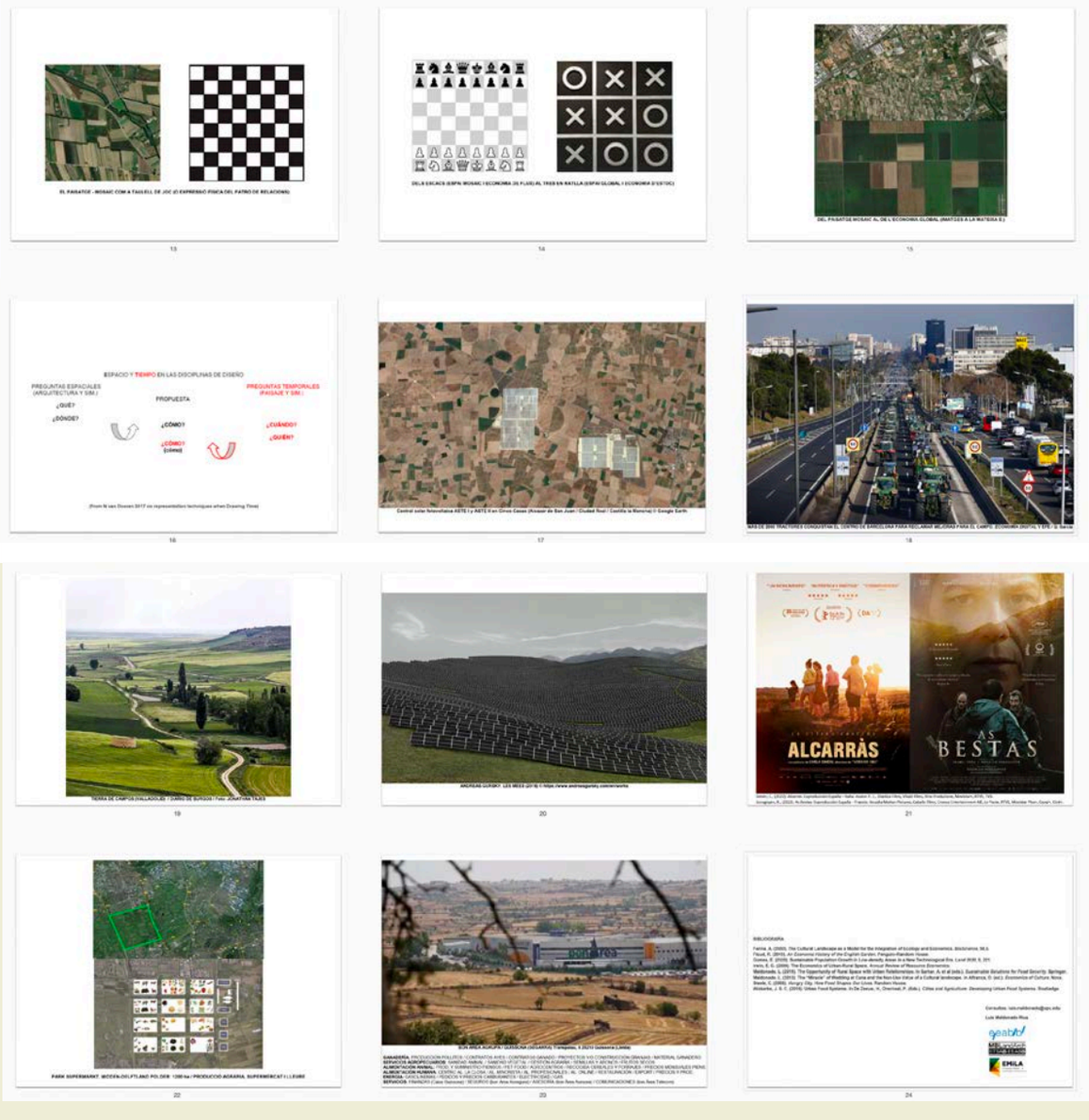

Los Grupos de Acción Local y el Projecte Odisseu

Como gerente del Grupo de Acción Local del Consorcio del Alt Urgell y la Cerdanya, y también como coordinadora del proyecto Odisseu, Mireia Font introduce el programa Leader y el funcionamiento de los Grupos de Acción Local como herramientas para la revitalización de los territorios rurales catalanes. La metodología Leader busca el desarrollo local desde hace más de 20 años para involucrar a los agentes locales en estos proyectos rurales. El objetivo central es promover la diversificación económica de las zonas rurales y aumentar su calidad de vida. El territorio Leader abarca tres cuartas partes del territorio catalán e incluye 571 de los 947 municipios. Se detallan los diferentes grupos GAL y su funcionamiento y estrategia. Después de esta primera parte, se da a conocer el proyecto Odisseu, orientado específicamente a la juventud para fijarla en estos territorios a través de la creación de nuevas oportunidades económicas y formativas, buscando nuevos emprendedores y trabajando con empresas ubicadas en los territorios rurales. Entre otros proyectos, se trabaja también con el MatchFunding, que este año se encuentra en su tercera edición.

Local Action Groups and the Odisseu project

As the manager of the Local Action Group of the Alt Urgell and Cerdanya Consortium, and also as the coordinator of the Odisseu project, Mireia Font introduces the Leader program and the functioning of Local Action Groups as tools for the revitalization of Catalan rural territories. The Leader methodology has sought local development for over 20 years by involving local actors in these rural projects. The central objective is to promote economic diversification in rural areas and enhance their quality of life. The Leader territory covers three-quarters of the Catalan territory and includes 571 of the 947 municipalities. The different GAL groups and their functioning and strategy are detailed. Following this first part, the Odisseu project is introduced, specifically aimed at young people to encourage them to settle in these territories by creating new economic and educational opportunities, seeking new entrepreneurs, and working with businesses located in rural areas. Among other projects, there is also work with MatchFunding, which is in its third edition this year.

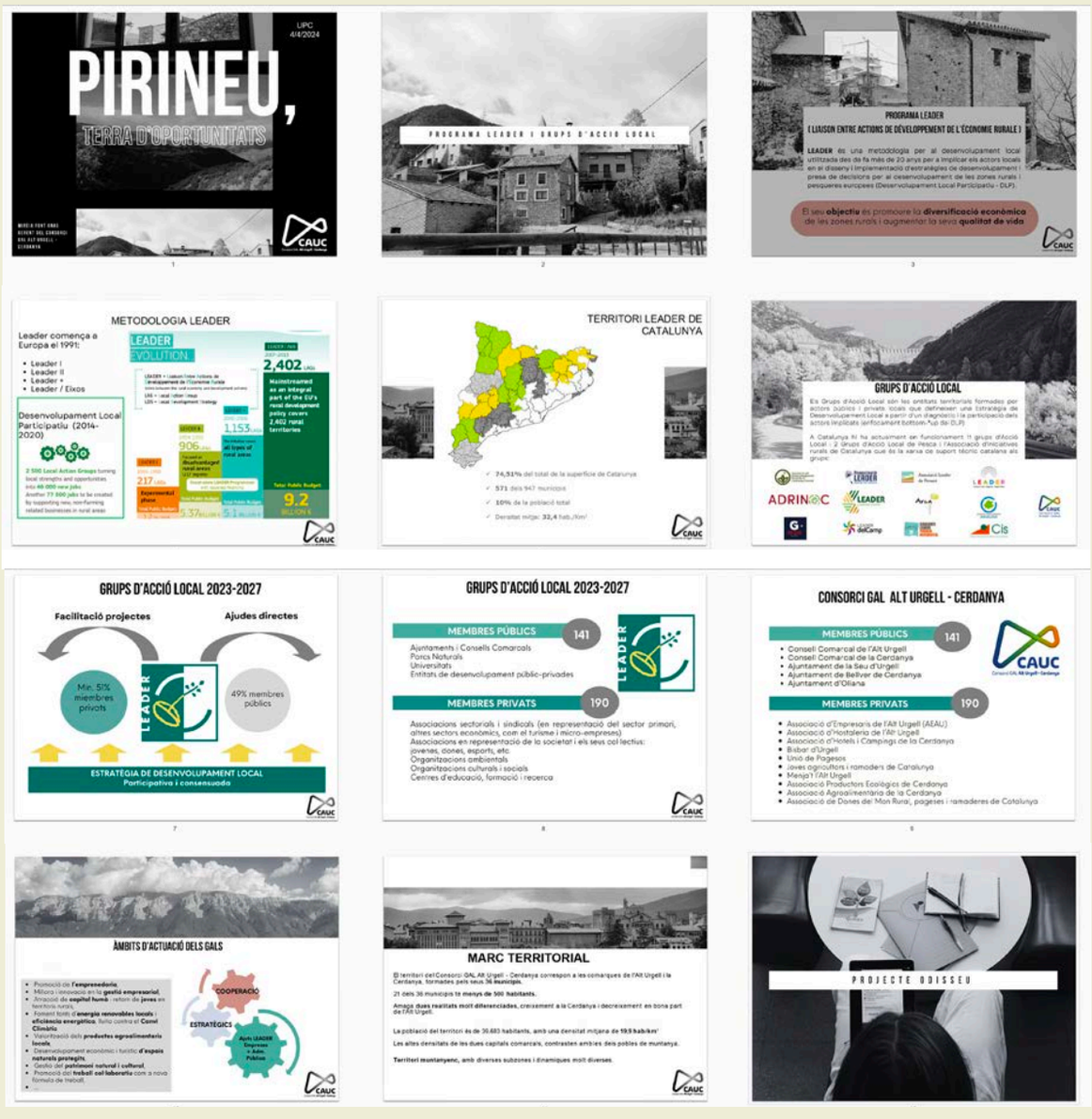

Els Grups d'Acció Local i el projecte Odisseu

Mireia Font

Com a gerent del Grup d'Acció Local del Consorci de l'Alt Urgell i la Cerdanya, i també com a coordinadora del projecte Odisseu, na Mireia Font introdueix el programa Leader i el funcionament dels Grups d'Acció Local com a eines per a la revitalització dels territoris rurals catalans. La metodologia Leader cerca el desenvolupament local des de fa més de 20 anys per implicar els agents locals en aquests projectes rurals. L'objectiu central és promoure la diversificació econòmica de les zones rurals i augmentar la seva qualitat de vida. El territori Leader abasta tres quartes parts del territori català, i inclou 571 del 947 municipis. Es detallen els diferents grups GAL, i quin és el seu funcionament i estratègia. Després d'aquesta primera part, es fa coneixement del projecte Odisseu, orientat específicament al jovent per fixar-lo en aquests territoris a través de la creació de noves oportunitats econòmiques i formatives, cercant nous emprenedors i treballant sobre empreses localitzades als territoris rurals. Entre altres projectes es treballa també amb el MatchFunding, que està enguany en la seva tercera edició.

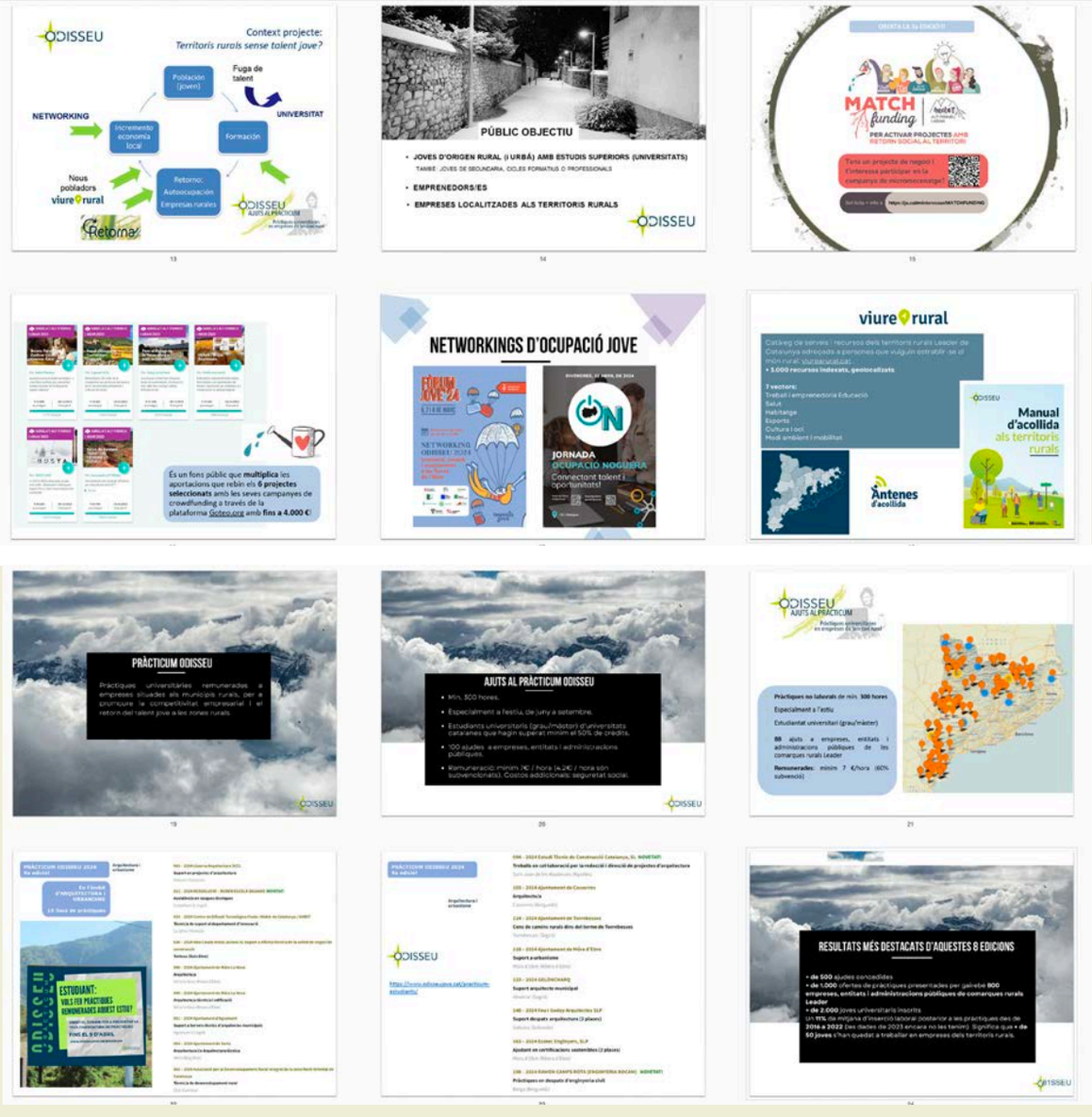

Los núcleos rurales, el paisaje y la ecología

Esta sesión aborda el papel del paisaje natural y los conceptos ecológicos como una herramienta importante de proyecto. En este sentido, el contenido se centra en cinco actitudes hacia el paisaje que tienen elementos en común pero que abordan temas específicos. En primer lugar, la exaltación del paisaje, buscando atraer la mirada del observador al explicar su historia. En segundo lugar, recuperar el paisaje, que se puede implementar ya sea volviendo en el tiempo a un estado previo a la destrucción de ese paisaje. En tercer lugar, rehabilitar el paisaje, en este caso no buscando la forma previa, sino más bien buscando las cualidades o funciones que este paisaje tenía y que pueden ser útiles hoy en día. En cuarto lugar, proteger el paisaje, intentando limitar la influencia humana. Por último, integrar el paisaje, buscando equilibrar la relación entre la humanidad y su entorno, ya que el contacto con la naturaleza es esencial para la vida humana. Todas estas actitudes se sustentan en diferentes proyectos o casos de estudio que se explican con detalle y que son ejemplos de excelentes intervenciones vinculadas al medio natural.

Rural nuclei, landscape, and ecology

This session addresses the role of the natural landscape and ecological concepts as an important project tool. In this regard, the content focuses on five attitudes toward the landscape that share common elements but address specific issues. First, the exaltation of the landscape, aiming to attract the observer's gaze by explaining its history. Second, recovering the landscape, which can be implemented either by reverting to a state prior to the destruction of that landscape. Third, rehabilitating the landscape, in this case not seeking the previous form, but rather the qualities or functions that this landscape had and that may be useful today. Fourth, protecting the landscape, attempting to limit human influence. Finally, integrating the landscape, striving to balance the relationship between humanity and its environment, as contact with nature is essential for human life. All these attitudes are supported by different projects or case studies that are explained in detail and serve as examples of excellent interventions linked to the natural environment.

Els nuclis rurals, el paisatge i l'ecologia

Victor Ténez

Aquesta sessió aborda el paper del paisatge natural i els conceptes ecològics com a eina important de projecte. En aquest sentit, el contingut incideix en cinc actituds sobre el paisatge que tenen elements en comú però que incideixen sobre temes específics. En primer lloc, l'exaltació del paisatge, buscant atraure la mirada de l'observador en explicar la seva història. En segon lloc, recuperar el paisatge, que es pot implementar ja sigui tornant en el temps a un estat previa la destrucció d'aquest paisatge. En tercer lloc, rehabilitar el paisatge, en aquest cas no buscant la forma prèvia, sinó més aviat buscant les qualitats o funcions que aquest paisatge tenia i que ens pot ser útil avui dia. En quart lloc, protegir el paisatge, intentant limitar la influència humana. En darrer lloc, integrar el paisatge, buscant equilibrar la relació entre la humanitat i el seu entorn perquè el contacte amb la natura és essencial per al vida humana. Totes aquestes actituds es recolzen en diferent projectes o casos d'estudi que s'expliquen amb detall, i que són exemples d'excel·lents intervencions vincualdes al medi natural.

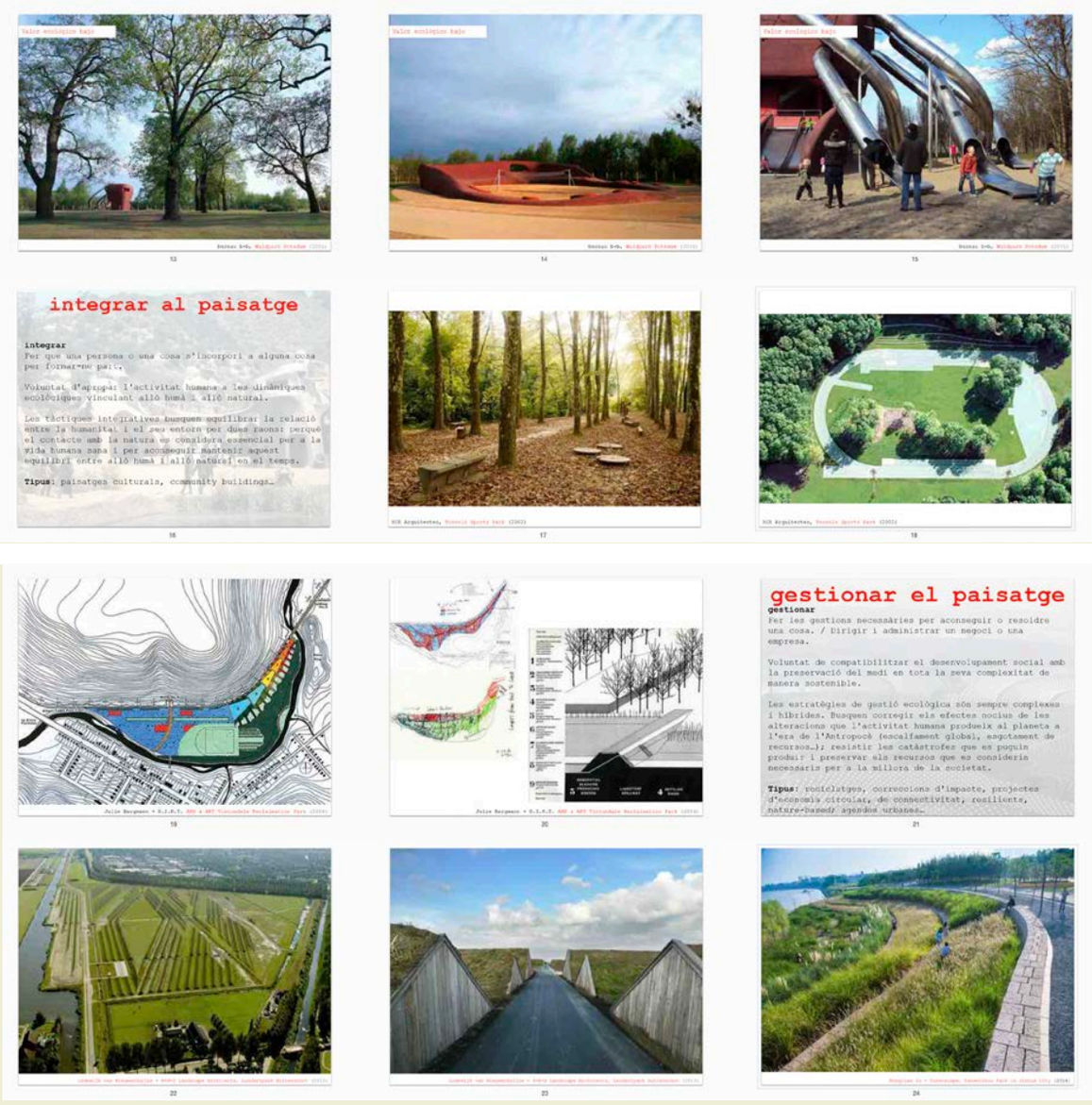

Centros rurales. Conceptos, retos y estrategias

El territorio rural es extremadamente vulnerable, y esta sesión pretende reflexionar sobre la importancia de implementar nuevas centralidades en el mismo para establecer una estructura jerárquica coherente con el propio territorio, que permita consolidar funcionalidades que refuercen el desarrollo rural. La sesión comienza explicando el concepto de centralidad y su uso a lo largo de la historia. Aunque este concepto ha estado estrechamente ligado a las ciudades, se explica lo diferente que es en el medio rural, no solo por su forma, sino sobre todo por sus funciones. Se introduce la teoría de las centralidades del geógrafo Walter Christaller, y se explican conceptos relacionados con la centralidad, como la topología, las actividades, la identidad o la accesibilidad. En la segunda parte de la sesión, se explican diferentes estrategias basadas en la idea de los centros rurales, reconociendo sus principales objetivos: reequilibrar el territorio porque ayudan a generar autosuficiencia, incidir en la reducción de los desplazamientos, ayudar a desarrollar el concepto de identidad y cohesionar a la población. A través de diferentes ejemplos se explican las tres estrategias principales: recalificar (renovar), consolidar (poner en valor lo existente) y refundar (reinterpretar lo existente).

Rural centers. Concepts, challenges and strategies

The rural territory is extremely vulnerable, and this session aims to reflect on the importance of implementing new centers of centrality within it to establish a hierarchical structure that is coherent with the territory itself, allowing for the consolidation of functions that strengthen rural development. The session begins by explaining the concept of centrality and its use throughout history. While this concept has been closely linked to cities, the session highlights how different it is in rural environments, not only in form but especially in function. The theory of centralities by geographer Walter Christaller is introduced, along with related concepts such as topology, activities, identity, and accessibility. In the second part of the session, various strategies based on the idea of rural centers are discussed, recognizing their main objectives: rebalancing the territory because they help generate self-sufficiency, reducing travel, helping to develop the concept of identity, and fostering population cohesion. Through various examples, the three main strategies are explained: requalifying (renewing), consolidating (valuing what already exists), and refounding (reinterpreting what exists).

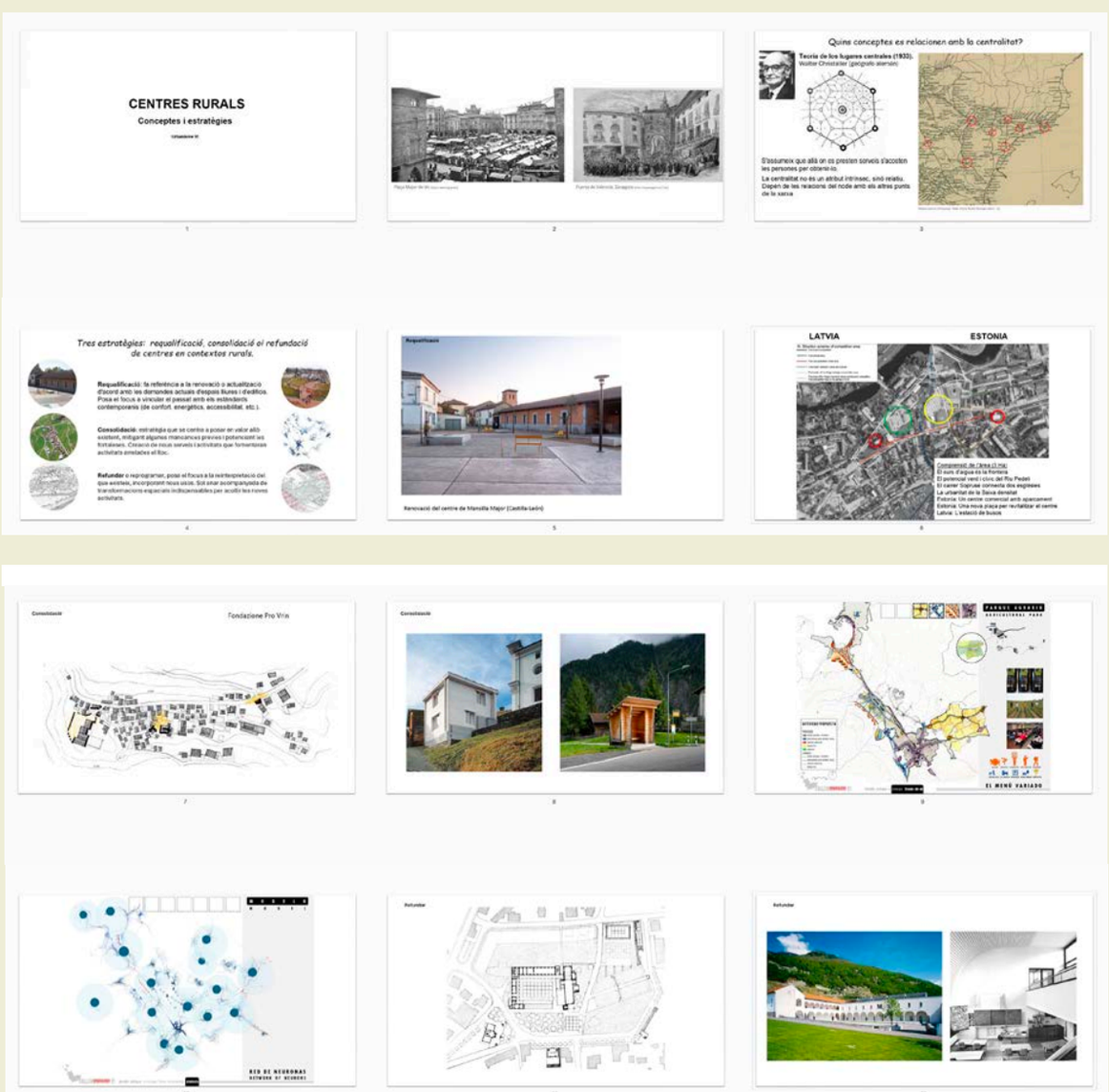

Centres rurals. Conceptes, reptes i estratègies.

Álvaro Cuéllar

El territori rural és extremadament vulnerable, i aquesta sessió pretén reflexionar sobre la importància de implementar noves centralitats sobre el mateix per tal d'establir una estructura jeràrquica coherent amb el propi territori, i que permeti consolidar funcionalitats que reforcin el desenvolupament rural. La sessió comença explicant el concepte de centralitat, i l'ús que se n'ha fet al llarg de la història. Si bé aquest concepte ha estat estretament lligat a les ciutats, s'explica quant de diferents són en el medi rural, no només per la seva forma, sinó sobre tot per les seves funcions. S'introdueix la teoria de les centralitats del geògraf Walter Christaller, i s'expliquen els conceptes que es relacionen amb la centralitat, com la topologia, les activitats, la identitat o l'accessibilitat. En la segona part de la sessió, s'expliquen diferentes estratègies fonamentades en la idea dels centres rurals, reconeixent els seus objectiu principals: reequilibrar el territori perquè ajuden a generar autosuficiència, incidir en la reducció dels desplaçaments, ajudar a desenvolupar el concepte de identitat, i cohesionar la població. Mitjançant diferents exemples s'expliquen les tres estratègies principals: requalificar (renovar), consolidar (posar en valor l'existent) i refundar (reinterpretar l'existent).

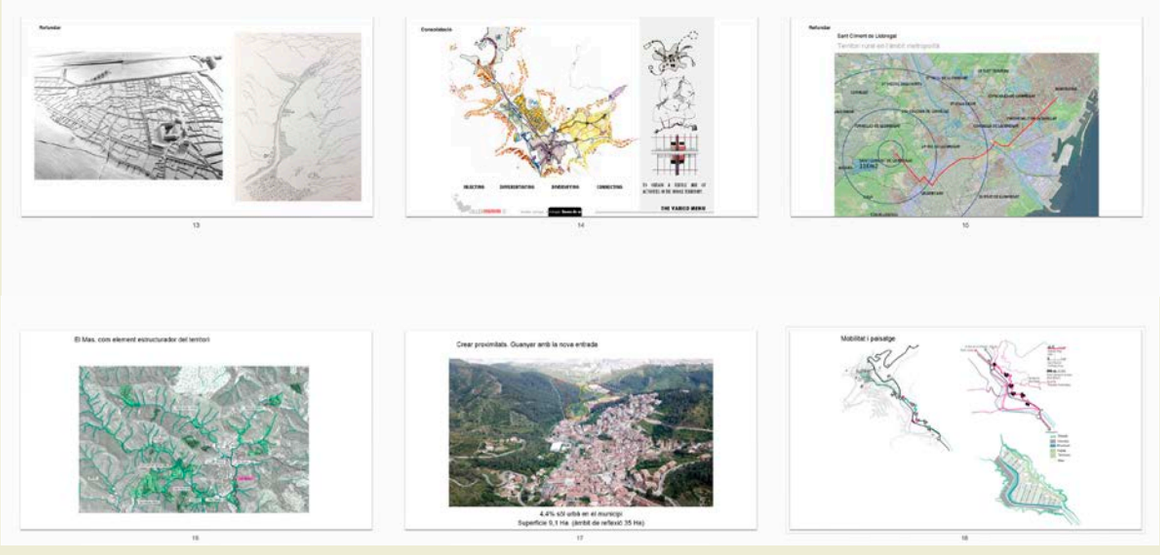

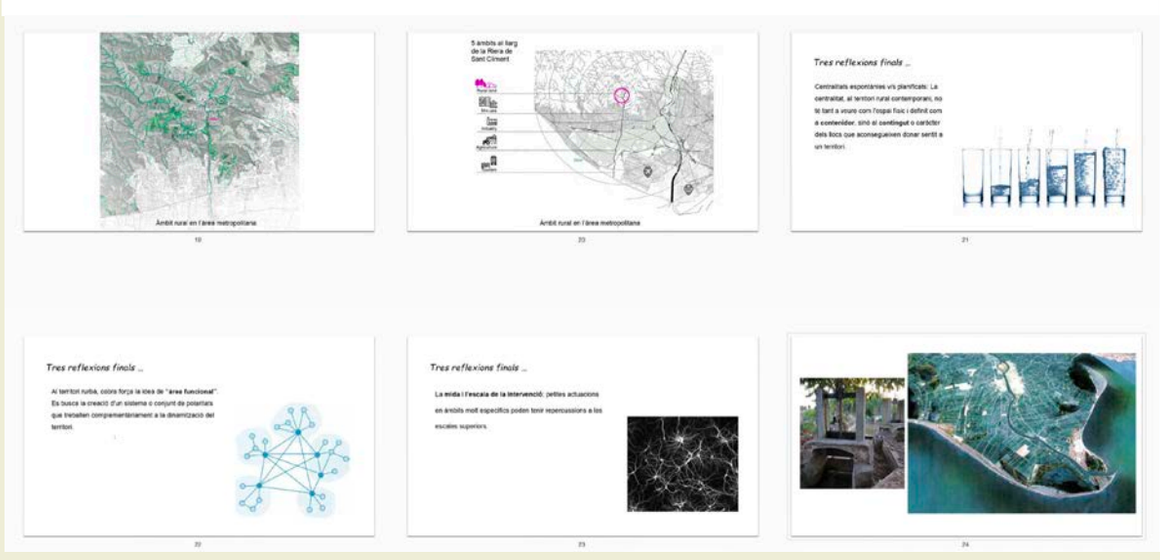

La vivienda en el mundo rural y nuevas formas de habitar

Uno de los problemas más graves que afronta el territorio rural es el acceso a la vivienda, por motivos muy diferentes a los de la ciudad. Muchas viviendas están vacías y fuera del mercado, otras son antiguas y grandes, o tienen precios desorbitados porque están destinadas a ser segundas residencias, entre otras causas. Esta sesión examina detenidamente los distintos modelos de tenencia de viviendas, evaluando las ventajas e inconvenientes de cada uno, y reflexiona también sobre las nuevas formas de habitar. Entre otros modelos, se introducen conceptos como la "masoveria urbana", las cesiones de uso, el concepto de derecho de superficie, los diferentes tipos de alquiler, los derechos y deberes de la propiedad, cómo se organizan las copropiedades o qué consecuencias e impactos sociales tienen las ocupaciones. También se analizan procesos de transformación de masías como potencial de vivienda compartida, y se detalla cuáles son los procesos y la gestión de las cooperativas de vivienda, dado que se trata de un modelo que está ganando fuerza en los territorios rurales. Todos estos modelos se acompañan con casos de estudio concretos y ejemplos sugerentes.

Housing in the rural world and new ways of inhabiting

One of the most serious issues facing rural areas is access to housing, for reasons quite different from those in cities. Many homes remain empty and off the market, others are old and large, or have exorbitant prices because they are intended as second residences, among other causes. This session takes a close look at the different housing tenure models, assessing the advantages and disadvantages of each, and also reflects on new ways of inhabiting. Concepts such as "urban masoveria" (caretaker housing), use concessions, surface rights, different types of rental agreements, property rights and obligations, how co-ownership is organized, and the social impacts of squatting are introduced. Additionally, processes of transforming traditional farmhouses (masías) into shared housing are explored, as well as the management of housing cooperatives, a model that is gaining traction in rural areas. All these models are illustrated with specific case studies and inspiring examples.

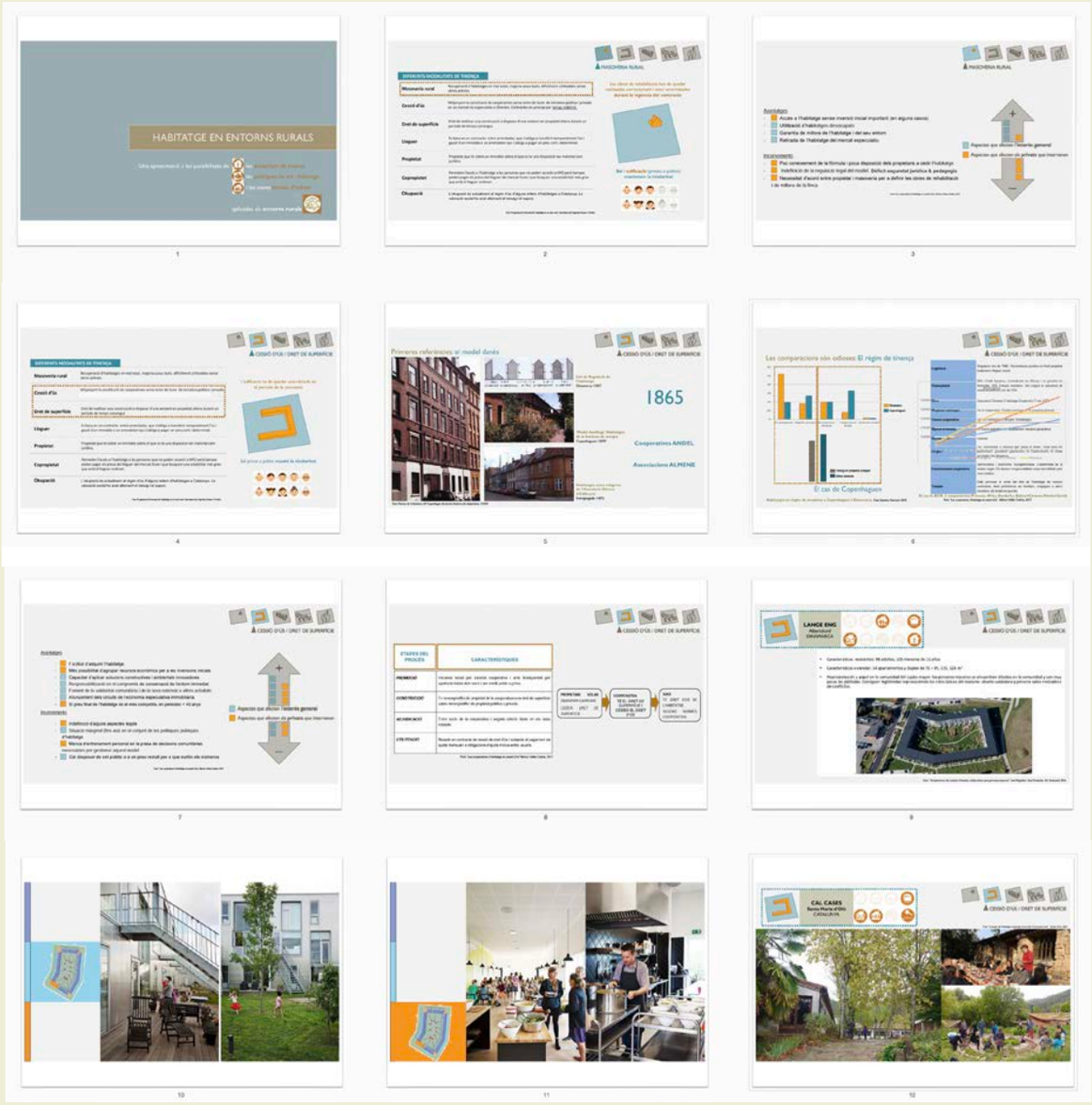

L'habitatge al món rural i noves maneres d'habitar.

Maite Morao

Un dels problemes més greus que afronta el territori rural és l'accés a l'habitatge, per motius ben diferents als de la ciutat. Molts habitatges buits que no estan en el mercat, habitatges vells i grans, o preus desorbitats perquè estan pensats per habitatge de segona residència, entre altres causes. Aquesta sessió fa una mirada atenta sobre els diferents models de tinença dels habitatges, valorant els aventatges i inconvenients de cada un, i reflexiona també sobre les noves maneres d'habitar. Entre d'altres models, s'introdueixen conceptes com la masoveria urbana, les cessions d'ús, el concepte de dret de superfície, els diferents tipus de lloguer, els drets i deures de la propietat, com sórganitzen les copropietats o quines conseqüències i impactes socials tenen les okupacions. També s'incorporen processos de transformació de les masies com a potencial de l'habitatge compartit, i es detalla quins són els processos i la manera de gestionar les cooperatives d'habitatge, atès que es tracta d'un model que està arrelant amb força en els territoris rurals. Tots aquests models s'acompanyen amb casos d'estudi concrets i suggerents exemples.

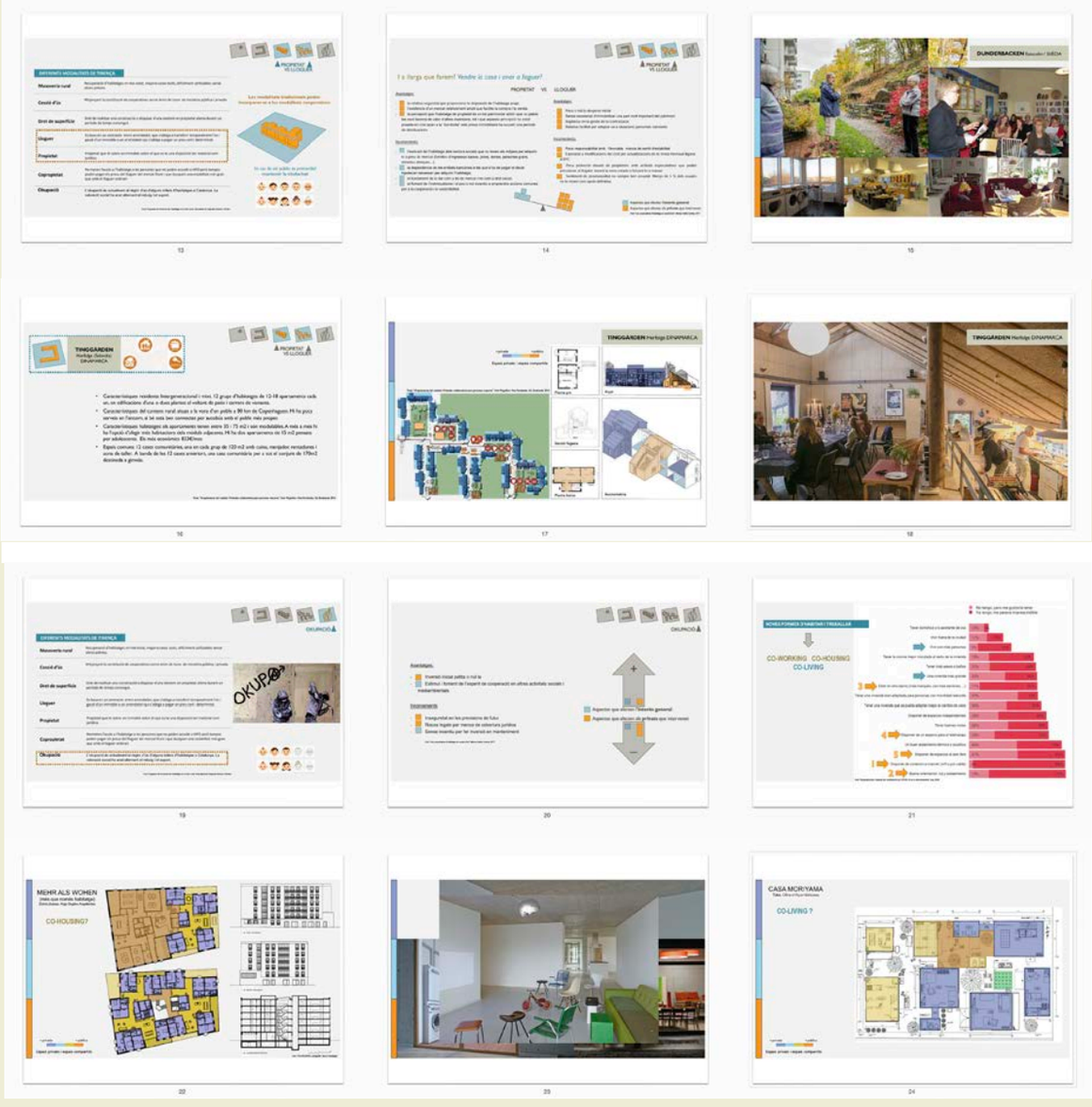

La perspectiva desde la administración pública: vivienda

Las dos últimas sesiones han sido impartidas por dos personas que trabajan en la Diputación de Barcelona, y nos han aportado una visión especial desde la administración pública. La primera intervención ha tratado sobre las políticas de vivienda en municipios pequeños, centrando el análisis en el marco legal, las problemáticas y los instrumentos utilizados por la Oficina de Vivienda. La discusión abordó el diseño específico de las políticas locales de vivienda, cómo se apoya para ampliar la oferta de vivienda asequible y de calidad, y cómo se consolida una red de servicios que cubra todos los municipios. Estas políticas prestan especial atención a los municipios con pocos habitantes, siempre dentro de un marco normativo específico en materia de vivienda. La definición de "pequeño municipio" es clave para justificar estos apoyos, y por ello es esencial definir claramente los problemas que enfrentan: presión inmobiliaria, falta de recursos, degradación de los centros, viviendas desocupadas, pérdida poblacional, segundas residencias, envejecimiento, falta de suelo urbanizable o pérdida de servicios. Se explican los mecanismos para movilizar el parque de viviendas vacías, así como las estrategias para mediar en la oferta residencial.

The perspective from the public administration: housing

The last two sessions were led by individuals working at the Diputación de Barcelona, providing a unique insight from the public administration's viewpoint. The first presentation focused on housing policies in small municipalities, analyzing the legal framework, issues, and tools used by the Housing Office. The discussion covered the specific design of local housing policies, how support is provided to expand the supply of affordable and quality housing, and how a network of services is consolidated to cover all municipalities. These policies pay special attention to municipalities with small populations, always within a specific regulatory framework for housing. Defining a "small municipality" is key to justifying these aids, making it essential to clearly outline the challenges they face: real estate pressure, lack of resources, urban center degradation, vacant housing, population loss, second homes, aging populations, lack of developable land, or loss of services. Mechanisms to mobilize vacant housing stock are explained, as well as strategies to mediate the residential supply.

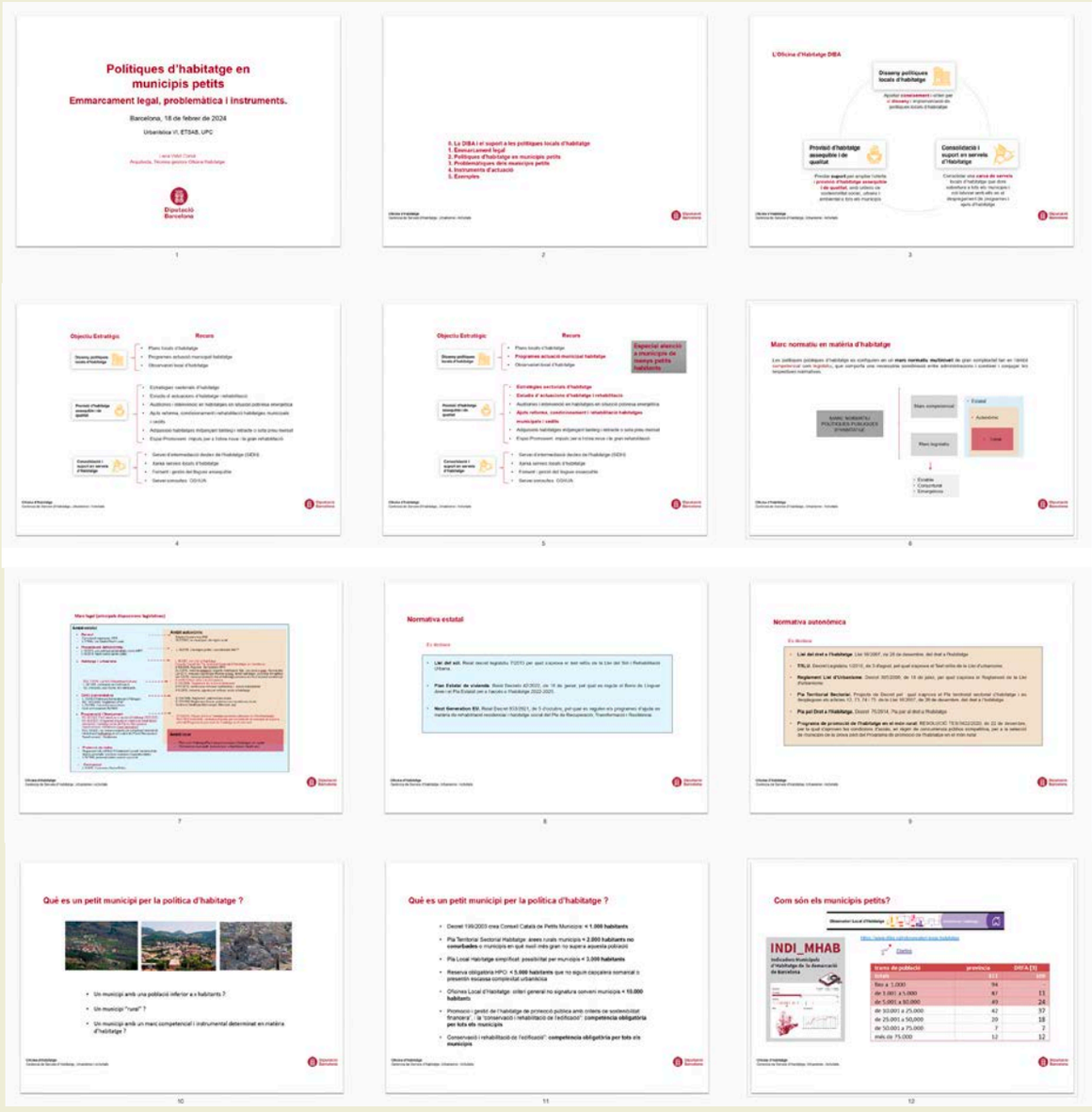

La mirada des de l'administració pública: l'habitatge.

Lena Vidal

Les dues darreres sessions han estat impartides per dues persones que treballen a la Diputació de Barcelona, i ens han aportat una mirada especial des de l'administració pública. La primera intervenció ha versat sobre les polítiques d'habitatge en municipis petits, centrant-se en l'emmarcament legal, la problemàtica i els instruments que s'utilitzen des de l'Oficina d'Habitatge. La discussió ha abordat el disseny específic de les polítiques locals d'habitatge, de quina manera es dona suport per ampliar l'oferta d'habitatge assequible i de qualitat, i com es consolida una xarxa de serveis que doni cobertura al tots els municipis. Aquestes polítiques presten especial atenció als municipis de pocs habitants, sempre dins un específic marc normatiu en matèria d'habitatge. La definició de petit municipi és clau en la justificació d'aquests ajuts, i per això és essencial definir amb claredat els problemes que abracen: pressió immobiliària, manca de recursos, degradació dels centres, habitatges desocupats, pèrdua poblacional, segones residències, envelliment, manca de sòl urbanitzable o la pèrdua de serveis. S'expliquen mecanismes per mobilitzar el parc buit, així com les estratègies per mediar sobre l'oferta residencial.

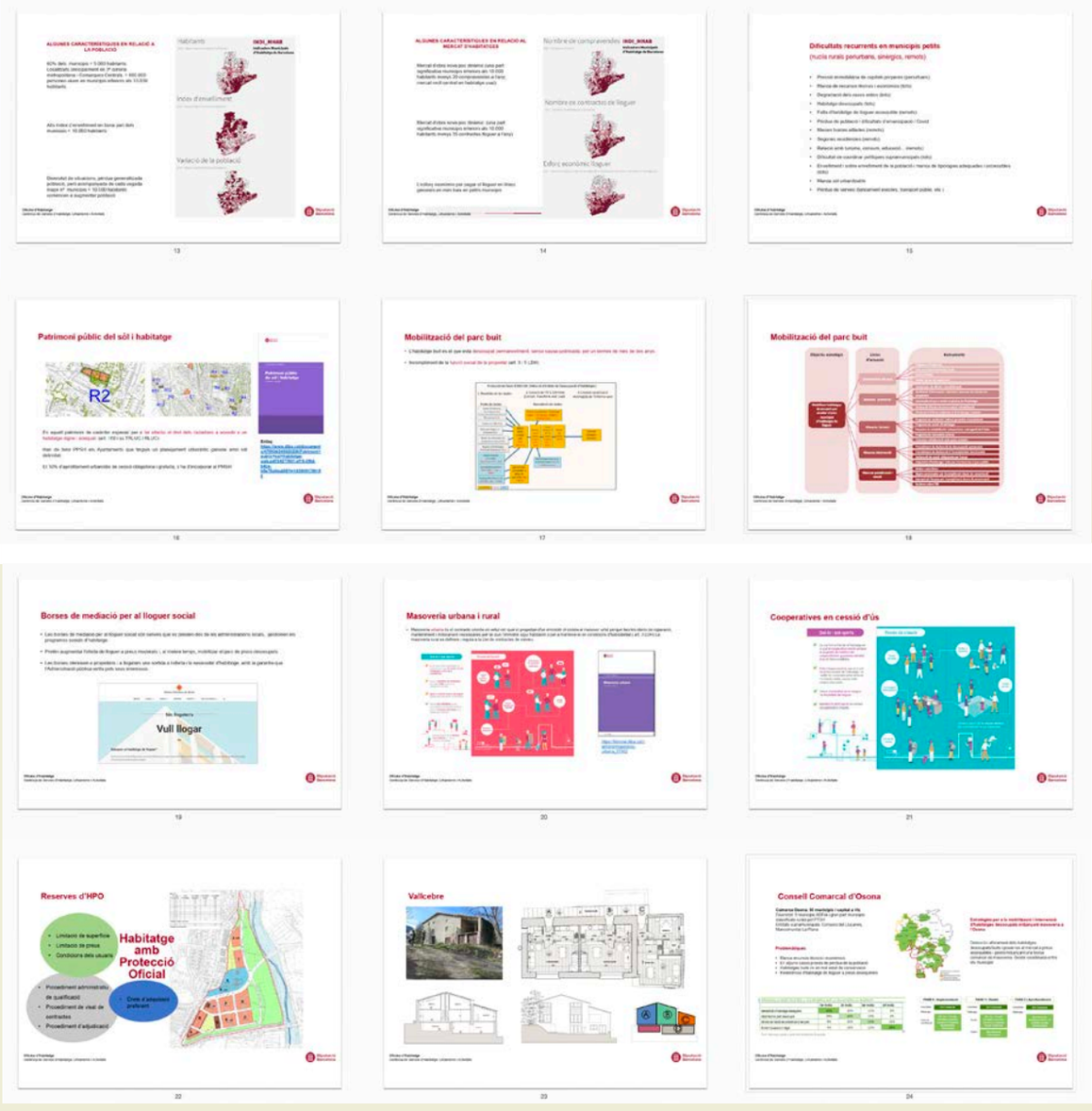

Administración pública: la planificación

La última sesión se ha centrado en las herramientas urbanísticas para el desarrollo de los municipios rurales. En conjunto, se ha destacado las problemáticas de estos núcleos en términos de planificación, y se ha explicado el apoyo existente desde la Diputación. Se han introducido aspectos sociodemográficos, sobre la vivienda, datos económicos y los problemas de accesibilidad, y cómo estos aspectos influyen claramente en la evolución urbanística de estos núcleos. Los instrumentos de planificación territorial son clave para entender la gestión del suelo, por lo que se señalan los diferentes planes territoriales, los urbanísticos generales y los derivados, así como los ámbitos de gestión más locales. También se incorpora a la discusión cómo funcionan los catálogos de masías, casas rurales y otras construcciones en suelo no urbanizable, y qué contenidos y problemáticas abordan, así como los usos permitidos y la flexibilidad existente para cada caso. Se explica que el propósito es lograr que la gente viva en estos territorios para evitar su degradación. Finalmente, se menciona el catálogo de servicios disponibles en la Diputación, haciendo hincapié en las agendas urbanas, la planificación, la financiación y los diagnósticos.

Public administration: planning

The last session focused on urban planning tools for the development of rural municipalities. Overall, it highlighted the challenges these communities face in terms of planning and explained the support provided by the Diputación. Sociodemographic aspects, housing, economic data, and accessibility issues were introduced, showing how these elements clearly influence the urban evolution of these areas. Territorial planning tools are essential to understanding land management, so different territorial plans, general urban plans, and derivative plans were discussed, along with more local management levels. The discussion also covered how catalogs for farmhouses, rural houses, and other buildings on non-urbanizable land operate, addressing their contents and issues, as well as the permissible uses and the flexibility for each case. It was explained that the aim is to encourage people to live in these territories to prevent their degradation. Lastly, the Diputación's service catalog was mentioned, highlighting urban agendas, planning, financing, and diagnostics.

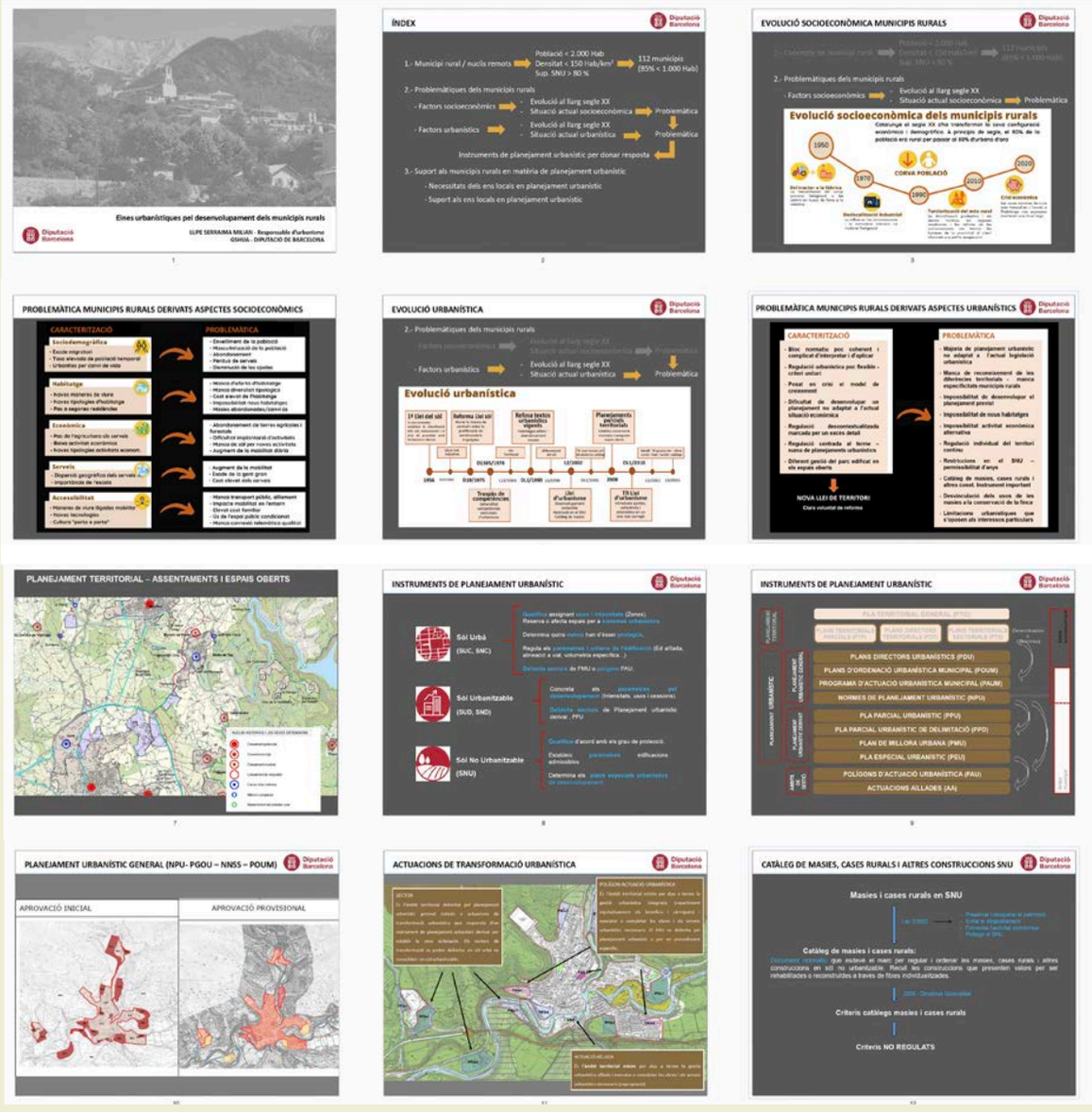

La mirada des de l'administració pública: el planejament.

Lupe Serraima

La darrera sessió s'ha centrat en les eines urbanístiques per al desenvolupament dels municipis rurals. En conjunt, s'ha posat de relleu les problemàtiques d'aquests nuclis en termes de planejament, i s'han explicat el suport que existeix des de la Diputació. S'han introduït aspectes sociodemogràfics, sobre l'habitatge, dades econòmiques i els problemes de l'accessibilitat, i com aquests aspectes tenen una clara influència en l'evolució urbanística d'aquests nuclis. Els instruments de planejament territorial són clau per entendre la gestió del sòl, i per tant s'apunten els diferents plans territorials, els urbanístics generals i els derivats, així com els àmbits de gestió més locals. També s'incorpora a la discusió com funcionen els catàlegs de les masies, cases rurals i altres construccions en el sòl no urbanitzable, i quins continguts i problemàtiques aborden, així com els usos admesos i la flexibilitat existent per a cada cas. S'explica que el propòsit és aconseguir que la gent hi visqui en aquests territoris, per tal d'evitar-ne la seva degradació. Finalment es fa esment del catàleg de serveis de què disposa la Diputació, incidint en les agendes urbanes, el planejament, el finançament o les diagnosis.

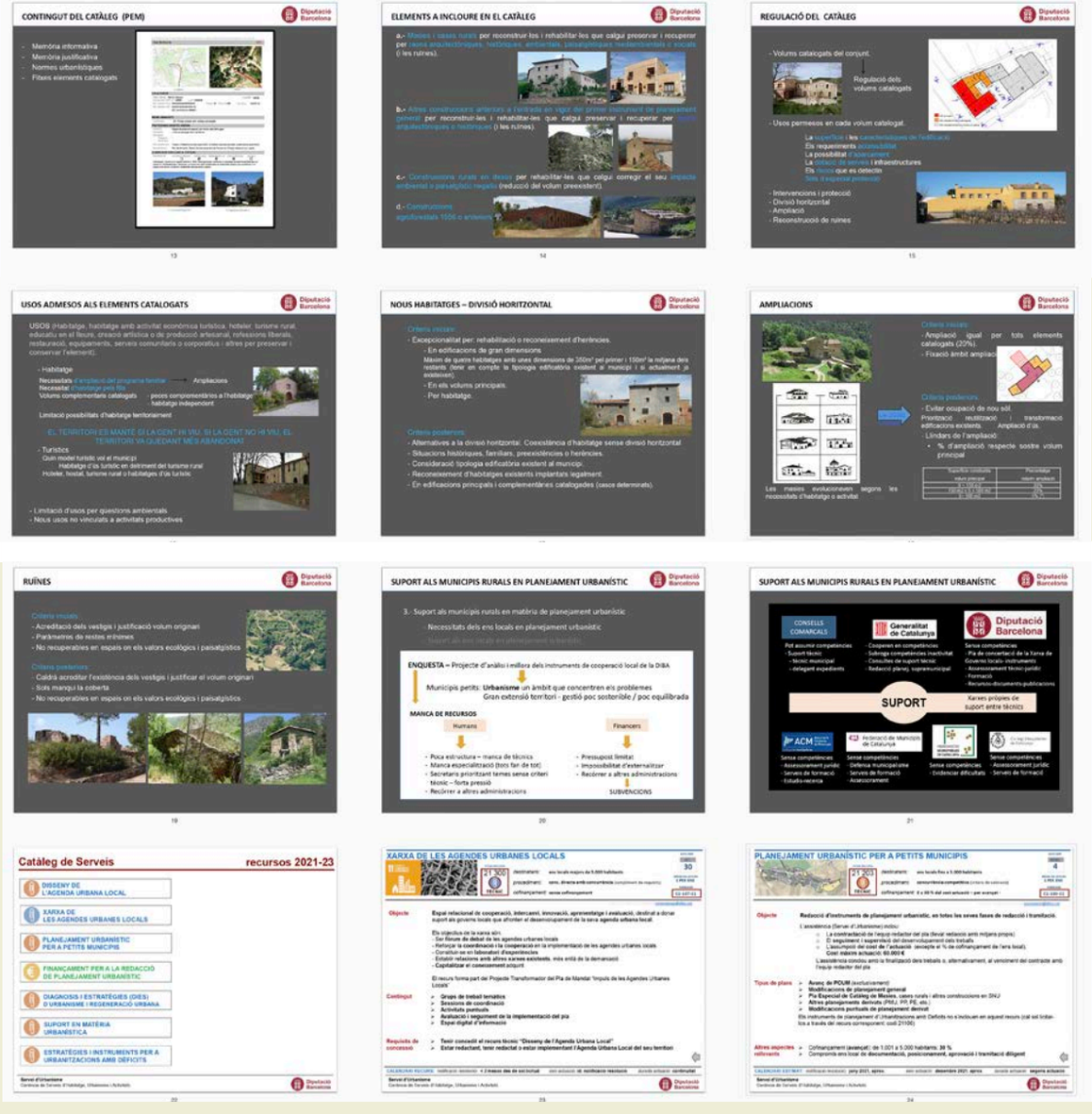

PROJECTES DE REFERÈNCIA

PROYECTOS DE REFERENCIA *REFERENCE PROJECTS*

Quizás alguien podría tener la percepción de que el mundo rural es relativamente sencillo en cuanto a sus contenidos y dinámicas, pero nada podría estar más lejos de la realidad. La complejidad del entorno rural rivaliza, si no supera, a la de las zonas urbanas. Y es precisamente por eso que a menudo es necesario adoptar una perspectiva clara y transversal para comprender, aunque solo sea parcialmente, su funcionamiento.

La mayoría de los estudiantes que han participado en este curso provienen de contextos eminentemente urbanos, de ciudades grandes o intermedias. Esto ha supuesto para ellos un importante reto. Acercarse al mundo rural ha significado adentrarse en un ámbito casi desconocido para ellos, y esto ha sido tremendamente estimulante. Ante esta situación, una primera estrategia efectiva para aproximarse consiste en explorar las iniciativas y proyectos que se están llevando a cabo en este entorno. Analizar los desafíos y objetivos planteados y evaluar los problemas que pretenden abordar ofrece una visión más enriquecedora.

Con este fin, hemos decidido proporcionar a los estudiantes una selección de más de 60 intervenciones y propuestas en el ámbito rural. Algunas de estas se centran específicamente en temas y cuestiones concretas, mientras que otras tienen una perspectiva más transversal. A través de estos casos de estudio, hemos logrado obtener una base informativa sólida sobre diferentes propuestas. Estas no solo han actuado como fuentes de inspiración para los proyectos de los estudiantes, sino que también han sido útiles para complementarlos, reinterpretar los referentes y buscar nuevas aplicaciones, permitiendo así una comprensión más profunda de los ámbitos de estas propuestas.

Perhaps someone might perceive the rural world as relatively simple in terms of its contents and dynamics, but nothing could be further from the truth. The complexity of the rural environment rivals, if not surpasses, that of urban areas. And it is precisely for this reason that it is often necessary to adopt a clear and transversal perspective to understand, even if only partially, its functioning.

Most of the students who have participated in this course come from predominantly urban contexts, from large or intermediate-sized cities. This has posed a significant challenge for them. Approaching the rural world has meant approaching an almost unknown field for them, and this has been tremendously stimulating. Faced with this situation, an effective initial strategy for their approach is to explore the initiatives and projects being carried out in this environment. Analyzing the challenges and objectives set and evaluating the issues they seek to address provides a more enriching vision.

To this end, we have decided to provide students with a selection of more than 60 interventions and proposals in the rural sphere. Some of these focus specifically on concrete issues and themes, while others have a more transversal perspective. Through these case studies, we have succeeded in building a solid informational foundation on various proposals. These have not only served as sources of inspiration for students' projects but have also been useful in complementing them, reinterpreting references, and exploring new applications, thus allowing a deeper understanding of these proposals' areas.

PROJECTES DE REFERÈNCIA

Potser algú podria tenir la percepció que el món rural és relativament senzill pel que fa als seus continguts i les seves dinàmiques, però res podria estar més allunyat de la realitat. La complexitat de l'entorn rural rivalitza, si no supera, la de les zones urbanes. I és precisament per això que sovint és necessari adoptar una perspectiva clara i transversal per tal de comprendre, encara que només sigui parcialment, el seu funcionament.

La majoria dels estudiants que han participat en aquest curs provenen de contextos eminentment urbans, i de ciutats grans o intermitges. Això ha suposat per a ells un important repte. Acostar-se al món rural ha suposat acostar-se a un àmbit gairebé desconegut per a ells, i això els ha estat tremendament estimulant. Davant d'aquesta situació, una primera estratègia efectiva per a la seva aproximació consisteix en explorar les iniciatives i projectes que s'estan duent a terme en aquest entorn. Analitzar els reptes i objectius plantejats i avaluar els problemes que pretenen abordar ofereix una visió més enriquidora.

Amb aquesta finalitat, hem decidit proporcionar als estudiants una selecció de més de 60 intervencions i propostes en l'àmbit rural. Algunes d'aquestes se centren específicament en qüestions i temàtiques concretes, mentre que altres tenen una perspectiva més transversal. A través d'aquests casos d'estudi, hem aconseguit obtenir una base informativa sòlida sobre diferents propostes. Aquestes no només han actuat com a fonts d'inspiració per als projectes dels estudiants, sinó que també han estat útils per complementar-los, reinterpretar els referents i buscar noves aplicacions, permetent així una comprensió més profunda dels àmbits d'aquestes propostes.

U6t DESPOBLAMENT o l'equilibri del territori

Projectes de referència

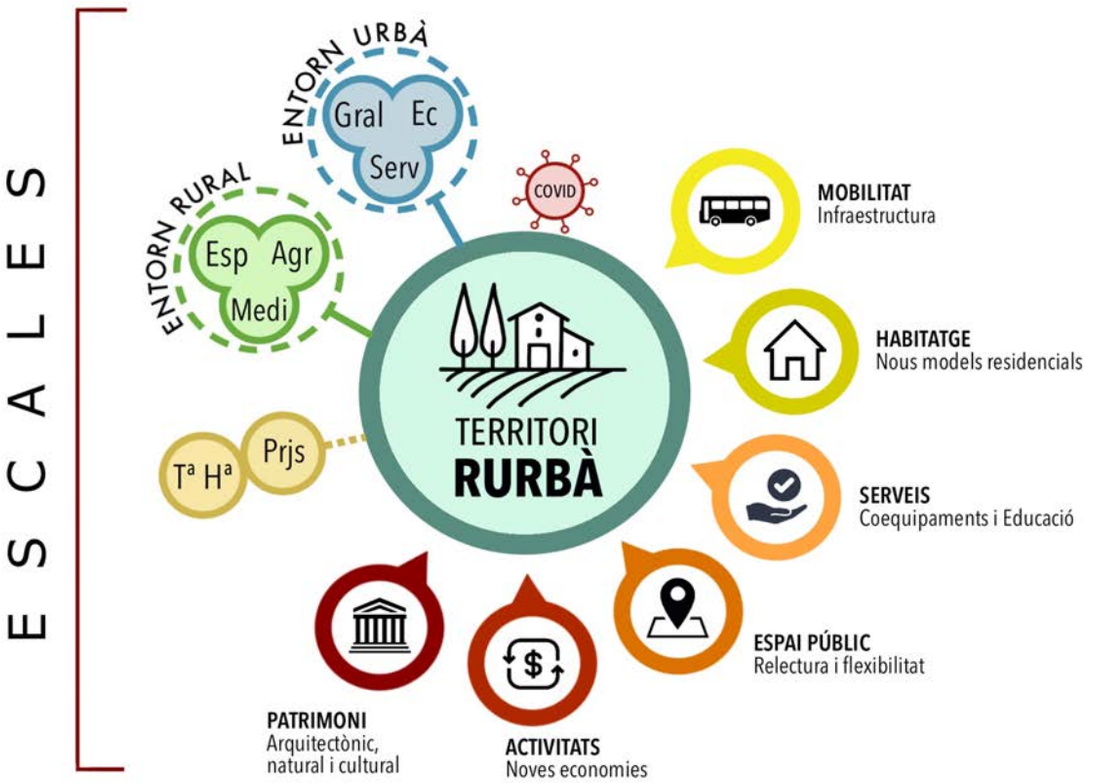

ÍNDEX

PROJECTES DE TENDÈNCIA TRANSVERSAL

GENERALS pàg . 3

PROJECTES INCISIUS EN ÍTEMS CONCRETS

MOBILITAT pàg . 4

HABITATGE pàg . 5-10

SERVEIS pàg . 11-14

ESPAI PÚBLIC pàg . 15-18

ACTIVITATS ECONÒMIQUES pàg . 19-2

PATRIMONI pàg . 28-33

PROJECTES DE TENDÈNCIA TRANSVERSAL

1

POBLES VIUS

A través d'un petit programa pilot ubicat a les àrees rurals d'Aragó es vol establir una metodologia de treball que afavoreixi la població rural actual i n'atragui de nova. Aquest iniciativa es basa en l'involucració de la població i administracions locals, cosa que facilita l'èxit del projecte s'ha aconseguit involucrar vint-i-vuit municipis, crear un inventari de recursos i serveis existents als pobles que poden servir als nous habitants, facilitar la venda i lloguer de cases, identificar-ne de buides i disponibles, etc. Fins el moment s'han dut a terme vint iniciatives diferents per combatre el despoblament.

http://www.cedersomontano.com/

https://pueblosvivosaragon.com/

2

REHABILITACIÓ DE PETITS POBLES RURALS A MEDIA VALLE DEL TEVERE

El projecte te com a objectiu la revitalització de petits pobles despoblats d'una zona d'Itàlia amb un patrimoni arquitectònic únic mitjançant la promoció del turisme rural i reivindicant la identitat cultural de la població. Al veure que els serveis disponibles a l'àrea disminuïen i que per tant promoure el turisme es convertia en una tasca difícil, un Grup d'Acció Local es va proposar la rehabilitació de 14 atraccions en els pobles de l'àrea, millorant l'interès de la zona, tant pels turistes com per la població local.

https://www.mediavalletevere.it/gal-media-valle-del-tevere/

3

CASCINE, ALPEGGI E CITTÀ. NUCLEI RURALI

Estudi dut a terme entre el 2014 i el 2017 per conèixer les condicions i possibilitats de desenvolupament. Es posa el focus en masies de la plana i cabanyes alpines. Les dues havien sigut centres de vida per el territori, i avui en dia han perdut la seva funció, perillant de desaparèixer tant arquitectonicament com culturalment ja que no poden respondre a les necessitats actuals econòmiques, socials i medioambientals. Al canviar tot el seu context i entorn queden desarrelades, descomunicades, etc.

Tornar-los el sentit a aquestes cases vol dir tornar la vida als edificis i a les tradicions, les condicions de supervisió, cura i desenvolupament dels territòris rurals, territòris marginals i perifèrics, etc.

Es vol que els nuclis rurals tornin a ser centres territorials on es puguin experimentar i desenvolupar noves pràctiques i economia sostenible, en un context de nova urbanitat on la ciutat i el medi rural s'alliïn i formin una reciprocitat i mutualisme.

https://www.ersaf.lombardia.it/it/b/2248/cascine-alpeggi-e-citta

4

RURAL URBAN FRAMEWORK

Rural Urban Framework (RUF) és la col·laboració de recerca i disseny entre Joshua Bolchover i John Lin. L'objectiu dels seus projectes és participar en la transformació rural-urbana de la Xina i Mongòlia mitjançant projectes construïts, investigacions, exposicions i escriptura. Operen com a entitat sense ànim de lucre i col·laboren amb organitzacions benèfiques, donants privats, oficines governamentals xineses i universitats.

https://rufwork.hku.hk/contact/

5

ARRELAMENT

Més de la meitat dels 947 municipis que integren Catalunya (concretament 488, que representen el 51,5%) tenen menys de 1.000 habitants. Tanmateix, aquests municipis concentren únicament el 2,56% de la població catalana.

Objectiu del projecte:

Estudiar les diverses realitats i necessitats de tot el territori de Catalunya, i desenvolupar i implementar projectes pilot en l'àmbit local per combatre el despoblament.

Principals aspectes a abordar:

- Equilibri territorial.
- Despoblament: envelliment, èxode juvenil, disminució de la natalitat, baixa densitat demogràfica.
- Mobilitat: transport públic i connectivitat.
- Mancomunar serveis: manca de serveis, existència d'uns serveis comparativament pitjors respecte de zones més poblades, manca de llocs de treball suficients i suficientment diversificats.
- Habitatge: habitatges buits en municipis i dificultats de rehabilitar i/o habitar de nou.

https://www.acm.cat/fundacions/fundacio-la-transparencia-i-el-bon-govern-local/projectes/arrelament-territori

MOBILITAT

AUTOESTOP ORGANITZAT PER MILLORAR LA MOBILITAT RURAL A FRANÇA, "REZO POUCE"

El projecte Rezo Pouce ha aportat una nova finalitat a una tradició antiga, l'autoestop, per estimular la mobilitat local i millorar la cohesió social, permetent l'ús compartit de cotxes en punts d'autoestop designats, tot gestionat a través d'una aplicació. Aquesta aplicació, que és gratuïta pels usuaris, també serveix per registrar els patrons d'ús, de manera que es poden ajustar els punts de recollida segons la demanda. La gran majoria dels trajectes realitzats es fan en àmbit local.

http://www.rezopouce.fr/

PRESTACIÓ DE SERVEIS EN REGIONS POC POBLADES D'ESPANYA, "LA EXCLUSIVA"

A la província de Soria, on s'ha patit molt despoblament i la població restant és molt envellida, ha sortit la iniciativa de La Exclusiva, que es centra en la "logística social" com a forma d'ajudar als residents a romandre a les regions poc poblades i crear noves oportunitats de treball. Ho duen a terme donant accés als productes bàsics com aliments i medicaments, oferint serveis electrònics, farmàcia, biblioteca, bugaderia, neteja, fontaneria, jardineria, restauració, etc. unint recursos de manera que els clients no hagin d'assumir el cost de l'entrega a domicili.

http://www.laexclusiva.org/

MILLOR ASSISTÈNCIA DOMICILIARIA GRÀCIES A LA TECNOLOGIA A SUÈCIA, "IMPROVE"

El projecte IMPROVE està destinat a involucrar la comunitat per a co-produir serveis públics sanitaris i surt davant la insostenibilitat de que cada municipi tingui el seu centre sanitari o que els treballadors visitin tots els pacients domiciliàriament. Els principals àmbits aplicats son l'assistència domiciliaria sense claus físiques, càmeres per la monitorització nocturna dels pacients, sensors per controlar la incontinència i la planificació de l'assistència a distància per a pacients que resideixen a set municipis diferents.

http://improve.interreg-npa.eu

http://www.kfvn.se/

MOBILITAT ELÈCTRICA COMPARTIDA EN MICROPOBLES

Dur a terme una mobilitat +sostenible en la que els nostres desplaçaments provoquin la menor contaminació (acústica i ambiental) possible és un repte a grans ciutats i a municipis petits. A tot arreu tenim reptes importants per a fer possible una transició cap a un model de mobilitat més sostenible, però el cert és que els desafiaments i les necessitats no són les mateixes a l'Àrea Metropolitana de Barcelona que en un poble petit del Pirineu lleidatà. Des dels nostres inicis a Som Mobilitat vam somiar en què tots els barris i municipis de Catalunya tinguessin un aparcament amb vehicles elèctrics compartits, fossin quines fossin les seves necessitats i característiques democràfiques i geogràfiques.

https://www.sommobilitat.coop/mobilitat-electrica-compartida-micropobles/

HABITATGE

BENGA RIVERSIDE RESIDENTIAL COMMUNITY

Kéré Architecture es va encarregar del projecte a llarg termini de la comunitat residencial Benga Riverside. Situat a les pintoresques ribes dels rius Revúboé i Zambezi, el seu objectiu és introduir una nova tipologia de barri per a la creixent comunitat de Tete, Moçambic. A mesura que diverses indústries continuen invertint a la regió, hi ha una demanda creixent de solucions d'habitatge de qualitat i assequibles tant per a famílies migrants com locals.

El projecte és pioner en un nou mètode de planificació i construcció per al sector residencial de la zona. Fomenta una atmosfera d'inclusió social entre residents de diferents orígens culturals, així com la simbiosi ecològica, amb edificis que es combinen sense esforç amb l'entorn natural.

La comunitat acull una gran varietat de fauna i vegetació i per establir encara més aquesta nova identitat arquitectònica,

les intervencions construïdes utilitzaran roca, fusta i argila locals, i es desenvoluparan com un sistema modular d'alta qualitat i baix manteniment. L'espai del pati privat, les vistes panoràmiques del paisatge, la ventilació passiva i la gestió d'aigües grises també contribuiran a oferir la millor solució d'habitatge sostenible, econòmica i a llarg termini per als futurs residents.

https://www.kerearchitecture.com/work/building/benga-riverside-residential-community

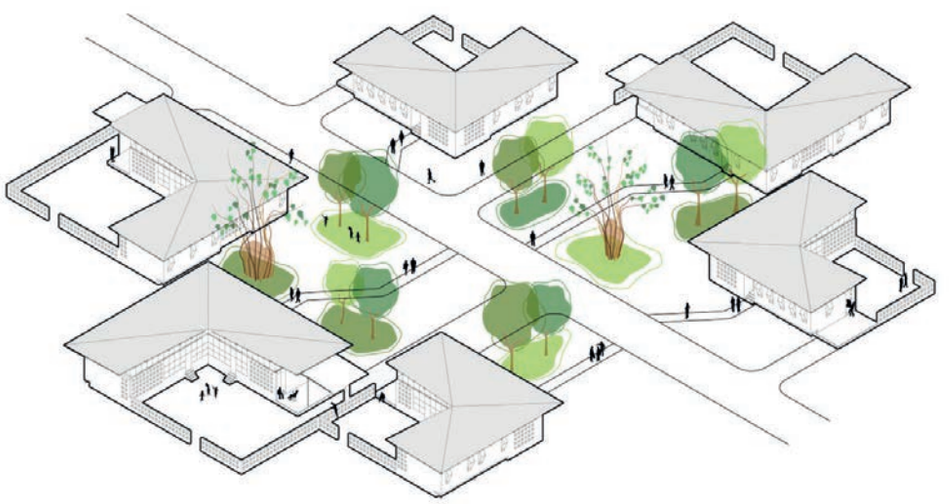

Ubicació: Tete, Moçambic
Any: 2014 -
Arquitecte: Francis Kéré

8

MIXING DWELLINGS AND FARMINGS- FARM ALMERE

Oosterwold es desenvolupa organicament a través de una multitud d'iniciatives que se les permet una màxima llibertat. El projecte consta en crear un programa residencial, amb uns edificis agrícoles.

L'agricultura urbana és la columna vertebral verd de Oosterwold, tant espacial com econòmicament. el 50% de la terra continuarà utilitzant-se per a l'agricultura. Oosterwold està responent a una tendència mundial cap a aliments produïts localment, de manera responsable i sostenible. L'objectiu és que Oosterwold cobreixi al voltant de l'1 O per cent de la demanda regional d'aliments. A diferència d'abans, l'agricultura urbana contribuirà a restablir la relació entre la ciutat i el camp i entre les persones i els aliments. És per això que Tom i Tineke van poder realitzar un programa residencial, així com una sèrie d'edificis agrícoles en la seva parcel·la agrícola.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

Ubicació:Oosterwold,
Almere, Holanda
Any: 2015-2020

9

CAN FARRERA: CENTRE D'ART I NATURA

El CAN disposa principalment de dos espais diferents de residència: l'Estudi i l'annex de La Bastida. L'Estudi és l'antic apartament del mestre de quan a Farrera hi havia escola (es va tancar el 1964), rehabilitat el 1994. L'annex de La Bastida és l'únic espai de nova planta (edificat sobre les runes d'un antic paller). Al CAN hi trobareu espais idonis de treball, autonomia en el propi ritme diari i bon ambient per a la creativitat.

https://farreracan.cat/2017/02/

Ubicació: Farrera, Lleida

10

DESPOBLATS: REHABITAR ENVALL

ENVALL COOP neix amb l'objectiu de revitalitzar el poble d'Envall, a la Vall Fosca (Pirineu). Som una cooperativa d'habitatge en cessió d'ús i de treball que volem recuperar Envall des del punt de vista poblacional, arquitectònic i socioeconòmic, després d'haver estat 30 anys abandonat.

reHabitar Envall és el projecte d'ENVALL COOP, un projecte de gran embargadura que preveu la rehabilitació de fins a 12 cases, mitjançant la Cooperativa de treball i per mitjà de les aportacions de capital dels i les sòcies i el finançament d'entitats de l'economia social.

http://www.envallcooperativa.cat/ca/rehabitar-envall.cfm/ID/9867/CAT/rehabitar-envall-projecte.htm

Envall - Vall

DESPOBLATS: REVIURE SOLANELL

Projecte cooperatiu de recuperació del poble abandonat de Solanell basat en l'economia social i el tursime responsable i creatiu.

https://www.reviuresolanell.org/

11

COLÒNIES: CALAFOU

Calafou és un projecte cooperatiu que neix el 2011 amb l'objectiu de generar alternatives productives, tecnològiques i d'habitatge que siguin sostenibles i respectuoses amb el medi, potenciïn la transformació social i l'aprenentatge comunitari. És un projecte auto-organitzat que inclou espais per a activitats industrials, artesanals i creatives, infraestructures comunes per a la realització de trobades i activitats diverses, i altres espais més íntims per a la vida comunitària.

https://vimeo.com/38915649

https://calafou.org/web/index.php/sobre-calafou

COLÒNIES: LA FÀBRICA DE LA TRANSICIÓ

La Fàbrica de la Transició és un espai situat al municipi del Catllar, al costat del riu Gaià. És patrimoni arquitectònic industrial de la Generalitat i està envoltada per un enclavament mediambiental únic. El projecte de la Fàbrica té com a objectius:

- La regeneració del patrimoni arquitectònic i de l'entorn ecològic.

- La constitució d'una comunitat de persones afins a la transició socioecològica que vulguin viure en comunitat.
- La creació d'habitatges accessibles, no especulatius i ecològics en format cohabitatge (cohousing). El cohabitatge segueix el model danès, on cadascú té el seu pis per protegir la intimitat i comparteix també, amb les altres persones, espais comuns gestionats i organitzats per elles mateixes.
- La creació d'un espai de cohabitatge intergeneracional.
- La creació d'oportunitats de desenvolupament productiu i empresarial dins del marc de sostenibilitat i transició ambiental.
- Contribuir al floriment social històric, econòmic, ecològic i cultural del Catllar.

https://lafabricadelatransicio.wordpress.com/la-nostra-visio/

Calafou, Barcelona

La fàbrica de la transició. El Catllar, Tarragona

12

COLÒNIES: CAL CASES

El projecte de Cal Cases està aixoplugat dins d'una Cooperativa d'Habitatge en Model de Cessió d'Ús. La cooperativa es constitueix amb l'objectiu de facilitar als seus socis l'accés a un habitatge de caràcter social, econòmica i ambientalment sostenibles.

https://calcases.info

COLÒNIES: VIDÀLIA

Som una comunitat intencional ubicada a l'antiga colònia tèxtil de Cal Vidal (Puig-reig, Barcelona). Estem constituides com a cooperativa d'habitatge. La Colònia Vidal, també coneguda com Cal Vidal, és una antiga colònia tèxtil concebuda com un nucli auto-suficient, amb habitatges per als obrers, església, escola, etc... a la riba del riu Llobregat, en el municipi berguedà de Puig-reig, inclosa en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

https://www.vidalia.coop/inici/

Colònia Cal Vidal, Puig Reig

13

COHABITATGE: CAN CARNER

Can Carner cooperativa d'habitatge és un projecte d'habitatge cooperatiu, basat en un model alternatiu d'accés i tinença de l'habitatge, on la cooperativa esdevé la propietària i les sòcies disposen del dret d'ús sense limitacions temporals. Part del projecte consisteix a rehabilitar la masia de Can Carner del segle XII, en la que hi haurà 12 espais privatius i espais compartits: menjador, cuines, biblioteca, sales de treball/estudi, sala d'estar comuna, sala de cures, tallers varis, horts i terrenys agrícoles, un canvi de paradigma i d'estil de viure.

https://cancarner.coop/cohabitatge/la-masia/

COHABITATGE: MAS LES VINYES

Les Vinyes és un projecte de vida comunitaria en una granja de 25 hectàrees seguint criteris de permacultura i agricultura regenerativa. L'edificació principal data a principis del segle XIV i està situada al municipi de Sant Martí d'Albars, al Lluçanès (entre Vic i Berga).

El projecte sorgeix al 2013 de la voluntat d'un grup de persones de fomentar la salut, cuidant les persones, la terra i els éssers vius.

A la casa hi vivim diversos nuclis familiars i les persones voluntaries que acostumen a venir a través del projecte Europeu Erasmus Plus.

La gestió de la casa i les terres la porta la cooperativa de treball associat Mas Les Vinyes que actualment està formada per socis amb diferents graus de participació dins del projecte.

https://www.maslesvinyes.com/

Mas Les Vinyes

HABITATGE: KOWA PUBLIC APARTMENT COMPLEX. Studio Velocity

Aquest projecte consisteix a reconstruir un complex d'habitatges a Mihama, una ciutat situada a la costa de l'extrem sud de la península, a la prefectura d'Aichi.

Els edificis d'habitatges de la zona es van construir a la dècada del 1950 i s'enfronten a problemes com l'envelliment, la disminució d'habitants, el deteriorament estructural, etc. Aquest complex no era una excepció, per tant, es va decidir enderrocar alguns dels edificis de dues alçades que estaven inutilitzats.

L'objectiu principal del projecte era crear un ambient que combinés el millor dels edificis d'habitatge multifamiliars amb el millor dels habitatges unifamiliars en obrir la vida de cadascuna a les quatre direccions, amb dos nuclis inserits diagonalment. el dormitori i el bany, que deixen el centre de la sala obert. El resultat és una vida interna desbordant, que al seu torn porta als residents a interactuar entre ells.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

Mihama. Alchi (Japan)
2017

Programa: 10 Cases noves i espais públics.

HABITATGE: 8-ARC HITECTEN ESSEN

Els antics estables per a quarantenes, un monument catalogat en una zona natural i de terres de cultiu a Essen, es transformen en un projecte d'habitatge compartit ecològic. S'han restaurat els volums originals d'aquest lloc històric i s'han reconstruït els edtftcis desapareguts. El domini de 1, 7 ha comptat amb 44 habitatges de consum gairebé nul, de 1 a 4 dormitoris i habitatges intergeneracionals.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

8-Arc hitecten Essen, (Belgium)
2020
Programa: Habitatges col·lectius amb espais compartits

HABITATGE: SATOYAMA NAGAYA HOSHINOGAWA. Atelier Bow-Wow

És difícil per als immigrants de la ciutat aconseguir un habitatge i traslladar-se a viure a Satosatoyama yama, que sofreix de falta de població. Això és una barrera per a l'intercanvi urbà-rural. Per aquest motiu, Nagaya Hoshinogawa és un projecte dissenyat per a augmentar les oportunitats de migració i el seu esquema de negocis és en forma d'associació publicoprivada: una associació de residents locals lloga la parcel·la d'una antiga escola primària al govern local, part amb subsidis de lloguer proporcionats pel govern local, i part finançada per un banc local, mentre que l'empresa Yame Satoyama Rental Co., vostè construeix i gestiona el lloguer dels habitatges.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

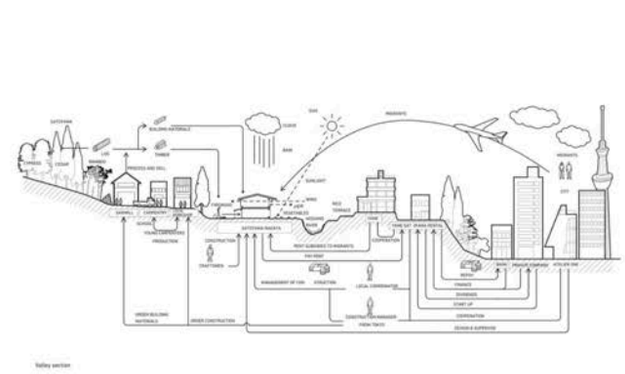

MASIES: CAÇADORA DE MASIES

La Marta Lloret es dedica a la difusió del patrimoni rural català a les xarxes socials.

https://martamasies.aixeta.cat/ca/subscriptions

MASIES: FUNDACIÓ MAS I TERRA

La fundació té per objecte promoure les actuacions destinades a la conservació i la recuperació del patrimoni històric, arquitectònic, natural i cultural dels Països Catalans. Objectius:

- L'elaboració d'un inventari de les masies i construccions annexes, per a conèixer-ne el nombre i l'estat exacte.
- La realització d'un estudi científic: Fitxa de catalogació i elaboració de les tipologies de masies.
- Fer conèixer el patrimoni arquitectònic. Ensenyar a recuperar i valorar el patrimoni de les masies.
- Fomentar-hi la sensibilització, car és part integrant del patrimoni etnològic del país i de la història de les nostres famílies.

http://www.masiterra.cat/

MASIES: PROJECTE MASIAIRE

Des de la Fundació Mas i Terra hem creat un servei que dona l'oportunitat tant a propietaris com a masovers per a recuperar el patrimoni de les masies i aturar així el procés de desaparició viscut en els darrers anys. El nostre paper és el de connectar propietaris i masovers i vetllar pel compliment d'un contracte de masoveria que ambdues parts hauran acordat. Aquesta iniciativa vol incidir especialment en la voluntat de recuperació dels valors històrics i arquitectònics de les construccions, i per això preveiem fer un assessorament que fomenti la utilització de materials i de tècniques constructives tradicionals.

http://masiterra.cat/masiaire.html

16

HABITATGE: CICLE DE VISITES

El cicle de visites respon a la voluntat de donar a conèixer i posar en valor les polítiques públiques locals d'habitatge endegades a municipis de menys de 10.000 habitants de la demarcació de Barcelona. Cerquem iniciatives que tinguin un enfocament innovador, ja sigui en la recerca de fórmules alternatives d'accés a l'habitatge, en la implementació de mesures que facilitin atreure població al municipi o frenar-ne la pèrdua o en la recerca de sistemes de construcció sostenibles.

https://www.diba.cat/es/web/observatori-local-habitatge/cicledevisitespetitsmunicipis

17

RURAL COMPLEX. ARCHITECTURAL INTERVETIONS IN SHATWELL FARM

Entre 2008 i 2019 s'han iniciat diversos projectes relacionats amb l'agricultura, la cultura, la docència i l'industria.

El recinte històric de Shatwell Farm ha vist el lent declivi de la seva indústria agrícola en les últimes dècades, cosa que ha deixat en ruïnes diverses dels edificis i ha requerit una regeneració àmplia i sensible. Aquests edificis són part del procés per revitalitzar la granja a Shatwell, aportant un vigor renovat a les seves activitats de producció de lactis i intensificant l'entorn de treball de la granja.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

Ubicació: Somerset, United Kingdom
Any: 2015

SERVEIS

18

BELLINZONA BATHHOUSE

"El camí d'accés a la casa de banys es materialitza en una estructura de formigó que construeix el paisatge i organitza el territori.Materialitzar un camí o, simplement, construir un passeig elevat 6 metres per sobre del nivell del terra que va des de la ciutat fins alriu, creuant el buit de la vall del Ticino encara lliure de construcció. Relacionar l'espai públic del bany amb la plana, el turó Castelgrande, la ciutat, les muntanyes, el cel. Tots els aspectes funcionals s'han resolt mitjançant la seva subordinació a una visió territorial, per tal de connectar la ciutat amb el riu a través d'una passarel·la, una estructura que dona a aquesta expansió urbana un caràcter de ciutat oberta, projectada al paisatge, llesta per rebre altres noves activitats." - Aurelio Galfetti

http://hiddenarchitecture.net/bellinzona-bathhouse/

Ubicació: Bellinzona, Suïssa
Any: 1967
Despatx: Aurelio Galfetti

19

REMEDIATING THE HEART OF THE COMUNITY

L'estació de tren de Tapachula va ser inaugurada a principis del s.XX, i degut a l'huracà "Stan" al 2005, va quedar colapsada i va resultar inviable reconstruirla. L'espai va ser utilitzat com a deixalleria i per la nit acollia a persones sense sostre.

Amb accions fonamentals per part de la comunitat, es va haver de rescatar l'espai per poder dur a terme activitats culturals, esportives i de memoria local. El projecte té com a objectiu rescatar el caràcter de connector urbà i parc públic, a la vegada que crea espais flexibles com pistes cobertes, espais de picnic i recreatius.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

Ubicació:Tapachula, Mèxic
Any: 2020-2021

20

A DEMOCRATIC SPACE IN THE JUNGLE

La comunitat nativa de Jerusalem de Miñaro està ubicada al districte de Pangoa, a la selva central del Perú i pertany a l'àrea denominada VRAEM, una zona poblada per comunitats indígenes que es van veure afectades pel conflicte armat intern durant la dècada dels noranta. L'escola, la qual rep més de 200 alumnes, es trobava en un estat precari. El propòsit del projecte va ser crear un espai democràtic, on els infants, joves i adults, poguessin somiar i emprendre el seu futur.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

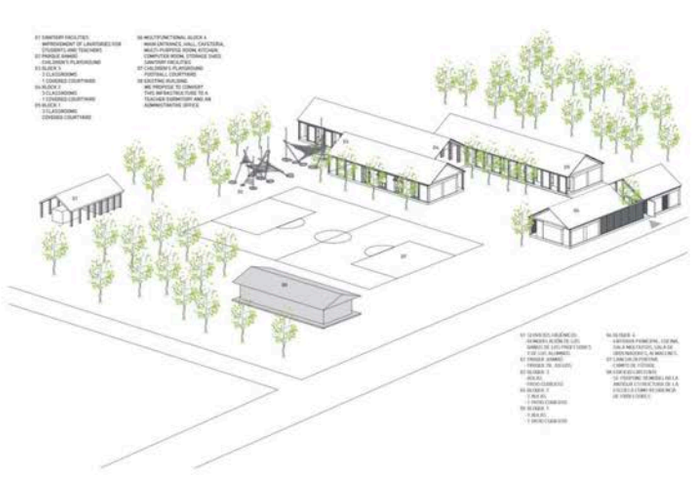

Primary school. Jerusalem de Miñaro (Pangoa), Perú.
2017

21

A CENTRE FOR THE CENTRE

Kasterlee és un poble on el centre consisteix en una plaça mercat situada entre l'església i l'ajuntament Això no obstant, aquesta no es reconeix com un centre. Una carretera talla la plaça en dos, just davant de la portalada de l'església. El projecte consisteix a construir un centre comunitari, reconstruir el centre del poble i, dissenyar un espai públic.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

Ubicació: Kasterlee, Belgium
Any: 2012-2017

22

FORMACIÓ: ESCOLA AGRÀRIA I ALIMENTÀRIA DE L'EMPORDÀ

L'escola Agrària de l'Empordà impulsa i potencia la formació per a petits productors i operadors agroalimentaris que es volen iniciar en la transformació dels productes.

L'objectiu és fomentar el relleu generacional en el sector primari i formar professionals qualificats.

https://agora.xtec.cat/eaemporda/premsa/

L'Escola Agrària de l'Empordà, líder en formació professional del sector agroalimentari

El període de preinscripcions al Cicle Formatiu de Grau Superior de Processos i Qualitat en Indústries Alimentàries s'inicia el proper 10 de juny

Diari de Girona

Ensenyament

Indústria alimentària: uns estudis amb molt de futur

L'Escola Agrària de l'Empordà ofereix un Cicle Formatiu de Processos i Qualitat en Indústries Alimentàries i un grau superior amb un alt grau d'inserció laboral

FORMACIÓ: ESCOLA DE PASTORS DE CATALUNYA

L'Escola de Pastors de Catalunya neix al 2009 amb l'objectiu de garantir el relleu generacional mitjançant la incorporació de persones a l'activitat, la gestió sostenible de les finques i la dinamització del sector fent-lo viable econòmicament.

Treballem per garantir el relleu generacional de la ramaderia extensiva a través de la incorporació de nous agents al sector primari amb un enfocament agroecològic.

Volem una ramaderia extensiva, sostenible, rendible i reconeguda pel conjunt de la societat. Volem que els nostres pagesos i pageses es guanyin la vida dignament una pagesia innovadora, que pugui viure dignament i feliç venent un producte de qualitat responsable amb el medi ambient. Volem una nova generació de pagesos i pageses que fomenti un canvi en el paradigma actual del sector, basant la seva activitat en un model agroecològic.

https://escoladepastorsdecatalunya.cat/qui-som/

23

FORMACIÓ: RETHINKING THE RIGHT LOCATION FOR EUCATION

La Universitat de Global Health Equity (UGHE) de Butaro, Ruanda, capacitarà una nova generació global de líders en salut en tot el món. UGHE, segons la idea de Partners In Health, busca millorar la prestació sanitària i ampliar el paradigma tradicional de l'educació en ciències de la salut al repensar cada aspecte de la universitat, incluint el pla d'estudis i les prioritats d'investigació, així com el disseny i la ubicació de les instal·lacions. MASS Design Group va dissenyar l'habitatge i el paisatgisme i Shepley Bulfinch, les aules acadèmiques.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

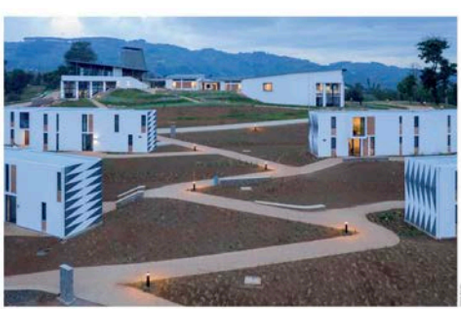

Ubicació: Butaro, Burera (Rawanda)

FORMACIÓ: FARMING AS A TOOL AGAINST EXCLUSION

Waterloo City Farm és la granja urbana més cèntrica de Londres, consta de corrals per a animals. hort. cuina a l'aire lliure. graner. aula, jardí barrat i estudi d'arquitectura. Des de 2014, una parcel·la abandonada de 1700 metres quadrats, al sud del pont de Westminster (llogada a Guy·s i St. Thomas 'Hospital), s'ha transformat en una seu col·lectiva per a la signatura d'arquitectes Feilden Fowles i les organitzacions benèfiques Jamie's Farm i Oasis Waterloo. Les tres es van unir amb un enfocament compartit per l'educació i en la creença que els espais per a l'aprenentatge han de ser ambiciosos i edificants.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

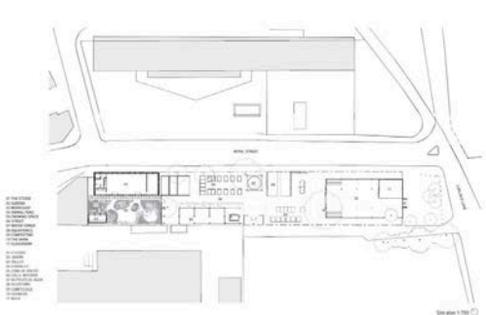

Ubicació:London (Uni1ed Kingdoml
Any: 2014-2018

24

ENERGIA: COMUNITATS ENERGÈTIQUES: KM0 ENERGY

Les Comunitats Energètiques són un instrument clau per a impulsar la transició energètica a nivell local, desenvolupant generació distribuïda i renovable en el territori, empoderant al ciutadà i involucrant a les entitats municipals en aquesta transformació.

El model de Comunitats Energètiques que impulsem des de KM0 Energy es basa en l'autoconsum compartit en xarxa exterior que permet a una sèrie de consumidors situats a un radi de 500 metres de distància de la instal·lació beneficiar-se d'una part de la generació local. L'aprofitament d'aquesta energia es descompta directament de la

ENERGIA: COMUNITATS ENERGÈTIQUES: ENERCOOP

La cooperativa Enercoop es va crear en 2005 per a oferir una alternativa cívica quan els mercats elèctrics s'obrissin a la competència. L'energia, considerada per les estructures fundacionals de Enercoop com un bé comú, no podia deixar-se únicament en mans del mercat i de les oportunitats territorials i financeres, sense una preocupació real per les qüestions locals i ciutadanes.

https://www.enercoop.fr/?gclid=Cj0KCQiAwJWdBhCYARIsAJc4idDIMVnUsqC1oyN6kCGMGY64o_ZT_qmKZCVYMmlKtEaP3eFbaSXSiKkaAhG_EALw_wcB

ENERGIA: COMUNITATS ENERGÈTIQUES: ECOPOWER

Un grup d'estudiants compromesos de Lovaina està actiu en els cercles verds progressistes. També segueixen al moviment antinuclear, que ha experimentat un fort creixement després del desastre nuclear de Chernobyl en 1986. No sols argumenten en contra d'alguna cosa sinó que busquen alternatives i solucions. S'uneixen per l'energia sostenible en mans dels ciutadans... el germen de la cooperativa ciutadana Ecopower.

https://www.ecopower.be/

25

ENERGIA: COMUNITAT ENERGÈTICA RUPIÀ

Rupià és un petit municipi del Baix Empordà que esdevé pioner a Catalunya en la creació d'una Comunitat Energètica que compartirà l'energia produïda a la teulada de la pista esportiva i proveirà assessorament energètic als veïns participants.

https://blog.ajuntamentimpulsa.cat/2021/06/28/cas-dexit-lajuntament-de-rupia-crea-una-comunitat-energetica-de-la-ma-de-km0-energy/

COMUNITAT ENERGÈTICA: SENAN, LA CONCA DE BARBERÀ

Una cinquantena d'ajuntaments catalans, entre els quals el de Senan, únic municipi de la Conca de Barberà, s'han ajuntat per constituir l'Associació de Municipis i Entitats per l'Energia Pública (AMEP).

Aquesta nova associació té tres objectius principals: impulsar la titularitat, la propietat i la gestió públiques de les xarxes de distribució d'energia elèctrica; desenvolupar accions per promoure una transició energètica cap a un model energètic que sigui just, democràtic i sostenible; i assessorar els municipis que tinguin aquests mateixos interessos.

https://www.efmr.cat/blog/2020/07/21/senan-entre-els-50-ajuntaments-de-la-nova-associacio-de-municipis-i-entitats-per-lenergia-publica/

COMUNITAT ENERGÈTICA: SOM ENERGIA

Som Energia és una cooperativa de consum d'energia verda sense ànim de lucre. Les nostres activitats principals són la comercialització i la producció d'energia d'origen renovable. Estem compromesos a impulsar un canvi del model energètic actual per assolir un model 100% renovable.

https://www.somenergia.coop/ca/

26

SOLIDARI: XARXA D'ECONOMIA SOLIDÀRIA (XES)

És una organització formada per gairebé 500 sòcies. Defensa un sistema econòmic respectuós amb les persones, el medi ambient i els territoris que funciona sota criteris democràtics, d'horitzontalitat, transparència, equitat i participació.

L'economia solidària contempla una nova forma de produir, distribuir i consumir, i representa una alternativa viable i sostenible per satisfer les necessitats individuals i globals.

https://xes.cat/

27

SOLIDARI: PAMPAM

Pam a Pam és un projecte obert a l'activisme econòmic arreu de Catalunya. Les xinxetes, activistes del projecte, reben formació sobre economia social i solidària i col·laboren entrevistant iniciatives i afegint-les al mapa. També poden organitzar-se en grups locals i fer trobades per compartir dubtes i debats, autoformar-se o col·laborar en activitats del territori. A més a més, les xinxetes poden participar de l'assemblea anual, en grups de treball com el de formació o reunions estratègiques del projecte que es convoquen puntualment.

https://pamapam.org/ca/comunitat/

ESPAI PÚBLIC

28

DOBEL-SPATZ

Dobel-SpATZ, que forma part de la iniciativa LEADER, és un projecte comunitari en el que la gent jove participa activament en el disseny i construcció del seu entorn. L'espai resultant és un lloc de trobada per gent jove, un pati per infants, i una àrea de fitness sense barreres per a usuaris amb cadires de rodes. D'aquesta manera s'enforteix la cohesió entre tots els ciutadans, els vincles de la gent jove amb el seu poble i àrea rural i es fa que la zona sigui atractiva per als visitants.

https://leader-alb.de/dobel-spatz-spiel-abenteuer-treffpunkt-zwiefalten/

29

REGENERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL CAMÍ DE CABRIANES

Com tot procés de regeneració, s'explica en tres temps successius: un temps passat, on el camí i els marges definien un sistema d'espais lliures, de fàcil accés, perfectament integrats al seu entorn. Un temps present on el camí es transforma en una carretera de trànsit pesant, amb greus mancances d'accessibilitat, que fractura el territori. Un temps futur, imaginat i projectat com un retorn –no literal– al temps passat.

Aquest projecte és un procés de desconstrucció: obrir la porta al paisatge a través de l'enderrocament d'una balustrada de formigó que definia un límit massa explícit entre infraestructura i paisatge. De desmaterialització: reintegrar-se a l'entorn mitjançant una construcció de molt baix impacte resolta amb recursos locals. De descobriment: fer accessibles els espais lliures dels marges del camí mitjançant la neteja i el desbrossament.

Aquest projecte anhela la reapropiació ciutadana dels espais naturals dels marges, disposant escales, rampes i grades que resolen la connexió entre ambdós nivells; la rehabilitació de l'antic passeig de ribera i els seus marges, esdevenint espais cívics.

https://www.plataformaarquitectura.cl/cl/947271/regeneracion-paisajistica-del-cami-de-cabrianes-estudi08014

Ubicació: Sallent de Llobregat
Any: 2019
Despatx: estudi08014

30

REMODELACIÓ DE LA PLAÇA MAJOR DE MANSILLA MAYOR

El projecte consisteix en la remodelació de la plaça Major de Mansilla Mayor (León, 330 habitants) amb un pressupost de 150.000 euros.

Als autors se'ls va acudir "un conjunt global" que connectés l'església amb l'ajuntament i la font. El resultat és una plaça oberta que els arquitectes defineixen "de dues velocitats", que respecti l'essència del lloc jugant amb el que és tradicional mitjançant el formigó i blocs que exerceixen com a bancs, i amb una faceta més lleugera l'aporten els seients grocs, que en lloc d'estar ancorats al terreny es poden moure a gust de l'usuari, a l'ombra, al sol...

Una de les claus del projecte és la composició del paviment de formigó prefabricat i sense voreres.

A Lleó hi ha tradició de treure les cadires al carrer per prendre la fresca a l'estiu, una tradició que s'havia perdut i que amb aquestes cadires grogues han recuperat. Hi havia por que les robessin, però això no ha passat i s'ha anat formant una consciència de defensa de la plaça.

https://elpais.com/icon-design/arquitectura/2021-06-09/el-reieno-de-una-plaza-publica-que-transformo-la-vida-de-un-pueblo-de-300-habitantes-en-leon.html

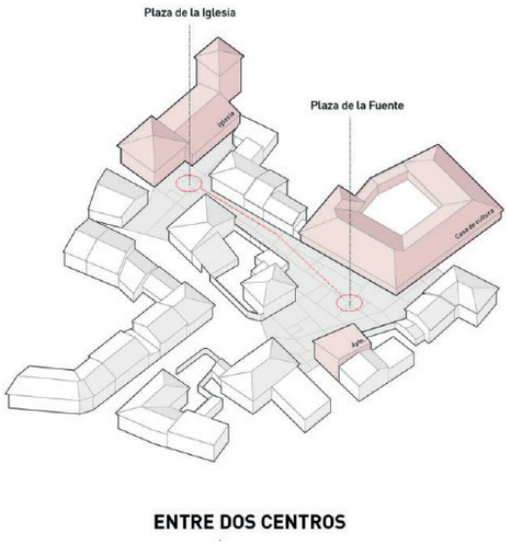

Ubicació: Mansilla Mayor, León
Any: 2018-2019
Despatx: Iñigo Tudanca i Iñigo Ocamica

31

RECUPERACIÓ DEL SISTEMA DE REC EN LES HORTES TERMALS

Les Hortes de Baix de Caldes de Montbui, és una zona d'hortes patrimonials amb reg d'aigües termals i residuals urbanes per a laproducció d'autoconsum, existents des de l'època romana.

L'alteració progressiva d'aquest petit oasi ha propiciat la necessitat d'explorar i invertir per garantir l'abastament d'aigües de bona qualitat. Partint de la comprensió de la gestió tradicional i orgànica de l'aigua com a patrimoni, el projecte es genera per recuperar les pràctiques quotidianes associades a l'autogestió de l'aigua. A l'hora d'intervenir, el principal objectiu és assegurar un projecte de baix cost i baix impacte tant ambiental com social.

Les diferents fases del projecte de gestió sostenible de les hortes tenen la missió de resoldre un doble propòsit ambiental relacionatamb les aigües de reg: primer, per la manca de disponibilitat d'aigua en la quantitat suficient i segon, pel risc sanitari que suposen elsvessaments contaminants de les aigües negres del centre urbà al torrent que es prolonga a la sèquia principal d'aquest espai.

https://ciclica.eu/es/work/sistema-riego-huertas-termales/

Ubicació: Caldes de Montbui
Any: 2013 - 2015
Despatx: Cíclica

32

VESTRE FJORD PARK

El gran potencial del Vestre Fjord Park, és el mateix Limfjord, el paisatge de fiords més gran de Dinamarca. L'aigua, les aus, els peixos, els camps, la platja i els prats, juntament amb una gran varietat d'activitats físiques i instal·lacions a l'aire lliure són l'essència del projecte. La visió darrere del projecte és fomentar el contacte directe amb el fiord establint una millor accessibilitat des de la terra fins al mar. Al mateix temps, el projecte pretén reforçar la història del paisatge amb una estructura d'edificació multifuncional que emmarca les múltiples activitats potencials sobre l'aigua. El tall precís entre els dos espais d'aigua es defineix per l'istme que uneix el paisatge i l'estructura construïda, exactament on les experiències del fiord, les activitats i el parc es converteixen en una.

https://www.archdaily.com/881095/vestre-fjord-park-adept

Ubicació: Aalborg, Dinamarca
Any: 2017
Despatx: ADEPT

33

PLACE AU CHANGEMENT

Situat al barri d'Etienne, la finalitat era reflectir els canvis en curs al barri, el projecte, denominat "Lloc del Canvi", pretenia ser un pas previ en el procés de creació d'un edifici. La idea era dibuixar sobre el terreny, un pla fictici de futurs habitatges, tot representant-lo en secció. Aquest conjunt permet projectar en el volum virtual del futur edifici, l'estudi del qual està previst que es posin en marxa d'aquí uns anys.

La implicació dels habitants va passar per l'establiment de diferents tallers que van permetre la realització dels diferents elements conceptuals del projecte. Un taller de fusteria, per a la producció de mobles; un taller de jardineria, per organitzar i mantenir un espai plantat; un taller d'il·lustració, per animar el mur a dues aigües. El taller de fusteria afectava sobretot els homes, mentre que les dones eren més receptives a dedicar-se a la jardineria. Pel que fa als tallers d'il·lustració, van reunir un públic més jove.

http://www.collectifetc.com/realisation/place-au-changement-chantier-ouvert/

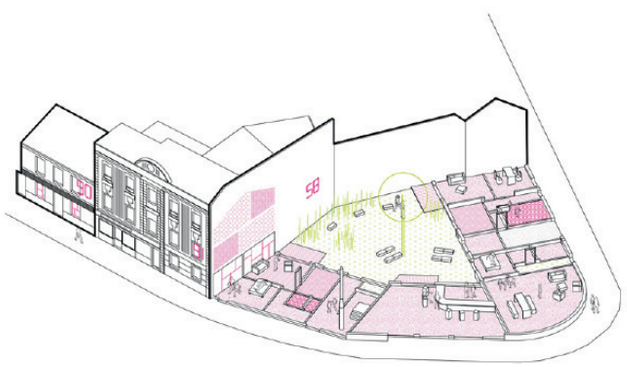

Ubicació: Etienne, França
Any: 2011

GENERATING CHARACTER AND IDENTITY

En la perifèria de la ciutat de Nogueres, continua havent-hi diferències entre l'urbà i el rural perquè el context natural és complex i agressiu. Aquesta condició obliga al fet que qualsevol tipus d'assentament urbà domestiqui el seu entorn a poc a poc. Les condicions en el Represo Colosio van començar a canviar des del moment en què es va construir aquesta infraestructura, fa més de 40 anys. L'aigua va provocar que arribés la població de manera irregular, establint-se en les vores de la làmina d'aigua. A través dels anys i amb l'augment de pobladors, la situació es va anar complicant, perquè el pes demogràfic va fer vulnerable a la població davant les condicions naturals: escolaments pluvials i erosió. En aquest sentit, la qual cosa va començar sent un assentament de poc impacte, haurà necessàriament de formalitzar-se, transformar-se en ciutat i anar llevant-li espai a l'entorn natural.

Extret de la revista a+t "Is this Rural?" núm 53-55

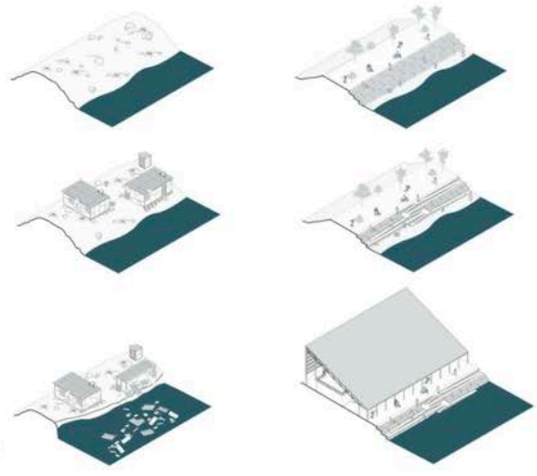

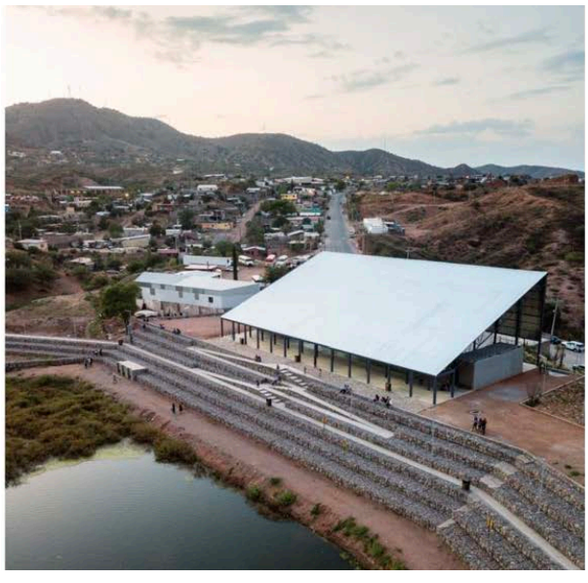

Ubicació: Nogales, Sonora (México)
Any: 2020
Despatx: ADEPT

ACTIVITATS ECONÒMIQUES

35

XARXA RURAL D'ESPAIS DE CO-TREBALL A CATALUNYA, "COWOCAT"

El projecte COWOCAT Rural uneix els espais de co-treball a 10 pobles per ajudar a frenar la marxa de les persones joves formades acadèmicament cap a les zones urbanes mitjançant una xarxa que atragui els professionals i millori les competències digitals dels empresaris locals, fomentant la col·laboració de treballadors en projectes conjunts. L'objectiu a llarg plaç és que el tele-treball fomenti les economies rurals dels pobles i en redueixi el despoblament.

Aquest espai també s'obre a treballadors que venen a la zona a passar les vacances i que poden compaginar d'aquesta manera la família i el tele-treball, fomentant i facilitant el turisme.

http://www.cowocatrural.cat/

36

STARTUP VILLAGE

El projecte comença el 2019, a Vilahoz, Espanya, on s'impulsa la iniciativa de fer-hi un workspace i incubar-hi projectes per part d'emprenedors de l'àrea. Més endavant s'amplia a Lerma i demés pobles del voltant (un total de 10.000 hab.), i s'obre una oficina per identificar i crear projecte inter-territorials que puguin financiar-se amb la Next Generation Fund, de la Unió Europea. Actualment s'estan desenvolupant cinc projectes amb el focus en zones rurals i construir-hi plataformes digitals per solucionar el despoblament i millorar l'economia i la informació turística en el territori.

Per tal de respondre a les necessitats de cada territori rural, les accions es desenvolupen de maneres diferents, ja sigui creant ecosistemes institucionals i de producció, potenciant el desenvolupament territorial a través de projectes basats en la tecnologia, la resiliència i la innovació, valorant el patrimoni cultural, la sostenibilitat ecològica, l'economia circular, la cohesió social, etc.

https://www.startupvillage.eu/

37

INICIATIVES: ARRELA'T - FEM PIRINEU: PROJECTES DE REACTIVACIÓ DEL TERRITORI

Arrela't és una iniciativa pública per donar suport a persones emprenedores que tinguin un projecte vinculat amb el territori.

Organitzem i promovem (una vegada a l'any, de manera alterna):

Jornades gratuïtes per a persones emprenedores per ampliar la seva xarxa de contactes (networking)

Campanyes de micromecenatge on tant administracions públiques com privades financen els projectes amb retorn social al territori seleccionats prèviament.

Les Oficines Joves de l'Alt Pirineu i Aran treballem plegades per portar a terme projectes d'arrelament per a les persones joves a les comarques de muntanya així com jornades per la reactivació socioeconòmica.

https://arrelat.fempirineu.cat

INICIATIVES: ARRELS

Arrels, el món que torna és un projecte col·lectiu que consisteix en una revista en paper i en un entorn digital que inclou aquest web, amb podcast, vídeos i informació actualitzada diàriament i el mercat virtual de productes de proximitat. www.mercatarrels.cat

Arrels és una plataforma de divulgació d'informació i coneixements d'un estil de vida basat en els valors de la natura i el món rural per a totes les persones que el senten com a propi, i també un espai que posa en contacte directe els consumidors amb els pagesos productors d'aliments de proximitat del nostre país.

https://arrels.info

COOPERATIVA: DIÀSPORA EBRENCA

Diàspora Ebrenca parteix de la idea d'associació i connexió entre les persones i les Terres de l'Ebre. El punt (l'origen, el territori) i la línia que ens uneix.

Som una associació formada per persones vinculades a les Terres de l'Ebre, ebrenques d'origen o d'adopció.

Un espai de trobada, participació i xarxa entre la comunitat ebrenca.

Un pol de connexió entre persones professionals i expertes de diferents àmbits que viuen fora del territori amb les necessitats que hi ha a les Terres de l'Ebre, mitjançant projectes de col·laboració amb els agents locals.

Estem compromeses amb el territori. Per això ens hem organitzat.

Volem fer sentir la nostra veu per a incidir socialment i política, tant a les nostres comarques com als espais de poder des d'on es prenen les decisions que ens afecten. Som un espai obert i transversal, sense vinculacions a cap partit.

També treballem com a marc de reflexió i diàleg sobre els reptes, problemàtiques i interessos de les Terres de l'Ebre, des d'una perspectiva social, cultural, científica, política, i econòmica.

A més, fem d'altaveu de les diferents iniciatives, inquietuds, activitats, problemàtiques i reivindicacions impulsades des de la societat civil de les Terres de l'Ebre.

https://www.diasporaebrenca.org/

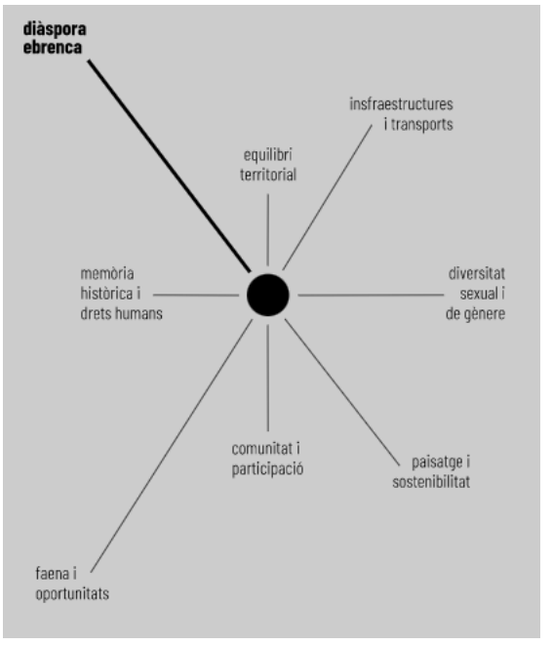

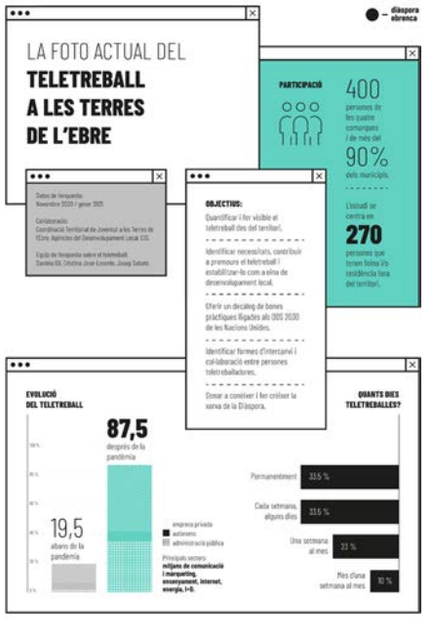

COOPERATIVA: LA CONCA'5.1

La Conca 5.1 és una associació que treballa per donar a conèixer i reflexionar sobre el vi, la cultura i el territori. Així com l'enoturisme, el territori, el paisatge, el clima, el turisme, la gastronomia, l'agricultura, el desenvolupament rural, local, cultural i la cohesió de la societat en el seu conjunt. Es tracta d'una plataforma que té els peus a Catalunya, però la mirada ben oberta a la resta del món.

https://www.laconca51.cat/

39

PRODUCTE: AGROBERRY

La impulsora d'aquest projecte, una jove pagesa, va introduir una plantació de mores en una àrea de producció de blat i ordi, creant un valor afegit a través de desenvolupar un nou rang de productes. Per recolzar el projecte es va crear un taller on processar la fruita i una botiga en el poble on vendre els productes, contribuint en la creació d'un lloc de treball permanent i cinc de temporals, una atracció per l'agroturisme i una opció de conreu sostenible i sense pesticides ni herbicides.

http://www.agroberry.es/

PRODUCTE: SENTERADA COMESTIBLE

Som més de 150 veïns i veïnes del municipi de Senterada que, en ple confinament fruit de la Covid-19 (primavera 2020), decidim trobar-nos per reflexionar sobre la necessitat d'un canvi de model de societat per fer front als nous reptes que planteja la vida a la Terra.

D'aquestes reflexions neix l'Associació Senterada municipi viu i sostenible amb l'objectiu de teixir sinergies, reimaginar el treball, construir projectes d'emprenedoria social i empoderar la població per ser un motor de canvi.

https://www.senteradaviu.cat/

PRODUCTE: SISCARRI- MADUIXES AMB GUST DE PIRINEU

Siscarri és un projecte singular. És l'únic projecte d'horta a la nostra comarca i, a més, és l'únic cultiu professional de maduixa ecològica al Pirineu. Aplicant pràctiques de l'agricultura ecològica i regenerativa anem millorant la salut i l'equilibri de les nostres terres. Gràcies als nostres mètodes no agressius i a la acurada selecció manual, podem garantir el consum directe dels nostres productes, aplicant la màxima, "De la caixa, directe a la boca". Fem una distribució de proximitat que promou el consum local i ajuda al petit comerç amb un producte singular.

https://www.goteo.org/project/siscarri-maduixes-amb-gust-de-pirineu

40

MÚSICA: TERRA TECA TRACA

La proposta de Terra, Teca, Traca consisteix en el desenvolupament d'una sèrie de residències artístiques a diferents zones rurals de Catalunya en les quals actors dels àmbits de la pagesia, ramaderia i pesca han interactuat amb artistes i científiques. Juntes han treballat en la producció d'una exposició itinerant i unes jornades de debat per reflexionar amb la ciutadania sobre el present i futur del món rural i els sistemes agroalimentaris davant dels canvis ambientals globals i sobre la defensa de la agroecologia i la sobirania alimentària.

https://www.terratecatraca.cat/

41

GASTRONOMIA I MÚSICA: CANTILAFONT

El Cantilafont és un festival cultural i gastronòmic realitzat al Lluçanès que es promou des de l'Associació Voraviu Produccions Culturals i que busca descentralitzar la cultura, allunyant-la de les grans ciutats.

Els eixos principals del festival són la cultura, el territori, la gastronomia i la sostenibilitat. Cada any, l'esdeveniment posa en valor els espais naturals i rurals del Lluçanès, i aposta per una experiència global amb aforament reduït, que inclou propostes musicals i espectacles d'arts escèniques de qualitat. A més, amb la intenció de donar valor a la proximitat i prioritzar el gaudi del públic i de l'espai, el festival promou els productes de quilòmetre zero, i potencia un esdeveniment respectuós amb el medi ambient i apte per a totes les edats.

https://cantilafont.cat/

GASTRONOMIA I MÚSICA: LA CONCA'5.1 - NIT 5.1

Festa d'estiu de La Conca 5.1. Cada any es celebra durant el tercer cap de setmana de juliol al Castell tell de Barberà de la Conca.

Un acte que reuneix a cellers, restaurants, elaboradors de productes agroalimentaris, grups de músicasica, de dansa i cultura durant un vespre d'estiu envoltats d'una de les millors vistes de la Conca de Barberà.

https://www.laconca51.cat/nit-5-1/

42 **GASTRONOMIA:** FUNDACIÓ ALÍCIA

La Fundació Alícia (Alimentació i ciència), és un centre de recerca dedicat a la innovació tecnològica en en cuina, a la millora dels hàbits alimentaris i a la valoració del patrimoni agroalimentari i gastronòmic. Alícia és un una fundació privada sense ànim de lucre, creada l'any 2003.

https://monstbenet.com/ca/fundacio-alicia/

GASTRONOMIA: NYAMNYAM

Nyamnyam és un espai i col·lectiu, creat el 2012 pels artistes Iñaki Alvarez i Ariadna Rodríguez. Uninlnint les seves formacions i deformacions en diverses disciplines, el seu treball té com a objectiu promoure la creació, lió, la difracció, l'intercanvi de coneixement i la cultura mitjançant estratègies d'interacció. Utilitzen dinàmiques i eines es pròpies de la creació artística per plantejar intervencions que se situen en cada context g-local en què treballenllen. L'objectiu és activar el teixit de cada context en un sentit holístic, incorporant els organismes (escala humamana i altres), sistemes, ambients, relacions... Han dut a terme i compartit els seus projectes a Espanya, Portugal, Fra França, Itàlia, Suïssa, Noruega, Grècia, Estats Units, Mèxic, Colòmbia i Equador.

http://www.nyamnyam.net/

43 **TERRA:** ARRAN DE TERRA

Som una cooperativa de treball associat sense ànim de lucre. Les membres d'Arran de terra comptentem amb una formació acadèmica interdisciplinar, que integra aportacions de les ciències naturals i les ciències socsocials, i amb una dilatada experiència laboral en recerca, divulgació, formació i dinamització d'iniciatives locals de de Transició Agroecològica. Estem arrelades a diverses zones del país – la Garrotxa, la Conca de Barberà, la Selva, la, la Catalunya Central i l' Àrea Metropolitana de Barcelona – des de les que treballem arreu del territori català.

https://arrandeterra.org/qui-som-una-cooperativa-de-professionals/

44 **COOPERATIVA AGROECOLÒGICA:** L'ARESTA

L'Aresta som una cooperativa que treballem per la sostenibilitat i la transformació social a a partir del desenvolupament de l'agroecologia, la sobirania alimentària, l'economia social, solidària i feminista, ta, mitjançant pràctiques de cooperació social i autogestionàries. Desenvolupem la nostra tasca a partir de quatruatre àrees de treball: Fleca, educació, recerca i dinamització local.

https://aresta.coop/equip/

SUPER COOP MANRESA

Som un grup de persones voluntàries que ha trobat necessària l'obertura d'un Supermercat Cooperatiu tiu a Manresa.

Creiem que junts tenim molta força, i que amb la nostra compra quotidiana podem transformar el nosnostre entorn, creant vincles econòmics més justos i respectuosos amb el medi ambient.

La cooperativa es regeix per valors com ara la participació dels seus integrants, la sobirania alimlimentària, els productes de proximitat i ecològics, la sostenibilitat i el territori, alimentació accessible i en base a e a l'economia social i solidària.

https://supercoopmanresa.cat/qui-som/

45

PRODUCTE: COL·LECTIU EIXARCOLANT

El Col·lectiu Eixarcolant té per objectiu fomentar un model de producció, distribució, i consum d'aliments, i de desenvolupament socioeconòmic, més sostenible, ètic i just, emprant com a eina la recuperació de les espècies silvestres comestibles i les varietats agrícoles tradicionals.

Realitzem, des del 2016, projectes arreu de Catalunya en els àmbits de la recerca, la dinamització territorial, la divulgació i formació, i l'assessorament per tal de fer possible que aquestes espècies i varietats es tornin a cultivar, comercialitzar i consumir, i que tot plegat es faci de forma sostenible i ètica.

https://eixarcolant.cat/

ESPIGOLADORS

A Espigoladors lluitem per l'aprofitament dels aliments a la vegada que empoderem col·lectius en situació de vulnerabilitat d'una manera transformadora, participativa, inclusiva i sostenible. Som una organització sense ànim de lucre que actuem sobre tres reptes socials: desenvolupar un model replicable i transferible que impacti en la reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentari, fomentar el dret a una alimentació saludable i sostenible i generar noves oportunitats per a persones en risc d'exclusió social.

https://espigoladors.cat/

46

PRODUCTE: CONSORCI DE GALLECS

Gallecs és un espai rural de 733,52 hectàrees, situat a quinze quilòmetres al nord de Barcelona, que conserva els seus valors naturals i paisatgístics en un entorn altament antropitzat. La principal activitat de l'espai és l'agrícola, àmbit en el que s'està portant a terme la conversió a l'agricultura ecològica. És també, l'espai lliure referent, cultural i de lleure de les poblacions veïnes, i esdevé un pulmó verd al servei de la Regió Metropolitana de Barcelona i d'un entorn intensament urbanitzat de més de 150.000 habitants.

En aquest context, el model d'espai agrari per a Gallecs, es basa en una gestió més sostenible del territori, en termes mediambientals i econòmics, amb la voluntat de crear sinèrgies amb les terres de l'entorn, així com fer compatible el desenvolupament de les activitats culturals i del lleure amb l'activitat agrària. Només amb la gestió racional de l'activitat agrícola es podrà aconseguir la finalitat principal que és la preservació dels valors tan naturals com culturals d'aquest territori.

http://www.espairuralgallecs.cat/

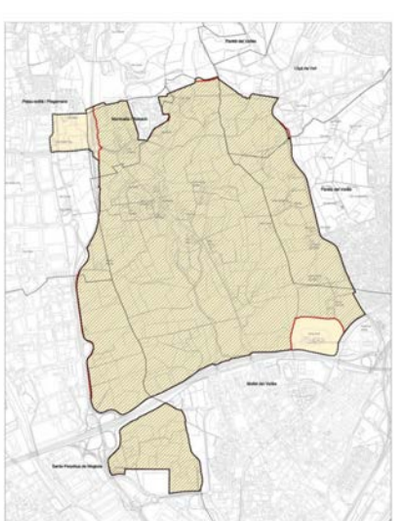

NEOPAGESOS: AGROALIMENTARIA CERDANYA

Som el Miquel i la Sara i estem engegant un projecte molt lligat a un territori que ens fascina, La Cerdanya. Tenim un petit ramat de cabres que cuidem i pasturem, i que munyim per fer un formatge artesà amb la seva llet, un formatge fet amb la mateixa cura i detall amb la que tractem a les nostres cabres. Un formatge que t'endinsa en el nostre paisatge. El projecte tot just acaba de començar, però ja han arribat els primers parts, la primera llet, els primers cabrits i els primers formatges.

https://www.origencerdanya.cat/index.php/associats/productors/item/30-cabres-2

NEOPAGESOS: PAM A PAM

Pam a Pam és un projecte obert a l'activisme econòmic arreu de Catalunya. Les xinxetes, activistes del projecte, reben formació sobre economia social i solidària i col·laboren entrevistant iniciatives i afegint-les al mapa. També poden organitzar-se en grups locals i fer trobades per compartir dubtes i debats, autoformar-se o col·laborar en activitats del territori. A més a més, les xinxetes poden participar de l'assemblea anual, en grups de treball com el de formació o reunions estratègiques del projecte que es convoquen puntualment.

https://pamapam.org/ca/comunitat/

NEOPAGESOS: EL TURÓ D'EN ROMPONS

El Turó d'en Rompons, situat a Vilassar de Dalt (Barcelona), en el cor del Parc Serralada Litoral, pretén ser un espai d'assaig i pràctica on, a poc a poc, organitzar esdeveniments formatius teòrics i / o pràctics, enfocats a potenciar els coneixements de tots aquells / as que persegueixen l'objectiu de treballar d'acord amb la naturalesa, i a favor de la cultura i del progrés econòmic, ecològic, social, tradicional, mediambiental, gastronòmic, ètic...

https://www.permaculturaibera.org/proyecto/el-turo-den-rompons/

NEOPAGESOS: FORMATGERIA DE GAVÀS

Practiquem la ramaderia extensiva ecològica: som pastors i seguim un maneig tradicional del nostre propi ramat pasturant diàriament al Parc Natural de l'Alt Pirineu. Així, la pastura és la base de l'alimentació de les cabres que complementem amb farratge ecològic propi dels prats que gestionem a la Vall d'Unarre.

http://formatgeriadegavas.cat/

NEOPAGESOS: RAMATS DE FOC

Ramats de Foc posa en comú tots els agents públic i privats interessats en la continuïtat de la pastura fent convergir les seves necessitats, articulant una cadena de producció i consum d'aliments procedents dels ramats participants que aporten com a valor afegit la prevenció d'incendis en àrees forestals estratègiques (definides per Bombers i/o enginyers forestals del Departament d'Agricultura).

La idea base del projecte és que aquell ramader que contribueix amb la pastura del seu ramat a mantenir els espais que l'administració pública gestiona per l'extinció d'incendis, tingui un reconeixement en forma de visibilització de la seva tasca i la valorització del seu producte que li compensi l'esforç que fa, tant en el manteniment dels paisatges com en contribuir a que l'administració sigui més eficient en el manteniment d'aquestes infraestructures estratègiques contra els grans incendis forestals. Això es tradueix en un distintiu, "Ramats de foc", dels productes d'aquells ramats que mantenen els espais planificats des de l'administració com a interessants per gestionar els grans incendis forestals.

https://www.ramatsdefoc.org/ca/projecte/

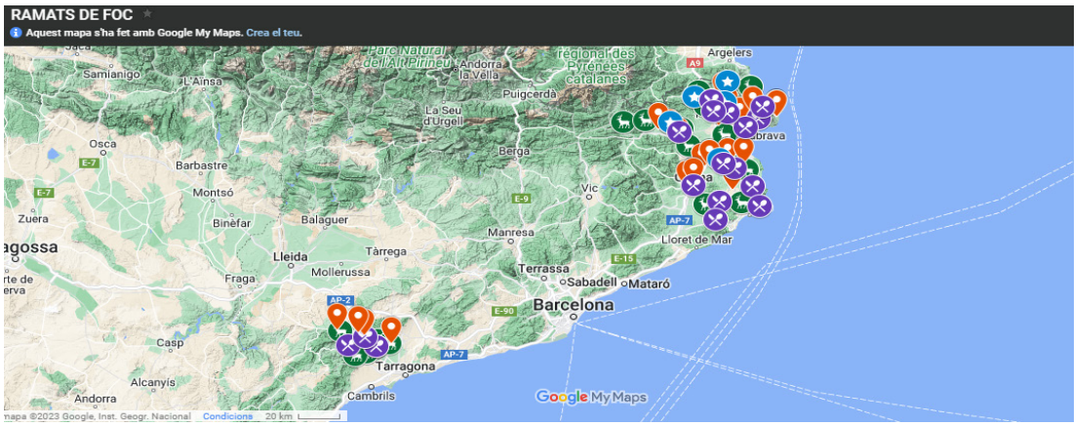

NEOPAGESOS: GRANJA I FORMATGERIA DE MONTMELÚS - FORMATGES ARTESANS DE LA CERDANYA

A la Granja i Formatgeria de Montmelús fem formatge artesà del nostre ramat de cabres que pastura per la vall de Montmelús, al municipi de Ger a la Cerdanya. Funcionem amb energies renovables i també tenim porcs, cavalls, un hort i unes terrasses amb fruiters. Apostem per la venda directa i de proximitat i fem visites per transmetre el que fem i com ho fem.

https://www.montmelus.cat/

NEOPAGESOS: AGROPECUÀRIA LLAVORA

Projecte agroecològic per a la transició del sector porcí

A llavora produïm i assessorem per a una transició cap a un sector porcí de granges petites, ecològiques i integrades al territori, que respectin l'entorn natural i el benestar animal i que produeixin aliments d'alta qualitat, sense antibiòtics ni additius químics.

https://llavora.cat

NEOPAGESOS: RAMATS AL BOSC

El projecte Ramats al Bosc treballa en el foment de la integració de la ramaderia extensiva del sotabosc (silvopastoralisme) arreu del territori. Això significa a la pràctica, adaptar-se als recursos naturals disponibles i contribuir en la mesura de les nostres possibilitats, al manteniment del sotabosc com a mesura per prevenir els incendis forestals, al foment de les races herbívores autòctones catalanes, a fer pedagogia i conscienciar sobre els beneficis d'aquesta activitat pel conjunt de la societat, i evidentment, produir aliments des d'una perspectiva agroecològica de l'activitat.

http://www.ramatsalbosc.org/index.html

NEOPAGESOS: SERRAT GROS

El Serrat Gros va néixer de la mà de l'Eulàlia Torras l'any 1980. Al 2006 en Raül Alcaraz i la Mercè Lagrava li prenem el relleu fins l'actualitat.

Des del seu inici, hem estat elaborant el formatge amb la llet de les nostres cabres a Cal Codina al poble d'Ossera i a partir de 2016 també a Cal Jepet al poble de Josa de Cadí, on elaborem mató, iogurt, formatge fresc i llet pasteuritzada. A partir de 2020 iniciem nova etapa a Josa, on fem tota l'elaboració.

https://www.formatgeriaserratgros.com/index.html

NEOPAGESOS: LES VAQUES D'EN MEL

Les vaques d'en Mel viuen a la finca ecològica del Pujol, entre 750 i1000m de nivell. El maneig de les vaques es el més possible ajustat a la tradició de les zones de muntanya. Les vaques passen cada dia de l'any, durant tot el dia a la pastura. Començant pel matí amb un troç de prat amb herba fresca (a rotació) i continuant amb una rutina d'abreuades, migdiades, passejades i pastura al bosc establerta per les reines (vaques dominants). Al vespre, després de caure la foscor, les vaques s'apropen a la casa, on saben que hi ha sopar de fenc i cereals, més o menys abundant segons època de l'any.

https://lesvaquesdenmel.com/

49

JOVES: RURAL YOUTH PROJECT

Es duu a terme una enquesta per conèixer globalment a tot l'estat les necessitats dels joves que viuen a les zones rurals per tal de poder fer propostes realistes adaptades socialment i econòmicament a les àrees rurals per revitalitzar-les (no és la intenció capturar les particularitats de cada territori, es vol conèixer la tendència i els reptes comuns).

Els temes més comuns son:

- Falta d'oportunitats per crear-se una carrera en el sector
- Deficiències en serveis
- Problemes de comunicació

L'enquesta també serveix per a conèixer especialment la situació de les dones.

https://www.ruralyouthproject.com/

També es poden trobar resultats de l'enquesta a la revista REDPOBLAR. Analysing rural areas in a positive way.

50

JOVES: RETA- RED DE ESPACIOS TEST AGRARIOS

La RETA neix de l'impuls del Grup Operatiu RETA i de la implementació del seu projecte innovador entre el 2018 i el 2020. Des de 2021, gràcies a la Fundació Carasso, la labor de la RETA contínua activa amb l'objectiu de fomentar els espais test agraris, així com amb el d'articular la xarxa que li doni sentit al treball col·lectiu.

Durant el primer semestre de 2021 estem donant suport a tots aquells projectes que necessiten acompanyament específic per a avançar en la seva concreció i implementació. A partir del segon semestre de 2021 les entitats que estiguin liderant projectes d'espais test agraris fessin un treball coral d'ideació, articulació i creació de la pròpia xarxa d'entitats a Espanya.

https://espaciostestagrarios.org/que-son-los-grupos-operativos

JOVES: XARXA PEL RELLEU AGRARI. XRA

Som un conjunt divers de persones i organitzacions que treballem pels territoris rurals, conscients de les necessitats actuals i reptes futurs del sector agrari.

La missió de la Xarxa RA és incentivar, facilitar i transformar el relleu generacional impulsant nous models agraris econòmicament viables, que contribueixin a la conservació de la natura i a la justícia social.

Quina és la nostra visió?

Esdevenir la xarxa de referència que dinamitza els processos de relleu en el sector agrari, tot facilitant les diverses etapes professionals i vitals de les persones que s'hi dediquen. D'aquesta manera es fomenten els sistemes agroalimentaris locals en tots els seus àmbits.

https://adrinoc.cat/entitat/projectes-de-cooperacio/xarxa-pel-relleu-agrari/

51

ACCÉS A LA TERRA: ACCESS TO LAND

La xarxa Accés a la terra reuneix organitzacions de base de tota Europa per a compartir experiències i promoure la importància de l'accés a la terra per a la transició agroecològica i el relleu generacional . Establerta en 2012, funciona com una xarxa informal d'unes 15 organitzacions.

Els nostres objectius:

– Compartir experiències, idees i eines pràctiques per a ajudar els agricultors a accedir a la terra i participar en una bona administració de la terra

– Connectar les iniciatives de base existents i donar suport al sorgiment d'altres noves

– Crear consciència sobre els problemes de la terra, la terra com ben comuna i les iniciatives de base entre ciutadans, consumidors, Organitzacions d'agricultors, organitzacions de la societat civil i responsables de la formulació de polítiques

– Xarxa i suport a altres organitzacions de la societat civil i moviments socials que treballen en aquests temes.

https://www.accesstoland.eu/-Our-network-

ACCÉS A LA TERRA: BANC DE TERRES

El Banc de terres en xarxa sorgeix com a proposta del projecte BCN Smart Rural amb l'objectiu d'establir mecanismes de cooperació i transferència contínua en la implementació i consolidació de les iniciatives de Bancs de Terres a Catalunya. A més, el banc de terres en xarxa vol esdevenir un incentiu per a la creació de nous Bancs de Terres, posant a disposició i compartint el coneixement i l'experiència adquirits. La finalitat del Banc de Terres en xarxa és contribuir a la identificació, incorporació i cessió a tercers de terres cultivables, especialment d'aquelles que estan abandonades o en desús, amb l'objectiu de facilitar la recuperació i l'accés a la terra, ja sigui per a ampliar la dimensió d'explotació i fer-la rendible, o bé per a donar accés a Nova Pagesia (nous emprenedors del món rural).

https://bancdeterres.cat/que_es

TERRA FRANCA

Les persones que impulsem Terra Franca provenim de diversos àmbits i experiències relacionades amb el món de la producció agroecològica, el consum responsable, la docència i l'activisme social, i ens preocupa veure com les terres agràries, base de la nostra alimentació i dels nostres paisatges, són cada cop més escasses i cada cop més gran l'esforç que ha de fer la nova pagesia per accedir-hi. Per això, de forma totalment voluntària, treballem per revertir aquesta situació.

Els objectius que des de Terra Franca volem assolir són:

- Preservar la terra per a la pràctica d'una activitat agrària social, ambiental i econòmicament justa
- Fomentar l'accés a la terra de persones i entitats que impulsin projectes agroecològics viables a llarg termini
- Incidir en les necessitats i expectatives de la propietat amb un sentit responsable i noble sobre el bé comú que és la terra
- Formar i acompanyar pagesos/es que s'inicien en projectes agroecològics
- Incidir en les polítiques actuals per afavorir un canvi de model agrari
- Sensibilitzar la població per dignificar l'ofici de la pagesia
- Reivindicar la gestió d'espais públics en desús

https://www.terrafranca.cat/

PATRIMONI

52

ARQUITECTURA: MONTE CARASSO. LA REINVENZIONE DEL SITO

És un projecte que surt de la queixa i reivindicació dels ciutadants de Monte Carasso davant un nou pla aprovat que situava la nova escola del municipi a les afores i al costat de l'autopista. Els plans massa generalitzats no tenen en compte les especificitats dels llocs i per tant fracassen.

El nou pla pel municipi vol valorar el complex de l'ex-convent per re-estructurar-lo i fer-ne un centre monumental que contingués les institucions publiques més importants, envoltat d'un anell amb edificis residencials.

El projecte és aplicat amb gran èxit.

La conclusió que en fa l'autor és que calen unes regles perquè la ciutat creï contextos significatius i els edificis públics amb caràcter més col·lectiu puguin adquirir sentit. La bona arquitectura ve després. I per poder crear regles que funcionin cal tenir una idea de com ha de ser i funcionar la ciutat actual.

Luigi Snozzi. Monte Carasso, la reinvenzione del sitio. Editorial BIRKHAUSER

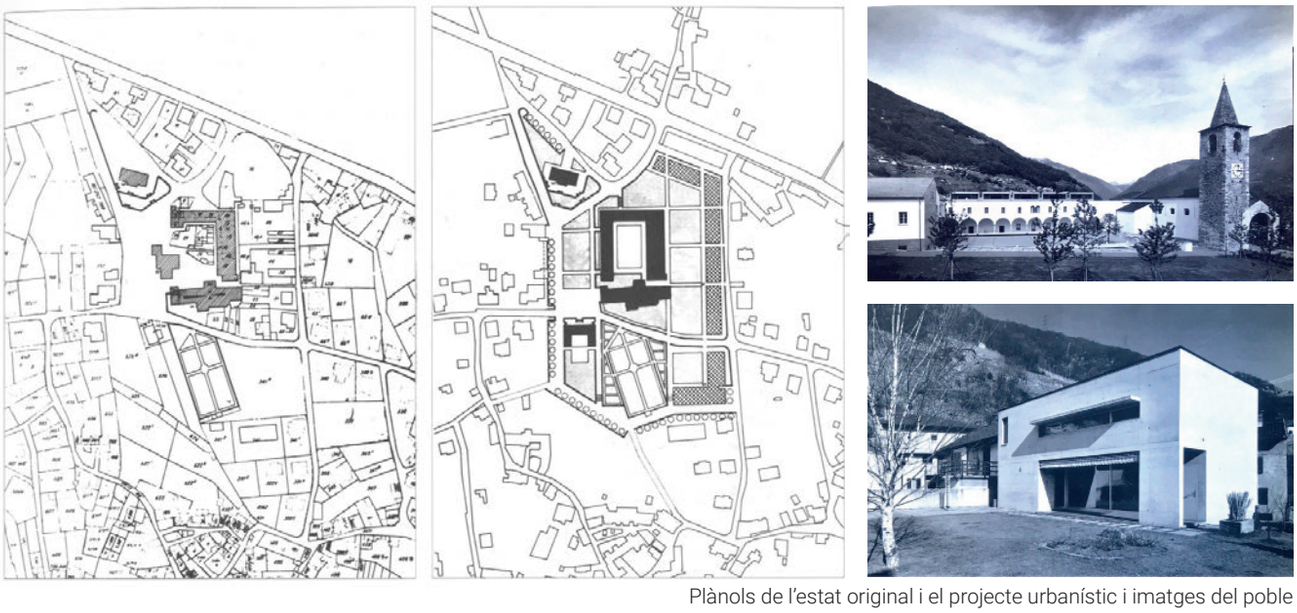

Plànols de l'estat original i el projecte urbanístic i imatges del poble

53

ARQUITECTURA: MÓN ST BENET

Món Sant Benet és un projecte cultural, turístic i d'oci d'una gran singularitat inaugurat al terme de Sant Fruitós de Bages el novembre del 2007 i impulsat per la Fundació Catalunya-La Pedrera. Es tracta d'un conjunt únic que, a tan sols 45 minuts de Barcelona, integra d'una manera harmònica diversos usos i projectes, tot en un entorn natural incomparable.

Món Sant Benet compta amb el magnífic monestir de Sant Benet de Bages, del segle X, que permet fer innovadores visites guiades que tenen la multisensorialitat i la virtualitat com a aspectes clau. El monestir té una part medieval completament rehabilitada i una de més moderna que permet visitar les estances que van pertànyer a l'aclamat pintor Ramon Casas, que fou propietari de l'edifici.

També acull a la Fundació Alícia, Alimentació i Ciència, un centre d'investigació en cuina on es poden fer visites i activitats. A més, disposa de serveis immillorables: un hotel de quatre estrelles, tres restaurants (un d'ells amb estrella Michelin) i un centre de congressos i convencions.

https://www.catalunya.com/mon-sant-benet-17-16003-419?language=ca

https://monstbenet.com/ca/que-fer/

54

ARQUITECTURA: TORREBESSES

El Centre d'Interpretació de la Pedra Seca, també conegut per les seves sigles CIPS, és un punt de trobada per a descobrir la tècnica de la pedra seca i gaudir del patrimoni històric i etnològic de Torrebesses. El centre disposa d'una petita exposició permanent sobre la pedra seca i una exposició temporal, les dues d'accés gratuït.

http://www.turismetorrebesses.com/cips/

55

CULTURA: THE HOUSE OF TRADITION IN OPATJE SELO

En un poble típic de l'oest d'Eslovenia es va rehabilitar una casa tradicional per convertir-la en un espai polivalent públic, oferint oportunitats d'interacció entre els membres de la comunitat local i un espai on mantenir vives les tradicions locals. Amb la rehabilitació es van crear espais preparats per organitzar esdeveniments tant a l'interior com a l'exterior on ja s'hi organitzen festivals a l'estiu, obres de teatre, cantades de corals, exhibicions, tallers, etc.

http://www.tdcerje.si/

CULTURA: CAFÈ EDELSTEIN – DISSENYANT EL PUNT DE TROBADA D'UN POBLE

Per tal d'enfortir i expandir les funcions d'un cafè comunitari com el punt focal del poble, es va reconstruir l'espai exterior de manera que hi poguessin tenir lloc actes comunitaris. Quan fa bon temps, el cafè organitza barbacoes o altres activitats culinàries conjuntament amb altres empreses locals cada Dimarts, a més d'oferir els espais tant interiors com exteriors per diversos actes.

http://www.oberkirchen-saarland.de/bei-uns-ist-was-los/projekte/cafe-edelstein/

56

CULTURA: STREET ART

En els següents projectes l'"street art" és un mitjà tant per embellir i aportar personalitat i significança a l'espai públic com per dinamitzar l'economia i turisme i generar interès pel poble, a més de involucrar els veïns en la creació i el tema dels murals.

CULTURA: PENELLES: FESTIVAL GARGAR

A Penelles, un municipi integrat per varis termes rurals de la Noguera, va néixer la iniciativa impulsada per un grup de joves d'organitzar un festival d'art urbà per tal de donar vida i dinamitzar el poble, convertint-lo en un museu a l'aire lliure, a la vegada que s'impulsa i es dona visibilitat als artistes que hi participen. L'objectiu és que el poble no passi a l'oblit i desaparegui.

https://enciclopediamural.cat/

Imatge d'un mural de la primera edició del festival

CULTURA: AVIART- L'ART ALS CARRERS D'AVIÀ

AviART és una iniciativa que vol donar valor i atractiu al poble, establint una marca amb sentit com a registre evolutiu de poble i amb consciència social. AviART fusiona presència artística i cura paisatgística. Porta l'art al carrer, fet pels veïns i per professionals. Ordena els paratges naturals fusionant-los amb el poble de manera coherent.

Diferents aplicacions i webs ofereixen rutes tant a peu com en bici per contemplar els murals i l'entorn del poble.

CULTURA: ENCICLOPÈDIA MURAL

L'Enciclopèdia Mural és un projecte que enllaça la vessant artística, l'educativa i la mediambiental dins dels pobles d'Ivars d'Urgell i Vallverd.

És un víncle creatiu entre l'entorn natural de l'Estany d'Ivars i Vila-sana i el municipi d'Ivars.Una descoberta didàctica dins els pobles que ofereix descobrir i compartir el coneixement de les espècies que es troben a l'embassament.

És una iniciativa proposada per l'artista local Swen Schmitz Coll i cogestionada amb el consistori. Es basa en la creació d'aquesta "enciclopèdia" a través de murals de gran format representatius de la fauna de l'Estany i l'entorn natural dels pobles, repartits per murs del municipi: al carrer, a l'abast i oberta a tots els públics, i amb la informació bàsica anotada en uns panells informatius i enllaçada en un espai web.

https://enciclopediamural.cat/

57

CULTURA: ART AL RAS

Art al Ras és una proposta cultural de la Terra Alta on diferents artistes plàstics, pintors, escultors, poetes i escriptors han unit esforços per realitzar una sèrie d'escultures i poemes visuals que, instal·lats als camins de la Terra Alta, intenten crear en l'espectador la idea de comunió entre art i natura.

Aquestes obres estan fetes amb tècniques diverses, tenint en compte els diferents materials que podem trobar pels indrets de la comarca (fusta, pedra, argila, ferro, etc.). Les obres estan distribuïdes pels camins i els 12 pobles de la Terra Alta queden enllaçats en un mateix recorregut.

https://www.terra-alta.org/que-fer/art-al-ras/

CULTURA: ART & GAVARRES

Art & Gavarres és un festival que parteix de la idea que l'art pot ser una eina que ens ajudi a reflexionar i a canviar la nostra mirada sobre el paisatge. Relacionem art i natura per donar a conèixer aquest espai natural protegit i posar-lo en valor.

Els artistes participants creen durant una setmana obres in situ amb materials naturals. Us convidem a visitar-nos i a descobrir aquestes intervencions artístiques efímeres, tot endinsant-vos a les Gavarres.

Les obres són visitables fins que la mateixa natura, amb el pas del temps, les esborri.

http://www.artigavarres.cat/

58

CULTURA: CACIS-EL FORN DE LA CALÇ

El Centre d'Art Contemporani i Sostenibilitat El Forn de la Calç (CACiS) és un espai dedicat a l'experimentació, investigació i difusió de les pràctiques artístic-culturals amb la voluntat d'estimular la discussió, crítica i reflexió necessària per cercar una nova visió de la realitat, fomentant la sostenibilitat com estratègia de reforma.

https://cacis.elforndelacalc.cat/

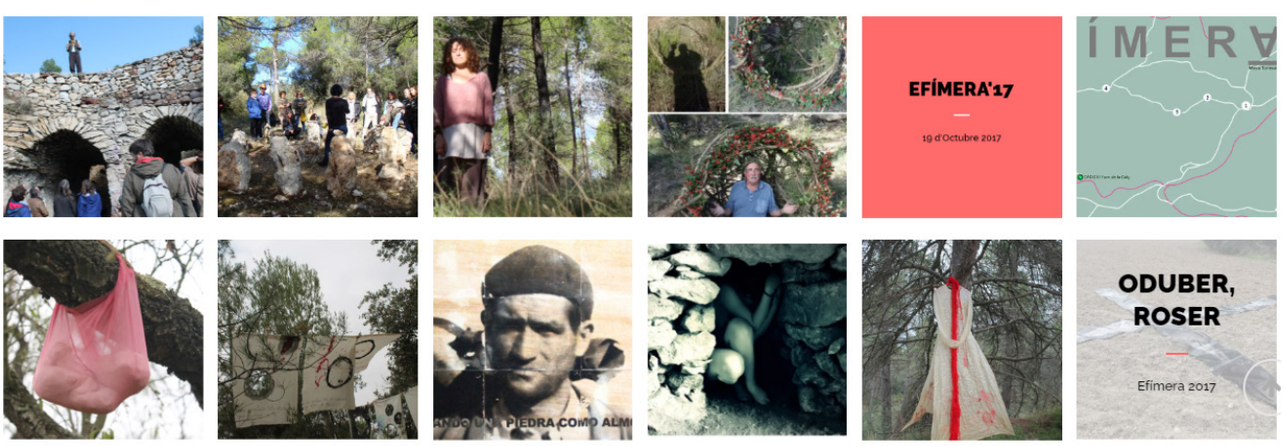

CULTURA: EL CUBO VERDE

"El cubo verde" és una xarxa informal que aglutina iniciatives d'art vinculades a entorns rurals. El seu principal objectiu és promoure la trobada i l'intercanvi de coneixements entre les diverses "experiències" d'aquests espais de creació. Residències d'artistes, exposicions, o projectes d'agroecologia, etc, on es qüestionen i es promouen maneres alternatives de pertànyer a l'hàbitat a través de les pràctiques artístiques. Aquest mapa tracta de fer un compendi de totes aquestes pràctiques per a ajudar a difondre-les.

https://www.elcuboverde.org/

CULTURA: FESTIVAL CANTILAFONT

El Cantilafont és un festival cultural i gastronòmic realitzat al Lluçanès que es promou des de l'Associació Voraviu Produccions Culturals i que busca descentralitzar la cultura, allunyant-la de les grans ciutats.

Els eixos principals del festival són la cultura, el territori, la gastronomia i la sostenibilitat. Cada any, l'esdeveniment posa en valor els espais naturals i rurals del Lluçanès, i aposta per una experiència global amb aforament reduït, que inclou propostes musicals i espectacles d'arts escèniques de qualitat. A més, amb la intenció de donar valor a la proximitat i prioritzar el gaudi del públic i de l'espai, el festival promou els productes de quilòmetre zero, i potencia un esdeveniment respectuós amb el medi ambient i apte per a totes les edats.

https://cantilafont.cat/

CULTURA: CÀNTUT

Enguany, les cançons de bres protagonitzen diverses de les activitats del festival, com també ho fa el Centenari de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya. Durant tres dies, mitjançant concerts, exposicions, presentacions i diverses ocasions per cantar en comunitat, reivindicarem un repertori que ens pertany, que ens aglutina i ens identifica com a societat, tenint en compte les nostres diferències.

https://cantut.cat/festival/cantut

CULTURA: EUFÒNIC

Eufònic és el festival al voltant de les arts sonores, visuals i digital-performatives que se celebra en Terres de l'Ebre, 200 km al sud de Barcelona, amb La Ràpita com a població principal i, en una segona corona de poblacions, Amposta, Tortosa, Miravet, Roquetes i Ulldecona acullen instal·lacions artístiques i actuacions en espais singulars.

https://eufonic.net/es/informacio/

CULTURA: PARAL·LEL

Paral·lel Festival programa una cuidada selecció musical basada en la singularitat i promou paradigmes musicals disruptius i diferenciats. Tractant d'allunyar-nos de la massifica-ción, creem un esdeveniment de capacitat limitada i atmosfera íntima.

Durant tres dies, el nostre programa explora la música experimental, ambiental i tecno en un sol escenari.

Les pedres angulars de la nostra organització són • crear un entorn inspirador • selecció musical precisa • i garantir la comoditat dels nostres assistents. El nostre objectiu és oferir una experiència única per als amants de la música amb un programa diferent enmig de la naturalesa.

https://www.parallelfestival.com/es/festival-2022

60

CULTURA: LITERATURA I DANSA: LA LLANÇADORA

La Llançadora, Xarxa de dansa d'arrel de la Catalunya Central, és un espai compartit que vol generar oportunitats de creixement i col·laboració entre les persones, els esbarts integrants, els seus pobles i la resta del territori, a partir de projectes escènics, pedagògics i comunitaris.

El punt de partida d'aquest projecte és la necessitat de sumar esforços i recursos. Som tres esbarts de pobles petits que volem ampliar l'impacte i participació dins del poble, al mateix temps que millorem la visibilitat i empremta cap al territori. Comptem amb el suport dels Ajuntaments de Sallent, Navàs i Gironella.

La Llançadora és una proposta innovadora dins del sector dels esbarts, pren la dansa d'arrel i la cultura popular com a eina per a generar un retorn en les persones i el territori més enllà de les pròpies entitats. Amb la intenció de compartir, proporciona un nou context on el treball transversal com a xarxa és la manera d'entendre els vincles i ens apropa a les noves estratègies culturals i socials que reclama el món on vivim.

https://www.lallancadoraxarxadarrel.com/

CULTURA: NILAK

nilak circ teatre itinerant planteja un model a través d'un projecte artístic, social i cultural per apropar les arts escèniques contemporànies a tot el territori català, a la vegada que posa en valor els espais ja existents.

nilak és un espai que acull una pluralitat de pràctiques artístiques, no només en la seva exhibició, sinó també en la seva creació, formació, inspiració... nilak és circ, i dansa, i cinema, i teatre, i arts visuals, i performance, i literatura, i pedagogia.

https://www.nilak.cat/

CULTURA: PRIORAT EN PERSONA

És la trobada, a través de la literatura, entre el món real viscut de manera directa, en persona, i el món virtual (aquest web) que recull l'experiència que escriptors d'arreu dels Països Catalans i quatre homes i dones del Priorat (els adalils) viuen durant els dies que cada tardor comparteixen al PRIORAT.

http://prioratenpersona.cat/

61

CULTURA: KONVENT

Konvent és un espai creatiu que dóna vida al patrimoni industrial en desús. És un antic convent de monges convertit en un laboratori experimental tant a nivell personal com artístic on hi conflueixen projectes molt diversos, especialment els que no tenen cabuda en el marc cultural institucional.

https://konventzero.com/

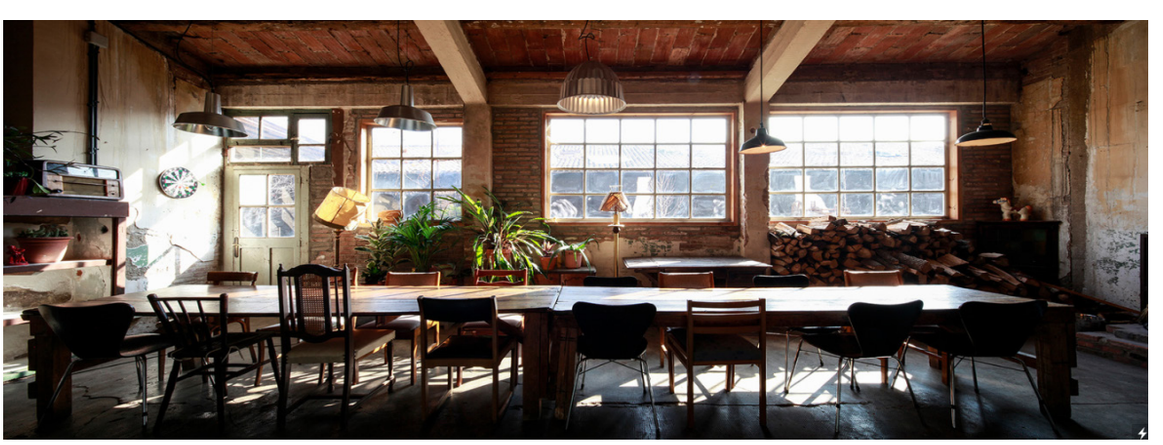

POBLES VIUS. ARAGÓ

Albert Navarro
Axel Palazuelo

Mitjançant un petit programa pilot implementat a les àrees rurals d'Aragó, s'està treballant per establir una metodologia que beneficiï tant la població rural actual com n'atregui de nova. Aquesta iniciativa es fonamenta en la participació activa de la població local i les autoritats, una dinàmica que contribueix a l'èxit del projecte. Fins ara, s'ha aconseguit implicar vint-i-vuit municipis, elaborar un inventari exhaustiu dels recursos i serveis disponibles als pobles que poden ser útils per als nous residents, facilitar la venda i lloguer de habitatges, i identificar aquells que estiguin buits i disponibles. S'han implementat un total de vint iniciatives diferents per fer front al fenomen del despoblament.

OBJECTIUS

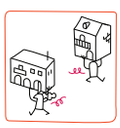

Ajudar a frenar el procés de despoblament que pateixen aquests territoris, potenciant la permanència de la població actual i la instal·lació de nous habitants.

Sensibilitzar les institucions i la població local respecte al problema del despoblament i la necessitat que siguin proactius per contribuir a frenar-lo.

Recopilar i difondre la informació actualitzada d'utilitat per contribuir a fixar la població i potenciar la instal·lació de nous veïns.

Definir un pla de difusió per informar a possibles nous habitants i atraure'ls al medi rural.

Fomentar la permanència de la població local en els petits municipis, especialment dels joves i les dones.

Apostar per eines que ajudin a resoldre les necessitats percebudes al territori per facilitar la fixació de població, així com instal·lar i integrar nous habitants.

La Jacetania

20	18 500	1 859
Municipis	Persones	Km²

Alto Gállego

8	14 570	1 390
Municipis	Persones	Km²

Cinco Villas

31	31 422	3 062
Municipis	Persones	Km²

Somontano

29	23 925	1 170
Municipis	Persones	Km²

Campo de Belchite

15	4 485	1 044
Municipis	Persones	Km²

Comarca del Jiloca i Campo de Daroca

75	28 100	3 040
Municipis	Persones	Km²

Montañas de Teruel

12	-	-
Municipis	Persones	Km²

Sierra de Albarracín

29	5 013	1 508
Municipis	Persones	Km²

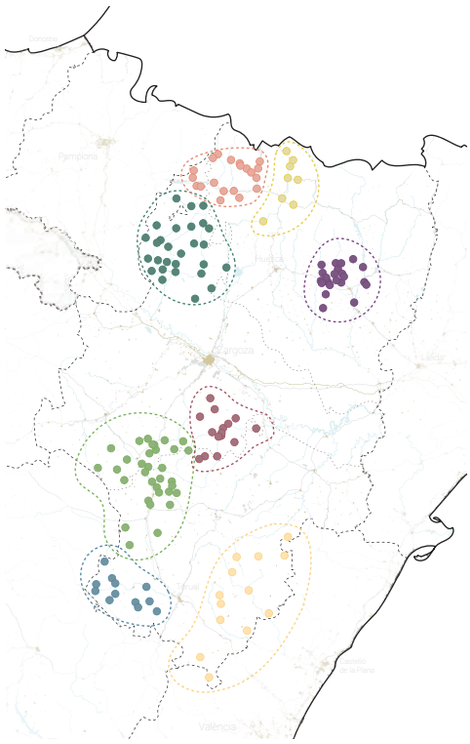

AJUDES

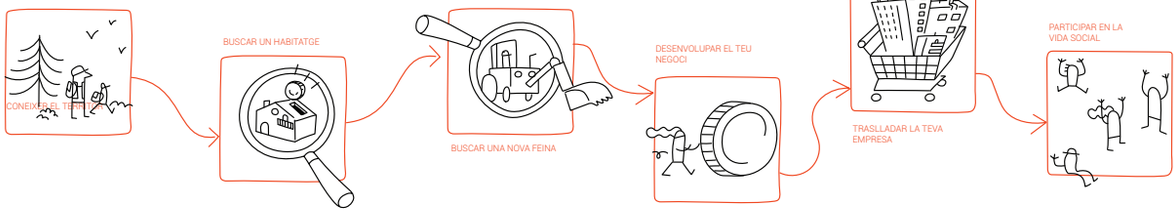

RURALJOB

QUE ÉS RURALJOBS?

L'oferta d'ocupació i les oportunitats per desenvolupar activitats professionals i negocis són crucials en la lluita contra la despoblació. Tant perquè la població local pugui romandre i no hagi de migrar, com per a establir nous pobladors en el medi rural.

RuralJob és un conjunt d'iniciatives integrades dins del projecte Pueblos Vivos, que té com a objectiu donar a conèixer les oportunitats laborals disponibles a les comarques Pueblos Vivos Aragón per a aquelles persones interessades a viure i treballar en un entorn rural.

OBJECTIUS

El objetivo final de RuralJob es conseguir que se aprovechen las oportunidades de empleo en el medio rural, y se ayude su tejido productivo. Y al mismo tiempo lograr que se fije población o se establezcan nuevos pobladores en el territorio, ya sean asalariados, empresarios, emprendedores o profesionales independientes.

Més treball, més futur, més poble!!!

PER QUÈ RURALJOBS?

Algunes empreses de les comarques rurals en les quals treballem tenen moltes dificultats per reclutar personal en el seu entorn proper. Hi ha oportunitats d'ocupació en el medi rural que no s'arriben a cobrir.

Hi ha persones que desitgen viure i treballar en un entorn rural i necessiten trobar una feina o una oportunitat professional en aquests llocs. No obstant això, no tenen cap mitjà per conèixer aquestes ofertes d'ocupació. Principalment són habitants de les ciutats, però també població local, especialment joves i dones amb formació.

VIURE AQUÍ

HAURÀS ESCOLTAT QUE...

- Moltes empreses tenen dificultats per trobar treballadors, i molts professionals o empresaris no tenen relleu en la seva activitat. Això inclou electricistes, fontaners, mecànics, fusters, personal de manteniment i suport en granges, hostaleria, cures...
- Es perden serveis progressivament: tanquen escoles i petits comerços, els consultoris mèdics atenen menys dies i falta transport públic.
- Hi ha terres que deixen de ser conreades i cada vegada hi ha menys bestiar pasturant al bosc. A més, es tanquen els camins i ningú pot mantenir-los, creix la vegetació i augmenta el risc d'incendis.
- Cada vegada hi h

PERO SAPS QUE?

- A la ciutat, la contaminació genera problemes respiratoris greus a moltes persones.
- L'estrès i la falta de contacte amb la natura afecten la salut mental de les persones que viuen a la ciutat.
- Internet ofereix la possibilitat de "teletreballar" (treballar a distància) des del poble per a empreses que estan a la ciutat.
- Avui en dia tenim moltes facilitats per desplaçar-nos, la qual cosa ens permet residir en un poble però treballar en un altre dels voltants.
- La pandèmia de la COVID-19 ha fet que molta gent es doni compte del valor que té poder gaudir de la natura, fer activitat física en espais oberts o passar més temps amb la seva família cada dia.

12 PROPOSTES D'ACCIÓ
TOMBEM MURS, CONSTRUÏM PONTS

1. Quan vaig marxar, quan se'n van anar
2. Informació acollidora
3. Acompanyament
4. T'ho dieun o t'ho explico?
5. Jornades anuals "us rebem amb alegria..."
6. Facenderes i xarxes de suport mutu
7. Convivència i festeig
8. Café-tertulia: I tú, com ho fas quan...?
9. Expliqueu-nos
10. Mirar-nos i assejar altres possibles escenaris. El teatre - forum
11. Tertúlies dialògiques: "Ratolí de camp - ratolí de ciutat"
12. Construir un futur en comu

QUAN ALGÚ ARRIBA A UN LLOC PER PRIMERA VEGADA, SE SENTIRÀ ACOLLIT SI TROBA:

Comprensió, proximitat, empatia, acompanyament, humanitat, afecte, solidaritat, respecte; suport per no sentir-se sols; persones o llocs on acudir i rebre consell i ajuda; informació sobre el lloc; habitatge digne i assequible; entorn social de suport; facilitats en l'accés als recursos necessaris per a la feina o l'emprenedoria; sentir-se partícip de les activitats locals i ser inclosos en grups de socialització; esforç en comprendre el seu idioma i establir comunicació; el que fa és important, és útil; indicacions per saber què pot aportar.

Pueblos Vivos Aragón pueblosvivosaragon @PueblosAragon

GAL
Media Valle del Tevere

Karen Ardiaca
Lídia Marín

La misión del GAL es, a través del enfoque Leader , apoyar a las comunidades locales con iniciativas para apoyar la planificación participativa, fomentar e incentivar el desarrollo rural de los territorios, mejorar la calidad de vida de las poblaciones residentes, promover la protección del medio ambiente e incrementar el turismo sostenible.

La estructura accionarial de GAL Media Valle del Tevere está formada por 22 socios, de los cuales 6 son privados y 16 públicos.

La parte pública está representada por la provincia de Perugia y los 15 municipios de la zona, la parte privada incluye varios representantes del mundo empresarial y social del territorio como: Confcommercio Umbria, CNA Umbria, CIA de Umbria, Confagricoltura Umbria, Provincial Federación de Agricultores Directos de Perugia y UNPLI Umbria.

El GAL Media Valle del Tevere, en ejecución de su Plan de Acción Local 2014 - 2020 titulado "Ética - Sostenibilidad - Innovación: Media Valle del Tevere "Comunidad Rural Sm@rt", ha activado una serie de acciones dirigidas a diferentes tipos de beneficiarios, orientado a satisfacer las necesidades que surgieron del análisis del territorio y perseguir los objetivos establecidos con la estrategia de desarrollo local elaborada en el PAL.

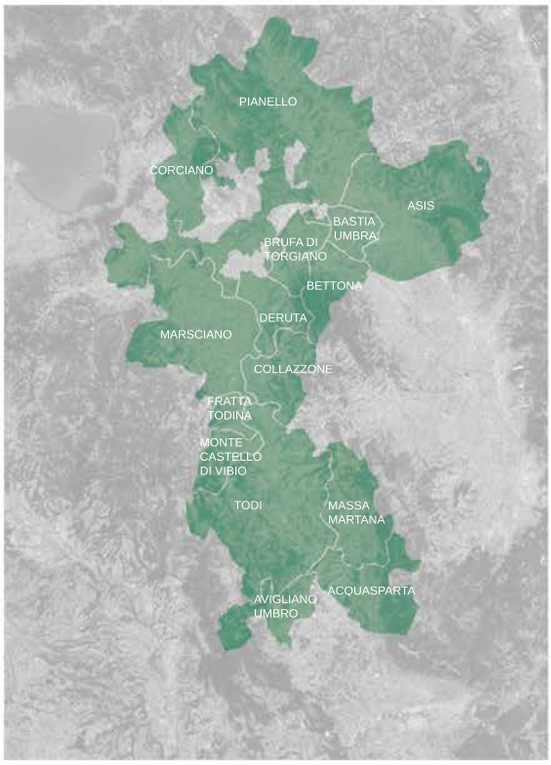

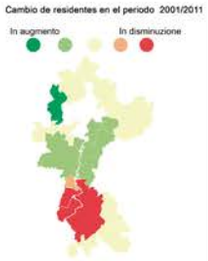

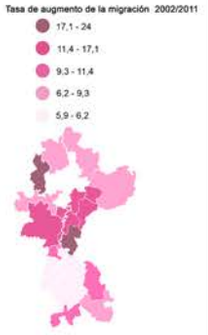

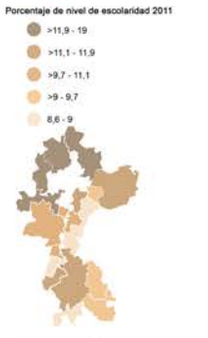

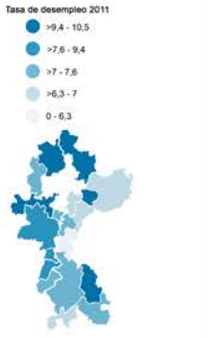

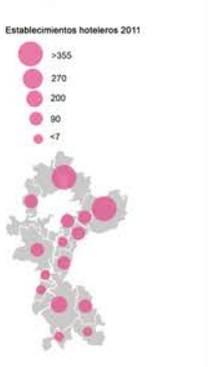

1. Apoyo a economías locales
Apoyo a pequeñas empresas para aumentar el empleo y reforzar el tejido económico de las áreas rurales.

2. Mejora de servicios
Apoyo a inversiones destinadas a la introducción, mejora y expansión de servicios básicos locales para la población rural, incluyendo actividades culturales y recreativas

3. Red cultural
Apoyo a inversiones de uso público en la infraestructura recreativa, información turística e infraestructura turística de pequeña escala.

4. Generación de proyectos Bottom-Up
Intervenciones enfocadas a innovaciones con proyectos muestra para obtener resultados de búsqueda y experimentos que puedan gradualmente consolidarse, expandirse y adoptar las innovaciones.

DEBILIDADES

-PRESENCIA LIMITADA DE INNOVACIONES TECNOLÓGICAS
-JOVENES Y MUJERES EN BUSCA DE TRABAJO
-FALTA DE REDES: ENTRE EMPRESAS, ENTRE CIUDADANOS Y ENTRE RURAL Y CIUDAD
-SECTOR COMERCIAL EN CRISIS ESPECIALMENTE EN
-PUEBLOS PEQUEÑOS Y MEDIANOS
-PROBLEMAS DE INESTABILIDAD HIDROLOGICOS EN ALGUNAS ZONAS
-DISPERSIÓN URBANA (EXTENSIÓN)

AMENAZAS

- EMPOBRECIMIENTO DE CONOCIMIENTOS DEBIDO A LA MIGRACIÓN JUVENIL
- RIESGO DE PÉRDIDA DE CONOCIMIENTO DE LUGARES TRADICIONALES
- COMPETIVIDAD DEL DESTINO TURISMO RURAL DE PROXIMIDAD CON BUENA HABILIDAD PARA INNOVACIÓN DE SERVICIOS
- PROHIBICIONES IMPORTANTES SOBRE LA CONTAMINACIÓN DEL SUELO
- FALTA DE INSTALACIONES QUE DEN LA BIENVENIDA A NIÑOS/ADULTOS CON DISCAPACIDAD DESPUÉS DE LA ESCUELA O SUS OBLIGACIONES

FORTALEZAS

- AUSENCIA DE BARRERAS EN LA ENTRADA PARA LOS NUEVOS ASENTAMIENTOS ECONOMICOS
- TENDENCIA GENERALIZADA AL AUTOEMPRENDIMIENTO
- AMPLIA PRESENCIA DE EMPRESAS EN EL SECTOR SECUNDARIO
- CUALIDAD DEL PRODUCTO EN LA AGRICULTURA
- PRESENCIA DE SITIOS DE MUY ALTO VALOR ARQUITECTÓNICO Y AMBIENTAL
- PUEBLOS RODEADOS DE VEGETACIÓN

OPORTUNIDADES

- BUEN RITMO DE ACTIVIDAD
- PRESENCIA DE DOS DISTRITOS INDUSTRIALES
- ÁREAS RURALES HABITADAS Y LUGARES DE ACTIVIDADES ECONÓMICAS, COMERCIALES Y SOCIALES
- DESARROLLO TURÍSTICO SOSTENIBLE PARA LAS FAMILIAS E ANCIANOS, NIÑOS Y DISCAPACITADOS
- DIVERSIFICACIÓN DE ACTIVIDADES

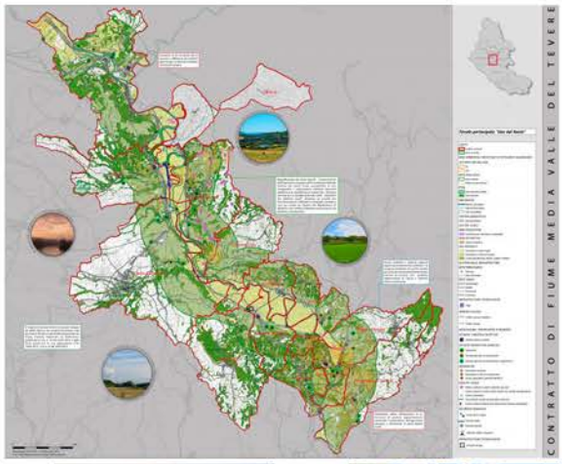

5. Patrimonio natural
Paisajes con mucho valor patrimonial, haciendo especial énfasis en los parques naturales más importantes de la región: el Subasio y el Parque del Tevere.

6. Patrimonio cultural
Apoyo a intervenciones relacionadas con el mantenimiento, restauración y puesta en valor del patrimonio cultural y paisajístico de las poblaciones rurales en cuestión, incluyendo sus aspiraciones socioeconómicas y actividades de sensibilidad ambiental.

Programa de Desarrollo Rural de Umbría 2014-2020

Acción de cooperación interterritorial entre los 5 GAL de Umbría, destinada a promover la imagen del territorio regional de forma unitaria a través del lema "Umbría Déjate Sorprender".

Surge de la necesidad de potenciar los territorios y los negocios, de manera conjunta, con el fin de desarrollar un mayor valor agregado a las iniciativas que se llevarán a cabo:

1. Organización y promoción de eventos territoriales con una fuerte matriz identitaria
2. Organización y promoción de eventos extraterritoriales que proporcionen integración entre los diferentes sectores productivos propios de los territo rios de origen;
3. Participación de las empresas de los 5 GAL en eventos/ferias/manifesta c i o n e s territoriales y extraterritoriales;
4. Activación de las campañas promocionales "Umbría, déjate sorprender" utilizando también nuevos sistemas de comunicación

Creación de material informativo y promocional innovador.

El programa LEADER es un programa de financiación de la Unión Europea que está basado en la aproximación bottom-up, partiendo de procesos participativos puntuales que funcionan como detonador para futuros procesos más complejos. Opera por medio de grupos de acción locales, presentes en cada uno de los estados miembro y tienen la tarea de desarrollar e implementar estrategias de desarrollo innovadoras, sustentables, multisectoriales e integrales, desde un nivel local hasta redes de cooperación entre territorios.

La experiencia ha visto que es capaz de mejorar considerablemente la vida de los habitantes y se puede adaptar a crear habilidades para afrontar problemas rurales existentes y futuros.

La región del Valle Medio del Tévere tiene:

- Tendencia a aumentar excepto en Monte Castelo y Todi.
- Las zonas con mayor crecimiento de población también han sido en las que existe mayor migración fuera de la región.
- Es la zona de Umbría con mayor llegada de migrantes internacionales, de los cuáles, cerca del 8% viene de Europa, Africa con el 2% y América y Asia con el 1% o menos.
- La mayoría de la población reside entre los 15 y los 64 años.
- Es una de las regiones con mayor analfabetismo en el país (10% de la población).
- La mayoría del empleo reside en los sectores de los servicios (63.7%), Industria (30.8%) y agricultura (5.5%).
- De la industria, lo más recurrido es la construcción, seguido de la manufacturera y solo el 10% corresponde a la industria alimentaria.
- La mayoría de la superficie de la región pertenece a terrenos cultivables.
- Se ha visto la disminución de la presencia de las granjas.
- El turismo se concentra en las regiones más próximas a la capital de Perugia, y decrece en las regiones más alejadas.

RURAL URBAN FRAMEWORK

Ryan Douglas
MArgarita Careaga

En 2005, el gobierno chino anunció su plan de urbanizar la mitad de los 700 millones de ciudadanos rurales restantes para 2030, ya que hace treinta años la mayor parte de los habitantes de China eran agricultores, pero las reformas económicas han transformado radicalmente la sociedad.
La interacción entre procesos urbanos y rurales ha generado paisajes ambiguos y disputas sobre la tierra. Este fenómeno, conocido como urbanización, refleja la complejidad del desarrollo económico en China, con áreas que antes eran aldeas ahora adoptando nuevos roles urbanos.

La distinción entre lo rural y lo urbano ya no es clara, con áreas que legalmente son rurales pero tienen características urbanas.

La política de registro de Hukou perpetúa esta división, regulando derechos de desarrollo y acceso a servicios.

Tras el nuevo plan urbanístico, Joshua Bolchover y John Lin crearon Rural Urban Framework (RUF), una colaboración de investigación y diseño con sede en la Universidad de Hong Kong. Constituida como una organización sin fines de lucro que brinda servicios de diseño a organizaciones benéficas y ONG que trabajan en China y Mongolia, RUF ha construido y participa actualmente en más de 15 proyectos en varias aldeas de China.

Los proyectos incluyen escuelas, centros comunitarios, hospitales, casas rurales, puentes y estrategias de planificación incremental.
Como resultado de este compromiso activo, el RUF ha podido investigar los vínculos entre los procesos sociales, económicos y políticos y la transformación física de cada aldea.

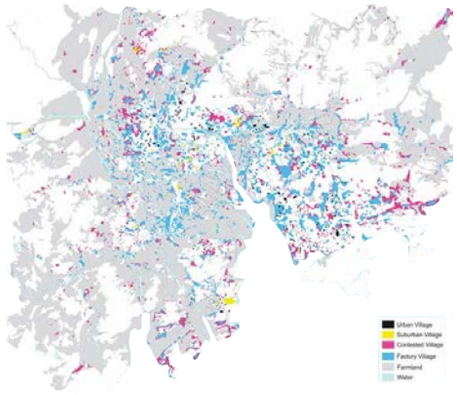

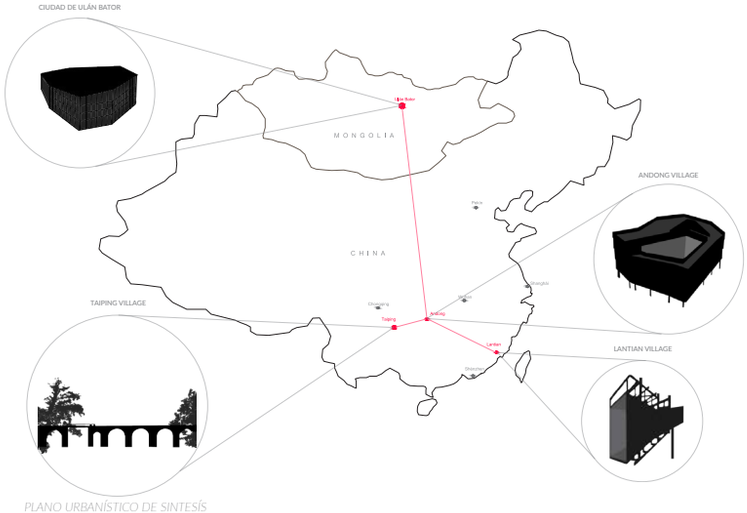

PLANO URBANÍSTICO DE SINTESÍS

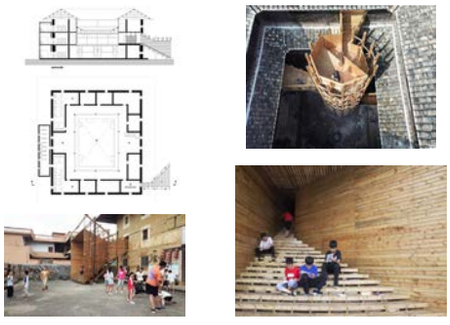

LANTIAN VILLAGE. REDEFINIENDO EL TULOU
Workshop fechas: 17 junio 2019 - 2 julio 2019

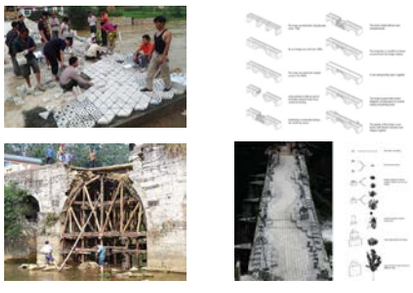

TAIPING VILLAGE. REFORMA DEL PUENTE
Fecah de construcción: 2007-2009
Coste Total: 25,000$

ULAANBAATAR, MONGOLIA. UB, GER INNOVATION HUB
Fecha de encargo: junio 2018 – enero 2020
Coste Total: N/a

ANDONG VILLAGE. CENTRO CLÍNICO ANDONG
Fecha de encargo: Mayo 2011
Coste Total: 272,000$

ARRELAMENT AL TERRITORI:
COMBATRE EL DESPOBLAMENT

Patricia Mancera
Nora Mulet

Desequilibri del territori:

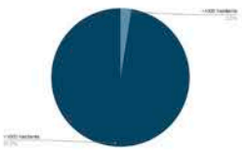

947 municipis. 488 tenen menys de 1000 habitants

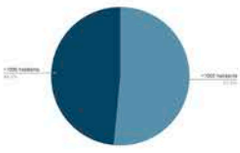

Aquests 488 municipis tan sols representen en 2'65% de la població catalana

Densitat de població:

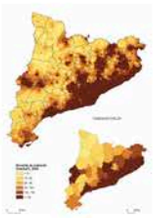

Inici del projecte:

Fundació Transparència i Bon Govern Local

Detectar les problemàtiques i necessitats dels diversos territoris de Catalunya relacionats amb el despoblament. Implementar projectes pilot que permetin combatre el despoblament.

Objectiu i aspectes principals a tenir en compte:
Estudiar les diverses realitats i necessitats de tot el territori de Catalunya, i desenvolupar i implementar projectes pilot en l'àmbit local per combatre el despoblament.

Equilibri Territorial

Despoblament

Mobilitat

Mancomunar Serveis

Habitatge

Presentació d'Iniciatives: PREMIS ARRELAMENT

Impulsar i donar suport a iniciatives i bones pràctiques que prestin serveis o cobreixin necessitats que ajuden a potenciar el territori. Vinculats i relacionats amb les accions de l'Agenda Rural de Catalunya.

Vinculació de les propostes:

Agenda Rural de Catalunya
Catalunya 2030 | Agenda Rural

Projecte per situar al centre del debat territorial la importància social, cultural, mediambiental i econòmica dels territoris rurals en la societat actual.

Set grans reptes de l'Agenda Rural:

1. Persones, benestar i repte demogràfic.
2. Transició ecològica.
3. Territori connectat.
4. Sistema agroalimentari.
5. Gestió forestal.
6. Innovació i dinamització social i econòmica.
7. Governança

FASES DEL PROJECTE

1. Diagnosi sobre terreny
Coneixement de la realitat territorial a través d'enquestes quantitatives.

2. Propostes
En els territoris escollits valorar la possibilitat d'implementació de propostes. Anàlisi de les comarques, entrevistes, etc.

Millora del transport públic

Connectivitat i accés a noves tecnologies

Mancomunar serveis bàsics (educatius, socials i sanitaris)

Incentius als municipis per promoure la implementación d'activitats econòmiques

3. Implementació territorial
Posar en pràctica les mesures proposades.

Aliances amb el sector econòmic

Formació professional adequada a les necessitats de la comarca

Noves formes d'ocupació

Polítiques d'habitatge

Exemples iniciatives

Repoblem Rocafort de Queralt

Fixar joves i noves famílies al municipi i a partir de la renovació de l'antic consultori de la vila i de la construcció de nous domicilis a preu assequible en uns terrenys municipals.

Reforma d'un edifici per a la implementació d'un alberg

L'Ajuntament de Caseres (Terra Alta), un municipi de poc més de 200 habitants, proposa rehabilitar un edifici per destinar-lo a un ús residencial públic en modalitat alberg.

MOBILITAT INCLUSIVA EN ENTORNS RURALS

Eduard Pellicer
Alberto Herrero

MOBILITAT

1. AUTOESTOP ORGANITZAT PER MILLORAR LA MOBILITAT RURAL A FRANÇA, "REZO POUCE"

El projecte Rezo Pouce ha aportat una nova finalitat a una tradició antiga, l'autoestop, per estimular la mobilitat local i millorar la cohesió social, permetent l'ús compartit de cotxes en punts d'autoestop designats, tot gestionat a través d'una aplicació. Aquesta aplicació, que és gratuïta pels usuaris, també serveix per registrar els patrons d'ús, de manera que es poden ajustar els punts de recollida segons la demanda. La gran majoria dels trajectes realitzats es fan en àmbit local.
Està funcionant ara mateix per territori francès solament.

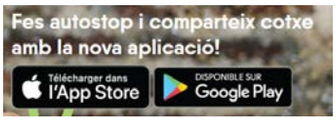

2. PRESTACIÓ DE SERVEIS EN REGIONS POC POBLADES D'ESPANYA, "LA EXCLUSIVA"

A la província de Soria, on d'ha patit molt despoblament i la població restant és molt envellida, ha sorgit la iniciativa de La Exclusiva, que es centra en la "logística social" com a forma d'ajudar als residents a romandre a les regions poc poblades i crear noves oportunitats de treball. Ho dona a terme donant accés als productes bàsics com aliments i medicaments, ofertat serveis electrònics, farmàcia, biblioteca, bugaderia, neteja, fontaneria, jardineria, restauració, etc. unint recursos de manera que els clients no hagin d'assumir el cost de l'entrega a domicili.
http://www.laexclusiva.org/

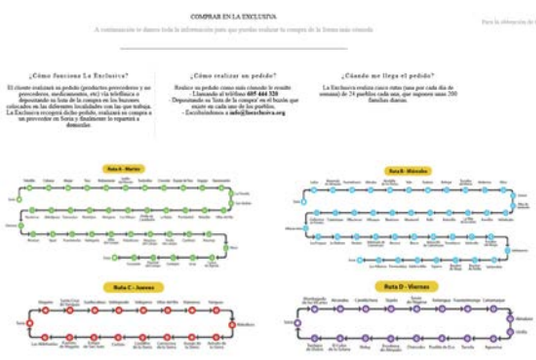

3. MILLOR ASSISTÈNCIA DOMICILIARIA GRÀCIES A LA TECNOLOGIA A SUÈCIA, "IMPROVE"

El projecte IMPROVE està destinat a involucrar la comunitat per a co-produir serveis públics sanitaris i sort davant la insostenibilitat de que cada municipi tingui el seu centre sanitari o que els treballadors visitin tots els pacients domiciliàriament. Els principals àmbits aplicats son l'assistència domiciliaria sense cisus físiques, càmeres per la monitorització nocturna dels pacients, sensors per controlar la incontinència i la planificació de l'assistència a distància per a pacients que resideixen a set municipis diferents.
http://improve.interreg-npa.eu

4. MOBILITAT ELÈCTRICA COMPARTIDA EN MICROPOBLES

Dur a terme una mobilitat +sostenible en la que els nostres desplaçaments provoquin la menor contaminació (acústica i ambiental) possible és un repte a gran escala i a municipis petits. A tot arreu tenim reptes importants per a fer possible una transició cap a un model de mobilitat més sostenible, però el cert és que els desafiaments i les necessitats no són les mateixes a l'Àrea Metropolitana de Barcelona que en un poble petit del Pirineu lleidatà. Des dels nostres inicis a Som Mobilitat vam somiar en què tots els barris i municipis de Catalunya tinguessin un aparcament amb vehicles elèctrica compartits, fossin quines fossin les seves necessitats i ca-

Som mobilitat +sostenible

LA CIUTAT EN 20 MINUTS

Marc Diaz
Laura Rodero

FITXA TÈCNICA

Arq: Kere arquitectura (Francis Kéré)

Col·laboradors: Adamo Morrumbe, Pichler Ingenieure GmbH, Berlín

Any: 2014 - en construcció

Ubicació: Tete, Moçambic

Ocupació: 10000m2

Habitatges de qualitat i assequibles que fomenten la inclusió generant relacions de simbiosis.

Fomenta la inclusió social de residents locals i de diferents orígens culturals. Petits nuclis de 6 habitatges en vies terciàries que creen espais comuns al centre.

La vegetació de la zona és preservada de manera que amb les altes temperatures aquesta ajuda a donar ombra i frenar els vents provinents de zones polsegoses.

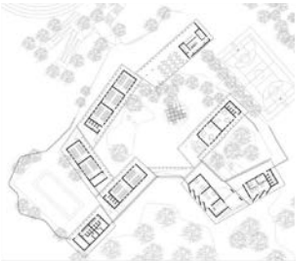

Relaciona espais públics amb espais privats atenent les necessitats cíviques, educatives i recreatives.
Escola primària
Restaurant
Club social
Més de 100 residències

Els edificis es relacionen directament amb l'entorn, amb patis privats i vistes panoràmiques amb la vegetació de l'entorn. Hi ha quatre tipologies diferents d'habitatges, que es van adaptant a la zona i als espais centrals de socialització.

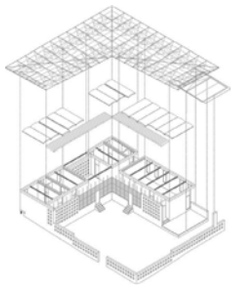

Els materials utilitzats en tot el projecte són elements tradicionals però utilitzats i aplicats amb tècnicas contemporànies.
Principalment, seran roques, fusta i argila local de manera que es pot desenvolupar un sistema modular de gran riquesa i poc manteniment.
Les gelosies creades per l'obra de fàbrica permeten una ventilació passiva en tot l'habitatge, i el tractament de les aigües grises ajudarà també a una millor sostenibilitat i economia a llarg termini del projecte.

FARM ALMERE

MIXING DWELLINGS AND FARMING

Carlos Ponferrada
Isabel Ruiz

Contexto histórico y situación

1950

1980

2000

2023

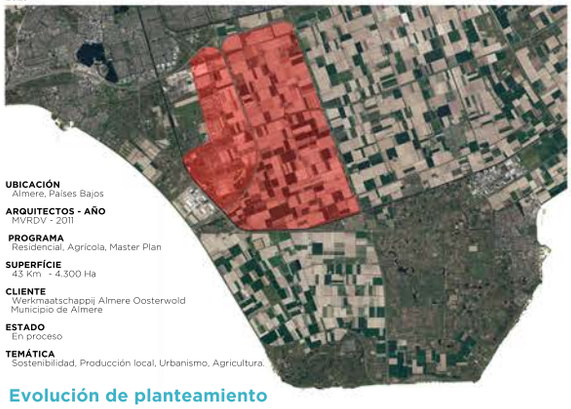

UBICACIÓN
Almere, Países Bajos

ARQUITECTOS - AÑO
MVRDV - 2011

PROGRAMA
Residencial, Agrícola, Master Plan

SUPERFICIE
43 Km² - 4.300 Ha

CLIENTE
Werkmaatschappij Almere Oosterwold
Municipio de Almere

ESTADO
En proceso

TEMÁTICA
Sostenibilidad, Producción local, Urbanismo, Agricultura.

Evolución de planteamiento

Cada promotor podrá construir lo que quiera y como quiera, pero deberá seguir una serie de principios que marcarán las directrices del desarrollo urbano.

Los servicios comunes se desarrollarán sólo cuando sean necesarios de forma participativa. Para contribuir a los objetivos de sostenibilidad de la ciudad, la mitad del área se destinará a agricultura urbana, reduciendo la distancia entre la producción y el consumo. El resultado es, por tanto, un urbanismo que se expande y evoluciona de forma orgánica a lo largo de un amplio periodo de tiempo.

Reparto de usos en el espacio

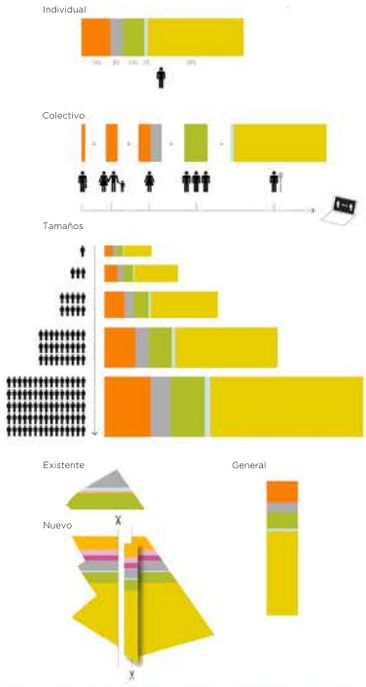

Fotos realizadas por Daria Scagliola

Actualidad

Fotos realizadas por Daria Scagliola

DESPOBLATS

Ismail Belhadj
Angi Moreira

INTRODUCCIÓN

Envall forma parte de los 8 proyectos de referencia repartidos por el territorio catalán que apuestan por un modelo e table de vivienda cooperativa en régimen de uso a través de la colaboración pública.

Este modelo surge de la necesidad de combatir el éxodo rural hacia las ciudades, que dejaron muchos pueblos con pletamente deshabitados. Este hecho supone un abandono de la estructura agraria, y se empieza a ver paisajes donde antiguamente había habido pequeñas parcelas con construcciones de piedra, ahora están llenas de vegetac y ruinas. Actualmente tenemos un panorama difuso, con actuaciones aisladas donde se han ido rehabilitando edific ciones dispersas sin un proyecto conjunto de revitalización detrás.

ENVALL COOP

Envall es un pequeño pueblo situado en Vall Fosca (municipio de La Torre de Capdella), comarca de Pallars Jussà. Como muchos otros pueblos del Pirineo, ha quedado completamente deshabitado desde finales de los años 70 con consecuencia del éxodo rural hacia las ciudades. Es por ello, que Envall Coop, una cooperativa de vivienda en cesi de uso y trabajo, impulsa la recuperación del pueblo a través de la construcción de viviendas sociales y sostenibles rehabilitación y fomento de actividad económica local para fijar nueva población.

Rehabitar Envall cuenta con solares suficientes para construir hasta 12 viviendas, mediante la Cooperativa de traba y las aportaciones de capital de los socixs y el financiamiento de entidades de la economía social.
El proyecto consta de 3 fases:

- Rehabilitación de Casa Bigodé como espacio formativo, refugio y centro de la cooperativa

- 2ª Y 3ª Fase. Prevee la construcción de 4 viviendas unifamiliares por fases. Todo se podría ver afectado en funció de la demanda, del número de socios y poder llegar a construir hasta 2700m2.

REHABILITAR

El pueblo se sitúa a media pendiente sobre el relieve y se encuentra cerca de campos y pastos para acercar a las personas a los recursos que se encuentran dispersos.
Las casas se agrupan formando calles estrechas e irregulares que siguen el relieve. Al ser núcleos tan compactos a veces encontramos calles cubiertas. Esta situación consigue ampliar la vivienda interior al mismo tiempo que protege las calles del color y valor en verano y las heladas y lluvias en invierno.

En 2002 Envall volvió a tener nuevos habitantes, pero estos 30 años de abandono dejaron al pueblo en unas condi- ciones precarias, con casi todas las casa en ruinas.
Uno de los proyectos ha realizar es La Casa Mosquera, una casa entre medianeras que actualmente se encuentra en muy mal estado de conservación y un desnivel de una planta entera. El proyecto parte de tres retos principales:
- Aprovechar los pocos m2
- Captación solar para el mayor aprovechamiento de la energía calorífica
- Bajo presupuesto de ejecución.

La estructura típica de un pueblo del Pirineo suele ser, cómo en el caso presentado, la formación de un conjunto de viviendas, unidas las unas a las otras, formando un cerramiento amurallado que, históricamente, comprendía incluso puertas en los puntos de acceso para proteger la comunidad de actos exteriores y del frío.

Desventajas de esta manera de estructurar el pueblo es, indudablemente, la falta de espacios libres dentro de la co- munidad, a excepción de las estrechas calles, así cómo la escasa radiación solar que llega a incidir dentro de las dis- tintas viviendas.

Núcleos abandonados y con población frágil

Plano de Situación. Envall. © Clara Roma.

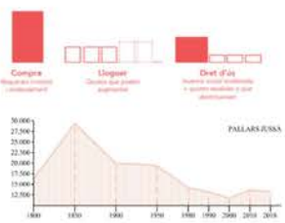

Axonometría del estado actual. Envall. © Clara Roma.

Plano de Emplazamiento. Envall. © Clara Roma.

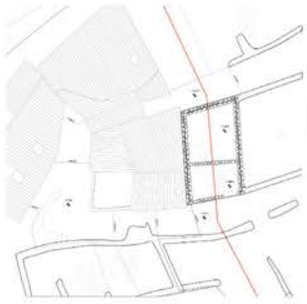

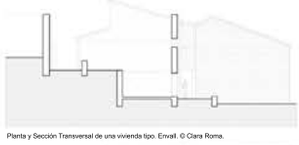

Planta y Sección Transversal de una vivienda tipo. Envall. © Clara Roma.

ESTRUCTURA GENERAL

Se opta por utilizar una estructura de entramado de madera para aligerar el peso y aprovechar el espacio para el aislamiento y las instalaciones. La fa- chada seguirá respetando la arquitec- tura del lugar, con un revestimiento de piedra.

Axonometría después de la Rehabilitación. Envall. © Clara Roma.

Planta. Muros de carga. Envall. © Clara Roma.

Sección Longitudinal. Envall. © Clara Roma.

CAN CARNER

Alfredo Chero
Valentina Sierra

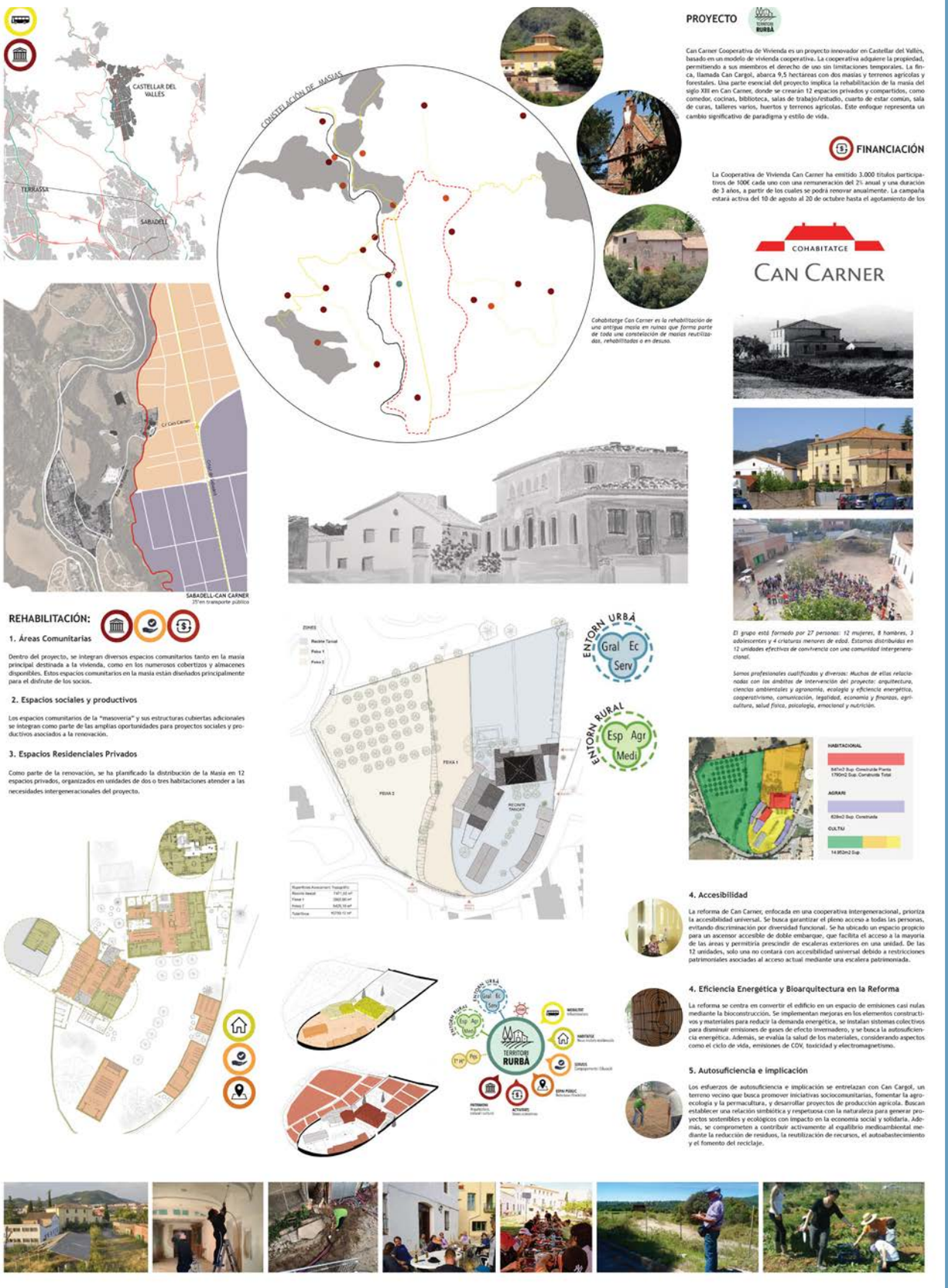

HABITATGE:
Kowa, Qville, Satoyama

Xiaoyu Liu
Cenqui Li

1. VIVIENDAS KOWA en Mihama, Japón
Studio Velocity. 2018

EMPLAZAMIENTO

PROGRAMA

10 Casas nuevas y espacios públicos

SECCIÓN

El proyecto implica una ambiciosa renovación de un conjunto de apartamentos situados en la pintoresca ciudad costera de Mihama, en el extremo sur de la península de Aichi. Estas comunidades residenciales tienen una larga historia, comenzando su construcción en la década de 1950. Sin embargo, con el paso del tiempo, han surgido desafíos significativos, incluido el envejecimiento de la población local, la disminución del número de hogares y el inevitable deterioro estructural.

El complejo de apartamentos existente no fue una excepción a estas dificultades, lo que llevó a la decisión de demoler el antiguo edificio de dos pisos construido en concreto precolado. En su lugar, se emprendió una transformación con un enfoque centrado en la creación de un ambiente más acogedor y adecuado para familias con niños y personas mayores. Como parte de esta remodelación, se redujo la cantidad de apartamentos disponibles, permitiendo así una mejor distribución del espacio y una mayor calidad de vida para los residentes.

Mihama, la ciudad en la que se encuentra este proyecto, se encuentra en un entorno costero cerca de la península de Chita y está alejada del bullicio de la ciudad principal. En los últimos años, ha experimentado una disminución en la población, superando incluso el promedio del condado. Ante esta situación, la ciudad ha buscado activamente abordar estos problemas, especialmente apoyando a las familias jóvenes que se mudan desde otras áreas para establecerse aquí. Con el objetivo de crear una atmósfera de comunidad más vibrante y conectada, se estableció una frontera difusa entre lo público y lo privado mediante la implementación de grandes techos que cubren los espacios comunes y las residencias particulares. Una de las características destacadas de este proyecto es la inclusión de espacios abiertos, conocidos como engawa, que rodean los diez edificios del complejo. Estos espacios están diseñados para conectar los pasillos y las áreas comunes, fomentando así la interacción entre los residentes y creando una sensación de comunidad unida. Además, cada unidad de vivienda cuenta con salas de estar que se abren en cuatro direcciones, lo que crea un flujo continuo de espacio y promueve una vida comunitaria más abierta y dinámica.

A diferencia de los complejos de apartamentos convencionales, que a menudo están habitados por personas mayores y establecidas, este nuevo complejo alberga principalmente a familias jóvenes, con incluso una familia que se trasladó desde fuera de la ciudad. Tres meses después de su llegada, se pueden observar escenas de vida comunitaria en todo el complejo: niños jugando en el jardín, familias compartiendo comidas bajo los techos comunes y vecinos disfrutando de conversaciones amistosas en los engawa. Este proyecto representa una fusión armoniosa entre lo antiguo y lo nuevo, donde el sonido del mar se mezcla con las risas de los niños, creando así un lugar donde las comunidades pueden florecer y prosperar.

2. QVILLE en Essen, Bélgica
B-architecten. 2020

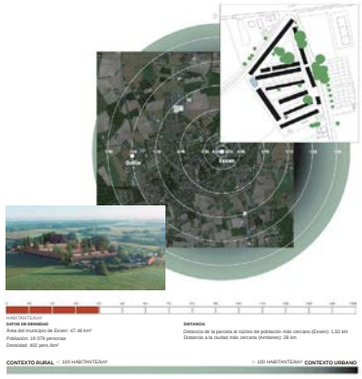

Viviendas colectivas con espacios compartidos

El proyecto de Qville se centra en la sostenibilidad y la revitalización del patrimonio histórico, transforma antiguos establos para cuarentenas en una comunidad de viviendas compartidas ecológicas.

Se destaca por sus espacios públicos multifuncionales que promueven el encuentro social y la vida comunitaria. Los espacios comunes incluyen una piscina cubierta y un área de bienestar, lugares de trabajo y un patio para socializar, equipado con mesa y cocina, y flanqueado por un estanque. Además, entre los servicios para los habitantes se encuentran numerosos aparcamientos para bicicletas, un aparcamiento para coches compartidos y estaciones de carga de energía solar. A lo largo de la fachada principal del pueblo también hay espacios para turistas, como un bar y un hostal, mientras que en la entrada se sitúa un área de información.

El programa cuenta con 44 viviendas de consumo casi nulo. Y el número de dormitorios varía desde 1 hasta 4 para adaptarse a diversas necesidades familiares. Para albergar un total de 44 viviendas. Se han restaurado los volúmenes originales de este sitio histórico y se han reconstruido los edificios desaparecidos. Cada volumen mantiene sus elementos arquitectónicos originales: el revestimiento de ladrillo o madera oscura y el techo a dos aguas propio de las caballerizas, en este caso renovado por el estudio con la incorporación de nuevas tejas y claraboyas. Qville está equipado con paneles solares y un sistema de recuperación de agua de lluvia.

En conclusión, con la restauración de estos espacios históricos y la creación de una comunidad, Qville no solo ofrece un lugar para vivir, sino también para el encuentro social, el ocio, el deporte y la cultura. Este enfoque innovador podría servir como modelo para fomentar el turismo sostenible y la revitalización de áreas históricas en otras comunidades.

3. SATOYAMA NAGAYA HOSHINOGAWA en Yame, Japón
Atelier Bow-Wow. 2017-18

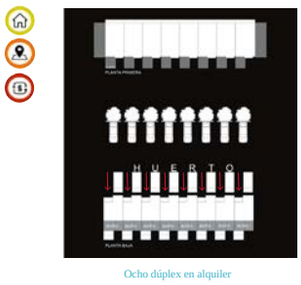

Ocho dúplex en alquiler

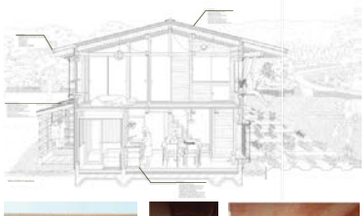

La adquisición de vivienda y la migración hacia Satoyama, una zona que sufre de escasez de población, es un desafío para los inmigrantes urbanos, lo que dificulta el intercambio entre lo urbano y lo rural. Para abordar esta problemática, se ha concebido el proyecto Satoyama, que tiene como objetivo incrementar las oportunidades de migración. Su estructura de negocio se basa en una asociación público-privada: una asociación de residentes locales arrienda una parcela de una antigua escuela primaria al gobierno local. Esta iniciativa cuenta con subsidios de alquiler proporcionados por el gobierno local y parte de la financiación proviene de un banco local. Además, la empresa Yame Satoyama se encarga de la construcción y gestión del alquiler de las viviendas.

La construcción del edificio se llevó a cabo utilizando cedros locales de Yame y contó con la mano de obra de jóvenes carpinteros formados en técnicas tradicionales por un contratista local de las escuelas de carpintería. Se erigieron ocho dúplex utilizando el método de construcción itakura, cada uno con 3.5 estancias. Todas las unidades cuentan con una entrada principal y un jardín donde se pueden cultivar verduras, y se ha facilitado espacio para secar tanto la ropa como las frutas y verduras.

El diseño del edificio incorpora elementos como aleros profundos, ventilación cruzada y balcones para disfrutar del entorno natural de Satoyama. Se tuvo en cuenta la opinión de los residentes locales en el proceso de diseño, buscando una coexistencia armoniosa con el campo de golf local, frecuentado por personas mayores. En el lado oeste del edificio, se incluyó un porche que puede ser utilizado por los golfistas, promoviendo así una integración más amplia y multifacética en la comunidad local.

PROJECTE MASIAIRE

Mariona Yepes
Assia Zouhair

A Catalunya es creu que hi ha aproximadament 40.000 masies abandonades o en runes. Això genera l'aparició del projecte de masiaire. La Marta Llorent, tècnica de patrimoni cultural i especialitzada en la documentació de patrimoni rural. La Marta té unes xarxes socials en les quals publica imatges de masies abandonades, que son patrimoni rural català, amb objectiu de trobar-l'hi un masiaire, és a dir, gent interessades a viure en masies. A més a més, la caçadora de masies també invita, si vols contribuir de manera activa, a fer subscripcions a una pàgina web, amb nivells de subscripció que van des de 2 a 50 euros. Aquesta ajuda és destinada els desplaçaments, a la creació de continguts i als imprevists que puguin sorgir relacionats amb l'activitat. Marta Llorent també funda, amb el seu equip, la Fundació de Mas i Terra, que te per objecte promoure les actuacions destinades a la conservació i la recuperació del patrimoni històric, arquitectònic, natural i cultural dels Països Catalans. Els objectius son:

1) L' elaboració d'un inventari de les masies i construccions annexes, per a conèixer-ne el nombre i l'estat exacte.
2) La realització d'un estudi científic: Fitxa de catalogació i elaboració de les tipologies de masies.
3) Fer conèixer el patrimoni arquitectònic. Ensenyar a recuperar i valorar el patrimoni de les masies.
4) Fomentar-hi la sensibilització, ja que és part integrant del patrimoni etnològic del país i de la història de les nostres famílies.

El projecte funciona creant una proposta entre propietaris i masovers, cadascun d'aquest dos té unes premesses que haurà de complir. En el cas del propietari tenen com a requisits els seguents punts:

- Possibilitat de preservar les masies que posseeixen, tot aturant el procés de degradació que tenen per trobar-se deshabitades.
- Evitar que l'immoble perdi valor, mantenir-lo o fins i tot augmentar-lo.
- Possibilitat d'oferir un habitatge digne als masovers i que així contribueixin al repoblament de l'entorn rural.
- El cost i finançament de les obres aniran a càrrec dels masovers.

En el cas dels masovers:

- Possibilitat de viure en un entorn rural i de contribuir en la recuperació del patrimoni de les masies.
- Accés a un habitatge digne a condició de fer-hi les intervencions que calguin perquè hi puguin viure.
- Una vegada s'hagin superat els terminis acordats de les intervencions, els masovers podran mantenir l'habitatge per un temps, pagant un lloguer de baix cost pel manteniment que es farà sobre la construcció.
- Adquirir coneixement en tècniques constructives tradicionals.

Marta Llorent
Caçadora de masies
Fundadora de la fundació de Mas i Terra
Tècnica de patrimoni cultural i especialitzada en la documentació de patrimoni rural.

PROJECTE MASIAIRE

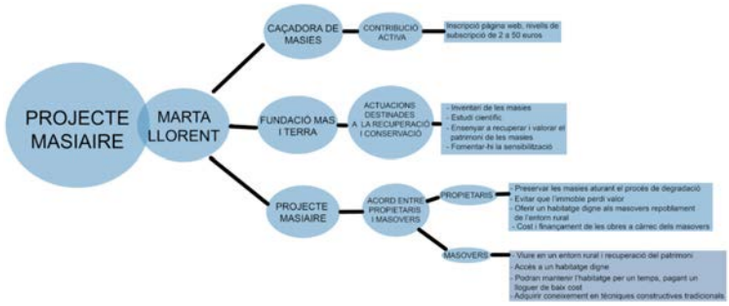

PROJECTE 1 EURO

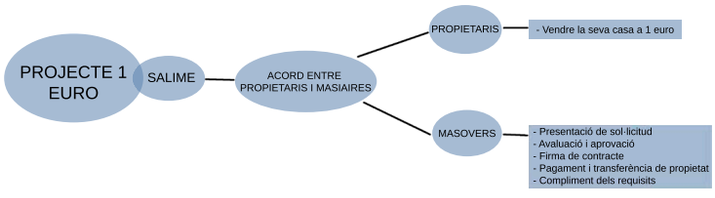

EXEMPLE MASIES QUE CERQUEN MASIAIRES

Alt Penedès

Comarca: Alt Penedès
Tipus d'immoble: Masoveria
Tipus de masoveria: Masoveria rural sense explotació agrària (possibilitat de disposar d'una part de la terra de la casa)
Estat: Necessita obres de conservació, reparacions i manteniment
Instal·lacions: aigua de pou i electricitat de la xarxa.

Anoia

Comarca: Anoia
Tipus d'immoble: Masia
Tipus de masoveria: Masoveria rural sense explotació agrària
Estat: Necessita obres de rehabilitació (adequació estructural i funcional)
Instal·lacions: Electricitat de la xarxa.

Lluçanès

Comarca: Lluçanès
Tipus d'immoble: Masia
Tipus de masoveria: Masoveria rural sense explotació agrària. Es cedeix un hort de 2.000 m2 i possibilitats del bosc.
Estat: Necessita obres de reforma. La casa principal està en bon estat estructural, li calen obres d'adequació, els annexes es troben en mal.
Instal·lacions: Té electricitat, dues fonts i un pou.

El projecte Masiaire facilita l'accés a un habitatge i el preu del lloguer és fer-hi les intervencions que calguin per poder-hi viure. La durada del contracte és en funció del cost de les obres a realitzar i sempre acordat amb els propietaris. És un model alternatiu d'accés a l'habitatge, que contribueix a la rehabilitació de les masies amb l'ús de tècniques constructives tradicionals, a la protecció del patrimoni i al poblament rural. Nosaltres considerem que és poc efectiu, perquè és molt restrictiu, ja que en masover té moltes exigències i sembla que surt perdem. Sobretot, si ho comparem amb altres projectes internacionals trobem que es podrien fer certs canvis. Per exemple, analitzat el projecte Italià "Una casa 1 euro" considerem que és més just perquè l'habitatge passa a ser propietat del masover i els diners i esforç que gastes son destinats per la teva casa la qual no tens un temps limitat depenent del tipus de contracte que haguis acordat amb el propietari. Pensem que, amb la proposta italiana hi hauria més possibilitats de mantenir el patrimoni.

SHATWELL FARM

Marta Carmona
Mariona Jo

En 1785 Henry Hobhouse, un acaudalado comerciante de Bristol, decidió convertirse en latifundista y compró Hadspen State, una propiedad de 300 hectáreas en el condado de Somerset. Contaba con unos jardines a la francesa y un extenso parque diseñados por su anterior propietario, William Player, a principios del siglo XVIII. Desde entonces hasta 2013, la familia ha mantenido el control de la propiedad, en la que destacan los jardines diseñados por Penelope Hobhouse a partir de 1960.

Su hijo, Niall Hobhouse se hizo cargo a partir de los años 90 del mantenimiento y gestión de la propiedad, que incluye unos 20 edificios, entre viviendas y construcciones auxiliares. Muy relacionado con el mundo arquitectónico, inició un proceso de colaboración con destacados miembros de la profesión, –Cedric Price fue uno de los primeros– para repensar el futuro de Hadspen. Su deseo era establecer un patrón diferente para el paisaje en Inglaterra: regular la relación entre la forma construida y su contexto paisajístico de manera más adecuada, promoviendo la residencia permanente mediante una tercera vía de desarrollo rural, una alternativa a la explotación agrícola y al uso vacacional.

Shatwell Farm, es la pequeña explotación ganadera, que se encuentra al sur de la propiedad, donde Hobhouse ha materializado su visión de manera más palpable.
Entre 2008 y 2019 diversos proyectos han tomado forma albergando usos agrícolas. culturales, docentes e industriales, que también han ido evolucionando a lo largo de estos años.

El enclave histórico de Shatwell Farm ha visto el lento declive de su industria agrícola en las últimas décadas, lo que ha dejado en ruinas a varios de sus edificios y ha requerido una regeneración amplia y sensible. Estos edificios son parte del proceso para revitalizar la granja en Shatwell, aportando un renovado vigor a sus actividades de producción de lácteos e intensificando el entorno de trabajo de la granja.

El borde norte se ha complementado con dos edificios agrícolas con columnas: un nuevo establo y su granero asociado. El establo es el edificio más grande dentro del grupo, capaz de acoger 50 vacas. Ambos edificios forman un pórtico o stoa que se que se sitúa en un sendero que recorre el valle, desde la vecina Hadspen Estate hasta la granja. El nuevo par de edificios se enfrentan entre sí al inicio del valle y enmarcan la vista del complejo construido desde el campo abierto.

El edificio norte ofrece un espacio de estudio y se caracteriza por grandes puertas acristaladas que ofrecen vistas al valle arbolado exterior.
En contraste, el edificio sur alberga un archivo de dibujo y un espacio de exposición y está predominantemente iluminado por una generosa luz cenital. En la parte trasera del edificio, un pequeño espacio externo, rodeado por el muro de contención, tiene una amplia escalera que da acceso a los bosques circundantes.

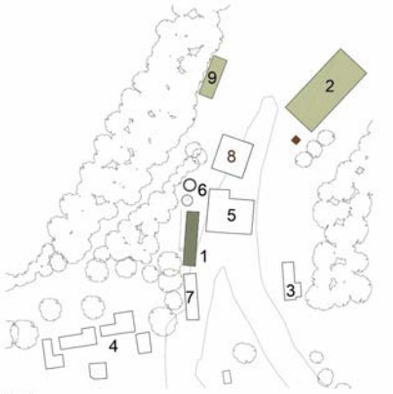

SITE PLAN

1. Architecture Archive 2. Stephen Taylor (Architects cowshed) 3. Skene Catling de la (Peñas Dairy House) 4. Shatwell Farm house 5.Workshop 6. Silos 7. Wood store 8. Tractor shed 9. Hay barn

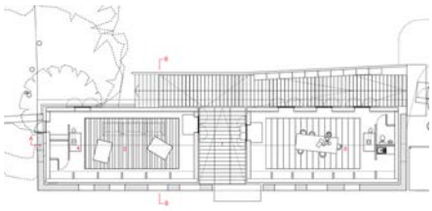

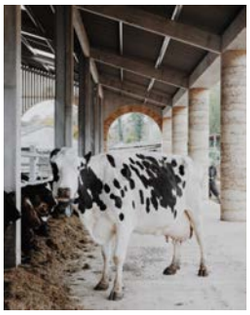

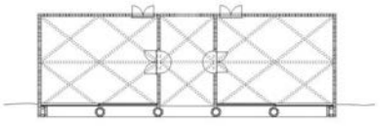

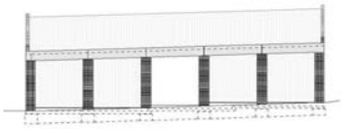

BELLIZONA BATHHOUSE

Aina Palmer
Álvaro Suárez

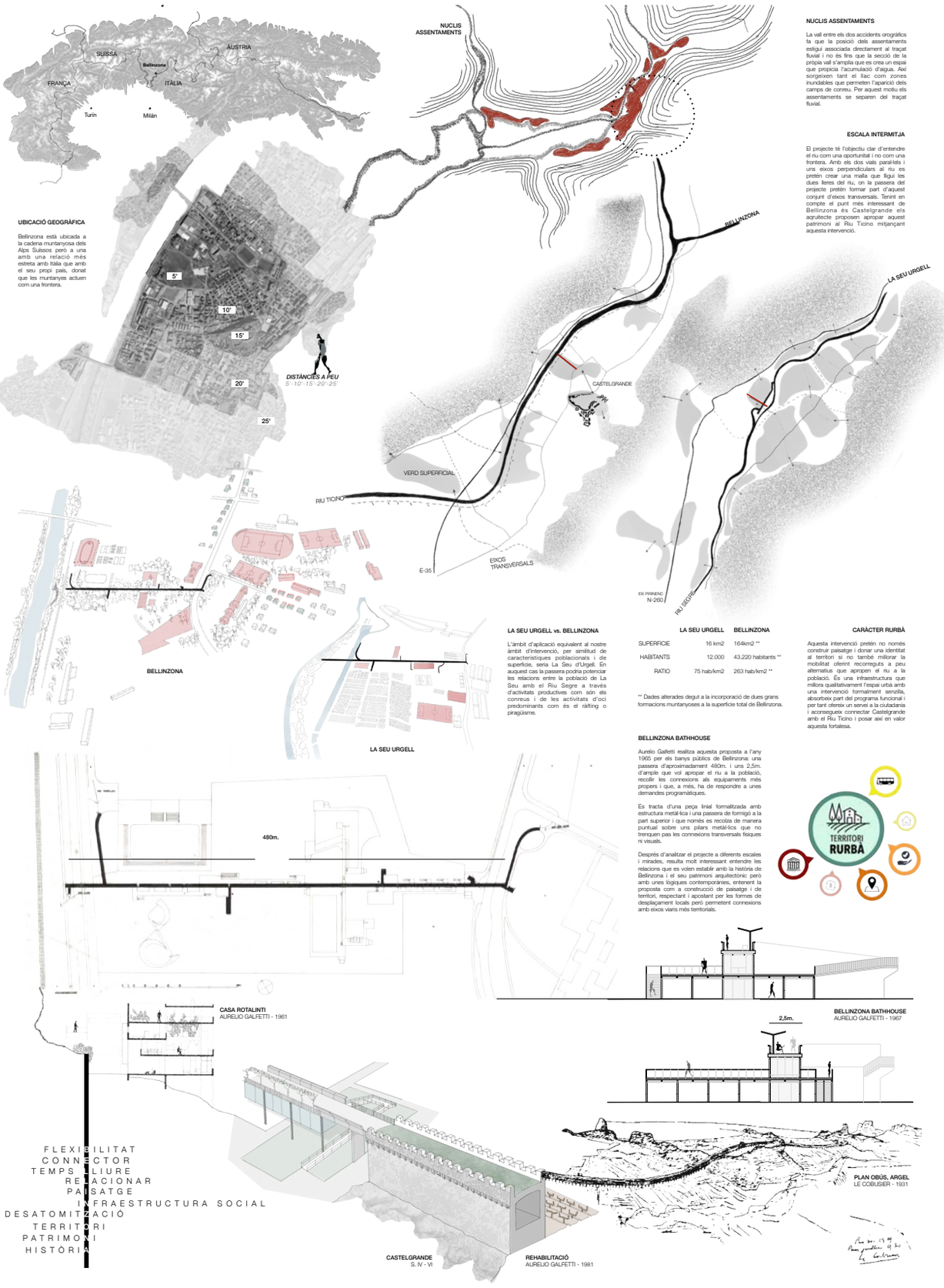

ESPACIO DEMOCRÁTICO EN LASELVA

Jicheng Wang
Yichen Zhou

La comunidad nativa de Jerusalén de Miñaro, ubicada en la selva central de Perú, se caracteriza por su difícil acceso, careciendo de una ruta clara de acceso, particularmente una carretera. Esta condición ha influido significativamente en el diseño arquitectónico de la infraestructura local, el cual se ha basado en la utilización de materiales autóctonos y conocimientos tradicionales, con un marcado énfasis en la sostenibilidad y el confort ambiental. Este enfoque ha permitido que los materiales de construcción sean principalmente locales, y que la mano de obra in-

sas instituciones han colaborado de manera activa, junto con la participación directa de la comunidad. El objetivo primordial de este proyecto ha sido la creación de un espacio educativo inclusivo y participativo, que responda de manera efectiva a las necesidades de la comunidad y que fomente el intercambio de conocimientos, así como la valorización de los recursos locales.

La estructura modular del edificio combina elementos de hormigón armado y madera, con una cubierta liviana que facilita una adecuada ventilación e iluminación natural. Además, se han implementado sistemas pasivos de control solar y de recolección de agua de lluvia.

La distribución interna del edificio consta de diversos módulos, que incluyen aulas, áreas multifuncionales y servicios sanitarios, diseñados de manera flexible para promover la creatividad y la interacción entre los usuarios. Se ha integrado la vegetación existente en el diseño arquitectónico, y se han creado espacios al aire libre que propician la convivencia social y el desarrollo de actividades recreativas. Destaca especialmente el salón multiusos, concebido para albergar una variedad de actividades, tales como proyecciones cinematográficas, uso como biblioteca o co-

En conclusión, el proyecto de la escuela en la comunidad de Jerusalén de Miñaro representa un hito significativo en el desarrollo urbano de la región, al proporcionar no solo un espacio educativo de calidad, sino también un centro comunitario que fomenta el progreso y la cohesión social. Este modelo podría ser extrapolable a otras regiones, incluso en contextos urbanos como el de Cataluña, donde la idea de implementar espacios de uso múltiple podría contribuir a fortalecer la comunidad y generar actividades en beneficio de sus habitantes.

1

1

1

1

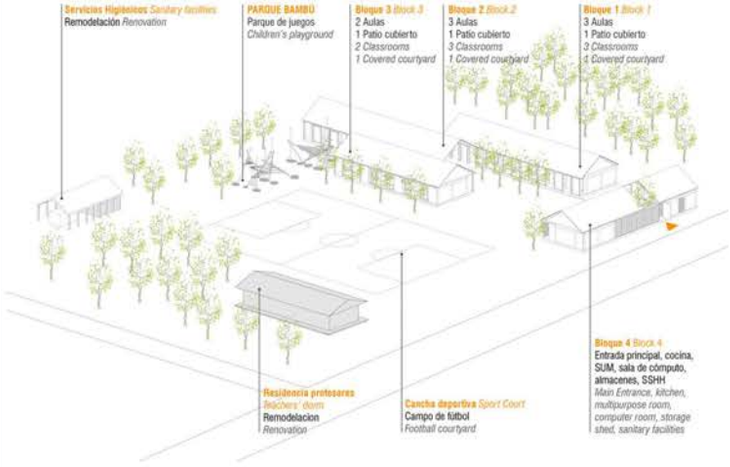

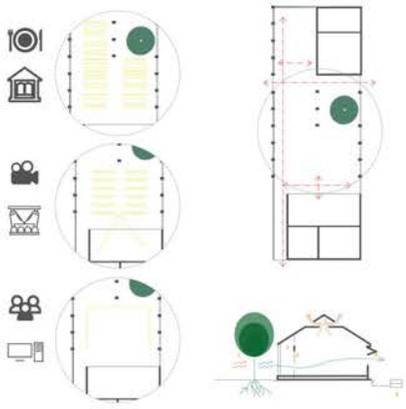

UN CENTRE PEL CENTRE

Emma Armand
Josep Socias

NOU CENTRE

'OC Kasterlee' és un centre cultural i de reunions al municipi de Kasterlee, Bèlgica, a 52 km d'Anvers.

Kasterlee és un municipi amb una densitat 263,64 hab./km², que si ho comparem amb la densitat de la Seu d'Urgell, 807,7 hab./km², podem comprovar que és molt baixa. Aquest municipi, a més, té un centre físic molt marcat, ja que com podem veure totes les vies conflueixen en el mateix lloc on també trobem l'església i l'ajuntament. Tot i això, no hi trobem centralitat, perquè, a causa de la poca densitat del municipi, la fragmentació d'aquest centre per culpa de les vies i que no hi trobem cap espai de trobada per la població de Kasterlee, el municipi no té un espai de referència on poder ajuntar-se.

L'estudi Dierendonckblancke proposa el disseny d'un masterplan per a la plaça del mercat i el nou Centre Cultural i plaça d'esdeveniments. El masterplan per a la plaça del mercat consta d'una pacificació d'aquest centre redissenyant la circulació i així crear espais públics que la població es pugui apropiar d'ells generant així centralitat i unificant aquest centre.
El nou Centre Cultural es col·loca, també, en aquest centre per reforçar aquesta idea de centralitat. L'equipament consta de dos edificis adjacents de la mateixa manera disposats al voltant d'una plaça oberta amb unes plantes baixes molt permeables que reforcen la idea d'edifici públic. La característica principal d'aquest equipament és la seva polivalència, degut a la flexibilitat de les seves plantes baixes, ja que, per un municipi amb poca densitat la polivalència permet aprofitar molt més l'equipament i poder generar més activitats cobrint així més necessitats dels habitants.

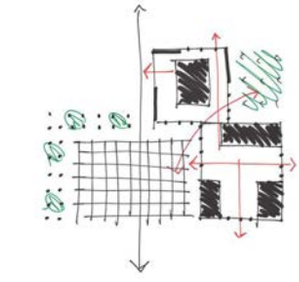

ESQUEMA DE FUNCIONAMENT, **PERMEABILITAT**

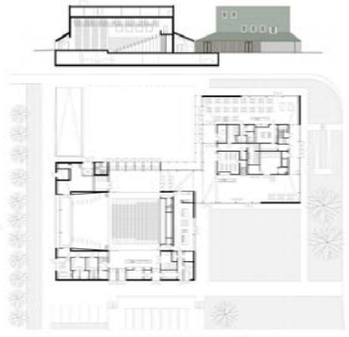

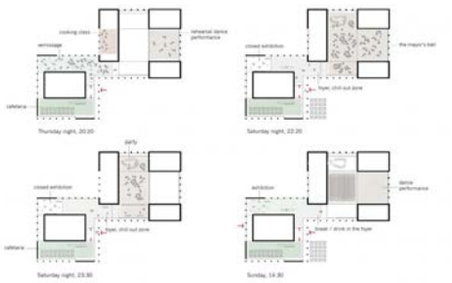

POLIVALÈNCIA DELS ESPAIS

- FASES DEL PROCÉS

- ABANS DE L'INTERVENCIÓ

- LA CIRCULACIÓ **FRAGMENTA** EL CENTRE

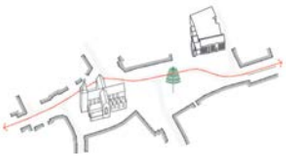

- MODIFICACIÓ DE LES VIES PRINCIPALS PER EVITAR LA FRAGMENTACIÓ

- ES GENEREN 3 ESPAIS PÚBLICS

- ILLES VERDES

- VEGETACIÓ PER **UNIFICAR** L'ESPAI

- **INFRAESTRUCTURA** PÚBLICA

-ENLLUMENAT PÚBLIC

-POSSIBLES ACTIVITATS

UNIVERSITY OF GLOBAL HEALTH EQUITY

Marina Lucas
Khrystyna Sokolovska

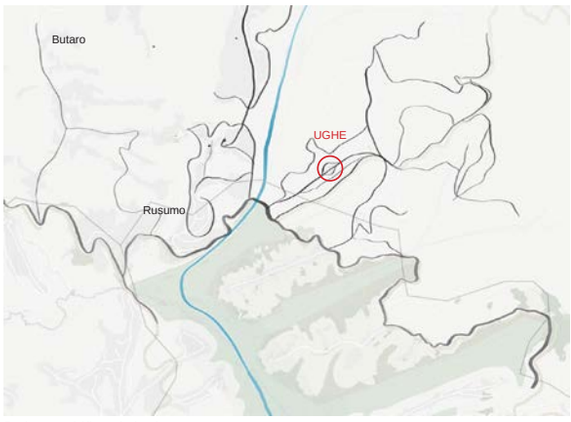

Emplaçament del lloc amb els voltants

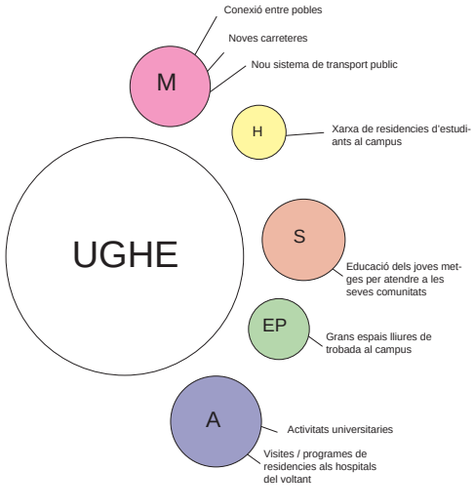

Habitatge

Activitats

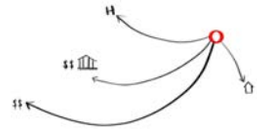

Mobilitat

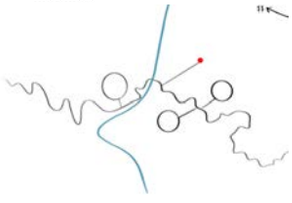

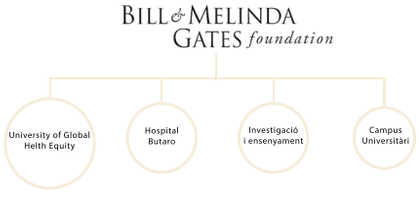

La University of Global Health Equity , en Burato, Ruanda, és un projecte complex d'Universitat generat a partir de la col·laboració de la Fundació Cummings i la Fundació Bill & Melinda Gates, amb l'objectiu d'augmentar l'accés d'atenció de calitat en l'àmbit de la salut en entorns pobres i amb escassos recursos.

El projecte va ser realitzat en 2018, per l'estudi d'arquitectura MASS Design Group i Shepley Bulfich. El projecte s'ubica en el Monte Muhabura, aquesta ubicació permet fer de connector entre les diferents poblacions, per tan, la ubicació aconsegueix generar territori i enllaçar.

UGHE es moldeja a la topografia existent, generant una harmonia entre els espais lliures i els edificis. Està ubicat intencionalment al costat del Hospital del districte de Butaro i el Centre d'Excel·lència del Càncer de Butaro per tal de brindar als estudiants la oportunitat d'aprendre i treballar e n el cor de l'atenció mèdica.

S'estructura a partir de la Universitat, i conta amb 6 edificis, entre els quals hi ha el campus, la biblioteca i els espais de l'ensenyament.

El projecte ha tingut com a consecuencia, la construcció de noves carreteres que conecten les petites poblacions del voltant, i a la gran carretera NR21, que conecta la zona amb el resta del pais. Estant a 100km de la capital, Kigali, és una manera de portar un sistema de salut de qualitat a les parts més rurals del país, aprofitant l'ambició dels joves per construir una xarxa d'educació als llocs on costa més arribar-hi.

ENERGIA:
COMUNITATS ENERGÈTIQUES

Josep Mira
Joan Campos

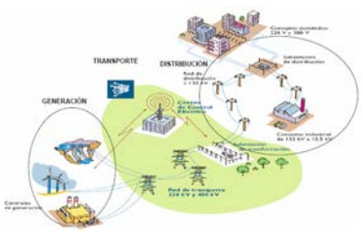

CONTEXTO HISTÓRICO

El primer ascensor eléctrico se instaló en un edificio de la madrileña calle de Alcalá en 1877.

En 1881 se fundó la Sociedad Española de Electricidad en Barcelona.
Comillas (veraneo del rey), en Cantabria fue la primera localidad española en disponer de luz eléctrica en sus calles en 1881.

La primera red de alumbrado público urbano se inauguró en Gerona en 1886.
El Metro de Madrid se inauguró el 17 de octubre de 1919.
Ese mismo año se produjo la primera gran huelga del sector: la huelga de La Canadiense.

La autarquía del primer franquismo impulsó la concentración y nacionalización parcial del sistema de generación y distribución eléctrica, lo que produjo un oligopolio de empresas. La producción de energía eléctrica en España se hizo por primera vez a escala masiva con las grandes obras hidráulicas que regularon las principales cuencas hidrográficas desde los años 1920, como los saltos del Duero.

En 2021 se encuentran en funcionamiento 5 centrales nucleares en España: Almaraz I y II, Ascó I y II, Cofrentes, Vandellós II y Trillo. En el año 2009 el 19 % de la energía eléctrica producida en España lo fue en nucleares.

Históricamente, la mayor parte de la energía eléctrica se había venido produciendo mediante la quema de combustibles fósiles, con procedimientos más o menos eficaces (centrales de ciclo combinado, de fueloil, de carbón). Sin embargo, desde el año 2010, las energías renovables son la principal fuente de generación eléctrica del país.

AUTOCONSUMO Y COMUNIDADES ELÉCTRICAS

Diferencia entre el autoconsumo compartido y las comunidades energéticas locales:

En el autoconsumo los vecinos aprueban y contratan la instalación de una cubierta fotovoltaica o un sistema de producción eléctrico para repartir la energía producida entre todos los hogares de la comunidad. Es decir, generan la electricidad que ellos mismos consumen.

Las comunidades energéticas locales son organizaciones sin ánimo de lucro que generan y comercializan energía. Buscan el beneficio de los vecinos y de los asociados mediante la reducción de costes energéticos.

En las dos opciones los vecinos generan electricidad a partir de fuentes de energía renovable.

La diferencia es que las comunidades energéticas distribuyen esa energía en el área local y prestan servicios energéticos.

Las comunidades energéticas son entidades jurídicas formadas por socios que generan, consumen y distribuyen su propia energía.
Se consideran un instrumento más en la transición energética y también contribuyen al desarrollo local.

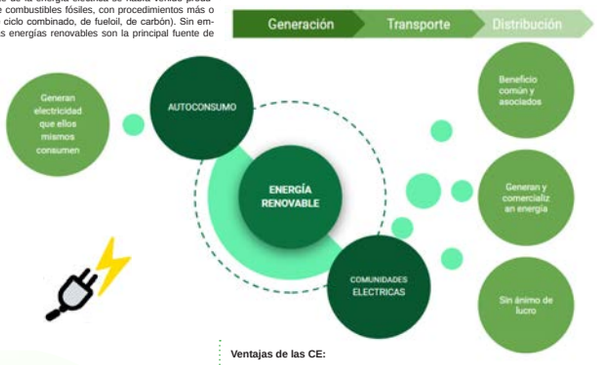

Cómo crear una comunidad energética:

1- Busca o únete a un grupo con el mismo objetivo que tú.

2- Selecciona la forma jurídica de tu proyecto según tus necesidades: cooperativa, consorcio, empresa de interés comunitario, fundación, organización sin ánimo de lucro, fideicomiso o asociación.

3- Contar con el apoyo del gobierno de tu municipio te puede ayudar de muchas formas.

4- Elige el objetivo de tu proyecto. Recuerda que la comunidad energética no solo se limita a la electricidad, también se desarrolla en los sectores de la calefacción y el transporte.

5- Escoge la tecnología que te ayudará a producir y vender energía, en caso de que esta sea tu actividad principal. Las tecnologías por las que puedes optar son: eólica, solar, hidroeléctrica y biomasa.

6- Cuando decidas qué queréis construir, deberás presentar un estudio de diseño y viabilidad, un plan de negocio, licencias de obra y otros permisos.

7- Consigue financiación. Puedes hacerlo a través de: ayudas, crowdfunding, préstamos bancario, financiación por terceras partes, leasing, fondo cooperativo o apoyo municipal.

Ventajas de las CE:

1- Proporcionan a los ciudadanos un acceso justo y fácil a recursos locales de energía renovable y otros servicios energéticos o de movilidad.

2- Los usuarios podrán tomar el control y tendrán una mayor responsabilidad para la auto-provisión de sus necesidades energéticas.

3- Se crean oportunidades de inversión para ciudadanos y negocios locales.

4- Ofrecer a las comunidades la posibilidad de crear ingresos que se generan y permanecen en la propia comunidad local.

5- Facilitación de integración de energías renovables en el sistema a través de la gestión de la demanda.

6- Beneficios sociales: creación de empleo local y fomento de la cohesión, equidad social y posible solución a la pobreza energética.

7- Implantación de energías renovables desde el respeto y el compromiso de la comunidad, en lugar de apostar por grandes proyectos desarrollados de espaldas a los ciudadanos.

8- Beneficios ambientales.

REFERENCIAS

kmO energy

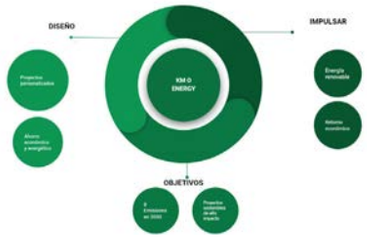

En KmO Energy promovemos proyectos de generación de energía renovable, de escala local y descentralizada, favoreciendo el retorno económico y social.

Impulsar y constituir Comunidades Energéticas locales, acompañando a los ayuntamientos ya la ciudadanía durante todo el proceso, empoderándolos y haciéndoles partícipes de una nueva forma de hacer.

Tenemos como objetivo que la sociedad llegue a las 0 emisiones en 2050 e impulsamos proyectos sostenibles viables y de alto impacto.

Somos un equipo de expertos en Flexibilidad Energética y fomentamos la generación de energía local y el desarrollo del territorio a través de las comunidades energéticas.

Diseñamos proyectos personalizados manteniendo la calidad del suministro y garantizando el ahorro energético y económico, poniendo a su alcance la tecnología de monitorización y submetering más innovadora.

Caminamos de la mano en este proceso de transición energética y, por eso, le acompañamos en todo el proceso hasta alcanzar los retos marcados.

enercoop
L'énergie militante

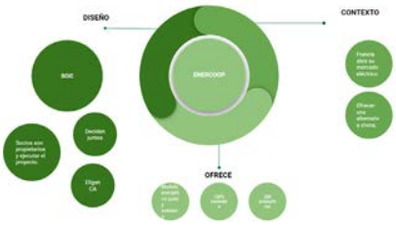

Enercoop nació en 2005 en Francia para ofrecer una alternativa cívica cuando los mercados eléctricos se abrieron a la competencia.
Enercoop ofrece un modelo energético justo y solidario para todos estos actores. Nuestra electricidad está garantizada 100% renovable gracias al suministro directo de más de 300 productores en toda Francia.
Personalidad jurídica de Sociedad Cooperativa de Interés Colectivo (SCIC), lo que permite a nuestros socios ser propietarios y ejecutar el proyecto. Los productores, consumidores, empleados, socios y comunidades deciden juntos las orientaciones estratégicas de la cooperativa y eligen a sus representantes en el Consejo de Administración.

Nuestra acción es ante todo local y cívica. Las cooperativas locales crean un vínculo directo entre productores y consumidores y ayudan a hacer realidad nuevos proyectos productivos en su territorio.

Ecopower cv

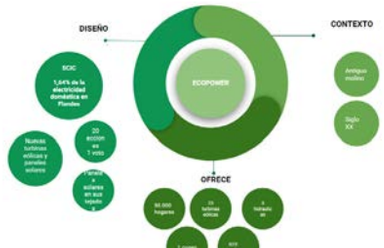

Todo empezó con un proyecto de cohousing en un antiguo molino de agua en el pueblo flamenco de Rotselaar (Bélgica) hace 30 años.
Surgió en los años 90 del siglo XX gracias a la turbina hidráulica de ese mismo molino.
El proyecto se convirtió en cooperativa energética y la afiliación que iba en aumento sirvió para instalar nuevas turbinas eólicas y paneles solares.
Hoy la cooperativa proporciona energía a más de 50.000 hogares.
Todos los excedentes se reinvierten en más energía renovable y en proyectos de eficiencia energética.
Cada socio de la cooperativa puede comprar hasta un máximo de 20 participaciones y cada una posee un voto en la asamblea general. Si alguien no se puede permitir una participación por motivos económicos, se ofrecen soluciones a las socias potenciales.
Supone el 1,64% de la electricidad doméstica en Flandes con 23 turbinas eólicas, 3 pequeñas instalaciones de energía hidráulica, 1 instalación de cogeneración y 322 instalaciones descentralizadas de fotovoltaica solar en cubiertas de escuelas, edificios públicos y casas.
La mitad de sus socias han instalado paneles solares en sus tejados.
Al permitir que la ciudadanía posea sus propias turbinas eólicas, paneles solares, pequeñas centrales hidroeléctricas y una fábrica de pellet, Ecopower ha visto cómo ha ido en aumento el apoyo y la aceptación que recibe la energía renovable.

RUPIÀ I SENAN

Mellane Irina Mora
Núria Segura

"Què entenem per transició energètica?"
"Quin paper té en relació amb una comunitat energètica?"
"Com ho podem incorporar al nostre àmbit de projecte?"

Si parlem d'una **transició energètica** parlem d'un **canvi** en la producció d'aquesta energia, substituint els combustibles fòssils per **fonts renovables** i locals (km0), mitjançant un desenvolupament **sostenible i eficient**, potenciant-ne l'**ús compartit** i la **importància social**.

Com podem generar aquesta transició energètica en poblacions de caràcter rural o amb un fons d'inversió més reduït?

A través de les **comunitats energètiques**

Instrument clau per a impulsar aquesta transició energètica a través de la participació de les entitats municipals i involucrant al ciutadà, generant energia renovable de proximitat compartida entre tots els participants.

AUTOCOSUM COMPARTIT, xarxa exterior que permet a una sèrie de consumidors situats a un radi de 500 metres de distància de la instal·lació beneficiar-se d'una part de la generació local. L'aprofitament d'aquesta energia es descompta directament de la seva factura, oferint-los un estalvi energètic més a més.

Qui hi pot participar?
Qualsevol ciutadà, petit negoci o entitat pública, interessat en sumar-se a una Comunitat Energètica i que compleixi els requisits establerts per accedir a la generació compartida (normalment, disposar d'un domicili situat a 500m de la instal·lació municipal).

Per què participar-hi?
1. Impulsar el desplegament d'energia renovable i local
2. Estalvi en la factura energètica, sense tocar la teva propietat
3. Facilitació de beneficis econòmics, socials i ambientals al municipi
4. Idependització, en una part, de les grans empreses energètiques

Comunitats energètiques distribuïdes als municipis de Catalunya (2022)

Impulsar un model energètic renovable, eficient i en mans de la ciutadania | Afavorir el creixement d'una economia més social i solidaria | Trencar amb el oligopoli energètic existent | Participar en un moviment social transformador | Una informació trasnparent i de tracte directe

Aplicacions en el sector de l'agricultura

Energia solar + agricultura i ramaderia
Propostes per aprofitar el terreny per generar energia amb la tecnologia fotovoltaica

Ramaderia

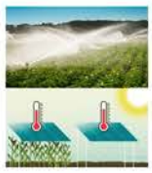

Cultiu

Tecnologia bifacial

SYMBIOSYST · COMBINAR AGRICULTURA AMB ENERGIA SOLAR

UPC

doble uso del suelo para la agricultura y para la generación de electricidad solar.

Prueba piloto en la Agrópolis, Viladecans

Investigadores del Departamento de Ingeniería Agroalimentaria y Biotecnología analizarán las estrategias de uso de la instalación agri-PV propuestas en distintos cultivos hortícolas.

ALTRES EXEMPLES. RIUDARENES

Planta fotovoltaica Serra Negra de 4,65 MW a Riudarenes (Lleida)
Producción anual estimada: 8.46 GWh/año (equivalente a un uso eléctrico de 3.380 familias)

PV Semuresa Riudarenes 18 kW
Edificio: Ayuntamiento de Riudarenes
Nave Servei Municipals de Riudarenes SEMURSA.
Potencia: 18 kWn / 20,2 kWp
Producción máxima: 26.856 kWh/año
Tarifa asignada: 0,3135 €/kWh
Inversión total, Som Energia: 61.890 €

PV Esportiva Riudarenes, 20 kW
descripció
pertenece a: Ayuntamiento de Riudarenes
Edificio: Zona deportiva (vestuarios)
Potencia: 20 kWn / 22,4 kWp
Producción máxima: 29.840 kWh/año
Fecha puesta en marcha: Agosto 2012
Tarifa asignada: 0,3135 €/kWh
Inversión total, Som Energia: 67.627 €

RUPIÀ, Baix Empordà (269 habitants)

En ambdós casos trobem la instal·lació de panells fotovoltaics d'autoconsum compartit en equipaments municipals que abasteixen en un radi de 500m tota la població. A través d'aquesta energia es poden abastir:

- EDIFICIS MUNICIPALS
- PUNTS DE RECÀRREGA DE VEHICLES ELÈCTRICS
- VEÏNS EN SITUACIÓ DE RISC DE POBRESA ENERGÈTICA
- VEÏNS QUE HI VULGUIN FORMAR PART

SENAN, La Conca de Barberà (44 habitants)

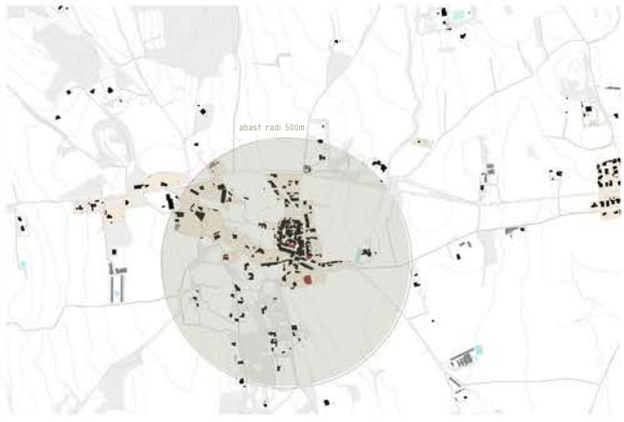

En el cas de Rupià, s'opte per instal·lar panells fotovoltaics en l'ajuntament, el teatre i l'instal·lació esportiva

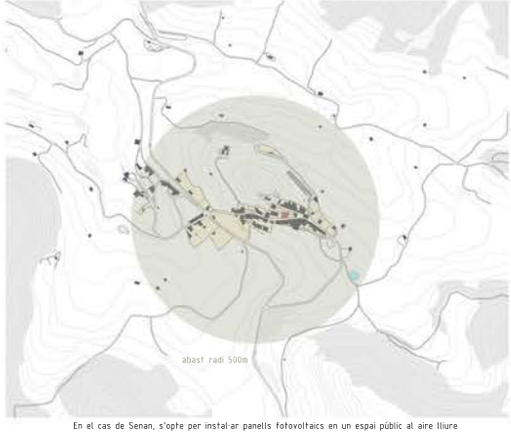

En el cas de Senan, s'opte per instal·lar panells fotovoltaics en un espai públic al aire lliure

CAMÍ DE CABRIANES

Steven Cárdenas
Carme Reig

El camí de Cabrianes a Sallent és un projecte de connexió entre dos pobles fent èmfasi a l'espai públic, el paisatge i la regeneració urbana. Té una longitud total de 3,7 Km dels quals són només 650m els que s'han executat.

El projecte es basa en re-naturalitzar el camí format per balustrades, paviments rígids i una carretera transformant-lo en un camí natural i permeable transversalment amb punts d'accés all riu.

L'objectiu principal és enderrocar la balaustrada, que feia de balcó per salvar el salt topogràfic, i utilitzar les seves restes per construir gabions i generar bancals graduals fins a arribar a la cota del riu. A més, la resta de materials i elements urbans són locals i sostenibles.

Ampliar el camí ha generat diferents espais d'estada, trobada i passeig a diferents nivells. Actualment el projecte s'estén fins a l'antiga cantera on hi ha una nova plaça que fa de nexe amb el camí que puja al castell de Sallent.

Projecte de Studio 08014 Arquitectura, 2019

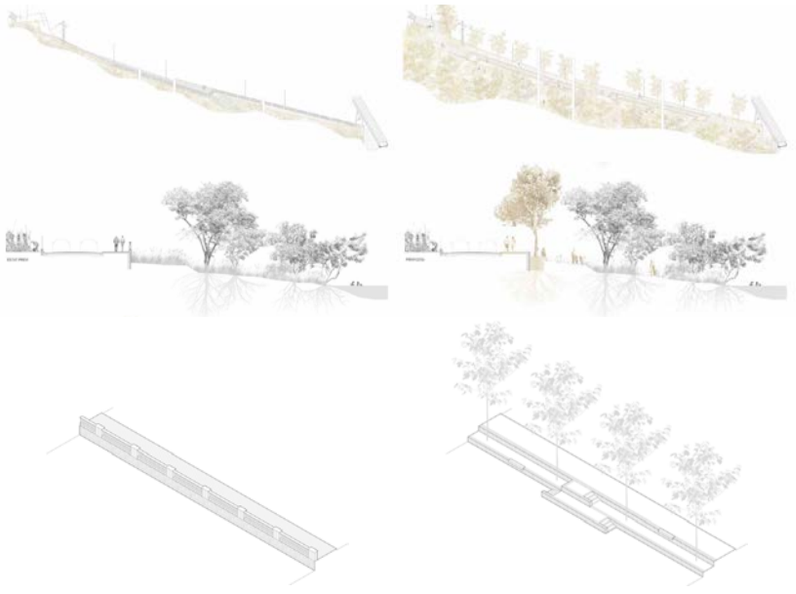

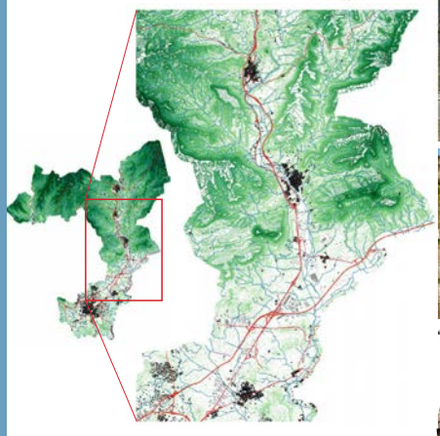

Materials locals com a materials de construcció:

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ

EXECUTAT

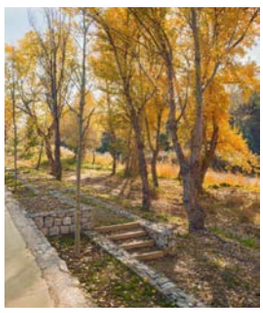

PLAZA DE MANSILLA MAYOR

Paula Bermúdez
Arantxa Vázquez

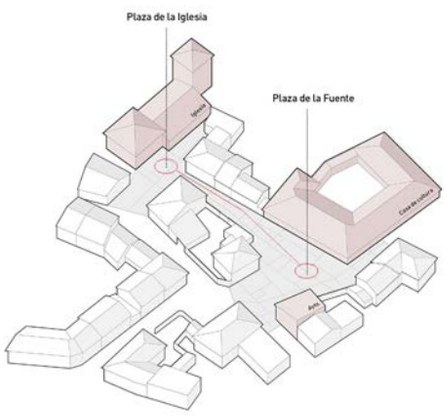

ENTRE DOS CENTROS

LUGARES DE REUNIÓN COMO VALORES DEL PUEBLO

Diagrama de localización de la plaza del ayuntamiento y la plaza de la iglesia.

TIERRA DE CAMPOS

EL CARÁCTER DE UN PAISAJE

Vista aérea del entorno de Mansilla Mayor

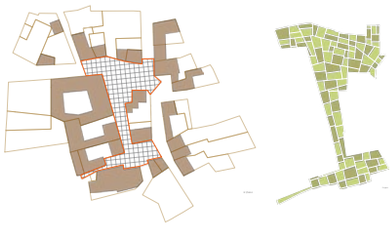

Dotar d'identitat a la Plaça, així com al seu entorn

L'Ajuntament, la Casa de Cultura i l'Església s'articulen al voltant de dos centres units a través del carrer de l'Església, que genera un recorregut per a vianants. És tracta dels dos espais on tenen lloc la majoria de trobades, festes i actes en societat del poble. La decisió estratègica del projecte passa per ampliar l'abast de la intervenció inicial (la Plaça de la Font) per incloure també l'àmbit de la Plaça de l'Església, i establir un llenguatge que els unifica com a seqüència d'espais urbans. D'aquesta manera s'aconsegueix donar cohesió i identitat al conjunt, dotant així el centre de Mansilla Mayor d'un marcat caràcter als espais més rellevants. El sistema plantejat genera un espai urbà continu, i la virtut del seu caràcter de gran mosaic és que es podrà estendre pels carrers adjacents fins a configurar tot el centre del poble. La proposta planteja que en una futura fase, les traces s'extenguin per la Travessia Pare Llorente fins a configurar un espai urbà continu que arribi fins a la casa rural, que acull pelegrins del Camí de Sant Jaume.

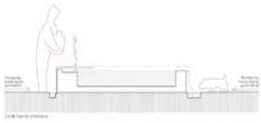

LEYENDA

MOBILIARIO URBANO:

- Fuente de agua artesiana — Elemento de centralidad de la plaza
- Banco de hormigón prefabricado
- Banco dos plazas fijado al pavimento
- Banco individual móvil
- Banco individual reclinado móvil
- Farola

ARBOLADO:

- Ol — Olmo menguano *'Ulmus glabra'* — Nativo de la zona
- Ti — Tilo *'Tilia tormentosa'* — Nativo de la zona

EDIFICACIONES:

- Ay — Ayuntamiento
- Cc — Casa de Cultura
- Ig — Iglesia

HORTES DE CALDES

Oriol Alcaide
Abdeljalil El Bahja

La denúncia d'un col·lectiu ecologista va posar sobre la taula un problema de contaminació d'aigües de les hortes de Caldes de Montbui. Aquestes hortes, que daten de l'època romana, es van anar desenvolupant al llarg del temps com a part intrínseca de la vila, dotant als seus habitants d'un espai de conreu per l'autoconsum.

Però el creixement del poble al llarg del segle XX va comportar que les hortes patissin dos problemes: la falta d'aigua disponible en quantitat suficient pel reg i el perill de contaminació de l'aigua pels abocaments d'aigües negres del poble cap a les hortes i posteriorment cap a la sèquia.

Per tal de solucionar aquests dos problemes, l'estudi d'arquitectura Cíclica proposa fer una intervenció molt curosa on poder resoldre aquests dos problemes. La solució que proposen és captar les aigües netes sobrants termals dels balnearis i safaretjos que hi ha al poble. D'aquesta manera, les hortes s'asseguren un subministrament d'aigua neta, a més d'un cabal d'aigua suficient pel reg. Per tal de poder emmagatzemar l'aigua termal es construeix una bassa que alhora refreda l'aigua per poder utilitzar-la a les hortes.

Per altra banda, el projecte també resol un problema d'accessibilitat a les hortes, construint una petita passarel·la sobre els horts. D'aquesta forma, les hortes acaben esdevenint un espai públic de trobada per la comunitat de regants i també per tot el poble de Caldes de Montbui.

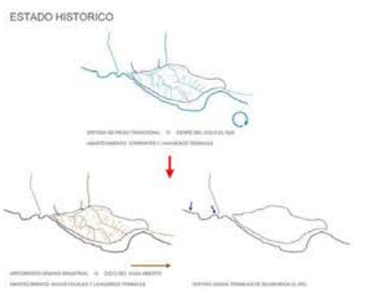

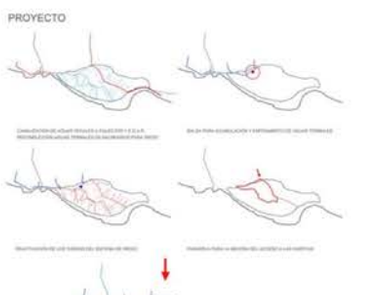

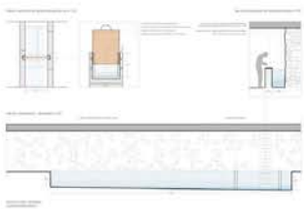

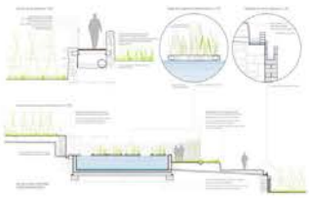

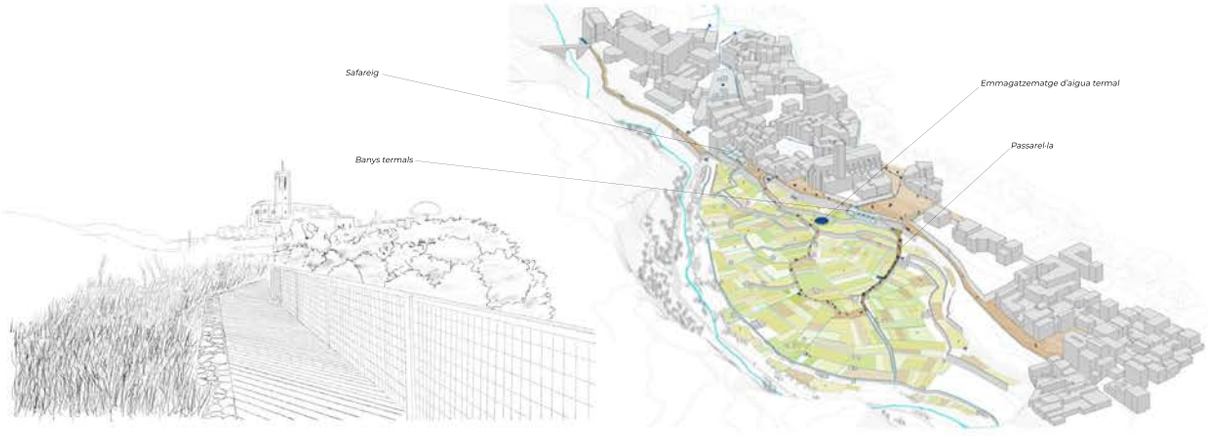

LES HORTES TERMALS DE CALDES DE MONTBUI

Santi Torres
Adrian Vidal

El proyecto de las huertas en Caldes de Montbui consiste en recuperar la perdida de sentimiento de comunidad al pasar de los años en el pueblo provocado por el crecimiento urbano y demográfico. Esto se recupera gracias a la rehabilitación del antiguo sistema de riego que tenia la zona la cual proporcionaba agua limpia y termal a todos los habitantes, así como también el aprovechamiento del agua residual.

El proyecto trata el agua como patrimonio entendiendo su gestión tradicional y orgánica de este modo reagrupa esta comunidad fragmentada y olvidada haciendols participe en el proceso generando una actitud colectiva para una prospera auto producción y crecimiento social y económico de la zona. Además, el proyecto posee un carácter paisajístico i ecológico recuperando este sistema de riego de bajo cosque y de poco impacto ambiental, dotante de agua limpia y útil a los habitantes recreando el antiguo paisaje que tenían estas huertas.

En resumidas cuentas, en un proyecto que a base de un concepto clave logra resolver varios puntos provocando un impacto en la participación local tomando en cuenta las prioridades, necesidades y demandas de los habitantes

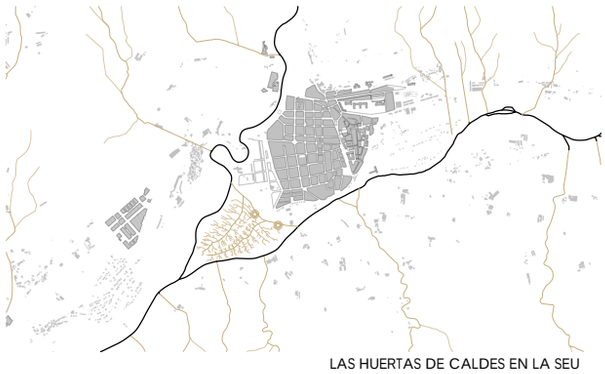

LAS HUERTAS DE CALDES EN LA SEU

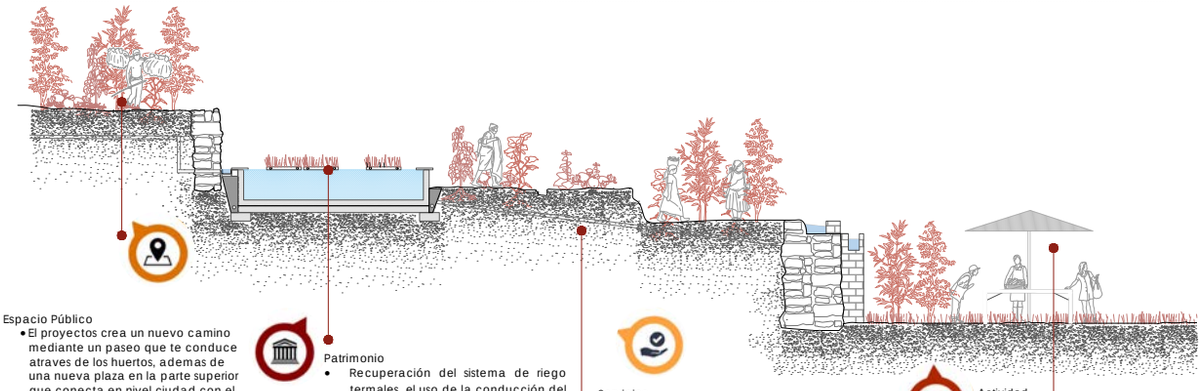

Espacio Público
- El proyectos crea un nuevo camino mediante un paseo que te conduce atraves de los huertos, ademas de una nueva plaza en la parte superior que conecta en nivel ciudad con el nivel de a riera de Caldes

Patrimonio
- Recuperación del sistema de riego termales, el uso de la conducción del agua residual para el riego de los huertos.

Servicios
- Los huertos son de uso de la comunidad que proporcionan alimentos y bienes al Caldes de Montbui

Actividad
- El hecho de reactivar la actividad agrícola genera una ganancia económica, vendiendo lo cultivado generando ingresos para la comunidad.

VESTRE FJORD PARK

Alejandra Ortuño
Maria Coma

El Parque del Fiordo Occidental representa una ventana hacia la naturaleza más auténtica de Dinamarca, ubicado en el majestuoso paisaje del Limfjord, el fiordo más extenso del país. Aquí, la "naturaleza real" cobra vida en cada rincón, desde las aguas del fiordo hasta la riqueza de vida aviar, los peces que surcan sus aguas, los campos ondulantes, las playas y las praderas.

Este proyecto se gestó con una visión clara en mente: facilitar un contacto directo y significativo con el fiordo, mejorando la accesibilidad desde la tierra hacia el mar. Pero más allá de eso, busca enriquecer la historia y la identidad del paisaje, incorporando una estructura de edificio multifuncional que enmarca las diversas actividades que se pueden disfrutar en el agua.

El punto de encuentro entre el paisaje natural y la estructura construida es crucial. Definido por un istmo que une ambos espacios acuáticos, este lugar de convergencia es donde las experiencias del fiordo, las actividades recreativas y la vida del parque se entrelazan de manera armoniosa. Es aquí donde la esencia de la naturaleza y la energía de la ciudad se fusionan, creando un ambiente único y vibrante.

En el Parque del Fiordo Occidental, la variedad de actividades al aire libre es amplia y emocionante, invitando a residentes y visitantes a explorar y sumergirse en la belleza del entorno. Desde paseos en barco y observación de aves hasta senderismo, ciclismo y relajación en la playa, este espacio promueve un estilo de vida activo y saludable en perfecta sintonía con la naturaleza que lo rodea.

MATERIALIDAD

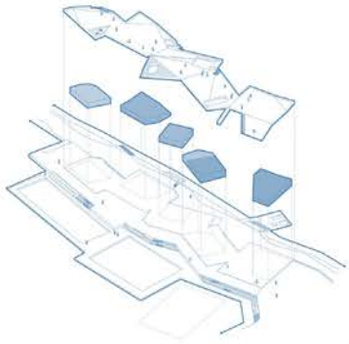

VOLUMETRÍA GENERAL

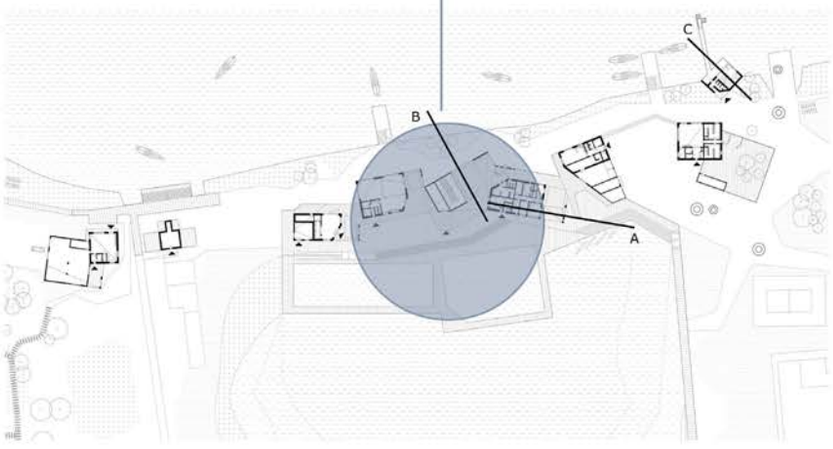

PLANTA PARQUE

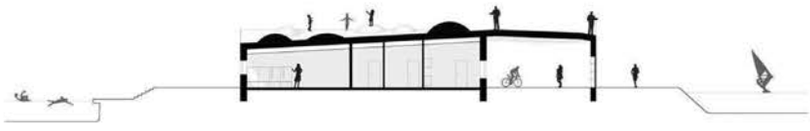

SECCIÓN A

SECCIÓN B

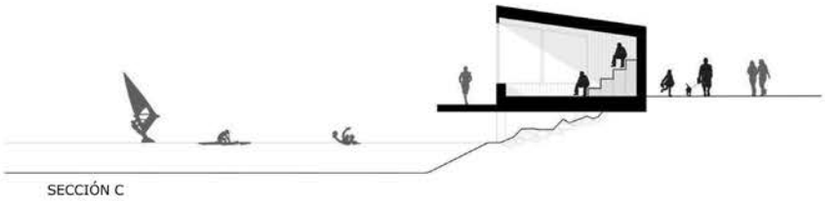

SECCIÓN C

ARRELA'T
Alt Pirineu i Aran

Marc Amorós
Javier Nicolau

¿QUE ES LA FUNDACIÓN ARRELA´T PIRINEU?

La Fundación Arrela't el Pirineu es una organización sin ánimo de lucro que trabaja en la región de los Pirineos, especialmente en Cataluña, para promover el desarrollo sostenible y la conservación del entorno natural y cultural de esta área montañosa. Su enfoque se centra en la conservación del paisaje, la biodiversidad, la promoción del turismo sostenible y el desarrollo económico local. A través de diversas iniciativas, proyectos y colaboraciones con actores locales y regionales, la Fundación busca fomentar un equilibrio entre la conservación del medio ambiente y el desarrollo socioeconómico de las comunidades de los Pirineos.

¿QUE PROBLEMAS EXISTEN ACTUALMENTE EN LA ZONA Y COMO PUEDE AYUDAR LA FUNDACIÓN?

En la zona de los Pirineos, como en muchas áreas montañosas, existen una serie de desafíos y problemas que afectan tanto al medio ambiente como a las comunidades locales. Algunos de estos problemas incluyen:

Pérdida de biodiversidad: La fragmentación del hábitat, la urbanización y el cambio climático pueden amenazar la diversidad biológica de la región, afectando a especies vegetales y animales autóctonas.

Degradación del paisaje: La actividad humana, como la agricultura intensiva, la construcción de infraestructuras y el turismo masivo, puede provocar la degradación del paisaje y la pérdida de los valores naturales y culturales.

Desarrollo no sostenible: El crecimiento económico sin considerar la sostenibilidad puede conducir a la sobreexplotación de los recursos naturales, el agotamiento de los ecosistemas locales y la pérdida de identidad cultural.

Empleo y despoblación: En algunas áreas rurales de los Pirineos, la falta de oportunidades laborales y los cambios demográficos pueden provocar la despoblación y el envejecimiento de las comunidades locales.

La Fundación Arrela't el Pirineu puede ayudar a abordar estos problemas de varias maneras:

Conservación del medio ambiente: La fundación puede trabajar en proyectos de conservación de la biodiversidad, restauración de hábitats naturales y protección de áreas protegidas para preservar la riqueza natural de la región.

Desarrollo sostenible: Promoviendo prácticas agrícolas y forestales sostenibles, fomentando el turismo responsable y apoyando iniciativas de energías renovables, la fundación puede contribuir a un desarrollo económico que respete los límites del medio ambiente.

Sensibilización y educación: Organizando actividades educativas y campañas de sensibilización, la fundación puede involucrar a las comunidades locales y a los visitantes en la importancia de conservar el patrimonio natural y cultural de la región.

Apoyo a la comunidad: A través de programas de desarrollo comunitario, la fundación puede ayudar a fortalecer las capacidades locales, fomentar el emprendimiento social y mejorar la calidad de vida de las poblaciones locales.

¿PROBLEMAS ACTUALES DEL PRODUCTO NACIONAL AGRÍCOLA EN ESPAÑA Y COMO LA FUNDACIÓN ARRELS PUEDE AYUDAR?

En España, la venta de producción agraria nacional enfrenta varios desafíos, algunos de los cuales incluyen:

Competencia extranjera: La entrada de productos agrícolas extranjeros, a menudo a precios más bajos, puede afectar la competitividad de los productos nacionales en el mercado nacional e internacional.

Distribución desigual: La concentración del poder de compra en manos de grandes cadenas de supermercados puede dificultar que los productores agrícolas obtengan precios justos por sus productos, lo que a su vez puede afectar su rentabilidad y sostenibilidad económica.

Normativas y regulaciones: Las normativas y regulaciones nacionales y de la Unión Europea relacionadas con la producción, comercialización y etiquetado de alimentos pueden imponer costos adicionales y barreras administrativas a los productores agrícolas.

Cambio climático: Los fenómenos climáticos extremos y el cambio climático pueden afectar la producción agrícola, reduciendo los rendimientos y aumentando los costos de producción.

Pérdida de biodiversidad: La intensificación agrícola y la pérdida de hábitats naturales pueden tener un impacto negativo en la biodiversidad y los ecosistemas locales.

La Fundación Arrela't el Pirineu puede contribuir a mejorar la situación de la venta de producción agraria nacional en España de varias maneras:

Apoyo a la agricultura local: La fundación puede promover la compra y venta de productos agrícolas locales, apoyando a los productores locales y fomentando el consumo de alimentos de temporada y de proximidad.

Promoción del comercio justo: Puede colaborar con asociaciones de productores agrícolas para garantizar condiciones laborales justas y precios equitativos para los agricultores, promoviendo prácticas de comercio justo en la venta de productos agrícolas.

Innovación y diversificación: Puede apoyar la innovación en el sector agrícola, fomentando prácticas agrícolas sostenibles, la diversificación de cultivos y la adopción de tecnologías agrícolas avanzadas para mejorar la eficiencia y la productividad.

Sensibilización y educación: Puede organizar campañas de sensibilización y actividades educativas para informar a los consumidores sobre la importancia de apoyar la producción agraria nacional, promoviendo el consumo responsable y la valoración de los productos locales.

En resumen, la Fundación Arrela't el Pirineu puede desempeñar un papel importante en el apoyo a la venta de producción agraria nacional en España mediante la promoción de prácticas agrícolas sostenibles, el comercio justo y el consumo responsable.

¿DÓNDE HA INTERVENIDO LA FUNDACIÓN Y COMO HAN MEJORADO ESTOS ESPACIOS?

La Fundación Arrela't el Pirineu, también conocida como Arrela't Fem Pirineu, ha intervenido en varios lugares dentro de la región de los Pirineos, especialmente en Cataluña, España. Algunos de los lugares donde la fundación ha llevado a cabo proyectos y actividades incluyen:

Parques naturales y reservas: La fundación ha participado en proyectos de conservación y gestión en parques naturales y reservas de la región de los Pirineos, como el Parque Nacional de Aigüestortes y Estany de Sant Maurici, el Parque Natural del Cadí-Moixeró y otros espacios naturales protegidos.

Áreas rurales y municipios: Ha trabajado en colaboración con comunidades locales y municipios en áreas rurales de los Pirineos para promover el desarrollo sostenible, mejorar la calidad de vida de los habitantes locales y preservar el patrimonio cultural y natural de la región.

Senderos y rutas de montaña: La fundación ha estado involucrada en la creación y mantenimiento de senderos y rutas de montaña en los Pirineos, promoviendo el turismo responsable y el disfrute del entorno natural de la región.

Proyectos de restauración ambiental: Ha llevado a cabo proyectos de restauración ambiental en áreas degradadas de los Pirineos, como la revegetación de zonas afectadas por incendios forestales o la restauración de ecosistemas fluviales.

Educación ambiental y sensibilización: Ha organizado actividades educativas, talleres y eventos para sensibilizar a la población local y a los visitantes sobre la importancia de conservar el medio ambiente y el patrimonio cultural de los Pirineos.

Estos son solo algunos ejemplos de los lugares donde la Fundación Arrela't el Pirineu ha intervenido en la región. La fundación continúa trabajando en una variedad de proyectos y actividades para promover el desarrollo sostenible y la conservación en los Pirineos.

TERRA TECA TRACA

Berta Muñoz
Judit Muñoz

Barcelona és anomenada el 2021 la capital de l'alimentació sostenible, però a la ciutat no es produeixen aliments des de fa un bon temps.

El projecte s'inicia des d'aquesta premissa, està impulsat per Federica Ravers i Maria Borràs - investigadores geògrafes de l'UDG i Maria Heras - investigadora a l'UOC.

S'estableixen diàlegs entre ramaders i pescadors amb artistes i científics per tal de generar reflexions entre el productor - consumidor. És important deixar clar on té origen l'aliment que consumim, i qui és l'encarregat de la seva producció. Una mirada en oposició al sistema d'aliments industrials que en l'actualitat tenen un paper important.

Els col·laboradors van treballar durant uns dies a 7 residències artístiques del món rural per a portar a Barcelona un missatge sobre l'agroecologia. Finalment, la setmana del 21 al 28 d'octubre del 2021 les 7 residències van presentar a 7 indrets de la ciutat exposicions visuals, musicals i xerrades.

RESIDÈNCIA CENTRE D'ART I NATURA
RAMATS PER LA BIODIVERSITAT

Reflexió sobre la conservació de la ramaderia per preservar la biodiversitat en les pastures d'alta muntanya.

Convidats: Marina Manyà (artista) + Ariadna Nieto i Sílvia Valenzuela (arqueòlogues) + Raimón (ramader de Farrera).

Farrera (Pallars Sobirà), Lleida.
25 habitants (2023).
Economia = agricultura, ramaderia, art i naturalesa.

Entorn privilegiat i tranquil ideal per a la reflexió, la inspiració i la creativitat.
Ofereix espais de treball a artistes i investigadors d'arreu del món.

Emplaçament

RESIDÈNCIA ADDEND
VI, IDENTITAT I TERRITORI

Dur a terme activitat del *Radical Coupage Theory Vins*, un protocol de cupatge que mitjançant una sistemàtica radical barreja diferents vins seguint criteris no convencionals.
Convidats: Martí Guixé (artista) + Jordi Asens (pagès i enòleg)

La Morera de Montsant (El Priorat), Tarragona
153 habitants (2023)
Economia = el vi

Equipament per potenciar la trobada de persones d'àmbits de la cultura i arts. Ofereix cursos, tallers i espais de treball.
Node actiu de la xarxa d'iniciatives per promoure la cultura contemporània a Catalunya.

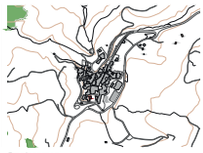
Emplaçament

RESIDÈNCIA CAN SERRAT
TERRA EN MUDANÇA

Resultat d'una reflexió sobre la importància del sòl i la terra. Hort i projecte de compostatge comunitari.

Convidats: Lucia Arguelles (científica) + Montse i Alberto (pagesos)

El Bruc (Anoia), Barcelona
2 268 habitants (2023)

Promou projectes d'escriptura i arts contemporànies, una cooperativa de consumidors de productes ecològics i de proximitat, un projecte de jardí social i un festival d'art i natura.

Emplaçament

RESIDÈNCIA QUIM SOLER
LLAVORS VIVES I SOBIRANES!

Compartir l'experiència viscuda entre pagesos, artistes i entitats. Fer front a les imposicions i a la usurpació de la propietat comuna de les llavors i als imperatius del model intensiu i agroindustrial que comporta aquesta colonització.
Convidats: Jordi Boldú (artista) + Ernest Estapé i Carlos Pascual (pagesos).

El Molar (Priorat), Tarragona
314 habitants (2023)
Economia = vinya i olivera

Espai on a través de la paraula plantejar reflexions que empenyin a actuar.

Emplaçament

RESIDÈNCIA LO PATI
AUS, ARRÒS I MIMETISMES

La ballarina i performer Sònia Gómez reflexiona sobre la sobirania alimentària des del Delta de l'Ebre

Convidats: Sonia Gomez (ballarina) + Josep Bertomeu (arossaire) + Sergi Salas (ornitòleg i enginyer agrònom).

Amposta, Tarragona (municipi)
22 270 habitants (2023)
Economia = cultiu d'arròs

El Centre d'Art de les Terres de l'Ebre contempla programes de difusió, arxiu i producció d'arts visuals
Ofereix sales d'exposicions i residències per artistes

Emplaçament

RESIDÈNCIA NAU CÒCLEA
PÉIXER

Xerrades sobre els reptes de la pesca o les dones i la mar.

Convidats: Lluís Rodríguez (pescador) + Marta (estudiant UdG) + Clara Garí (de la Nau).

Camallera (Alt Empordà), Girona
890 habitants (2023)
Economia = ramaderia, metal·lúrgia i agricultura del secà

Produeixen i presenten creacions, projectes d'art sonor, de walking art i de performance
Programa principal: Grand Tour (300km a peu)

Emplaçament

RESIDÈNCIA CACIS
RESILIÈNCIES SILVESTRES, BIODIVERSITAT LOCAL I CONEIXEMENTS COMUNITÀRIS

És una recerca artística a partir del reconeixement botànic i ecosistèmic de CACIS el Forn de la Calç i dels seus voltants.

Convidats: Marco Ranieri (artista) + Rosa Binimelis (investigadora agroecològica).

Calders (Moianès), Barcelona
1 097 habitants (2023)
Economia = cereal i vi

Establert en l'antic magatzem dels forns de calç. Importància pel seu valor arquitectònic
Dedicat a la investigació i exhibició de projectes culturals i art relacionades amb l'ecologia i el medi natural

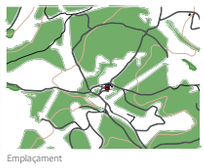
Emplaçament

GASTRONOMIA I MÚSICA

Alba Guerrero
Corinne Francica

EL CANTILAFONT és un festival cultural i gastronòmic realitzat al Lluçanès que es promou des de l'Associació Voraviu Produccions Culturals des del 2013 i que busca posar en rellevància les ruralitats i la cultura.

El festival va néixer amb l'objectiu de descentralitzar la cultura i acostar-la al territori, posant en valor el patrimoni del Lluçanès i cada un dels pobles que el formen.

Els eixos principals del festival són la cultura, sobretot la música i les arts del moviment, el territori, la gastronomia i la sostenibilitat. Cada any, l'esdeveniment posa en valor els espais naturals i rurals d'un poble diferent de la comarca del Lluçanès, i aposta per una experiència global amb aforament reduït, que inclou propostes musicals i espectacles d'arts escèniques de qualitat.

A més, amb la intenció de donar valor a la proximitat i prioritzar el gaudi del públic i de l'espai, el festival promou els productes de quilòmetre zero, i potencia un esdeveniment respectuós amb el medi ambient i apte per a totes les edats.

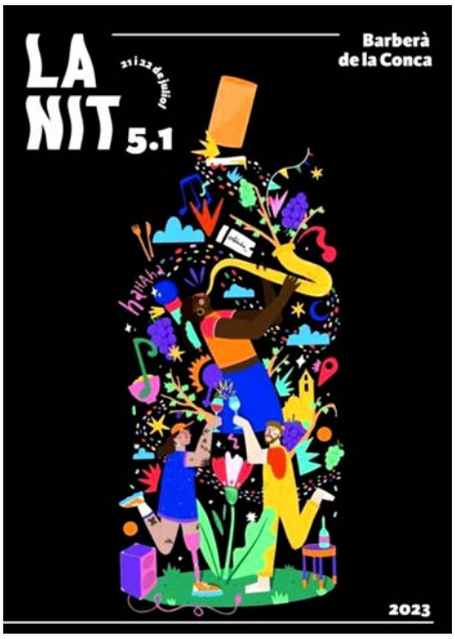

LA CONCA 5.1 és una associació que treballa per donar a conèixer i reflexionar sobre el vi, la cultura i el territori. Així com l'enoturisme, el territori, el paisatge, el clima, el turisme, la gastronomia, l'agricultura, el desenvolupament rural, local, cultural i la cohesió de la societat en el seu conjunt (persones interessades en la feina de l'entitat).

Es tracta d'una plataforma que té els peus a Catalunya, però la mirada ben oberta a la resta del món. La seva activitat es duu a terme de diferents maneres:

Esdeveniments com per exemple LA NIT 5.1, una festa d'estiu que cada any se celebra el tercer cap de setmana de juliol al Castell de Barberà de la Conca. Es tracta d'un acte que reuneix cellers, restaurants, elaboradors de productes agroalimentaris, grups de música, de dansa i cultura durant un vespre d'estiu envoltats d'una de les millors vistes de la Conca de Barbera.

FUNDACIÓ ALÍCIA I NYAMNYAM

Simone Presa
Cristina Rigual

FUNDACIÓ ALÍCIA

Fundació Alícia és un centre creat per Ferran Adrià que investiga productes i processos gastronòmics; innovant i treballant per a millorar l'alimentació de les persones, posant especial atenció a les que tenen restriccions alimentàries i altres problemes de salut; fomentant la millora dels hàbits alimentaris, treballant per un món sostenible i realçant el patrimoni alimentari i gastronòmic dels territoris. Fundació Alícia és una fundació privada sense ànim de lucre creada l'any 2003, i forma part del conjunt d'entitats que acull Fundació Catalunya La Pedrera.

COM CREAR UN CENTRE D'ATRACCIÓ PER MILLORAR L'ENTORN?

S'aprofita un espai patrimonial molt reconegut localment: el Monestir de Sant Benet de Bages. Aprofitant la seva localització única en l'entorn natural, prop del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac però també la proximitat d'un nucli urbà potent, Manresa, es col·loca una peça única. Aquesta peça genera un nou atractiu i una activitat molt especialitzada en el territori.

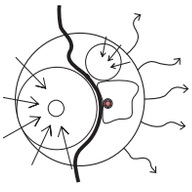

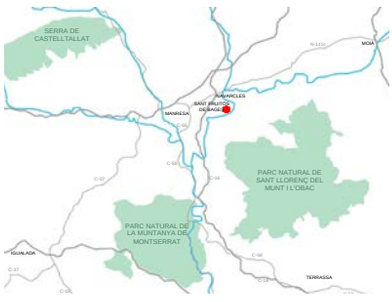

COM COL·LOCAR UNA PEÇA ICÒNICA EN MIG DEL PAISSATGE?

Es col·loca una nou complex especialitzat, que consta d'hotel, horts de producció pròpia i escola i centre d'investigació culinaris per tal de potenciar una zona, conseqüennment millorant i cuidant l'entorn. Així doncs, afecta a aquells que venen de fora a descobrir la zona i conèixer la fundació donant a conèixer el territori i enfortint els camins i l'entorn natural del Bages. També afecta positivament als habitants dels nuclis propers, a que gràcies a millorar l'entorn natural i camins, aprofiten l'espai per passejar i practicar esport a diari en l'espi natural, amb tranquilitat i més seguretat.

COM TREBALLEN?

SALUT
Salut i bons hàbits alimentaris

Promocionar els bons hàbits alimentaris i una activitat física adequada, en totes les etapes de la vida, és bàsic per al nostre benestar, tant present com futur. A Alícia cren programes i accions per millorar els hàbits alimentaris de les persones i impulsar un consum responsable i sostenible, en l'àmbit domèstic, públic i privat.

GENT GRAN I ENVELLIMENT SALUDABLE
Analitzar les necessitats alimentàries d'aquest sector de població, investigar i desenvoluparproductes, serveis i estratègies vinculades a la millora de la seva qualitat alimentària i de vida. L'anàlisi de situacions, la generació de coneixement i la planificació de propostes que puguin desenvolupar-se de forma pràctica, són algunes de les actuacions que porten a terme en aquest sentit.

INNOVACIÓ
Desenvolupament i innovació gastronòmica

A través de l'alimentació ajuden en el tractament i la millora de la qualitat de vida de persones amb diferents malalties. Aporetn eines i recursos, a través de la cuina, que puguin ser d'ajuda al personal sanitari a l'hora de donar consell al pacient en el camp de l'alimentació i la seva gestió diària, en àrees com l'alimentació durant el tractament del càncer, diabetis, hipercolesterolèmia, fertilitat, disfàgia (textura modificada), hipertensió (cuina sense sal), estudis sobre la microbiota,...

TERRITORI
Patrimoni alimentari i sostenibilitat

Des d'Alícia treballen per millorar l'oferta de la restauració col·lectiva, adaptant-la a les necessitats de cada tipologia de comensal, al lloc on es dona el servei, a cultures i tradicions, aplicant criteris de sostenibilitat, de salut i de qualitat organolèptica, imprescindible per a la seva acceptació. Treballen conjuntament amb els serveis d'alimentació d'empreses, escoles i entitats per aconseguir una experiència bona, sana i sostenible en tots els seus aspectes (econòmic, social i ambiental).

QUINES ACTIVITATS DUEN A TERME?

La Fundació Alícia aprofita l'entorn natural en que es troba per exprimir-lo al 100%. Aprofita el riu per plantar-hi horts al seu entorn. Amb les collites experimenten amb l'alimentació i promouen els aliments de proximitat, de collita pròpia, ecològics i saludables.
Així doncs els usuaris geu visiten l'espai poden veure de primera mà tot el procés que experimenta un eliment des de que es produeix fins que arriba al plat, tractant detalladament cada una de les fases i posant èmfasi en el marge de millora que té cada un dels processos.

Tallers d'educació i promociaó de nous hàbits

Tallers per millorar la restauració col·lectiva i social

Tallers per a centres sociosanitaris i residències

Tallers per a col·lectius amb necessitats espacials

Tallers a la carta

Tallers per a escoles i particulars

NYAMNYAM

Nyamnyam és un espai i col·lectiu, creat el 2012 pels artistes Iñaki Alvarez i Ariadna Rodríguez. Unint les seves formacions i deformacions en diverses disciplines, el seu treball té com a objectiu promoure la creació, la difracció, l'intercanvi de coneixement i la cultura mitjançant estratègies d'interacció. Utilitzen dinàmiques i eines pròpies de la creació artística per plantejar intervencions que se situen en cada context g-local en què treballen. L'objectiu és activar el teixit de cada context en un sentit holístic, incorporant els organismes (escala humana i altres), sistemes, ambients, relacions...

PROJECTES ARTÍSTICS PEL TERRITORI

Com a col·lectiu artístic, nyamnyam produeix projectes que naveguen entre les arts visuals i les arts en viu. Part d'aquest treball es va formalitzar com a peça escènica anomenada TIBERI, que s'activava a través de llibres o textos com a material narratiu, que en mans dels assistents, creaven l'acció de manera transversal.

El seu treball com a amfitrions o activadors, no està "limitat" als artistes; treballen sovint en col·laboració amb persones i col·lectius al voltant de la gastronomia crítica, la transició energètica, la geografia, l'economia social, l'antropologia, o la sociologia, per poder nodrir els seus camps d'investigació que donen lloc als projectes que desenvolupen.
L'inici va ser la creació d'una série de fanzines (2014-2016), que van ser una excusa per establir una col·laboració amb productors d'aliments compromesos amb el seu entorn en la seva manera de treball i articulació. El resultat va acabar sent la creació d'un prototip de producte, basat en la matèria primera del 'productor/a, però amb un enfocament nyamnyam.
Cadascuna de les publicacions, van ser presentades amb diverses accions en viu, que activaven els continguts desenvolupats.

VIATGE A COLÒMBIA

El descobriment fortuït de l'existència d'*Air Pur*, una pel·lícula de René Clair de 1939, inacabada a causa de la guerra, dispara una série d'especulacions i investigacions que marquen l'inici d'aquest projecte. Comença llavors un esdevenir on el que és vital és inseparable d'allò artístic, i que els porta a fer un viatge familiar de cinc mesos per Colòmbia, en el qual recorren diferents ciutats i pobles aprenent altres formes de comprendre el territori, i creuant-se amb persones, natures, relats i memòries que van acumulant una experiència material fonamental amb la qual dialogar.

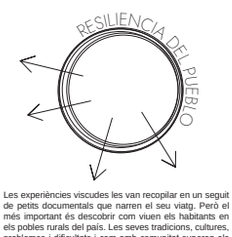

Les experiències viscudes les van recopilar en un seguit de petits documentals que narren el seu viatg. Però el més important és descobrir com viuen els habitants en els pobles rurals del país. Les seves tradicions, cultures, problemes i dificultats i com amb comunitat superen els reptes i assoleixen els seus objectius.

MASIA A MIERES

Al seu retorn, els esdeveniments vitals els porten a canviar d'aires, deixant enrere els carrers de Barcelona per endinsar-se en els camins de Mieres, una petita localitat de la Garrotxa on comença una nova etapa en la qual totes les vivències del viatge a Colòmbia es posen en conversa amb les formes de vida rurals de Catalunya.

En el 2020, nyamnyam coemnça a activar el 'Mas nyamnyam', el seu nou espai d'acció i pensament. Després de vuit anys d'activitat al seu espai al barri del Poblenou a Barcelona, es trasllada a Mieres, un petit poble de la Garrotxa (Catalunya), amb polítiques de gestió participativa i social. L'Associació es troba al centre del poble i compta amb una casa central dividida en dos habitatges, a més d'un estudi/taller, una nau de 400m2, un pati, una era i una àmplia zona verda. En aquesta ubicació, acolliran intervencions, tallers i trobades, per a promoure el treball transdisciplinar amb l'objectiu d'interactuar amb el context local, per tal de promoure pràctiques artístiques situades que modulin en funció d'on, com, quan i amb qui es produeixen.

La primera obertura pública del 2020, va ser 'Si no vols pols no vinguis a l'era', unes jornades culturals de quatre dies, que tenen com a eix central les arts en viu, posant-les en diàleg amb el territori i els agents que l'habiten. D'aquesta manera, es vol crear un link entre el treball de creadorxs amb projecció internacional que ja tenen una relació amb aquest lloc - El Conde de Torrefiel, Azkona&Toloza, Rubén Ramos Nogueira y Xavier Manubens - i el teixit local. Es parteix d'una visió expandida de la cultura entesa de manera transversal, que inclou elements sovint jerarquitzats en 'alta' i baixa 'cultura'. Trencant aquesta jerarquia, les jornades posen en conversa el treball de tots aquests 'productors culturals' (amb aquesta visió inclusiva) a través de diverses accions d'exhibició i mediació. Aquestes jornades formen part de la 'ona expansiva' del Sismògraf '20, un dels festivals clau del sector de la dansa a Catalunya.
Com a punt activador del poble, el Mas Nyamnyam porta la cultura més enllà de les ciutats pròximes creant una nova centrelitat artística i cultural, senseible amb el terrritori i amb l'entorn, tot creant una factoia artístic.

ARRAN DE TERRA

Joaquim Bou
Elena Matillo

QUE FAN?

- Dinamitzar processos de Trasició Local Agroecològica
- Millorar la viabilitat de l'activitat pagesa
- Posar al centre la pagesia com a agent essencial del sistema alimentari
- Projectar un món rural habitat, viu i sostenible

INTERVENCIÓ

1. Assessorament i consultoria
Formació personalitzada adaptada al projecte

2. Acompanyament
Seguiment i suport en l'execució

3. Implementació
Participació directa en l'execució

PROJECTES

A TOT EL TERRITÒRI CATALÀ

EINATECA AGROECOLÒGICA
Projecte d'intercooperació de l'Aresta. Eines col·lectives per a les xarxes agroecològiques del territori català.

DIAGNOSI DELS MENJADORS ESCOLARS PER A LA TRANSICIÓ AGROECOLÒGICA ALS MICROPOBLES
Elaboració d'un pla d'acció per generar menjadors escolars amb productes de proximitat o ecològics.

ABASTIMENT AGROECCOLÒGIC
En plena pandèmia neix la iniciativa de la recerca de solucions urgents per a situacions d'emergència en el sector de la pagesia.

LA MARMITA: ASSESSORIA INTERDICIPLINAR PER A LA TRANSICIÓ AGROECOLÒGICA DEL SISTEMA ALIMENTARI
Creació d'una assessoria integral per acompanyar la transició agroecològica de les cuines per a col·lectivitats.

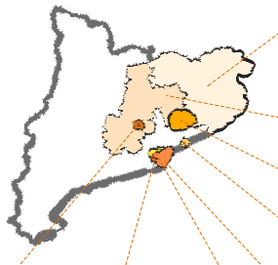

LOGÍSTICA AGROECOLÒGICA A COMARQUES GIRONINES
Enfortir les xarxes alimentàries alternatives i la inserció laboral a comarques gironines.

CERCLE D'AGROECOLOGIA DE L'ATENEU COOPERATIU TERRES GIRONINES
Execució d'accions puntuals com formacions, assessoraments, ...

XARXA PER LA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA
Espai de trobada per a entitats municipals i supramunicipals, projectes agroecològics, centres de formació i recerca sobre agroecologia.

MONTSENY
Transició agroecològica amb l'actualització del cens ramader i diagnosi de la situació de la ramaderia extensiva.

RELLEU AGRARI A MATARÓ
Diagnòstic inicial de la situació del relleu agrari a Mataró per conèixer la percepció de la pagesia propera a la jubilació i la possibilitat de traspàs.

GESTIÓ INTEGRAL AGROECOLÒGICA DELS SISTEMES ALIMENTARIS TERRITORIALITZATS
Evaluar les principals necessitats logístiques de cinc centres agroecològics de distribució.

EDIBLE CITIES SANT FELIU DE LLOBREGAT
Dissenyar i implementar, de forma participativa solucions per a ciutats comestibles mitjançant una xarxa de ciutats.

ALIMENTEM COLLSEROLA
Promoure la transició agroecológica del sistema alimentari del Parc Natural de Collserola i activació de l'activitat agroramadera.

PROMOCIÓ DE LA TRANSICIÓ AGROECOLÒGICA A MANRESA
Ajudar al sector primari a millorar la viabilitat econòmica, ecològica i social dels seus projectes de producció agropecuària; fomentar la instal·lació de noves iniciatives agroramaderes.

PROJECTES QUE ENS INTERESSEN COM A REFERÈNCIA I COM FUNCIONEN

AGENTS IMPLICATS

LOCALS:
- Assosiació de ramaders/es i agricultors/es de la Reserva de la Biosfera del Montseny

INSTITUCIONALS:
- Organ gestor del Parc Natural i la Reserva de la Biosfera del Montseny

AGENTS IMPLICATS

LOCALS:
- Pagesia local i Taula de l'Espai Agrari

TÈCNICS:
- Arran de Terra SCC, Raiels SCCL i Neus Montllor.

INSTITUCIONALS:
- Projecte finançat per l'Ajuntament de Mataró amb el suport econòmic de la Diputació de Barcelona.

Necessitat/ Idea → Diagnostic/ DAFO → Presentació de proposta projectual a les institucions → Finançament → Execució del projecte
Treball en equip i assessorament

RESULTATS

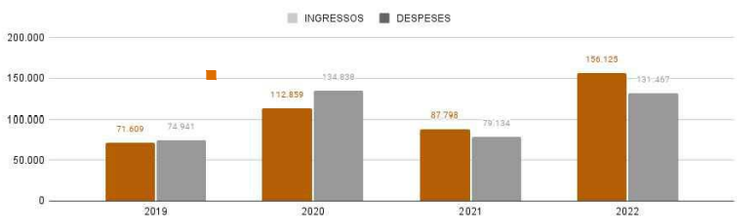

FORMEN PART DE:

XCN XARXA PER A LA CONSERVACIÓ DE LA NATURA
RED DE MUNICIPIOS POR LA AGROECOLOGÍA
xes
PAMAPAM

COL·LECTIU EIXARCOLANT

Yan Cao

El Colectivo Eixarcolant se dedica a fomentar un modelo de producción, distribución y consumo de alimentos, y de desarrollo socioeconómico, más sostenible, ético y justo. Desde 2016, llevamos a cabo proyectos en toda Cataluña en áreas de investigación, dinamización territorial, divulgación y formación, y asesoramiento para hacer posible que estas especies y variedades vuelvan a cultivarse, comercializarse y consumirse de manera sostenible y ética.

Es necesario recuperar un patrimonio que puede parecer algo del pasado pero que és imprescindible para transformar el futuro. En definitiva, hay que generar el marco para hacer posible que la producción, distribución y consumo de estas especies sea viable y resalte que otro modelo agroalimentario es tan posible como imprescindible.

Recuperar y popularizar los usos que los habitantes de un territorio determinado daban a las plantas silvestres y a las variedades agrícolas tradicionales, adaptarlos a la realidad del siglo XXI y volver a poner a disposición de la sociedad estas especies y sus productos derivados para que sean utilizados de manera normal en la vida cotidiana, son elementos indispensables para hacer posible la transformación del modelo agroalimentario.
Con este objetivo, trabajamos en 10 líneas de acción complementarias y clave para efectuar la transformación del modelo agroalimentario: más sostenible, más saludable, más justo. Es posible, será una realidad.

Dinamización territorial
de variedades tradicionales y especias silvestres

Descripción
Dinamitzar, vol dir aconseguir que passin coses, en positiu, fins i tot aquelles que d'entrada semblen impensables. Significa escoltar, entendre, recollir totes les visions per contraposades que siguin, i fer propostes constructives que assoleixin el consens i que estiguin plenament argumentades. Vol dir també tenir paciència, perquè els canvis de fons requereixen temps.

La dinamització territorial és clau perquè permet identificar les necessitats, problemàtiques o conflictes d'un determinat territori o sector, i establir les bases i el camí per aportar-hi respostes i solucions. Es tracta de contribuir a la definició d'un model, horitzó, de desenvolupament que incideixi positivament sobre les activitats que es duen a terme en sòls agrícoles i forestals i totes aquelles que formen part de la cadena de valor que en deriva. Alhora, aquesta dinamització, també ha de permetre generar una economia sòlida i crear ocupació a partir del sector primari, i fomentar el consum de productes de proximitat, qualitat, i obtinguts de forma sostenible a nivell ambiental, social i econòmic.

Alhora, la dinamització territorial també ha de permetre identificar els valors o singularitats d'un determinat territori, els quals contribueixen al benestar general de la població gràcies a l'aprovisionament de serveis ecosistèmics, i contribuir a la seva millora i preservació. Per exemple, permet incrementar la qualitat dels paisatges i dels espais de lleure dels quals gaudeix la població local. En conseqüència, el retorn dels projectes de dinamització incideix positivament sobre el conjunt de la població que viu en el territori on es desenvolupa.

Recuperación
de variedades tradicionales y especias silvestres

Descripción
Esta es la línea de acción que representa la esencia y los fundamentos del Colectivo Eixarcolant. Si no protegemos las especies silvestres comestibles y las variedades agrícolas tradicionales, junto con sus usos, es imposible convertirlas en herramientas de transformación del modelo.

Numerosos estudios científicos han destacado la importancia crucial de que estas especies y variedades regresen a las explotaciones agrícolas, a las tiendas y a las cocinas de todos los hogares.

Tenemos, cerca de casa, cientos, miles de especies silvestres y variedades tradicionales que podríamos cultivar, comercializar y consumir normalmente. Pero muchas de estas especies y variedades han desaparecido prácticamente.

El 90% de la población mundial se alimenta de tan solo 30 especies vegetales, pero solo en la región de Anoia, hemos encontrado más de 100 especies silvestres comestibles y se habían cultivado más de 500 variedades agrícolas tradicionales. En toda Cataluña, el número supera con creces el millar. Y es precisamente por esta razón, debido a esta gran diversidad pero también a su gran fragilidad y rápida desaparición, que es necesario llevar a cabo proyectos que permitan recuperarlas, documentarlas, conservarlas y hacer que se conviertan en una herramienta de cambio.

Proyectos realizados
Parqué Agrario de la Cuenca de Òdena

El proyecto del Parque Agrario de la Conca de Òdena nace con la voluntad de crear una herramienta de dinamización territorial que permita incidir positivamente sobre las actividades que se desarrollen en suelos agrícolas y forestales, junto con todas aquellas actividades relacionadas, como pueden ser la ganadería , la agroindustria transformadora, la gastronomía, el turismo y el ocio, entre otros

El objetivo general del Parc Agrari es favorecer el desarrollo de un modelo agroalimentario basado en la calidad y la proximidad. Haciendo así que sea resiliente al cambio climático y poco dependiente del mercado global. Fomentar la transformación de las materias primas mediante el desarrollo de la agroindustria y que permita la gestión sostenible del mosaico agroforestal y de los servicios ecosistémicos. Fomentar también, el desarrollo de actividades económicas dinamizadoras asociadas a la actividad agrícola y al territorio, que haga accesible para toda la población una alimentación equilibrada y de calidad basada en productos locales, y que se convierta en motor económico mediante la generación de empleo de calidad en torno al sector agroalimentario y las actividades asociadas.

El proyecto del Parque Agrario de la Conca de Òdena nace con la voluntad de ser una herramienta de dinamización social y económica que ponga en valor el territorio y todas las actividades que se desarrollan.Debe permitir generar una economía sólida y sostenible enginada en todo lo que deriva del territorio (ya sean productos o servicios); que es la que permitirá la preservación de los servicios ecosistémicos y los valores que el territorio nos ofrece y de los que todos y todas, como ciudadanos, disfrutamos.

El Parque Agrario de la Cuenca de Òdena incluirá 10 municipios (Argençola, Capellades, Carme, Castellolí, Cigrons, Jorba, Igualada, La Pobla de Claramunt, La Torre de Claramunt, Òdena, Orpí, Rubió, Sant Martí de Tous, Santa Margarida de Montbui, y Vilanova del Camí), que en conjunto representan una superficie de 372,18 km2 y una población de 80.829 habitantes (datos IDESCAT 2018). Este área presenta las características idóneas para la creación de un Parc Agrari ya que presenta un territorio eminentemente agrícola pero con un importante núcleo de consumidores y cercano al AMB.

Paisajes culturales
Los paisajes que actualmente caracterizan a la Cuenca de Òdena, son fruto de la interacción entre el territorio y el ser humano durante siglos y siglos. Esta interacción ha generado paisajes culturales de gran riqueza, dominados tradicionalmente por un mosaico agroforestal muy diverso, que es en definitiva la esencia de todas las zonas mediterráneas, y por tanto también de la Cuenca de Òdena. Actualmente, este mosaico se va empobreciendo debido al modelo agrícola imperante y de desarrollo socioeconómico preponderante desde los años 70 del siglo XX, afectando por ejemplo a la calidad de los servicios ecosistémicos, a incrementando alarmante el riesgo de grandes incendios forestales.

Hoy por hoy el reto es mantener la diversidad paisajística, funcionalidad, biodiversidad, servicios ecosistémicos, y actividad económica de un mosaico agroforestal que se ha ido empobreciendo a manchas forzadas en las últimas décadas, al abrigo de unas dinámicas sociales y económicas que han transcurrido de espaldas al territorio ya todo lo que en él se incluía. Éste, es también, uno de los objetivos de fondo del Parque Agrario de la Cuenca de Òdena, preservar aquello que no es poco- que todavía tenemos, y recuperar, poco a poco el patrimonio cultural, social, ambiental, y económico que representan los ecosistemas agrarios y forestales de la Cuenca de Òdena, y todas las especies y variedades que crecen y se cultivan.

Vegetación y flora
Los paisajes de la Cuenca de Òdena se caracterizan por un mosaico agroforestal donde predominan los cultivos extensivos de secano y la vegetación mediterránea septentrional. Los bosques corresponden principalmente a pinares, sin los que predomina el pino carrasco (Pinus halepensis) a pesar de la presencia de pino laricio (Pinus nigra subsp. salzmannii) en las zonas más altas y umbrías-, y algunos encinares y rovledas, principalmente con encinas (Quercus ilex) y diversas especies de roble (Quercus faginea, Quercus humilis, Quercus cerrioides), que se hacen más abundantes en los ecosistemas que se acercan al clímax.

Fauna
El mosaico agroforestal de la Conca de Òdena, donde se combinan cultivos extensivos de secano con bosquets y matarrals, forma un espacio natural muy interesante para el mantenimiento de poblaciones de fauna salvaje propias de ambientes mediterráneos. De hecho, la variedad de recursos y hábitats disponibles en las zonas de mosaico suele mantener una diversidad y abundancia faunística aún más importante que en las grandes extensiones forestales, un argumento más que refuerza la importancia de preservar este mosaico.

Los zonas abiertas, márgenes de cultivos y claros, son el elemento necesario para el mantenimiento de una comunidad muy diversa -más de 70 especies- de mariposas, que son un grupo indicador de la diversidad de invertebrados de una zona y que es el alimento de toda una red trófica importantísima.

Proyectos realizados
Conocimientos tradicionales relativos a la biodiversidad cultivada en el norte del Parque Natural del Cadí-Moixeró

Con el apoyo del Parque Natural de Cadí-Moixeró, el Colectivo Eixarcolant ha llevado a cabo un proyecto para investigar, conservar y divulgar la diversidad de plantas agrícolas y ornamentales y sus conocimientos tradicionales en la zona norte de Cadí-Moixeró. Durante 2021 y 2022, se realizaron visitas y 68 entrevistas clave en casi todos los pueblos de la zona, resultando en cerca de 250 entradas en el banco de semillas y la identificación de unas 300 variedades tradicionales. Además, se fundó la asociación "Llavors del Cadí" para proteger estas variedades locales, promoviendo su valor a través de diversas actividades divulgativas.

Cultivando especias silvestres comestibles

Al nostre entorn trobem moltes espècies silvestres comestibles que avui en dia ja quasi no es consumeixen. Però són espècies altament adaptades al territori, i en conseqüència poden ajudar-nos a diversificar els nostres cultius, fer-los més resilients al canvi climàtic, oferir-nos una dieta més variada, i en definitiva impulsar un canvi cap a un model agroalimentari més sostenible. Per això, des del Col·lectiu Eixarcolant cultivem aquestes espècies silvestres comestibles per tal de fer-les més accessibles i promoure la recuperació dels seus usos i consum.

Una línia que es treballa en el marc d'aquest projecte, consisteix en treballar amb diversos restauradors de la comarca, proveint diverses plantes silvestres i assessorant-los en com introduir-les en els seus plats i menús. D'aquesta forma, conjuntament amb els restauradors, es promou la divulgació d'aquestes plantes, arribant a un ampli públic de consumidors, que poden tastar-les i (re)descobrir que moltes "males herbes" del seu entorn son en realitat comestibles i bonísimes!
S'està treballant també en el cultiu i la recol·lecció de llavors d'aquestes espècies i properament es comercialitzaran, per tal de que tothom qui vulgui pugui adquirir-les i plantar-les al seu hort, jardí, o camp. Ampliant d'aquesta manera l'oferta actual de llavors a sembrar als horts, camps, parcs i jardins, sent aquesta oferta una alternativa sostenible de cultius.

Llavors d'espècies plenament adaptades al nostre entorn, cultivades amb respecte amb la natura, collides, netejades i seleccionades pel seu equip i amb ajuda de voluntaris. Llavors que ompliran de diversitat els nostres plats, des dels més sofisticats als més senzills. Llavors que recuperen el passat i volen transformar el futur!

CONSORCI DE GALLECS

Júlia Cánovas
Jordi Cabré

Gallecs, un espai rural de 733,52 hectàrees, s'ubica a quinze quilòmetres al nord de Barcelona, mantenint intactes els seus valors naturals i paisatgístics en un entorn profundament influït per l'activitat humana. La seva principal ocupació és l'agricultura, i actualment està en curs una transició cap a mètodes agrícoles ecològics. També serveix com a àrea recreativa, cultural i de lleure per als municipis veïns, representant un verd pulmó per a la Regió Metropolitana de Barcelona, enmig d'una àrea densament urbanitzada amb més de 150.000 habitants.

En aquest marc, el model agrari de Gallecs busca una gestió més sostenible del territori, tant des d'un punt de vista mediambiental com econòmic. L'objectiu és establir sinergies amb les terres circumdants i harmonitzar les activitats culturals i de lleure amb l'agricultura. Només a través d'una gestió agrícola racional es podrà assegurar la preservació tant dels valors naturals com culturals d'aquest territori.

La primera menció històrica de Gallecs es troba en l'acta de consagració de l'església de Santa Maria de Gallecs a Parets del Vallès, datada l'any 904.

Posteriorment, s'hi troben diverses referències en documents històrics, sobretot en donacions efectuades al monestir de Sant Cugat, que ofereixen una visió de la vida a Gallecs durant el segle X. Es tractava d'una comunitat relativament petita, formada per famílies dedicades a la agricultura i establertes prop dels camps en habitatges senzills. Les terres conreades es dividien en parcel·les normalment petites d'aproximadament una hectàrea, amb camps destinats al cultiu de cereals o lleguminoses, així com a la vinya. A prop dels cursos d'aigua es cultivaven productes hortícoles i arbres fruiters.

El nucli urbà principal tenia com a punt central una església, la mateixa que es pot contemplar avui dia al mateix emplaçament: l'església de Santa Maria de Gallecs, d'estil romànic datada del segle XII. S'han descobert restes de mosaics molt més antics (paleocristians, del segle IV) al subsòl d'aquest edifici romànic. La primera menció escrita de l'església data de l'any 1008, tot i que la referència a Gallecs com a parròquia és posterior, de l'any 1089.

Església de Santa Maria de Gallecs

Torre del Vallès

Can Chui

Can Vila

Can Mulà

Can Jorret

Can Nicolau

Can Mateu

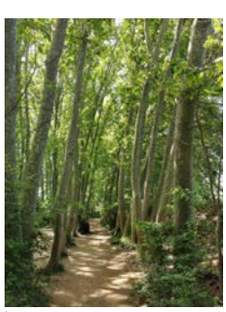
Zones de bosc

Camps de conreu

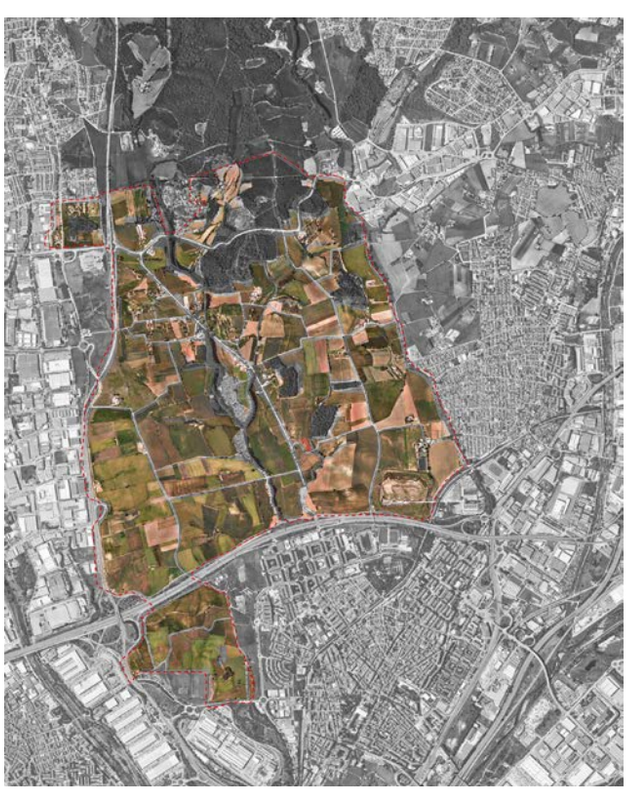

NEOPAGESOS

Núria Oliver
Nicholas Velten

FORMATGERIA DE MONTMELÚS - Ger, Baixa Cerdanya

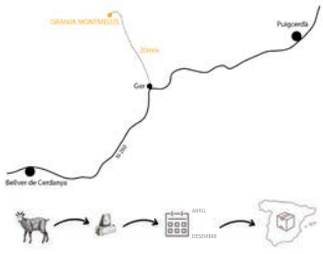

AGROPECUÀRIA LLAVORA - Ventalló, Girona

RAMATS AL BOSC L'ELVIRA- St. Pere de Vilamajor, Baix Montseny

LÀCTICS DE SERRAT GROS - Josa de Cadi, Alt Urgell

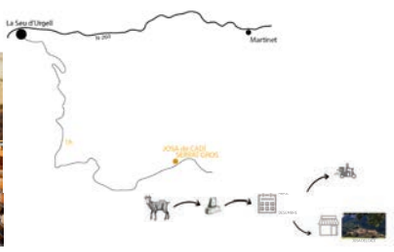

LES VAQUES D'EN MEL - Masia el Pujol, la Selva

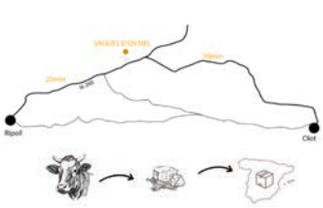

Producte de proximitat i qualitat = potencia l'activitat econòmica local

Cicle biològic tancat = impacte positiu al medi

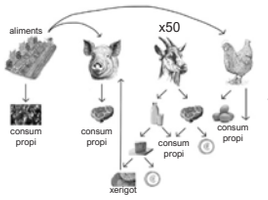

- Visites a la granga + tast de formatges
- Autosuficients: generen energia amb plaques solars i obtenen l'agua d'un pou
- Cabres de raça alpina, aguanten les dures condicions de T° a 1600m

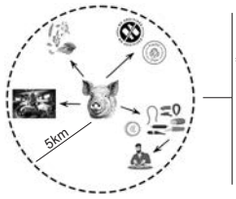

- Vincle entre el territori, els productors i els consumidors locals. Donar valor al producte de proximitat

RAMADERIA EXTENSIVA

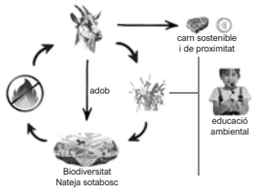

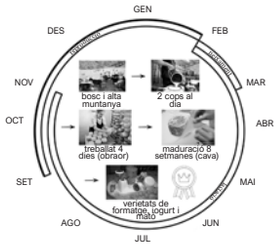

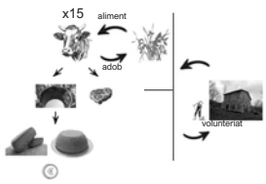

RETA - Red de espaciostest agrarios
XRA - Xarxa pel relleu agrari

Marta Salvador
Isa Gismero

RETA RED DE ESPACIOS TEST AGRARIOS

La “Red de espacios test agrarios” (RETA) és un projecte d’innovació social creat a España el 2018 amb l’objectiu de promoure l’incorporació de nous agents al sector agrari i fomentar el relleu generacional en el medi rural.
Existeix un problema latent amb el relleu generacional, com podem veure en el gràfic, llavors la RETA intenta promoure i ajudar a les noves generacions per adaptar-se al camp.
El projecte RETA es centra en l’implementació d’espais test agraris, que són àrees de demostració i experimentació on els joves agricultors poden adquirir experiència pràctica en la gestió d’explotacions agrícoles.
Els espais test agraris generen un suport físic, allí on poder desenvolupar l’agricultura o la ramaderia, una maquinària, etc. Un suport legal, on es guia en tots els àmbits legals per a la nova creació i finalment un suport integral, personal amb els dubtes i les preocupacions que puguin sorgir a part d’ensenyament continú per part d’agricultors amb experiència.

Caps d’explotació agrícola per edat

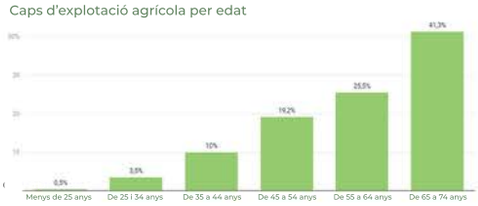

Es tracta d’un projecte que promou una sostenibilitat a partir de:

- Beneficis socials: Captar més joves al món rural, la recuperació de terrenys abandonats i repoblant els llocs amb joves agricultors.

-Beneficis ambientals: Fomentant l’agricultura, el producte de KM0, i amb un tipus de producció respectuosa amb el medi.

-Beneficis econòmicsMés producció, de calitat i propera, generació de nous llocs de treball, millora a l’economía local.

El moviment RETA funciona per tota espanya, tot i que on hi ha més espais és a Catalunya, en podem veure la situació geogràfica de cadascún al plànol. Actualment veiem que Catalunya consta de 5 espais operatius, i d’uns altres 2 que estan en projecte.

Viver d’agricultors de Rufea

Situat a Lleida

Producció d’hortalisses en ecològic, però obert a altres cultius.

Gandeta

Situat a Gandesa

Producció de carn de cabrit.

Vall del Ges, Orís i Bisaura

Situat al Ripollès

Producció de carn de cabrit, oví i llet.

Belltall

Situat a Belltall

Producció d’all.

Baix Llobregat

Sant Vincenç dels Horts

Producció d’hortalisses.

XRA XARXA PEL RELLEU AGRARI
XRA: ARRELEM UNA NOVA PAGESIA

La Xarxa pel Relleu Agrari (XRA) està formada per un conjunt divers de persones i organitzacions que treballen pels territoris rurals, conscients de les necessitats actuals i reptes futurs del sector agrari.
La missió és incentivar, facilitar i transformar el relleu generacional impulsant nous models agraris econòmicament viables, que contribueixin a la conservació de la natura i a la justícia social.

OBJECTIUS DEL PROJECTE:

- Facilitació de processos d’incorporació progressiva
- Foment del model productiu sostenible / arrelat
- Creació de xarxa. Comunitat d’actors
- Generació de coneixement
- Sensibilització sobre el relleu agrari
- Incidència en polítiques de desenvolupament rural

Relleu Agrari RELLEU AGRARI:
Sense camps no hi ha futur

ADRINOC lidera el projecte de cooperació Relleu Agrari per al període 2023-2027, en el qual hi participen 9 Grups d’Acció Local (GAL) de Catalunya i el GAL francès PTR Ariège. L’objectiu d’aquest projecte de cooperació és el d’acompanyar, des del territori, a aquelles persones implicades en el procés de relleu d’un espai agrari, creant eines concretes que facilitin la incorporació d’una nova generació agrària a models productius i comercials que assegurin la continuïtat de les explotacions agràries i l’abastiment d’aliments de proximitat, saludables i de qualitat.

OBJECTIUS DEL PROJECTE:

- L’intercanvi de coneixements i innovació entre entitats vinculades al relleu agrari
- L’acompanyament a les persones implicades en el procés de relleu agrari i l’arrelament al territori
- La sensibilització i divulgació vers el món rural

MONTE CARASSO

Lluis Castañer
Alejandro Gastiasoro

La ciudad de Monte Carasso se localiza en el sur de Suiza, específicamente en el cantón de Ticino, dentro de la provincia de Bellinzona. Se destaca por su entorno montañoso, dominado por los Alpes, donde el valle del río Ticino representa la única área disponible para el desarrollo urbano.
La estructura urbana histórica de Monte Carasso está intrínsecamente ligada a su entorno montañoso. Las calles, que no siguen una disposición ortogonal, se adaptan de manera orgánica a la topografía del terreno. Esta disposición crea un tejido urbano fragmentado, donde aparte de notables edificios públicos como ayuntamientos e iglesias, predominan las pequeñas casas adosadas de estilo unifamiliar.

La piedra es el material principal de construcción, ya sea expuesta en fachadas o revestida con yeso. A pesar de la variedad de estilos arquitectónicos, la cohesión del tejido urbano es significativa. La compactidad se logra mediante la proximidad entre edificaciones, que suelen estar situadas directamente en la línea de la calle, y la presencia de muros opacos que delimitan las parcelas.
En la segunda mitad del siglo XX, Monte Carasso experimentó una transformación significativa en consonancia con las tendencias urbanas y económicas globales. Se convirtió gradualmente en un suburbio o patio trasero de un centro urbano más grande: Bellinzona.

Este proceso de transformación se vio impulsado por el rápido desarrollo del transporte por carretera, lo que resultó en la conversión de los espacios de la calle en vías de circulación y la construcción de una autopista en las cercanías de la ciudad. Como resultado, la tipología arquitectónica predominante pasó a ser la de villas unifamiliares aisladas, en contraste con las estructuras más compactas y tradicionales que caracterizaban a Monte Carasso en épocas anteriores.

Esto ha llevado a que estas localidades se conviertan en una franja indefinida de suburbios ubicados entre Bellinzona y Locarno. La homogeneización de la arquitectura y el estilo de vida, impulsada por la influencia de los centros urbanos más grandes y el desarrollo de la infraestructura vial, ha contribuido a diluir las características únicas de cada localidad, erosionando su identidad y singularidad.
En 1979, Luigi Snozzi comenzó su labor en Monte Carasso al recibir un encargo municipal para diseñar una nueva escuela primaria, como parte de un plan de desarrollo modernista. Sin embargo, Snozzi cuestionó la ubicación asignada para la escuela en los suburbios en desarrollo de la ciudad, cerca de la carretera. En su lugar, propuso ubicarla en el corazón mismo de Monte Carasso, con el objetivo de devolver al pueblo su estructura original mediante la creación de un espacio público central. Su enfoque buscaba revitalizar el tejido urbano existente y promover una mayor cohesión social al situar la institución educativa en el corazón de la comunidad.
El primer paso fue la organización de una escuela en el antiguo monasterio agustino reconvertido. Esta iniciativa no solo dio lugar a la creación de un espacio educativo, sino que también generó una serie de espacios públicos complementarios, entre los que se incluyó una plaza central creada a partir del antiguo claustro del monasterio. La actitud favorable de las autoridades municipales, especialmente del alcalde de la ciudad, permitió que en los años siguientes Snozzi pudiera diseñar y construir otras instalaciones en el centro de Monte Carasso. Estas incluyeron tanto instalaciones públicas como un gimnasio, un cementerio y un salón de usos múltiples, como también instalaciones semipúblicas como una sucursal bancaria, y hasta instalaciones privadas como la casa del alcalde. Este enfoque centrado en la revitalización del centro urbano demostró ser un medio eficaz para preservar la identidad y la cohesión comunitaria de Monte Carasso.

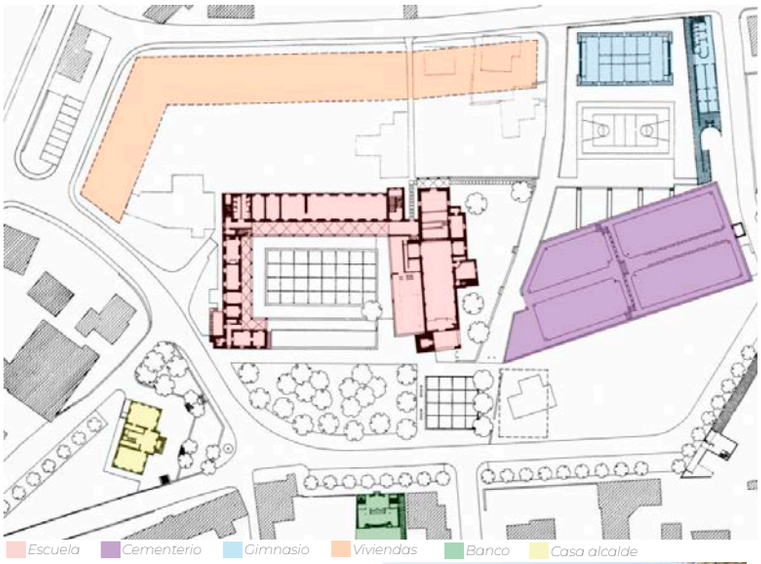

Vista del cetntro del pueblo ,1978

Vista del cetntro del pueblo ,1993

MÓN SAN BENET

Eva Álvarez
Sofia Cazorla

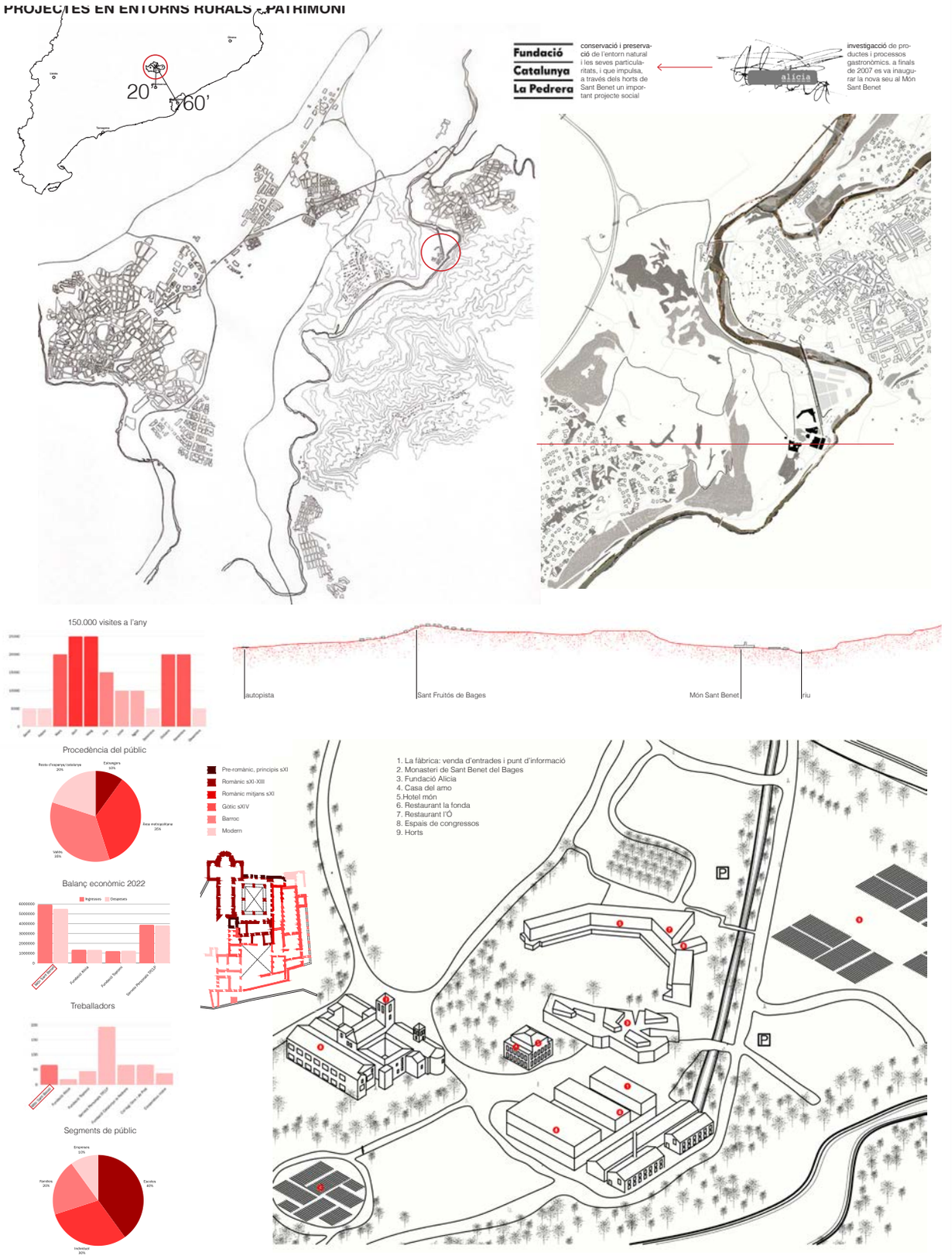

CIPS - Centre d'interpretació de la pedra seca

Joan Lligé
Claudia Clemente

Visites i Rutes Guiades

Ruta pels paisatges de la pedra seca

Inclou la visita al Centre d'interpretació de la Pedra Seca i el guiatge per conèixer el paisatge de la zona i observar les diferents tipologies de construccions de pedra seca.

Ruta Monumental

En aquesta ruta es visita pels diferents espais monumentals del poble com són l'Església de Sant Salvador, l'Església Nova i les façanes de casa Gort, casa Oró i de l'ajuntament.

Ruta de l'Oli

En aquesta ruta es visita el moli d'oli de Bep del Canut, així com també els diferents espais monumentals del poble. En finalitzar la visita, hi haurà un tast d'oli d'oliva verge extra local.

Col·lecció Etnològica Josep Jané i Periu

Recull d'interessants objectes de la llar, la pagesia i la vida rural. També es pot descobrir el vincle del científic Joan Oró i del músic Emili Pujol amb Torrebesses a través dels seus objectes personals.

Activitats

Tallers Familiars

El centre ofereix diferents tallers, alguns d'ells enfocats en la pedra seca i d'altres cap a l'oli d'oliva o el patrimoni de Torrebesses.

Tallers per a Escoles i Centres Educatius

Des del CIPS s'ofereixen visites guiades per a escoles, adaptades a cada nivell escolar, on s'explica la tipologia de construccions de Pedra Seca que trobem a Torrebesses així com la seva tècnica constructiva.

Curs Teòric-Pràctic de la Pedra Seca

Cada estiu amb el Museu i Centre de la Cultura de l'Oli de Catalunya es fa el curs de la pedra seca dins de la Universitat d'Estiu de la Universitat de Lleida. La finalitat d'aquest curs és l'estudi i el coneixement de les construccions de pedra seca i la seva tècnica constructiva.

Concurs de Fotografia de la Pedra Seca

Cada primavera, es celebra el concurs de fotografia de la pedra seca, i posteriorment, es visita l'exposició al Centre d'Interpretació de la Pedra Seca amb les fotografies presentades.

L'art de la pedra seca està inclosa en la Llista Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial per a la UNESCO. Aquest conjunt de coneixements i tècniques consisteix a aixecar qualsevol construcció amb pedres de l'entorn immediat sense cap material de cohesió. Trobem una gran diversitat tipològica de construccions, en la seva major part relacionades amb l'economia tradicional agro-ramadera, l'explotació del bosc i l'abastament d'aigua. Es tracta d'una arquitectura integrada en l'entorn, i que en algunes zones ha contribuit decisivament a la configuració del paisatge local.

Amb la crisi dels modes tradicionals d'explotació dels entorns rurals, ha davallat de manera dràstica la construcció utilitària d'aquestes edificacions, donant pas a constructors especialitzats i a persones que aprenen i practiquen la tècnica de la mà d'associacions culturals, com ara l'Associació per la Pedra Seca i l'Arquitectura Tradicional (APSAT).

Centre d'Interpretació PEDRASECA TORREBESSES

El Centre d'Interpretació de la Pedra Seca (CIPS) és un punt de trobada per a descobrir la tècnica de la pedra seca i gaudir del patrimoni històric i etnològic de Torrebesses. El centre disposa d'una petita exposició permanent anomenada "Tota pedra fa paret" sobre la pedra seca a la primera planta i a la planta baixa presenta un espai d'exposició temporal no només per exposicions que tinguin a veure amb la pedra seca sinó que també representa un espai per descobrir artistes joves i/o de proximitat que volen mostrar al món la seva obra. Cal destacar que el CIPS és també un Punt d'Informació turística del Segrià Sec.

També és el punt d'inici de visites guiades per conèixer les construccions de pedra seca del terme (Aljubs, cabanes de volta, marges, etc.) i el patrimoni de Torrebesses (una església romànica amb un retaule gòtic de pedra policromada, un antic molí d'oli, una col·lecció etnològica, entre d'altres). A més a més, es fan tallers familiars i amb escoles.

Per una altra banda, el Centre compta amb una petita biblioteca dedicada a temes d'història, etnologia i arquitectura rural i, amb especial atenció a la tècnica i les construccions en pedra seca. A més el centre duu a terme iniciatives, jornades i concursos per incentivar l'estudi i el coneixement de la pedra seca. El Centre d'Interpretació de la Pedra Seca disposa d'un servei on es poden consultar en línia estudis i informació relacionada amb les construccions i la tècnica de pedra seca.

SERVEI D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ DE LA PEDRA SECA

Gràcies a la presència d'aquest centre, veiem com altres àmbits també es veuen impulsats, doncs trobem la Cooperativa del Camp de Torrebesses, la qual ajuda a petites empreses del lloc a ser vistes, al mateix cop continuant amb la història i pràctica de l'oli extret de maneres mecàniques, les quals es remonten en temps llunyans i que han guanyat la garantia del selleg europeu de Denominació d'Origen Protegida.

DENOMINACIÓ D'ORIGEN protegida LES GARRIGUES

Com podem veure, aquest centre és un dels encarregats principal de mantenir costums i pràctiques tradicionals de la nostra cultura vives, fent que perdurin en el temps i al mateix temps treballant sinèrgicament amb aquelles entitats que necessiten d'una empemta per a continuar i no ser oblidades. A més a més, ha aconsguit que el Patrimoni local sigui reconegut i correctament valoritzat, aspecte molt important per a la identitat i memòria del poble.

EL CUBO VERDE CACIS

Leslie Gerecz del Águila
Lídia Pagès Becerra

El Cubo Verde es una red informal que aglutina iniciativas de arte vinculadas a entornos rurales. Su principal objetivo es ***promover el encuentro y el intercambio de conocimientos*** entre las diversas "experiencias" de estos espacios de creación.

Entre las inciativas con las que el Cubo Verde trabaja, encontramos El Centre d'Art Contemporani i Sostenibilitat El Forn de la Calç (CACiS).

Es un *espacio dedicado a la experimentación, investigación y difusión de las prácticas artístico-culturales* con la voluntad de estimular la discusión, crítica i reflexión necesaria para buscar una nueva visión de la realitat, fomentando la sostenibilidad como estrategia de reforma.
El Centro recibe el nombre del conjunto de edificaciones que lo forman, un valor arquitectónico industrial recuperado que se ha convertido en uno de los 150 edificios del Patrimonio Industrial Catalán.El CaCis se centra en tres ámbitos:

El *Patrimonio* se convierte en uno de los ejes fundamentales de las acciones desarrolladas desde el centro, siendo la recuperación de las construcciones arquitectónicas de alrededor, realizadas con la técnica de la piedra seca, una de las líneas fundamentales de acción.

En cuanto al ***arte***, CACiS forma parte de la red de fábricas de producción y difusión de nuevos pensamientos contemporáneos de Cataluña aportando actividades, programas y exposiciones en el panorama cultural del Territorio.
Cada año presenta una Convocatoria Internacional de proyectos con residencia que permite realizar los proyectos seleccionados en el mismo centro gracias a las becas otorgadas.

En el ámbito de la ***educación***, el programa parte del arte contemporáneo como vía de expresión para sensibilizar a la sociedad sobre el uso responsable de los recursos naturales con la voluntad de hacer descubrir, a niños, jóvenes y público en general, las problemáticas ambientales actuales, y animarles a realizar proyectos y acciones dirigidas a mejorar el entorno.

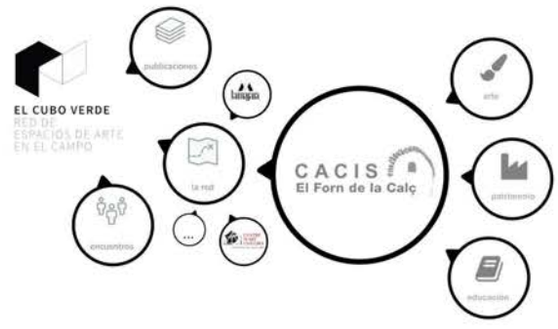

FESTIVALS CULTURALS

Jorge Hermoso
Isabella Hincapié

FESTIVALES DESCENTRALIZADOS

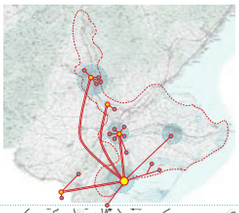

Eufònic es un festival que se celebra en Terres de l'Ebre.
Este evento abarca diversas formas de arte, incluyendo sonido, visuales y actuaciones digitales. A parte, ofrece una amplia gama de experiencias artísticas, instalaciones en espacios museísticos, acciones sonoras en el paisaje, talleres participativos y conciertos en lugares singulares.

La singularidad del paisaje, especialmente el Delta de l'Ebre, es fundamental para el festival, convirtiéndolo en una experiencia anclada en el entorno natural. Las actividades principales están muy segregadas, teniendo lugar en localidades como Amposta, Tortosa, Camprodó, Miravet, Roquetes y Ulldecona, Delta de l'Ebre...

Eufònic Campus alberga talleres y actividades participativas arraigadas al contexto local fusionando tecnología, luz, sonido, arte, paisaje y comunidad.

El festival está dispuesto para un público joven de manera principal, pero luego promueve actividades para todos los públicos.

Eufònic se ha ganado una reputación por su enfoque innovador y experimental en la presentación de música y arte contemporáneo, atrayendo tanto a artistas emergentes como a figuras establecidas en la escena internacional, promoviendo un intercambio cultural y una exposición a nuevas perspectivas y tradiciones.

Se expande a lo largo del Ebro, creando una conexión interpoblacional muy importante, dando paso a un sin fin de actividades que se reparten entre edificios públicos y localizaciones naturales de gran relevancia.

Tiende a haber espacios para la promoción de artistas y proyectos que se dedican a la creación cultural con una perspectiva ecológica y sostenible. Esto influye positivamente en la percepción y las prácticas del público, siendo este evento una ocasión para la diversión y el entretenimiento así como de otras

Estos festivales y eventos culturales tienen un gran potencial como altavoces para la difusión y concienciación social sobre la necesidad de impactar mínima y positivamente en el entorno donde se celebran. Estos eventos reúnen a grandes cantidades de personas y, por lo tanto, ofrecen una plataforma única para la transmisión de mensajes importantes sobre sostenibilidad y respeto al medio ambiente.

Cantilafont incluye conciertos en vivo, espectáculos de teatro, exhibiciones de arte, actividades al aire libre y opciones gastronómicas. El festival suele atraer a residentes locales y visitantes de la región.

El festival está dispuesto para un público general, donde jóvenes y mayores disfruten de unas actividades, concientos y espectáculos para todos los públicos.

El festival tiene un impacto muy grande con respecto a Sant Feliu Sasserra, localidad donde se celebra, ya no solo culturalmente, sino económica.

Proporciona una revitalización rural, mejora de infraestructuras y calidad de vida local.

Además, con la intención de dar valor a la proximidad y priorizar al público y al espacio, el festival promueve los productos de kilómetro 0.

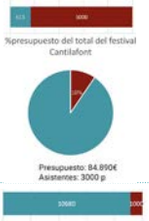

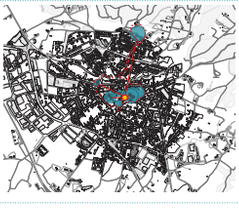

El Càntut da importancia a las canciones como parte integral de nuestra historia personal y cultural. Destacan las conexiones emocionales con la música desde la primera infancia hasta la vida adulta.

El festival explora diversas dimensiones de la música, desde las canciones de cuna hasta los juegos y canciones de juego a lo largo del tiempo, resaltando la importancia de preservar y celebrar la música popular como herencia cultural.

La música y el canto siempre han tenido un papel importante en la cultura y la comunidad, y se están trabajando para revivir esta experiencia en un contexto más moderno e inspirar a nuevas generaciones a conectar con su propia herencia musical y cultural. Este evento se concibe como el comienzo de una nueva apreciación por el canto colectivo y la música compartida en la vida diaria.

Este festival se centra en una población más avanzada, con una perspectiva de acercar tradiciones y herencias culturales a través de la música a las generaciones más jóvenes.

Por otro lado el festival se centra en hacer un archivo de todas las canciones populares que llevan pasando de boca a boca durante generaciones en aras de preservar el arte sonoro que se crea generación tras generación.

El festival fortalece a la comunidad, conecta diferentes generaciones y preserva la cultura local, al estar más localizado en la región fomenta un proteccionismo de lo propio y celebra la diversidad musical de la misma.

Conexión con la naturaleza

Estos festivales se llevan a cabo en entornos naturales impresionantes, lo que brinda a los asistentes la oportunidad de disfrutar de la belleza del campo y participar en actividades al aire libre, así como descubrir las zonas rurales y disfrutar de ellas.

Fortalecimiento de la comunidad

En las zonas rurales, donde la comunidad tiende a ser más cercana y cohesionada, los festivales pueden fortalecer los lazos entre los residentes locales y los visitantes, de esta manera se crea un sentido de pertenencia y orgullo en la comunidad.

Preservación del patrimonio

El uso del patrimonio local así como la recaudación de fondos para la restauración y el mantenimiento de sitios históricos como edificios antiguos, molinos, iglesias o fortificaciones ayudan a preservar la arquitectura y el patrimonio construido de la comunidad para las generaciones futuras.

Reciclaje y respeto con el medio ambiente

Es crucial para promover prácticas sostenibles y reducir el impacto ambiental de estos eventos pasando por programas de reciclaje, transporte sostenible, energía renovable y eficiencia energética, educación ambiental o reducción de residuos.

Espacio para la creatividad y la innovación

Las zonas rurales a menudo ofrecen un entorno más tranquilo y espacioso que puede inspirar la creatividad y la innovación en la planificación y ejecución de festivales, con actividades de diversas índoles y el escaparate que estos ofrecen otorgan un espacio de experimentación tanto para artistas como para el público.

Promoción de la cultura

Se celebran tradiciones locales que pueden estar en peligro de desaparecer. Esto puede incluir prácticas culturales, artesanías, música, bailes... se ayuda a transmitir las historias y leyendas locales que dan forma a la identidad local, se promociona la gastronomía de la región, etc. Esto no solo entretiene a los asistentes, sino que ayuda a preservarlas.

Intercambio cultural

Al atraer a personas de diferentes orígenes y lugares, se promueve el entendimiento entre comunidades diversas y se enriquece la experiencia de los asistentes al exponerlos a nuevas ideas, tradiciones y perspectivas.

Estímulo económico

Los festivales rurales atraen a visitantes de fuera de la zona, lo que puede impulsar la economía local al aumentar las ventas en tiendas, restaurantes y otros negocios locales. Esto es especialmente beneficioso para las comunidades rurales que dependen del turismo sostenible para generar ingresos.

Celebración de la diversidad

Estos eventos pueden ofrecer oportunidades únicas para reconocer, apreciar y promover la diversidad en sus diversas formas. Desde intercambios intergeneracionales, hasta la inclusión de grupos marginados o minorías étnicas.

CANTILAFONT

Cantilafont
al Lluçanès

CÀNTUT

Càntut | Cançons de tradició oral

EUFÒNIC

eufònic

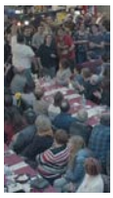

KONVENT.0

Valeria Celi
Rebeca Serret

El Konvent es situa en el núcli poblacional de Cal Rosal en la comarca de Berguedà, en el punt de trobada de tres municipis: Olvan, Berga i Aviá.

Cal Rosal forma part d'una ruta de colonies que es distribueix al llarg de la vall del riu Llobregat, les quals conserven un enriquit patrimoni industrial que ofereix un núcli comercial i de serveis molt interessants.

Tras la crisis de la industria textil i minera, hi va haver un gran nombre de edificis que van tindre que tancar. Dels quals molts d'ells amb el pas del temps van quedar en desús.

La colonia Rosal abans només perdia població, era un nucli poc transitat i poc conegut, però gràcies a la implantació d'aquest projecte van aconseguir que tingui una major visibilitat.

La colonia Rosal abans només perdia població, era un nucli poc transitat i poc conegut, però gràcies a la implantació d'aquest projecte van aconseguir que tingui una major visibilitat.

L'espai escollit per implementar el projecte Konvent ha estat l'antic convent de monges.

Aquest centre destinat a l'art i la cultura s'ha transformat en un punt cultural de referència tant a nivel local com global.

La seva funció principal és la mediació cultural a través de la creació i difusió artística.

L'essència del projecte es la llibertat tant en els aspectes artístics com en la manera de gestió.

Han aconseguit crear una gran comunitat artística que colabora amb molts col·lectius.

El seu objectiu no tracta de fer una restauració historicista, ni de crear un nou espai econòmic, sinó de mantenir-lo i fer-lo funcional per a l'activisme cultural del territori.

Pep Espelt va ser l'encarregat d'ocupar-se dels jardins del convent i a la vegada va anar condicionant alguns racons com a punt de trobada per artistes i col·lectius creatius. Aquest va ser el punt del primer Festival Konventpuntzero a l'any 2006, un dels objectius del qual era dinamitzar la cultura a la comarca del Berguedà.

Es buscava descentralitzar Barcelona com a plataforma de producció cultural i artística.

El festival va acabar desembocant en allò que més tard va ser Konvent

ACTIVITATS

"Les activitats sempre s'han fet al lloc i pensant també en la gent del lloc. No per estar fora de Barcelona les propostes no tenen que ser de qualitat ni innovadores, tot el contrari"

Residències

Konvent convoca residències artístiques que tinguin arrelament amb el territori i apel·lin a l'experimentació, advocant per la creació en el sentit més lliure de la paraula. Aquestes residències són una plataforma d'ajuda per artistes i persones creadores oferint condicions d'espai i concentració per a l'experimentació, ja sigui en el camp de les arts escèniques, arts plàstiques, tecnologia, gastronomia, ciència o altres.

Música

La música forma part de les activitats principals de Konvent. En aquest àmbit s'han gestat infinitat de projectes, idees i obres d'art musicals, música per a pel·lícules, concerts i d'altres. On s'han barrejat diferents estils musicals com el flamenc amb l'electrònica, el folk amb la tecnologia, el burlesque amb música sacra.

Gastronomia

La gastronomia és un altre dels aspectes fonamentals de Konvent. El projecte «Konvent Cuina» es va iniciar a l'antic convent de monges, però va haver de tancar per una qüestió de llicències.

Davant la impossibilitat burocràtica i administrativa de poder establir un restaurant com a espai cultural dins del Konvent, es va assolir aquest projecte d'una altra manera.

El 2016, aquest espai gastronòmic es va establir a un local a la ciutat de Berga, el restaurant Corpus.

Rurbanisme

Entre les activitats proposades per el Kovent també hi ha algunes que tenen com a font principal les colònies dels voltants.

Aquestes accions es fan tant per ajudar als propis habitants com per a sensibilitzar als visitants de la situació d'aquests nuclis.

Aplicacions per a implementar en el nostre projecte

- Promoure la Cultura
- Reutilitzar edificis que estan en desús i donar-li d'identitat
- Atraure nous sectors econòmics
- Promoure el Patrimoni
- Dotar de noves activitats
- Formes de autogestionament del lloc
- Preservar les tradicions

Fotografies del Lloc

CICLE DE VISITES

Laia Claramunt
Erick Jara

Cicle de visites és un projecte impulsat l'any 2019 des de l'Oficina d'Habitatge de la Diputació de Barcelona.

Consisteix a donar a conèixer i posar en valor polítiques públiques locals d'habitatge endegades a municipis de menys de 10.000 habitants de la demarcació de Barcelona, amb intervencions públiques, o rehabilitacions edificatòries utilitzant sistemes de construcció sostenibles.

CICLE DE VISITES

Amb quin objectiu?

L'objectiu és atraure població i frenar la pèrdua afavorint la transferència de coneixements i d'experiències innovadores sobre les polítiques d'habitatge ja implementades i que aquestes puguin ser replicades per municipis similars que comparteixin realitats sociodemogràfiques, econòmiques, laborals o residencials similars.

Cas 1

Cardona i la colònia arquers

Municipi: Cardona

Comarca: Bages

Població: 4.652 habitants

Descripció del cas

Es va inaugurar el cicle de visites "les polítiques dels municipis petits" amb una visita a Cardona i la colònia dels arquers que va tenir una durada de dues hores.

Van dividir la visita al territori en dues parts.

La primera d'elles els responsables de l'Ajuntament de Cardona i de l'oficina d'habitatge de la Diputació de Barcelona van explicar als assistents les actuacions que volien fer.

Aquestes van ser:

-El Programa d'Actuació Municipal d'Habitatge.

-L'estratègia d'optimització i rehabilitació dels habitatges públics cedits a l'ajuntament de l'antiga Colònia minera Arquers.

-Les accions de foment i impuls de la masoveria urbana.

La segona part de la visita va consistir a visitar alguns dels habitatges unifamiliars ja rehabilitats de la Colònia Arquers i l'explicació, per part dels responsables del procés de condicionament que estan duent a terme amb una brigada de joves del municipi, i el programa d'inclusió aquests immobles a la seva borsa de mediació per al lloguer social i/o arrendar-los en règim de masoveria urbana.

Actuacions

2010

Creació d'una Oficina Local d'Habitatge en conveni amb l'Agència de l'Habitatge de Catalunya de la Generalitat de Catalunya. Oficina supramunicipal que presta serveis als municipis de Cardona, Súria i Navàs.

2015

Es va llistar l'Estudi i les propostes per a l'optimització dels 61 habitatges de la Colònia Arquers del municipi de Cardona.
La Colònia Arquers la conformen 61 habitatges unifamiliars que van ser cedits a l'ajuntament a la dècada dels anys noranta quan l'empresa minera propietària d'aquests immobles va fer fallida i en va cedir la titularitat a l'ajuntament.

Seguidament, es va començar a dur a terme la rehabilitació dels habitatges amb el suport econòmic de la Diputació de Barcelona (Catàleg de Serveis: recurs econòmic "Reforma, condicionament i rehabilitació d'habitatges municipals o cedits").

2017

Es va crear una borsa de mediació per al lloguer social en conveni amb l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.

2019

Es van finalitzar les obres de rehabilitació d'un edifici situat al centre històric de Cardona, adquirit per l'ajuntament en 2011, i que es destinarà a allotjaments col·lectius protegits per a persones vulnerables (gent gran).

En procés

Estudi d'actuacions de masoveria urbana.

Resum fotogràfic

Imatges anteriors a les intervencions

Imatges posteriors a les intervencions

Cas 6

El cas de Gallifa: adquisició i rehabilitació del parc públic d'habitatges

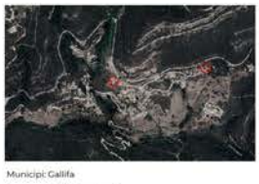

Municipi: Gallifa

Comarca: Vallès Occidental

Població: 186 habitants

Descripció del cas

Aquesta visita del cicle de visites va consistir en l'adquisició i rehabilitació del parc públic d'habitatges

La visita es va estructurar en dues parts.

La primera part, l'alcalde i l'enginyer municipal, van contextualitzar la situació demogràfica i l'oferta immobiliària existent al municipi. L'escassa oferta d'habitatge de lloguer a un preu assequible a Gallifa va motivar que l'ajuntament apostés per crear una borsa d'habitatge públic, adquirint parc privat, rehabilitant-lo i posant-lo al mercat en règim d'habitatge de protecció oficial per a joves.

Durant la segona part de la sessió, les persones participants es van traslladar a l'edifici plurifamiliar conegut com a "Can Munné". Dos dels tres habitatges en què està dividit han estat adquirits per l'ajuntament i han estat objecte d'intervencions de rehabilitació, un dels quals ja ha estat transmès en règim d'HPO. Després es van traslladar a l'habitatge unifamiliar ubicat al carrer de la Solella, núm. 15. L'ajuntament ha rebut la cessió d'ús d'aquest immoble a canvi de la seva rehabilitació. L'habitatge ja s'ha adjudicat a un jove del poble en règim de masoveria urbana.

Actuacions

2016

Es va constituir el registre de solars sense edificar del municipi de Gallifa.

2021

Es va començar amb la rehabilitació d'un habitatge unifamiliar privat cedit a l'ajuntament, ubicat al carrer La Solella, núm 15 de Gallifa, per destinar-lo a HPO per a joves.
Es un habitatge unifamiliar construït sobre una parcel·la de 895 m². La superfície construïda es compon de dues plantes, on la planta baixa està destinada a aparcament i la planta superior està destinada a habitatge amb una superfície útil de 90 m².
L'edifici no presenteava problemes estructurals però per assolir unes condicions d'habitabilitat ha requerit una substitució de tots els tancaments exteriors, una substitució de les instal·lacions d'electricitat, aigua i calefacció i una reforma integral de cuina i cambra higiènica.

2022

Es va adquirir per part de l'ajuntament un dels tres habitatges privats de què consta a la finca coneguda com "Can Munné", situada al carrer Escales de Can Ferrer, 2 Carretera de Sant Llorenç Savall, 15 Gallifa.

2022-2023

Es va començar amb la rehabilitació de l'habitatge adquirit per l'ajuntament a la finca "Can Munné", per destinar-lo a HPO per a joves.

L'edificació consta de tres plantes amb un habitatge per planta, sense divisió horitzontal, i no presentava patologies estructurals. L'immoble de la segona planta, que havia estat adquirit per l'ajuntament, té una superfície útil de 46,5 m² i es trobava en mal estat de conservació. La intervenció de rehabilitació duta a terme ha inclòs el reforç dels forjats, la instal·lació de sistema de calefacció amb caldera de gas, la substitució de la instal·lació elèctrica i dels tancaments exteriors i la reforma integral de cuina i cambra higiènica.

2023

Es va adquirir per part de l'ajuntament d'un segon dels tres habitatges privats de què consta a la finca coneguda com "Can Munné", situada al carrer Escales de Can Ferrer, 2 Carretera de Sant Llorenç Savall, 15 Gallifa.

Resum fotogràfic habitatge carrer La Solella,15,Gallifa

Imatges anteriors a la intervenció

Imatges posteriors a la intervenció

Imatges anteriors a la intervenció

Imatges posteriors a la intervenció

Imatges anteriors a la intervenció

Imatges posteriors a la intervenció

Cas 5

El cas de Saldes: rehabilitació i mobilització del parc públic d'habitatges

Municipi: Saldes

Comarca: Berguedà

Població: 304 habitants

Descripció del cas

Aquesta visita va ser la cinquena edició del cicle de visites i va consistir en la rehabilitació i mobilització del parc públic d'habitatges de Saldes.

La visita es va estructurar en dues parts.

La primera part va anar a càrrec de l'alcalde de Saldes i del cap de l'Oficina d'Habitatge de la Diputació de Barcelona, on van explicar les estratègies i actuacions dutes a terme per l'ajuntament amb el suport de la Diputació de Barcelona

Durant la segona part, l'arquitecte municipal, va mostrar les tres edificacions que havien estat objecte d'intervenció de rehabilitació.

En primer lloc va ser l'edifici conegut com "Cal Metge", del que ja s'havia fet la rehabilitació i s'havia ocupat l'habitatge de la planta superior. Després es va visitar l'edifici de les antigues escoles de Saldes, sobre el qual es va projectar la divisió en tres habitatges i un "espai familiar" a la planta baixa.

Finalment, la comitiva es va desplaçar al nucli de l'Espà, agregat al municipi de Saldes, on s'ubicava l'edifici de l'antiga escola de l'Espà. I es va realitzar una rehabilitació integral on el resultat van ser dos habitatges que ja estan adjudicats.

Actuacions

2018-2019

Es va començar amb la rehabilitació de l'edificació de "Cal Metge".
Cal Metge és una edificació de titularitat municipal situada al nucli urbà de Saldes que havia estat destinada a l'ús de residència del metge i del practicant, però ara ja està en desús des de fa moits anys.
Després de la reforma i condicionament d'aquesta, ha resultat un habitatge de 67 metres quadrats amb la qualificació jurídic patrimonial d'HPO que ja ha estat adjudicat i ocupat. L'antic dispensari, ubicat a la planta baixa, resta pendient de rehabilitació i adequació de l'espai per a ús residencial.

2020-2021

Seguidament, es va dur a terme la rehabilitació de l'edificació de l'antiga Escola de l'Espà de Saldes.
Es un edifici ubicat al nucli urbà d'Espà, agregat al nucli de Saldes.
Es tracta d'una edificació alineda de titularitat municipal amb qualificació d'equipament i que havia estat destinada a ser una escola a la planta baixa i a ser la residència del mestre a la planta superior, però ara ja està en desús.
L'edificació presentava un bon estat de conservació estructural, ja que havia estat objecte d'una intervenció de rehabilitació sobre la coberta i l'envolupant.
Després de les obres de rehabilitació executades van resultar dos habitatges distribuïts en dues plantes.

2021

Es va aprovar per part de l'ajuntament les bases reguladores i la convocatòria per l'adjudicació en règim d'habitatges amb protecció oficial (HPO) de lloguer de tres dels habitatges rehabilitats.

2022

Finalment es va fer la rehabilitació de l'edificació de les antigues Escoles de Saldes.
Es un edifici de propietat municipal amb qualificació d'equipament que havia estat destinat a centre escolar, ubicat al nucli urbà de Saldes.
L'edificació es compon de dues plantes. Compta amb dos locals adjacents, però independents que havien estat destinats a biblioteca i gimnàs, respectivament.
Es projecta la reforma i condicionament dels dos habitatges que ja existien a la planta superior i l'adequació i transformació de les aules de la planta inferior en altres dos habitatges.

Resum fotogràfic "Cal Metge"

ANÀLISI U6t
ANÀLISI U6t

ANÁLISI
U6t

EXERCICIS

EJERCICIOS

EXERCISES

Como se ha indicado previamente en el plan del curso, los estudiantes han completado cuatro trabajos relevantes. El primer ejercicio (E1) requirió la lectura y análisis detallado de diversos ámbitos de estudio, que incluyeron aspectos como el relieve y la hidrología, la distribución de la población y sus dinámicas, la planificación vigente, la participación local, las infraestructuras y la accesibilidad, el parque de la vivienda, los servicios, la forma urbana, las actividades sociales y el patrimonio. Esta fase concluyó con conclusiones plasmadas en documentos DAFO, que resumían las Debilidades, Amenazas, Fortalezas y Oportunidades de cada ámbito.

Siguiendo con el segundo ejercicio (E2), los estudiantes desarrollaron una propuesta inicial de escala territorial que debía destacar los objetivos generales y las ideas principales del proyecto. A partir de estas ideas, se procedió a la realización del tercer ejercicio (E3), que implicaba una intervención a escala local. Esta intervención debía justificar su papel dentro de la estrategia territorial esbozada anteriormente y definir los agentes implicados, razonando cómo se abordaría la transversalidad temática del curso, así como también la escalabilidad.

El último ejercicio (E4) retornó a la escala territorial, promoviendo la contrastación de las propuestas con otros compañeros. Esta revisión buscaba reconsiderar el segundo ejercicio y formular un resultado final para la propuesta.

Es importante señalar que este proceso de trabajo no sigue una línea recta, sino que opera de manera simultánea en diversas escalas. Algunas propuestas del ejercicio 4 pueden coincidir con elementos del ejercicio 2. En esta recopilación, presentamos primeramente los trabajos de análisis del territorio realizados de forma conjunta. Después, resumimos algunos de los trabajos finales, que engloban los tres últimos ejercicios. Hemos organizado estos trabajos en tres paquetes, siguiendo los tres escenarios taxonómicos que forman parte de la estructura del curso.

As previously indicated in the course plan, students have completed four relevant assignments. The first exercise (E1) required a detailed reading and analysis of various study areas, which included aspects such as relief and hydrology, population distribution and dynamics, current planning, local participation, infrastructures and accessibility, the housing stock, services, urban form, social activities, and heritage. This phase concluded with conclusions summarized in SWOT documents, outlining the Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats of each area.

Continuing with the second exercise (E2), students developed an initial territorial scale proposal that was to highlight the general objectives and main ideas of the project. Based on these ideas, the third exercise (E3) was carried out, which involved an intervention at the local scale. This intervention had to justify its role within the previously outlined territorial strategy and define the involved stakeholders, reasoning how the thematic transversality of the course, as well as the scalability, would be addressed.

The final exercise (E4) returned to the territorial scale, promoting the comparison of proposals with other classmates. This review sought to reconsider the second exercise and formulate a final result for the proposal.

It is important to note that this work process does not follow a straight line but operates simultaneously at various scales. Some proposals from exercise 4 may coincide with elements from exercise 2. In this collection, we first present the joint territory analysis works. Then, we summarize some of the final works, which encompass the last three exercises. We have organized these works into three packages, following the three taxonomic scenarios that are part of the course structure.

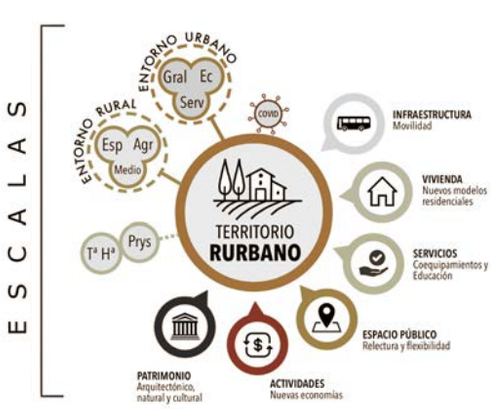

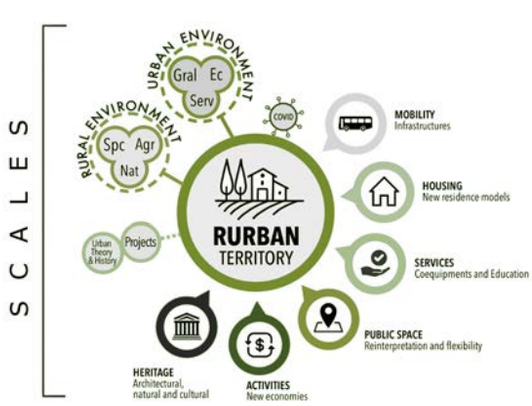

Com s'ha indicat prèviament en el pla del curs, els estudiants han completat quatre treballs rellevants. El primer exercici (E1) va requerir la lectura i anàlisi detallada de diversos àmbits d'estudi, que van incloure aspectes com el relleu i la hidrologia, la distribució de la població i les seves dinàmiques, el planejament vigent, la participació local, les infraestructures i l'accessibilitat, el parc de l'habitatge, els serveis, la forma urbana, les activitats socials i el patrimoni. Aquesta fase va concloure amb conclusions plasmades en documents DAFO, que resumien les Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats de cada àmbit.

Seguint amb el segon exercici (E2), els estudiants van desenvolupar una proposta inicial d'escala territorial que havia de destacar els objectius generals i les idees principals del projecte. A partir d'aquestes idees, es va procedir a la realització del tercer exercici (E3), que implicava una intervenció a escala local. Aquesta intervenció havia de justificar el seu paper dins de l'estratègia territorial esbossada anteriorment i definir els agents implicats, tot raonant com s'abordaria la transversalitat temàtica del curs, així com també l'escalar.

L'últim exercici (E4) va retornar a l'escala territorial, promovent la contrastació de les propostes amb altres companys. Aquesta revisió buscava reconsiderar el segon exercici i formular un resultat final per a la proposta.

És important assenyalar que aquest procés de treball no segueix una línia recta, sinó que opera de manera simultània en diverses escales. Algunes propostes de l'exercici 4 poden coincidir amb elements de l'exercici 2. En aquest recull, presentem primerament els treballs d'anàlisi del territori realitzats de forma conjunta. Després, resumim alguns dels treballs finals, que engloben els tres últims exercicis. Hem organitzat aquests treballs en tres paquets, seguint els tres escenaris taxonòmics que formen part de l'estructura del curs.

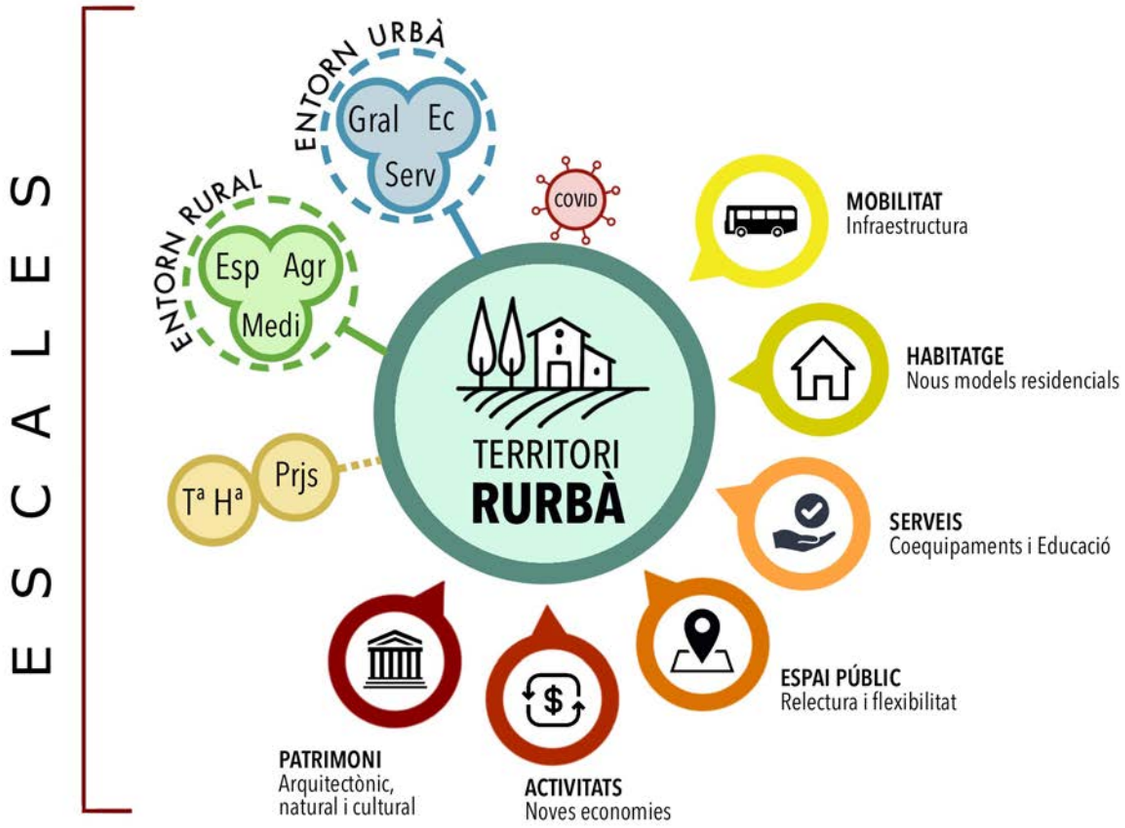

E1

RECONEIXEMENT

Grups de 4 / 4 setmanes

La lectura territorial implica un repte important per dos motius principals. Primer, per la seva dimensió, una escala que s'ha tractat escassament en els cursos anteriors d'Urbanística, i que demana un canvi important en la mirada i l'aproximació a l'àmbit de treball. Segon, per la seva extrema complexitat, ateses les diferentes disciplines i temàtiques que entren en joc i que en configuren de manera específica les seves dinàmiques singulars.

És per aquests dos motius que el primer exercici versarà sobre el reconeixement d'aquest territori, i que analitzarem per temàtiques concretes (per capes) per tal de poder aproximar-nos a aquesta dimensió i complexitat d'una manera més còmoda i segura.

El material que caldrà elaborar serà el següent, amb la documentació que respongui a les preguntes que es formulen. Cada temàtica requerirà, a més, un **plànol conclusiu**:

1. Relleu i hidrologia
   - *Quina és l'estructura principal del relleu?*
   - *Quina repercusió té la hidrologia en la posició dels assentaments?*
   - *On estan les àrees amb pendents inferiors al 5, 10, 15 i superiors al 20%?*
   - *Com afecta el relleu a la xarxa d'infraestructures?*
2. Distribució de la població i dinàmiques
   - *Quins nuclis perden, són estables, o guanyen població?*
   - *Quina relació pot tenir això amb els plànols de relleu i pendents?*
   - *Quines són les piràmides poblacionals per edats i gènere?*
   - *Quin percentatge hi ha de població estable i temporal als nuclis?*
3. Planejament vigent (consulteu el Mapa Urbanístic de Catalunya - MUC)
   - *Quins singularitats mostren els nuclis rurals? Existeixen similituds entre ells?*
   - *Quines proporcions hi ha de sòl industrial respecte el residencial?*
   - *Quina proporció de sòl urbanitzable mostren els nuclis?*
   - *Quines zonificacions són més freqüents?*
4. Participació local. (Caldrà en aquest apartat incorporar al menys dues recerques sobre les inquietuds locals dels residents i/o les administracions locals implicades.)
   - *Quins aventatges i inconvenients manifesten aquests col·lectius?*
   - *Quines són les organitzacions i entitats principals dels nuclis?*
   - *Quins espais utilitzen i com s'organitzen?*

ÍTEMS

5. Infraestructures, accessos i transport
   - *Quina és la jerarquia viària territorial?*
   - *On es produeixen els canvis d'escala jeràrquica en les infraestructures?*
   - *On se sitúen els punts de màxima i mínima accessibilitat?*
   - *Quins mitjans i modes de transport existeixen a l'àmbit?*
6. Parc de l'habitatge
   - *Quina és la distribució de les tipologies residencials?*
   - *Quina és la distribució dels nuclis urbans i dels masos?*
   - *Quin pes tenen els habitatges de segona residència?*
   - *Quin percentatge hi ha d'habitatges llogats, buits i de propietat?*
7. Serveis locals i generals
   - *Quina és la distribució dels serveis locals i generals dels nuclis?*
   - *Quina és l'escala d'aquests serveis?*
   - *Quins d'aquests serveis són compartits entre nuclis?*
   - *Quines mancances més importants detecteu?*
8. Espais públics i forma urbana
   - *Quines singularitats morfològiques mostren els nuclis rurals?*
   - *Quina composició urbana i usos mostren els espais públics principals dels nuclis?*
   - *Quina relació hi ha entre els espais públics i l'entorn natural?*
   - *Com són els límits urbans dels nuclis?*
9. Activitats i dinàmiques socials
   - *Quines activitats econòmiques principals detecteu en els municipis?*
   - *Com funcionen les activitats comercials en els nuclis?*
   - *Com és i com es distribueix l'activitat industrial?*
   - *Com són les iniciatives de les petites empreses i com es distribueixen?*
10. Patrimoni arquitectònic, natural i cultural
   - *Quina és la distribució i el valor del patrimoni arquitectònic?*
   - *On se sitúen els espais naturals protegits i quina accessibilitat mostren?*
   - *Quin pes, distribució i repercusió té el patrimoni cultural?*
   - *Quines repercusions té el patrimoni en les dinàmiques econòmiques i socials del sector?*

CONCLUSIONS

11. **Plànol d'Unitats Geogràfiques**. Cal definir la mida, posició i forma les bosses, les seves estructures, i el seu paper jeràrquic en el territori.

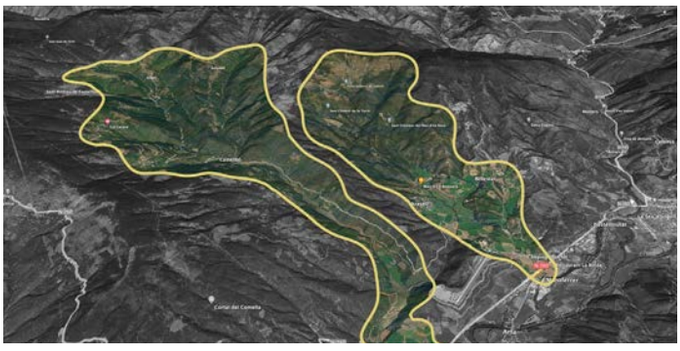

Exemple de definició d'unitats geogràfiques

12. **Plànol de Nodes**, especificant quatre nivells:
    - Nivell 1: **nuclis principals**. Són els més importants, que han de jugar un paper rellevant en la concentració d'usos, i que funcionen com a centres de serveis territorials.
    - Nivell 2: **nuclis secundaris**. Tenen un paper rellevant com a centres dinamitzadors de determinats sectors del territori, on es perfilen àmbits més específics.
    - Nivell 3: **nuclis menors**. Tenen generalment al voltant de 1.000 habitants de mitjana (depèn però molt de la unitat geogràfica), i se situen en general relativament propers als anteriors, i s'estimen clau en el procés de dinamització del territori, ja que són els que permetran reforçar els nuclis menuts de menor nivell, molt més desfavorits quant a les activitats econòmiques i els indicadors poblacionals.
    - Nivell 4: **nuclis menuts**. Són poblacions generalment de menys de 500 habitants, i que estan repartits de manera més o menys homogènia sobre el territori, sovint amb un model d'assentament dispers. Aquests assentaments són els prioritaris per a la seva dinamització, ja que són els que pateixen en major mesura el despoblament, la desacceleració econòmica i l'envelliment poblacional.

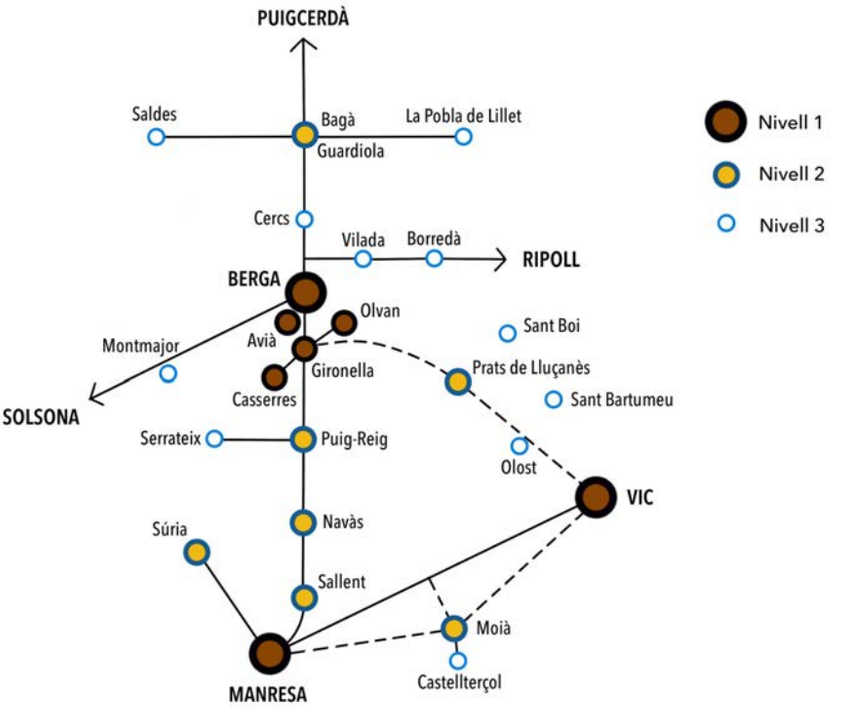

Exemple (manca en aquest cas incloure els nuclis de nivell 4)

13. **Plànol de punts, línies i plans** interpretatiu; ha de ser intuitiu, i significatiu.

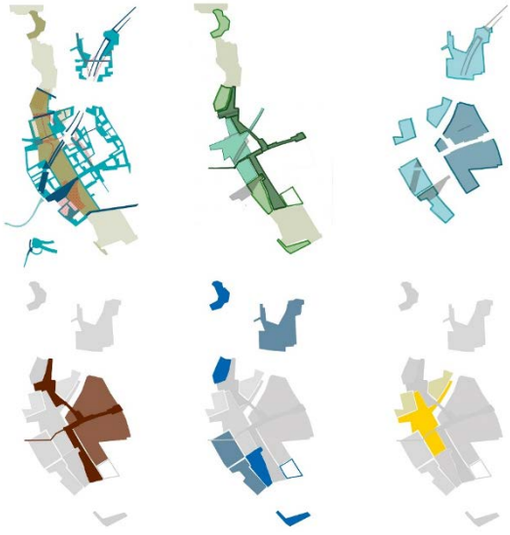

Exemple

14. **Plànol DAFO** de l'àmbit (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats)

Escales de treball generals: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.
Consulteu: http://www.icc.cat/appdownloads/

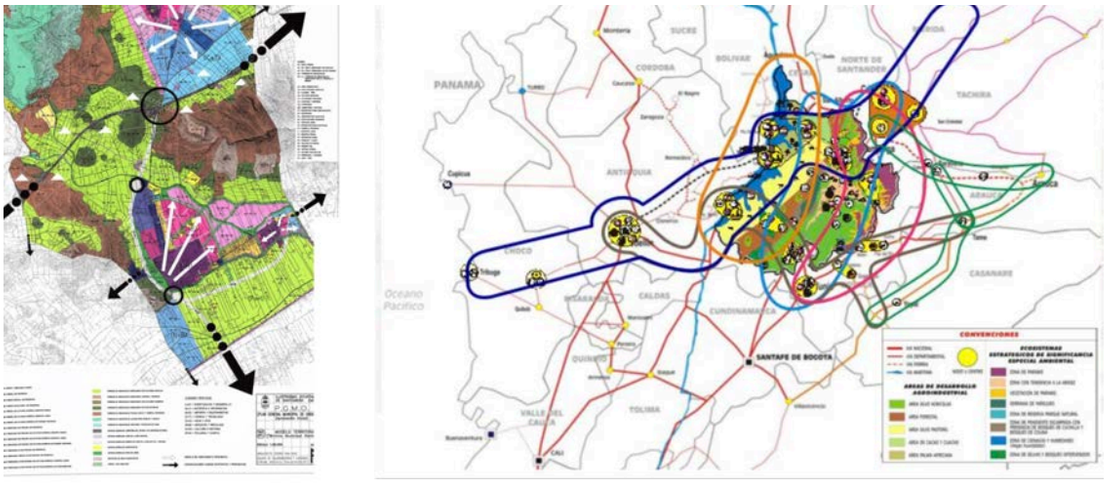

Exemples de plànols DAFO

El lliurament es farà el **divendres 1 de març abans a les 12:00** en un document en format pdf degudament endreçat, per Atenea. També caldrà disposar d'una **versió en paper** per poder penjar-la el mateix dia per compartir la documentació amb la resta d'estudiants i discutir-ho conjuntament.

E2

PROPOSTA ESTRATÈGICA

Grups de 2 estudiants / 6 setmanes

L'anàlisi territorial de l'anterior exercici ens ha d'haver servit per conèixer els aspectes més importants de l'àmbit que estem treballant. Al marge de la lectura dels seus elements constituents, hem intentat extreure'n un síntesi que ha buscat posar de relleu aquelles singularitats del territori que entenem són essencials en la definció d'una estratègia territorial. A través del document DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats) on es posen de relleu aquestes singularitats, podem començar a definir les estratègies que podem implementar en aquest territori per aconseguir-ne un millor equilibri i dinamitzar les seves activitats, al mateix temps que millorar la seva qualitat de vida.

Aquest segon exercici, per tant, preté fer una profunda reflexió sobre les dades i les conclusions de l'anterior exercici (cal per tant que se sustenti sobre el document DAFO realitzat), i poder plantejar una estratègia d'intervenció transversal que abasti i doni resposta simultània als 6 ítems de treball (mobilitat, habitatge, serveis, espais lliures, activitats i patrimoni), tot plantejant una proposta raonada de reequilibri sobre el territori, **centrant-se en la unitat geogràfica** en la que es vol treballar, **sempre contextualitzant-la en una lectura territorial més àmplia**. Ateses les setmanes de lliuraments, i que tenim poc temps pel tercer exercici, **caldrà en aquest segon exercici apuntar ja les intervencions locals que caldrà desenvolupar en l'E3.**

La documentació que caldrà elaborar serà, com a mínim, la següent:

1. Plànol DAFO - **anàlisi**
   - *Caldrà reconsiderar el plànol DAFO realitzat en l'anterior entrega, i matissar-ne els seus continguts.*
   - *Es recomana construir-lo a base d'icones, i de punts, línies i plans.*
   - *Aquest document és essencial, com a cloenda de l'anàlisi previ i com a llavor del projecte territorial que es proposa. Cal doncs que els arguments que s'esgrimeixin en la proposta tinguin la seva base en aquest document.*
   - *Aquest document NO ha d'incloure cap proposta.*

2. Plànols d'Objectius - **idees**
   - *Aquest document ha de reflectir les idees que es persegueixen en la proposta.*
   - *Atès que les intervencions han de ser necessàriament interescalars (hem d'abordar simultàniament l'escala local, la vinculada amb la interrelació entre els nuclis i l'escala territorial), caldrà treballar en diferents plànols per explicar els objectius.*
   - *No són plànols amb compromís formal, sinó d'idees, i per tant cal dibuixar-lo a base de punts, icones, línies, fletxes, àrees, comentaris (bafarades o globus), anotacions, collage, o altres recursos suggestius.*

3. Plànols del projecte - **proposta**
   - *Aquest document ha de tenir un compromís gràfic que reflecteixi la proposta que es preté realitzar, i també caldrà explicar bé les intervencions que no tenen una intervenció formal clara.*
   - *És important que la proposta genèrica tingui un lema que la defineixi.*
   - *Caldrà demostrar que s'incideix en els 6 ítems, i explicar quins d'ells són més rellevants en la proposta i per què. Caldrà també demostrar les interrelacions entre els ítems, i mostrar de quina manera s'alimenten mútuament.*
   - *Atès que algunes de les intervencions no tindran traducció formal, caldrà ser imaginatiu per plasmar-ho en aquests plànols.*
   - *Caldrà plantejar quines seran les intervencions que es pretenen desenvolupar en l'E3.*

(Al final d'aquest pdf teniu alguns exemples gràfics dels documents, per fer-vos una idea, tot i que alguns no són específicament de la mateixa escala que la nostra)

El lliurament es farà el **divendres 12 d'abril abans de les 12:00** en un document en format pdf degudament endreçat, per Atenea. També caldrà disposar d'una **versió en paper** per poder penjar-la el mateix dia per compartir la documentació amb la resta d'estudiants i discutir-ho conjuntament.

1 - Exemples de plànols d'**idees:**

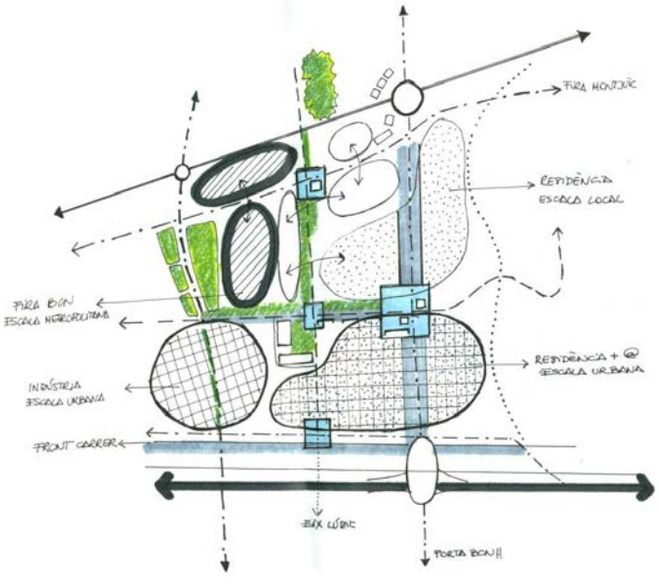

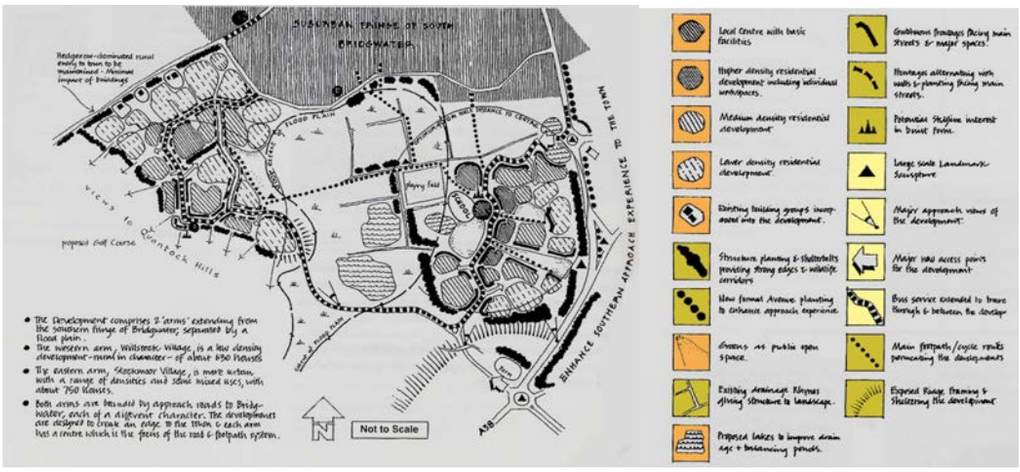

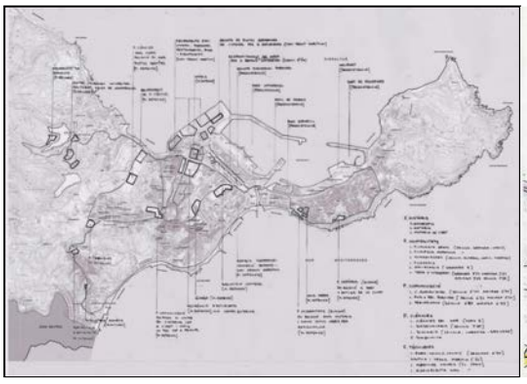

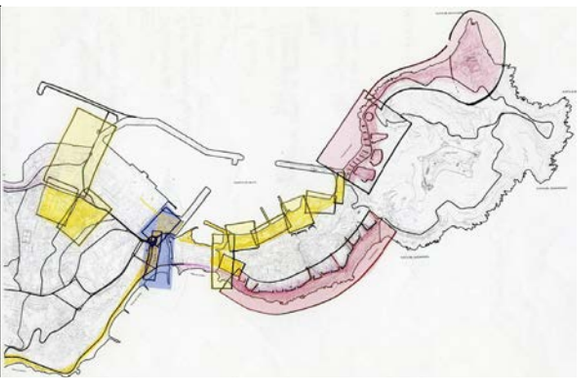

2 - Exemples de plànols **propositius:**

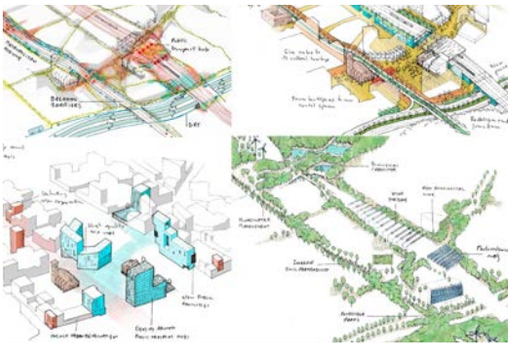

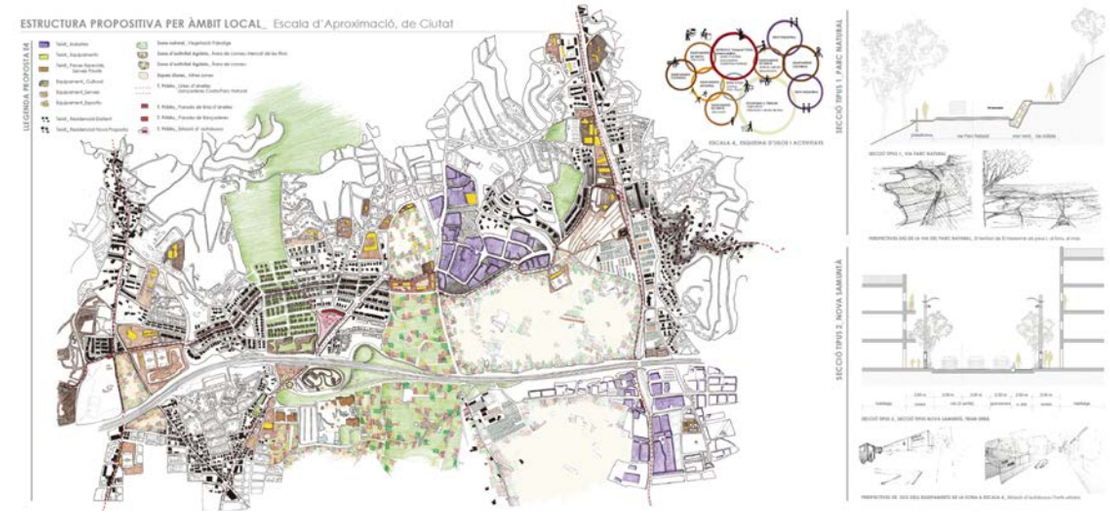
ESTRUCTURA PROPOSITIVA PER ÀMBIT LOCAL_ Escala d'Aproximació, de Ciutat
SECCIÓ TIPUS 1. PARC NATURAL
SECCIÓ TIPUS 2. NOVA SAMBRERA

E3

PROPOSTA LOCAL

Grups de 2 estudiants / 2 setmanes

L'anterior exercici ha suposat un primer compromís sobre les estratègies a implementar en el territori. És important ser conseqüent en la línia de treball: l'E1 suposava un estudi pormenoritzat dels diferents aspectes del territori, primer mitjançant una lectura de les seves característiques segons cada una de les temàtiques, i a partir de les que s'han sintetitzat els trets més rellevants en cada una d'elles. Aquesta necessària síntesi es va transformar en una mirada intencionada a través del document DAFO, que en la segona entrega s'ha reinterpretat. A partir d'aquest plànol hem extret les idees principals de la proposta, que hem traslladat en un plànol conceptual, i a les que hem donat forma mitjançant un tercer document propositiu on les idees (el que volem fer) s'han posat en pràctica (com ho farem).

Aquest tercer exercici proposa el desenvolupament més pormenoritzat d'un sector de la proposta estratègica plantejada en el segon exercici. Aquesta aproximació us demanarà un canvi d'escala, i suposarà treballar amb més intensitat en un dels àmbits del territori, a la vegada que podreu també centrar-vos amb més intenció sobre un o alguns dels 6 ítems d'una manera més específica. Caldrà per tant explicar els objectius d'aquesta proposta més localitzada i probablement més temàtica, però sempre des de el seu encaix dins de l'estratègia general de l'àmbit de l'E2. La proposta hauria de demostrar, malgrat això, la seva implicació, trascendència i transversalitat sobre els 6 ítems en la seva configuració. Aquest exercici tindrà, per tant, un compromís formal més accentuat que l'anterior exercici. Haurà d'incloure, com a mínim:

1. Objectius i encaix dins de l'estratègia de l'E2
   - *Caldrà aportar novament (i potser reconsiderar) els plànols d'idees i els de proposta realitzats en l'anterior entrega, i matissar-ne de nou si s'escau els seus continguts. Caldrà justificar molt bé com encaixa l'exercici E3 dins de la idea general de l'E2.*
2. Definició del contingut del projecte
   - *De la mateixa manera que es va fer en l'anterior entrega i en l'escala territorial, caldrà aquesta vegada elaborar un plànol d'idees a l'escala adequada, explicant el seu lligam amb les idees territorials. Aquest document explicarà què es vol fer.*

- *El plànol més important d'aquest lliurament serà el plànol propositiu general, on es mostrarà el compromís formal de la proposta. Caldrà cuidar la seva documentació gràfica, ja que caldrà que mostri com la idea es posa a la pràctica.*
- *Caldrà complementar l'anterior plànol amb un conjunt de dibuixos explicatius que incorporaran seccions, plantes sectorials, alçats, axonomètriques, perspectives, i tot aquell material que considereu necessari per explicar amb cura les diferentes singularitats de la proposta.*

3. Agents implicats i fases de desenvolupament
   - *És important reflectir quins seran els agents implicats en la proposta, així com també caldrà explicar quines són les fases que preveieu per tal de que la vostra proposta es desenvolupi adequadament en el temps.*

4. Transversalitat temàtica
   - *Caldrà explicar de manera clara com la vostra proposta es posa en relació amb els ítems sobre els que no incidiu directament. Caldrà per tant garantir la transversalitat temàtica de la proposta, i demostrar que presteu atenció a la sinèrgia entre els 6 ítems del curs, i que la vostra intervenció és una baula d'engranatge dins la proposta global.*

5. Transversalitat escalar
   - *Caldrà també explicar la relació que establiu entre les diferentes escales de treball: la local, la intermitja i la territorial. El plànol haurà de deixar ben clar l'abast propositiu de cada una de les escales.*

6. Referents
   - *Finalment el treball haurà d'explicar sobre quins models projectuals treballa i quins referents ha emprat en la seva configuració, explicant per què s'han escollit, què aporten, i com s'han reinterpretat en la vostra proposta.*

Recordeu que teniu dos paquets **exemples de representació gràfica** penjats a Atenea: un d'un exercici de companys vostres al Maresme, i un altre de treballs de l'Àrea Metropolitana.

El lliurament es farà el **divendres 26 d'abril abans a les 12:00** en un document en format pdf degudament endreçat, per Atenea. També caldrà disposar d'una **versió en paper** per poder penjar-la el mateix dia per compartir la documentació amb la resta d'estudiants i discutir-ho conjuntament.

E4

LLIURAMENT FINAL

Grups de 2 estudiants / 4 setmanes

Aquest darrer exercici suposarà una reflexió global sobre la vostra intervenció territorial, contrastada amb les valoracions i aportacions dels altres grups per tal de fer una proposta global ben trabada i coherent. Per fer-ho, caldrà compartir els treballs fets fins ara amb els companys de curs que hagin treballat el mateix àmbit. La idea és que conjuntament compartiu les propostes que heu plantejat en el territori, ja siguin les d'escala territorial, les d'escala intermitja i les d'escala local, per intentar veure les sinèrgies que es poden establir entre totes les estratègies plantejades. Aquest exercici d'intercanvi i reflexió caldrà fer-lo al llarg de la primera setmana.

Una vegada fet aquest intercanvi, i en una segona fase del treball, cada parella d'estudiants haurà de modificar, complementar i reajustar la seva proposta d'acord amb aquelles aportacions dels companys que considereu més enriquidores pel vostre projecte i que podreu incorporar, sempre referenciant els seus autors. L'objectiu final és que sigueu capaços de presentar una estratègia global coherent i ben estructurada del territori, on caldrà ser molt explícit en el tipus d'intervenció en cada una de les tres escales (la territorial, la intermitja i la local), així com també caldrà ser clar en quina és l'estratègia principal que plantegeu per a cada un dels 6 ítems de curs.

Aquest darrer exercici té una durada de quatre setmanes, i caldrà lliurar-lo en cinc DIN-A1 (s'adjunta la plantilla a Atenea). La **primera** làmina haurà de parlar dels documents DAFO (un plànol per a cada concepte, no els barregeu; o sigui, 4 dibuixos), la **segona** sobre l'estratègia territorial, la **tercera** sobre l'escala intermitja o la unitat geogràfica, la **quarta** i **cinquena** sobre l'escala local. La documentació a lliurar inclourà, com a mínim:

- **Títol i lema a les làmines**
  - *Us adjuntem el document A1.psd on haureu de posar, on apareix "Títol del projecte", l'àmbit de la vostra intervenció en majúscules (La SEU d'URGELL, o EIX del SEGRE, o PLA de PUIGCERDÀ), seguit del vostre lema en minúscules (p.e., "L'eix dotacional").*

1. **Làmina 1**: Documents DAFO.
   - *Un plànol per a cada cas (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats) (Fig. 1).*
   - *Cal ser molt concret, i gens genèric.*
   - *NO és un plànol informatiu, sinò conclusiu de l'anàlisi, on poseu en valor aquells aspectes més importants que n'extreieu de l'anàlisi per poder projectar (com per exemple àrees més despoblades, zones menys servides, eixos importants, ubicació dels elements patrimonials més rellevants, àrees sense activitat, on es concentra la segona residència, àrees d'interès, etc...).*

- *Cal que tingui llegenda, i cal mapificar les singularitats de l'àmbit.*

2. **Làmina 2**: Proposta territorial
   - *Memòria breu i concisa dels objectius de la proposta, d'unes 800 paraues.*
   - *Plànol esquemàtic dels nodes (Fig. 2).*
   - *Plànol de les unitats geogràfiques que heu detectat (Fig. 3).*
   - *Plànol principal d'objectius territorials de la proposta (Fig. 4). Aquest és el plànol més important. Cal acompanyar-lo de plànols esquemàtics temàtics fora d'escala (Fig. 4c i 4e).*
   - *Plànol de definició de les unitats de projecte (Fig. 5).*

3. **Làmina 3**: Unitat geogràfica on s'encaixarà la proposta local.
   - *Plànol propositiu de l'escala intermitja, o la corresponent a la unitat geogràfica escollida de treball (Fig. 6).*
   - *Justificació de com es respon als 6 ítems: habitatge, mobilitat, serveis públics, activitats econòmiques, espais lliures i forma urbana, i patrimoni (natural, arquitectònic i cultural).*
   - *Explicació dels referents que heu emprat en el vostre treball. Cal incloure, al menys, una idea d'iun exercici dels companys. No s'ha d'explicar el projecte referenciat, sinó què empreu i com ho feu, i cal esmentar el grup referenciat.*

4. **Làmines 4 i 5**: Projecte Local
   - *Plànol general dels objectius que es persegueixen (Fig. 4).*
   - *Definició concreta de la proposta. Escales 1:5.000 i 1:2.000 (Fig.7).*
   - *Explicació dels referents que heu emprat en el vostre projecte local. Cal incloure, al menys, dos dels 61 casos d'estudi que teniu a Atenea. No s'ha d'explicar el projecte referenciat, sinó què empreu i com ho feu.*
   - *Seccions, perspectives, axonomètriques, i informació complementària.*

El lliurament es farà el **divendres 24 de maig i fins les 12:00** en un document en format pdf degudament endreçat, per Atenea. També caldrà disposar d'una **versió en paper** per poder penjar-la.

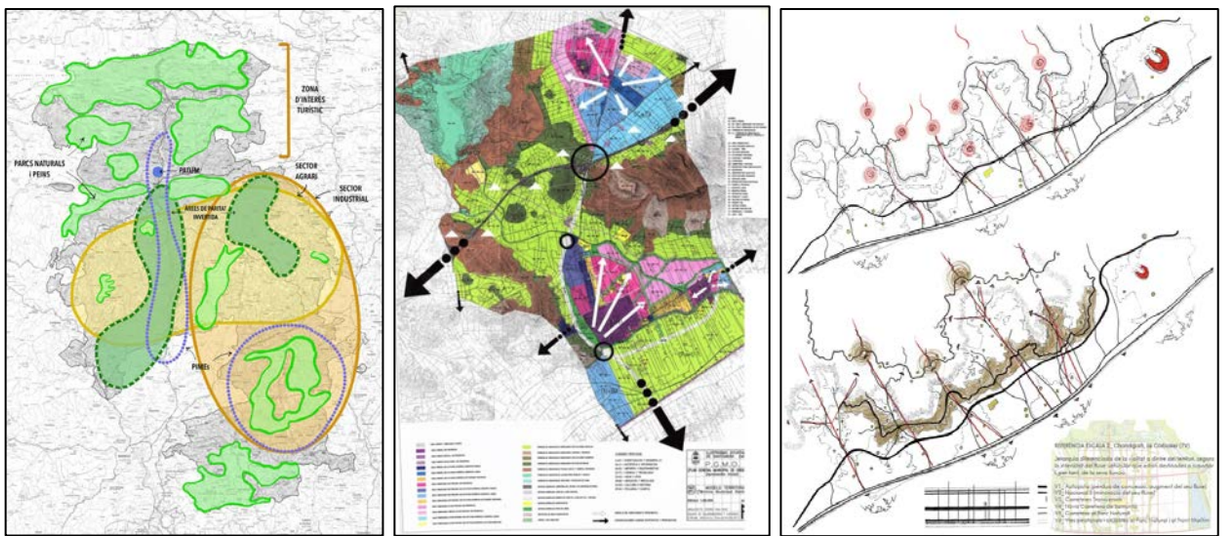

Figura 1. Exemple de plànols DAFO.

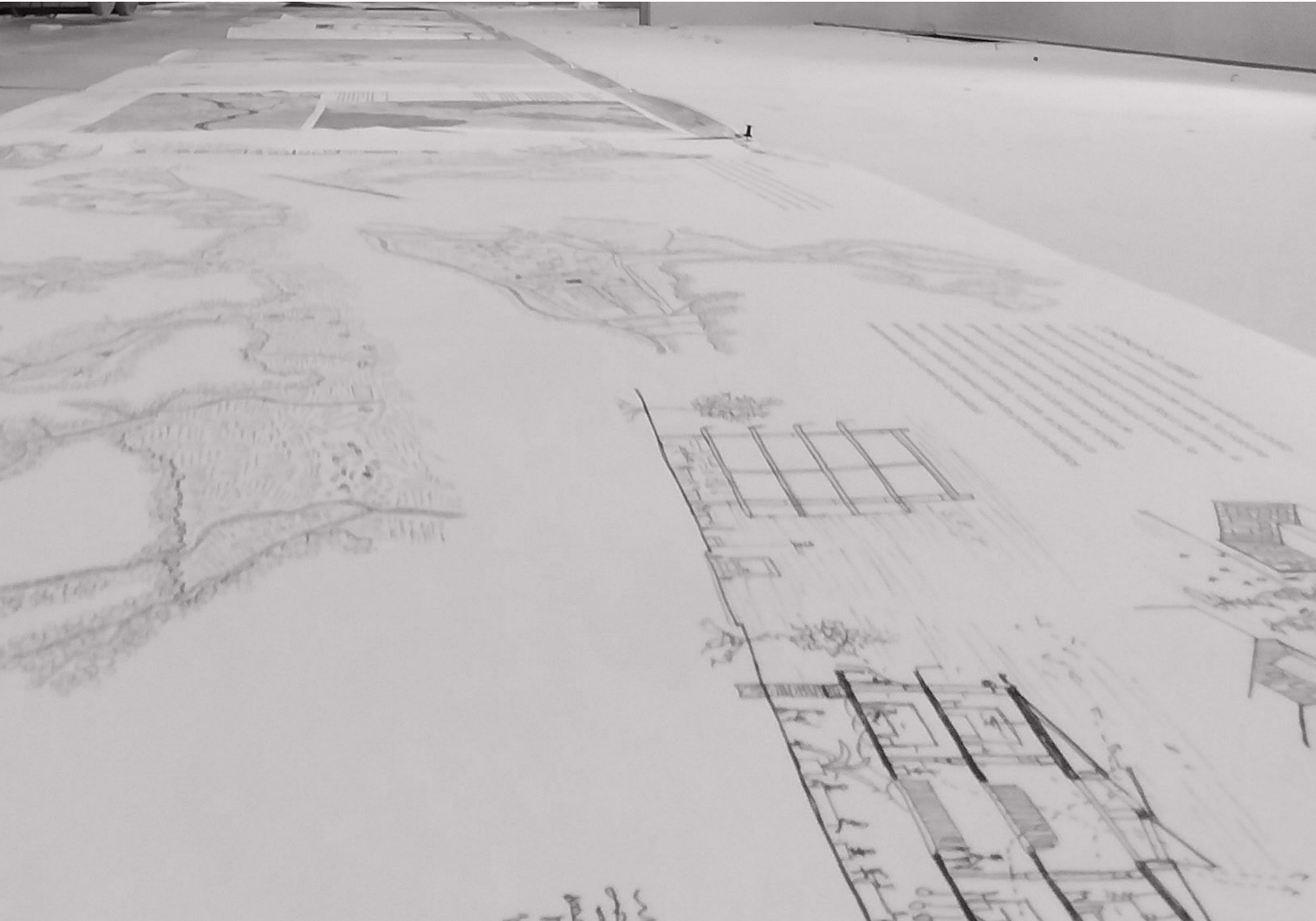

NUCLIS RURALS REMOTS

NÚCLEOS RURALES REMOTOS *REMOTE SETTLEMENTS*

Estos núcleos rurales se encuentran alejados de las ciudades, y se sitúan en territorios de morfología accidentada en la mayoría de los casos, con mala accesibilidad y graves problemas de despoblación. Las infraestructuras de acceso son deficientes, y el transporte público muy escaso, así como la mayoría de los servicios básicos. Sus economías son muy vulnerables y muestran altas tasas de envejecimiento poblacional. No obstante, tienen entornos naturales de gran valor patrimonial, a menudo economías agrícolas y ganaderas contrastadas con economías turísticas de calidad, y experimentan a menudo embates poblacionales de temporada, así como mercados alterados como el de la vivienda, habitualmente pensado para altos niveles adquisitivos y de segunda residencia. En este curso académico se ha estudiado todo el eje de la N-260 y los núcleos rurales que se encuentran al norte y al sur de este eje, desde la Seu d'Urgell hasta Bellver de Cerdanya.

These rural centers are located far from cities, and they are situated in areas with rugged terrain in most cases, with poor accessibility and serious depopulation problems. Access infrastructures are deficient, and public transport is very scarce, as are most basic services. Their economies are very vulnerable and show high rates of population aging. However, they have natural environments of great heritage value, often agricultural and livestock economies contrasted with quality tourism economies, and they often experience seasonal population fluctuations, as well as altered markets such as housing, usually designed for high-income levels and second homes. In this academic year, the entire N-260 axis and the rural centers located to the north and south of this axis, from La Seu d'Urgell to Bellver de Cerdanya, have been studied.

NUCLIS RURALS REMOTS

Aquests nuclis rurals es troben allunyats de les ciutats, i se situen en territoris de morfologia accidentada en la majoria dels casos, amb mala accessibilitat i amb greus problemes de despoblament. Les infraestructures d'accés són deficitàries, i el transport públic molt escàs, així com la majoria dels serveis bàsics. Les seves economies són molt vulnerables, i mostren altes taxes d'envelliment poblacional. Altrament tenen entorns naturals de molt valor patrimonial, sovint economies agrícoles i ramaderes contrastades amb economies turístiques de qualitat, i experimenten sovint embats poblacionals de temporada, així com mercats alterats com el de l'habitatge, habitualment pensat per a alts nivells adquisitius i de segona residència. En aquest curs acadèmic s'ha estudiat tot l'eix de la N-260 i els nuclis rurals que es troben a nord i sud d'aquest eix, des de la Seu d'Urgell fins a Bellver de Cerdanya.

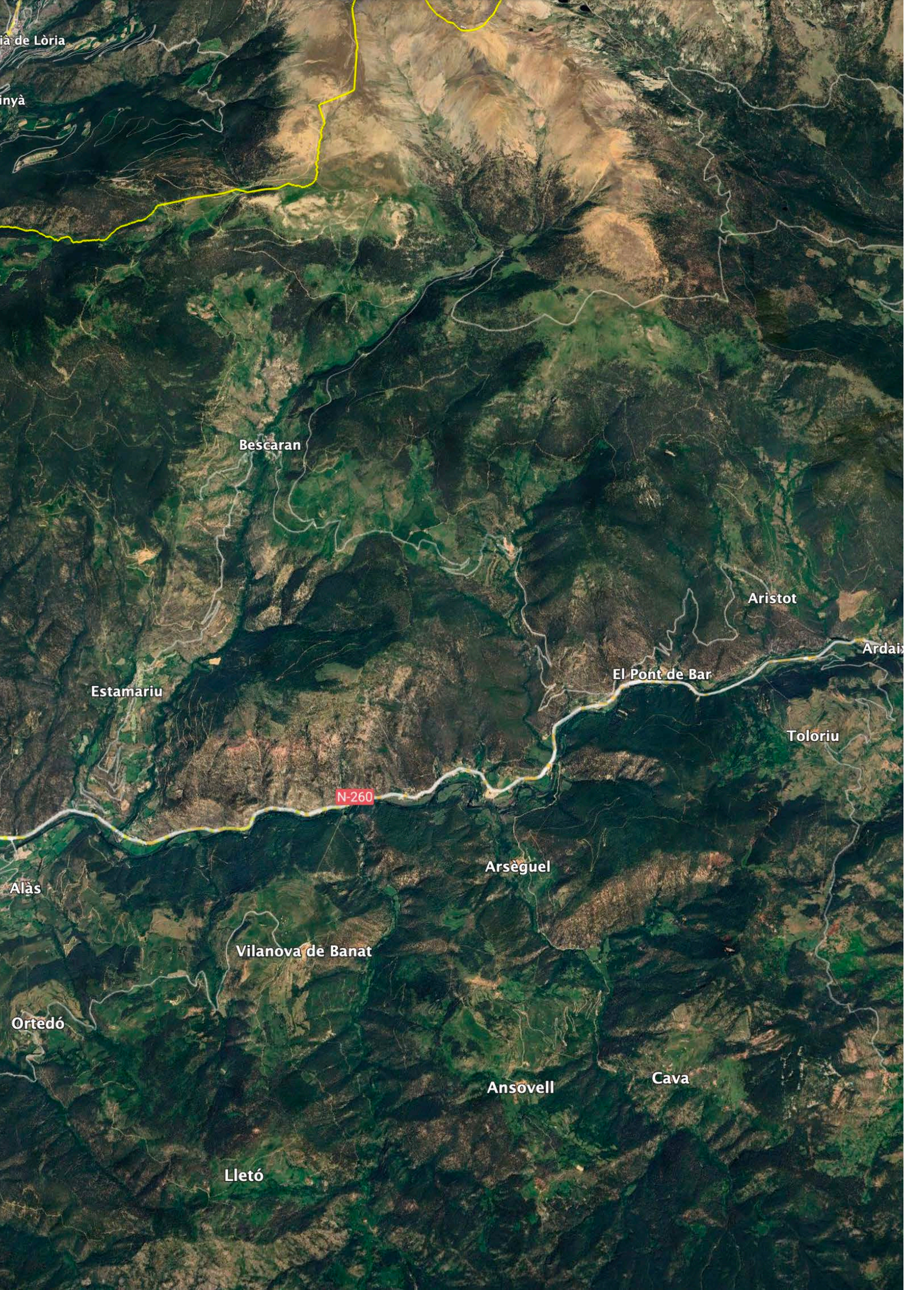
ia de Lòria
inyà
Bescaran
Aristot
Ardaix
El Pont de Bar
Estamariu
Toloriu
N-260
Arsèguel
Alàs
Vilanova de Banat
Ortedó
Ansovell
Cava
Lletó

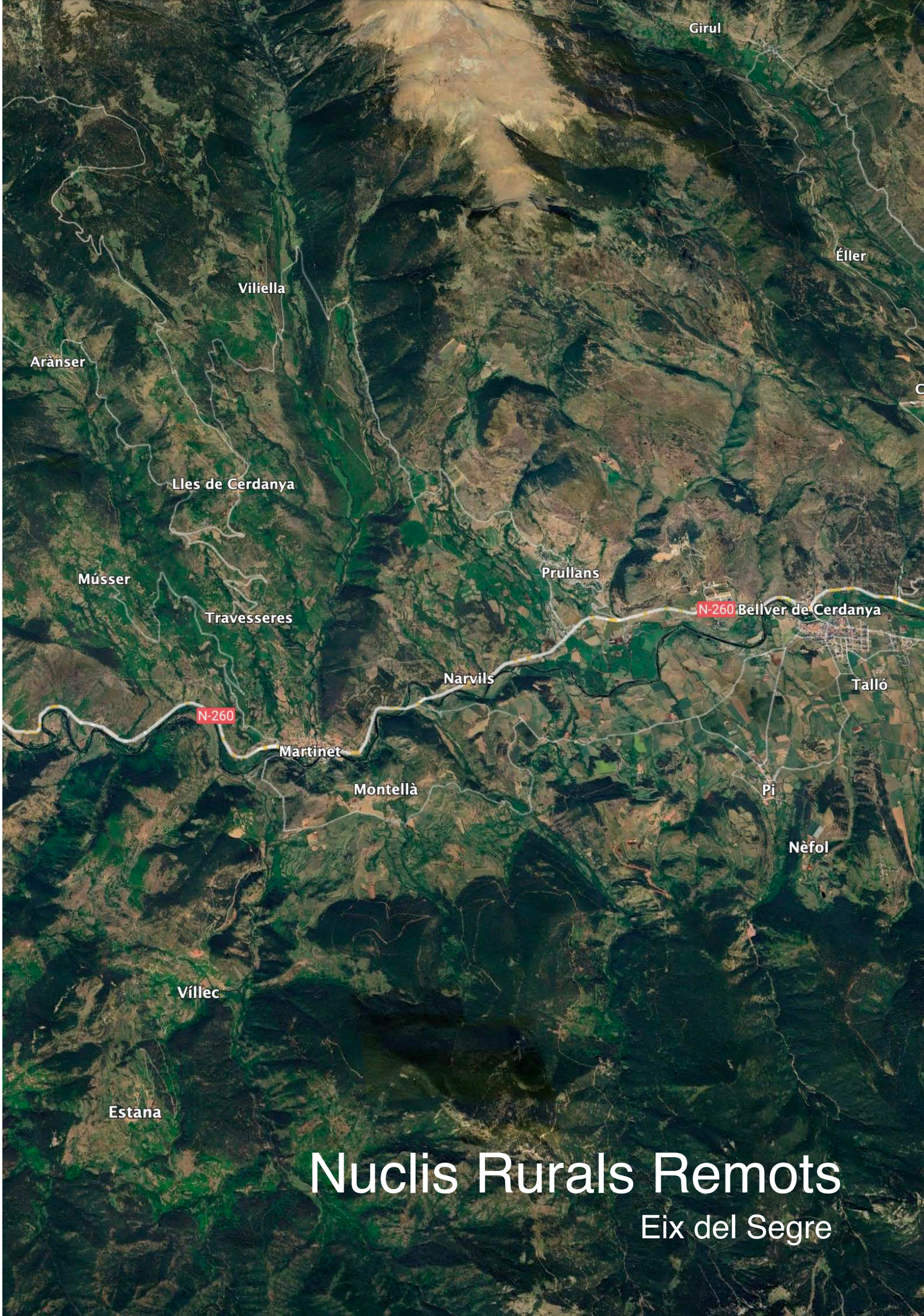

Nuclis Rurals Remots

Eix del Segre

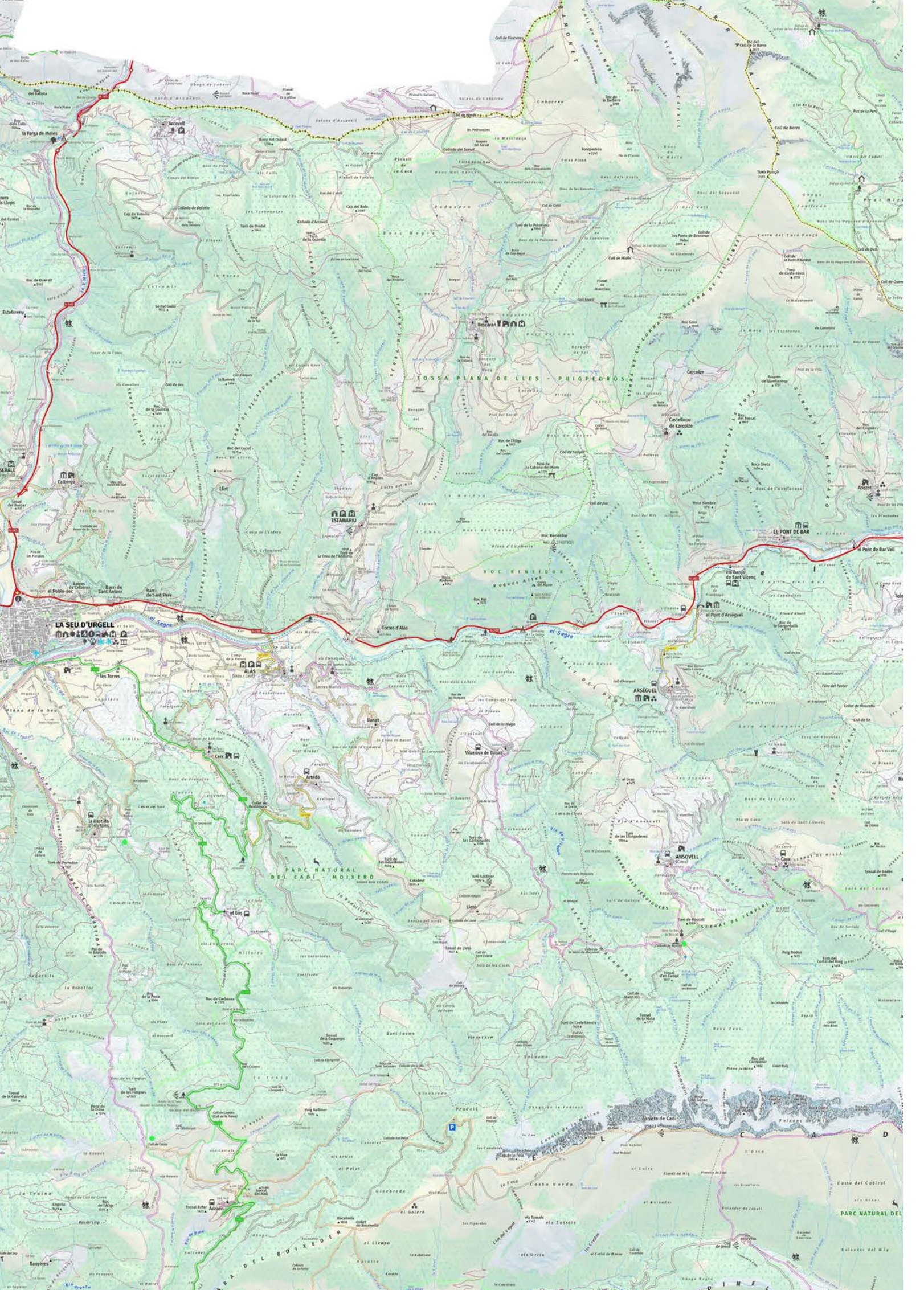

LA SEU D'URGELL
ALÀS
ARSÉGUEL
EL PONT DE BAR
ESTAMARIU
TOSSA PLANA DE LLES - PUIGPEDRÓS
ROC BENEÏDOR
PARC NATURAL DEL CADÍ - MOIXERÓ
ANSOVELL
Torres d'Alàs
Vilanova de Banat
Castellnou de Carcolze
Carcolze
Bescaran
Arcavell
Calbinyà
Estamariu
Llirt
Banat
Artedó
Cerc
Torreta de Cadí
el Segre

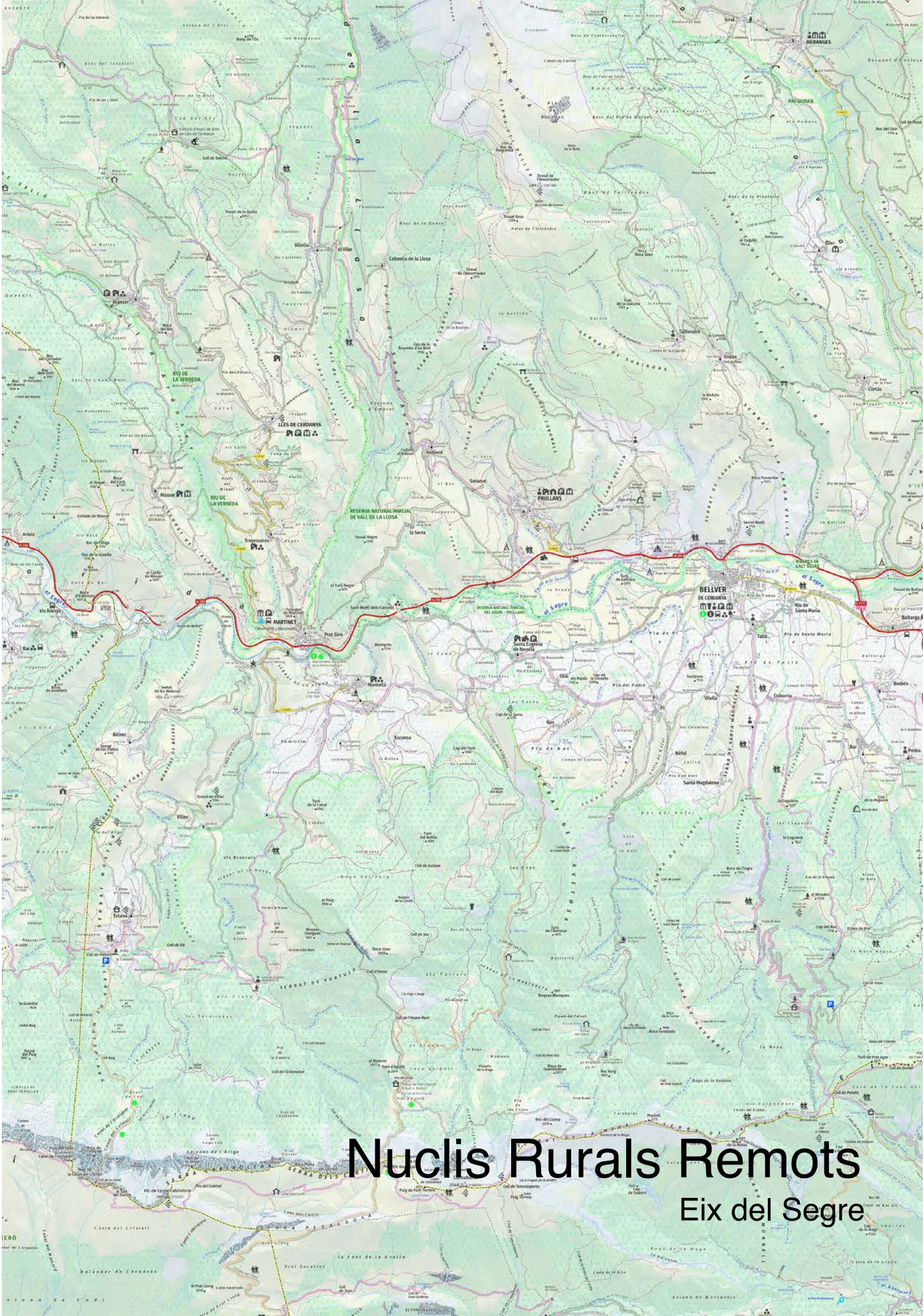

Nuclis Rurals Remots

Eix del Segre

UNITATS GEOGR

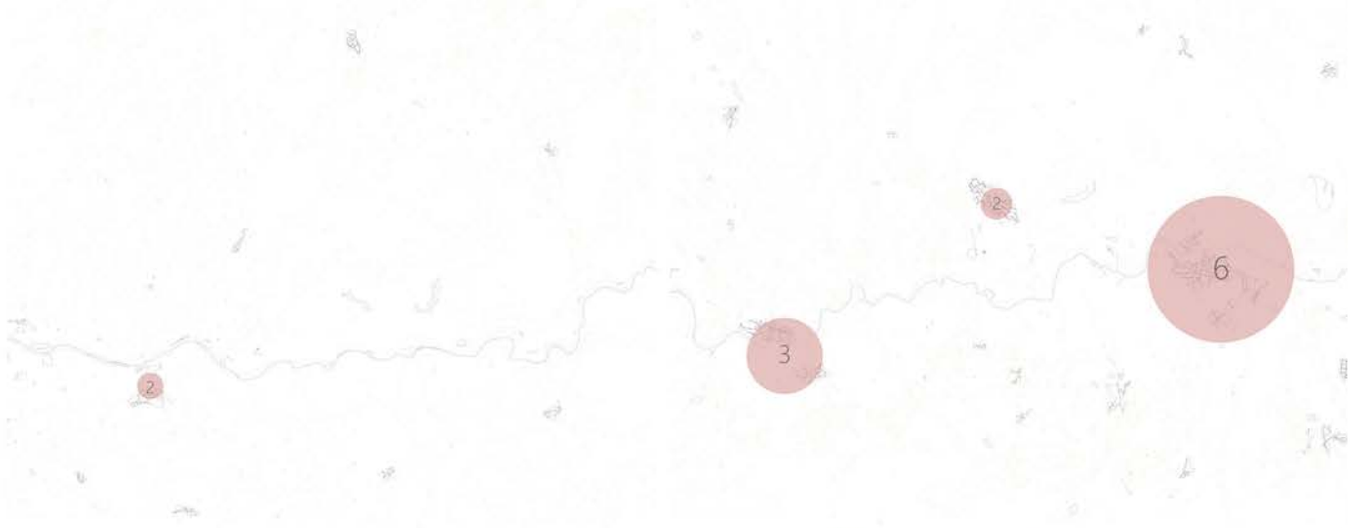

ENTITATS PRI

TRANSPORT I MOBILITAT

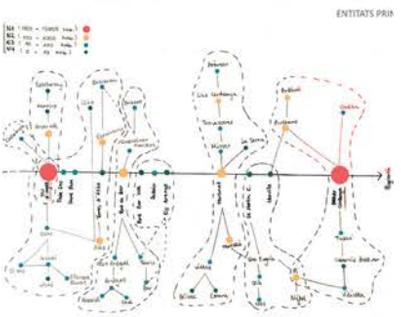

DIAGRAMA DE NI

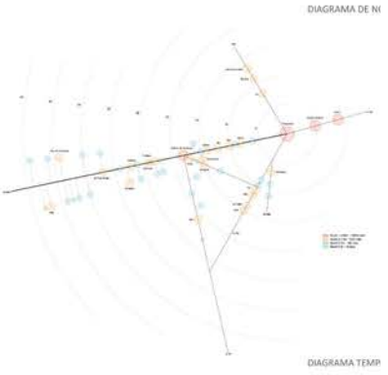

DIAGRAMA TEMP

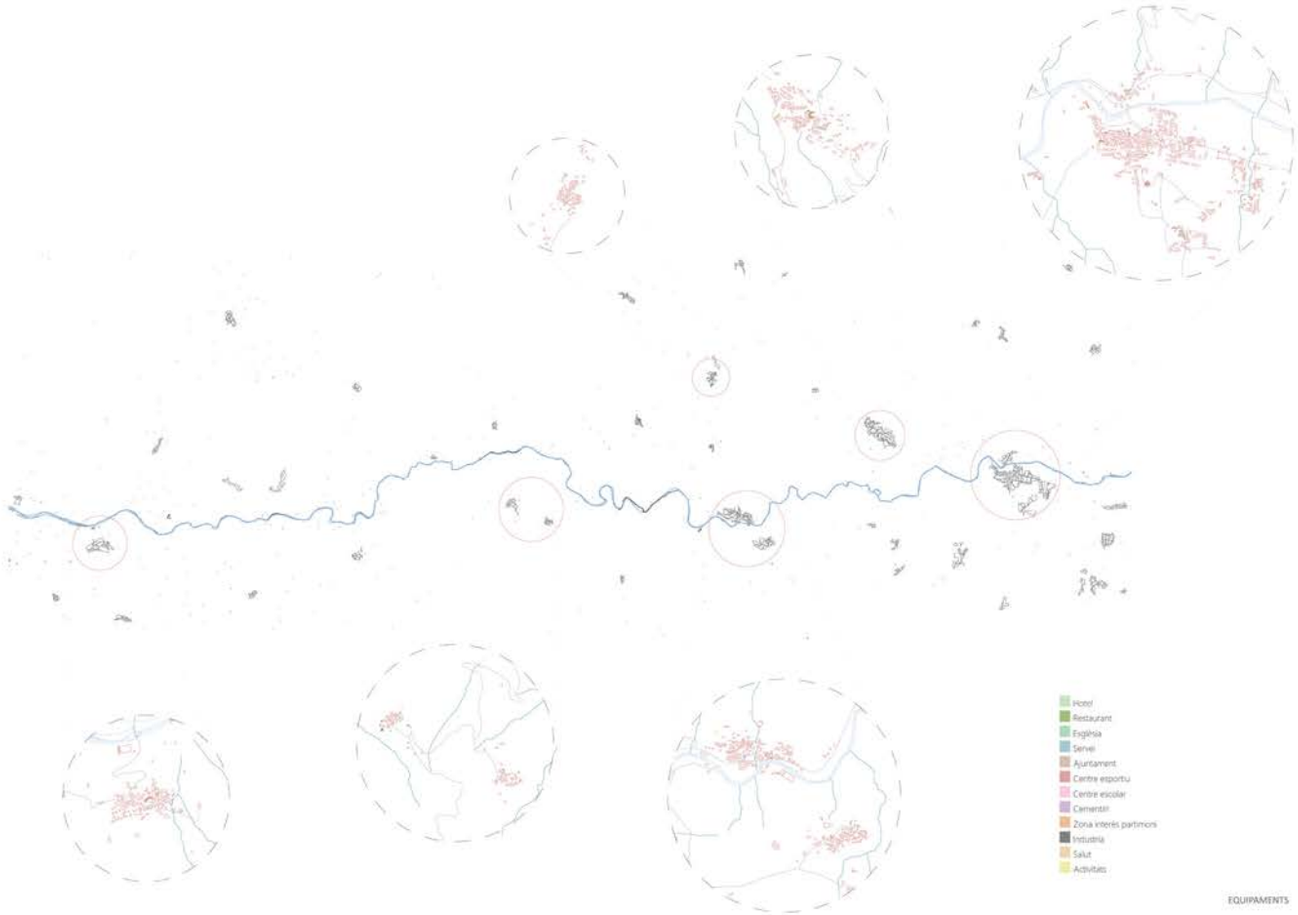

EQUIPAMENTS

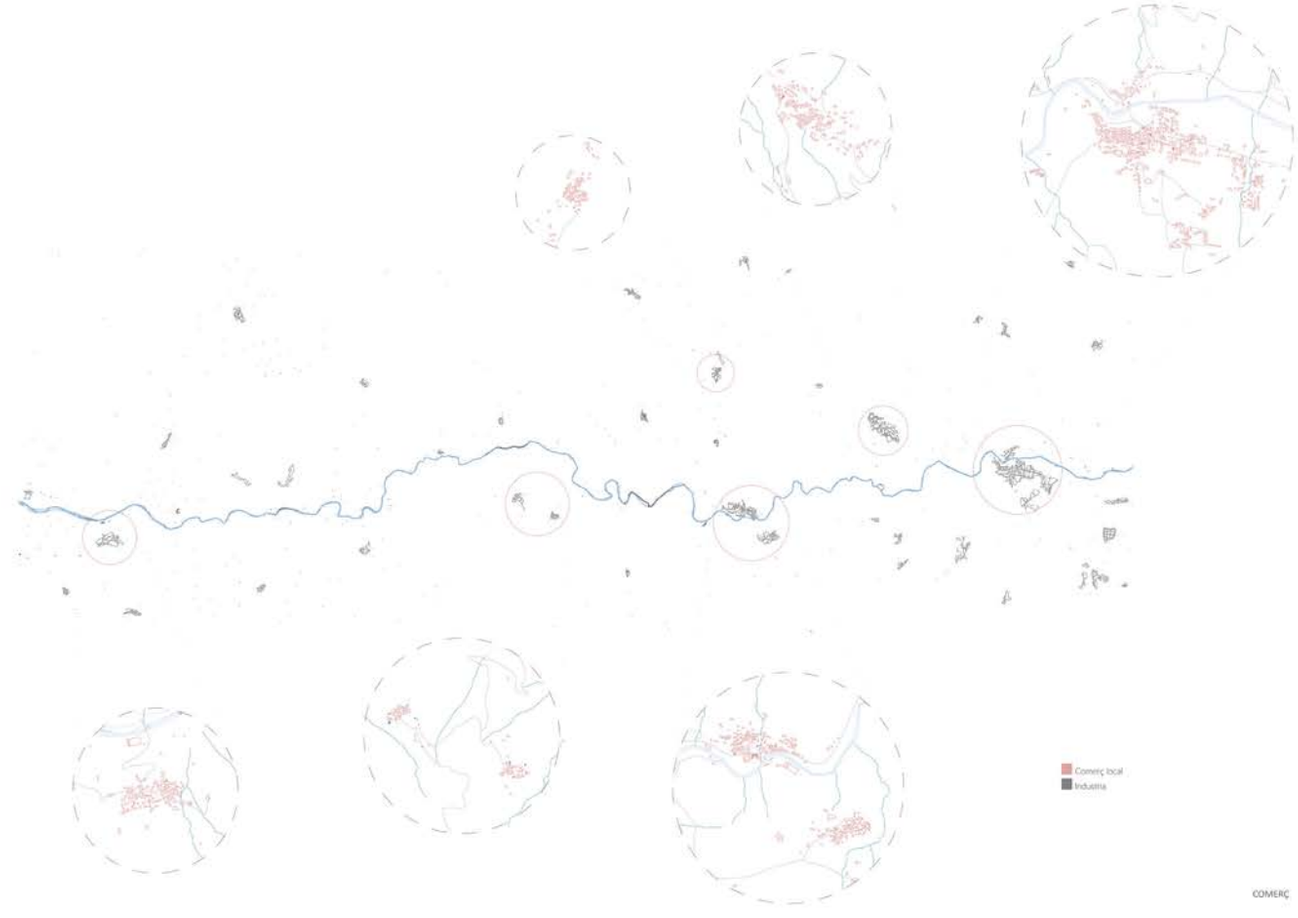

COMERÇ

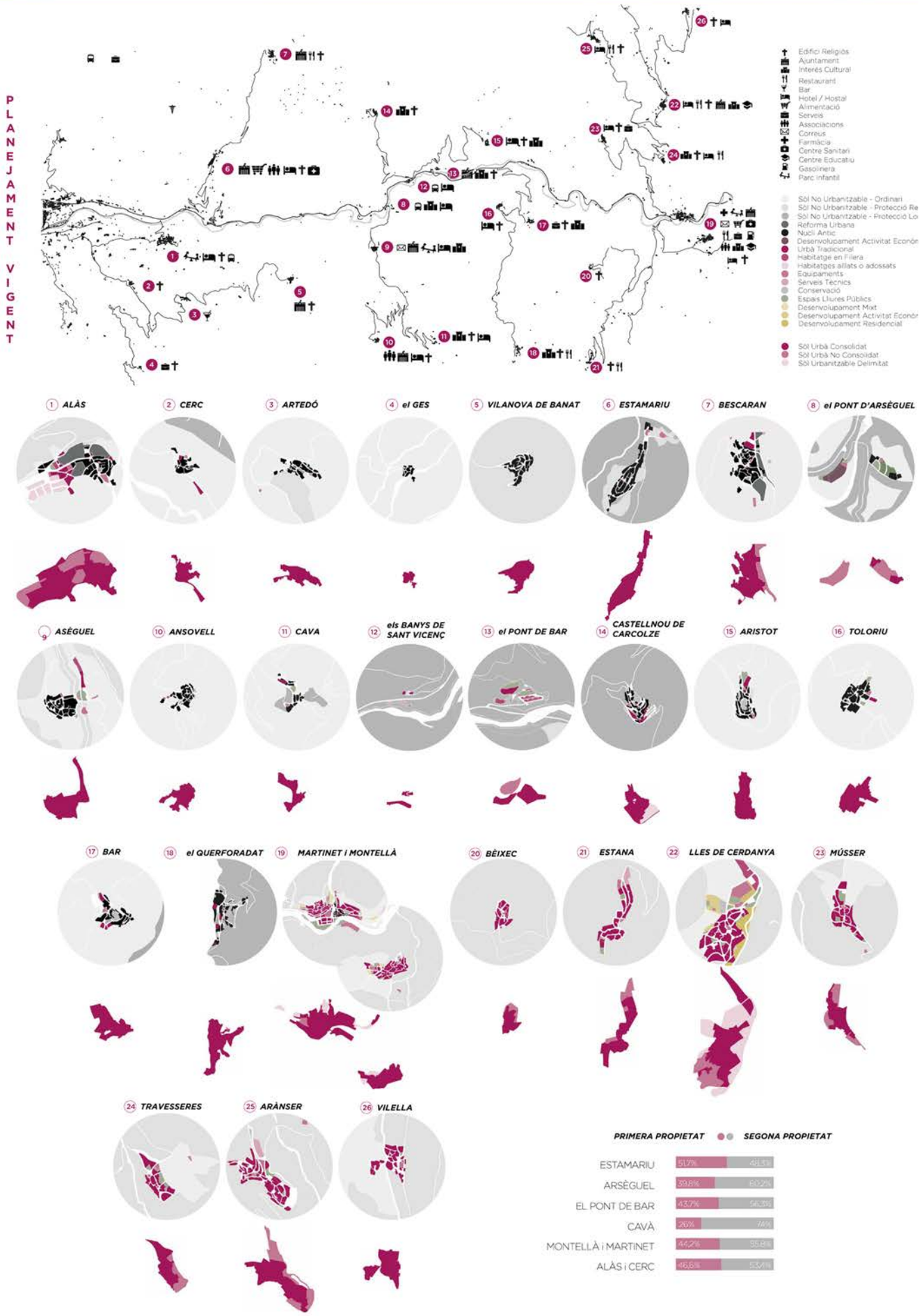
PLANEJAMENT VIGENT
Edifici Religiós
Ajuntament
Interés Cultural
Restaurant
Bar
Hotel / Hostal
Alimentació
Serveis
Associacions
Correus
Farmàcia
Centre Sanitari
Centre Educatiu
Gasolinera
Parc infantil
Sòl No Urbanitzable - Ordinari
Sòl No Urbanitzable - Protecció Re
Sòl No Urbanitzable - Protecció Lo
Reforma Urbana
Nucli Antic
Desenvolupament Activitat Econòm
Urbà Tradicional
Habitatge en Filera
Habitatges aïllats o adossats
Equipaments
Serveis Tècnics
Conservació
Espais Lliures Públics
Desenvolupament Mixt
Desenvolupament Activitat Econòr
Desenvolupament Residencial
Sòl Urbà Consolidat
Sòl Urbà No Consolidat
Sòl Urbanitzable Delimitat
1 ALÀS
2 CERC
3 ARTEDÓ
4 el GES
5 VILANOVA DE BANAT
6 ESTAMARIU
7 BESCARAN
8 el PONT D'ARSÈGUEL
9 ASÈGUEL
10 ANSOVELL
11 CAVA
12 els BANYS DE SANT VICENÇ
13 el PONT DE BAR
14 CASTELLNOU DE CARCOLZE
15 ARISTOT
16 TOLORIU
17 BAR
18 el QUERFORADAT
19 MARTINET i MONTELLÀ
20 BÈIXEC
21 ESTANA
22 LLES DE CERDANYA
23 MÚSSER
24 TRAVESSERES
25 ARÀNSER
26 VILELLA
PRIMERA PROPIETAT
SEGONA PROPIETAT
ESTAMARIU 51,7% 48,3%
ARSÈGUEL 39,8% 60,2%
EL PONT DE BAR 43,7% 56,3%
CAVÀ 26% 74%
MONTELLÀ i MARTINET 44,2% 55,8%
ALÀS i CERC 46,6% 53,4%

INFRAESTRUCTURES I TRANSPORT

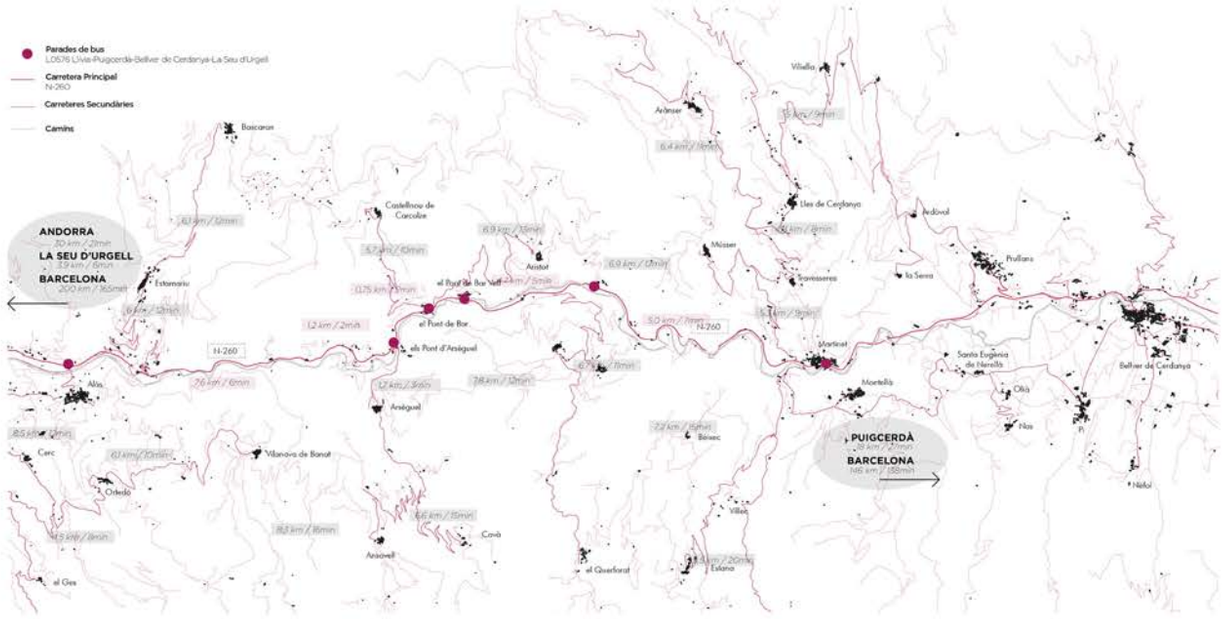

CONNECTIVITAT - XARXA DE TELEFONIA MÒBIL

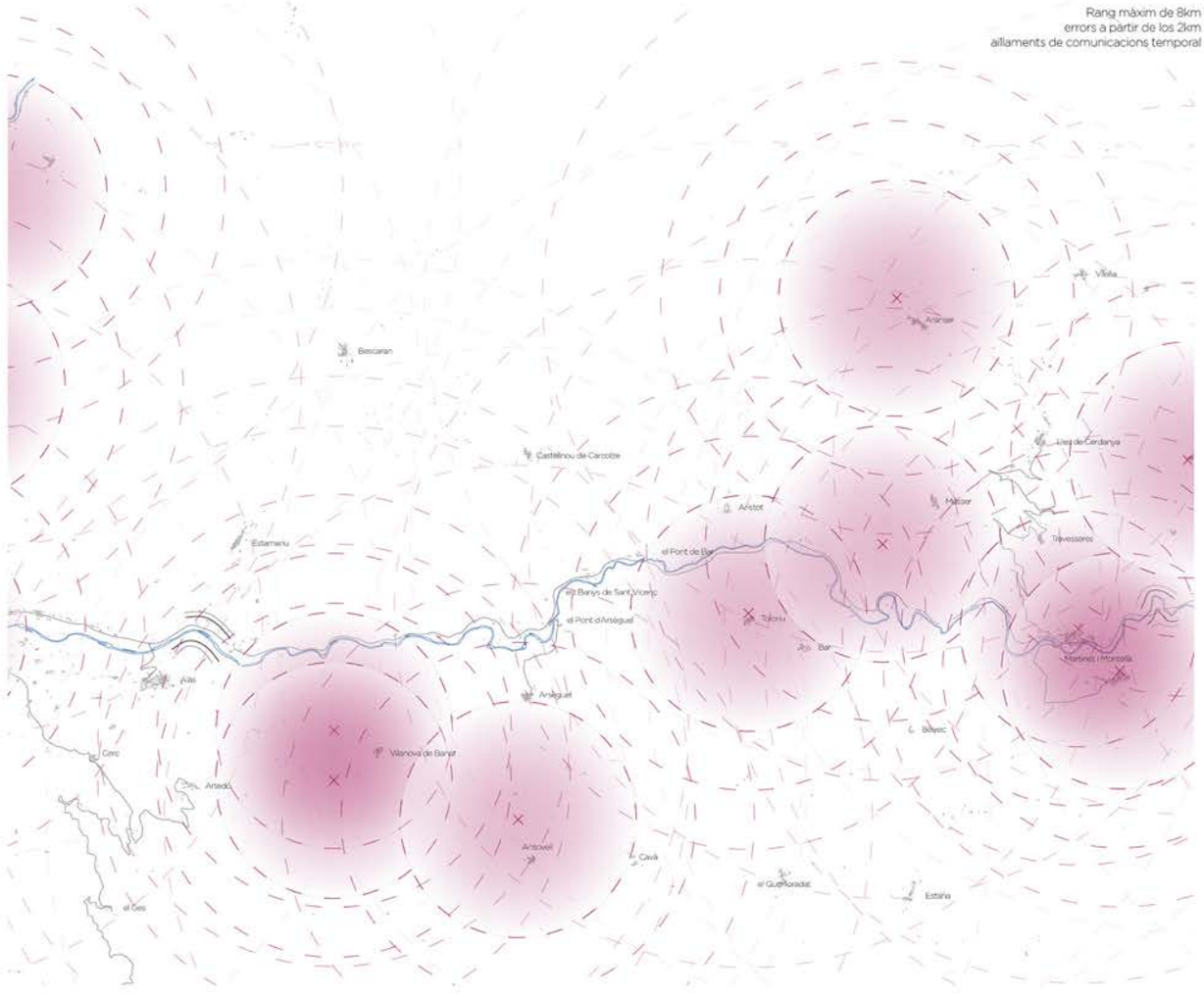

1. RELLEU I HIDROLOGIA

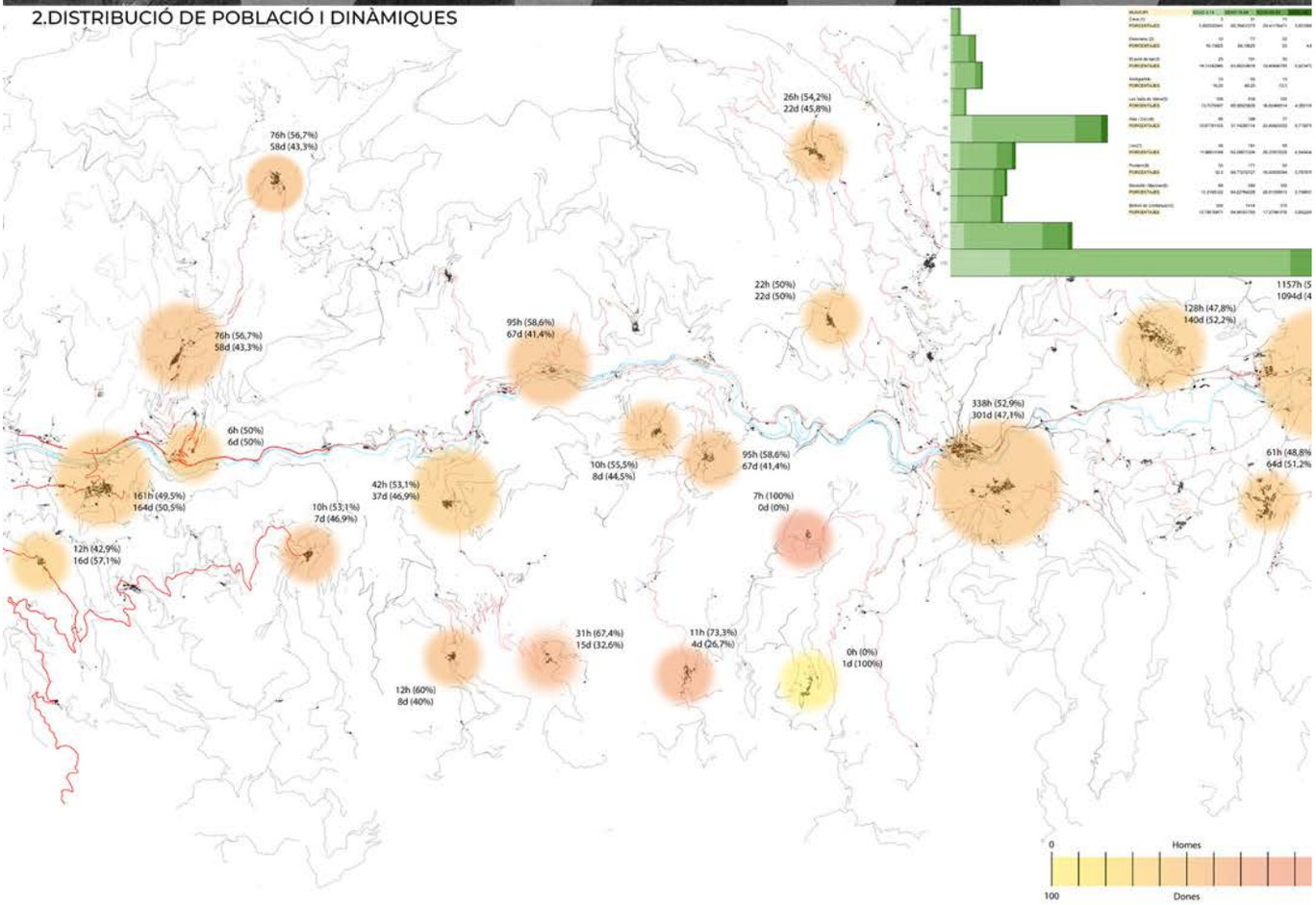
2.DISTRIBUCIÓ DE POBLACIÓ I DINÀMIQUES
26h (54,2%)
22d (45,8%)
76h (56,7%)
58d (43,3%)
22h (50%)
22d (50%)
95h (58,6%)
67d (41,4%)
128h (47,8%)
140d (52,2%)
76h (56,7%)
58d (43,3%)
6h (50%)
6d (50%)
338h (52,9%)
301d (47,1%)
95h (58.6%)
67d (41,4%)
10h (55,5%)
8d (44,5%)
61h (48,8%)
64d (51,2%)
161h (49,5%)
164d (50,5%)
42h (53,1%)
37d (46,9%)
10h (53,1%)
7d (46,9%)
7h (100%)
0d (0%)
12h (42,9%)
16d (57,1%)
31h (67,4%)
15d (32,6%)
11h (73,3%)
4d (26,7%)
0h (0%)
1d (100%)
12h (60%)
8d (40%)
0
Homes
100
Dones

9. ACTIVITATS I DINÀMIQUES SOCIALS

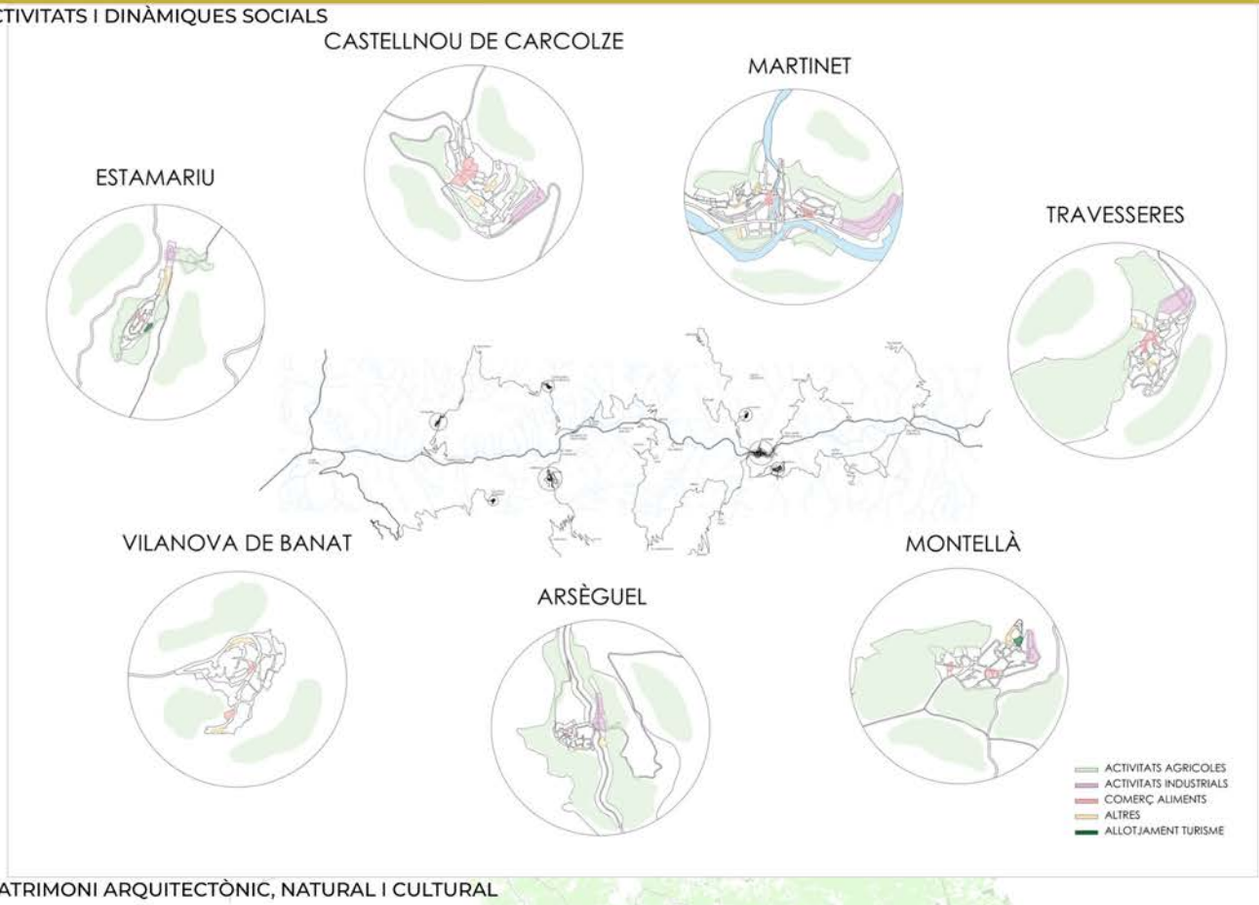

10. PATRIMONI ARQUITECTÒNIC, NATURAL I CULTURAL

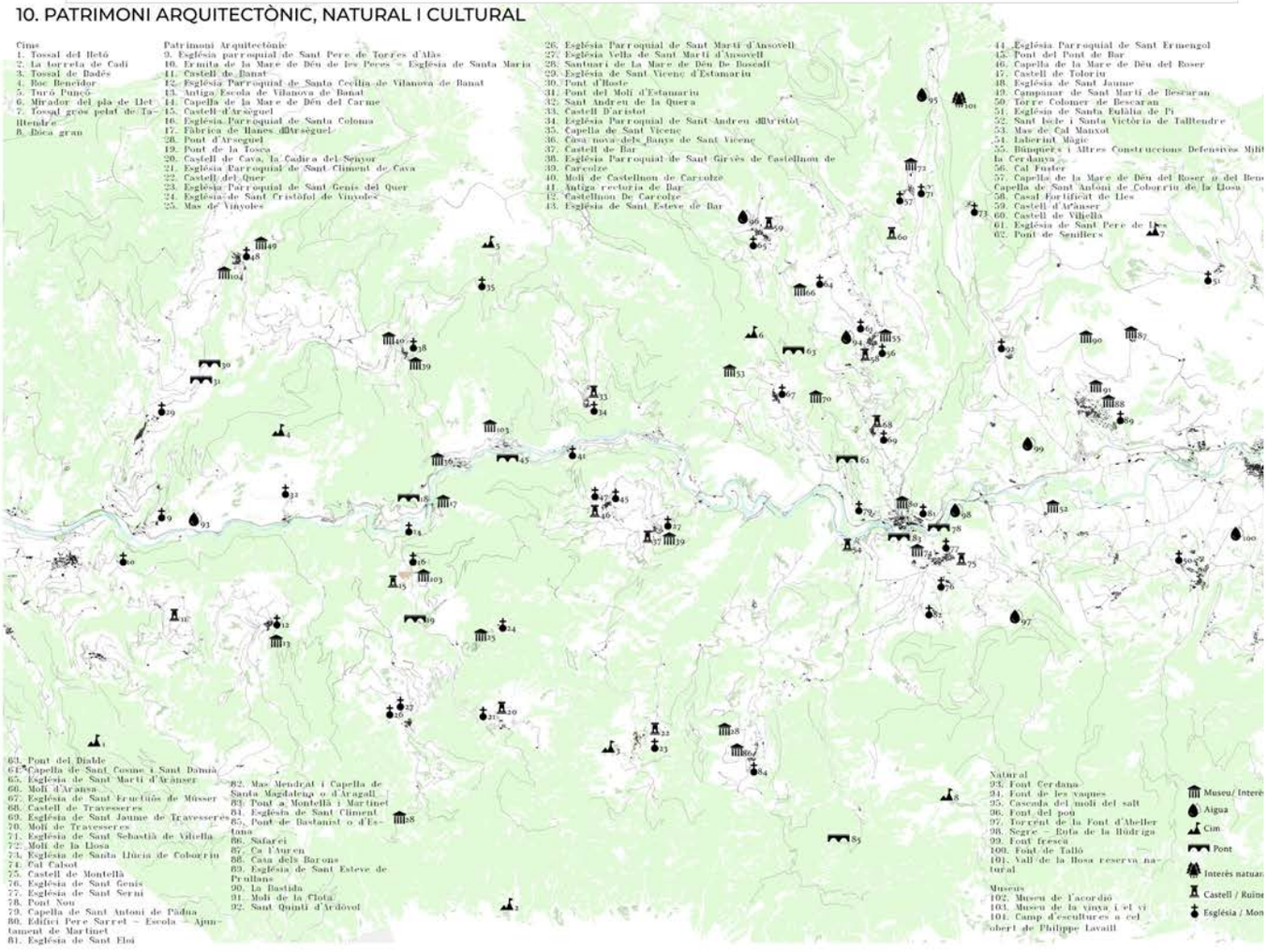

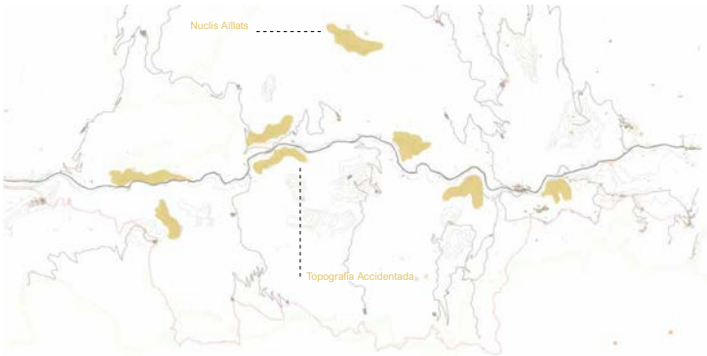

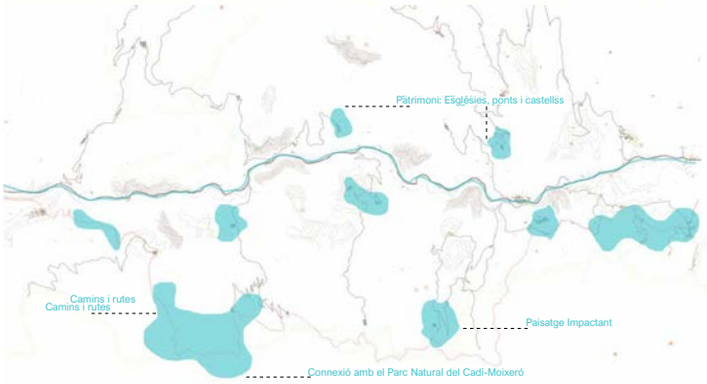

Nuclis Aïllats Topografia Accidentada	D A Despoblament Degradació Carreteres Risc d'incendi Abandonament d'activitats agràries i ramaderes
F O Camins i rutes Connexió amb el Parc Natural del Cadí-Moixeró Paisatge Impactant Patrimoni: Esglèsies, ponts i castells	Augmentar camins i rutes Transport públic Conservar y promocionar el patrimoni

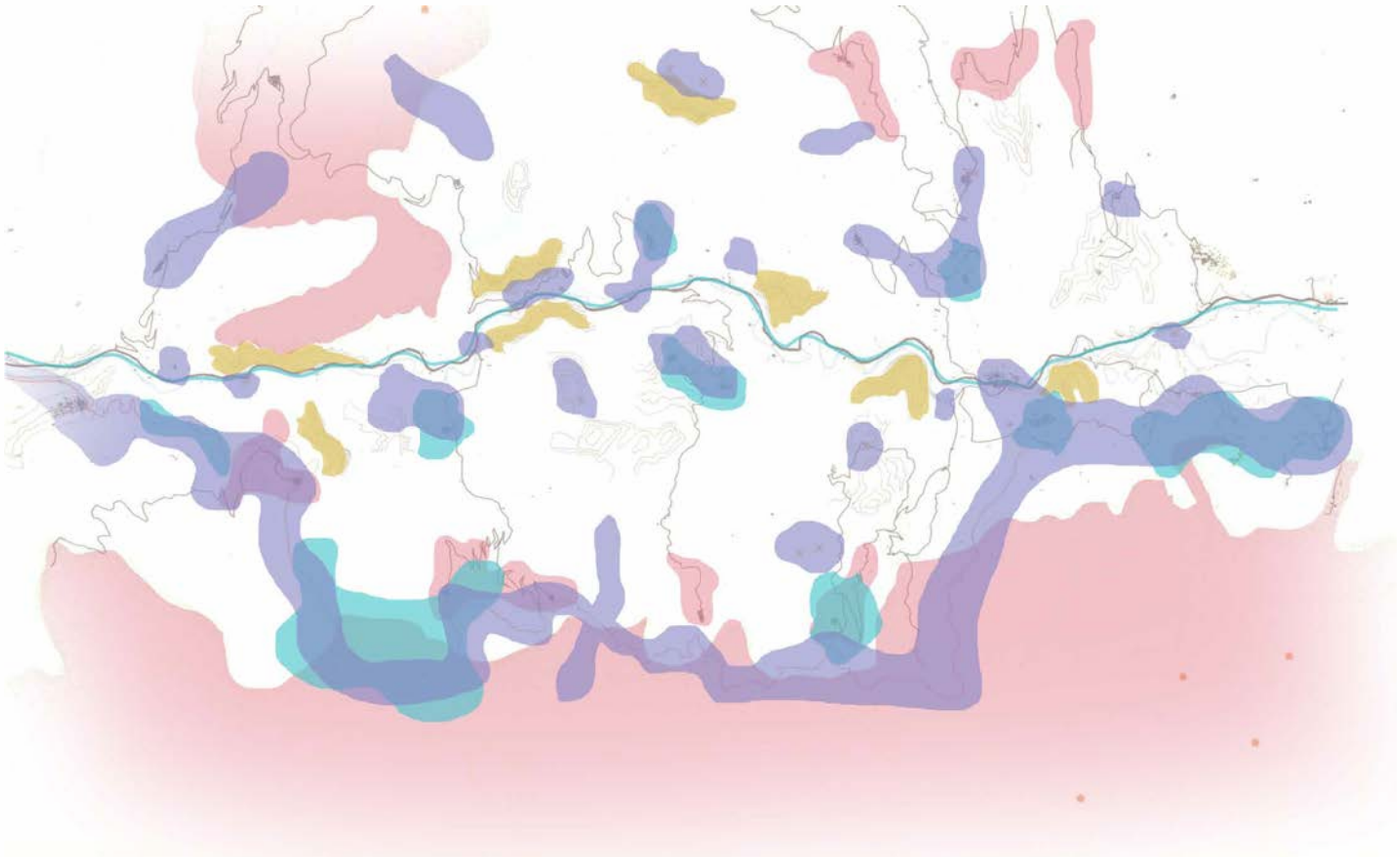

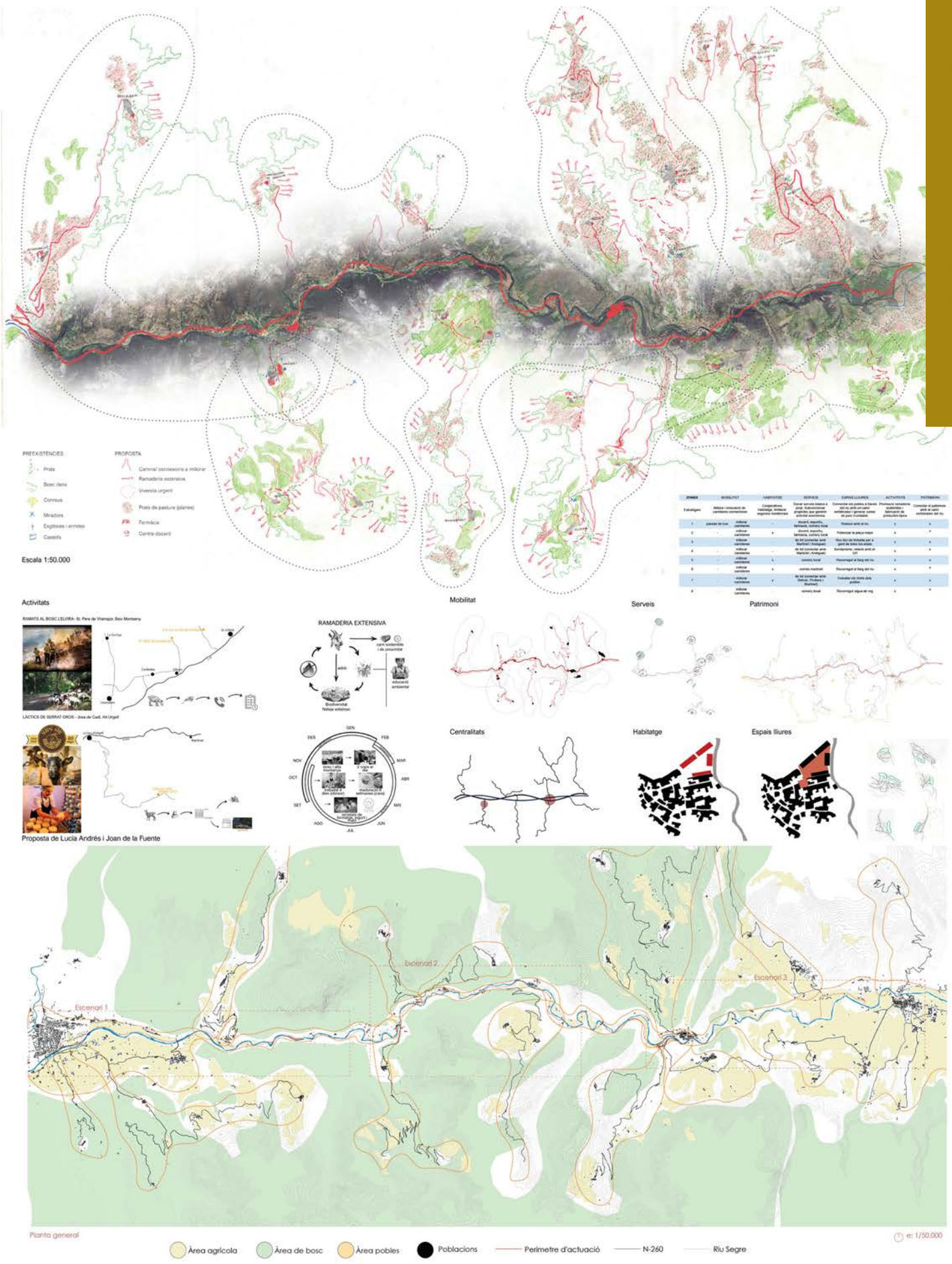
PREEXISTÈNCIES
Prats
Bosc dens
Conreus
Miradors
Esglésies i ermites
Castells
PROPOSTA
Caminal connexions a millorar
Ramaderia extensiva
Vivenda urgent
Prats de pastura (planes)
Farmàcia
Centre docent
Escala 1:50.000
Activitats
RAMATS AL BOSC L'ELVIRA- St. Pere de Vilamajor, Baix Montseny
LÀCTICS DE SERRAT OROS - Josa de Cadí, Alt Urgell
RAMADERIA EXTENSIVA
Mobilitat
Serveis
Patrimoni
Centralitats
Habitatge
Espais lliures
Proposta de Lucia Andrés i Joan de la Fuente
Escenari 1
Escenari 2
Escenari 3
Planta general
e: 1/50.000
Àrea agrícola
Àrea de bosc
Àrea pobles
Poblacions
Perímetre d'actuació
N-260
Riu Segre

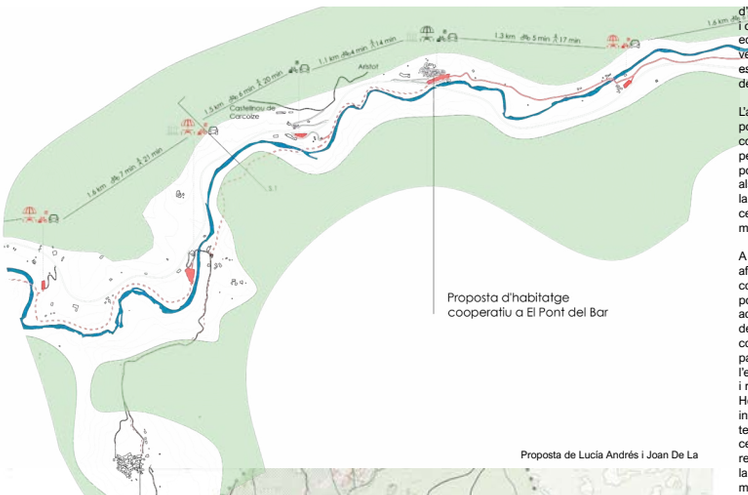

Proposta de Lucía Andrés i Joan De La

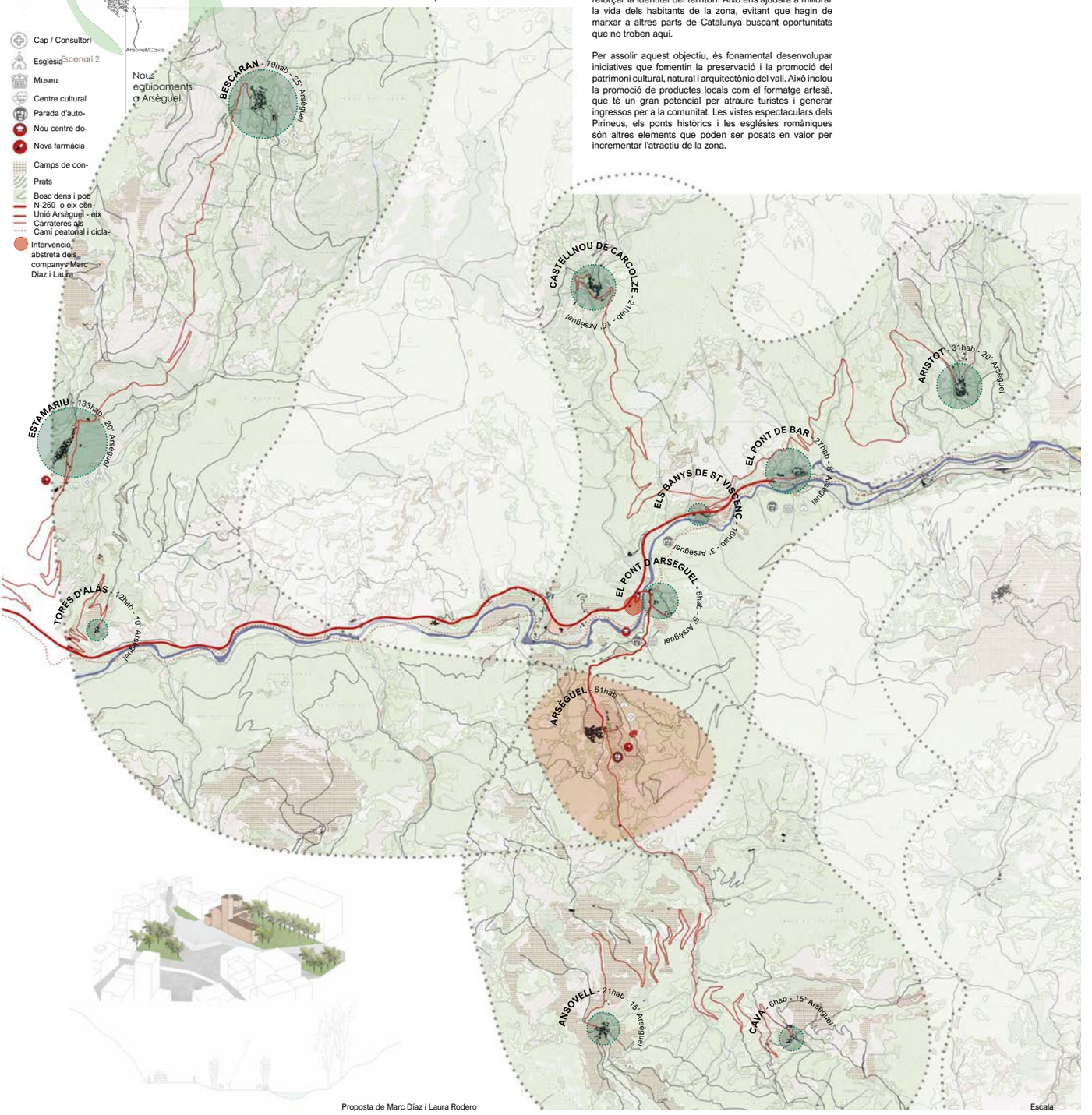

Proposta de Marc Díaz i Laura Rodero

Escala

d'elles és Martinet, que és la més gran, amb major població i on es pot accedir més fàcilment a serveis bàsics com ara educació, sanitat i comerços. Martinet actua com un eix vertebrador principal del territori, gràcies a la seva ubicació estratègica i a la seva capacitat d'oferir una major varietat de serveis als seus habitants.

L'altra centralitat que hem identificat és Arsèguel, un poble de 60 habitants situat prop del riu Segre, que actua com a eix vertebrador del vall. Arsèguel, tot i la seva petita dimensió, té una importància significativa per a les poblacions properes. Aquesta centralitat és essencial per als pobles circumdants, ja que la seva proximitat al riu i a la carretera principal facilita l'accés, però també presenta certs reptes en termes d'accessibilitat a serveis, habitatge, mobilitat i activitat econòmica.

A Arsèguel, la infraestructura presenta dificultats que afecten la qualitat de vida dels seus habitants. Tot i això, compta amb un patrimoni natural i arquitectònic que pot ser explotat per millorar aquestes condicions. Entre aquest patrimoni, trobem el paisatge natural dels boscos densos, els camps de conreu, i edificacions històriques com ara castells i esglésies romàniques. Aquesta riquesa patrimonial és un actiu que pot ser utilitzat per revitalitzar l'economia local, especialment a través del turisme cultural i rural.
Hem decidit intervenir en aquesta zona perquè, amb intervencions relativament petites, podem ser capaços de tenir un major impacte. L'objectiu principal és potenciar la centralitat d'Arsèguel conjuntament amb la de Martinet per reforçar la identitat del territori. Això ens ajudarà a millorar la vida dels habitants de la zona, evitant que hagin de marxar a altres parts de Catalunya buscant oportunitats que no troben aquí.

Per assolir aquest objectiu, és fonamental desenvolupar iniciatives que fomentin la preservació i la promoció del patrimoni cultural, natural i arquitectònic del vall. Això inclou la promoció de productes locals com el formatge artesà, que té un gran potencial per atraure turistes i generar ingressos per a la comunitat. Les vistes espectaculars dels Pirineus, els ponts històrics i les esglésies romàniques són altres elements que poden ser posats en valor per incrementar l'atractiu de la zona.

més desfavorides té un paper clau en aquest procés. La seva ubicació, prop del riu i la carretera principal, la converteix en un punt estratègic per a la reactivació econòmica. Els grans boscos i els camps de conreu al voltant d'Arsèguel també ofereixen oportunitats per al desenvolupament de l'agricultura sostenible i altres activitats econòmiques relacionades amb el medi ambient.

Un altre aspecte important és la millora de la mobilitat i l'accessibilitat a Arsèguel i als pobles veïns. Aquests es troben entre 5 i 15 minuts en cotxe, amb Bescaran com el nucli urbà més llunyà a uns 25 minuts. Millorar les infraestructures de transport pot facilitar l'accés als serveis bàsics i potenciar l'intercanvi econòmic i social entre les diferents poblacions del territori.

En conclusió, la nostra intervenció se centra en potenciar les centralitats d'Arsèguel i Martinet per crear un territori més cohesionat i amb més oportunitats per als seus habitants. Reforçar la identitat del territori a través de la valorització del seu patrimoni i la millora de les infraestructures és clau per evitar la despoblació i fomentar un desenvolupament sostenible. Així, no només millorem la qualitat de vida dels residents, sinó que també promovem la conservació del patrimoni cultural i natural, assegurant un futur més pròsper per a aquesta regió del Pirineu català.

Rodero
Proposta de Marc Díaz i Laura
Proposta de Lucía Andrés i Joan De La
Camí peatonal cap a l'escola reforçat per la pastura de cabres
Ruta de senderisme
Escala

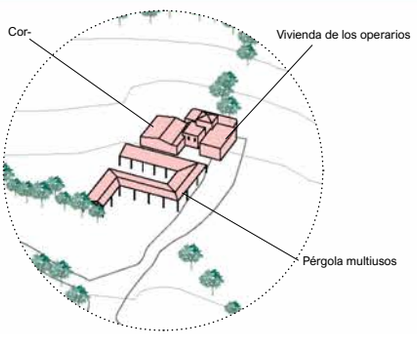

Intervenció 1: REACTIVAR la economia

Hem optat per intervenir a la zona alta del poble d'Arsèguel en un solar on es reaprofita una edificació existent per convertir l'espai en una granja per potenciar la ramaderia sostenible a la zona. Aprofitem el pasturatge de les cabres per reforçar un camí que porta a l'escola local a través del bosc i netejar el sotabosc, així reduint el risc d'incendi. Proposem també la construcció d'una pergola que es podria utilitzar com a mercat periòdicament, com a pàrquing teulada per protegir del sol i la neu, i a més serveix a la granja com a accés a la botiga i per cobrir zones de treball.

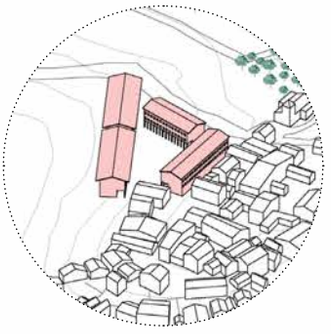

Intervenció 2: PROPORCIONAR nova vivenda

Al costat del poble, com a creixement de la malla i per atacar els problemes de vivenda que pateix tota la regió, proposem un conjunt de edificis que generen una plaça central. Hem identificat una manca d'espai públic amb identitat a l'àmbit remot i aquest conjunt intenta proporcionar un lloc de reunió i d'identitat que manca a la centralitat d'Arsèguel. Donada, la baixa oferta d'habitatge accessible que ha significat que els joves no puguin quedar-se a viure a la regió, aquesta proposta vol oferir un creixement de 4 edificis de PB+2 on la planta baixa també pot acollir diferents activitats econòmiques i serveis que avui en dia calen a aquesta centralitat.

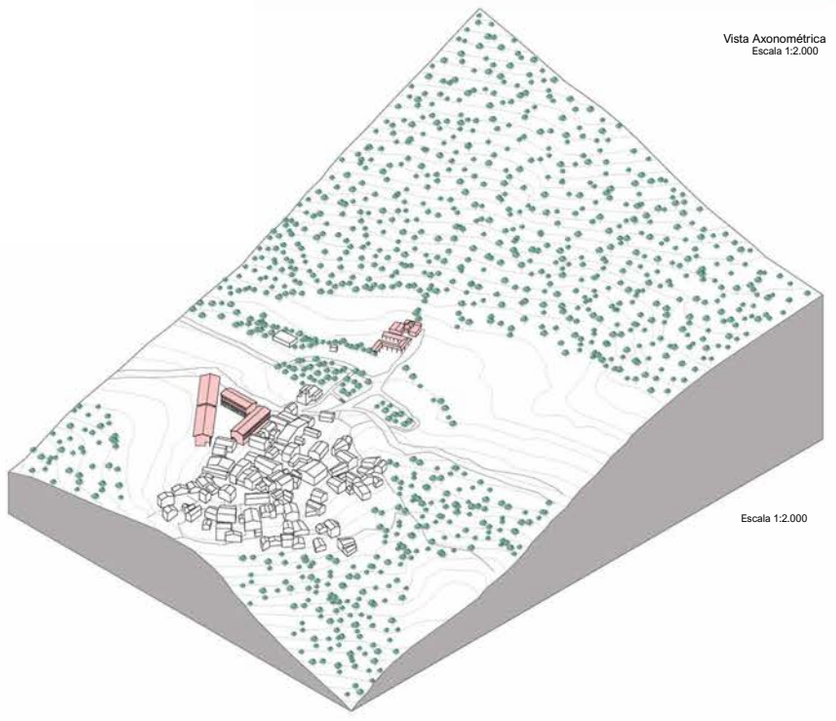

Vista Axonométrica
Escala 1:2.000

Escala 1:2.000

Vista de la Plaza

Vista de la Escola

Planta i Secció

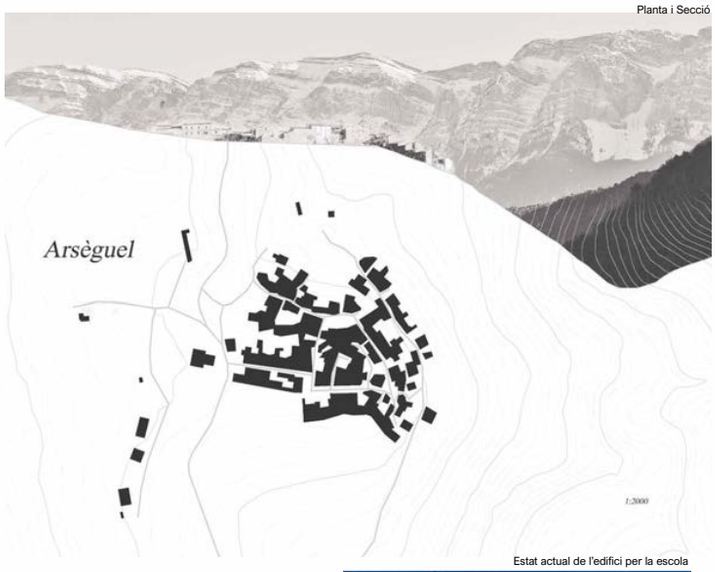

Estat actual de l'edifici per la escola

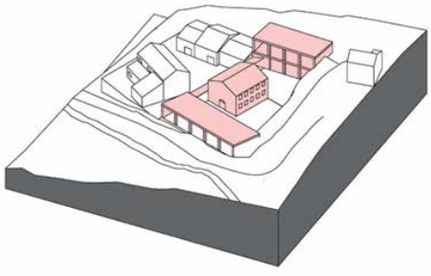

Vista de la Escola

Intervenció 3: GARANTIR l'educació

Al Pont d'Arsèguel, alat del riu, hem identificat un antic mas en ruïnes. Com que som a la sona on les unitats geogràfiques amb centralitat a Arsèguel ia prop del riu, hem decidit proposar la rehabilitació de l'edifici per acollir una escola. A aquesta centralitat cal una escola perquè els nens no hagin de fer grans recorreguts per poder assistir-hi. Hem escollit aquest edifici ja que mentre és a prop de la N-260 i la carretera d'Arsèguel, se'n refugia a la natura. Pensem que a més a més del benefici de recuperar un edifici, està embolicat al bosc i té el Torrent de la Femella al costat, creiem que és un ambient ideal per a una escola. Després de calcular les necessitats escolars de la centralitat, vam concloure que l'escola serviria nens fins a acabar l'ESO.

Municipi	Poble	Població	% infants	Població infants
Valls de Valira	**Bescaran**	79	13,2	10
Estamariu	**Estamariu**	133	10,5	14
Alàs i Cerc	**Torres d'Alàs**	12	13,3	2
Arsèguel	**Arsèguel**	61	15,2	9
	El pont d'Arsèguel	16	15,2	2
Cava	**Cava**	6	6,5	0
	Ansovell	21	6,5	1
	Aristot	31	12,4	4
Pont de Bar	**Els banys de St. Vicens**	5	12,4	1
	El Pont de Bar	27	12,4	3
	Castellnou de carcolze	21	12,4	3
		412		**50 10 nens per classe aprox**

INFANTIL	0 a 3	
PRIMÀRIA 1-2	4 a 6	
PRIMÀRIA 3-4	6 a 8	
PRIMÀRIA 5-6	9 a 11	
ESO 1-2	12 a 14	Podiren venir els alumnes de la
ESO 3-4	15 a 17	centralitat de Martinet
	0 a 17 anys	

nº	Programa	m2	Espai m2
6	Aules	50	300
1	Oficines	25	25
1	Recepció	25	25
5	Banys	5	25
1	Menjador	150	150
1	Cuina	30	30
1	Aula polivalent	100	100
1	Magatzem	25	25
			680
	Circulació	0,1	**748**
	Sup. actual		100
	Sup. ampliació		**648**

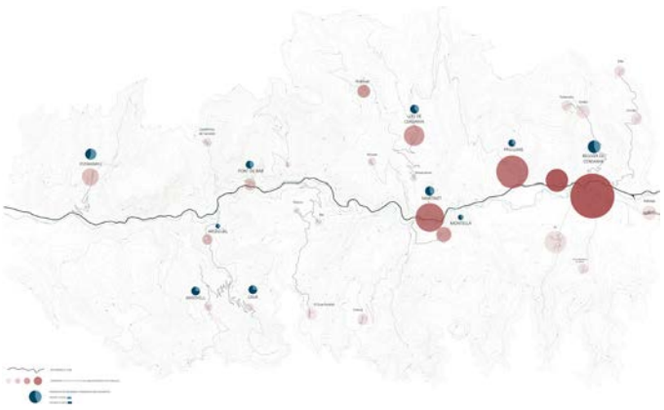

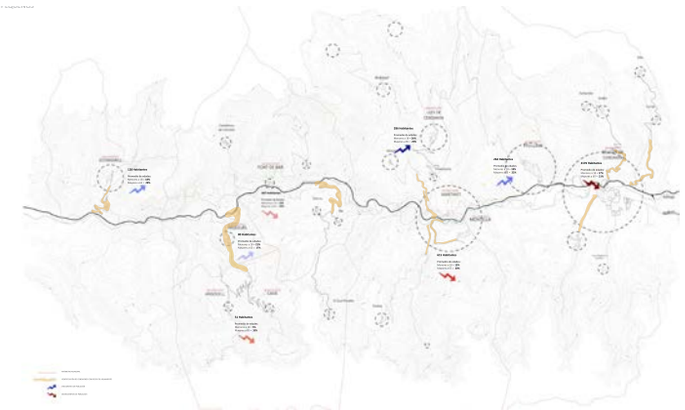

FORTALEZAS

PAISAJE Y TERRENO CON MUCHAS POSIBILIDADES PAISAJISTICAS
VARIEDAD EN EL TURISMO QUE ENGLOBA RUTAS Y PISTAS DE ESQUÍ
JUNTO A UNA RICA GASTRONOMÍA

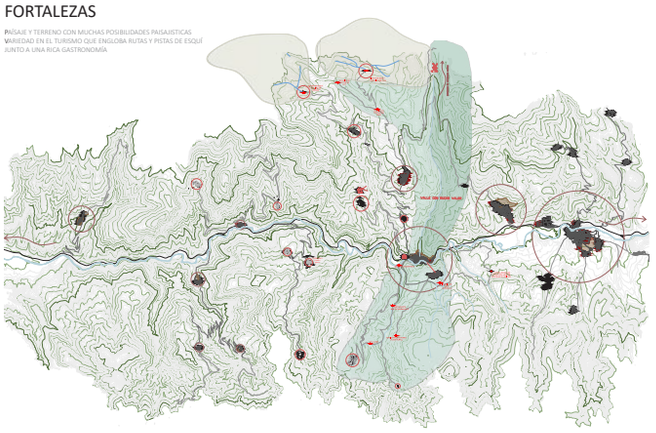

OPORTUNIDADES

PATRIMONIO CON LA OPORTUNIDAD DE CRECIMIENTO TURÍSTICO
POSIBILIDAD E DAR NUEVOS USOS A EDIFICIOS DESOCUPADOS

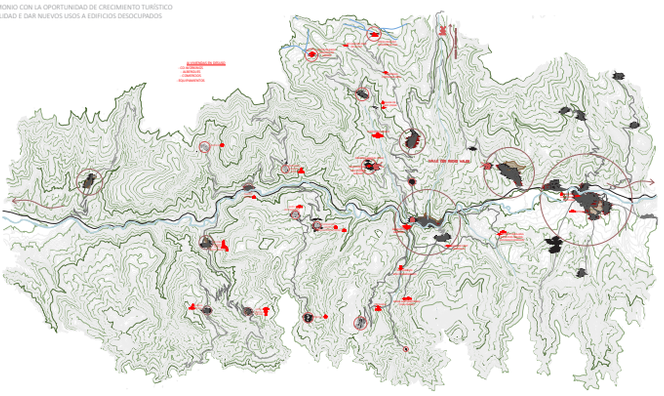

PROPUESTA TERRITORIAL

El proyecto busca revitalizar el conjunto de núcleos que actualmente se encuentran desvinculados y categorizados como remotos, dotándolos de vida y mejorando la calidad de residencia en ellos.
Buscamos la evolución de esta zona rural hacia la autosuficiencia, tanto en el tema económico como en calidad de vida. Para ello nos centramos en cubrir las necesidades primarias focalizándonos en crear una red de subsistemas que vinculen los pequeños núcleos de los valles con el eje pirenaico y los pueblos de mayor desarrollo que cuentan con servicio, transporte y comercio.

Tras el análisis del lugar, vemos como una de las mayores amenazas es la despoblación a causa del alto porcentaje de segundas viviendas por núcleo en comparación con las viviendas habitadas. Esto podría desencadenar la desaparición de muchos de estos pueblos y la invasión de un turismo negativo para el lugar.
Por tanto, proponemos dotar de nuevos usos las edificaciones abandonadas y el patrimonio público no utilizado para proporcionar nuevos espacios de encuentro y de comercio que ayuden a la creación de una comunidad unida y capaz de generar sus recursos. De esta manera evitaremos que los residentes de estos pueblos se marchen a otros de mayor envergadura o a la ciudad.

La estrategia de dotar de servicios a todos los pueblos consiste en ubicar nodos de movilidad, pequeños supermercados y servicios públicos como escuelas o centros deportivos.
A través de nuevas estaciones de tren en puntos estratégicos conseguimos aprovechar la nueva línea que conectará todo el eje pirenaico, reduciendo el tiempo de desplazamiento y la necesidad de uso de vehículo privado, siendo a la vez una solución mucho más sostenible y respetuosa con el medio rural en el que nos encontramos.

En definitiva, al aportar nuevos servicios y comercios a la zona, conseguimos que se convierta en un lugar donde es posible establecerse sin depender de la ciudad. Esto genera el aumento de familias y niños, reactivando la economía y tejiendo una comunidad.

PLANO DE NODOS

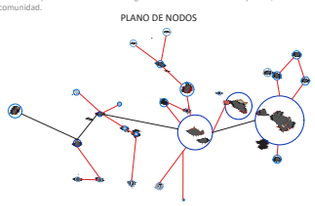

ÁREAS GEOGRÁFICAS

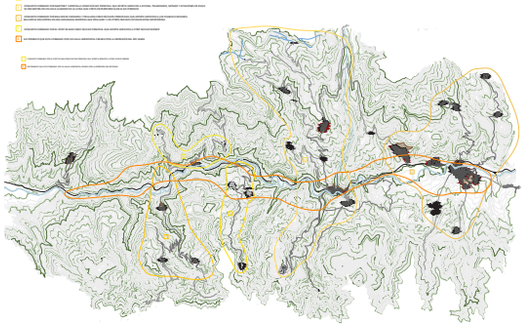

ACTUACIÓN LOCAL EN MARTINET I MONTELLA

Siguiendo en la línea de nuestro discurso, no nos orientamos tanto al turismo sino a los habitantes del lugar. Es por ello que proponemos un recorrido saludable para los propios habitantes que da acceso a nuevos servicios como el Centro de Cultura y equipamientos deportivos entre otros.
Este recorrido comienza en los Bunkers y sigue el curso del río a través de zonas verdes equipadas con zonas para picnic y deporte al aire libre con un parque para la tercera edad dotado de máquinas de ejercicio. También incluimos un punto de restauración frente a uno de los puentes que conecta ambas orillas del río y continuamos la ruta con los equipamientos deportivos que se componen por la piscina, las pistas de pádel, el campo de futbol y la cancha de baloncesto, concluyendo en el nuevo edificio para el Centro Cultural y la estación del funicular que conecta con Montella.

Este Centro de Cultura acogerá exposiciones en su interior funcionando como museo, también contará con cafetería/bar que servirá como punto de encuentro de los más jóvenes, además también tendrá espacio para acoger una biblioteca. Será el núcleo de actividad social entre ambos pueblos ya que se encuentra al pie del nuevo funicular y del antiguo camino histórico restaurado.

El funicular es un proyecto que trata de reducir el tiempo de conexión entre ambos pueblos separados por un desnivel de unos 150 metros y únicamente conectados por una carreta de montaña poco directa y un camino histórico descuidado y no apto para todos.

Este nuevo transporte es una solución a ancianos, personas de movilidad reducida, personas sin vehículo propio e incluso para quienes prefieran una conexión directa y rápida entre ambos pueblos. Además de atracción de un turismo responsable que quiera visitar el patrimonio cultural.

Introducimos propuestas de referencia de proyectos existentes enfocados en los habitantes del lugar como el Rural Urban Framework de Joshua Bolchover y John Lin, quienes crearon esta organización sin fines de ánimo de lucro que brinda servicios de diseño a organizaciones benéficas y ONG que trabajan en China, RUF ha construido o participa actualmente en más de 15 proyectos en varias aldeas de China.

Los proyectos incluyen escuelas, centros comunitarios, hospitales, casas rurales, puentes y estrategias de planificación incremental. Esto nos ha inspirado para incorporar el nuevo Centro Cultural en el proyecto local de Martinet i Montella.

Para la propuesta enfocada al turismo nos apoyamos en el proyecto REHABILITACIÓ DE PETITS POBLES RURALS A MEDIA VALLE DEL TEVERE, el proyecto tiene como objetivo la revitalización de pequeños pueblos despoblados de una zona de Italia con un patrimonio arquitectónico único mediante la promoción del turismo rural y reivindicando la identidad cultural de la población. Se trata de un caso similar al nuestro y es por ello que nos reforzamos en él para nuestra propuesta.

OBJETIVOS

1. CONECTIVIDAD ENTRE NÚCLEOS
2. DOTACIÓN DE COMERCIO Y SERVICIOS DE PRIMERA NECESIDAD
3. IMPULSO DEL TURISMO EN EL TURISMO RESPONSABLE
4. REACTIVAR LA POBLACIÓN Y ECONOMÍA

TRANSPORTE PÚBLICO - ESTACIÓN DE TREN
TEJIDO RESIDENTIAL
TEJIDO URBANO - ZONAS DE OPORTUNIDAD
ZONA DE ACTIVIDAD AGRARIA EXISTENTE Y PROPUESTA
VIALIDAD

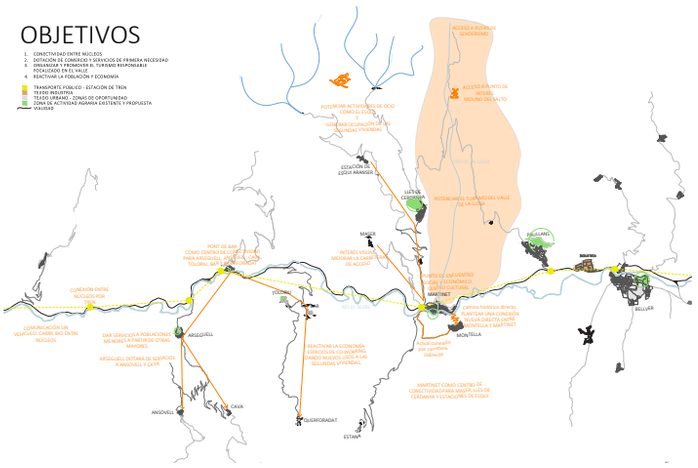

UNIDADES DEL PROYECTO

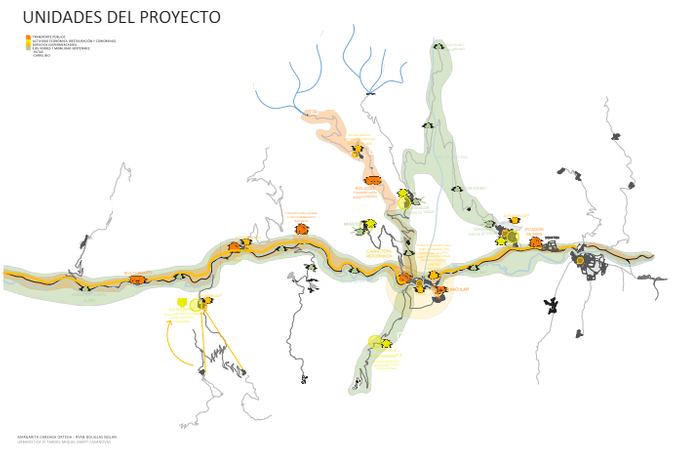

ARANZAZU CARDOSA ORTEGA - RYAN DOUGLAS FOLMS
URBANISTAS A TIRO. MÁSTER URBANO

PROPUESTA INTERMEDIA

PROYECTO DESDE LA ESCALA INTERMEDIA. DESDE EL EJE DE LOS VALLES

La idea de proyecto surge a partir de el distanciamiento de estos núcleos rurales y carencia de servicios públicos para el ciudadano de primera necesidad. Tras análizar el ámbito nos situamos en el núcleo central de Martinet i Montellá que se encuentran en el eje de dos valles que intersectan y junto al Eje Pirenaico es el lugar idoneo para centralizar y potenciar la riquesa y oportunidades de las dos valles.
La nueva conexión mediante un eje verde que conecta la ruta desde los bunkers de Martinet hasta el pueblo de Montella es una propuesta que busca la atracción de un turismo responsable y que beneficie a ambos pueblos.
En esta intervención añadimos distintos puntos de interés a lo largo del recorrido, como los bunkers, un aérea de restauración, un parque a lo largo del eje con instalaciones deportivas y zonas de picnic y por último un centro cultural dirigido a la juventud.
Desde el pie de la montaña se busca salvar el disnivel de más de 150m entre Martinet i Montellá, esto se soluciona por una parte re-urbanizando el camino histórico y con la creación de un funicular que vincula ambos pueblos de manera directa y accesible.
Una nueva forma de transporte público dirigida primeramente a los ciudadanos, que les permite aprovechar los servicios de ambos pueblos sin la necesidad de depender del vehículo privado. Por otro lado funciona como un atractivo turístico ya que da acceso a multitud de actividades como rutas, gastronomía, ocio y cultura.
Como resultado genera auge en la economía de la zona y en su demografía.

CÓMO RESPONDE EL PROYECTO DE CARA A LOS 6 ÍTEMS

-Mobilidad: La nueva creación del eje verde da lugar a un carril bici, una mejor conectividad desde el bunker en Martinet hasta la cima en Montellá, gracias al funicular y el camino.

-Servicios: Un edificio socio-cultural dirigido principalmente a la juventud de los alrededores.

-Actividad Económica: Todo el conjunto de la intyervención promueve el aumento económico de la zona.

-Espacio público: La creación del eje verde junto a numerosas instalaciones deportivas.

-Patrimonio: Dando mayor acceso al patrimonio ya existente (búnkers, miradores, rutas...)

-Vivienda: Gracias a las nuevas intervenciones urbanísticas da lugar a la ocupación de las segundas viviendas de los pueblos.

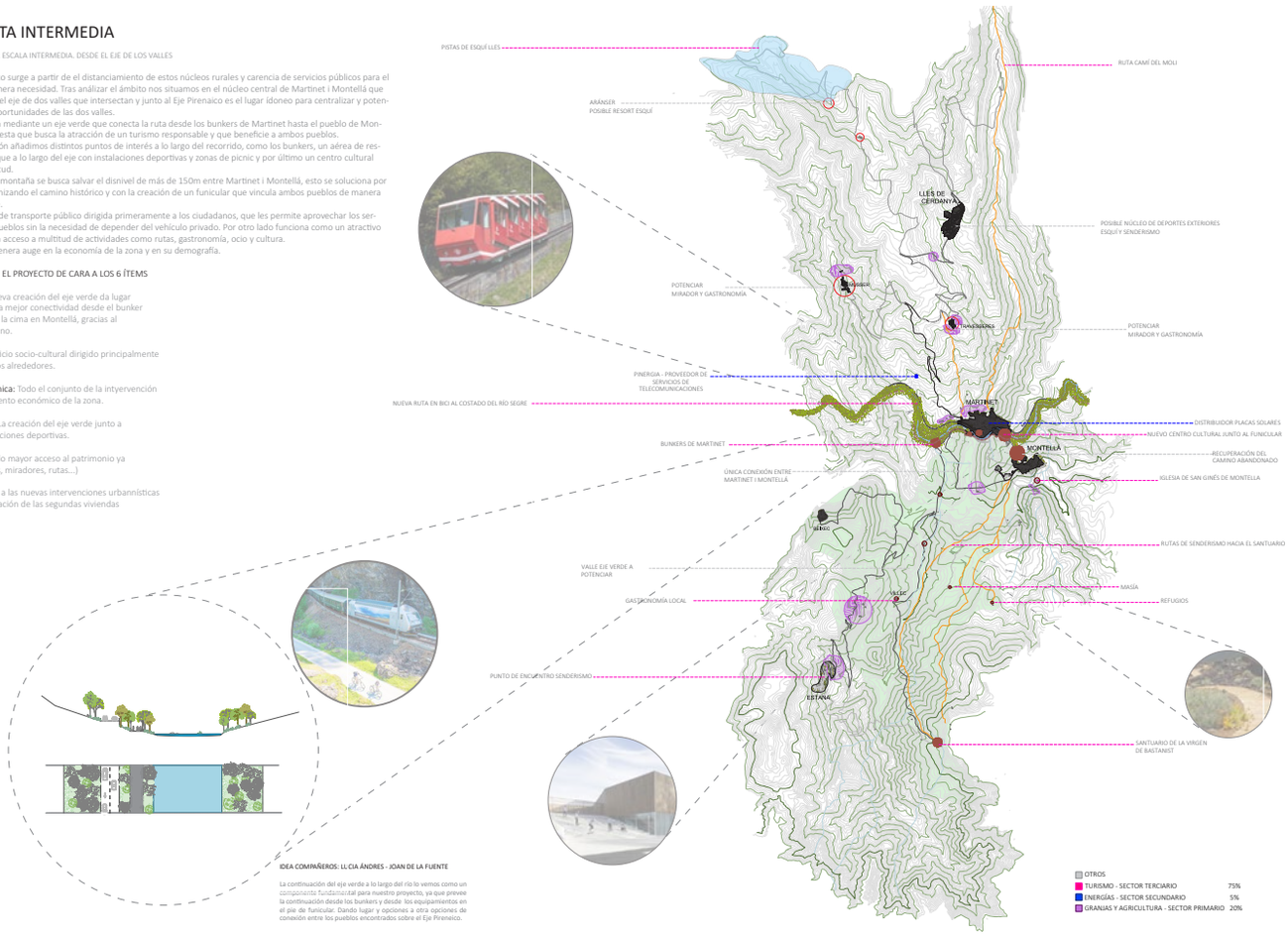

IDEA COMPAÑEROS: LL CIA ÁNDRES - JOAN DE LA FUENTE

La continuación del eje verde a lo largo del río lo vemos como un componente fundamental para nuestro proyecto, ya que prevee la continuación desde los bunkers y desde los equipamientos en el pie de funicular. Dando lugar y opciones a otra opciones de conexión entre los pueblos encontrados sobre el Eje Pirenaico.

AXONOMETRÍA EJE VERDE E: 1.3000

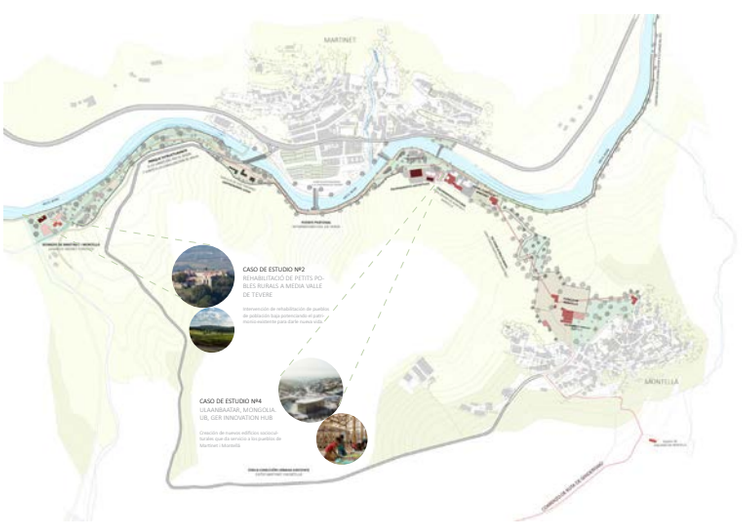

PLANO PROPUESTA E: 1.2000

SECCIÓN FUGADA EJE VERDE E: 1.3000

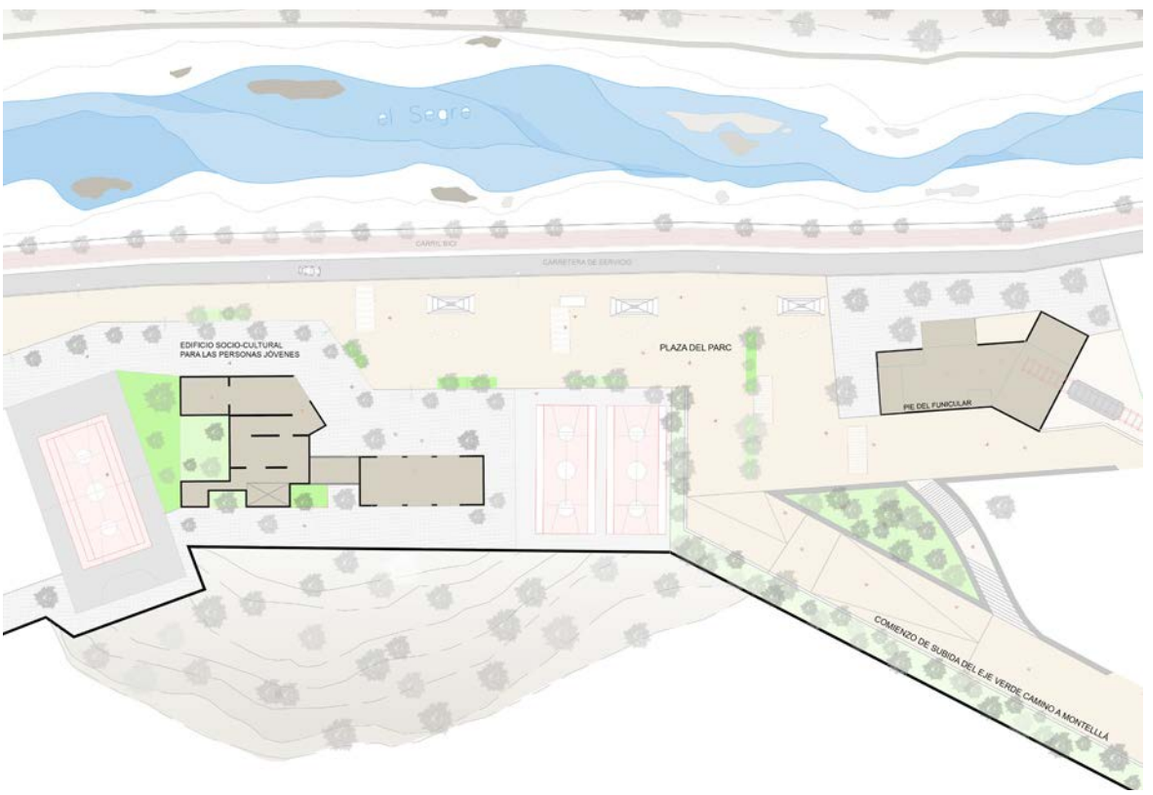

PLANTA ZOOM PIE DEL FUNICULAR E: 1.1000

VISTAS CENTRO CULTURAL Y ESTACIÓN DE FUNICULAR MARTINET

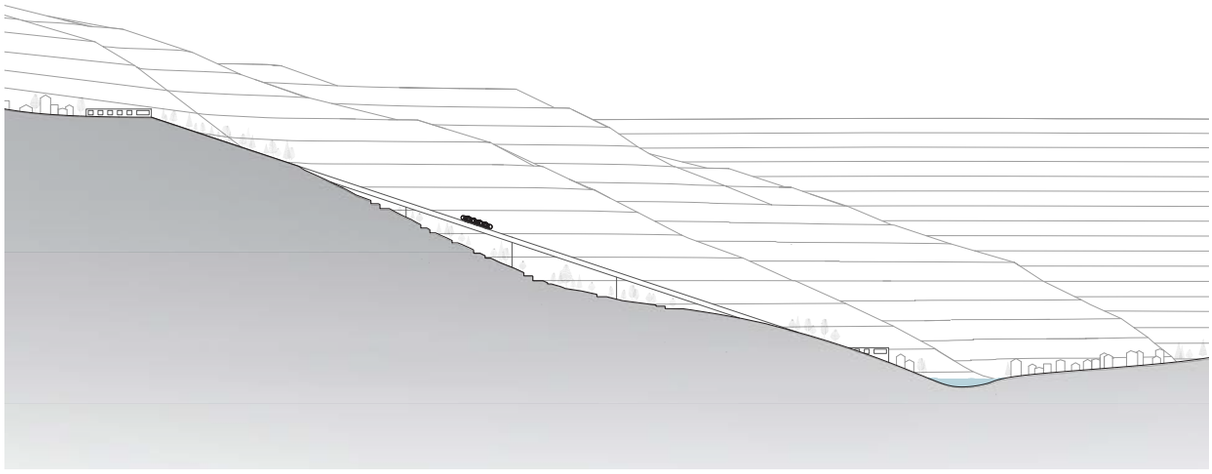

SECCIÓN FUNICULAR E: 1.3000

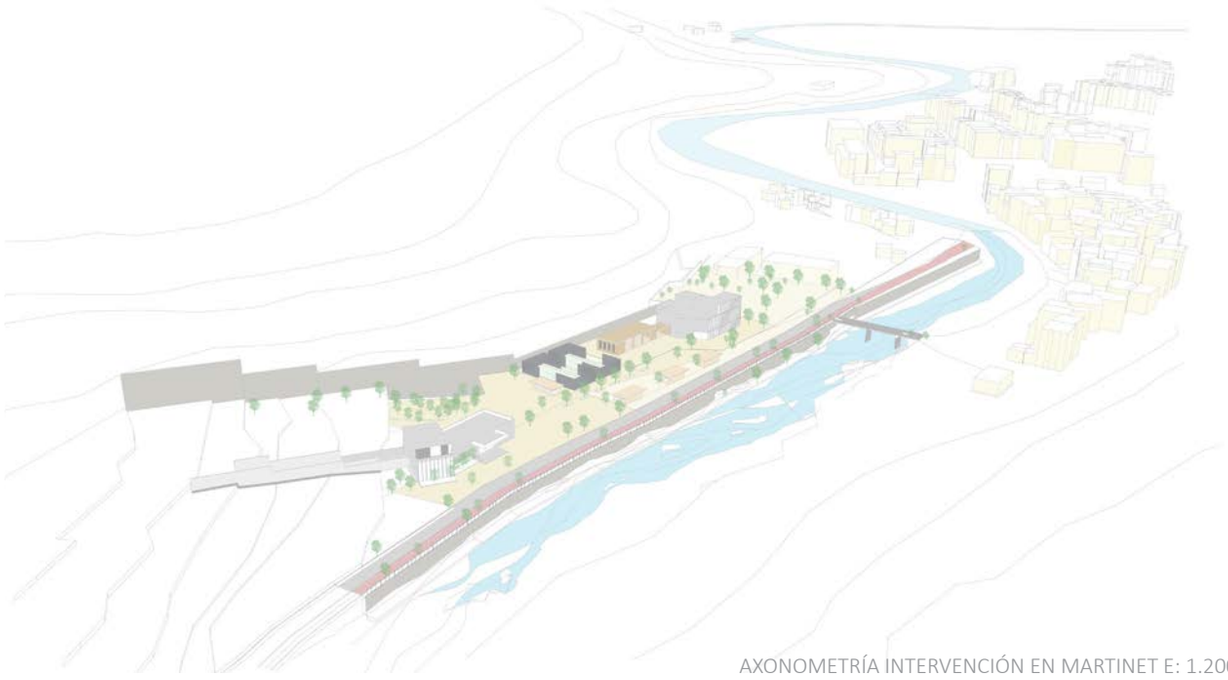

AXONOMETRÍA INTERVENCIÓN EN MARTINET E: 1.2000

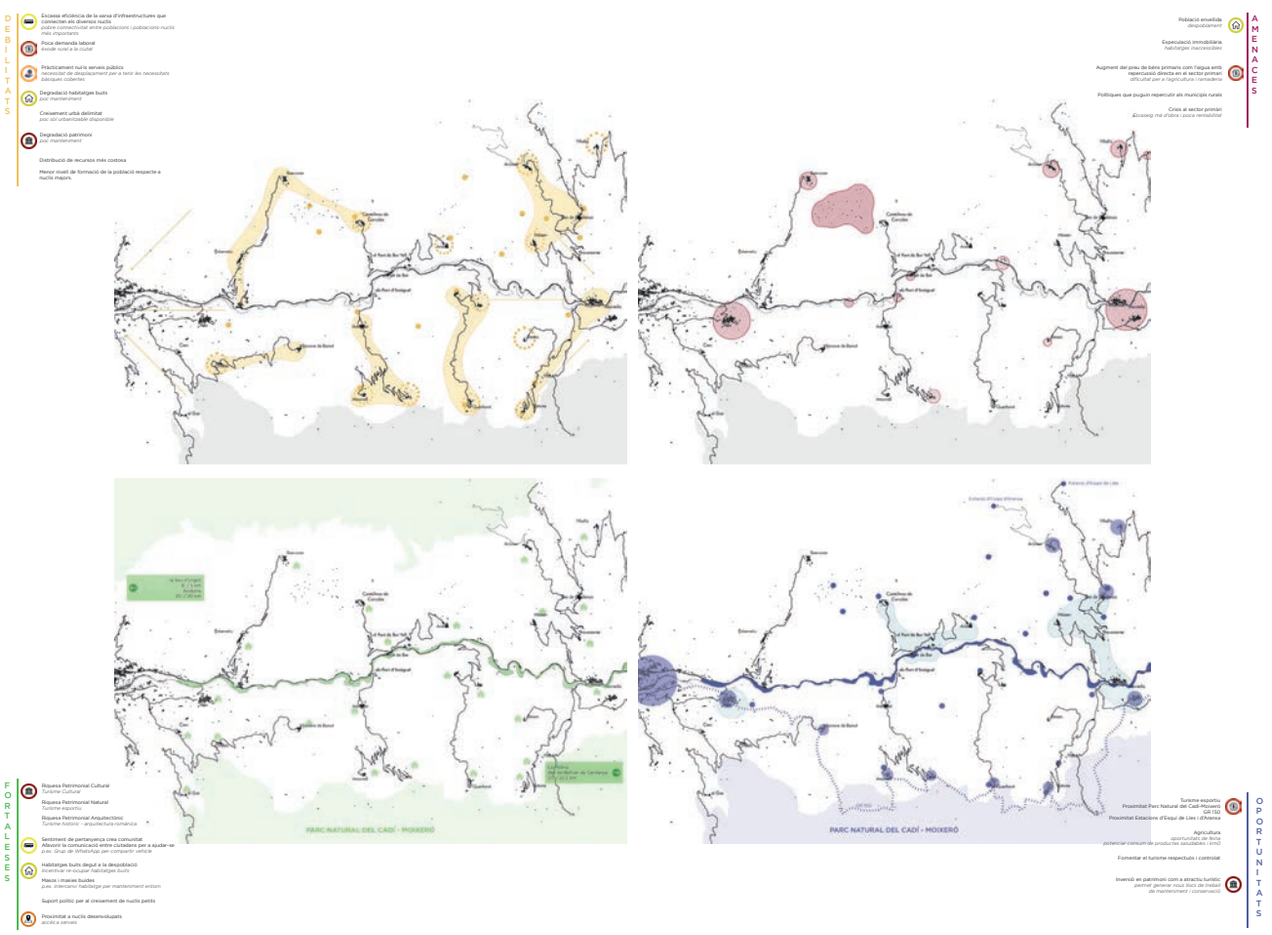
DEBILITATS
Excessa eficiència de la xarxa d'infraestructures que connecten els diversos nuclis
Poca demanda laboral
Pràcticament nul·la serveis públics
Degradació habitatges buits
Creixement urba delimitat
Degradació patrimoni
Distribució de recursos més costosa
Menor nivell de formació de la població respecte a nuclis majors.
AMENACES
Població envellida
Especulació immobiliària
Augment del preu de béns primeris com l'aigua amb repercussió directa en el sector primari
Polítiques que puguin repercutir als municipis rurals
Crisis al sector primari
FORTALESES
Riquesa Patrimonial Cultural
Riquesa Patrimonial Natural
Riquesa Patrimonial Arquitectònic
Sentiment de pertanyença crea comunitat
Habitatges buits degut a la despoblació
Masos i masies buides
Suport polític per al creixement de nuclis petits
Proximitat a nuclis desenvolupats
OPORTUNITATS
Turisme esportiu
Proximitat Parc Natural del Cadí-Moixeró
Proximitat Estacions d'Esquí de Lles i d'Andorra
Agricultura
Fomentar el turisme respectuós i controlat
Inversió en patrimoni com a atractiu turístic
PARC NATURAL DEL CADÍ - MOIXERÓ
PARC NATURAL DEL CADÍ - MOIXERÓ

PROPOSTA TERRITORIAL

El tram d'eix Pirinenc que comprèn els municipis de Alàs i Cerc, Estamariu, Arsèguel, el Pont de Bar, Cavà, el Lles de Cerdanya i Martinet i Montellà es troba rodejat de muntanyes pel que aquesta zona és el paradís dels amants de l'esport, i, en especial, del senderisme. La proximitat amb el Parc Natural del Cadí-Moixeró, el GR 150 travessant la vessant sud de la vall, i les pistes d'esquí d'Aransa i Lles, afavoreixen l'afluència de persones amants d'aquests esports per la zona. És un espai idoni per la pràctica de diferents esports i activitats amb contacte directe amb la natura i pensades per diferents públics. Des de una passejada tranquil·la seguint els senders prop del a una pujada a les cotes més altes del Cadí corrent o caminant.
La idea es potenciar aquests elements que la naturalesa en dona i convertir-ho en un dels motors per ajudar a reviure a la zona. Ampliant l'oferta hospitalària a aquests punts de connexió és el primer pas.

Al llarg de la història, les diferents societats que ens han precedit han deixat un llegat cultural en forma de feixes, ponts esglésies, castells, búnquers... Descobrir aquesta herència, la quals ens explica no només d'on venim sinó també quina ha estat l'evolució històrica de la zona. Gran part del patrimoni mostra l'empremta que hi ha deixat conflictes bèl·lics, aiguats i l'abandonament arran de l'èxode rural.

Per tal d'ampliar el cercle d'activitats disponibles, es planteja la creació de circuits que recorren els elements patrimonials que trobem a la zona. Rutes circulars que recorrin aquests elements, com una forma d'entrellaçar l'esport i la cultura, i afegir atractius turístics. Alhora, es promou el manteniment d'aquests edificis, els quals molts es troben en situació molt desfavorable.

Per altra banda, antigament l'agricultura i la ramaderia eren els motors econòmics de la zona. Tenim constància que des del s. XIX al s. XX, els cultius de cereals i petites explotacions ramaderes de vaques, pollastres i gallines, cabres i cavalls predominaven; i la fàbrica de la llana a Arsèguel, que avui en dia segueix en funcionament; n'és la viva proba. Dels animals se n'aprofitava tot, des de la carn a la llana, sense oblidar-nos de la llet, amb la que es produïen productes làctics com formatges. El formatge sempre ha estat present a la vall, i en trobem la continuació fins als nostres dies amb, per exemple, la Fira del Formatge a Castellnou de Carcolze, que es celebra a l'estiu; i la Formatgeria de Bar, utilitzant la llet de cabres i oferint la varietat de formatges Baridà. Mantenint la tradició, es planteja convertir els làctics en l'altre motor econòmic de la zona. Aprofitant les propostes dels nostres companys d'establir els cultius agrícoles i les explotacions ramaderes com els motors econòmics; la proposta planteja centrar-nos en la part de tractament i posterior obtenció de productes làctics tal que formatges, iogurts i llet.

Així doncs, la idea proposa dos motors econòmics que permetin crear llocs de treball i promoure les zones rurals, tant amb la oferta de feina com amb els atractius turístics i per tant, el sector hospitalari.
Això ens planteja un altre problema: l'habitatge. La oferta immobiliària es pràcticament nul·la i, la poca existent, inaccessible econòmicament. Per això, es proposa la creació de nous nuclis d'habitatge, en la que els models poden ser variats, passant per masoveria i habitatges col·lectius; situats al llarg dels eixos que comuniquen els pobles amb la carretera principal; així com ampliar la oferta disponible als nuclis més desenvolupats.

Per motivar als possibles ciutadans de la zona, no només es necessita habitatge i feina. Els serveis i infraestructura també tenen un pes molt important. La proposta es proposa resoldre la mancança de transport públic creant una xarxa d'autocars que agrupa entre tres i quatre pobles a un radi de comunicació de 20 minuts en cotxe i tenen com a punt final el nucli més proper entre la Seu d'Urgell i Bellver de Cerdanya.
També es reactiva l'eix central afegint un carril adequat per a la mobilitat en bicicleta o similars i a peu, millorant la mobilitat entre les poblacions.

Un altre problema dels pobles remots es que, en general, estan desequipats de serveis. Com que els nuclis son tant petits, volem reforçar els nuclis dels que en depenen i dotar-los de serveis. Es plantegen espais polivalents que pugui donar cabuda a activitats varies com tallers, espais dotats per a la promoció de certs oficis i espais per treballar més comunament coneguts com coworking.
A partir d'aquestes intervencions, desenvolupades a diferents escales, es pretén reequilibrar el territori i abordar el problema del despoblament i dinamitzar els assentaments rurals per tal de millorar la qualitat de vida d'aquests nuclis i els seus entorns.

Unitats Geogràfiques

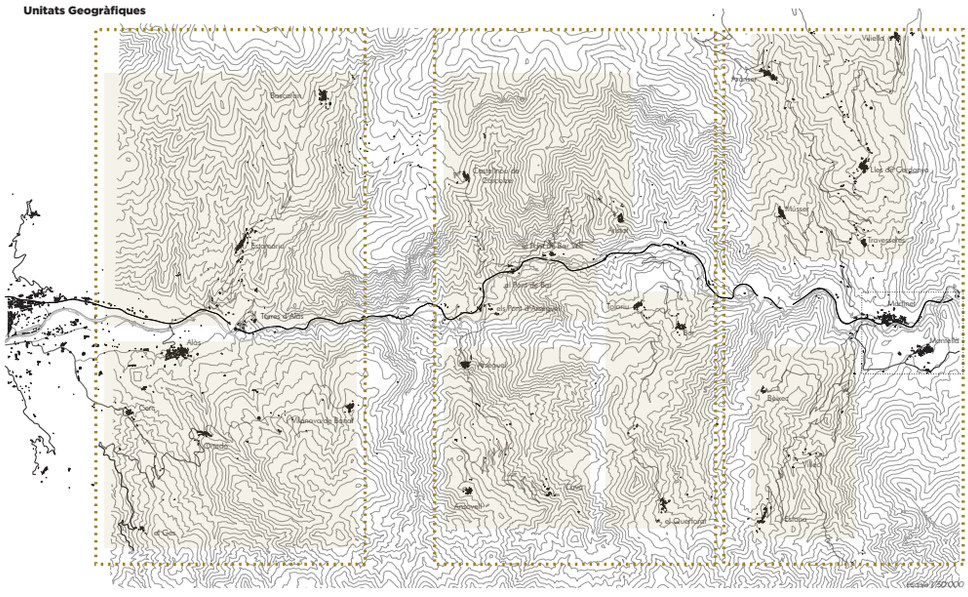

Esquema de Nodes

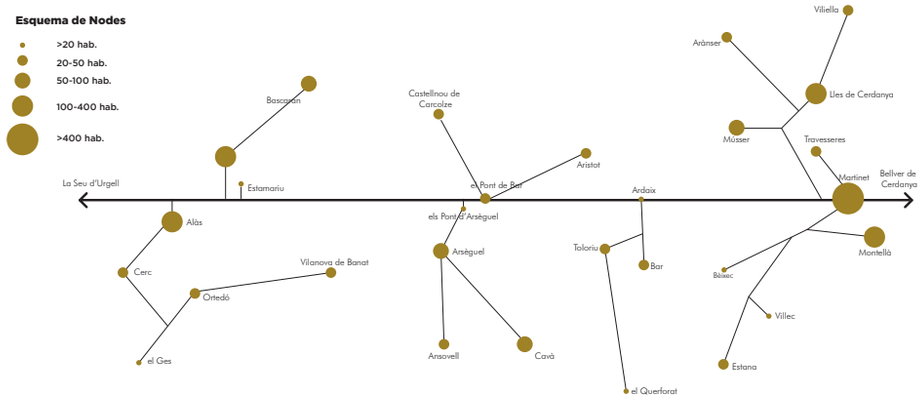

Objectius Territorials

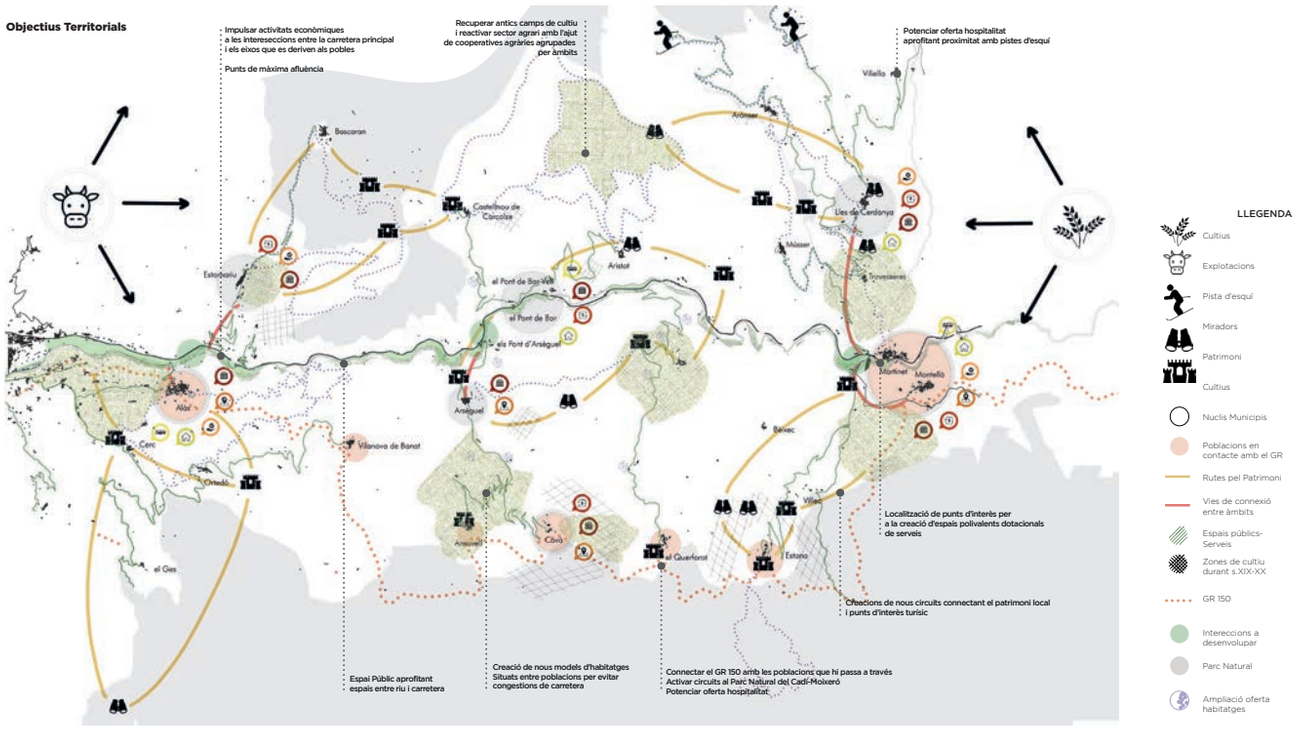

___PLÀNOL PROPOSITIU ESCALA INTERMITJA

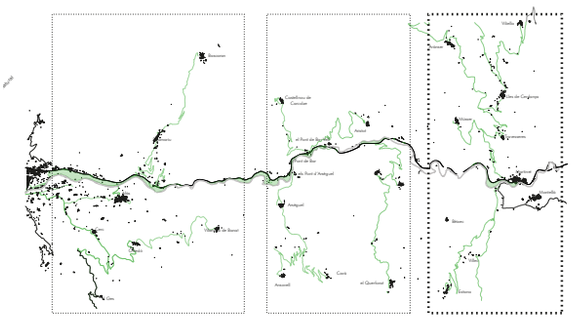

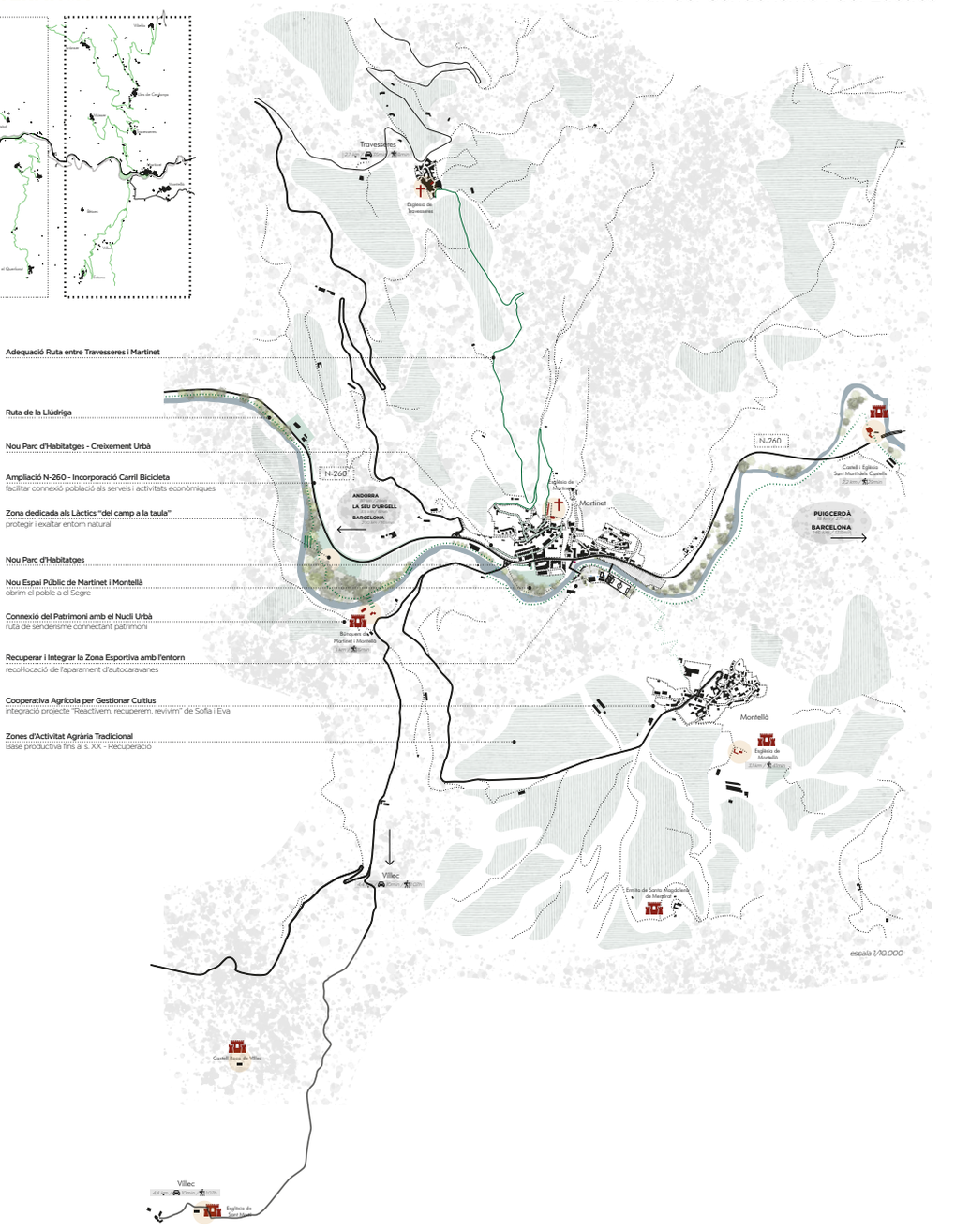

MOBILITAT_*infraestructura*

L'escassa infraestructura del transport públic als pobles més remots es transforma en un problema per a tots els habitants de la zona.
Per resoldre aquesta mancança,s'estableix una xarxa d'autocars que agrupa entre tres i quatre pobles a un radi de comunicació de 20 minuts en cotxe i tenen com a punt final el nucli més proper entre la Seu d'Urgell i Bellver de Cerdanya.
També es reactiva l'eix central afegint un carril adequat per a la mobilitat ciclada i a peu.

HABITATGE_*noves tipologies*

La oferta inmobiliària es pràcticament nul·la i, la poca existent, inaccessible econòmicament. Per això, es proposa la creació de nous parcs d'habitatge, en la que els models poden ser variats, passant per masoveria i habitatges col·lectius; situats en punts estratègits on el creixement pot ser més favorable partint de la proposta.
A part de nova construcció, també es planteja crear una xarxa per connectar masies o cases despoblades i possibles futurs inquilins.

SERVEIS_*coequipaments i eduació*

Els nuclis que formen part dels eixos que surten de l'eix del Segre, en general, estan desequipats de serveis. Com que els nuclis son tant petits, volem reforçar els nuclis dels que en depenen i dotar-los de serveis.
Es planteja un espai polivalent que pugui donar cabuda a activitats varies com tallers, espais dotats per a la promoció de certs oficis i espais per treballar més comunment coneguts com coworking.

ESPAI PÚBLIC_*relectura i flexibilitat*

Montellà i Martinet compten amb un patrimoni natural excepcional, que s'ha preservat fins als nostres dies.
Aprofitant la ruta exitent "Ruta de la llúdriga", es recupera la ruta i l'entorn més inmediat, conve tint-lo en un passeig on s'hi poden dur a terme activitats d'oci i socials, així com educatives, tant històriques com més connectades amb el món rural i en concret la ramaderia i l'agricultura.

ACTIVITATS_*noves economies*

La proximitat amb el Parc Natural del Cadí-Moixeró, el GR 150 travessant la vessant sud de la vall, i les pistes d'esquí d'Aransa i Lles, afavoreixen l'afluència de persones amants d'aquests esports per la zona.
La idea es potenciar aquests elements que la naturalesa en dóna i convertir-ho en un dels motors per ajudar a reviure a la zona.
Mantenint la tradició agricultura i ramadera de la zona, es planteja convertir els làctics en forma de formatges, ioguns i llet en l'altre motor econòmic de la zona.

PATRIMONI_*arquitectònic, natural i cultural*

Al llarg de la història, les diferents societats que ens han precedit han deixat un llegat cultural en forma de feixes, ponts, esglésies, castells, búnquers...
Es per això que es planteja la creació de circuits que recorren els elements patrimonials que trobem a la zona. Rutes circulars que recorrin aquests elements, com una forma d'entrellaçar l'esport i la cultura, i afegir atractius turístics. Alhora, es promou el manteniment d'aquests edificis, els quals molts es troben en situació molt desfavorable.

___REFERÈNCIES UTILITZADES

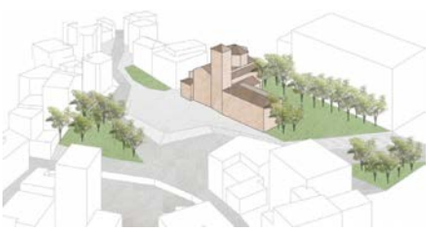

Marc Díaz & Laura Rodero

La falta de punts de trabada com ara places, zones céntriques, parcs, etc. obliga els residents a haver de desplaçar-se fins als pobles propers i de major magnitud per a poder fer vida social. Es volen crear punts accessiblesi d'oci agradables i donar vida al poble i a l'entorn.
Aquests espais no només seran places sinò que també hi hauran zones exteriors naturals per tal de promoure i explotar la fortalesa de l'entorn.
En quant a mobilitat, s'estableix una xarxa d'autocars que agrupa els pobles situats a 20min de Martinet i montellà per facilitar-ne el transport.
També es reactiva l'eix central afegint un carril adequat per a la mobilitat ciclada i a peu.

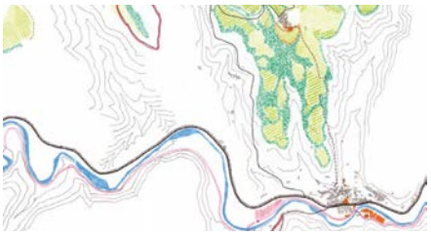

Reactivem, Recuperem ,Revivim
Eva Álvarez & Sofia Cazorla

El projecte recalca les diferències de la zona dones per la accidentada geografia. La proposta vol reactivar l'economia recuperant àrees de cultiu utilitzades fins a finals del segle XIX i crear noves oportunitats laborals, que ajuden a impulsar el territori.
Adaptarem les cooperatives creeades a cada municipi per gestionar els camps de conreus dels nuclis, com a forma de guanyar independència respecte els nuclis més desenvolupats.
També recalquen la importància de les zones públiques tal que places com a espais polivalents, que permetin cubrir un gran ventall d'activitats que ajudin a promoure i crear identitat del poble.

La Vall de l'Alt Segre
Núria Oliver & Nicholas Velten

En la seva proposta, aconsegueixen convertir Arsèguel en una de les centralitats de l'espina a través de 3 intervencions: docent, econòmica i de vivenda. compartim la idea general de projecte, i la seva proposta d'intervenció per als serveis ens serveix d'inspiració per a procurar nous serveis destinats a l'educació a la població de Martinet i Montellà.
Arsèguel, com Martinet i Montellà,funciona com a punt de centralitat i unió de les unitat geogràfica. Es troba ben ubicat, prop del riu i la carretera principal i envoltat de grans masses de bosc dens i camps de conreu que demanen una reactivació de la economia agrària.

Ruta de la Llúdriga

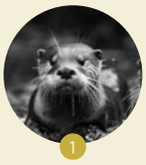

1

Ruta eduactiva sobre les llúdrigues, el seu hàbitat i costums.
Miradors

Recuperació del riu - Exaltació del paisatge

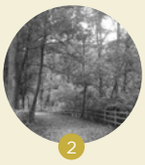

2

Aprofitant la ruta exitent "Ruta de la llúdriga", es recupera la ruta i l'entorn més inmediat, convertint-lo en un passeig on s'hi poden dur a terme activitats.

Casa del Riu

3

Connexió de la Ruta de la Llúdriga amb la Casa del Riu, que es tracta d'un centre informatiu sobre l'animal; i els Búnquers de Martinet i Montellà.
Integrar el patrimoni cultural a la ruta.

Búnquers de Martinet i Montellà

4

Patrimoni cultural de la població. Visita exterior i interior, amb 300m de galeries subterrànies i museu.

Vaca Bruna

5

Explotació ramadera de cabres per a la obtenció de llet.
Granja i camps de pastura per a la seva alimentació.

Cabra Alpina

6

Explotació ramadera de vaques per a la obtenció de llet.
Granja i camps de pastura per a la seva alimentació.

Granja Escola

7

La Granja Escola és un espai on grans i petits poden conèixer els animals d'un entorn ramader, i aprendre sobre l'origen dels productes làctics des del camp a la taula.

Fàbrica de Formatges i venta posterior

8

Fàbrica de productes làctics. Recuperant tradicions de la zona, i revaloritzant el formatge Baridà, típic de la zona, fet de llet de cabra.

Rural Co-Housing

9

Augment de la oferta de parc d'habitatge amb la modalitat del rural co-housing.

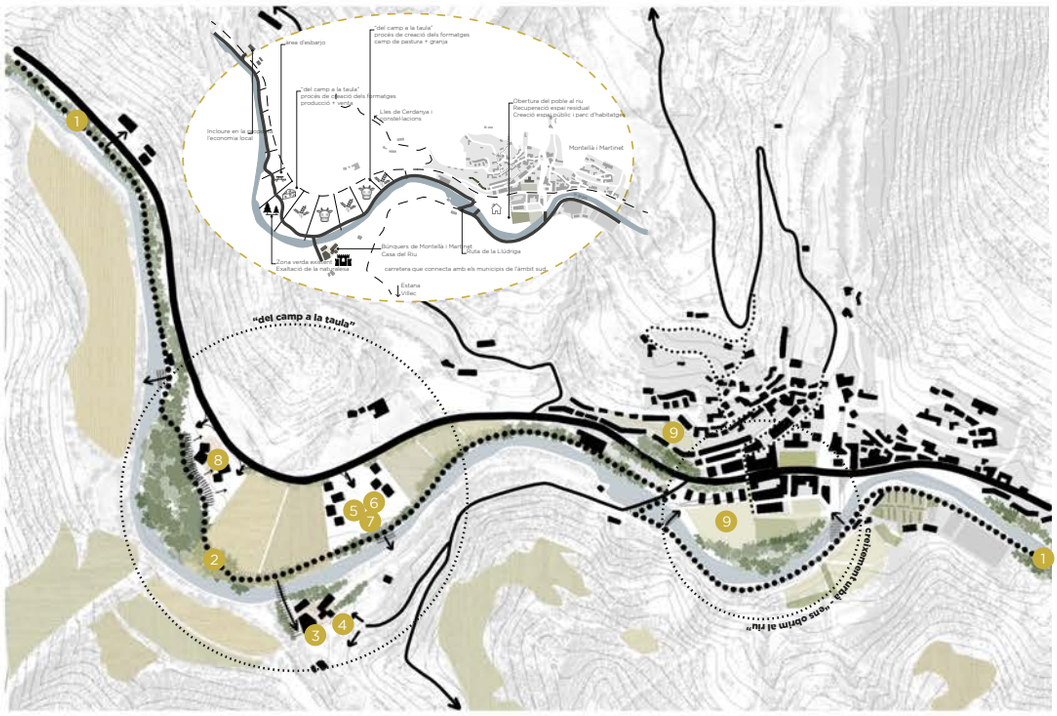

extensió del verd - nous espais públics

mobilitat - nova infraestructura

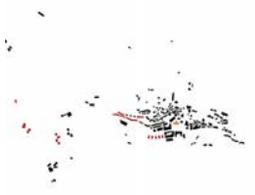

creixement urbà - nous models d'habitatge

Projectes de referència - Cas d'Estudi

Formatgeria de Gavàs

Per revitalitzar l'economia de Martinet i Montellà mitjançant la integració de la ramaderia extensiva ecològica amb les tradicions agrícoles i les ramaderes locals, es proposa un enfocament que combini pràctiques sostenibles i tradicionals amb estratègies de desenvolupament econòmic i social.

1. Integració de la Ramaderia Extensiva Ecològica
A Martinet i Montellà, és essencial mantenir el pasturatge diari de cabres al Parc Natural de l'Alt Pirineu, utilitzant pastures naturals i farratges ecològics de la Vall d'Unarre. Aquest maneig tradicional i ecològic garanteix la sostenibilitat i la qualitat dels productes. Cal organitzar tallers i programes de formació per als agricultors locals, i col·laborar amb universitats per promoure la investigació i la innovació en pràctiques sostenibles.

2. Desenvolupament de la indústria làctia
El desenvolupament de la indústria làctia a Martinet i Montellà es pot basar en la diversificació de productes com formatges, ioguris i llet ecològica. La Formatgeria de Bar, que fa servir llet de cabra per produir formatges Baridà, és un exemple clau de com es pot fomentar aquesta indústria. A més, la Fira del Formatge de Castellnou de Carcolze pot ser promoguda i expandida, atraient turistes i destacant la tradició formatgera de la regió.

3. Creació d'ocupació i desenvolupament turístic
Per crear ocupació i desenvolupar el turisme, es proposa la construcció d'habitatges assequibles al llarg dels eixos que connecten els pobles amb la carretera principal, evitant la congestió i assegurant la disponibilitat de serveis essencials com a escoles i centres de salut. El desenvolupament de paquets turístics que incloguin visites a granges, formatgeries i vinyes locals oferirà una experiència completa de la vida rural i la producció ecològica. Promoure la creació d'allotjaments rurals sostenibles és també crucial.

4. Promoció i Comercialització
Una estratègia de màrqueting efectiva ha de ressaltar els valors ecològics i tradicionals de Martinet i Montellà. Utilitzant plataformes digitals, es pot assolir un públic ampli. La participació a fires i esdeveniments nacionals i internacionals permetrà donar a conèixer els productes i atraure visitants. Contar històries locals i destacar la qualitat dels productes ajudarà a posicionar la regió al mercat.

5. Cohesió Social i Desenvolupament Comunitari
Per enfortir la cohesió social i el desenvolupament comunitari, cal fomentar la creació de cooperatives agrícoles i ramaderes, que promoguin la col·laboració entre els productors locals. Programes de suport i capacitació per a nous agricultors i ramaders incentivaran joves i emprenedors a establir-se a la zona. La construcció despais comunitaris com centres cívics i biblioteques facilitarà la interacció social i cultural, enfortint el teixit social de Martinet i Montellà.

6. Sostenibilitat i Innovació
Implementar sistemes de gestió de l'aigua i energia sostenibles a les explotacions i fàbriques locals promourà la conservació de recursos i la reducció de la petjada ecològica. Col·laborar amb centres de recerca i universitats per fomentar la innovació en tècniques agrícoles i ramaderes garantirà un desenvolupament competitiu i sostenible a llarg termini.

Aquestes estratègies permetran revitalitzar l'economia de Martinet i Montellà, creant ocupació, atraient turistes i nous residents i promovent un desenvolupament sostenible i cohesionat que respecti les tradicions i l'entorn natural.
Per revitalitzar l'economia de Martinet i Montellà mitjançant la integració de la ramaderia extensiva ecològica amb les tradicions agrícoles i les ramaderes locals, es proposa un enfocament que combini pràctiques sostenibles i tradicionals amb estratègies de desenvolupament econòmic i social.

Conca 5.1

Per aplicar la idea de La Conca 5.1 a la revitalització de la zona agrícola i ramadera, és fonamental integrar la cultura del vi i l'enoturisme amb les tradicions locals d'agricultura i ramaderia. La promoció conjunta a través de rutes d'enoturisme que incloguin visites a vinyes, cellers, granges i formatgeries, així com l'organització d'esdeveniments que combinin tasts de vi i degustacions de productes lactis pot atraure més visitants i posar en valor la riquesa cultural de la regió.

A més, l'educació hi juga un paper crucial. Oferir tallers i cursos sobre l'elaboració de vi i productes lactis, així com programes educatius a escoles i centres comunitaris, ajudarà a preservar i transmetre el coneixement tradicional.

El desenvolupament del territori i el paisatge s'ha d'enfocar en la preservació i la valoració de l'entorn natural, amb rutes de senderisme i ciclisme que destaquin la bellesa del paisatge agrícola. Promoure pràctiques sostenibles i ecològiques a l'agricultura i la ramaderia assegurarà un desenvolupament responsable i durador.

La promoció de la gastronomia local es pot impulsar mitjançant esdeveniments gastronòmics que combinin productes lactis i vins, i la creació de rutes gastronòmiques amb menús basats en ingredients locals. Col·laborar amb restaurants i oferir experiències gastronòmiques a granges i vinyes enriquirà l'oferta turística.

El turisme i el desenvolupament rural es beneficien de paquets turístics integrats que incloguin visites a punts d'interès locals i allotjaments rurals, millorant la infraestructura per acollir turistes. És crucial promoure allotjaments accessibles i sostenibles, utilitzant models de masoveria i habitatges col·lectius.

Per fomentar la cohesió social i el desenvolupament local, és important donar suport a la creació de cooperatives i projectes comunitaris, a més d'assegurar que els nous desenvolupaments habitacionals disposin de serveis necessaris com a escoles, centres de salut i internet. La construcció despais comunitaris enfortirà el teixit social.

Finalment, una estratègia de màrqueting efectiva que ressalti la singularitat de la regió i utilitzi històries locals atraurà un públic més ampli. Participar en fires i esdeveniments nacionals i internacionals i col·laborar amb altres regions enriquirà lexperiència i promourà la regió de manera més efectiva.

Implementant aquestes estratègies, es pot revitalitzar la zona, creant ocupació, atraient turistes i nous residents, i promovent un desenvolupament sostenible i cohesionat.

EIX del SEGRE // NUCLIS REMOTS

RURBANISME o el reequilibri del territori Urbanística VI Jordi Franquesa

D.A.F.O.

Patricia MANCERA i Nora MULET

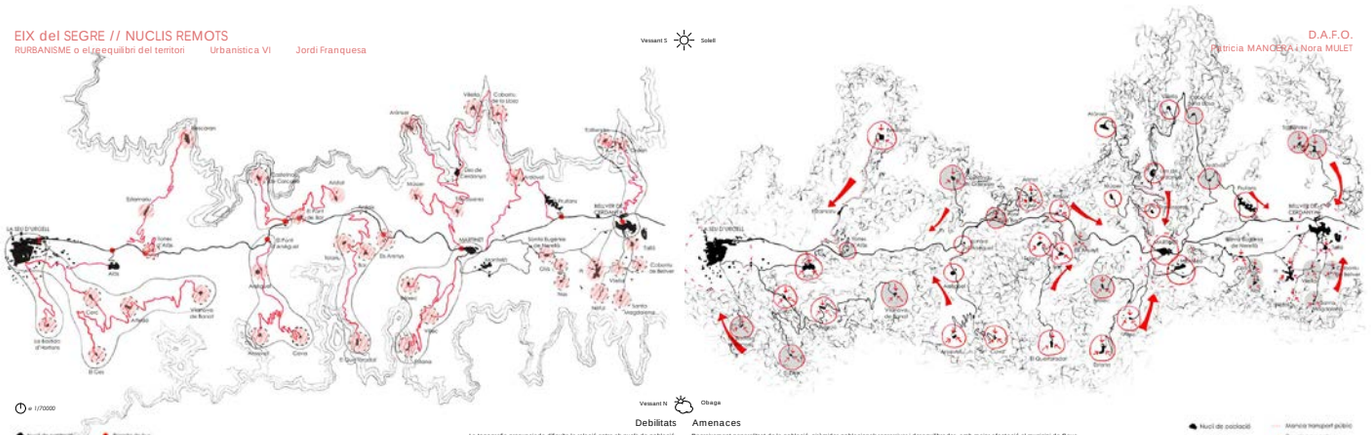

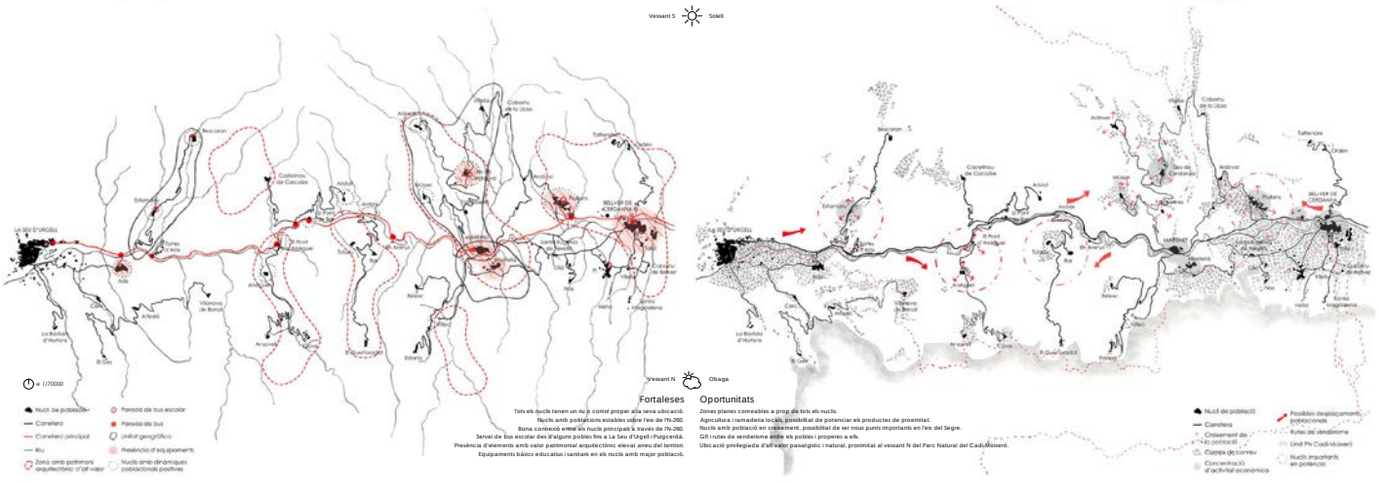

EIX del SEGRE // NUCLIS REMOTS

RURBANISME o el reequilibri del territori Urbanística VI Jordi Franquesa

Unitat geogràfica

Patricia MANCERA i Nora MULET

MOBILITAT

L'aposta per un servei de transport a demanda, amb recorregut des del poble d'Arsèguel fins al Pont d'Arsèguel, on es pot agafar la línia de bus que ja passa per allà per anar als nuclis més grans. En cas que hi hagués demanda, el servei de transport es podria estendre fins als pobles de Cava i Ansovell. Es col·loquen parades de bus per a poder esperar de manera segura i amb una protecció solar.

ESPAI PÚBLIC

La intervenció en l'espai públic té més impacte a escala local, en què es repavimenten els carrers del poble d'Arsèguel que porten fins a la plaça major, per tal de donar-li importància i de tenir un espai públic principal que es pugui reconèixer. També es dona una nova façana d'accés al nucli, on col·loquem els habitatges, i es pacifica tota aquesta zona i s'unifica la plaça de l'església.

HABITATGE

Com a incentiu perquè nous habitants vulguin viure al poble, col·loquem habitatges de protecció oficial d'obra nova, al Pont d'Arsèguel i a Arsèguel, així es poden garantir uns preus de lloguer assequible al municipi.

ACTIVITATS

La nova oferta d'habitatges de protecció oficial va lligada a una oferta laboral en què, agafant la idea dels companys Isabel Ruiz i Carlos Ponferrada, cada habitatge va acompanyat d'una àrea agrícola (conreus o ramaderia) de la qual l'has de fer càrrec si vols viure al poble. D'aquesta manera queda assegurat un lloc de feina estable i, a més, és beneficiós per l'economia local.

SERVEIS

Per complementar els serveis existents al poble i cobrir les necessitats bàsiques de la població, rehabilitem un edifici per col·locar un centre cultural i social a Arsèguel i, d'obra nova, posem una nau multifuncional al Pont d'Arsèguel i una escola ZER a Arsèguel, que poden servir també als pobles propers que manquen d'aquests equipaments.

PATRIMONI

Vinculant la idea general de l'eix blau del Segre amb el patrimoni de la zona, el camí que va per la vora del riu es pot endinsar a la muntanya i integrar-se a la xarxa de camins de senderisme. Aquests camins es poden associar a rutes turístiques preestablertes que remarquin aquests elements patrimonials, tant arquitectònics com naturals.

CASOS D'ESTUDI

Un centre pel centre

L'estudi Dierendonckblancke proposa el disseny d'un masterplan per a la plaça del mercat i el nou centre cultural. La intervenció per la plaça del mercat consisteix en la pacificació del centre, canviant la circulació i creant espais públics dels quals la població es pot apropiar, així generant una centralitat i unificant el centre del poble. El nou centre cultural també es col·loca en aquesta plaça per reforçar la idea de centralitat.

Podem aplicar aquesta idea de generar una centralitat al poble d'Arsèguel, col·loquem els nous equipaments en aquest nucli per la seva posició estratègica entre dos pobles més grans i, també per reforçar la idea de centralitat dins el mateix poble, posem dos d'aquests nous serveis, l'escola i el centre cultural, a la plaça major, així es dignifica l'espai donant-li un ús i s'allibera dels cotxes que hi ha habitualment aparcats.

Arrelament al territori

En la rehabilitació d'un edifici per donar-li un nou ús trobem un exemple en la proposta que va presentar l'Ajuntament de Caseres, a la Terra Alta. Transformen l'antic consultori mèdic, un edifici en perill d'enfonsament al nucli antic del poble, en un alberg. Amb aquesta intervenció es pretenen donar un impuls al turisme rural i revitalitzar el poble amb un nou restaurant, que abans no hi havia.

Donem un nou ús i una nova vida a un edifici a en runes que es troba a la plaça major del poble d'Arsèguel. Hi col·loquem la nova escola primària ZER, que permetrà la revitalització del nucli i el relleu generacional.

EIX del SEGRE // NUCLIS REMOTS

RURBANISME o el reequilibri del territori Urbanística VI Jordi Franquesa

Proposta Territorial

Patricia MANCERA i Nora MULET

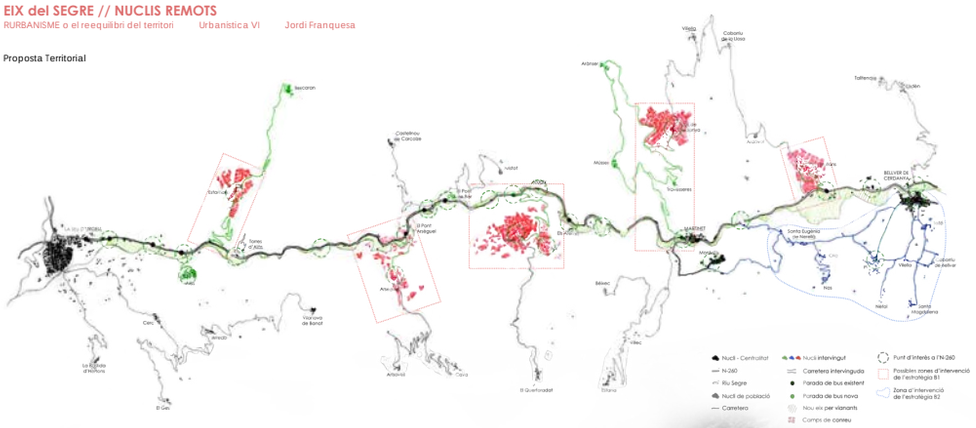

ESTRATÈGIA A: Els nuclis assentats sobre la nacional N-260, i els més propers a ella, tenen un[a] població major i més estable, però amb manca de serveis i una mobilitat molt dependent del tran[sport privat. Existeix un servei de bus que passa per l'N-260, però que no passa pels pobles allunya[ts de la carretera i amb poca freqüència de pas. També existeix un servei de transport a demand[a amb un reconeixut des de les diferents valls fins a La Seu d'Urgell, però amb servei tan sols un o d[ies a la setmana.
Tenint en compte les característiques de la població de la zona, majoritàriament envellid[a, proposem reforçar i millorar la xarxa de transport públic existent. S'augmentaria la freqüència d[e pas del servei de bus de l'N-260 i es milloralen les parades, posant un element que generi ombr[a on poder seure i esperar de manera segura. Amb relació al servei de transport a demanda, [el servei podria ser des dels nuclis fins al peu de l'N-260, d'aquesta manera, els usuaris podrien agaf[ar el bus a la nacional i el servei de pujada i baixada dels pobles podria augmentar també la seva freqüència, ja que el reconeguts a fer seria molt més curt.
Implementant aquests serveis milloraria la llibertat de moviment de la població que, en ser majo[ritàriament envellida, pot ser que no puguin desplaçar-se de manera autònoma. També s'amp[liarien les opcions d'anada a aquests pobles en transport públic, fet que podria afavorir les visit[es als nuclis i reactivar tant l'activitat econòmica local com la vida del poble.

ESTRATÈGIA B1: Els pobles ubicats a la part central de l'N-260 són els més afectats per la despo[blació, ja que són els més allunyats dels nuclis principals. Hi ha una important manca de serve[is (centres mèdics, educatius, esportius i culturals), que estan ubicats en els nuclis amb més població[i assentats sobre l'N-260, i la infraestructura i els serveis de mobilitat per poder arribar-hi també s[ón limitats.
Per reduir aquests temps de desplaçament i facilitar la mobilitat, es proposa generar noves cè[ntralitats al llarg de la vall del Segre i en els pobles amb major població de les valls perpendicula[rs a la principal.
Cada una d'elles es podria equipar amb un nou servei, diferent segons les necessitats i les pres[tacions de la vall. Per exemple, un equipament esportiu a Les de Cerdanya i a Estamariu, un[a escola a Arsèguel o un C.A.P. a Bar. Paral·lelament, per tenir més incentius per a fixar la poblaci[ó en els assentaments, aquests serveis es complementarien amb espais d'oci, cultura o activita[ts econòmiques que poguessin generar oportunitats laborals.

ESTRATÈGIA B2: La gran capacitat i oportunitat econòmica i laboral de Bellver de Cerdanya h[a absorbit la població de tots els nuclis del seu voltant, deixant pobles on viuen 10 persones o men[s i eliminant les possibles sinergies entre ells.
Per aconseguir generar algunes sinergies entre aquestes poblacions, es proposa posar una escol[a agrària al poble de Pi, que és el que està més consolidat i es troba en una ubicació cèntric[a respecte de la resta de pobles. Aquesta implantació també podria propiciar la recuperació d[e relacions entre diferents nuclis i la restauració o millora dels camins o carreteres que els co[necten.
Pensat que l'emplaçament d'aquests nuclis és una plana, hi ha molta activitat agrícola, per tan[t aquesta escola de formació ajudaria a instruir els futurs agricultors locals i activaria l'economia[generaria llocs de treball en els pobles perifèrics a Bellver de Cerdanya.

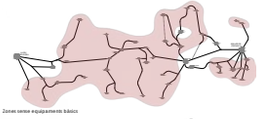

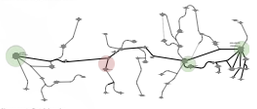

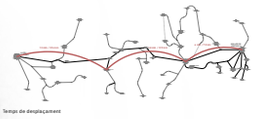

PROJECTE DE REFERÈNCIA
El projecte escollit per complementar la nostra idea és el del Joan de la Fuente i la Lucia Andrés. La seva proposta consisteix en un eix blau que segueix el curs del riu Segre amb un camí per bicicletes i vianants. D'aquesta manera, la nacional no seria l'única via per accedir als pobles i es milloraria la comunicació, tant entre els pobles més petits com pels nuclis més grans, tot creant un camí més accessible per a tothom.
Considerem que aquesta intervenció funcionaria molt bé conjuntament amb la proposta estructurant de reforç del transport públic de l'eix, ja que la connexió entre pobles no hi ha de ser tan sols per vies rodades. També pensem que aquestes vies per als vianants es podrien allargar i en alguns punts de l'eix arribar fins als pobles que estan més allunyats, però amb oportunitats de creixement, per exemple Arsèguel, d'aquesta manera hi hauria un millor accés i no seria dependent del transport rodat.

EIX del SEGRE // NUCLIS REMOTS

RURBANISME o el reequilibri del territori Urbanística VI Jordi Franquesa

Arsèguel, nova centralitat

Patricia MANCERA i Nora MULET

La nova centralitat proposada és la del poble d'Arsèguel, gràcies a la seva ubicació en un munt mitjà entre la Seu d'Urgell i Martinet, dues centralitats existents. Es un municipi ubicat a la part central de l'eix i una mica endinsat a la muntanya, però prou proper a l'N-260 per poder arribar-hi sense problemes. El nucli ja compta amb alguns equipaments: l'ajuntament del poble, un consultori mèdic, una església, l'Escola Folk del Pirineu i el Museu de l'Acordió. En el nucli disseminat del Pont d'Arsèguel, tocant l'N-260, també hi trobem una casa rural, un restaurant i una antiga fàbrica de llanes ara transformada en museu.

Es posaria una nova escola primària ZER pels infants del poble i els dels pobles del voltant, per tal d'oferir un espai social o de relació als habitants, es rehabilitaria un edifici per col·locar un centre cultural que podria servir com espai de trobada o local polivalent. Per fixar la població al municipi es farien habitatges de protecció oficial d'obra nova, tant al nucli d'Arsèguel com al Pont d'Arsèguel, els quals s'oferinen conjuntament amb una parcel·la agrícola de la qual els llogaters se n'haurien de fer càrrec, tot això garantint un lloc de treball. Finalment, es faria una construcció d'obra nova al Pont d'Arsèguel, una nau multifuncional que pugui servir al municipi i als pobles més propers, per poder organitzar esdeveniments més nombrosos.

Amb aquestes intervencions es genera un incentiu perquè la població es quedi a viure al poble, amb una escola propera, espais d'oci i cultura i oportunitats laborals. D'aquesta manera, les segones residències podrien convertir-se en primeres residències, tot activant i reactivant la vida al poble.

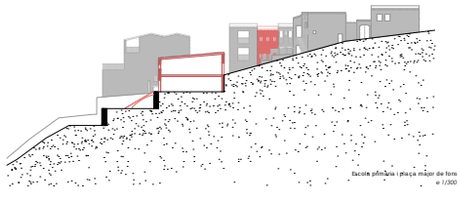

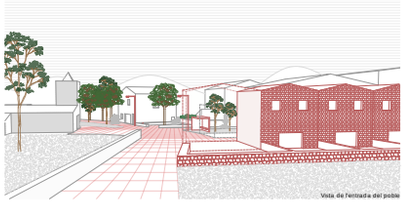

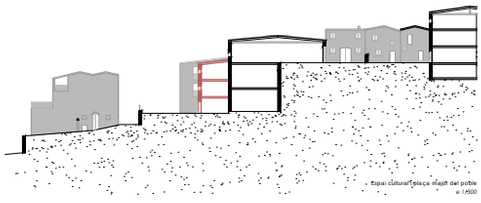

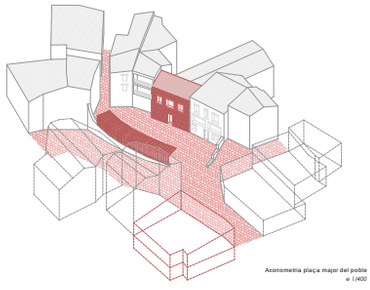

TOPOGRAFÍA MUY ACCIDENTADA
PREDOMINACIÓN DE SUELOS NO URBANIZABLES
ESCASA POBLACIÓN
LEJANÍA DE UNA MULTITUD DE PEQUEÑOS NÚCLEOS RESPECTO A LAS VÍAS Y VALLES PRINCIPALES: ACCESIBILIDAD COMPLICADA
CLIMA EXTREMO
BAJA ACTIVIDAD ECONÓMICA Y CULTURAL
DIFICULTOSA ACCESIBILIDAD Y CONEXIÓN A LOS ESCASOS EQUIPAMENTOS DE SERVICIOS TALES QUE ESCUELAS, CENTROS CÍVICOS, CENTRS MÉDICOS,...

DEGRADACIÓN DE LAS INFRAESTRUCTURAS DE ACCESO A LOS NÚCLEOS
DESPOBLACIÓN DE LOS NÚCLEOS MÁS REMOTOS Y PEOR COMUNICADOS
ALTO PRECIO DE LAS VIVIENDAS POR LA PREDOMINANCIA DE RESIDENCIAS VACACIONALES
FALTA DE INVERSIONES
DIFICULTAD DE DESARROLLAR ACTIVIDADES ECONÓMICAS POR FALTA DE ASENTAMIENTOS ESTRATÉGICOS

D A

F O

BUENA CONSERVACIÓN DE NÚCLEOS DE POBLACIÓN
ESPECRTACULAR CALIDAD PAISAJÍSTICA
ESCASA PRESIÓN DEMOGRÁFICA
GRAN ATRACTICO TURÍSTICO. MOVILIZACIÓN DE DICHO SECTOR ECONÓMICO
RICO PATRIMONIO CULTURAL E HISTÓRICO
RIQUEZA EN PRODUCTOS AGRÍCOLAS, GANADEROS Y PESCADEROS, ASÍ CÓMO EN RECURSOS NATURALES PARA LABORES CONSTRUCTIVAS, ARTESANALES, ...

DESARROLLO DE EXTENSAS RUTAS PARA EL SENDERISMO Y LAS BTT
PLANTEAMIENTO DE UNA POSIBLE REPARCELACIÓN DEL SUELO
REHABILITACIÓN DE PUEBLOS ABANDONADOS O EN PROCESO PROMOVIENDO ACTIVIDADES RURALES.
PROMOCIÓN DE LOS DIFERENTES RECUROS NATURALES PARA EL IMPULSAR LA ECONOMÍA.
APROVECHAR LA RIQUEZA CULTURAL PARA EL DESARROLLO DE DIFERENTES FESTIVIDADES.
DESARROLLO DEL TURISMO SOSTENIBLE
PROMOCIÓN DEL PATRIMONIO CULTURAL DE LOS DISTINTOS NÚCLEOS

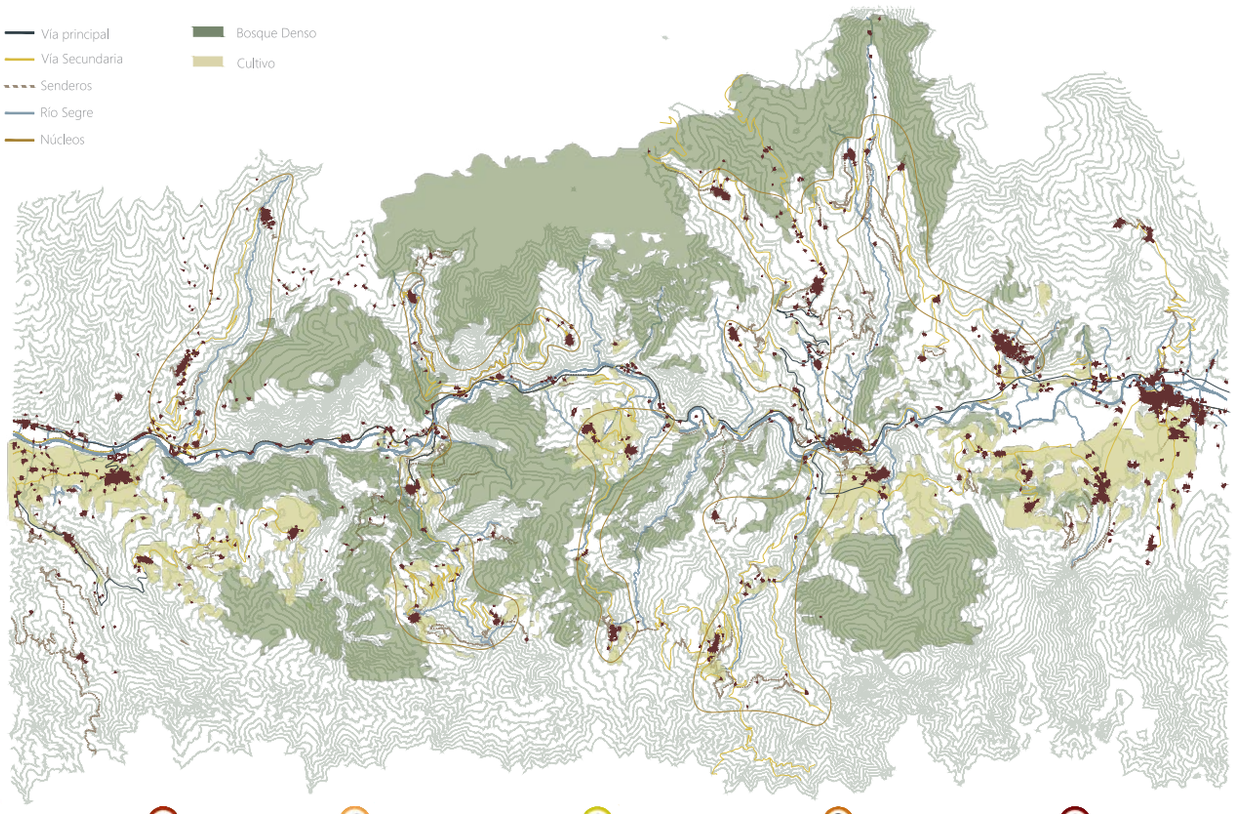

Movilidad. Infraestructura

1. Fomentar el transporte sostenible mediante un carril de bici y viandantes que sigue el eje fluvial del Segre y conecta las diversas poblaciones que se encuentra. Además facilita la accesibilidad permitiendo que más personas se desplacen de manera autónoma.
2. Sistema de transporte más robusto con nuevas paradas de bus y más rutas que reduzcan el aislamiento social y faciliten la movilidad y equidad entre comunidades rurales y urbanas.

Actividades. Nuevas economías

1. Fomentar el turismo activo para beneficiar a los negocios locales mediante las rutas.
2. Fomentar la economía rural a través de comercios locales a lo largo del eje que diversifican las fuentes de ingresos (viticultura, forestal, pescadería, ganadería, lana...) y promueven la venta directa de los productos (km 0).

Servicios. Coequipamientos y educación.

1. Nuevos centros educativos que garanticen el acceso de aquellos que residen en zonas más alejadas.
2. Nuevo CAP que asegure el acceso a servicios de salud esenciales.
3.Desarrollo de equipamientos que mejoren la calidad de vida.

Vivienda. Nuevos modelos residenciales.

1. Fomentar viviendas vacacionales a través de campings, masias etc.
2. Revitalizar comunidades con viviendas sociales que aumenten la población al garantizar viviendas a precios accesibles.

Espacio público. Relectura y flexibilidad.

1. Lugares de encuentro a lo largo de la ruta ciclista que promueven la interacción social.
2. Mejora de infraestructuas
3. Reorganizar la estructura urbana con el fin de mejorar su funcionalidad y desarrollo creando espacios públicos de calidad como paseos, parques o plazas.

Patrimonio. Arquitectónico, natural y cultural

1. Preservación del medio ambiente al fomentar el uso de bicicleta.
2. Preservar y promocionar las tradiciones y el patrimonio cultural de la zona mediante la ruta de comercios.
3. Generar circuitos verdes que interconecten los distintos edificios patrimoniales.

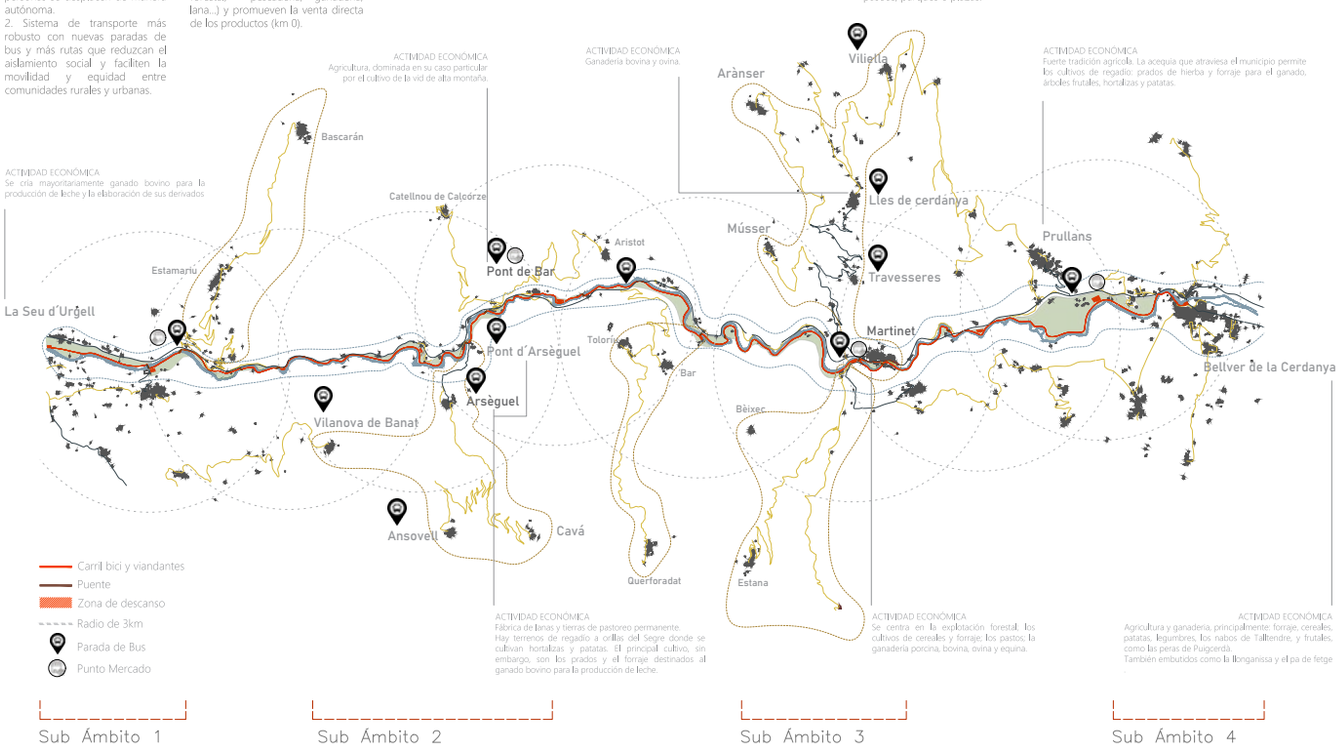

Sub Ámbito 1 | Sub Ámbito 2 | Sub Ámbito 3 | Sub Ámbito 4

Sub Ámbito 1 : El incio de la vía comienza con el arranque del carril bici en la Seu d'Urgell. A partir de este punto, que contará con una zona de parking y descanso donde poder generar diversas actividades, la ruta ciclista tendrá puntos de descanso y sombra cada 3km aprox ; proveídos algunos de ellos con fuente de agua . Esta intervención a lo largo del ámbito es una inversión a un futuro más sostenible, saludable y próspero para sus habitantes y el entorno natural ya que ofrece un espacio seguro y agradable de encuentro para la recreación y el esparcimiento.
Con el objetivo de descentrificar y reactivar la zona entre la Seu d'Urgell y Bellver de Cerdanya, proponemos la actuación en dos núcleos diferentes que abarcan por un lado: Arseguel, Ansovell, Cava y Vilanova de Banat, y por otro el vallde de la Llosa que recoge: Martinet, LLes de Cerdanya, Aránser y Viliella
Sub Ámbito 2: Arseguel se convierte en centro educativo y social a partir de varias interveniciones esenciales que generan una sinergia con los pueblos vecinos con el objetivo de potenciar estas conexiones. Por otro lado en Pont de Bar ubicamos nuevas viviendas sociales.
Sub Ámbito 3: El principal objetivo es potenciar la movilidad del Valle de la llosa al mejorar no solo la movilidad sino también promover la actividad social y económica a partir de diversos equipamientos ubicados en Martinet y Lles de cerdanya. Además ubicamos viviendas sociales en Martinet
Sub Ámbito 4: Al igual que el escenario 1 en este tramo tratamos el final del carril ciclista de la misma forma en Bellver de Cerdanya.

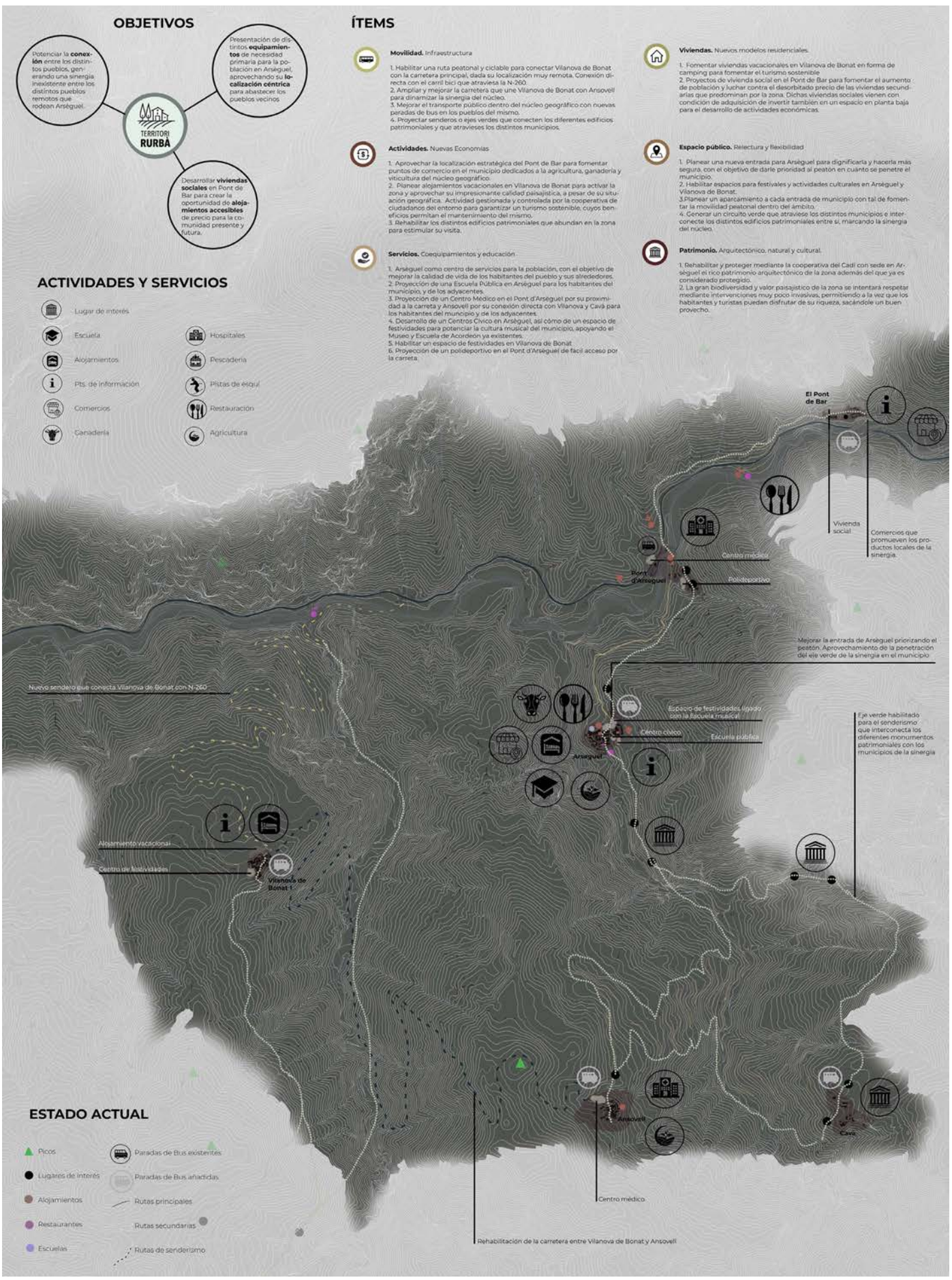
OBJETIVOS
Potenciar la conexión entre los distintos pueblos, generando una sinergia inexistente entre los distintos pueblos remotos que rodean Arséguel.
Presentación de distintos equipamientos de necesidad primaria para la población en Arséguel, aprovechando su localización céntrica para abastecer los pueblos vecinos
TERRITORI RURBÀ
Desarrollar viviendas sociales en Pont de Bar para crear la oportunidad de alojamientos accesibles de precio para la comunidad presente y futura.
ÍTEMS
Movilidad. Infraestructura
1. Habilitar una ruta peatonal y ciclable para conectar Vilanova de Bonat con la carretera principal, dada su localización muy remota. Conexión directa con el carril bici que atraviesa la N-260.
2. Ampliar y mejorar la carretera que une Vilanova de Bonat con Ansovell para dinamizar la sinergia del núcleo.
3. Mejorar el transporte público dentro del núcleo geográfico con nuevas paradas de bus en los pueblos del mismo.
4. Proyectar senderos o ejes verdes que conecten los diferentes edificios patrimoniales y que atraviesen los distintos municipios.
Actividades. Nuevas Economías
1. Aprovechar la localización estratégica del Pont de Bar para fomentar puntos de comercio en el municipio dedicados a la agricultura, ganadería y viticultura del núcleo geográfico.
2. Planear alojamientos vacacionales en Vilanova de Bonat para activar la zona y aprovechar su impresionante calidad paisajística, a pesar de su situación geográfica. Actividad gestionada y controlada por la cooperativa de ciudadanos del entorno para garantizar un turismo sostenible, cuyos beneficios permitan el mantenimiento del mismo.
3. Rehabilitar los distintos edificios patrimoniales que abundan en la zona para estimular su visita.
Servicios. Coequipamientos y educación
1. Arséguel como centro de servicios para la población, con el objetivo de mejorar la calidad de vida de los habitantes del pueblo y sus alrededores.
2. Proyección de una Escuela Pública en Arséguel para los habitantes del municipio, y de los adyacentes.
3. Proyección de un Centro Médico en el Pont d'Arséguel por su proximidad a la carreta y Ansovell por su conexión directa con Vilanova y Cavà para los habitantes del muncipio y de los adyacentes.
4. Desarrollo de un Centros Cívico en Arséguel, así cómo de un espacio de festividades para potenciar la cultura musical del municipio, apoyando el Museo y Escuela de Acordeón ya existentes.
5. Habilitar un espacio de festividades en Vilanova de Bonat
6. Proyección de un polideportivo en el Pont d'Arséguel de facil acceso por la carreta.
Viviendas. Nuevos modelos residenciales.
1. Fomentar viviendas vacacionales en Vilanova de Bonat en forma de camping para fomentar el turismo sostenible
2. Proyectos de vivienda social en el Pont de Bar para fomentar el aumento de población y luchar contra el desorbitado precio de las viviendas secundarias que predominan por la zona. Dichas viviendas sociales vienen con condición de adquisición de invertir también en un espacio en planta baja para el desarrollo de actividades económicas.
Espacio público. Relectura y flexibilidad
1. Planear una nueva entrada para Arséguel para dignificarla y hacerla más segura, con el objetivo de darle prioridad al peatón en cuanto se penetre el municipio.
2. Habilitar espacios para festivales y actividades culturales en Arséguel y Vilanova de Bonat.
3.Planear un aparcamiento a cada entrada de municipio con tal de fomentar la movilidad peatonal dentro del ámbito.
4. Generar un circuito verde que atraviese los distintos municipios e interconecte los distintos edificios patrimoniales entre sí, marcando la sinergia del núcleo.
Patrimonio. Arquitectónico, natural y cultural.
1. Rehabilitar y proteger mediante la cooperativa del Cadí con sede en Arséguel el rico patrimonio arquitectónico de la zona además del que ya es considerado protegido.
2. La gran biodiversidad y valor paisajístico de la zona se intentará respetar mediante intervenciones muy poco invasivas, permitiendo a la vez que los habitantes y turistas puedan disfrutar de su riqueza, sacándole un buen provecho.
ACTIVIDADES Y SERVICIOS
Lugar de interés
Escuela
Alojamientos
Pts. de información
Comercios
Ganadería
Hospitales
Pescadería
Pistas de esquí
Restauración
Agricultura
El Pont de Bar
Vivienda social
Comercios que promueven los productos locales de la sinergia.
Centro médico
Pont d'Arséguel
Polideportivo
Mejorar la entrada de Arséguel priorizando el peatón. Aprovechamiento de la penetración del eje verde de la sinergia en el municipio
Nuevo sendero que conecta Vilanova de Bonat con N-260
Espacio de festividades ligado con la Escuela musical
Centro cívico
Escuela pública
Arséguel
Eje verde habilitado para el senderismo que interconecta los diferentes monumentos patrimoniales con los municipios de la sinergia
Alojamiento vacacional
Centro de festividades
Vilanova de Bonat 1
ESTADO ACTUAL
Picos
Lugares de interés
Alojamientos
Restaurantes
Escuelas
Paradas de Bus existentes
Paradas de Bus añadidas
Rutas principales
Rutas secundarias
Rutas de senderismo
Ansovell
Cava
Centro médico
Rehabilitación de la carretera entre Vilanova de Bonat y Ansovell

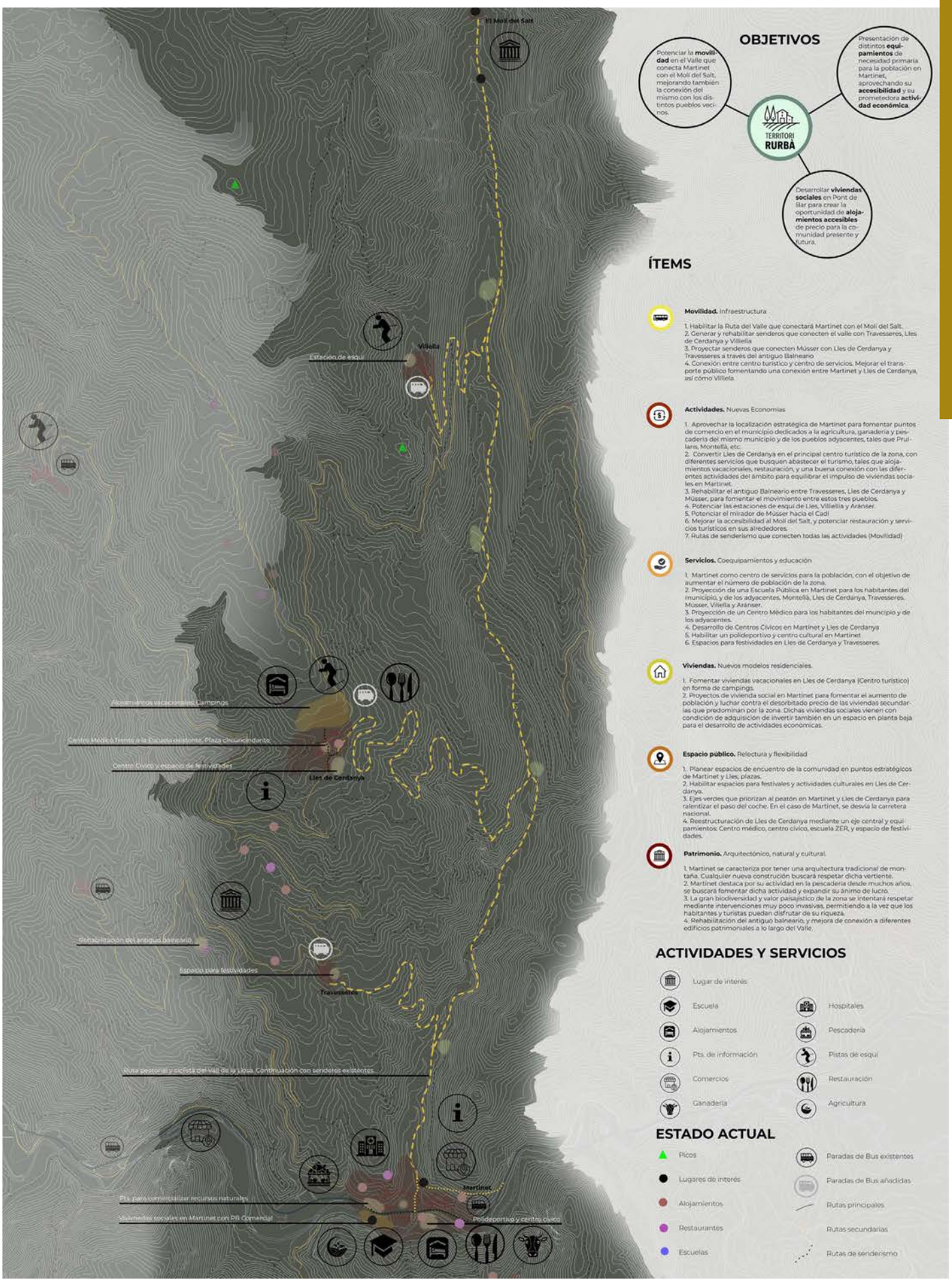
El Molí del Salt
Villiella
Estación de esquí
Alojamientos vacacionales, Campings
Centro Médico frente a la Escuela existente. Plaza circunscindante.
Centro Cívico y espacio de festividades
Lles de Cerdanya
Rehabilitación del antiguo balneario
Espacio para festividades
Travesseres
Ruta peatonal y ciclista del Vall de la Llosa. Continuación con senderos existentes.
Martinet
Pts. para comercializar recursos naturales
Viviendas sociales en Martinet con PB Comercial
Polideportivo y centro cívico
OBJETIVOS
Potenciar la movilidad en el Valle que conecta Martinet con el Molí del Salt, mejorando también la conexión del mismo con los distintos pueblos vecinos.
Presentación de distintos equipamientos de necesidad primaria para la población en Martinet, aprovechando su accesibilidad y su prometedora actividad económica.
TERRITORI RURBÀ
Desarrollar viviendas sociales en Pont de Bar para crear la oportunidad de alojamientos accesibles de precio para la comunidad presente y futura.
ÍTEMS
Movilidad. Infraestructura
1. Habilitar la Ruta del Valle que conectará Martinet con el Molí del Salt.
2. Generar y rehabilitar senderos que conecten el valle con Travesseres, Lles de Cerdanya y Villiella
3. Proyectar senderos que conecten Müsser con Lles de Cerdanya y Travesseres a través del antiguo Balneario
4. Conexión entre centro turístico y centro de servicios. Mejorar el transporte público fomentando una conexión entre Martinet y Lles de Cerdanya, así cómo Villiela.
Actividades. Nuevas Economías
1. Aprovechar la localización estratégica de Martinet para fomentar puntos de comercio en el municipio dedicados a la agricultura, ganadería y pescadería del mismo municipio y de los pueblos adyacentes, tales que Prullans, Montellà, etc.
2. Convertir Lles de Cerdanya en el principal centro turístico de la zona, con diferentes servicios que busquen abastecer el turismo, tales que alojamientos vacacionales, restauración, y una buena conexión con las diferentes actividades del ámbito para equilibrar el impulso de viviendas sociales en Martinet.
3. Rehabilitar el antiguo Balneario entre Travesseres, Lles de Cerdanya y Müsser, para fomentar el movimiento entre estos tres pueblos.
4. Potenciar las estaciones de esquí de Lles, Villiellia y Aránser.
5. Potenciar el mirador de Müsser hacia el Cadí
6. Mejorar la accesibilidad al Molí del Salt, y potenciar restauración y servicios turísticos en sus alrededores.
7. Rutas de senderismo que conecten todas las actividades (Movilidad)
Servicios. Coequipamientos y educación
1. Martinet como centro de servicios para la población, con el objetivo de aumentar el número de población de la zona.
2. Proyección de una Escuela Pública en Martinet para los habitantes del municipio, y de los adyacentes, Montellà, Lles de Cerdanya, Travesseres, Müsser, Villiella y Aránser.
3. Proyección de un Centro Médico para los habitantes del municipio y de los adyacentes.
4. Desarrollo de Centros Cívicos en Martinet y Lles de Cerdanya
5. Habilitar un polideportivo y centro cultural en Martinet
6. Espacios para festividades en Lles de Cerdanya y Travesseres.
Viviendas. Nuevos modelos residenciales.
1. Fomentar viviendas vacacionales en Lles de Cerdanya (Centro turístico) en forma de campings.
2. Proyectos de vivienda social en Martinet para fomentar el aumento de población y luchar contra el desorbitado precio de las viviendas secundarias que predominan por la zona. Dichas viviendas sociales vienen con condición de adquisición de invertir también en un espacio en planta baja para el desarrollo de actividades económicas.
Espacio público. Relectura y flexibilidad
1. Planear espacios de encuentro de la comunidad en puntos estratégicos de Martinet y Lles; plazas.
2. Habilitar espacios para festivales y actividades culturales en Lles de Cerdanya.
3. Ejes verdes que priorizan al peatón en Martinet y Lles de Cerdanya para ralentizar el paso del coche. En el caso de Martinet, se desvía la carretera nacional.
4. Reestructuración de Lles de Cerdanya mediante un eje central y equipamientos: Centro médico, centro cívico, escuela ZER, y espacio de festividades.
Patrimonio. Arquitectónico, natural y cultural.
1. Martinet se caracteriza por tener una arquitectura tradicional de montaña. Cualquier nueva construción buscará respetar dicha vertiente.
2. Martinet destaca por su actividad en la pescadería desde muchos años, se buscará fomentar dicha actividad y expandir su ánimo de lucro.
3. La gran biodiversidad y valor paisajístico de la zona se intentará respetar mediante intervenciones muy poco invasivas, permitiendo a la vez que los habitantes y turistas puedan disfrutar de su riqueza.
4. Rehabilitación del antiguo balneario, y mejora de conexión a diferentes edificios patrimoniales a lo largo del Valle.
ACTIVIDADES Y SERVICIOS
Lugar de interés
Escuela
Hospitales
Alojamientos
Pescadería
Pts. de información
Pistas de esquí
Comercios
Restauración
Ganadería
Agricultura
ESTADO ACTUAL
Picos
Paradas de Bus existentes
Lugares de interés
Paradas de Bus añadidas
Alojamientos
Rutas principales
Restaurantes
Rutas secundarias
Escuelas
Rutas de senderismo

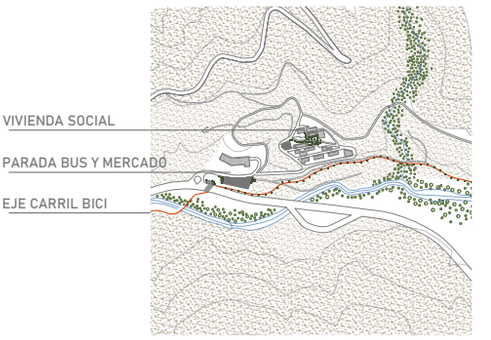

INTERVENCIÓN EN PONT DE BAR

RUTA COMERCIO RURAL

Senderos
Río Segre
Zonas Verdes
Cultivos
Plazas
Equipamientos

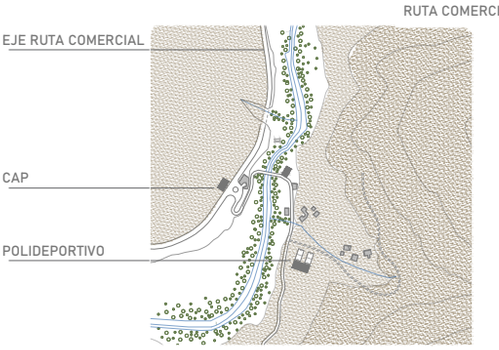

INTERVENCIÓN EN PONT D´ARSÈGUEL

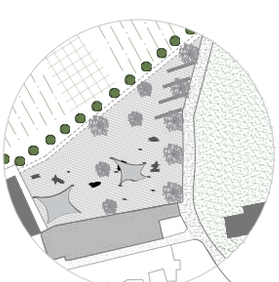

ESPACIO FESTIVIDADES

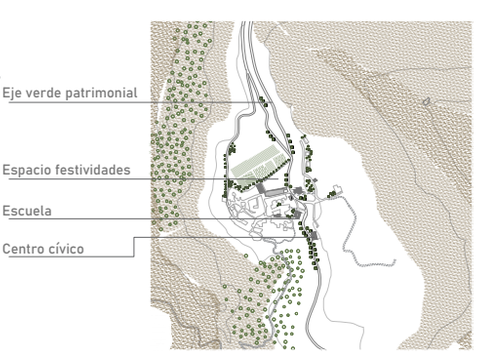

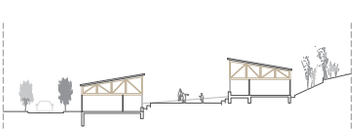

ESCUELA EN PENDIENTE

INTERVENCIÓN EN ARSÈGUEL

SUB ÁMBITO 3

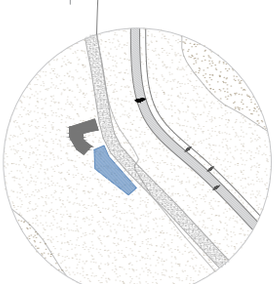

EJE VERDE : El Molino de Arsèguel

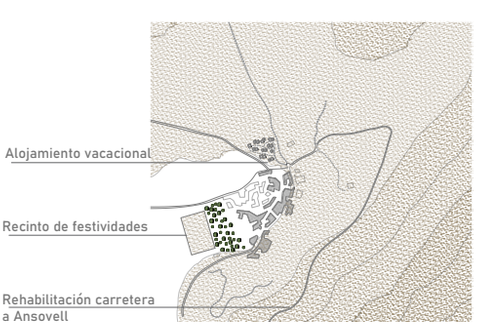

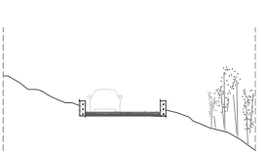

CARRETERA VILANOBA-ANSOVELL

INTERVENCIÓN EN VILANOBA DE BONAT

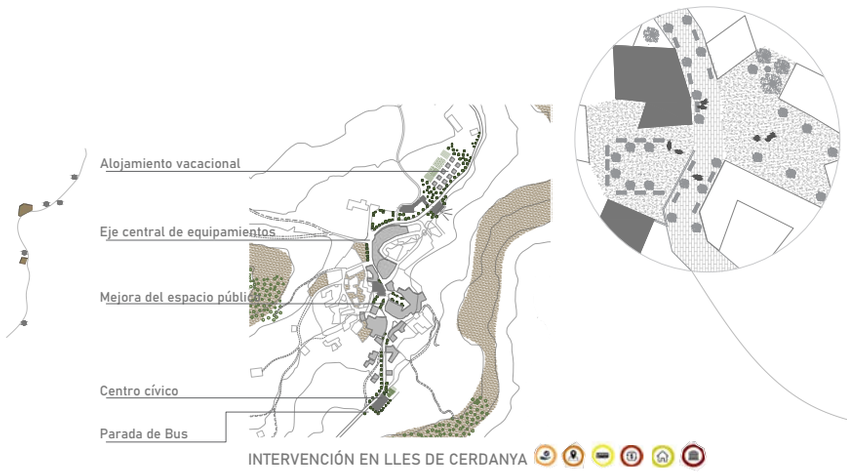

INTERVENCIÓN EN LLES DE CERDANYA

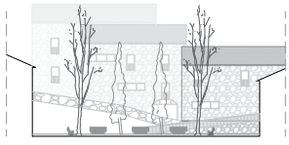

PLAZA DEL AYUNTAMIENTO

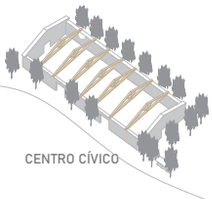

CENTRO CÍVICO

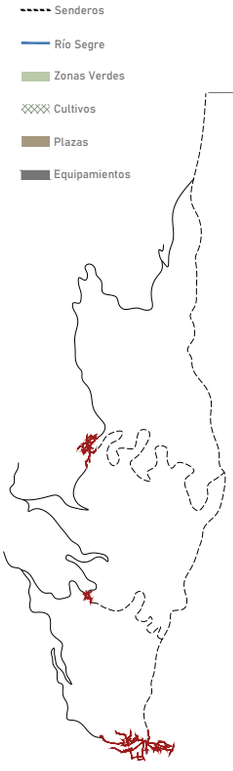

SUB ÁMBITO 4

Conexiones con el Valle de la Llosa

Intrervención influenciada por el análisis previo del caso de estudio "ENVALL COP"

Rehabilitación balneario

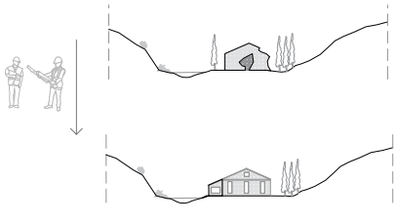

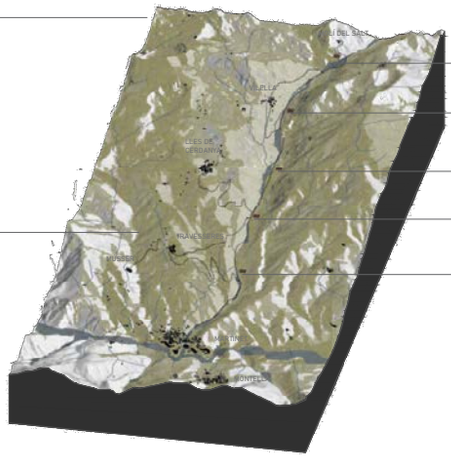

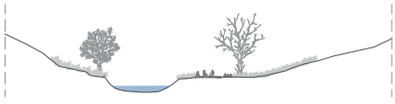

Carril bici y viandantes

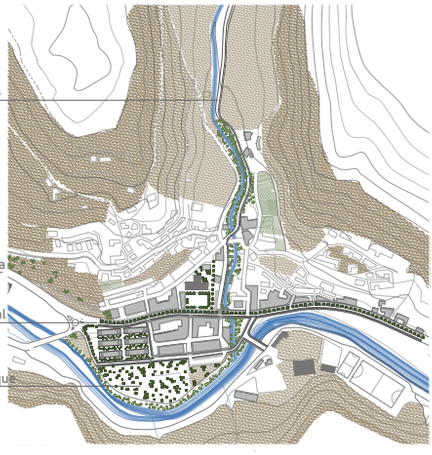

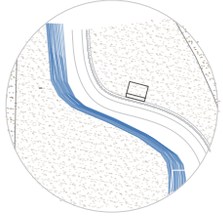

CARRIL BICI Y VIANDANTES

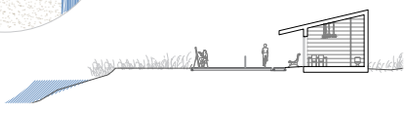

Nueva estructura viaria

Pasaje y vivienda social

Proyección nuevo parque

INTERVENCIÓN EN MARTINET

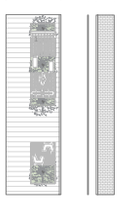

PASAJE Y VIVIENDA SOCIAL

D.A.F.O

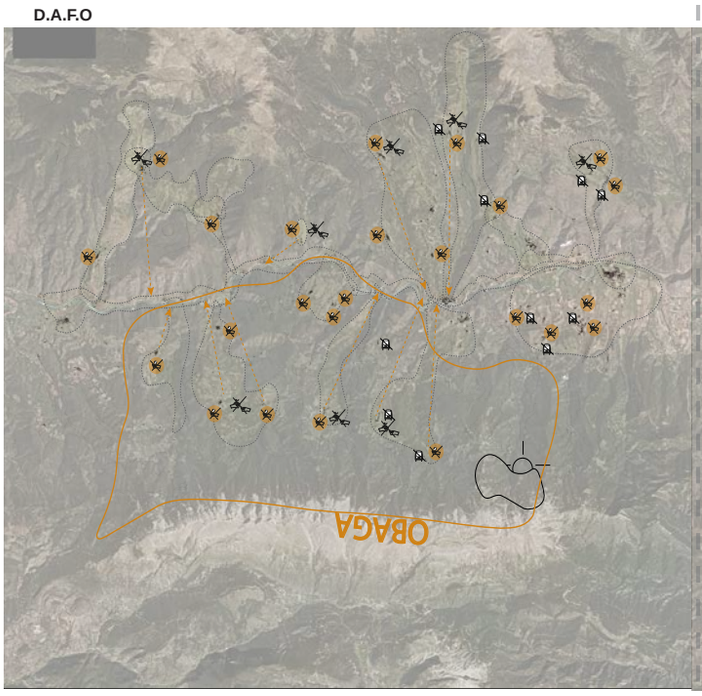

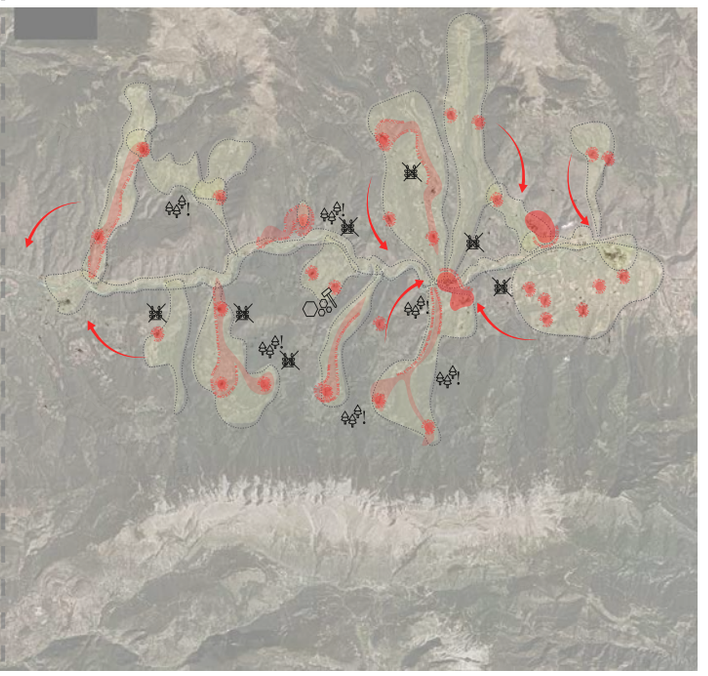

DEBILITATS

La topografia pronunciada dificulta la relació entre els nuclis de població.
Més afectació de despoblament als nuclis ubicats al vessant N de la muntanya (obaga).
Predomini del sòl residencial, manquen els equipaments bàsics a la major part del territori.
El transport públic no arriba als pobles allunyats de l'N-260.
Escoles i CAPs molt allunyats dels nuclis més remots.
Manca d'activitats i espais d'oci per la població, els més afectats són els de menor població.
Difícil accés als nuclis més allunyats de l'N-260, les carreteres i pistes d'accés estan en mal estat.
La poca presència de les activitats agrícoles i ramaderes, principalment degut a les dificultats que imposa el terreny.
Llunyania dels petits nuclis respecte la vall principal.
Manca de relleu generacional.

Manca de transport públic (demanda i/o ordinari)
Falta de serveis
Falta de relleu generaciuonal. Població envellida
Llunyania de comunicació amb l'eix principal

AMENACES

Decreixement generalitzat de la població, piràmides poblacionals regressives i desequilibrades, amb major afectació al municipi de Cava.
Manca de serveis de transport públic als nuclis més consolidats que no estan sobre l'eix de l'N-260.
Presència de nuclis sesnse cap mena d'activitat econòmica, i alguns tan sols es beneficien del turisme rural.
Especulació immobiliària, predomini de les segones residències. Creixement de la població en temporades vacacionals.
Població absorbida pels nuclis principals, destaca la plana de Bellver de Cerdanya i els seus nuclis periurbans.
Creixement de masses forestals no controlades properes a les zones agrícoles, a causa del seu abandonament, que augmenta el risc d'incendi.
Despoblament dels nuclis més mal comunicats i petits.
Degradació de les carreteres i pistes d'accés als nuclis de població més aïllats i petits.
Les possibles ampliacions de la pedrera de Bèixec.

Nuclis amb despoblament
Conreus abandonats
Tendència dels deplaçaments de la població
Nous boscos no controlats amb alt risc d'incendi
Pedrera de Bèixec

FORTALESES

Nuclis amb poblacions estables sobre l'eix de l'N-260.
Bona connexió entre els nuclis principals a través de l'N-260.
Bons serveis de transport públic amb les poblacions principals dels nuclis propers a l'N-260.
Presència d'elements amb valor patrimonial arquitectònic elevat arreu del territori, destacant el parc dels búnquers de Martinet i Montellà.
Equipaments bàsics educatius i sanitaris en els nuclis amb major població.
Formar part del Parc Natural del Cadí-Moixeró, un dels parcs més grans i de major tradició històrica a Catalunya.
Proximitats de nuclis al Parc Natural del Cadí-Moixeró, creant una xarxa de turisme verd gràcies als esports a l'aire lliure.
La molt bona conservació dels nuclis de població.
Trobada d'acordionistes a Arsèguel, creant una comunitat forta a la zona.

OPORTUNITATS

El desenvolupament, manteniment i promoció de l'extensa xarxa de camins i rutes, a peu o en BTT, de descoberta del paisatge.
L'habilitació d'un sistema de miradors a la unitat, que gaudeix de magnífiques panoràmiques sobre i des de la serra del Cadí.
Mantenir el patrimoni edificat existent, promovent les activitats rurals que poden ajudar a mantenir-lo i conservar els trets bàsics de les tipologies de muntanya que contribueixen a conserva l'especificitat del paisatge del Cadí.
Recuperació d'antigues zones conreables, properes als nuclis de població i del riu Segre
Agricultura i ramaderia locals, possibilitat de potenciar els productes de proximitat.
Nuclis amb població en creixement, possibilitat de ser nous punts importants en l'eix del Segre.
Ubicació privilegiada d'alt valor paisatgístic i natural, proximitat al vessant N del Parc Natural del Cadí-Moixeró
Recuperació i rehabilitació s'antigues massies, crenat-hi un programa de neopagesia.

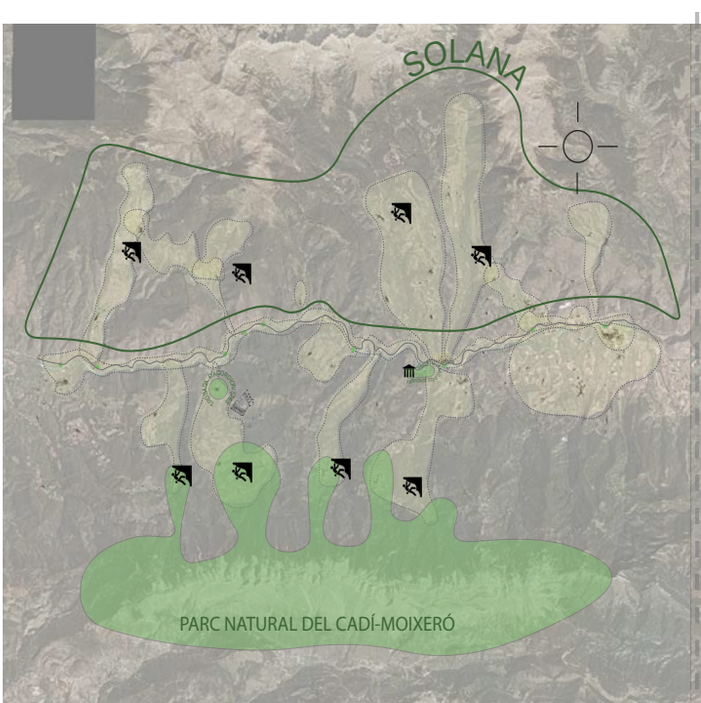

Zona amb tradició esportiva
Trobada d'acordionistes d'Arsèguel

Nuclis importants amb potència
Antics camps de conreu a potenciar

PROPOSTA TERRITORIAL

Seguint l'anàlisi fet durant el curs, hem dut a terme una intervenció en tot el territori, amb diferenst graus d'acció en funció de la zona. Gem crear un anell de 7 punts activadors per tal de crear espais publics on puguin resoldre de forma permanent o efimera els problemes detectats anteriorment.
Els punts activadors estan repartits tenint en compte la ubicació dels pobles, el potencial de creixament i la proximitat respecte la carrtera, és a dir, l'eix principal, i altres pobles més remots. Així doncs, aquests 7 pobles són: Estamariu, Arsèguel, Toloriu, Montellà, Martinet, Prullans i Lles.
Així doncs, aquests pobles seràn punts de referència per a poblets més petits, per tal de reduir els desplaçaments i les llargues distàncies per tal d'abastir els serveis bàsics d'una forma més pròxima.
En cada un dels pobles hem creat un espai públic on podem resoldre necessitats dels pobles, tenint en compte les necessitats de cada una de les unitats territorials detectades anteriorment. Amb la col·locació de pèrgoles i elements mòbils, poden succeir activitats efímeres com mercats setmanals, espectacles i zona de parada del bibliobús. Així doncs, convertirem aquestes places com a espais de referència per als habitants de la zona.

Per altra banda, com a estratègia complementària als punts activadors, hem analitzat la xarxa de camins, però sobretot, i amb més profunditat els de la vessant Nord del Cadí, aprofitant el Parc Natural i tenint en compte que són les poblacions més desafavorides. Hem proposat una millora de camins de la zona per tal de potenciar el senderisme i les activitats a l'aire lliure. A més a més, hem detectat punts elevats per crear miradors com a espais de conteplació del patrimoni natural.

Per últim, i lligat a les altres dues intervencions, hem detectat un seguit de masies per tal de poder rehabilitar-los i recuperar antics camps de conreu i granges per tal d'enfortir el sector primari i teixir una xarxa local de productors més forta, a part de reduir la taxa de despoblament de la zona.

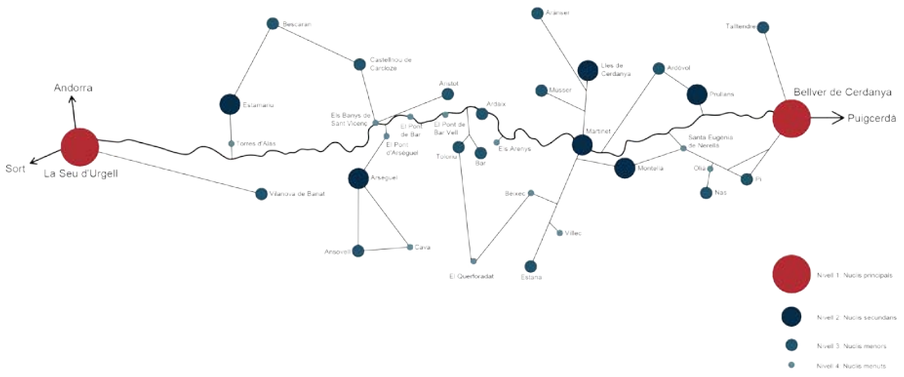

U1 - Eix N-260
U2 - Estana + Bescaran
U3 - Bescaran + Castellnou de Carcolze
U4 - Castellnou de Carcolze
U5 - Alàs + Vilanova de Banat
U6 - Arsèguel + Ansovell + Cava + El Pont d'Arsèguel + Els Bnays de Sant Vicenç
U7 - Aristot + El Pont de Bar
U8 + U9 -Tolorriu + Bar + Ardaix + El Querforadat
U10 - Bèixec + Villec + Estana + Montellà
U11 - Martinet + Travesseres + Músser+ Arnàsser + Lles de Cerdanya +
U12 - Martinet + Travesseres + Lles de Cerdanya + Villella + Coborriu de la Llosa
U13 - Ardóvol + Prullans +Lles de Cerdanya
U14 - Bellver de Cerdanya + Navarils + Santa Eugènia de Nerellà + Nas + Pi + Olià + Nèfol
U15 - Bellver de Cerdanya + Talltendre + Ordèn

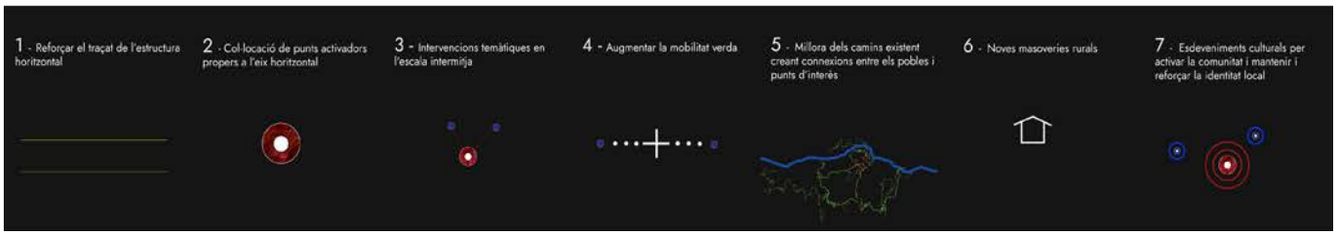

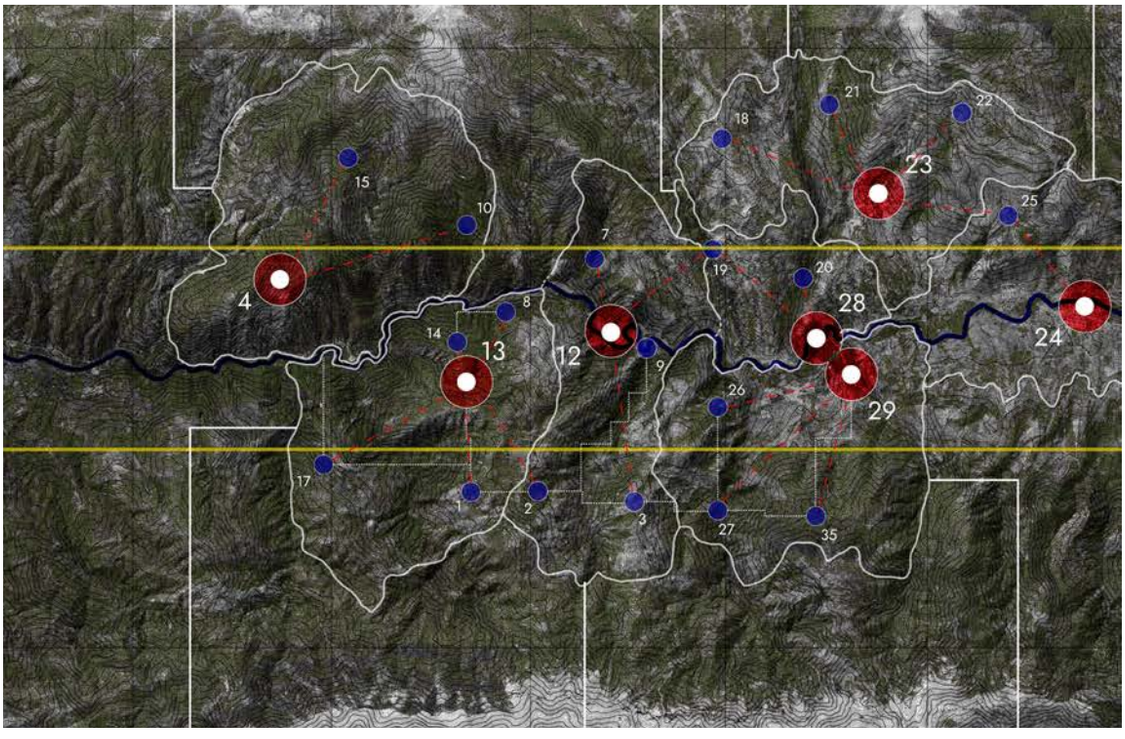

A01 A02 A03 A04 A05 A06 A07

ESPORT **NATURALESA** **ESCOLA** **ESPORT** **TEATRE** **FOLKLORE** **PATRIMONI**

Seguint la prèvia divisió del territori en zones geogràfiques, i havent estudiat cada una de les poblacions, hem Creat set punts activadors en pobles clau del territori. Hem tingut en compte la seva ubicació geogràfica, la població, els equipaments, les infraestructures i la possibilitat de creixement. Els punts activadors condicionaran l'entorn proper, creant àrees tematitzades. Aquestes seran identificades tenint en compte la geomorfologia del territori i les connexions entre elles. La característica principal dels punts activadors és la sinèrgia que crearan entre els pobles que conformen les àrees. Els temes escollits per les àrees són: l'esport, la naturalesa, l'art, el folklore i tradicions locals, el patrimoni i l'educació.
L'esport promourà l'activitat física en el territori natural, promovent recorreguts de senderisme, vies d'escalada, entre d'altres.
La naturalesa introduirà espais que es relacionin amb l'entorn natural que envolten els pobles, duent a terme intervencions per promoure la narrativa dels paissatge i la seva contenplació.
En l'àrea d'educació es col·locarà una escola dedicada a l'agricultura, a la remaderia i a la conservació del territori, empenyent a les noves generacions a treballar al sector primari i a arrelar-se en el territori.

Posar atenció en el patrimoni natural i formar part activa de la comunitat rural, evitant la despoblació i abandonament dels camps.
En la zona d'art, es vol col·Locar un punt actiu d'exhibicions artístiques, teatrals i musicals. Un espai per a la lliure expressió i l'organització d'esdeveniments.
El folklore és una tipologia d'intervenció que posa atenció en l'identitat del lloc. Una col·locqició d'un museu per a cel·lebrar la cultura i la història dels pobles, donant espais per a cel·lebrar la diversitat i els punts en comú de cada un d'ells, juntament amb les seves costums i menjar tradicional, com a punt principal els esdeveniemnts culinaris.
La zona tematitzades amb patrimoni és dedicada a la col·laboració dels pobles per a la conservació del patrimoni natural, històric i cultural. Així doncs, intervenint en llocs de contemplació de la natura, jntervencions ens els edificis històrics com esglésies i monestirs a més a més de la promoció de museus i llocs d'interès distribuïts en el territori.

ARSEGUEL **TOLORIU** **MARTINET**

MOBILITAT: PARADES D'AUTOESTOP
Col·locar estratègicament en cada una de les poblacions, en llocs pròxims a la carretera un punt per a poder esperar-se i fer autoestop, de forma segura i coneguda per a tota la població.

PATRIMONI + SERVEIS: ESPAI DE DESCANS
Havent estudiat pràviement les ombres i les pendents dels camins colindants als pobles, creem espais de descans als pobles i llocs de trobada.

SERVEIS: FONTS
Tenint en compte el previ estudi de les ombres, es col·loques estratègicaments diversos punts d'aigua per garantir el servei per igual a tots els habitants.

SERVEIS: MERCAT SETMANAL
Es crearan en cada plaça dels punts activadors espais adequats per tal de poder col·locar-hi un mercat setmanal, per tal de reduir el desplaçament dels habitants i fomentar el comerç de proximitat i local.

MOBILITAT: BICICLETES ELÈCTRIQUES
Es crearà una xarxa de bicicletes elèctriques (amb les seves corresponents parades) en cada un dels pobles de la zona, per tal de potenciar la mobilitat verda i intentar baixar el nivell de dependència del cotxe i transport privat dels habitants.

SERVEIS: PARADES DE BIBLIOBÚS
Crear una xarxa de bibliobús per tal de garantir l'accés a una biblioteca pública i de proximitat. Aprofitar espais com les pèrgoles del mercat i punts de descans per a crear llocs per a poder llegir i descansar.

PATRIMONI: MIRADORS
Havent estudiat previaments els camins i recorreguts, col·locar en punts estratègics miradors per tal de potenciar les activitats esportives i el patrimoni natural de la zona.

PATRIMONI + ACTIVITATS: GASTRONOMIA LOCAL I SENDREISME
Crear un esdeveniment de senderisme i gastronomia aprofitant el GR-150 per tal de generar activitat en els pobles de la basant nord del cadí. Una vega a l'any s'organitzarà una ruta entre els pobles, on en cada un d'ells es donarà a conèrixer la gastronomia local de la zona.

HABITATGE + ECONOMIA: NEOPAGESSOS
Aprofitar antigues masies per rehabilitar-les i crear granjes i camps de conreu al seu voltant per tal dereactivar l'economia local i reduir la manca de relleu generacional.

Totes les petites intervencions convergeixen en la creació d'espais publics en cada poble. Es creen places en llocs estratègics on s'hi colocarant elements mòbils i fixes en les quals podran succeir diverses activitats efimeres en funció de les necessitats en cada moment. Cada plaça i cada espai s'adaptarà, a la vegada, amb les condicions de cada poble, tenint en compte els punts activadors i les seves necessitats.

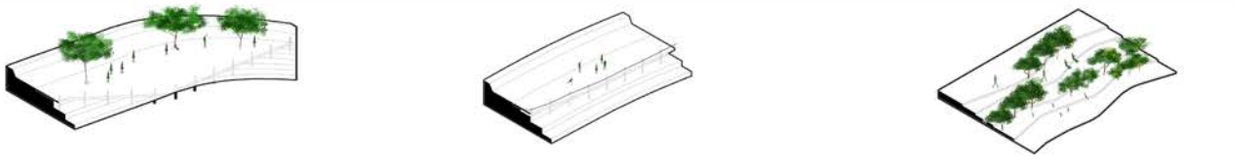

En els exemples de les intervencions d'Arsèguel, Toloriu i martinat, la línia vermella representa la intervenció a la carretera. És intencionat crear un espai per a poder caminar, garantint una connexió entre els pobles i els punts activadors de forma segura. Al llarg de les intervencions es podran trobar espais de descans, amb diverses solucions d'ombra, parades d'autobús i autoestop, a més a més d'atarrassaments en punts estratègics per preservar la geomorfologia, a la vegada que alguns d'aquests espais es configuren com a places amb zones de descans i ombra. Tots aquests exemples es poden indentificar com a elements narratius del paissatge.

Com a Referents de les propostes dels companys, ens ha agradat i encaixat la de la Nora Mulet i la Patricia Mancera. Han col·locat una escola agrària al Pont d'Arsèguel, que els hi funciona com a ròtula entre Martinet i la Seu d'Urgell. Per què encaixi en la Nostra proposta, hem cregut convenient col·locar-la a Arsèguel, que és un dels 7 punts activadors.

REFERENCIA DE LA NOVA ESCOLA PRIMARIA DE ARSEGUEL

La nova centralitat proposada és la del poble d'Arsèguel, gràcies a la seva ubicació en un munt mitjà entre La Seu d'Urgell i Martinet, dues centralitats existents. És un municipi ubicat a la part central de l'eix i una mica endinsat a la muntanya, però prou proper a l'N-260 per poder arribar-hi sense problemes. El nucli ja compta amb alguns equipaments: l'ajuntament del poble, un consultori mèdic, una església, l'Escola Folk del Pirineu i el Museu de l'Acordió. En el nucli disseminat del Pont d'Arsèguel, tocant l'N-260, també hi trobem una casa rural, un restaurant i una antiga fàbrica de llanes ara transformada en museu.
Es posaria una nova escola primària pels infants del poble i els dels pobles del voltant i per tal de fixar nova població en el nucli, es col·locaria un espai polivalent amb una funció de local multifuncional per poder celebrar actes culturals, per tenir un punt de trobada, un espai compartit per treballar o estudiar, un local per reproduir pel·lícules o activitats diverses, etc.
Amb aquestes intervencions es genera un incentiu perquè la població es quedi a viure al poble, amb una escola propera i espais d'oci i cultura. D'aquesta manera, les segones residències podrien convertir-se en primeres residències, tot activant i reactivant la vida al poble.

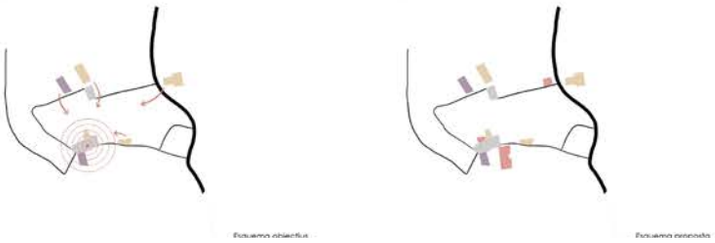

PROJECTE LOCAL

REFERENTS EMPARATS: RAMATS DE FOC

Com a referents dels casos d'estudi del curs, ens hem referenciat amb el 47: Neopagessos: ramats de foc. En el nostrre projecte, per tal de crear nous habitatges i millorar l'economia local, hem creat un pla per tal de rehabilitar masies i dotar d'accés a l'habitatge a la zona per a gent que vol anar-hi a viure i viure de la terra. Hi ha la condició de, a part d'anar a viure-hi, tenir cura d'una petita granja, uns quants terrenys i auoabastir-se el màxim possible. Aquests ramats de les granges foramran part dels ramats de foc. És a dir, el propietari del remat tindrà cura d'una part del bosc per tal de cuidar-lo i netejar-lo, per tal de reduir el risc d'incendis. Per altra banda, amb la cuida del bosc el pagès en podrà treure profit personal i vendre l'excedent. Amb la producció dels animals, els tenidors dels ramats abastiran a la xarxa local d'alimentació, com per a exemple carniceries i formatgeries, per tal de treure profit d'una forma sostenible, de la seva producció.

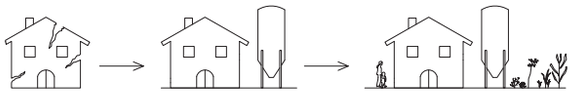

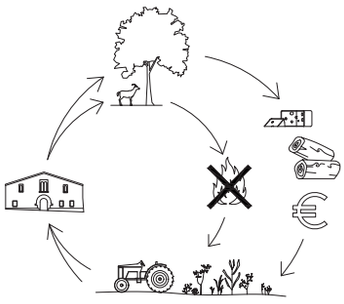

Intervenció de la plaça de Martinet, e. 1/200

Aprofitaments d'una antiga casa en mal estat i terrenys erms propers a la intervenció per llençar un programa de neopagesia, construint una nova granja i reactivant antics camps de conreu.

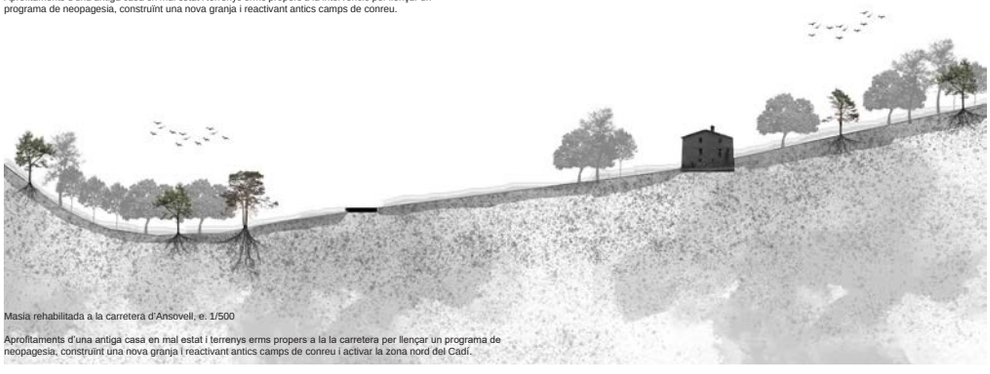

Masia rehabilitada a la carretera d'Ansovell, e. 1/500

Aprofitaments d'una antiga casa en mal estat i terrenys erms propers a la la carretera per llençar un programa de neopagesia, construint una nova granja i reactivant antics camps de conreu i activar la zona nord del Cadí.

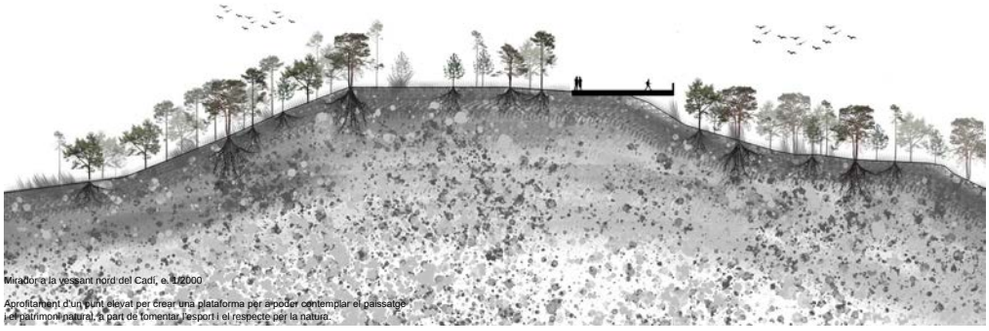

Mirador a la vessant nord del Cadí, e. 1/2000

Aprofitament d'un turó elevat per crear una plataforma per a poder contemplar el paisatge i el patrimoni natural, a part de fomentar l'esport i el respecte per la natura.

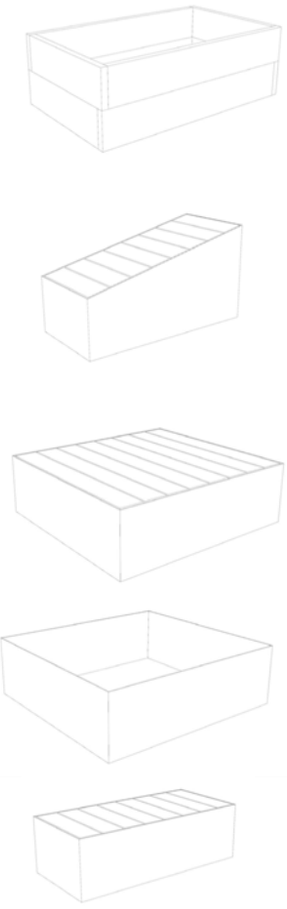

Disseny de peces per a la plaça de Martinet. Peces mòbils i d'us flexibles, que unint-se entre elles, o de forma individual, poden servir tant per estirar-se, descansar, jugar, muntar una petita plataforma, llegir o fer qualsevol cosa que ens poguem imaginar.

JACK&JONES

NUCLIS RURALS SINÈRGICS

NÚCLEOS SINÉRGICOS *SYNERGISTIC SETTLEMENTS*

Se trata de núcleos rurales relativamente alejados de las ciudades consolidadas, en territorios generalmente poco accidentados, bastante autosuficientes, y que establecen sugerentes sinergias y complicidades entre ellos, dando sentido a las dinámicas territoriales del ámbito. Son asentamientos rurales que suelen ser estables desde el punto de vista poblacional, aunque con tendencias al envejecimiento, y que mantienen rasgos identitarios muy acentuados. Sus actividades económicas son lo suficientemente diversificadas, incluyendo muchas ocupaciones al margen de las agrícolas y ganaderas. Habitualmente tienen cubiertos los servicios básicos, aunque pueden mostrar déficits relevantes en educación, sanidad y transporte público. En este caso hemos estado trabajando sobre el área del plano del Alt Segre, entre Puigcerdà y Bellver de Cerdanya.

These are rural centers relatively distant from the consolidated cities, located in generally flat territories, quite self-sufficient, and establishing suggestive synergies and complicities among themselves, giving meaning to the territorial dynamics of the area. They are rural settlements that tend to be stable from a population perspective, although with trends toward aging, and they maintain very pronounced identity traits. Their economic activities are sufficiently diversified, including many occupations outside of agricultural and livestock sectors. They usually have basic services covered, although they may show significant deficits in education, healthcare, and public transport. In this case, we have been working on the area of the Alt Segre plan, between Puigcerdà and Bellver de Cerdanya.

NUCLIS RURALS SINÈRGICS

Es tracta de nuclis rurals relativament allunyats de les ciutats consolidades, en territoris generalment poc accidentats, força autosuficients, i que estableixen suggerents sinèrgies i complicitats entre ells, donant sentit a les dinàmiques territorials de l'àmbit. Són assentaments rurals que acostumen a ser estables des del punt de vista poblacional, tot i que amb tendències a l'envelliment, i que mantenen trets identitaris molt accentuats. Les seves activitats econòmiques són prou diversificades, incloent força ocupacions al marge de les agrícoles i ramaderes. Tenen habitualment els serveis bàsics coberts, tot i que poden mostrar dèficits rellevants en educació, sanitat i transport públic. En aquest cas hem estat treballant sobre l'àrea del pla de l'Alt Segre, entre Puigcerdà i Bellver de Cerdanya.

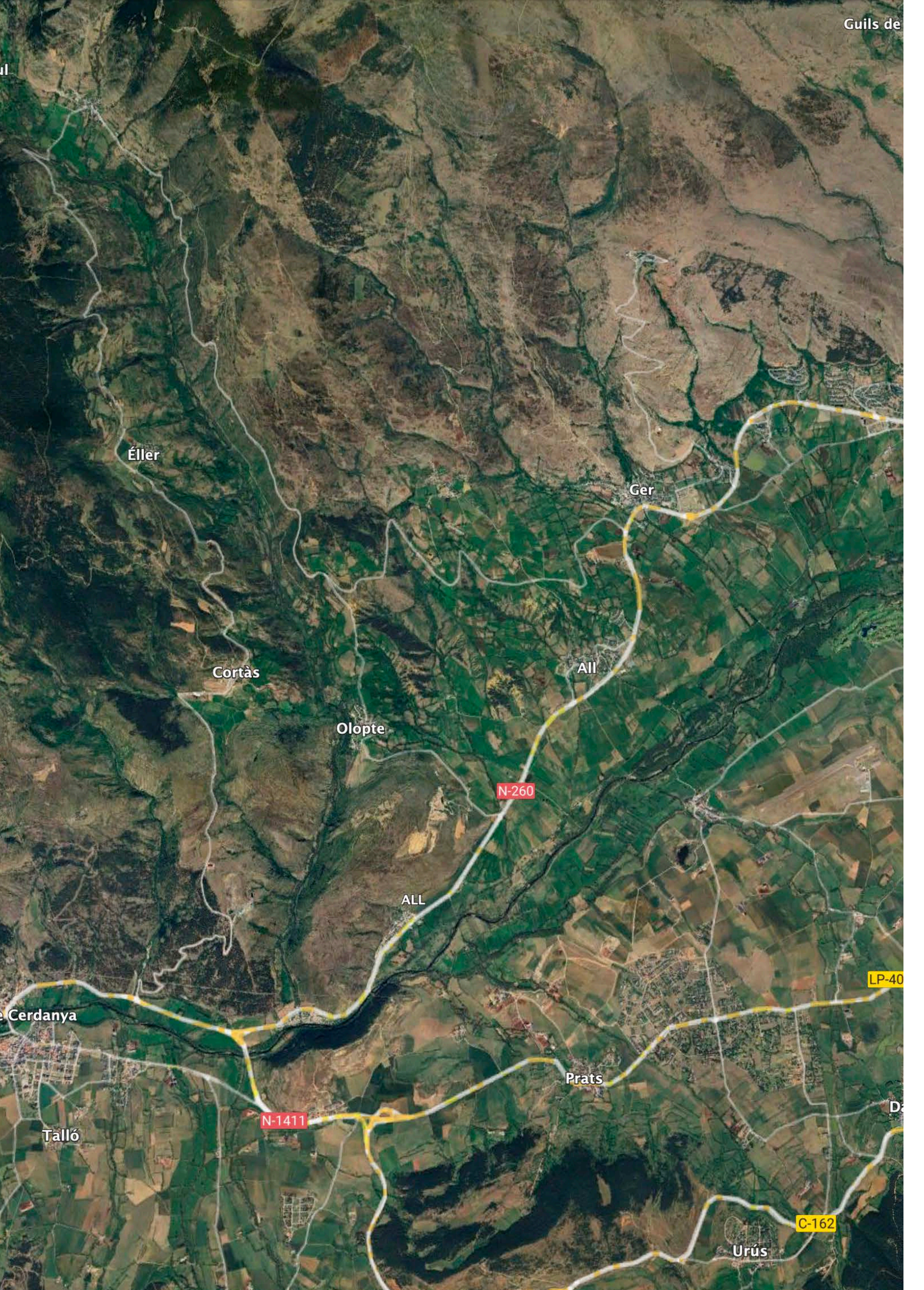
Guils de
Éller
Ger
Cortàs
All
Olopte
N-260
ALL
LP-40
Cerdanya
Prats
N-1411
Talló
C-162
Urús

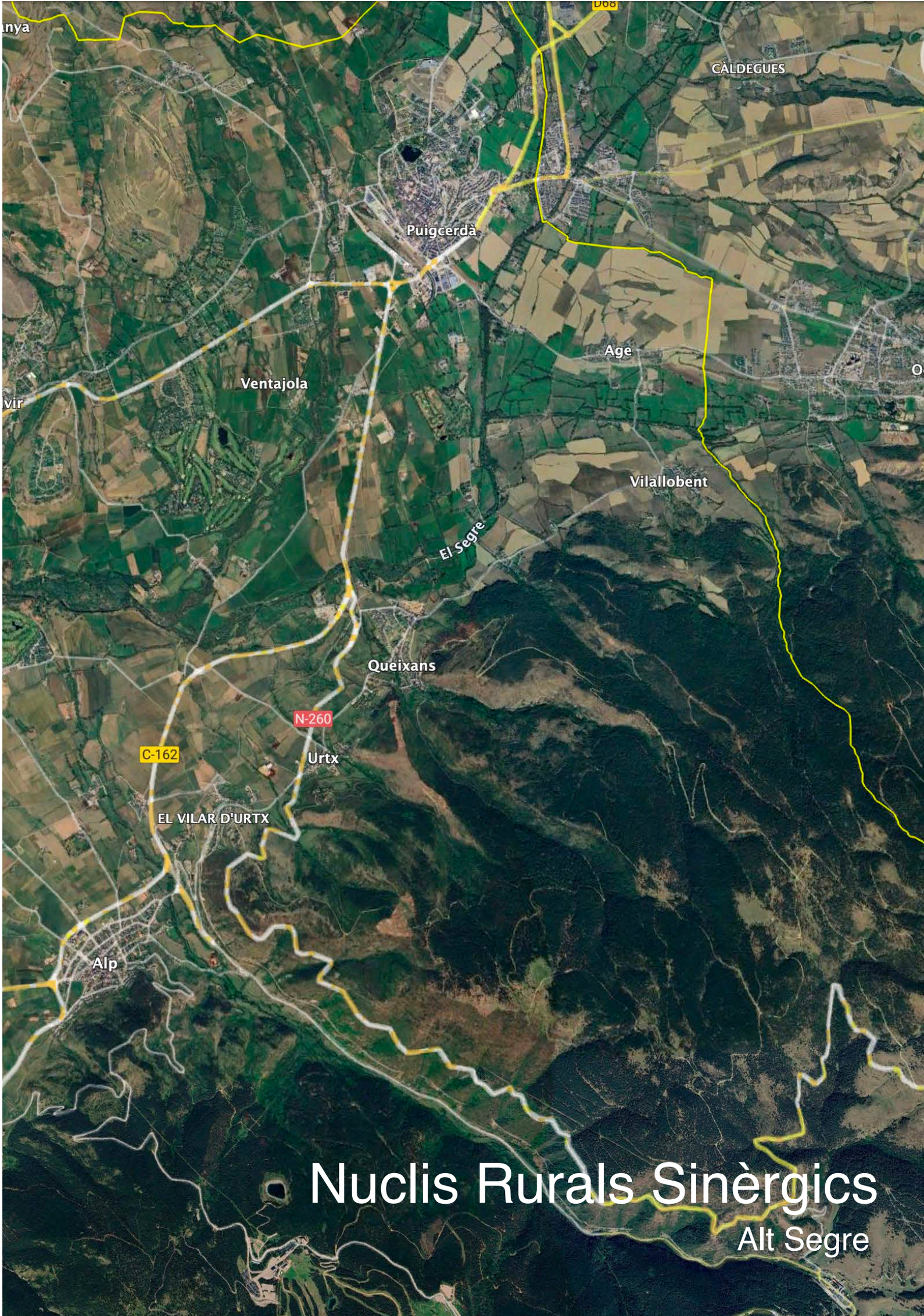

Nuclis Rurals Sinèrgics

Alt Segre

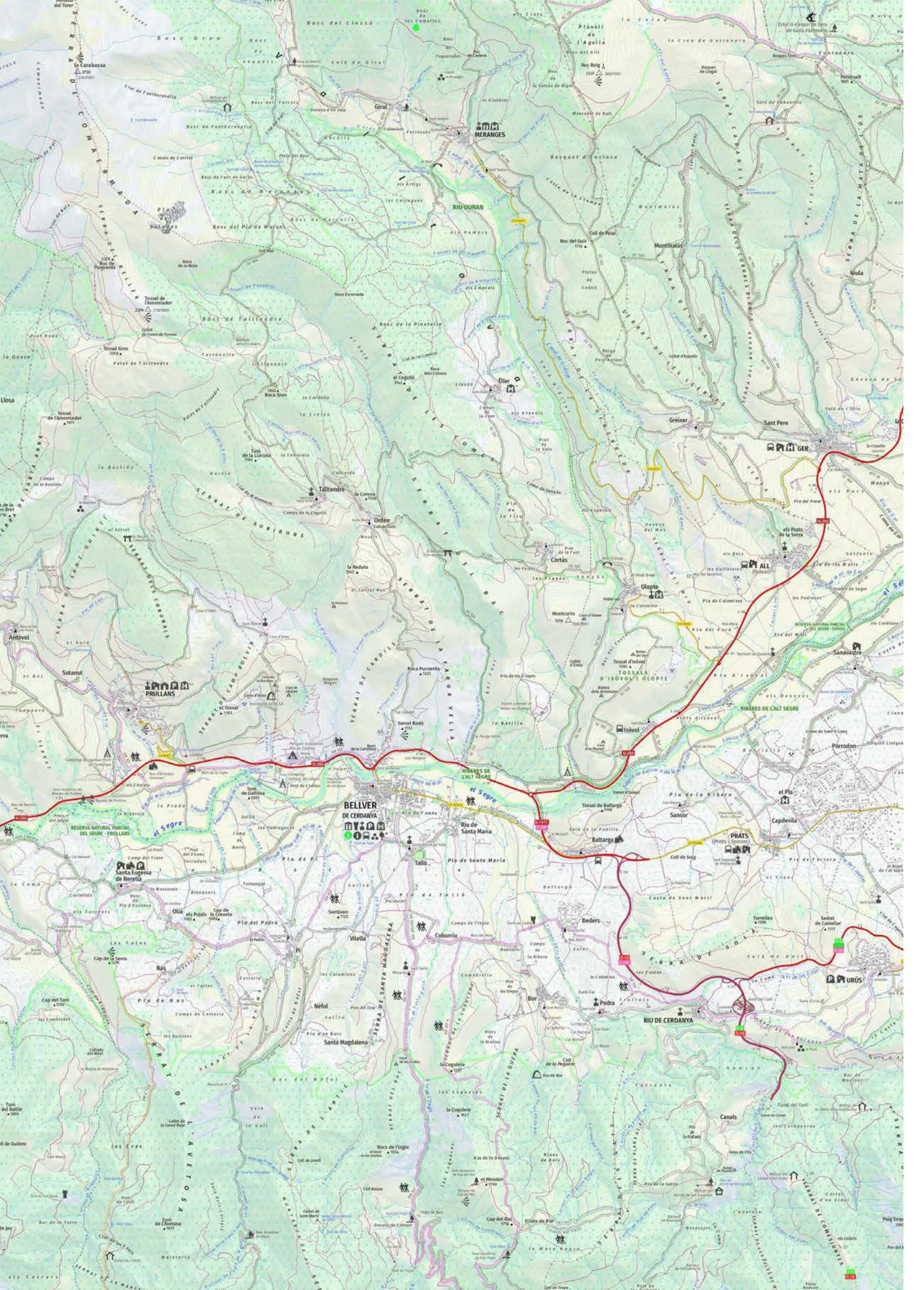
MERANGES
RIU DURAN
Girul
Bosc del Llassa
Bosc Gran
Bosc de Fontberenguella
Bosc de Meranges
Bosc del Pla de Matons
Bosc de Talltendre
Bosc de la Pinetella
Bosc de les Comes
Bosc de Fontbernat
Bosc de Sant Quirc
Bosc de Cardils
Bosc de la Farga Vella
Bosc de Santa Magdalena
Bosc del Nefol
Bosc de Sant Marti
Bosc de Sant Antoni
Bosc de Sant Miquel
Bosc de Sant Pere
Bosc de Sant Joan
Bosc de Sant Andreu
Bosc de Sant Jaume
Bosc de Sant Vicens
Bosc de Sant Esteve
Bosc de Sant Pau
Bosc de Sant Ramon
Bosc de Sant Salvador
Bosc de Sant Sebastia
Bosc de Sant Tomas
Bosc de Sant Vicenc
Bosc de Sant Xavier
Bosc de Sant Ysidre
Bosc de Sant Zacaries
Bosc de Sant Zeferino
Bosc de Sant Zenon
Bosc de Sant Zoilo
Bosc de Sant Zosimo
Bosc de Sant Zotico
Bosc de Sant Zozimo
Bosc de Sant Zuriel
Bosc de Sant Zurio
Bosc de Sant Zuzanna
Bosc de Sant Zygmunt
Bosc de Sant Zyprian
Bosc de Sant Zyrill
Bosc de Sant Zyrus
Bosc de Sant Zyta
Bosc de Sant Zyto
Bosc de Sant Zytus
Bosc de Sant Zyx
Bosc de Sant Zyxt
Bosc de Sant Zyxtus
Bosc de Sant Zyxtus
Bosc de Sant Zyxtus

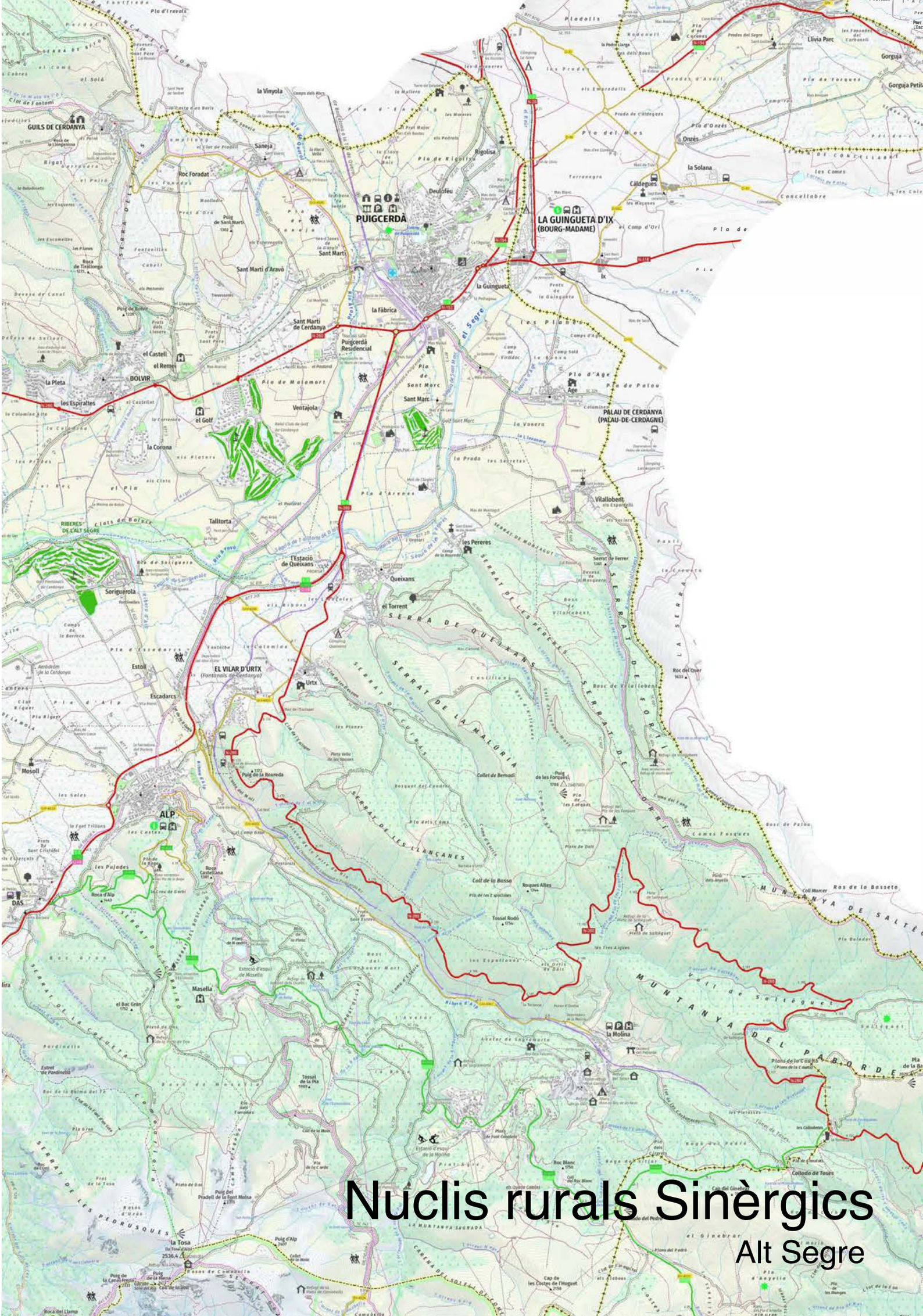
PUIGCERDÀ
LA GUINGUETA D'IX
(BOURG-MADAME)
PALAU DE CERDANYA
(PALAU-DE-CERDAGNE)
EL VILAR D'URTX
(Fontanals de Cerdanya)
ALP
DAS
BOLVIR
GUILS DE CERDANYA
la Molina
Nuclis rurals Sinèrgics
Alt Segre

1 - RELLEU I HIDROLOGIA

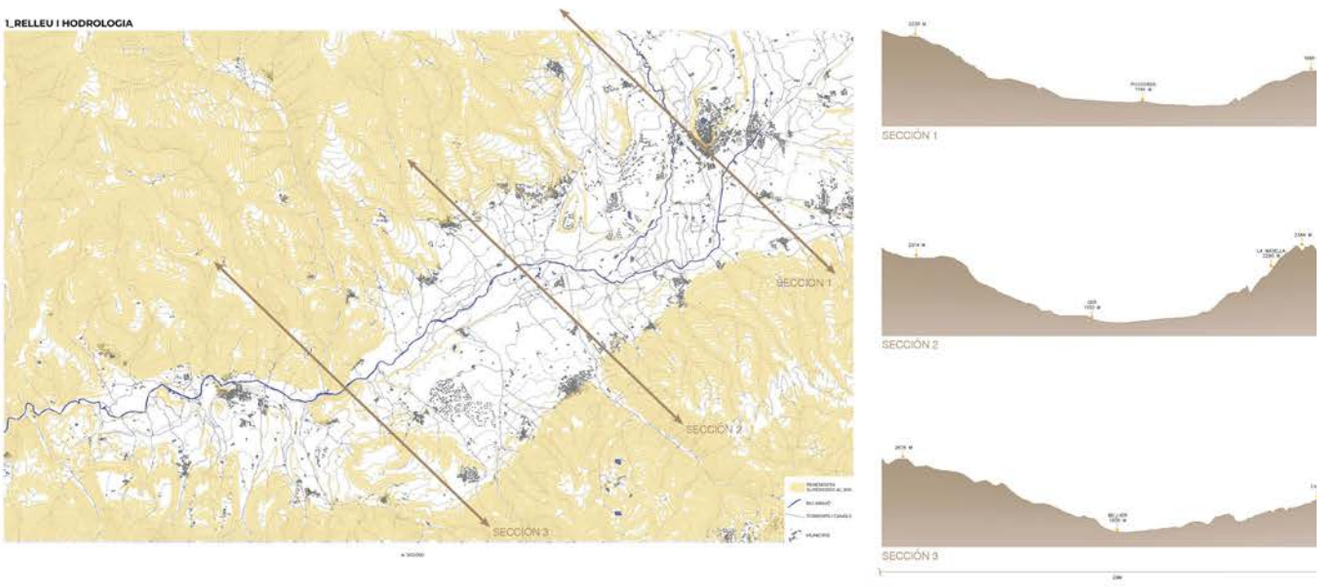

2 - 9 - DISTRIBUCIÓ DE LA POBLACIÓ I DINÀMIQUES - ACTIVITATS I DINÀMIQUES SOCIALS

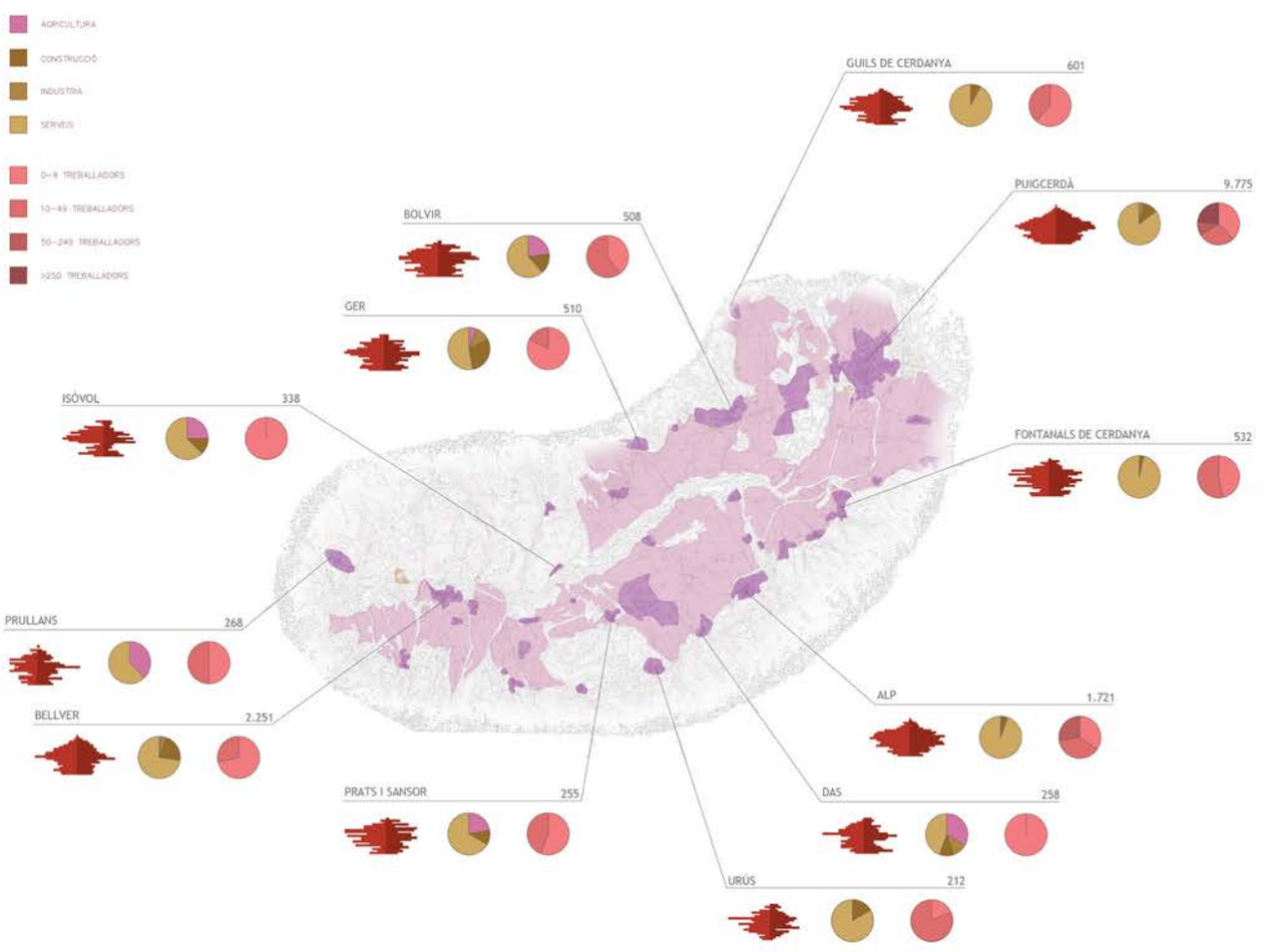

URNISTICA VI - Jordi Franquesa_Nuria Segura- Mellane Mora - Alex Sandoval - Blanca Méliz_ENTREGA 1

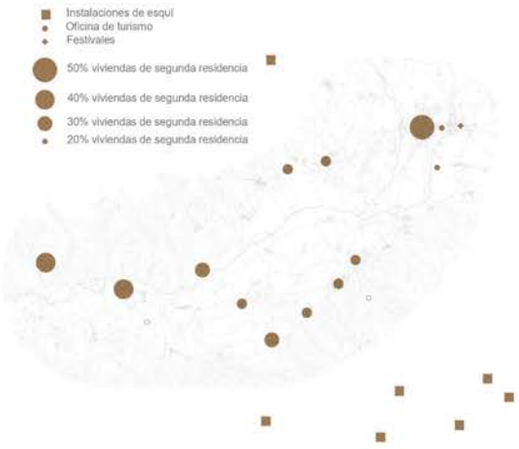

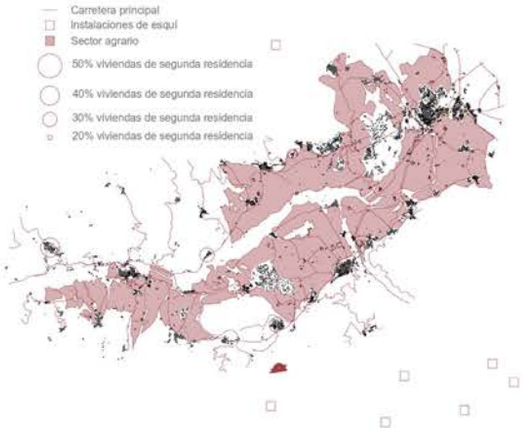

DEBILIDADES

- Las tipologías de las segundas residencias al ser homogéneas, construyen una paisajes repetitivo.
- Hay una concentración de la demanda turística desproporcionada en ciertos periodos del año

AMENAZAS

- Impacto potencial de las ampliaciones de las instalaciones de esquí
- Proliferación de segundas residencias en núcleos de pequeñas dimensiones.
- Los crecimientos urbanos y actividades como pistas de golf, aeródromo y la infraestructura viaria provocan pérdidas del territorio dedicado a la agricultura.

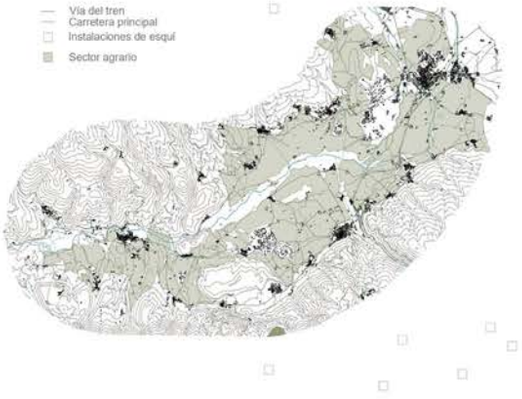

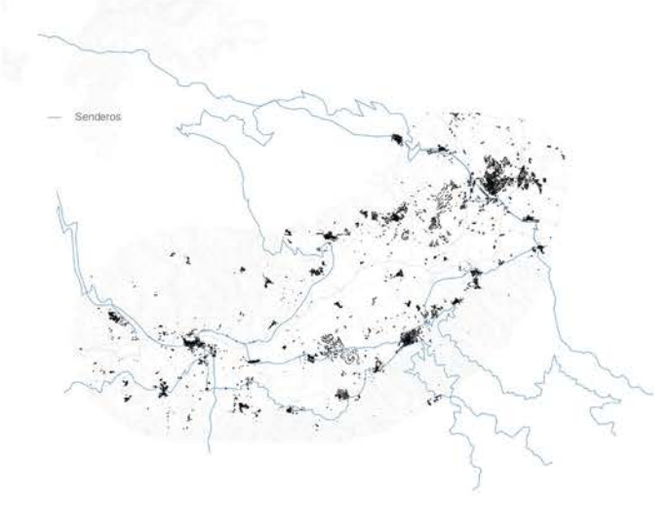

FORTALEZAS

- El paisaje tiene una valor estético, histórico y funcional
- Las condiciones de este paisaje le otorgan unas características únicas y diversas. Favorable para la industria agropecuaria.
- El territorio cuanta con buenas comunicaciones para el servicio de los habitantes de la zona y para dar a conocer el lugar.

OPORTUNIDADES

- Mantente la imagen de los núcleos rurales y la compacidad de los mismos.
- Promoción de actividades que respeten el entorno y que ayuden a que los flujos turísticos no se concentren solo en una época del año.
- Dar a conocer el patrimonio natural, arquitectónico y cultural
- Recuperar caminos para hacer recorridos a pie y en bicicleta.

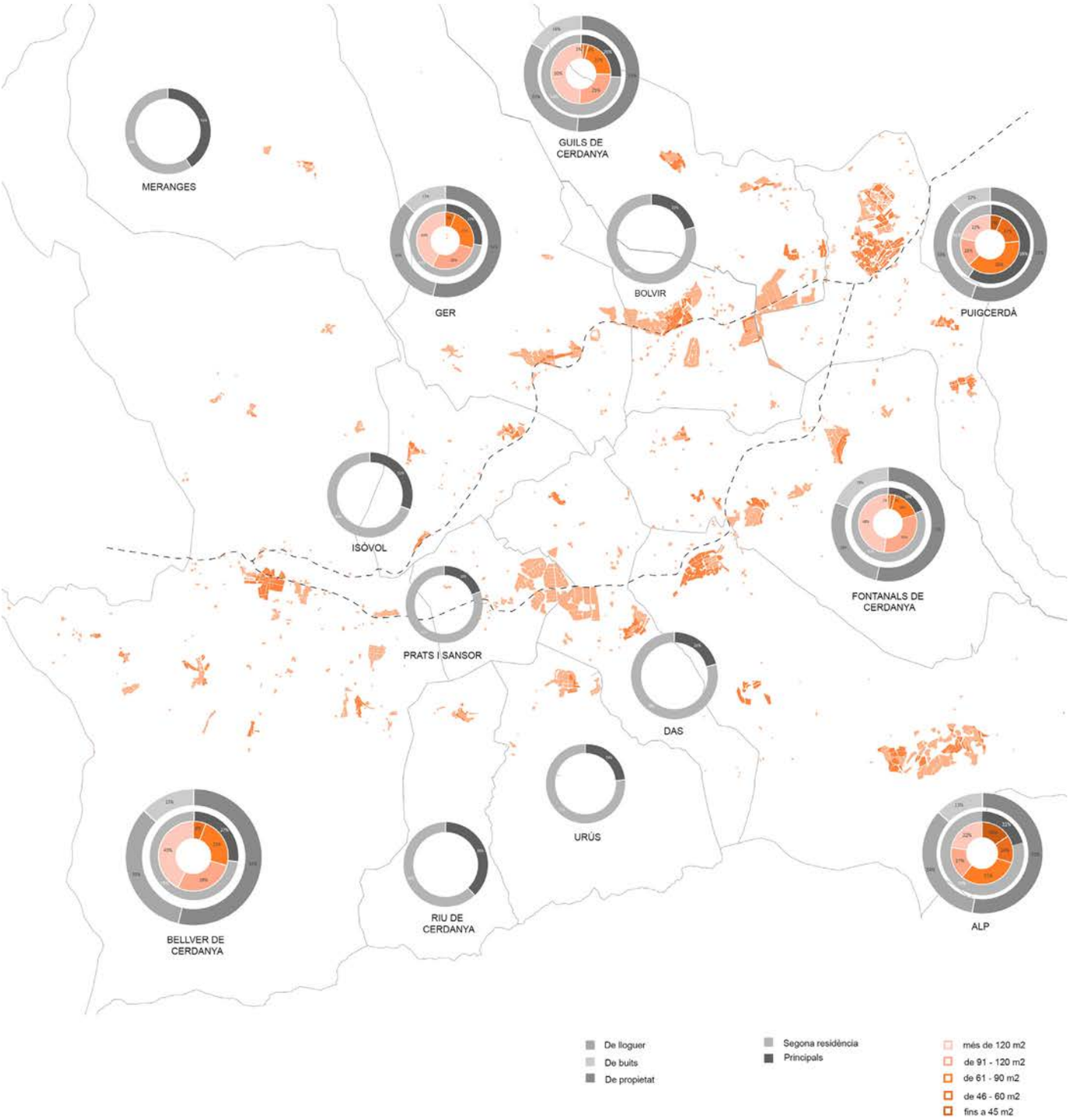
MERANGES
GUILS DE CERDANYA
GER
BOLVIR
PUIGCERDÀ
ISÓVOL
FONTANALS DE CERDANYA
PRATS I SANSOR
DAS
URÚS
BELLVER DE CERDANYA
RIU DE CERDANYA
ALP
De lloguer
De buits
De propietat
Segona residència
Principals
més de 120 m2
de 91 - 120 m2
de 61 - 90 m2
de 46 - 60 m2
fins a 45 m2

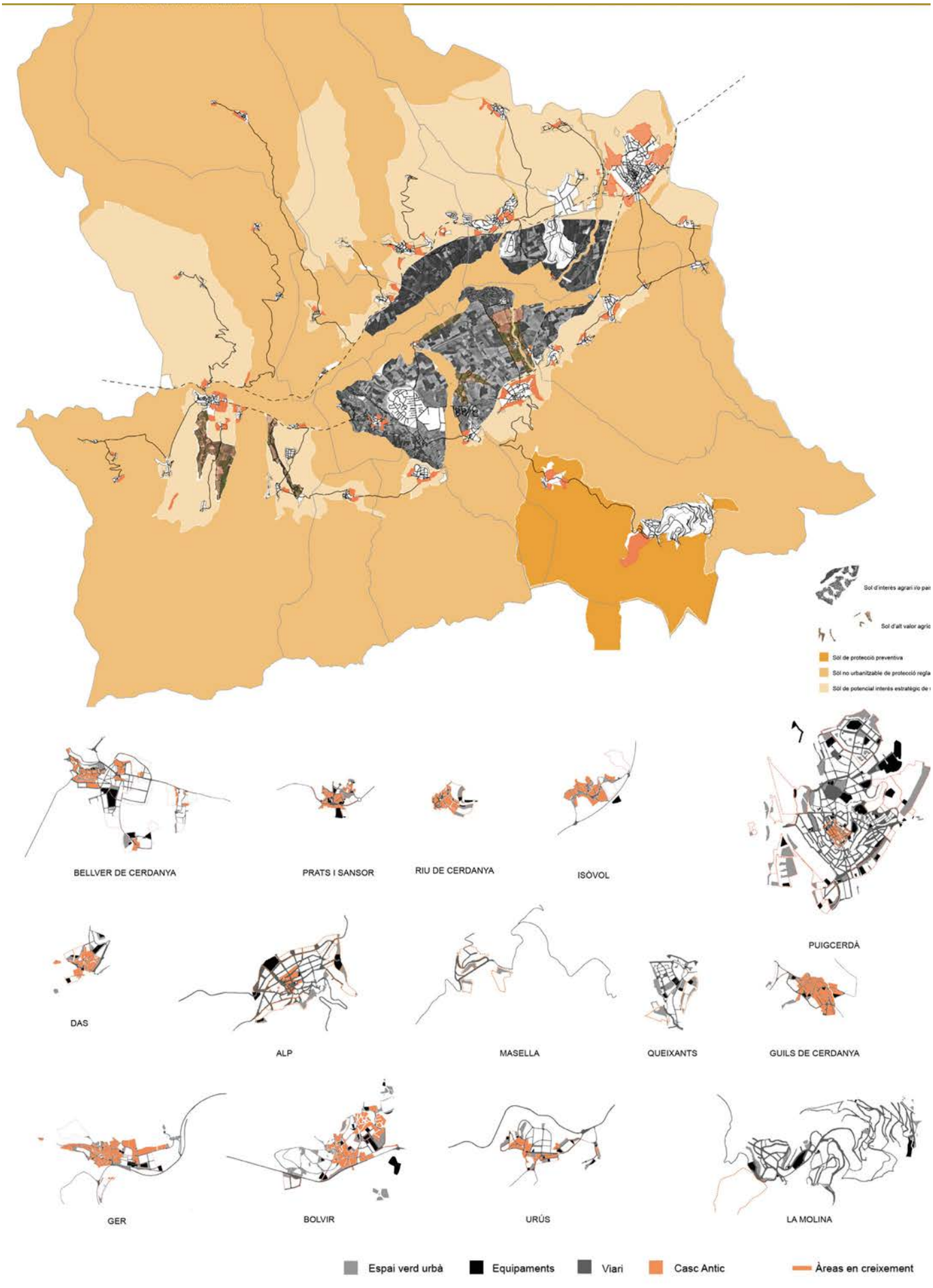
Sòl de protecció preventiva
BELLVER DE CERDANYA
PRATS I SANSOR
RIU DE CERDANYA
ISÓVOL
PUIGCERDÀ
DAS
ALP
MASELLA
QUEIXANTS
GUILS DE CERDANYA
GER
BOLVIR
URÚS
LA MOLINA
Espai verd urbà
Equipaments
Viari
Casc Antic
Àreas en creixement

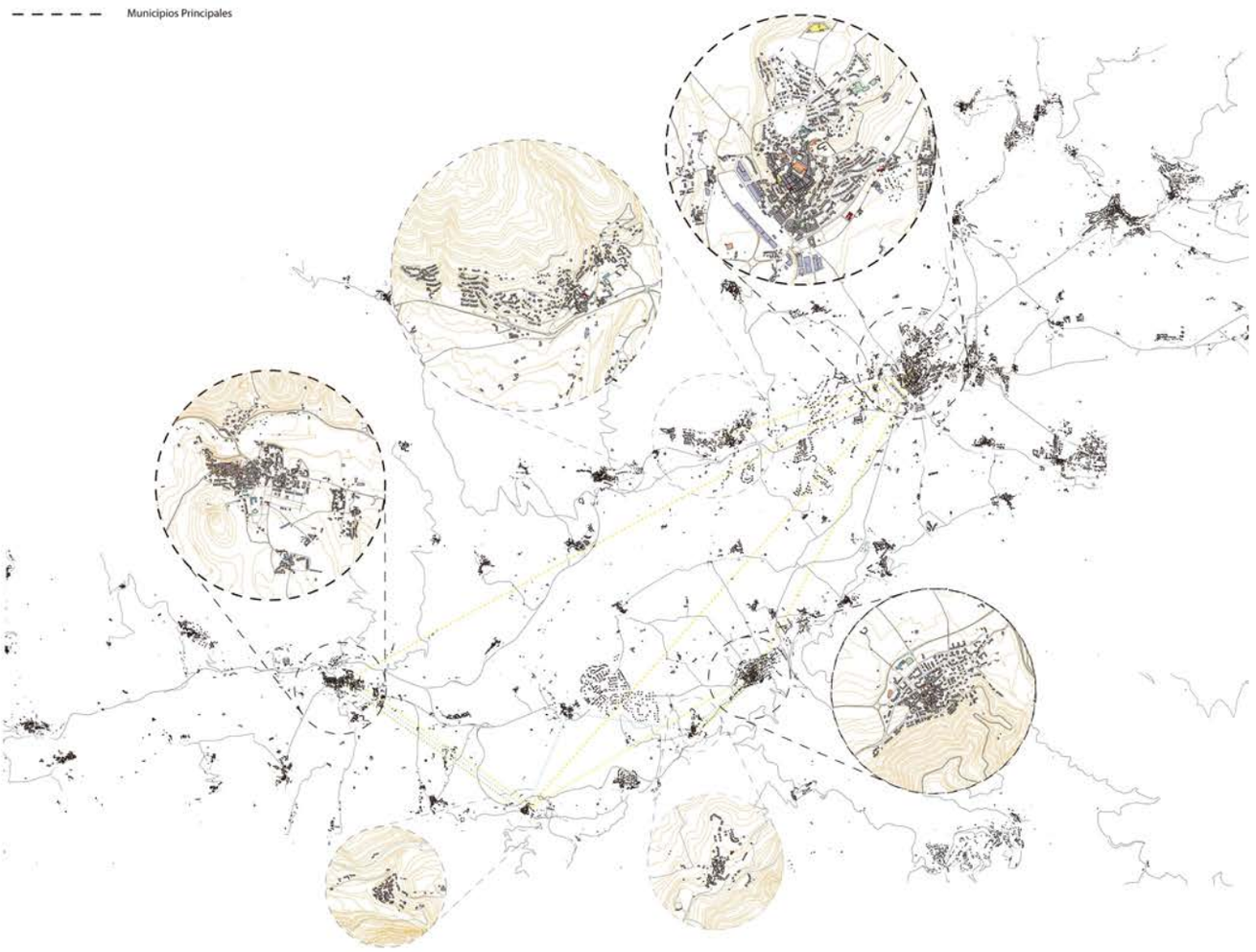

EQUIPAMIENTOS

- Ayuntamientos, servicios municipales
- Equipamientos Sanitarios
- Equipamientos Educativos
- Equipamientos Culturales
- Comercio
- Equipamientos Deportivos
- Industrial
- Estación de ferrocarril (Puigcerdà)

UNIÓN CON

- Equipamientos sanitarios
- Equipamientos educativos
- Equipamientos deportivos

POBLACIÓN TRAS EL COVID 19

- Crecimiento de población
- Estabilidad de población
- Pérdida de población

UNITATS GEOGRÀFIQUES I PLÀNOL DE PUNTS, LÍNIES I PLANS

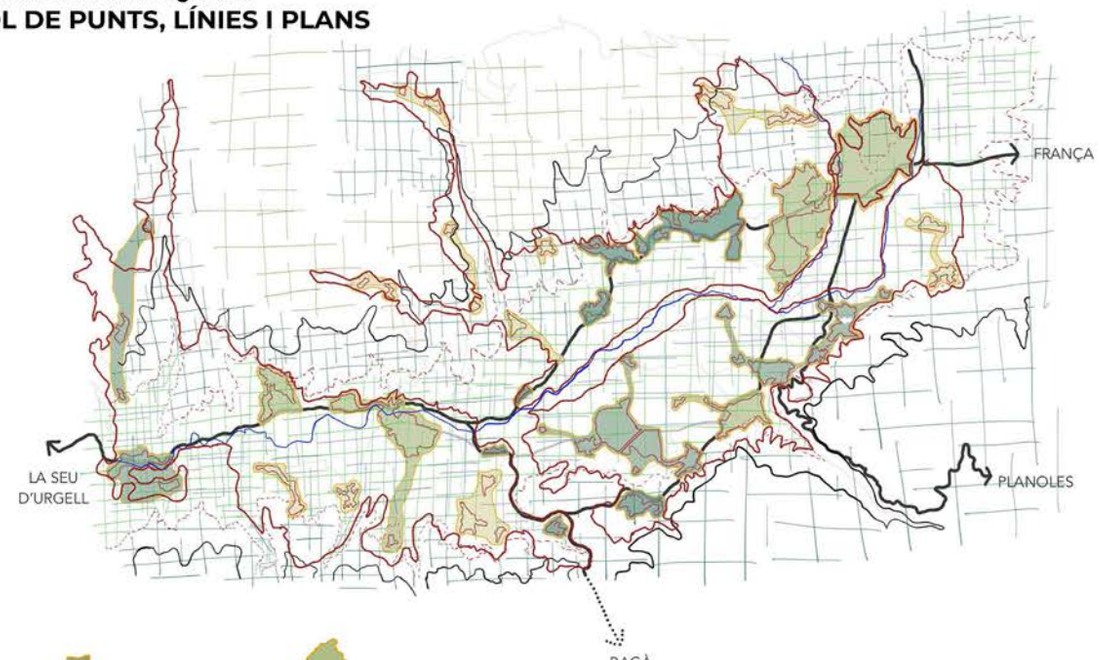

DISGREGADA

Nucli o agrupació de nuclis de dimensions considerables extès en el territori de forma iregular i al voltant d'una infraestructura principal.

CONSOLIDADA

Nucli o agrupació de nuclis de dimensions considerables extès en el territori de forma compacta i al voltant d'una infraestructura principal.

AÏLLADA

Nucli o agrupació de nuclis de menor relevancia situat al final d'una via secundària.

DE PAS

Nucli o agrupació de nuclis amb un posicionament estratègic en el territori al voltant d'una infraestructura principal.

DAFO

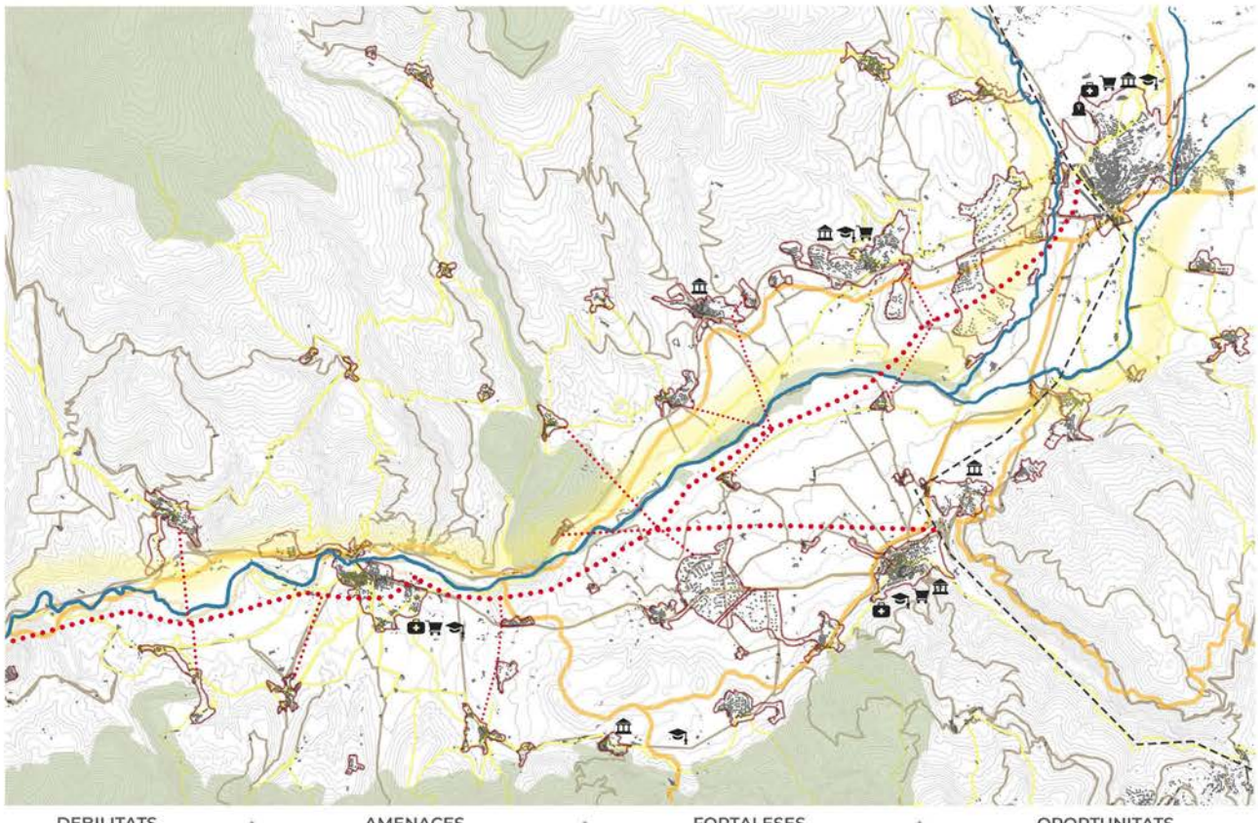

DEBILITATS

- Pocs equipaments dotacionals d'importància (escoles / centres sanitaris)
- Molta població amb segona residencia
- Accessibilitat de Transpot Públic

EQUIPAMENTS EXISTENTS
LINEA EXISTENT DE RENFE
CARRETERES PRINCIPALS

AMENACES

- Escàs potenciació de l'activitat econòmica del sector primari del territori.
- Despoblación y abandono de los núcleos rurales más pequeños
- Possibilitat de sequia

SEQUIA

FORTALESES

- Paisaje natural y arquitectònico
- Tradición agraria
- Rutas y senderos para atraer turismo

ZONES PROTECCIDES
RUTES AMB BICICLETA
RUTES CAMINANT

OPORTUNITATS

- Major connectivitat amb transport metropolità ferroviari (puigcerdà -la seu d'urgell)
- Promover Gastronomía y festividades tradicionales
- Promover aprovechamiento del turismo natural i cultural
- Generar activitat econòmica (anual)

NOVES CONEXIONS FERROVIARIES
NOVES CONEXIONS AMB ELS POBLES

e: 1/40.000

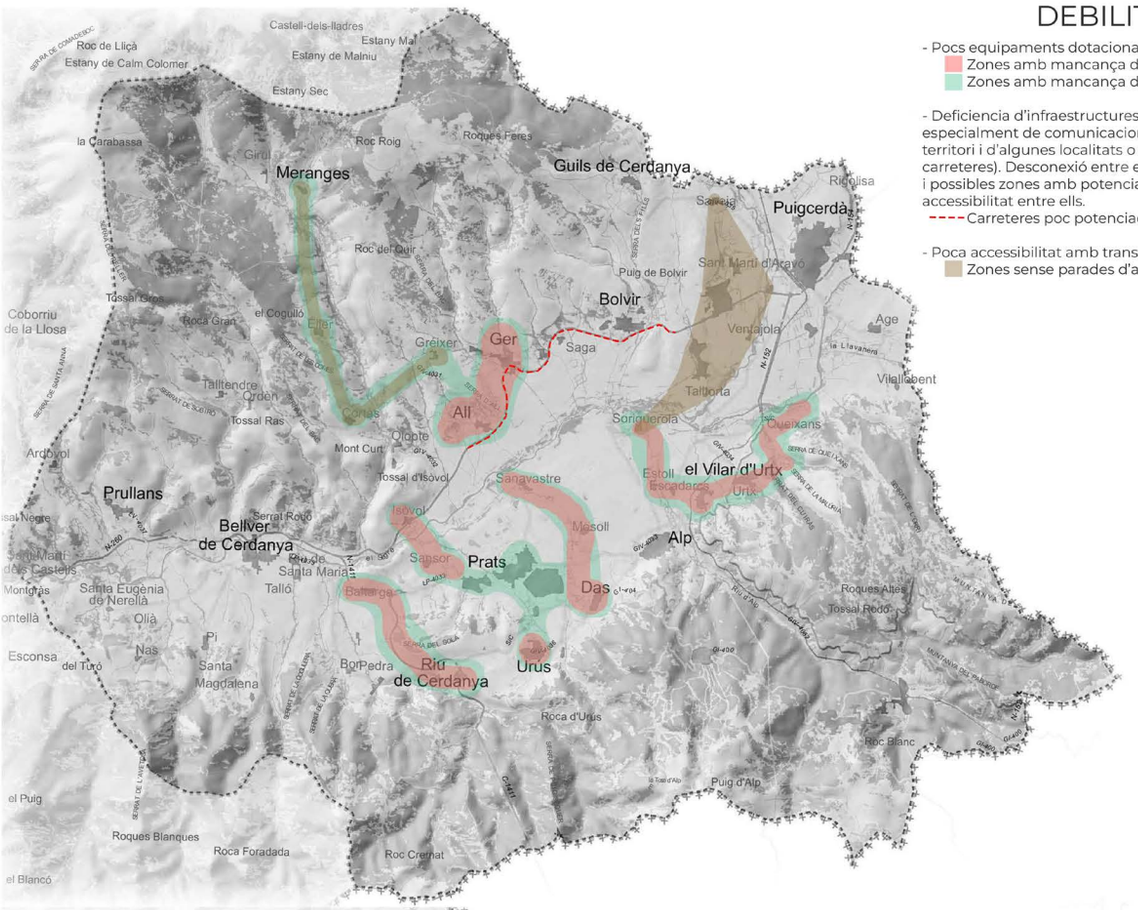

DEBILITATS

- Pocs equipaments dotacionals d'importancia
  - Zones amb mancança d'equipament educatiu
  - Zones amb mancança d'equipament sanitari
- Deficiencia d'infraestructures de comunicació, especialment de comunicacions internes en el territori i d'algunes localitats o zones (algunes carreteres). Desconexió entre els diferents pobles i possibles zones amb potencial turístic, dolenta accessibilitat entre ells.
  - ---- Carreteres poc potenciades
- Poca accessibilitat amb transport públic
  - Zones sense parades d'autobús

D

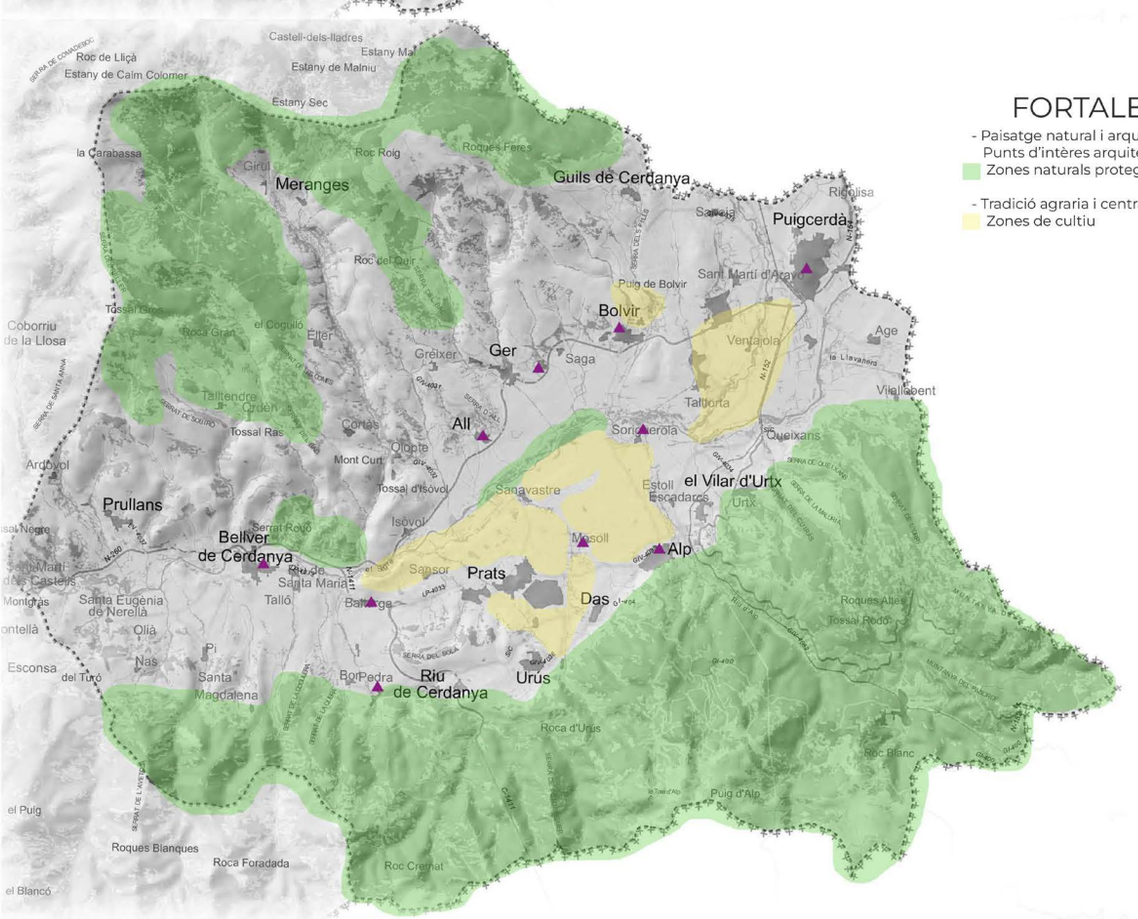

FORTALECES

- Paisatge natural i arquitectónic
  Punts d'interès arquitectònic
  - Zones naturals protegides
- Tradició agraria i centralització dels cultius
  - Zones de cultiu

F

AMENACES

- Municipis amb percentatges majors de segona residència
- Grup de pobles en risc d'exclució social i amb dificultats econòmiques importants en augment

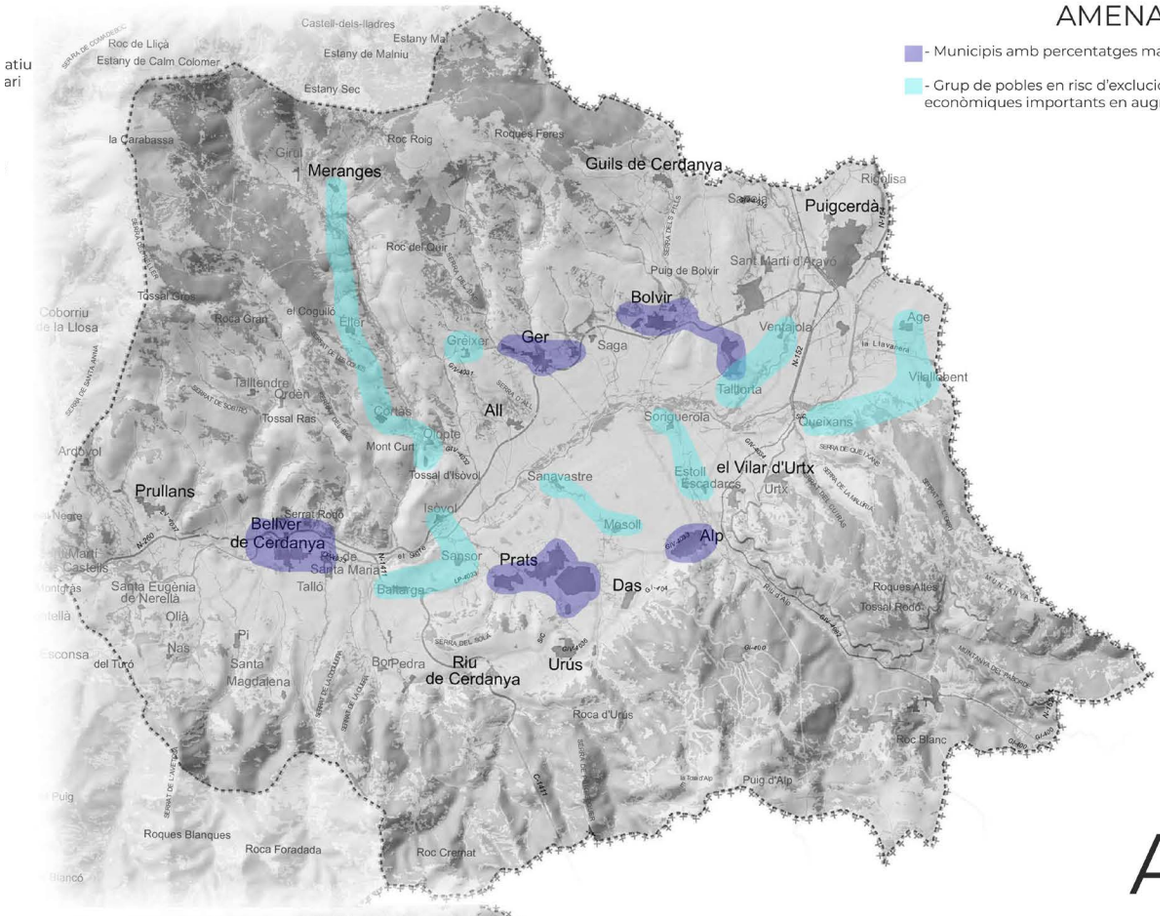

A

OPORTUNITATS

- Implanració de nous eixos de connectivitat i accessibilitat entre pobles que es poden potenciar el turisme i l'industria agrolimentaria en les petites localitats que pugin generar noves ofertes de treball i impulsar l'activitat econòmica en l'anella
- Parades d'autobús com a punts d'inici dels nous eixos d'accessibilitat
- Camins que van cap al riu Segre coma punts de connexió
- Viari de la anella com a delimitador de la zona d'intervenció

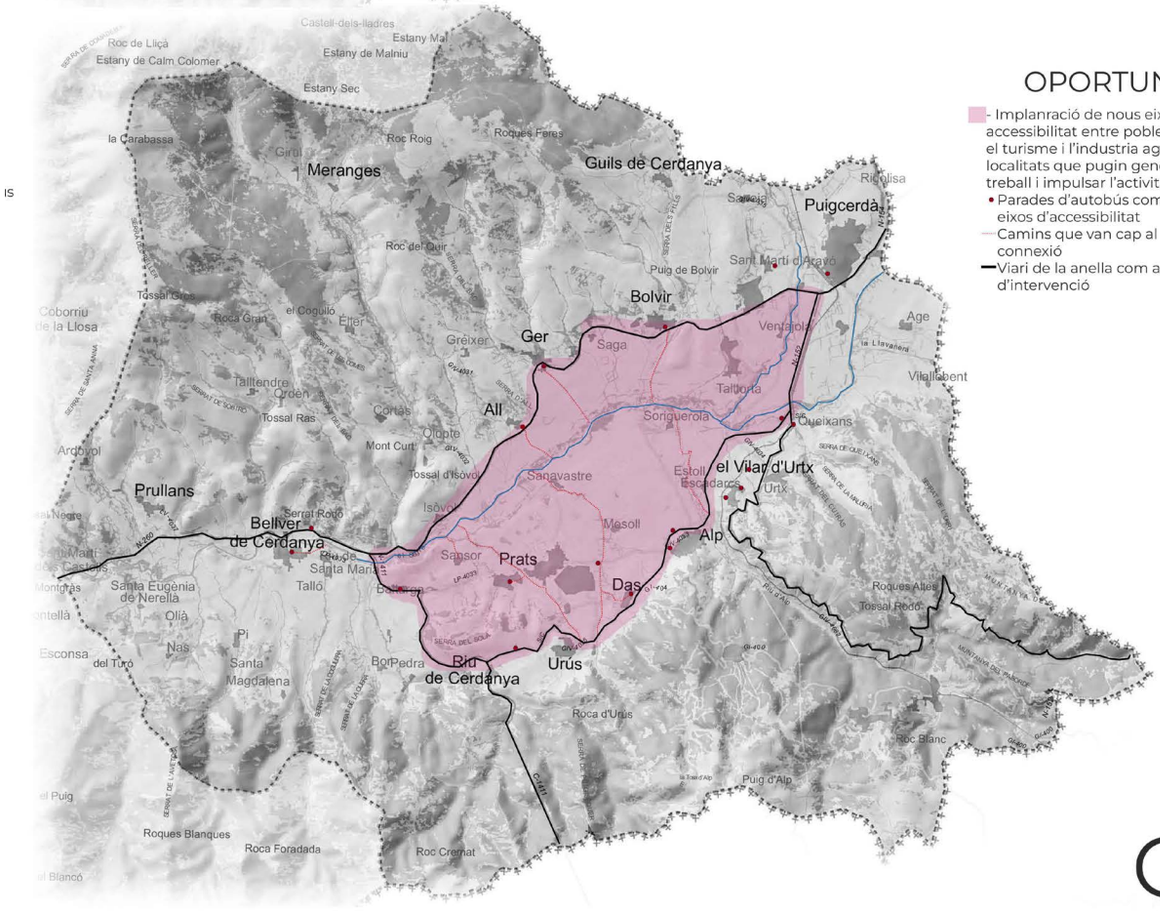

O

CAMINANT EL SEGRE

Després d'haver analitzat detalladament l'estat actual de la Cerdanya, s'ha arribat a la conclusió que n'hi ha certes mancances que poden deixar de ser-ho si les unim amb les tempestes de la zona.

En aquest cas, partim d´un territori marcat pel patrimoni històric i natural, que acaba sent en part l´origen de l'organització espacial dels diferents pobles que l'envolten. A causa de la influència del riu Segre, gran part dels pobles van generar-ne una dependència que amb el temps ha deixat de tenir molta importància. Aquests pobles, quedaven connectats entre si, alhora que els edificis patrimonials per camins de terra de vianants.

Prenent consciència dels recursos de la Cerdanya, la nostra proposta principal de projecte intentarà connectar i donar accessibilitat als diversos pobles que han quedat deslligats dels grans nuclis, mitjançant un nou camí que es recolza a la infraestructura del riu Segre per generar un nou eix vertebrador d'accessibilitat, connectivitat i suport del patrimoni natural de la zona, proposant a petites zones del recorregut d'aquest camí, activitats vinculades amb el riu i el paisatge natural.

Paral·lelament, fem una connexió transversal al riu dels diferents pobles mitjanament importants que donaran lloc a nous camins i rutes, agafant com a punts d'inici les parades de bus i així generar una accessibilitat més global del lloc.

També se solucionarà la centralització econòmica, ja que cada poble actués com a petit node i es veurà afavorit per la connexió dels camins que podran disposar de venda de productes locals, a partir de la recuperació i reorganització per a les diferents poblacions dels camps de cultius abandonats. I així generar noves ofertes de treball que alhora donaran lloc a l'ocupació d'habitatges abandonats per crear sons d'allotjament temporal i nous habitatges compartits.

L'objectiu dels nous camins i rutes, és que puguin ser realitzades per tota mena d'usuaris: com a peu, a bici i per trams amb cotxe. El punt de partida començarà a pobles grans per afavorir l'arribada de la gent a transport públic, com Puigcerdà o Bellver de la Cerdanya.

La idea és que en un futur, aquest camí principal del riu, es pugui arribar a estendre fins a la seu d'Urgell i fer una connexió general de tot el territori i de les diferents poblacions a través del riu Segre.

1.- Puente Bellver de la Cerdanya - Isóvol

2.- Camping Isóvol

5.- Bike park Soriguerola

6.- Pont peatonal prop a

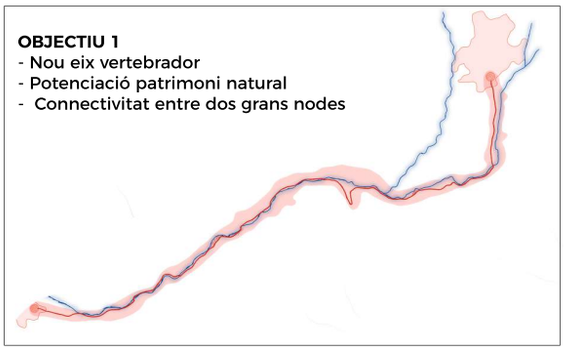

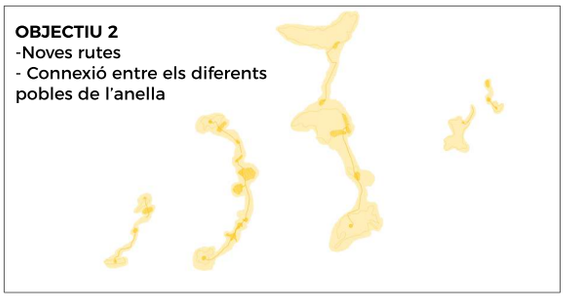

3.- Plaza mayor Isóvol

4- Església Sanavestre i plaça major

OBJECTIU 3
- Nou node
- Nou corredor verd

OBJECTIU 4
- Recuperació de camps
- Productes km 0

Hem adjuntat dues propostes noves d'altres companys de classe, que treballen el mateix àmbit Aquestes són la **objectiu 3** (generar un nou node, que se centra als pobles d'All, Ger i Bolvir, per fer un nou eix central i connectar-los mitjançant un nou corredor verd entre aquests pobles). I la **objectiu 4** (recuperació dels camps abandonats i distribuir-los entre les diferents poblacions més centrals de l'anell, i poder centralitzar l'economia del lloc, mitjançant productes de km 0.

L'objectiu 4 es complementa ambs el objectius 1 i 2 degut a que aquests molts d'aquests camps de cultius s'han abandonat o no tenen un bo manteniment. La condició d'aquests camps esta lligada a la imatge que es té desde el camí, per això la recuperació d'aquests camps influeix directament amb les visuals i la percepció del propi camí que conecta els nuclis

El projecte proposat al territori de la Cerdanya es sustenta en la idea d'emfatitzar el riu com a eix vertebrador del territori.

Amb la voluntat de conèixer tots els elements d'interès propers a aquest eix, s'ha partit d'un estudi del patrimoni arquitectònic i natural.

A partir de la localització dels punts i zones d'interès s'ha establert una jerarquia de camins, en què apareix un camí principal que té com a punt d'inici el poble de Bellver de la CErdanya i com a punt final Puigcerdá

Sobre aquest camí hi apareixen uns altres camins secundaria que s'hi recolzen i conecten els nuclis rurals.

Aprofitant l'excés d'antigues granges i/o edificis abandonats, realitzem la rehabilitació parcial dels edifics per a condicionar-los a tipologies i usos com per exemple cases rurals, albergs, centres cívics, centres d'interpretació, consultoris médics, escoles o centres de formació...

D'aquesta manera s'ha analitzat un tram transversal de la proposta global d'actuació sobre l'eix del riu Segre. On exactament en aquest tros es realitza un millor acondicionamient del camí principal existent per dotar-lo d'activitats tant per a la gent de fora com per a la que hi viu aquí.

El punt principal d'intervenció i de conexió es el poble de Sanavastre, el qual es pot considerar un dels punts de partida pero començar a realitzar la ruta de camí del Segre. Com a un dels nodes importants i principals, li hem assignat uns habitatges cooperatius per augmentar el creixement d'aquest poble i d'inamitzar les activitats a partir de certs punts estratègics.

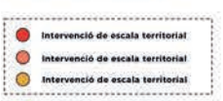

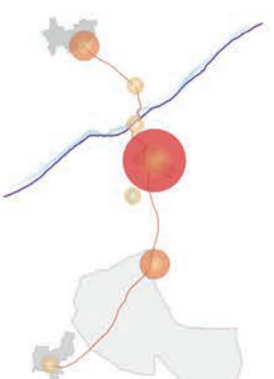

1. Centre Esportiu
2. Mirador del llac de la mina
3. Zona reservada per habitatge cooperatiu i escola bressol
4. Parc amb zona de picnis
5. Centre de reinterpretació
6. Mercat local
7. Parada d'autobús
8. Rehabilitació d'un parc i d'un edifici per fer un alberg/casa rural

Totes les propostes exposades tenen cóm a finalitat aconseguir que els petits nuclis que geográficament es troben a caball guanyin qualitat de vida de tal manera que la seva propia dinamització fassi que la resta pugui beneficiarse.

Per aconseguir dinamitzar el poble de Sanavastre hem escollit treballar sobre les següents premises, les cuals pensem que son les més rellevants en el cas d'aquest nucli.

- Dinamitzar la ecónomia
- Facilitar l'accés a l'habitatge per a lluitar contra l'envelliment i atraure a la gent
- Activitats relacionades amb l'entorn natural per a conèixer l'entorn próxim
- Promoure el comerç local
- Activitats relacionades amb l'entorn natural
. Millorar les conexions entre nuclis
- Incorporació d'equipaments
. Millorar l'accesibilitat amb transport públic
- Rehabilitar els camps en desús.

1. SANAVASTRE

Dotem aquest petit poble amb unes certes necessitats i activitats perquè es un dels punts principals de connexió amb el nou camí proposat per al riu.

1. CAMÍ NOU PER A PEATONS I BICICLETES
2. CAMÍ EXISTEN
3. VIVENDA COOPERATIVA
4. ESGLÉSIA DE SANT ISCLE I SANTA VICTÒRIA DE SANAVASTRE
5. CENTRE CÍVIC
6. MIRADOR QUE DONA VISTES A L'ESTANY DE L'ANTIGA MINA
7. ESCOLA BRESSOL

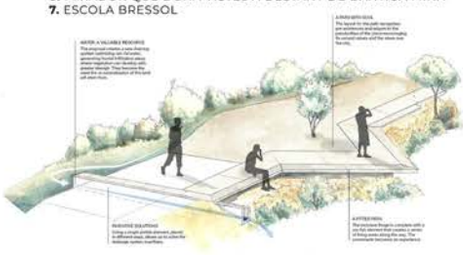

REFERÈNCIA CAMÍ.
CAMÍ DE LES GUIXERES, Igualada.

L'objectiu principal és de connectivitat, recuperació del paisatje i la biodiversitat amb la qual generen un sistema de recollides d'aigua.

Aquest referent l'hem 'utilitzat per a la zona del mirador.

e:1/2000

REFERÈNCIA D'HABITATGE COOPERATIU
COMPLEX RESIDENCIAL Coudraie & Les Hêtres / FWG Architects Sàrl.

És un allotjament temporal que ofereix formació perquè els joves adults amb discapacitat visquin de forma independent.

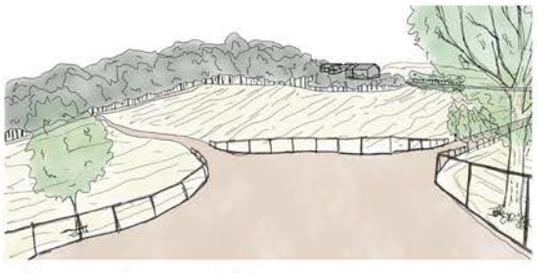

Esquema que explica una nova centralitat que és el poble de Sanavastre:

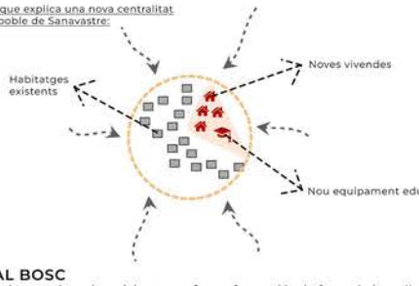

Vista axonomètrica de les noves vivendes i de l'escola nova en relació amb la resta de edificacions de Sanavastre.

3. CAMÍ AL BOSC

Dotem l'espai protegit amb activitats que fonen formació a la fauna i el medi existent de la zona del riu Segre.

1. CAMÍ NOU PER A PEATONS I BICICLETES
2. CAMÍ EXISTEN
3. CENTRE D'INTERPRETACIÓ I PUNT D'INFORMACIÓ DE LES RUTES I LLOCS PATRIMONIALS DEL LLOC

Perspectiva del camí que conecta amb la població d'All, on estroba el centre d'Interpretació de la natura.

Esquema del centre d'interpretació de la fauna i la natura del lloc com aprofitament de la interrelació amb l'entorn natural:

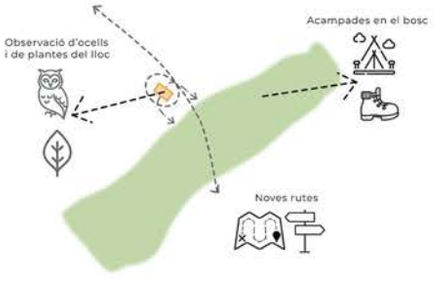

e: 1/1000

REFERÈNCIA CENTRE D'INTERPRETACIÓ
CENTRE D'INTERPRETACIÓ DE LA NATURA.
Ar47 Estudi d'arquitectura.

Situat al vell mig de la Vall de Lavansa en ple cor del Parc Natural del Cadí Moixeró , el Centre d'Interpretació vol ser un dels elements dinamitzadors e la vall i del poble de Tuixent

4. AVINGUDA DEL MERCAT

Conexió a partir del camí existent entre la zona protegida i el poble d'All. I reubicació de la parada de bus existent en un punt de més conectivitat i com a eix vertebrador del nou camí.

1. CAMÍ NOU PER A PEATONS I BICICLETES
2. CAMÍ EXISTEN
3. REHABILITACIÓ DE LA GRANJA A UN ALBERG/CASA RURAL
4. PARKING
5. PARC EXISTENT REHABILITAT
6. MERCAT DE PROXIMITAT O AGRÍCOLA
7. NOVA PARADA DE BUS

REFERÈNCIA DE CAMÍ.
REGENERACIÓ PAISATJÍSTICA DEL CAMÍ DE CABRIANES, 08014 arquitectura.

És tracta d'un projecte de regeneració d'un camí que uneix les poblacions de.

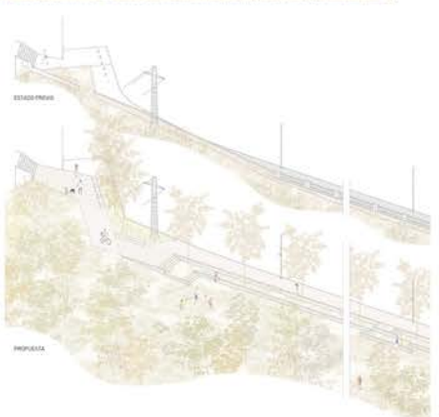

Esquema de nous serveis i promoció del producte de la zona

e: 1/2000

Vista axonomètrica del parc rehabilita, del nou alberg per a turistes, la nova zona de mercat i la reubicació de la parada de bus enfront la via principal.

5. AVINGUDA DE SANAVASTRE

Conexió a partir del camí existent dentre Sanavastre i les cases de segona residencia de Das.

1. CAMÍ NOU PER A PEATONS I BICICLETES
2. CAMÍ EXISTEN
3. POLIDEPORTIU
4. PARKING
5. PARC EXISTENT

REFERÈNCIA DE POLIDEPORTIU
ESTADI D'ATLETISME I PAVELLÓ 2X1 D'OLOT, RCR Arquitectes.

És conecta amb la vegetació existent del lloc i engloba activitats deportives.

Esquema de la creació d'un nou centre esportiu céntric que doni servei als nuclis rurals.

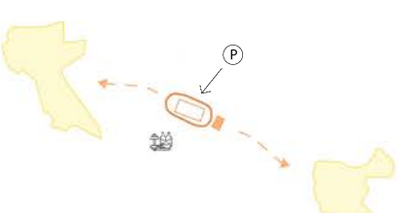

La inteció de poder dotar als nuclis amb diferents tipus de serveis per una millor conexió i comunicació entre pobles i evitar espais que quedin desvinculats s'ha proposat la incorporació d'un equipament esportiu que complementi la resta d'intervencions.

e: 1/2000

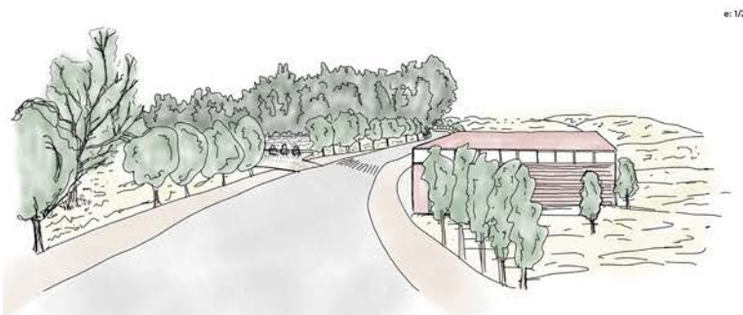

2. PLACA SOBRE EL SEGRE

Disenyem un nou parc a la vora del riu dotat d'activitats esportives i zones d'oci.

1. CAMÍ NOU PER A PEATONS, BICICLETES I COTXES
2. CAMÍ EXISTEN
3. ZONA DE TAULES DE PICNIC
4. ZONA D'ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL RIU
5. PONT/PALANCA SOBRE EL SEGRE

REFERÈNCIA DE PARCS NATURALS AMB RELACIÓ AMB EL RIU

Passeig Fluvial Arévalo: Avila i els seus 4,2 Km lliures d'estrès

REFERÈNCIA DE PARCS NATURALS AMB RELACIÓ AMB EL RIU

Parc fluvial del Besòs: 9 km de gaudi a l'exterior

REFERÈNCIA DE PARCS NATURALS AMB RELACIÓ AMB EL RIU

Parc fluvial de l´Arga: corredor verd d´uns 34 km a Pamplona

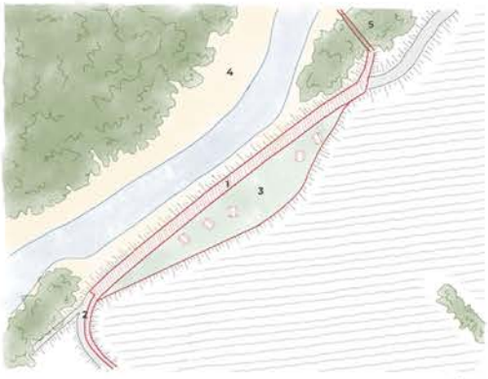

e: 1/1000

SECCIÓ ZOOM DEL CAMÍ

1. Recollida i filtració d'aigües per graves i protegit per vegetació.
2. Tram de camí amb terra comprimida per on passen els cotxes.
3. Tram de camí amb terra comprimida per a bicicletes.
4. Tram de camí amb terra comprimida per a peatons.

e: 1/100

SECCIÓ DE LA ZONA DEL PARC I DEL RIU SEGRE

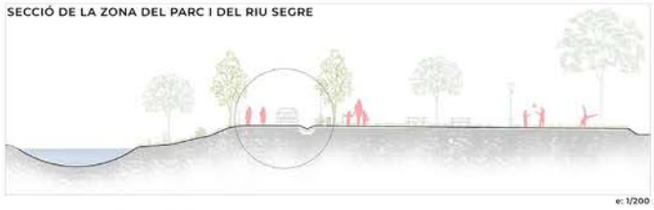

e: 1/200

Esquema de la nova zona per a picnic i activitats relacionades amb el riu:

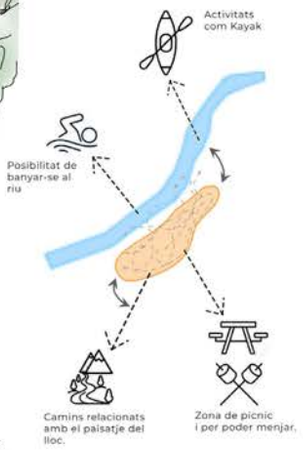

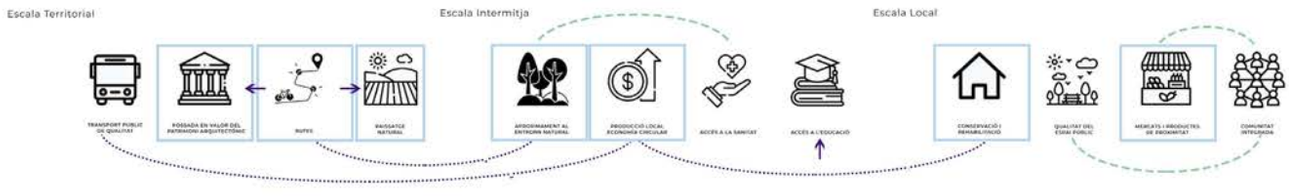

PORTFOLIO DIGITAL https://sites.google.com/estudiantat.upc.edu/caminant-el-segre?usp=sharing

DAFO

Debilitats

Distribució no uniforme d'equipaments i serveis
Decreixment de la població
Monocultiu econòmic en vers turisme de temporada
Dificultat de comunicació entre poblacions per al desplaçament a peu o ciclat

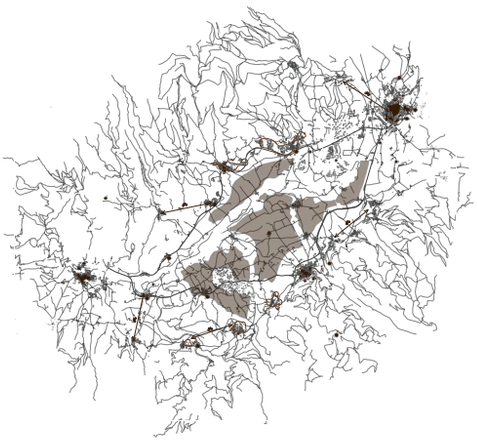

Amenaces

Turisme massiu per a activitats concretes
En el marc del primer punt, abundancia de les segones residències
Desvinculació de la cultura i identitat

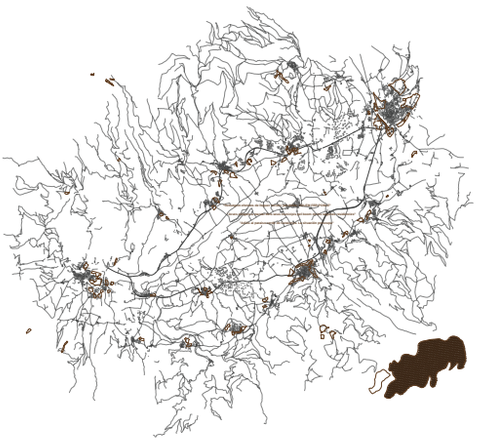

Fortaleses

Riquesa agroforestal
Llarga vida del territori, la qual cosa implica tradició, patrimoni i història
Presència de recursos i materies primeres

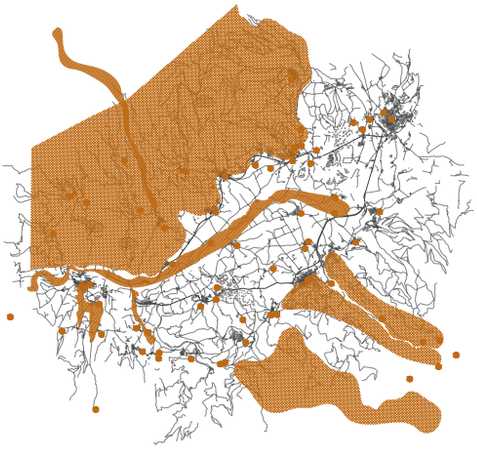

Oportunitats

Fomentar el turisme cultural i de qualitat
Recuperar una identitat difosa per potenciar de nou el territori
Presència de llocs i espais amb potencial arquitectònic i cultural
Possibilitat de recuperar activitats tradicionals

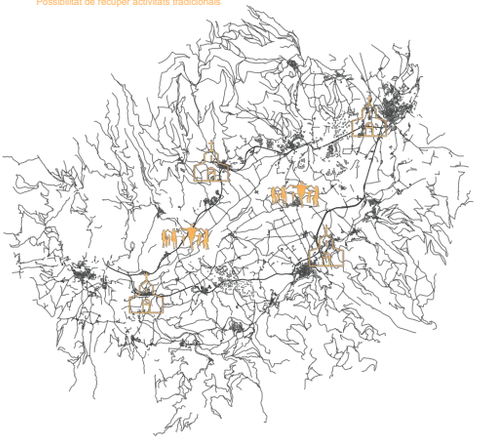

Una Segona Vida Industrial a la Cerdanya ambiciona explorar el nordenc territori català sense posar la mirada sobre la Cerdanya que fins al dia d'avui es coneix. En efecte, el projecte pretén retrobar-se amb una identitat perduda pels efectes negatius que la industrialització i la modernització han tingut sobre les tradicions i l'entorn local. Per materialitzar-ho, es proposa recuperar un seguit d'artefactes arquitectònics pertanyents a l'obsolet patrimoni industrial de la comarca i donar-los una segona vida.

Una vegada conegut i explorat el ventall d'arquitectures conformants d'aquest patrimoni, es redefiní la classificació canònica del tipus d'indústria segons l'ús, agrupant-les en tres de nous: punts d'interès expositiu, cultural i divulgatiu, edificis que es prestaven a ser reformats i rehabilitats per albergar nous usos i indústries que podien reprendre la seva activitat productiva tradicional. El paquet d'arguments darrere la nova catalogació contenia motius com la viabilitat de reforma segons les condicions d'estat actual, el potencial de la indústria de reprendre la seva activitat dins el context del segle XXI, les característiques dimensionals i morfològiques dels edificis, entre d'altres.

No obstant això, de forma immediata, el projecte reconegué que totes les intervencions possibles tenien un impacte que anava més enllà de la formalització d'una nova arquitectura sobre una existència. Per això, Una Segona Vida Industrial a la Cerdanya també planteja un seguit d'itineraris que es desmarquen de les consolidades i reconeixibles infraestructures del territori que defineixen els entorns i les zones d'influència de cada un dels artefactes reactivats. Amb tot, l'exercici cerca atreure un turisme de qualitat, de caràcter més cultural, que disti de la invasió massiva que pateix el territori durant les temporades d'estiu i d'hivern i crear una xarxa d'activitats, indrets i espais que redefineixin la Cerdanya i la tornin a fer gaudir de les seves innegables qualitats.

En conclusió, la recuperació del patrimoni industrial obsolet a la Cerdanya és fonamental per revitalitzar la identitat cultural de la regió i revalorar el seu territori. Aquest projecte a més de buscar atraure un turisme més conscient i respectuós, ambiciona enfortir l'orgull i la cohesió de la comunitat local i recuperar una identitat difosa.

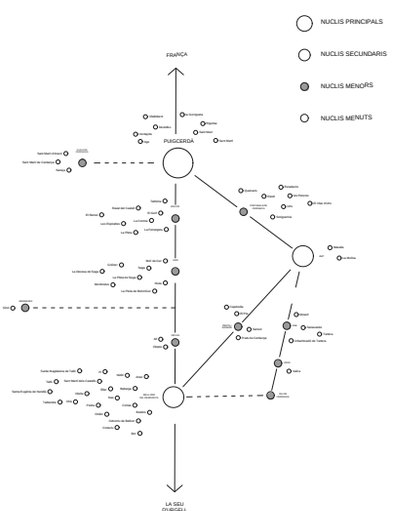

PROPOSTA TERRITORIAL

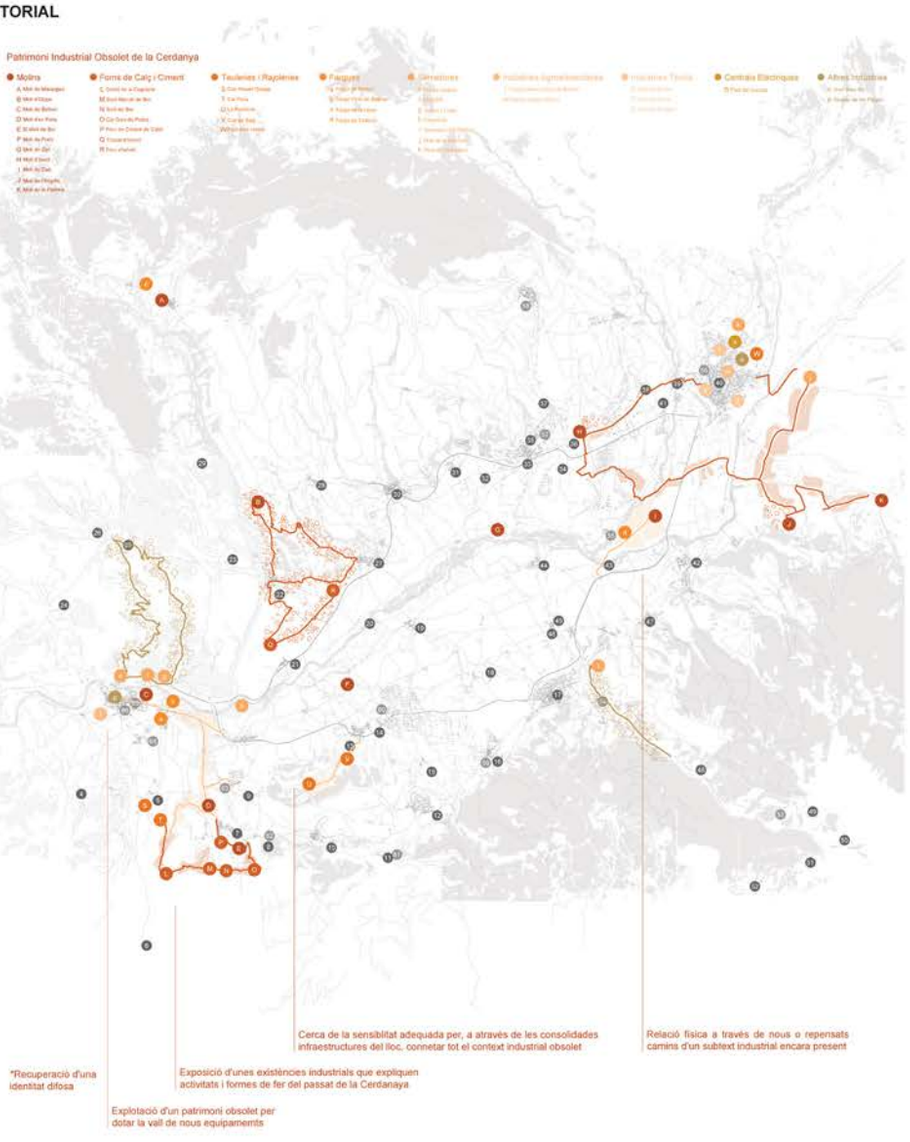

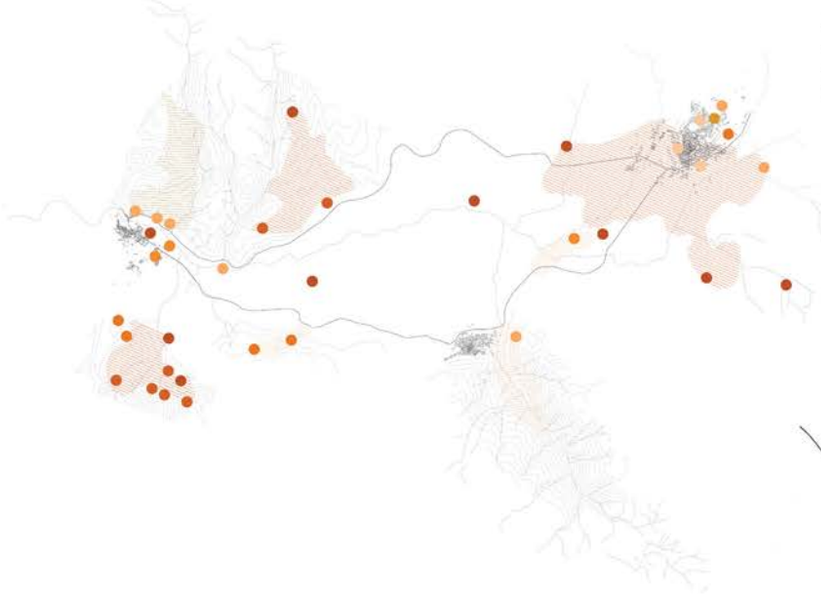

La identificació d'agrupacionsc de peces industrials obsoletes ha estat el motor generador dels itineraris definits. No obstant, la mirada més propera ha estat essencial per a la formalització dels camins, els indrets i els nous espais proposats.

Esquema conceptual. Una primera entrada a un cas concret i el reconeixement de l'mpacte en el context.

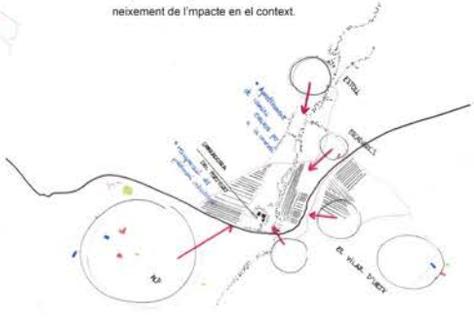

UNITAT GEOGRÀFICA D'ENCAIX DE LA PROPOSTA LOCAL

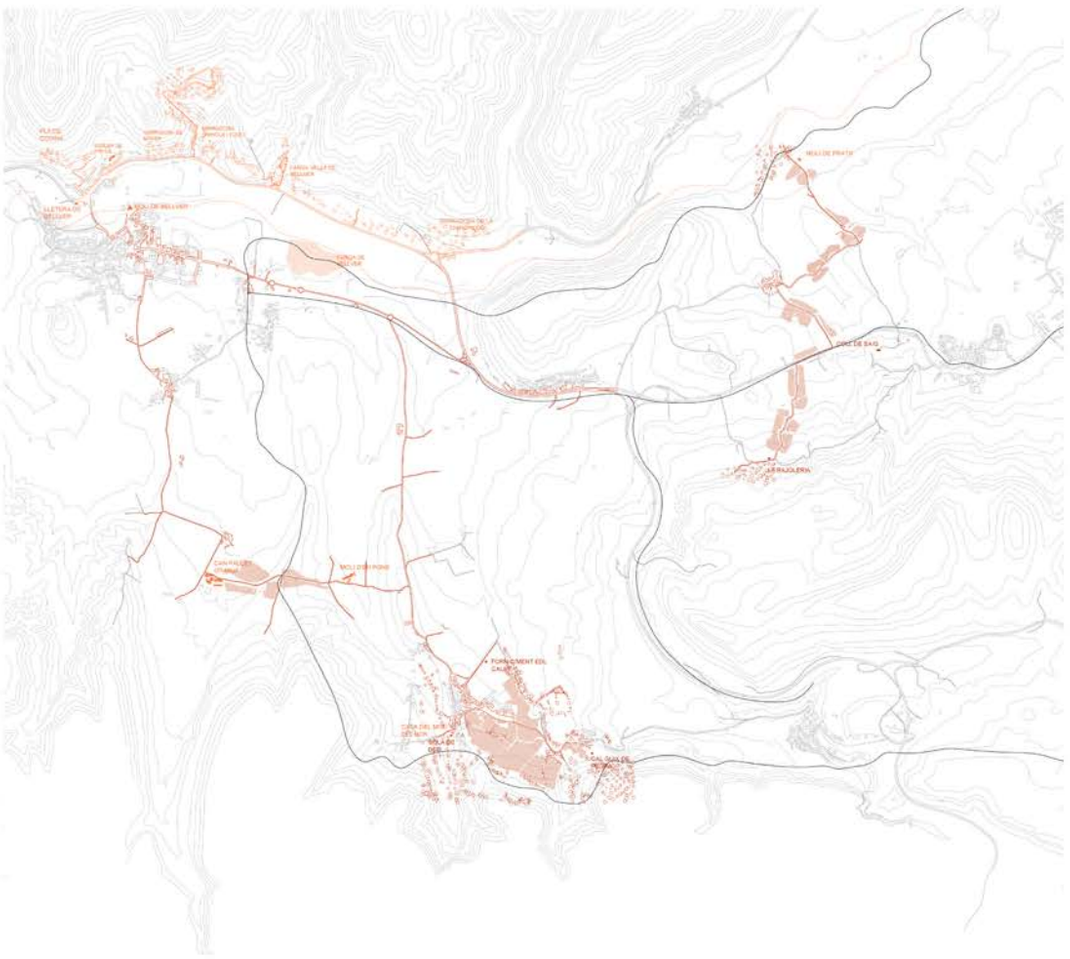

El projecte **Camí Ramader de Marina - De la Cerdanya al Penedès -** celebra una de les màximes que persegueix el nostre exercici, la recuperació d'algunes activitats, llocs o moments que, atès el transcurs evolutiu del territori, havien quedat en un subtext. Una Nova Vida Industrial a la Cerdanya busca mostra aquesta coneguda i reconeguda regió catalana des d'un punt de vista mai considerat. Així, es fa força notable que ambdues propostes podríem remar en la mateixa direcció, això és, la de donar a conèixer la Cerdanya des del marc de la tradició, l'oblidat i l'obsolet.

La cerca de noves rutes entre el patrimoni industrial recuperat potencien a la millora i extensió d'una xaraxa infraestructural efectiva ja existent. A més, el tracament urbanistic d'aquestes rutes afegides até qüestions de mobilitat ciclada i pel peató.

El tracament urbanistic de les rutes afegides até qüestions de mobilitat ciclada i pel peató. A nivell d'entorn proper als nous assentaments, els projectes sobre aquests s'impliquen en el tractament de l'espai públic que els envolta.

En el Cas III de reforma o rehabilitació d'indústrties per a atorgar-los un nou ús, es pretén llistar un seguit de requeriments prohectuals els quals incorporin la necessitat d'oferir formes d'habitatge no normatives. Palrem de refugis climàtics, pisos de protecció oficial...

La incorporació de nous serveis i equipaments en indústries obsoletes y la reactivació d'activitats autóctones de la Cerdanya potenciaria l'economia local.

Els casos II i III pretenen dotar al terriori de nous serveis i equipaments.

Una segona vida industrial a la Cerdanya busca recuperar el vertall d'indústries obsoletes que tradicionalment havien format part de la identitat del territori pirinenc.

IDEES D'ACTUACIÓ SOBRE EL PATRIMONI INDUSTRIAL

Nova concepció del patrimoni Industrial Obsolet de la Cerdanya

CAS I: RECUPERACIÓ I REACTIVACIÓ DE L'ÚS HISTÒRIC

CAS II: ADJUDICACIÓ D'UN NOU ÚS

CAS III: PUNT D'INTERÈS EXPOSITIU, CULTURAL I DIVULGATIU

PROJECTE LOCAL

CAS I: PUNT D'INTERÈS EXPOSITIU, CULTURAL I DIVULGATIU | Forn de Ciment el Calet

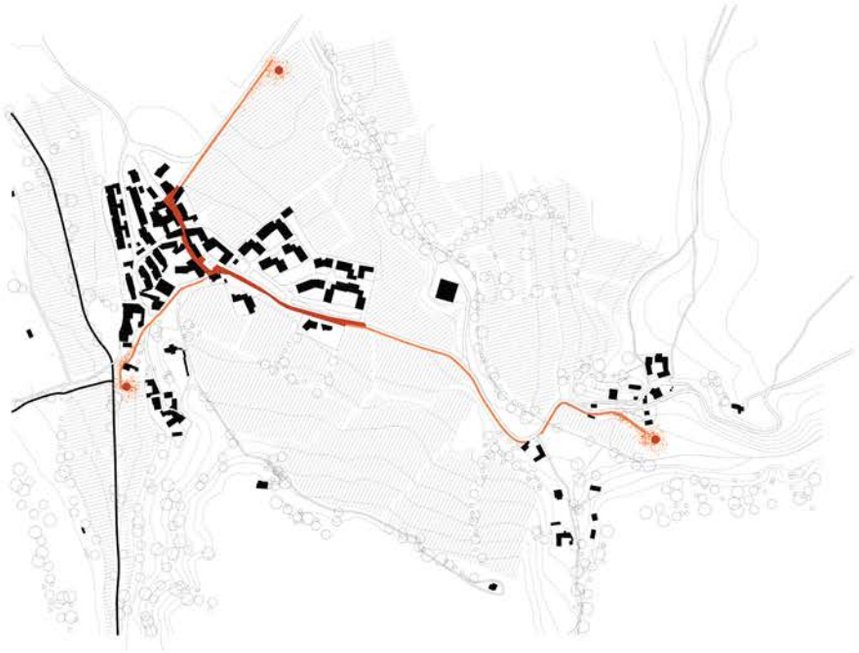

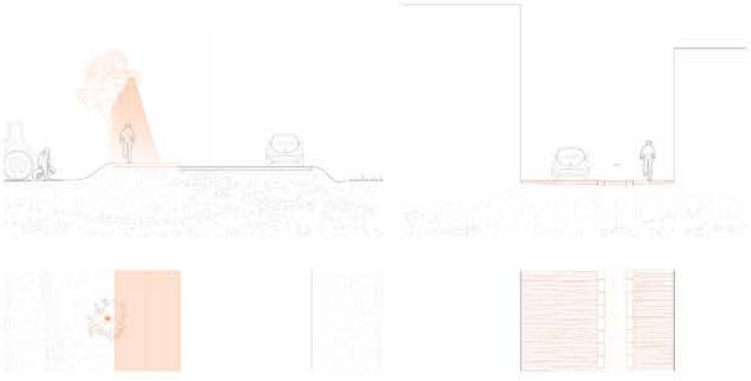

Els projectes dels punts d'interès expositiu, cultural i divulgatiu tindran les següents **premises**:

- S'haurà de garantir la poca invasivitat de la intervenció respecte l'entorn.

- La proposta haurà de contenir espais i zones adequades per l'estada, la gestió de residus i l'aparcament de bicicletes i mitjans de transport de l'estil.

- S'haurà de respectar la petja de l'artefacte desaparegut o parcialment desaparegut. Es pretén mostrar una tradició que des de temps antics ha dotat d'identitat a la Cerdanya.

- S'hurà de respectar el traçat del circuit d'itinerari proposat.

- En quant a l'elecció de sistemes i estratègies formals i materials, s'haurà de tenir en compte les necessitats del peató i el ciclista.

- Tot i esdevenir indrets reconeixibles, es procurarà no malmetre l'entorn immediat.

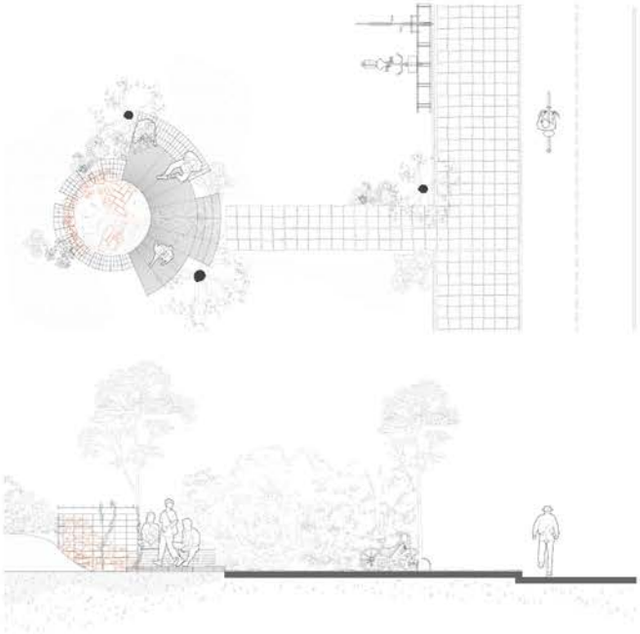

Projecte de referència A:

Per una banda, i referint-se a l'escala gran de la intervenció, un dels projectes que ha estat influenciador és el **Consorci de Gallecs.** La idea de generar un espai proper a les poblacions però pertanyent a l'entorn natural per a la reunió, passeig i estada de les persones s'ha intentat aconseguir en aquest punt. Els itineraris al voltant de diferents indrets expositius acaba delimitant uns epais intersticials en mig de l'entorn rural de la Cerdanya d'estada i de reunió per a tot tipus de persones.

Projecte de referència B:

Un altre inspiració, ara per l'escala més propera a punt d'exposició, ha estat **Cacis, El Forn de Calç**. En concret, l'aspecte motivador d'aquest projecte ha estat la sensibilitat que emanen algunes de les obres en indrets molt semblants al tractat dels artistes del Cacis. Evidenciar, però no malmetre, ser-hi, però formar-hi part ha estat molt inspirador per la formalització amb la que es ceu que podrien tenir aquests tipus d'intervencions.

Stairs to Hug Trees. Choudhary, Vagaram

Hikitalo. Sami Maalas

CAS II: RECUPERACIÓ I REACTIVACIÓ DE L'ÚS HISTÓRIC | Serradora de Macer

Els projectes de recuperació i reactivació de l'ús tradicional i històric tindran les següents premises:

- Les activitats recuperades hauran d'estar en sintonia amb el moment de desenvolupament econ'mic del territori.

- Es preservarà en tot moment l'entorn natural.

- L'edificació projectada procurarà ser efímera i versàtil, en tant que s'haurà de preveure un possible canvi d'ús.

- Sempre que les condicions de l'existència ho permetin, es preservarà qualsevol edificiació que hagi estat partícep de l'activitat tradicional que es vol reactivar.

- Tot i adaptar-se a les futures i cambiants situacions laborals i econòmiques, les propostes de projecte perseguiran sempre una de les màximes del planejament, la recuperació d'una indentit històrica i perduda que vol tornar a redefinir el territori.

CAS III: ADJUDICACIÓ D'UN NOU ÚS | La Rajoleria - Nou centre de disseny i treball de la ceràmica i altres materials

Els projectes d'adjudiació de nou ús tindran les següents premises:

- Es preservarà en la mesura del possible les característiques materials, formals i morfològiques de les edificacions sobre les quals s'actuarà.

- En el marc del cercat en el punt anterior, les intervencions consistiran en l'adhesió d'un artefactede caire lleuger i estructuralment independent de l'existència.

- El tractament de l'entorn proper consistirà en la preservació del medi i en l'adequació de l'afegit al context físic immediat.

- Els elements constructius emprats hauran de provenir de material de proximitat.

Projecte de referència:

El Centre d'Interpretació de la Pedra Seca ha estat una referència no només de caire formal, sinó també de forma programàtica. A l'hora d'escollir un nou ús per a edificacions obsoletes sense ser dràsticament disruptiu i intentant mantenir la identitat, aquest projecte ens ha ajudat a veure com es poden reformular programes i activitats.

A més, tot i tenir una seu central, veure com el projecte també ofereix rutes en els seu entorn immediat ha estat d'ajuda per interpretar i definir els traçats en l'escala interpoblacional.

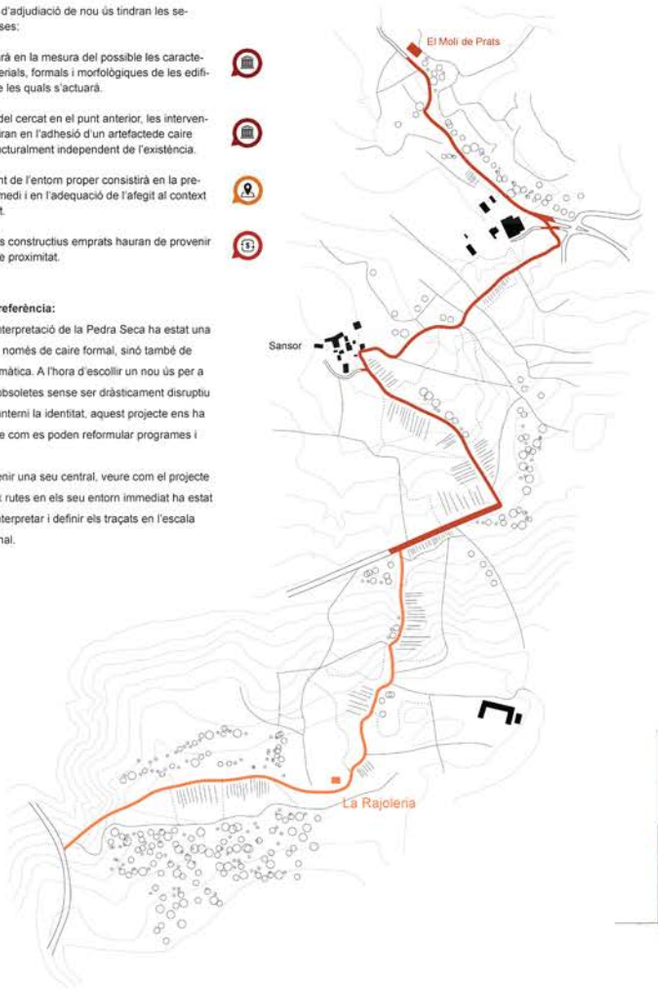

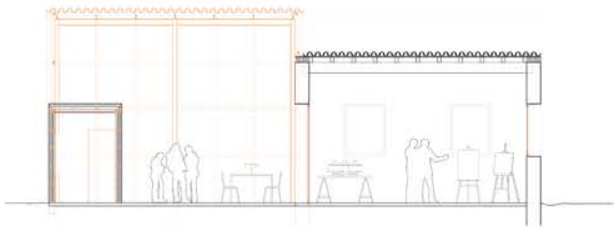

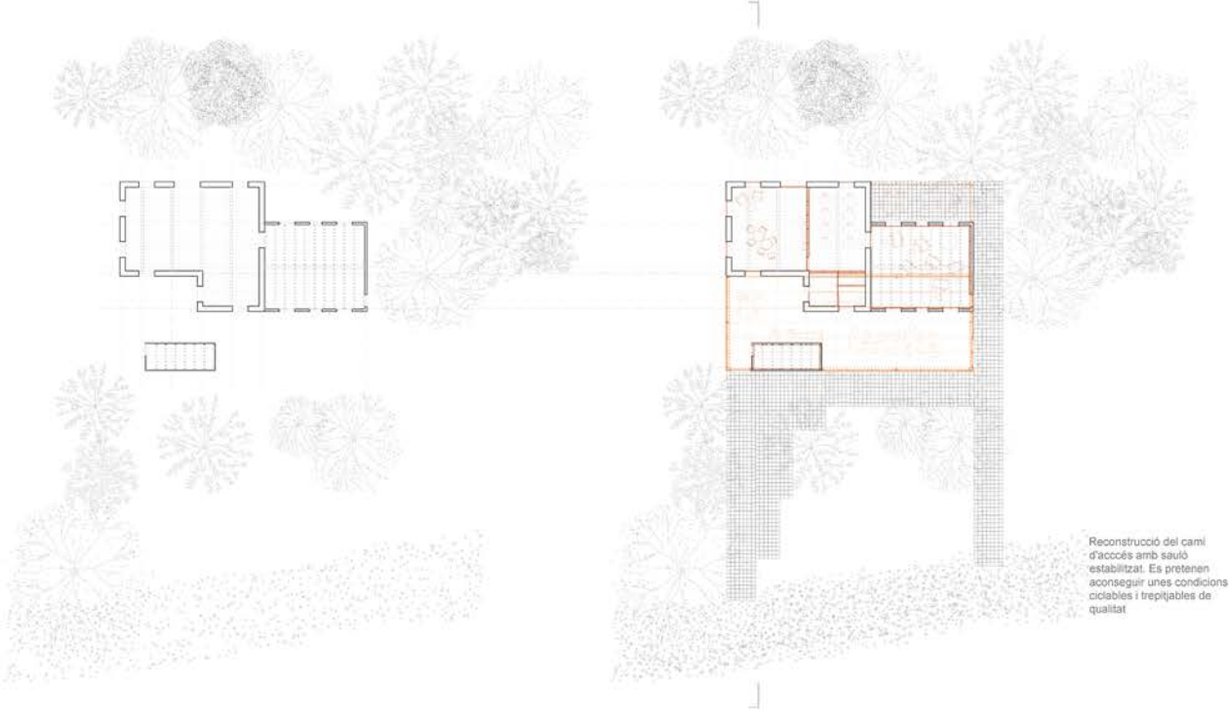

Reconstrucció del camí d'accés amb sauló estabilitzat. Es pretenen aconseguir unes condicions ciclables i trepitjables de qualitat

Sinergias y como conseguir un trasbase optimo de población

PROPUESTA DE CREACIÓN DE UN NUEVO FOCO

Implica la creación de un nuevo foco territorial que albergarían las poblaciones de All, Ger y Bolvir. Las cuales funcionarían de una manera sinérgica entre ellas.Para que esto se lleve a cabo se reforzarían sus conexiones mediante diferentes ejes y se implementarían diferentes usos a nivel local.

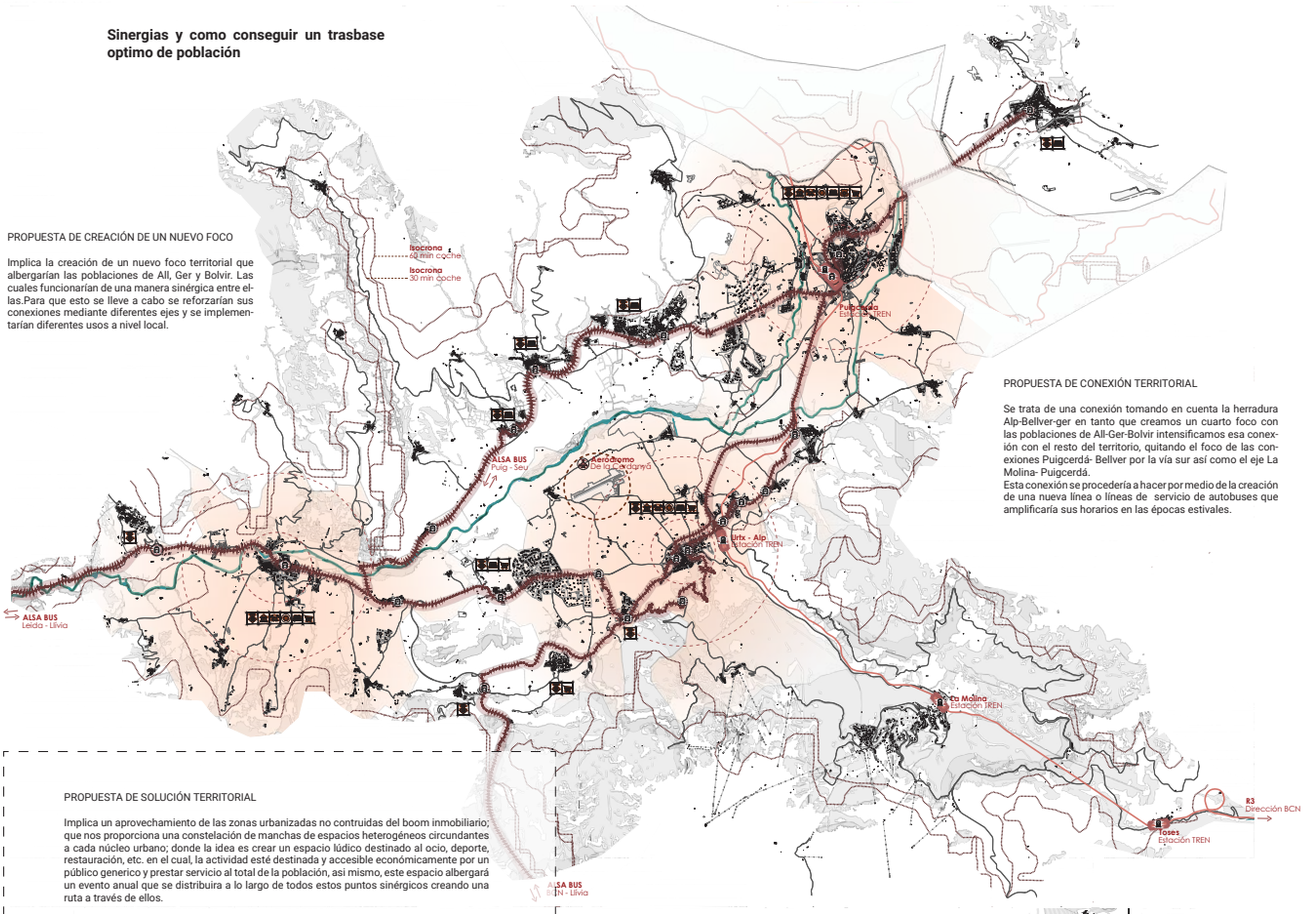

PROPUESTA DE CONEXIÓN TERRITORIAL

Se trata de una conexión tomando en cuenta la herradura Alp-Bellver-ger en tanto que creamos un cuarto foco con las poblaciones de All-Ger-Bolvir intensificamos esa conexión con el resto del territorio, quitando el foco de las conexiones Puigcerdá- Bellver por la vía sur así como el eje La Molina- Puigcerdá.
Esta conexión se procedería a hacer por medio de la creación de una nueva línea o líneas de servicio de autobuses que amplificaría sus horarios en las épocas estivales.

PROPUESTA DE SOLUCIÓN TERRITORIAL

Implica un aprovechamiento de las zonas urbanizadas no contruidas del boom inmobiliario; que nos proporciona una constelación de manchas de espacios heterogéneos circundantes a cada núcleo urbano; donde la idea es crear un espacio lúdico destinado al ocio, deporte, restauración, etc. en el cual, la actividad esté destinada y accesible económicamente por un público generico y prestar servicio al total de la población, así mismo, este espacio albergará un evento anual que se distribuira a lo largo de todos estos puntos sinérgicos creando una ruta a través de ellos.

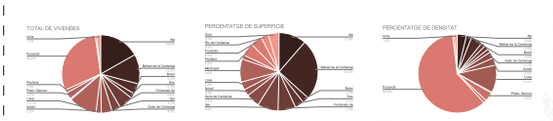

PROPUESTA DE UNIÓN TERRITORIAL

Implica la conexión y amplificación de los dos grandes ejes en el territoria por medio de otros más secundarios.
El primer eje el **Eje Azul** provendría paralelo al río Segre, camino renaturalizado con diferentes actividades y parques Naturales. El **Eje Pirenaico**, nuevo en el proyecto, uniría las diferentes poblaciones, un eje peatonal y bici-ciclable, por el cual las tres poblaciones dialogarían conjuntamente. De manera secundaria aparecerían otros caminos perpendiculares a estas vías aprovechando los torrentes existentes en el territorio. Unificando ambas corrientes y encuandrando la zona agro-turística.
Por otro lado, Diferentes puntos de interés marcados en el mapa serían rehabilitados así como reconectados a toda la red rural de este cuarto foco, dandolas importancia, así como amplificando su potencial.

Por último, a lo largo del nuevo Eje Pirenáico irían apareciendo diferentes paradas de distintos ámbitos como zonas de descanso o recreo.

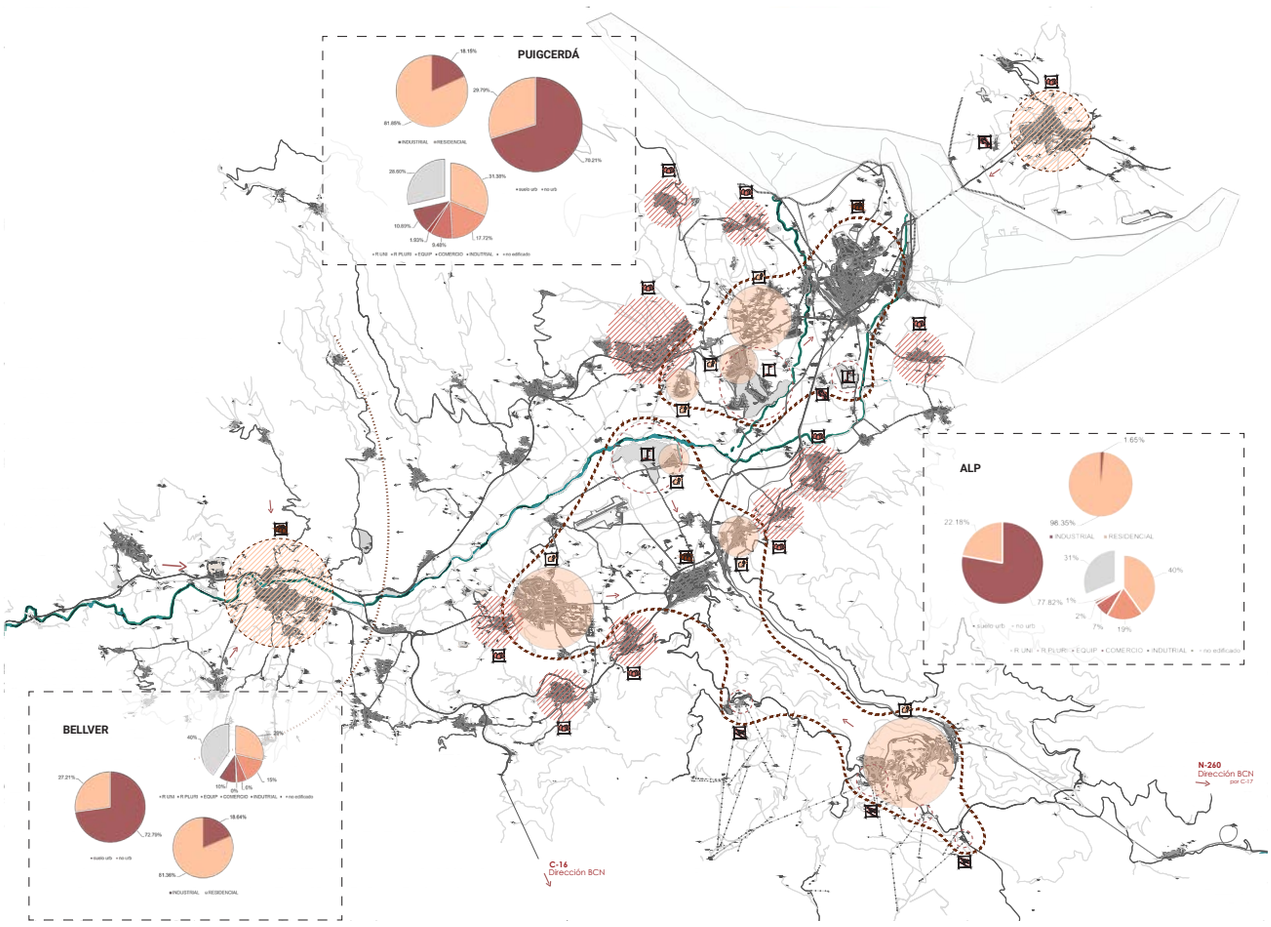

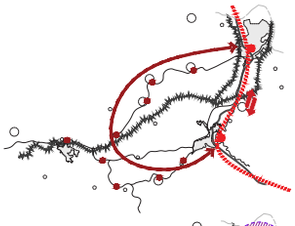

PROPUESTA CONEXIÓN POR HERRADURA

-Transporte
-Permanene (Nuevas Líneas)
-Efímeros (ampliación en épocas estivales)

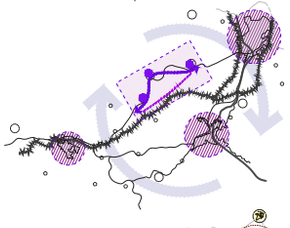

PROPUESTA CREACIÓN DE NUEVO FOCO

-Creación Camino Pirenáico
-Interconexión LOcal
-Grandes Espacios Multifunción
-Alojamientos Permanentes y Temporales (ambergues)
-Zonas libres
-Actividades, Ocio y Restauración

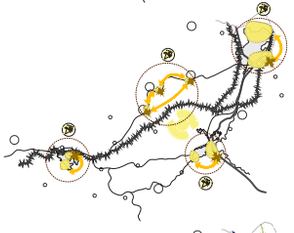

PROPUESTA SOLUCIÓN A LOS SUNDS

-Restauración de Zonas Infrautilizadas
-Nuevas Areas Verdes, Amplificación de la economía, Nuevas actividades y Ocio
-Vivienda y Espacios Multifunción
-Eje Principal a nivel local del proyecto

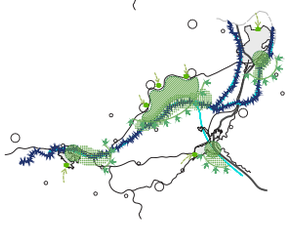

PROPUESTA CONEXIÓN VEGETAL Y AMPLIFICACIÓN DE LA NATURALEZA

-Reconexión con lugares de interés
-Conexión y ejes internos renaturalizados
-Restauración del Eje Azul
-Restauración del Parque Natural
-Mejora en la conexión entre poblaciones por medio del agro-turismo, actuvidades turísticas y conexiones por ejes verdes peatonales y bici-ciclables.
-Actividades de fomentación rural (Festival de Primavera, Mercado Estival...)

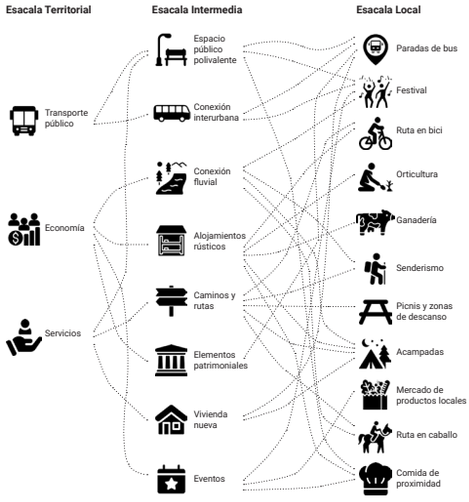

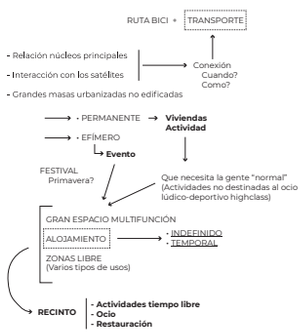

DE LA CONEXIÓN AL APROVECHAMIENTO

En este nuevo Polo Rural, podemos vislumbrar los dos Ejes principales, Camino pirenáico y Eje Azul, los secundarios, Camino del Torrente de Montmalús, Gros, Del Cuar, entre otros. Todos ellos funcionanen consonancia con las tres poblaiones principales, de Izquierda a Derecha, All Ger y Bolvir.

Dentro de estos diferentes ejes, se desarrollan diversas actividades económicas y recreativas que potencian el aprovechamiento del entorno natural y cultural de la región. El Camino Pirenáico, por ejemplo, ofrece rutas de senderismo y cicloturismo que atraen a amantes de la naturaleza y el deporte al aire libre. Conectado adem´s por paradas que ofrecen zonas de recreo, bancos y mesas de picnic disponibles para que los visitantes puedan relajarse y comer, proporciona sombra y un ambiente tranquilo para los excursionistas, fuentes de agua potable, paneles informativos sobre la flora y fauna local, Refugios y albergues que ofrecen alojamiento básico para aquellos que deseen pasar la noche en plena naturaleza, parques infantiles perfectos para familias.

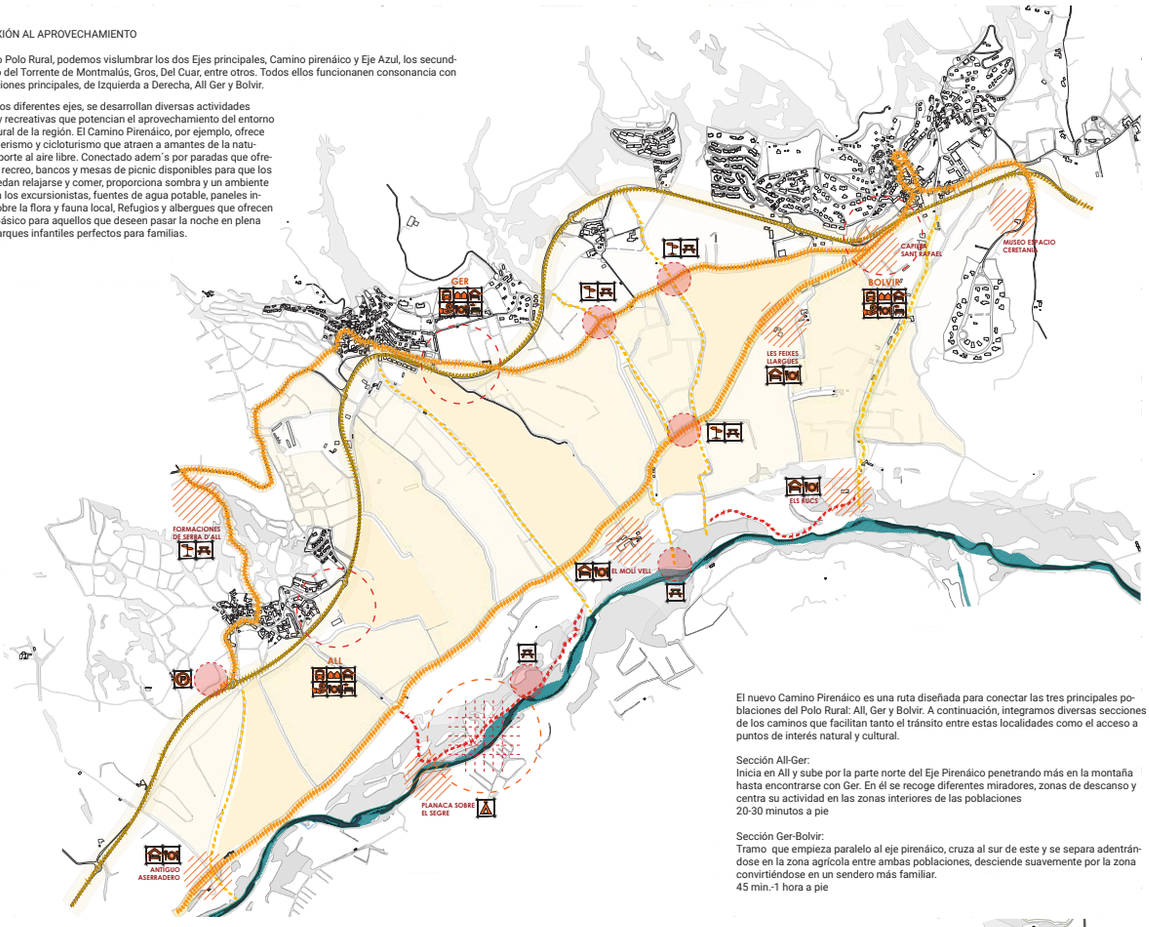

El nuevo Camino Pirenáico es una ruta diseñada para conectar las tres principales poblaciones del Polo Rural: All, Ger y Bolvir. A continuación, integramos diversas secciones de los caminos que facilitan tanto el tránsito entre estas localidades como el acceso a puntos de interés natural y cultural.

Sección All-Ger:
Inicia en All y sube por la parte norte del Eje Pirenáico penetrando más en la montaña hasta encontrarse con Ger. En él se recoge diferentes miradores, zonas de descanso y centra su actividad en las zonas interiores de las poblaciones
20-30 minutos a pie

Sección Ger-Bolvir:
Tramo que empieza paralelo al eje pirenáico, cruza al sur de este y se separa adentrándose en la zona agrícola entre ambas poblaciones, desciende suavemente por la zona convirtiéndose en un sendero más familiar.
45 min.-1 hora a pie

PUNTOS FUERTES

- SUDs situados en zonas opuestas dentro de los núcleos urbanos, posibilidad de crear un flujo de personas que favorece el comercio existente dentro de los pueblos.

- SUDs en pueblos satélites directamente relacionado con el eje pirenaico.

- Parcelas relacionadas directamente con un frente fluvial, posibilidad de establecer los recintos sinergicos para que tengas un lenguaje similar.

- Grandes especios de creación de zonas residenciales permanentes y transitórios.

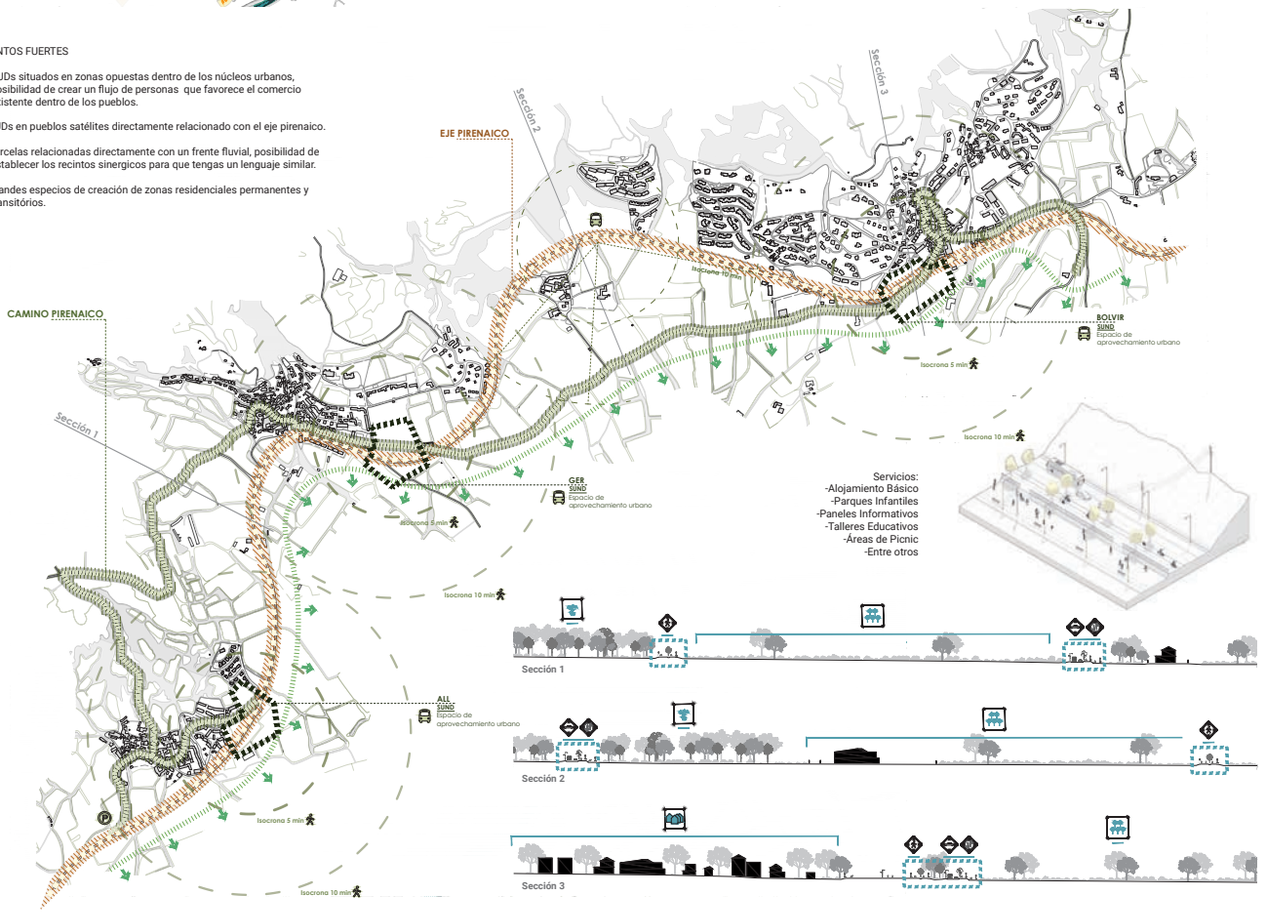

Servicios:
-Alojamiento Básico
-Parques Infantiles
-Paneles Informativos
-Talleres Educativos
-Áreas de Picnic
-Entre otros

APROVECHAMIENTO DE LOS SUNDS

BOLVIR

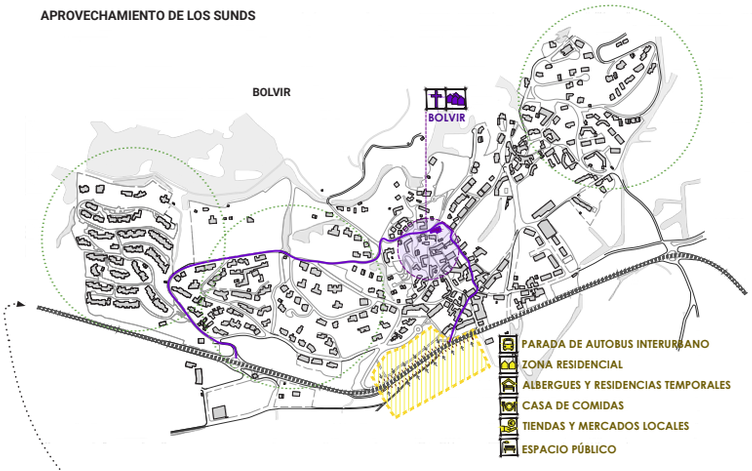

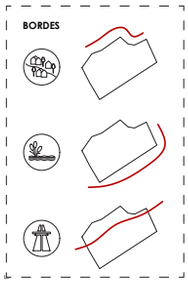

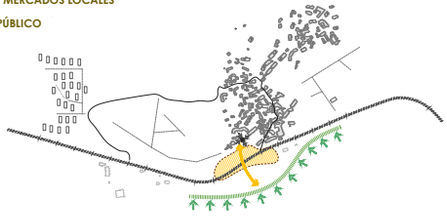

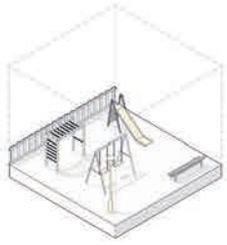

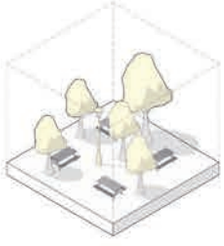

GER

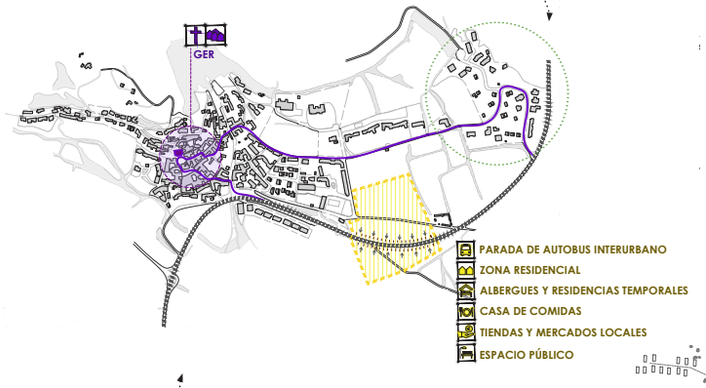

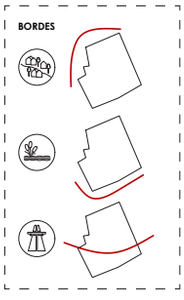

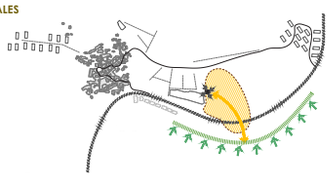

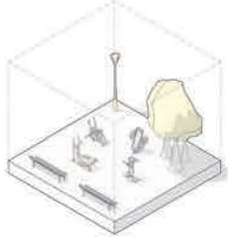

ALL

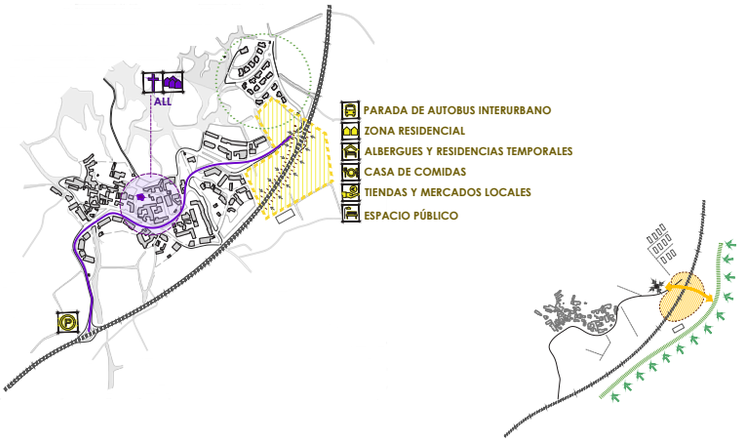

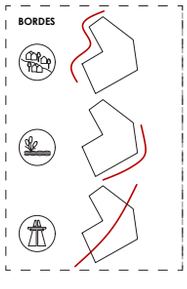

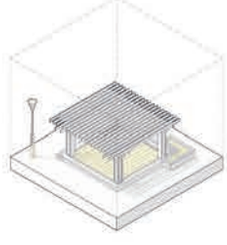

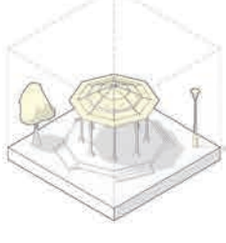

APROVECHAMIENTO DE LOS SUNDS

- Agricultura urbana y huertos comunitarios:
  - Fomentar la agricultura urbana mediante la creación de huertos comunitarios en los suelos no delimitados, donde los residentes pueden cultivar alimentos frescos y aprender sobre prácticas agrícolas sostenibles.
  - Establecer programas de educación ambiental que enseñen a los residentes sobre la importancia de la agricultura local y la seguridad alimentaria.
  - Actividades recreativas y educacionales para público general.

BOLVIR

- Desarrollo de espacios verdes y recreacionales:
  - Transformar los suelos urbanos no delimitados en parques y áreas verdes accesibles para los residentes y visitantes.
  - Crear senderos para caminar, correr o andar en bicicleta, promoviendo un estilo de vida activo y saludable.
  - Instalar zonas de juegos para niños, áreas de picnic y bancos para el descanso, fomentando la interacción social y el ocio familiar.

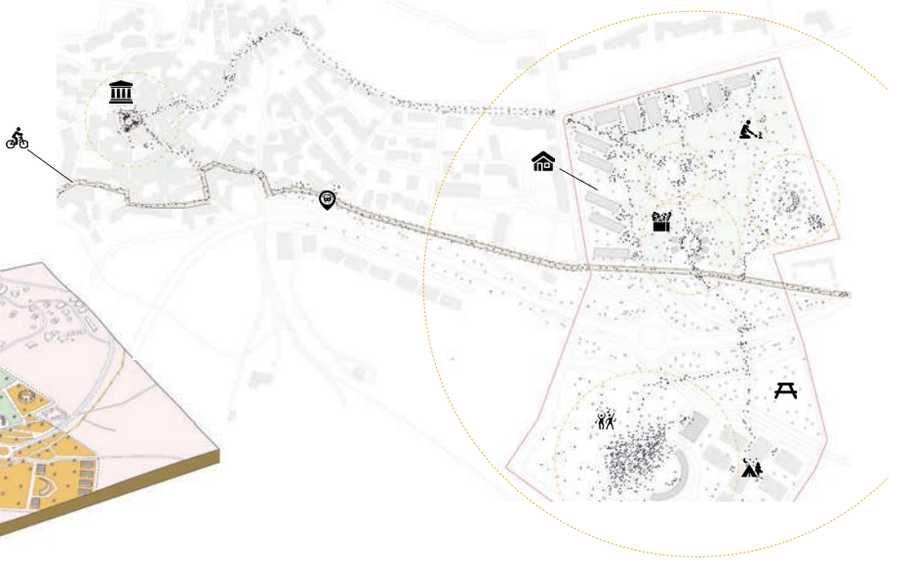

GER

- Espacios culturales:
  - Eventos culturales, como conciertos al aire libre, exposiciones de arte y representaciones teatrales.
  - Promoción de la participación comunitaria en proyectos artísticos que embellezcan los espacios urbanos y promuevan la identidad
  - cultural local.

ALL

EXTENSIÓN A PUIGCERDÁ, ALP Y BELLVER

La implementación puede ser expandida para incluir a los diferentes focos del territorio. Ampliando así el alcance y los beneficios del proyecto al resto de la región.

- La integración de estas poblaciones en el proyecto atraería a más turistas interesados en estas actiidades, la naturaleza y la cultura local.
- Mejoraría la conectividad entre las poblaciones y facilitaría el acceso a los servicios y las actividades recreativas.
- Fomentaría el desarrollo económico local a través del turismo sostenible, la promoción de productos locales y la creación de empleo, tanto permanente como temporal.
-Promovería la educación ambiental, la conservación de patrimonio natural y cultural, sensibilización de residentes y visitantes, entre otras.

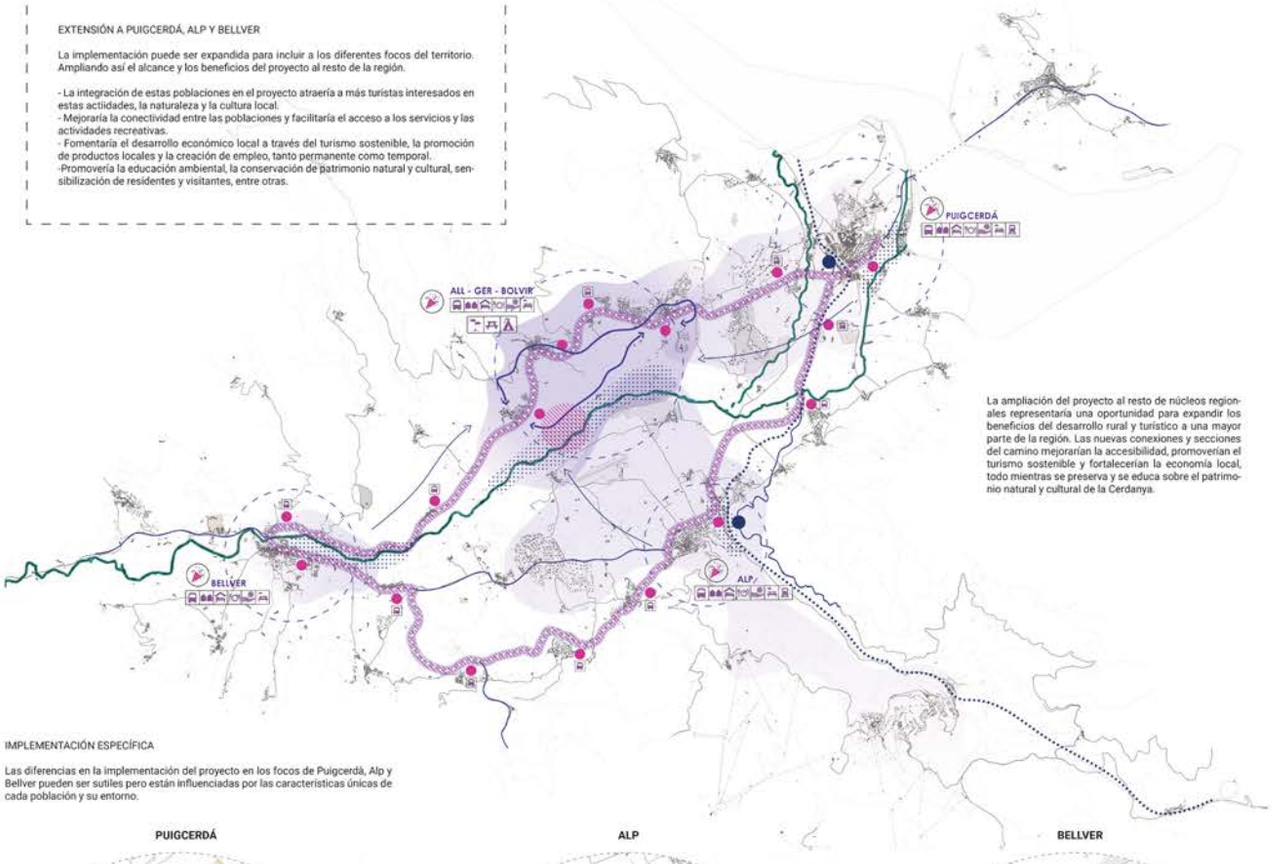

La ampliación del proyecto al resto de núcleos regionales representaría una oportunidad para expandir los beneficios del desarrollo rural y turístico a una mayor parte de la región. Las nuevas conexiones y secciones del camino mejorarían la accesibilidad, promoverían el turismo sostenible y fortalecerían la economía local, todo mientras se preserva y se educa sobre el patrimonio natural y cultural de la Cerdanya.

IMPLEMENTACIÓN ESPECÍFICA

Las diferencias en la implementación del proyecto en los focos de Puigcerdá, Alp y Bellver pueden ser sutiles pero están influenciadas por las características únicas de cada población y su entorno.

PUIGCERDÁ

ALP

BELLVER

INDUSTRIAL · COMERCIO, OCIO, OFICINAS, etc. · EQUIPAMIENTOS · RESIDENCIAL · Sin edificar

Siendo la capital de la comarca tiene una mayor densidad de población y un desarrollo urbano más consolidado en comparación.
La implementación podría centrarse en la revitalización de espacios urbanos degradados y la creación de estas áreas en zonas más céntricas de la ciudad.

Alp tendría una implementación más enfocada en la agricultura urbana y en la creación de espacios naturales para el esparcimiento de la comunidad local.
Los huertos comunitarios y los senderos naturales serían más prominentes en la planificación urbana.
Destacaría por su enfoque en el turismo de naturaleza, promoviendo actividades al aire libre como el senderismo, el ciclismo y la observación de aves en entornos naturales cercanos.

Bellver, al tener un rico patrimonio cultural y natural, podría enfocar la implementación en la preservación y promoción de estos recursos.
La rehabilitación de áreas urbanas históricas y la creación de espacios verdes que resalten la identidad local podrían ser aspectos importantes en la planificación.
Centraría el turismo cultural, ofreciendo actividades como visitas guiadas a monumentos históricos, festivales culturales y eventos de música tradicional.

DAFO
escala 1 : 50 000

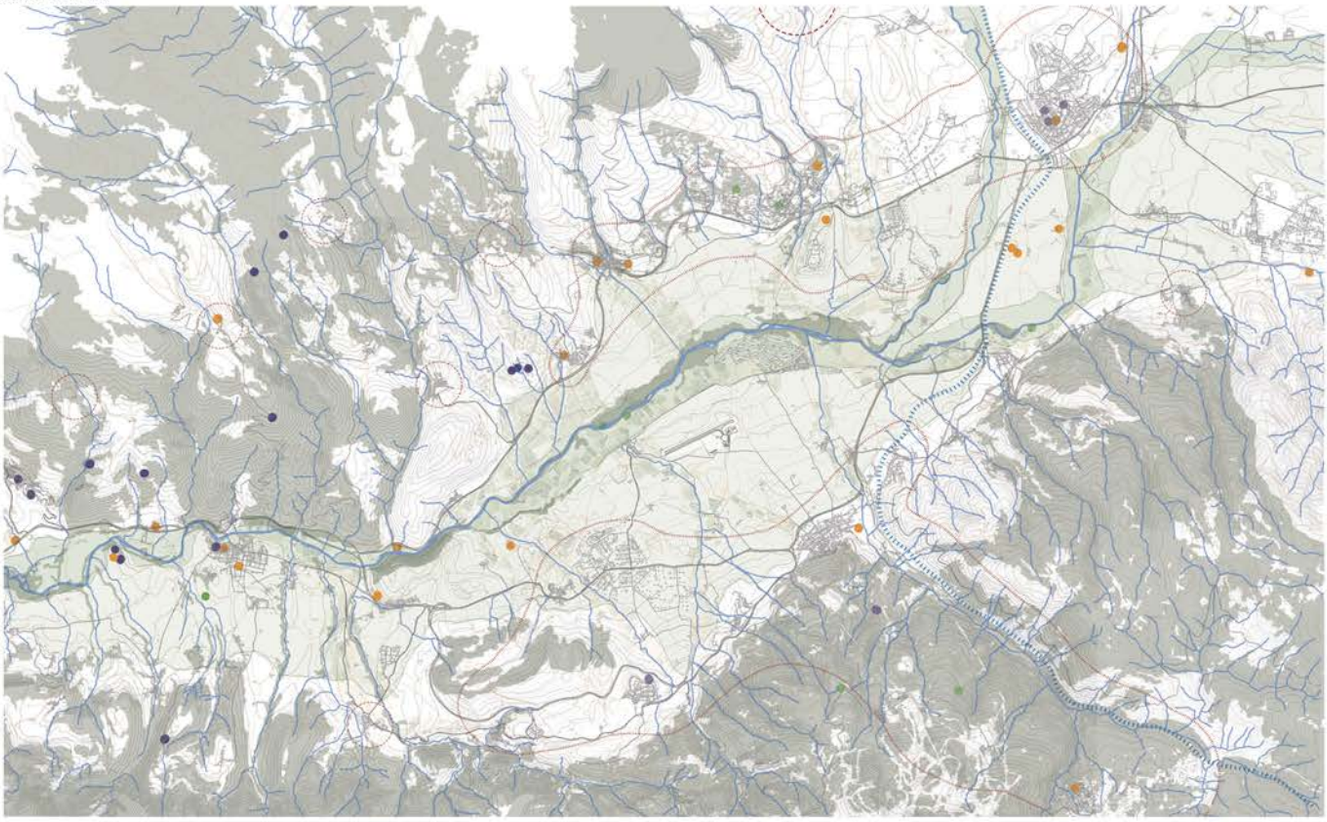

Debilidades
- Accesibilidad
- Dependencia financiera
- Segunda residencias

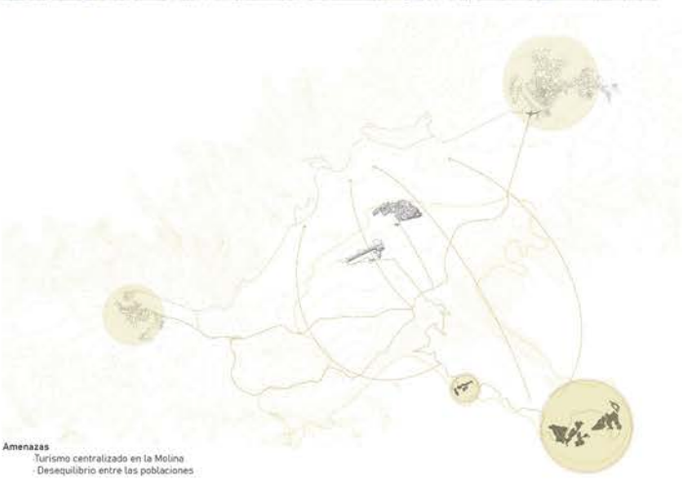

Amenazas
- Turismo centralizado en la Molina
- Desequilibrio entre las poblaciones

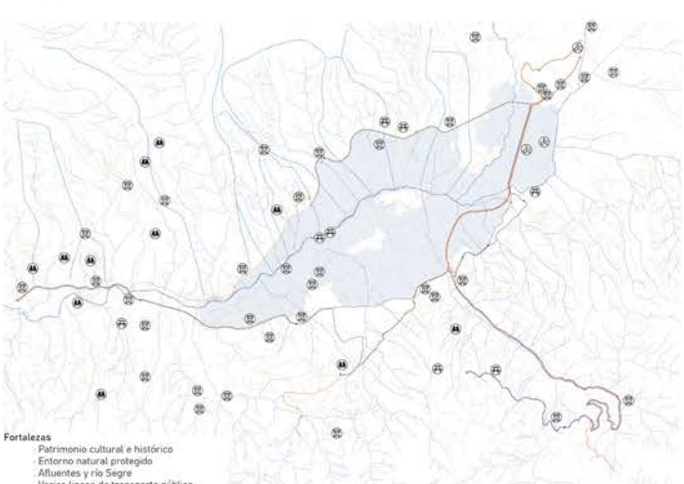

Fortalezas
- Patrimonio cultural e histórico
- Entorno natural protegido
- Afluentes y río Segre
- Varias líneas de transporte público
- Diversos tipos de turismo

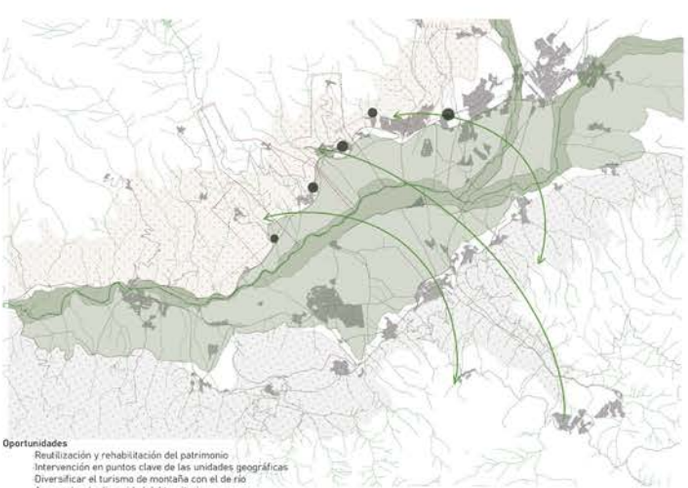

Oportunidades
- Reutilización y rehabilitación del patrimonio
- Intervención en puntos clave de las unidades geográficas
- Diversificar el turismo de montaña con el de río
- Aprovechar la diversidad del territorio

PLANO TERRIORIAL
escala 1 : 50 000

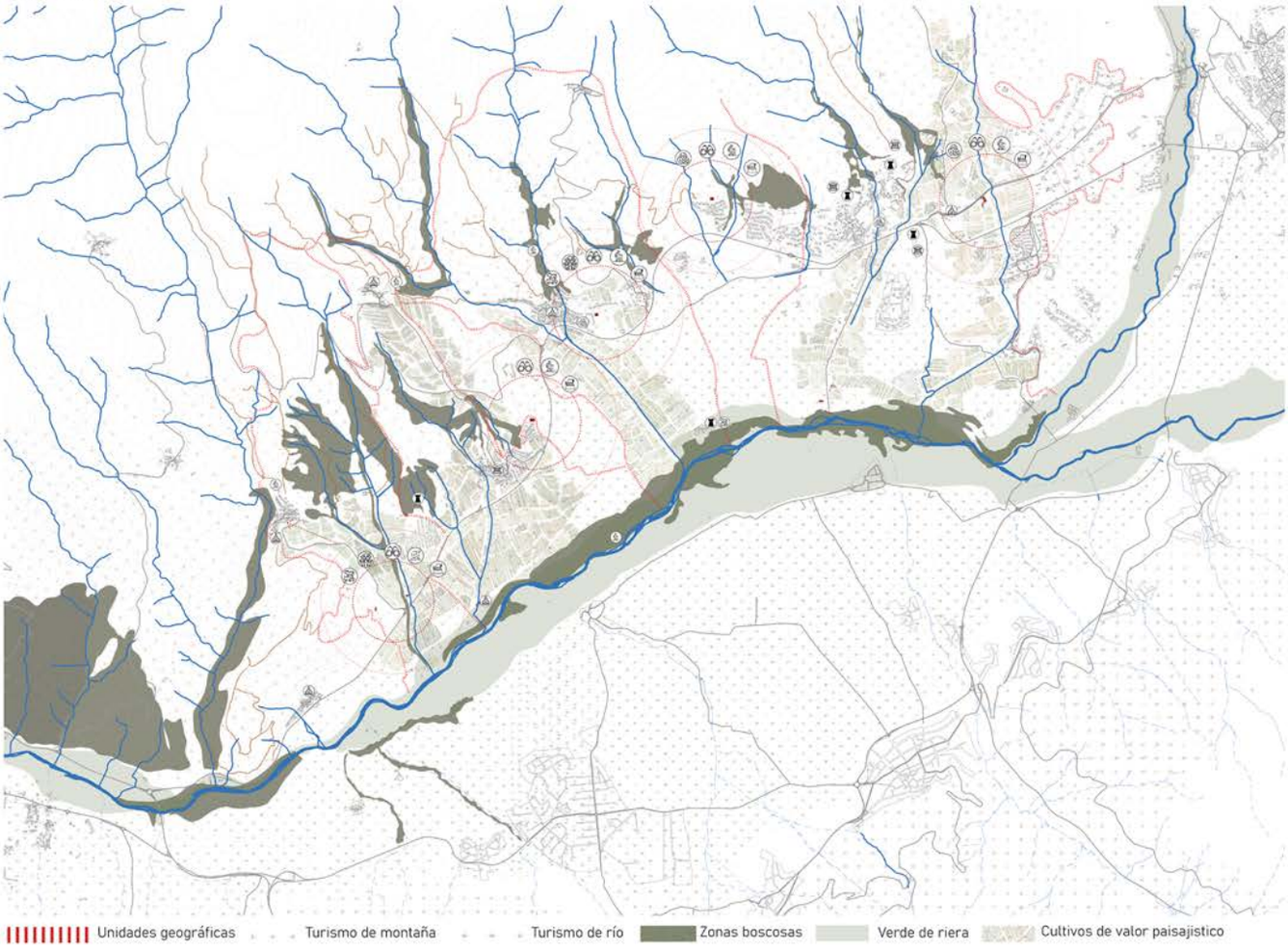

ESQUEMA DE NODOS

ESQUEMAS DE MORFOLOGIA URBANA Y GRANO

ESQUEMA DE UNIDADES HIDROLOGICAS

CASO DE ESTUDIO

Nuestro proyecto de estudio era Can Carner Cooperativa de Vivienda en Castellar del Vallès, basado en un modelo de vivienda cooperativa. La cooperativa adquiere la propiedad, permitiendo a sus miembros el derecho de uso sin limitaciones temporales. La finca, llamada Can Cargol, abarca 9,5 hectáreas con dos masías y terrenos agrícolas y forestales. Una parte esencial del proyecto implica la rehabilitación de la masía del siglo XIII en Can Carner, donde se crearán 12 espacios privados y compartidos, como comedor, cocinas, biblioteca, salas de trabajo/estudio, cuarto de estar común, sala de curas, talleres varios, huertos y terrenos agrícolas. Este enfoque representa un cambio significativo de paradigma y estilo de vida.

REFERENCIAS

El presente proyecto se desarrolla en la comarca de la Cerdanya, una región conocida por su belleza natural y su patrimonio cultural. Con el objetivo de reequilibrar el turismo y fomentar un desarrollo más sostenible, se propone una serie de medidas que diversifiquen las opciones turísticas y mejoren la conectividad entre las distintas poblaciones de la zona.
El análisis del territorio revela un desequilibrio significativo entre las poblaciones, con Puigcerdà actuando como el principal núcleo que centraliza servicios y actividades. Además, la infraestructura existente es insuficiente para asegurar una conectividad efectiva entre los pueblos, lo que agrava esta centralización. El turismo estacional y la gentrificación están erosionando el paisaje cultural de la Cerdanya. La especulación inmobiliaria obliga a los residentes locales a abandonar sus hogares y perturba el tejido productivo. A esto se suma el cambio climático, que amenaza la agricultura local, una actividad económica y cultural clave para la región.

La Cerdanya cuenta con un importante patrimonio cultural e histórico, destacando la colección de iglesias románicas únicas en la zona. El entorno natural protegido y el río Segre añaden un valor significativo al territorio, proporcionando oportunidades para el desarrollo de un turismo sostenible. El patrimonio natural y cultural puede ser la base para potenciar un turismo más descentralizado y sostenible. Esto permitirá una red de conexiones más dinámica, fomentando un equilibrio entre poblaciones y un desarrollo comunitario responsable.

El objetivo principal del proyecto es reequilibrar el turismo en la Cerdanya, que actualmente se concentra en La Molina debido a su atractivo como destino de turismo de invierno. Se busca diversificar las alternativas turísticas, promoviendo opciones como el turismo de río, de montaña y de pueblos con encanto, además de mejorar la conectividad entre las poblaciones más desconectadas.

Se propone una estrategia para distribuir de manera más equitativa el flujo de turistas en la región, evitando la sobreconcentración en ciertos núcleos y promoviendo la visita a otras áreas con potencial turístico. El proyecto incluye el desarrollo de diversas alternativas turísticas: turismo de río, con actividades recreativas y educativas a lo largo del río Segre; turismo de montaña, con rutas de senderismo y escalada en las zonas montañosas; y la promoción de visitas a pueblos con encanto que posean riqueza histórica y cultural. Se propone la creación de una red de pacificación de calles (proyecto de Alberto Herrero y su compañero) que conecte eficazmente las poblaciones más aisladas, facilitando el acceso de turistas a todas las áreas de la Cerdanya. Esta acción mejorará la movilidad y ayudará a equilibrar el desarrollo turístico. Una de las acciones propuestas es un recorrido que combina la accesibilidad del peatón y bicicleta que permite a los visitantes y a los propios habitantes salir de un pueblo desconectado, caminar durante el día y llegar al río Segre. Este tipo de actividad promueve un turismo activo y sostenible, y fomenta el descubrimiento de diferentes paisajes y comunidades locales.
Se espera que el proyecto fomente un turismo más equilibrado y sostenible en la Cerdanya, mejore la conectividad entre las poblaciones, reduciendo la centralización en Puigcerdà, contribuya a la preservación del patrimonio natural y cultural de la región e impulse el desarrollo económico local, beneficiando a las comunidades a través de un turismo responsable.

En conclusión, el proyecto de **REEQUILIBRIO DEL TURISMO EN LA CERDANYA** representa una oportunidad para desarrollar un modelo de turismo más sostenible y equitativo. Al diversificar las opciones turísticas y mejorar la conectividad, se busca no solo aumentar el atractivo de la región sino también asegurar el bienestar de sus habitantes y la preservación de su patrimonio.

SECCIONES
escala 1: 100

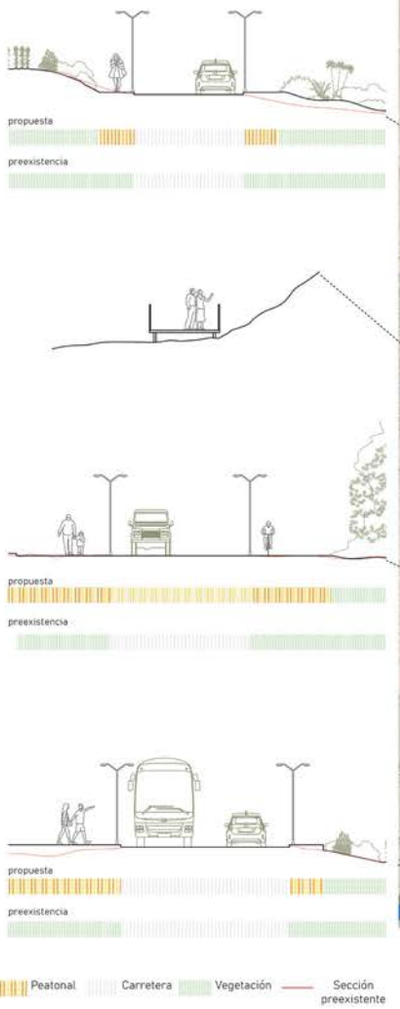

PLANO UNIDAD GEOGRÁFICA
escala 1: 7500

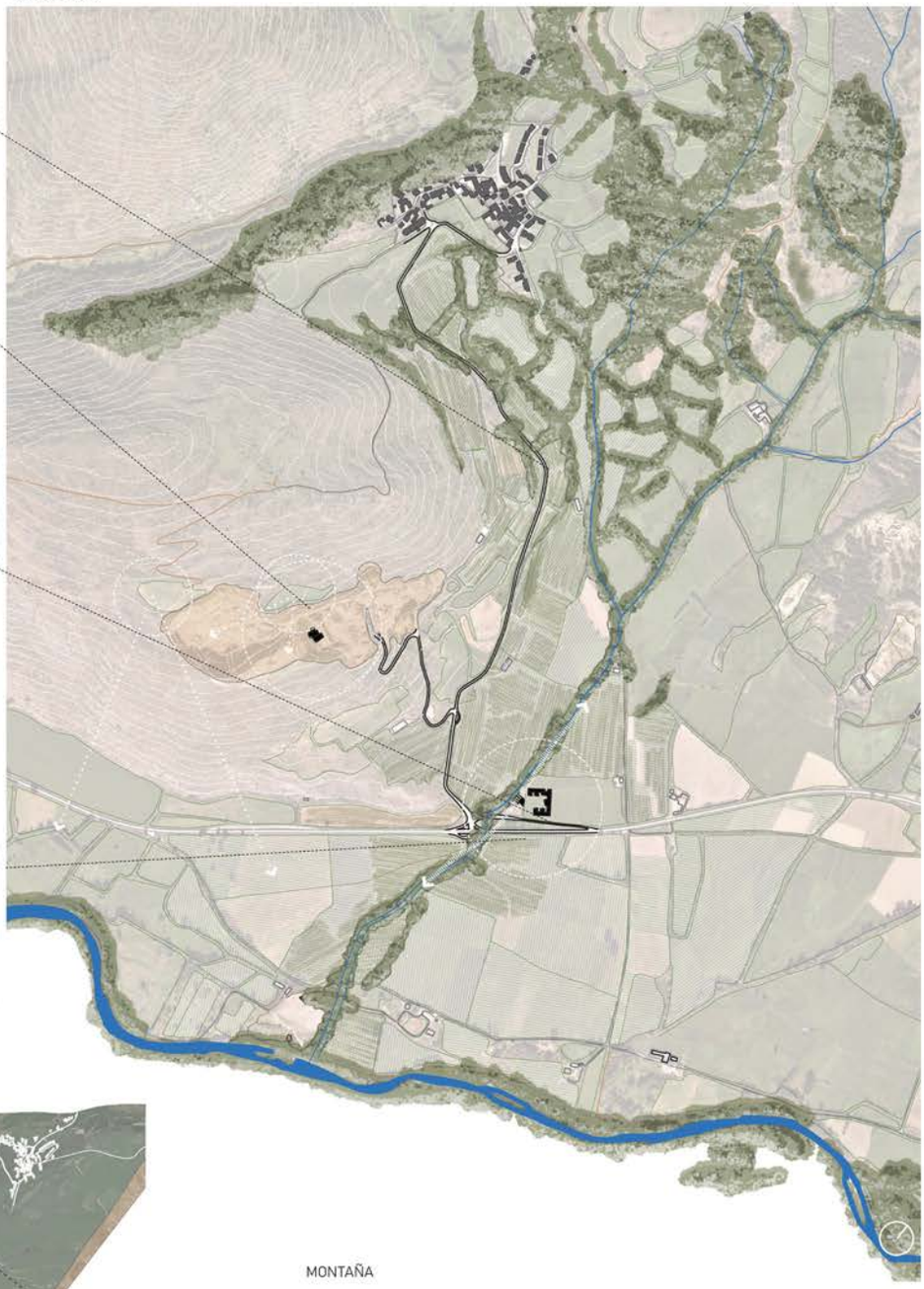

UNIDAD GEOGRÁFICA

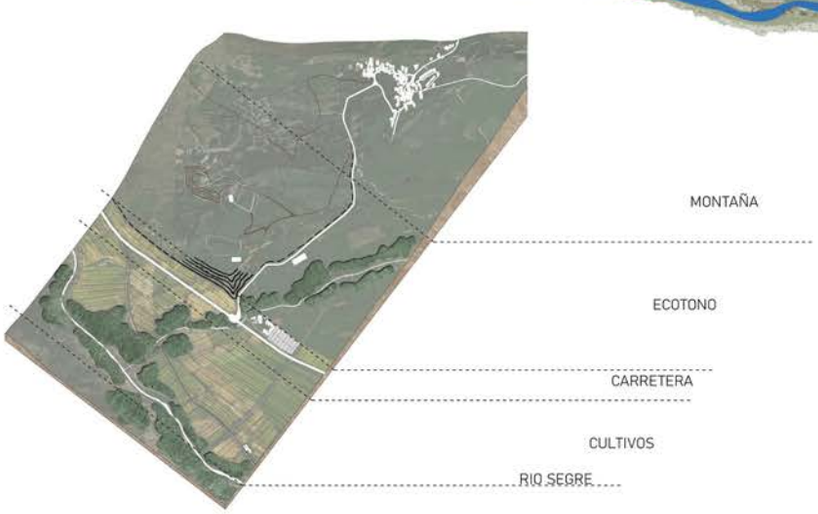

SECCIÓN
escala 1: 5000

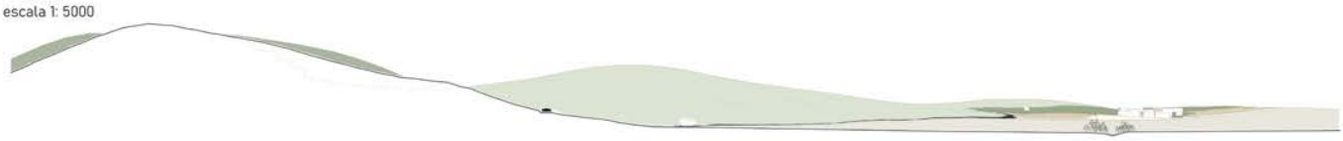

AXONOMETRÍAS PROPUESTA

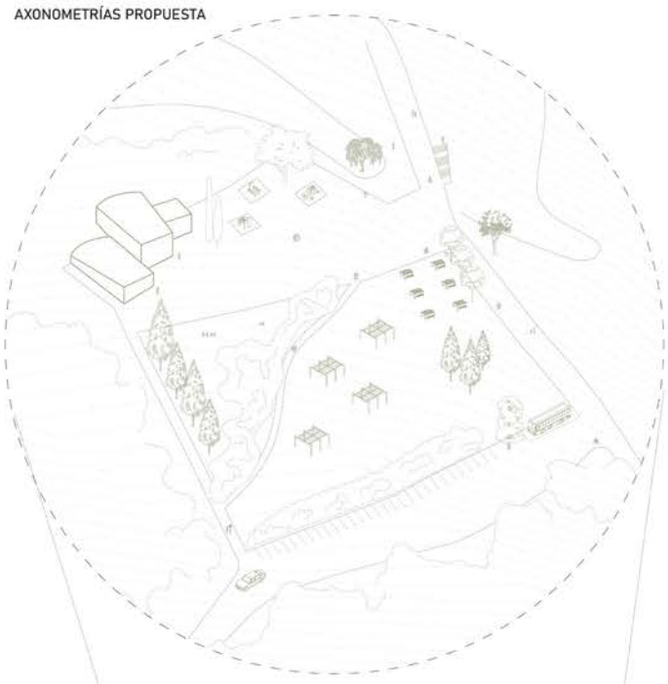

Punto de interés geológico en la cantera existente y puesta de un mirador

Se reconsideran las construcciones existentes y se crea un volumen de pequeñas dimensiones con una sala polivalente de exposiciones y un aula para actividades educativas o culturales.

Se crea un nuevo recorrido a través de la cantera que acabará conectando con dos miradores: uno con un punto de vista más hacia la cantera y otro con vistas al río Segre.

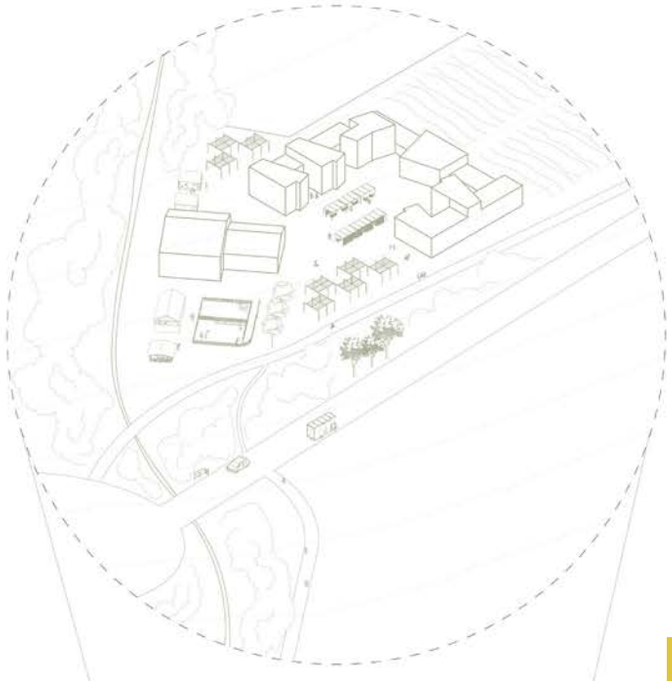

Rehabilitación de la granja con un sistema de massovería

Se rehabilita la granja y se hace una ampliación con un proyecto de vivienda cooperativa que trabaje con sus mismos productos y así fomenta la economía y los productos de proximidad además de crear espacios de cultura agrícola y talleres.

Se pacifica la travesía que hay para llegar al edificio para que sea más peatonal formando parte del proyecto de pacificación de calles y caminos del proyecto de Alberto Herrero y su compañero.

PLANO LOCAL
escala 1: 2500

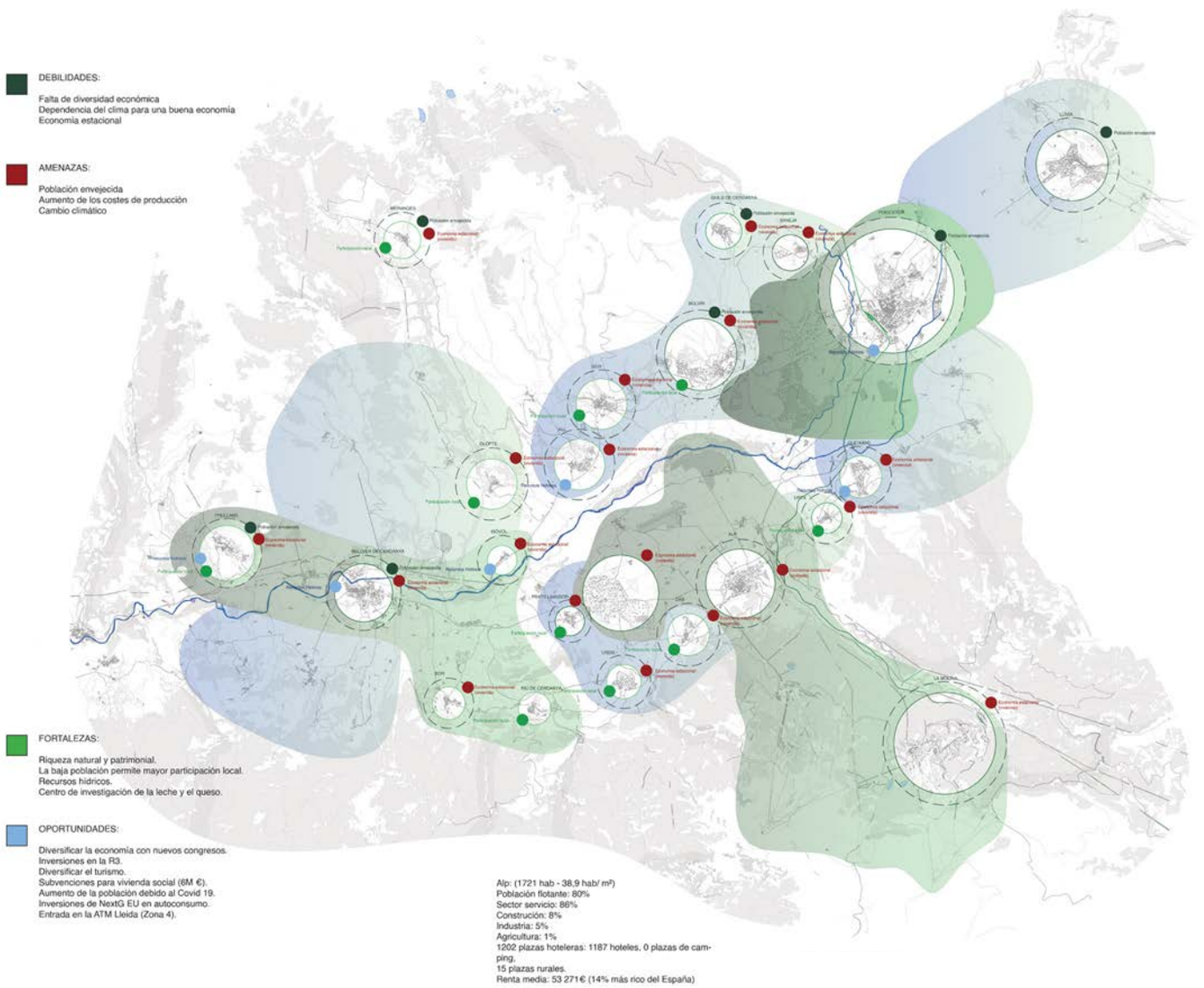
DEBILIDADES:
Falta de diversidad económica
Dependencia del clima para una buena economía
Economía estacional
AMENAZAS:
Población envejecida
Aumento de los costes de producción
Cambio climático
FORTALEZAS:
Riqueza natural y patrimonial.
La baja población permite mayor participación local.
Recursos hídricos.
Centro de investigación de la leche y el queso.
OPORTUNIDADES:
Diversificar la economía con nuevos congresos.
Inversiones en la R3.
Diversificar el turismo.
Subvenciones para vivienda social (6M €).
Aumento de la población debido al Covid 19.
Inversiones de NextG EU en autoconsumo.
Entrada en la ATM Lleida (Zona 4).
Alp: (1721 hab - 38,9 hab/ m²)
Población flotante: 80%
Sector servicio: 86%
Construcción: 8%
Industria: 5%
Agricultura: 1%
1202 plazas hoteleras: 1187 hoteles, 0 plazas de camping,
15 plazas rurales.
Renta media: 53 271€ (14% más rico del España)

Instaurar un sistema de recogida de residuos "puerta a puerta" en cada municipio.

Para asegurarse de que este sistema funciona y es cómodo se crearan nuevos puntos de reciclaje que cuenten con contenedores para diferentes tipos de residuos en puntos cercanos a equipamientos de cada municipio para permitir cierta sinergia entre los equipamientos públicos y estos nuevos centros que permitan educar y concienciar a la población desde todas las edades y se colocaran espacios para la recogida de las 5 facciones cercanos a las viviendas de todos los vecinos para la colocación de sus residuos, además estos espacios tendrán habilitado una parte para que los electrodomésticos estropeados o los diferentes residuos no reciclables se recogen de forma eficaz y fácil.

El objetivo es rehabilitar los electrodomésticos y demás elementos que se puedan tener una segunda vida en el vertedero de la comarca que se pretende convertir en centros de tratamiento de los residuos recogidos y reintroducirlos en una nueva economía más circular.

La materia orgánica se utilizará para la creación de biomasa o abonos y tierras para cultivar en la comarca. En estos centros de tratamiento será donde se recondenarán los electrodomésticos que se considere que pueden ser reparados para su posterior reventa o para formar parte de los objetos disponibles en unas nuevas bibliotecas de objetos para la comarca.

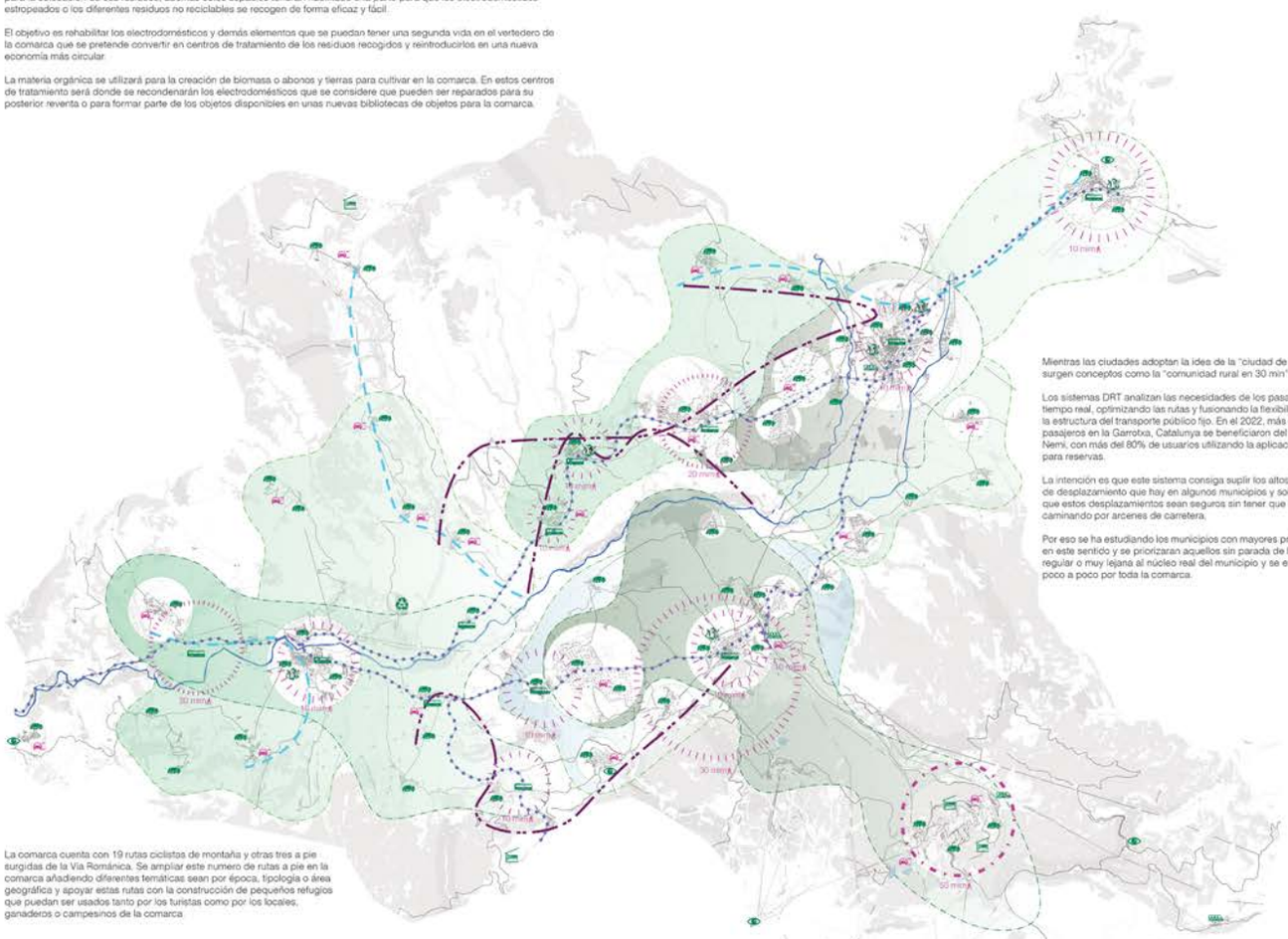

Mientras las ciudades adoptan la idea de la "ciudad de 15min" surgen conceptos como la "comunidad rural en 30 min".

Los sistemas DRT analizan las necesidades de los pasajeros en tiempo real, optimizando las rutas y fusionando la flexibilidad con la estructura del transporte público fijo. En el 2022, más de 6 382 pasajeros en la Garrotxa, Catalunya se beneficiaron del DRT de Nemi, con más del 80% de usuarios utilizando la aplicación móvil para reservas.

La intención es que este sistema consiga suplir los altos tiempos de desplazamiento que hay en algunos municipios y sobre todo que estos desplazamientos sean seguros sin tener que ir caminando por arcenes de carretera.

Por eso se ha estudiando los municipios con mayores problemas en este sentido y se priorizaran aquellos sin parada de bus regular o muy lejana al núcleo real del municipio y se extenderá poco a poco por toda la comarca.

La comarca cuenta con 19 rutas ciclistas de montaña y otras tres a pie surgidas de la Via Romànica. Se ampliar este numero de rutas a pie en la comarca añadiendo diferentes temáticas sean por época, tipología o área geográfica y apoyar estas rutas con la construcción de pequeños refugios que puedan ser usados tanto por los turistas como por los locales, ganaderos o campesinos de la comarca.

En el ámbito de la vivienda y en relación a la falta de población se plantea la rehabilitación de ruinas o construcciones abandonadas a medias para destinarlas a vivienda pública.

Se pretende que esta estrategia haga frente a la despoblación fijando nuevos habitantes que tendrán la oportunidad de trabajar en empleos creados a raíz de las estrategias planteadas.

Además se plantea que debido a la alta dispersión de las masías y demás edificios en ruinas que podrían usarse en esta estrategia se plantea usar los SUDs para un crecimiento sostenible de los municipios con vivienda que mantenga los precios del alquiler de la zona en unos índices razonables además de como se plantea en la estrategia de nuestros compañeros "Isa Hincapié y Jorge Hermoso" y la creación de ese cuarto polo de municipios sinérgicos.

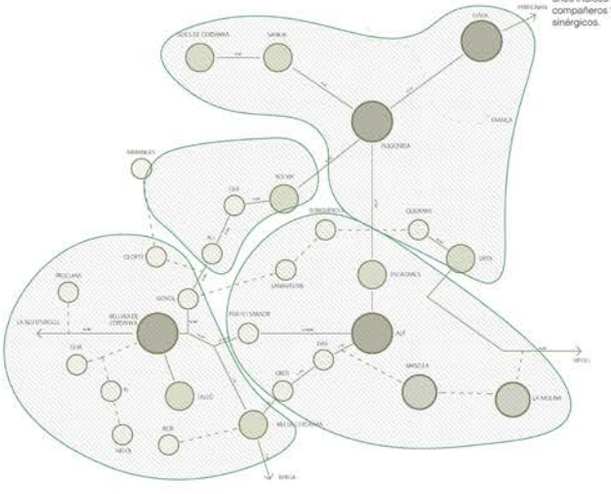

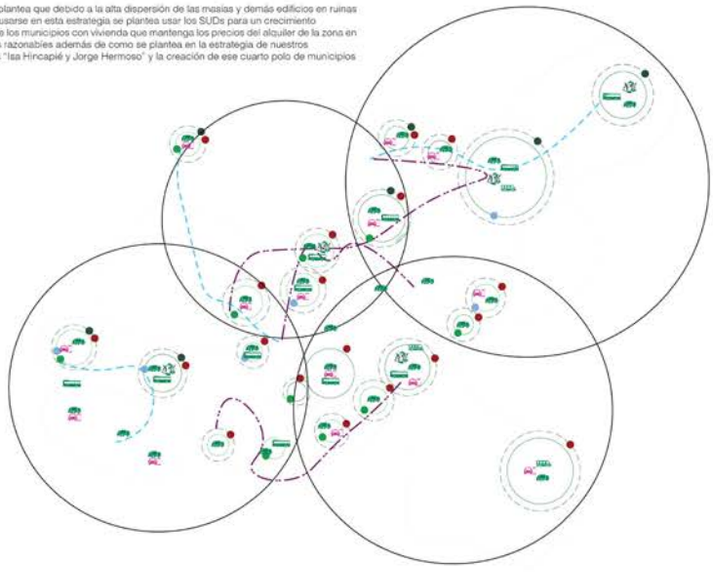

PUNTOS FUERTES

- SUDs situados en zonas opuestas dentro de los núcleos urbanos, posibilidad de crear un flujo de personas que favorece el comercio existente dentro de los pueblos.

- SUDs en pueblos satélites directamente relacionado con el eje pirenaico y antigua traza de la Via Romanica.

- Parcelas relacionadas directamente con un frente fluvial o zona de la plana del rio en el caso de esta unidad. Lo que da la posibilidad de establecer los recintos sinergicos para que tengas un lenguaje similar con el resto de los pueblos.

- Grandes espacios de creación de zonas residenciales permanentes y transitórios.

Implica un aprovechamiento de las zonas urbanizadas no contruidas del boom inmobiliario.

Donde la idea es crear un espacio lúdico destinado al ocio, deporte, restauración, etc. en el cual, la actividad esté destinada y accesible económicamente por un público generico y prestar servicio al total de la población, asi mismo, este espacio albergará un evento anual que se distribuira a lo largo de todos estos puntos sinérgicos creando una ruta a través de ellos.

Ademas de esta estrategia inicial que se plantea por parte de nuestros compañeros y que ademas de aplicar en la cracion de ese cuatro polo nosotros adaptamos sutilemte al caso de Alp, Das y Urtx se propone que stos espacios puedan ser utilizados por parte del los ayuntamientos y la Generalitat para la construccion de vivenda pública.

DRT

La movilidad ha sido durante mucho tiempo un factor critico para impulsar el desarrollo rural. Los sistemas de transporte convencionales como las lineas de autobuses tienen dificultades para ser financieramente sostenibles en entornos rurales. El bajo número de pasajeros dificulta la programación eficiente, y la consecuente baja recaudación de ingresos plantea desafios para el mantenimiento y la mejora del sistema.

Alp, Das y Urtx presentan una movidad que en este aspecto parece bastante razonable pero la lejania de la estacion de tren de la R3 de los nucleos urbanos obligan a pensar un sistema más o menos parecido a un bus lanzadera que permita optimizar el tiempo y hacer más segura la cominicación entre estos tres pueblos cuya union mas directa a pie es la C-162.

La comarca de la Cerdanya, situada en la provincia de Girona, se caracteriza por su belleza natural y su patrimonio cultural.

Con una población total de alrededor de 18 000 habitantes, distribuidos principalmente en sus tres principales núcleos de población: Puigcerdà, Alp y Bellver de Cerdanya.

Esta comarca montañosa y fronteriza con Francia tiene una altitud media de alrededor de 1200 metros sobre el nivel del mar, lo que la convierte en un destino popular para actividades al aire libre durante todo el año, como el esquí en invierno y el senderismo en verano.

Puigcerdà, la capital de la comarca, destaca por ser el centro administrativo y comercial, con una economía sólida centrada principalmente en el sector servicios, especialmente en el turismo. Su alta densidad de población y su población flotante significativa durante la temporada alta turística le otorgan una vitalidad económica notable.

Sin embargo, su dependencia excesiva del turismo y su economía estacional representan desafíos a abordar para garantizar una mayor estabilidad económica a lo largo del año.

Alp, con su población más reducida pero una renta media más alta que la media nacional, se destaca por su enfoque en el turismo de montaña y el lujo, con una mayor proporción de plazas hoteleras por habitante en comparación con los otros núcleos.

Pero su falta de diversificación económica y su dependencia del sector servicios podrían representar vulnerabilidades en caso de cambios económicos o climáticos adversos.

Bellver de Cerdanya, aunque con una población menor y una densidad más baja, destaca por su oferta significativa de plazas de camping, lo que la convierte en un destino de elección para el turismo rural y de naturaleza.

En el caso de este municipio la disminución de la natalidad y por tanto el envejecimiento demográfico presentan desafíos sociales y económicos a largo plazo que requieren atención prioritaria.

La movilidad en la comarca de la Cerdanya es un aspecto relevante dado su perfil geográfico y su importancia como destino turístico.

La red de transporte público, aunque presente, podría beneficiarse de mejoras para facilitar el acceso a los diferentes núcleos de población y a las áreas naturales de interés. Además, dada la altitud y la frecuente presencia de nieve en invierno, es importante contar con infraestructuras viales bien mantenidas y servicios de emergencia eficientes para garantizar la seguridad de residentes y visitantes, especialmente durante la temporada alta de turismo invernal. La promoción de formas de movilidad sostenible, como el transporte público y la movilidad eléctrica, también podría contribuir a reducir la congestión del tráfico y mitigar el impacto ambiental en una comarca que valora su riqueza natural.

El DAFO identificado para la comarca resalta tanto sus fortalezas como sus debilidades, así como las oportunidades y amenazas que enfrenta. La diversificación económica, la promoción del turismo sostenible y la inversión en infraestructuras son aspectos clave a considerar para garantizar un desarrollo equilibrado y sostenible en la comarca de la Cerdanya.

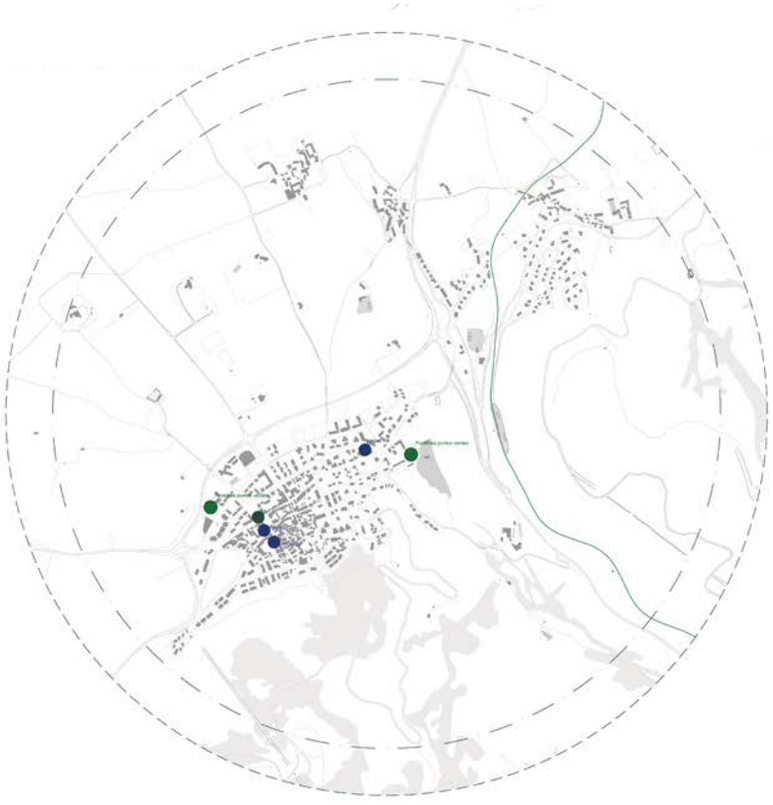

Economía circular y "puerta a puerta"

Un sistema puerta a puerta de recogida de residuos y la implementación de una estrategia de economía verde y circular. Este sistema implica la recogida directa de residuos desde los hogares en días específicos para cada tipo de desecho lo que ofrece varios beneficios.
Entre ellos se destaca la reducción de residuos en vertederos, ya que minimiza la cantidad de desechos que terminan en estos espacios. Además, facilita la separación y el reciclaje de materiales, incrementando así las tasas de reciclaje.

Este sistema también fomenta la responsabilidad ambiental entre los residentes, quienes se involucran activamente en la separación y gestión de sus residuos, y permite una mejor planificación y optimización de los recursos destinados a la gestión de residuos, reduciendo costes y mejorando la eficiencia del servicio.

La estrategia de economía verde y circular incluye la creación de bibliotecas de objetos en los principales núcleos urbanos de Puigcerdà, Alp y Bellver de Cerdanya.

Estas bibliotecas permiten a los residentes tomar prestados artículos de uso ocasional, como herramientas y equipos deportivos.

Por un lado, reducen el consumo y la generación de residuos, ya que disminuyen la necesidad de comprar artículos que se usan esporádicamente. Por otro lado, promueven una cultura de reutilización y consumo consciente, donde se valora más el uso compartido que la propiedad individual.

Además, proporcionan un ahorro significativo para las familias, al permitirles acceder a una variedad de objetos sin necesidad de comprarlos. Estas bibliotecas también fortalecen los lazos sociales al actuar como puntos de encuentro comunitario, fomentando la cooperación entre los residentes.

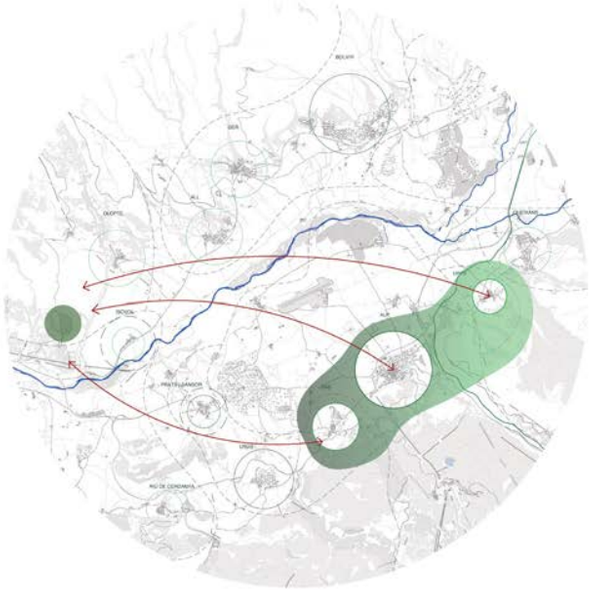

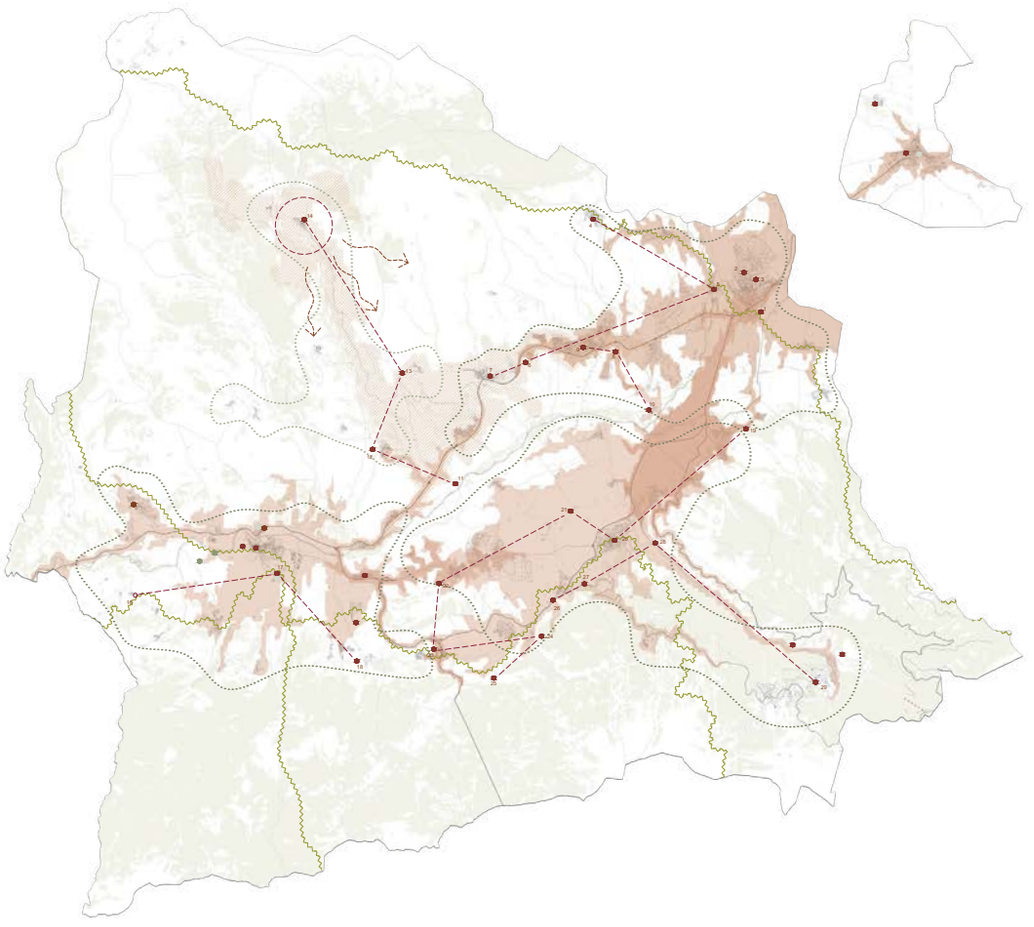

ZONAS VERDES · ISOCHRONA 10 MIN COCHE · ISOCRHONA 15 MIN COCHE · PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO · RUTAS - SENDEROS

D · A · F · O

DEBILIDADES

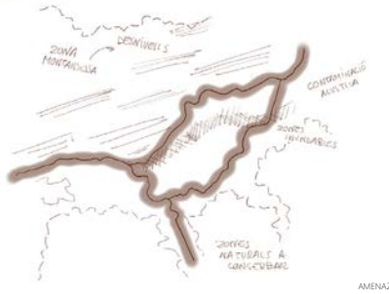

AMENAZAS

DEBILIDADES

Dependencia del turismo estacional · Despoblamiento rural
Gestión del medio ambiente · Conectividad limitada
Dependencia económica en sectores específicos
Desequilibrios socioeconómicos internos

AMENAZAS

Impactos socioeconómicos de la pandemia · Debilidad financiera
Riesgo de incendios forestales · Desafíos demográficos
Tensiones socio-políticas · Dependencia energética
Cambio climático · Competencia turística

FORTALEZAS

OPORTUNIDADES

FORTALEZAS

Abundantes recursos naturales · Variedad de actividades deportivas
Belleza natural impresionante · Rico patrimonio cultural
Alta calidad de vida · Proximidad a grandes ciudades
Innovación turística · Fuerte identidad local.

OPORTUNIDADES

Desarrollo turístico sostenible · Colaboración regional e internacional
Desarrollo de las energías renovables · Turismo durante todo el año
Promoción de la gastronomía local · Promoción de la cultura local
Desarrollo de la movilidad sostenible · Diversificación económica

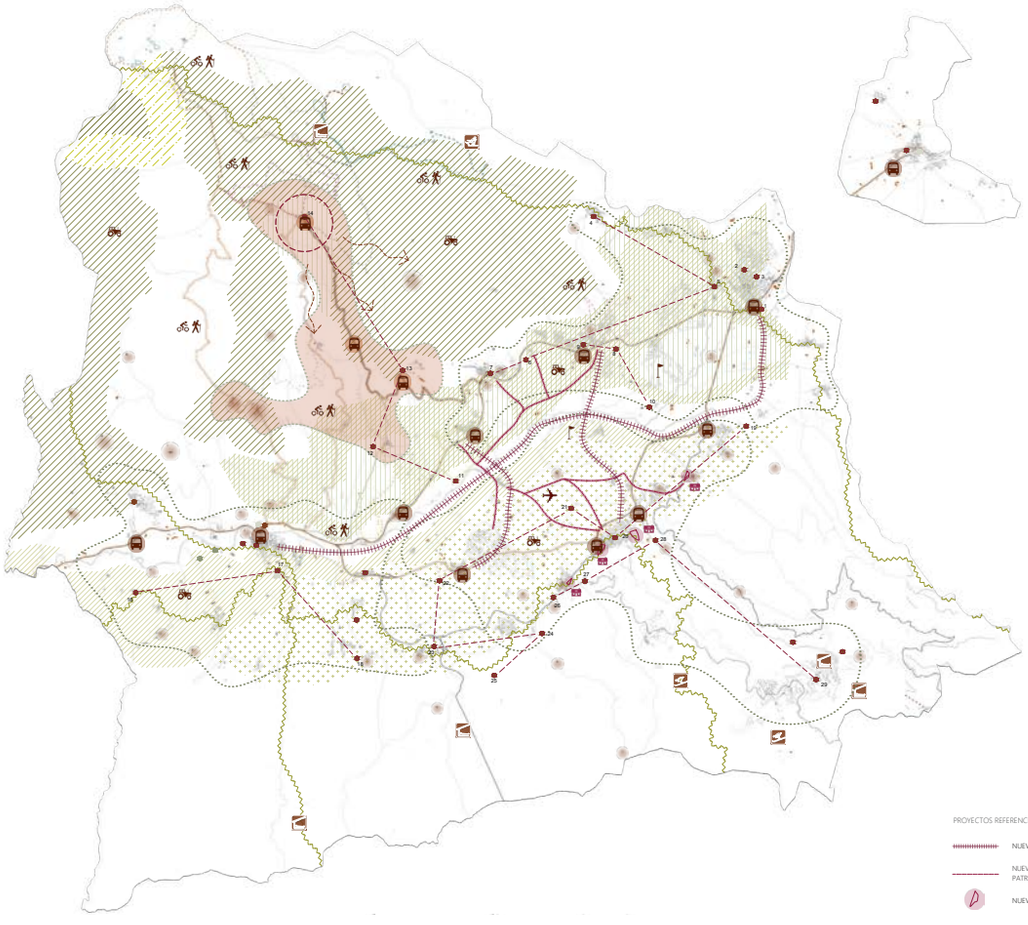

NÚCLEOS REMOTOS · PRADO DE PASTOREO · CULTIVO CEREALES · EDIFICACIONES EN RUINAS · ESTACIONES AUTOBÚS · PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO

1. PUIGCERDÀ, LA VILA MEDIEVAL - 2. L'ESTANY I EL PRIMER ESTUEIG - 3. MUSEU CERDÀ - 15. MURALLA BELLVER DE CERDANYA - **(EL ROMÀNIC DEL SOL)** 4. ESGLESIA DE SANT ESTEVE - 5. PONT DE SANT MARTÍ - 6. ESGLÉSIA DE SANTA EUGÈNIA - 7. ESGLÉSIA DE SANTA MARIA - **(DELS CERETANS A LA CAPELLA SIXTINA CERDANA)** 8. EL CASTELLOT I L'ESPAI CERETÀNIA - 9. ESGLÉSIA DE SANTA CECÍLIA - 10. ESGLÉSIA DE SANT CLIMENT DE TALLTORT - **(DEL SEGRE AL PUIGPEDRÓS)** 11. ERMITATGE DE QUADRES - 12. ESGLÉSIA DE SANT PERE - 13. ESGLÉSIA DE SANT CLIMENT DE GRÉIXER - 14. ESGLESIA DE MERANGES - **(DIES DE LA BATALLA)** 16. SANTA EUGÈNIA DE NERELLÀ - 17. ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE TALLÓ - 18. SANT JULIÀ DE PEDRA - **(EL ROMÀNIC AMAGAT)** 19. ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE - 20. ESGLÉSIA DE SANT PERE - 21. ESGLÉSIA DE SANTA MARIA - 22. ESGLÉSIA DE SANT SALVADOR DE PREDANIES - 23. ESGLÉSIA DE SANT JOAN BAPTISTA - 24. ESGLÉSIA DE SANT CLIMENT - 25. ESGLÉSIA DE SANT GRAU - **(ECLECTICISME DE LA BAGA)** 26. CASA DEL COMÚ - 27. ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANT LLORENÇ - 28. TORRE DE RIU - 29. XALET CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

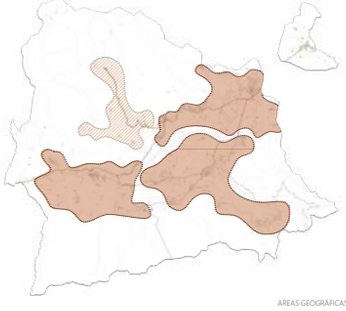
ÀREAS GEOGRÀFICAS

NUEVA LÍNEA DE AUTOBÚS

RUTAS CULTURALES - VÍAS VERDES

DIAGRAMA DE CONEXIÓN DE NÚCLEOS URBANOS

La Cerdaña, un rincón encantado de montañas y valles, se encuentra en los Pirineos orientales y es un paraíso de belleza y riqueza natural. Con su ubicación privilegiada en la frontera entre España y Francia, esta comarca está impregnada de una historia rica y diversa que se entrelaza con las tradiciones y la cultura de sus habitantes. Las majestuosas montañas invitan a aventureros y soñadores a disfrutar de actividades como senderismo, esquí y escalada, mientras que la serenidad de la naturaleza permite una conexión profunda con el entorno. Los pintorescos pueblos, con sus casas de piedra y calles empedradas, capturan la esencia de la vida rural catalana y cuentan historias de tiempos pasados.

A pesar de su belleza natural y su valioso patrimonio cultural, la Cerdaña enfrenta ciertos desafíos. El despoblamiento de las zonas rurales, el cambio climático, la falta de transporte de calidad entre sus diversas poblaciones, la señal de cobertura y wifi fluctuante, y la presión sobre los recursos naturales son algunas de las preocupaciones que afectan a esta hermosa comarca.

Sin embargo, la Cerdaña es un lugar lleno de posibilidades y esperanza. Con un fuerte sentido de comunidad y un compromiso inquebrantable con el desarrollo sostenible, sus habitantes se unen para preservar y enriquecer su patrimonio para las generaciones futuras. La zona posee tesoros históricos y culturales que pueden ser la clave para impulsar el desarrollo socioeconómico local. Además, su paisaje único, adornado con parques naturales y especies protegidas, no solo atrae a turistas, sino que también puede atraer a familias deseosas de disfrutar de la expansión de sus áreas urbanas.

Inspirados por los proyectos de algunos compañeros, hemos fusionado nuestras ideas iniciales con una ambiciosa propuesta de nuevos ejes vertebradores situados en el corazón de la comarca. Proponemos nuevas rutas patrimoniales y gastronómicas que atraviesan la región, así como la creación de viviendas sociales. Al enfatizar las magníficas características de la Cerdaña y abordar al mismo tiempo las pequeñas limitaciones previamente identificadas, nuestro proyecto busca fortalecer y revitalizar esta tierra, asegurando un futuro próspero y sostenible para todos sus habitantes..

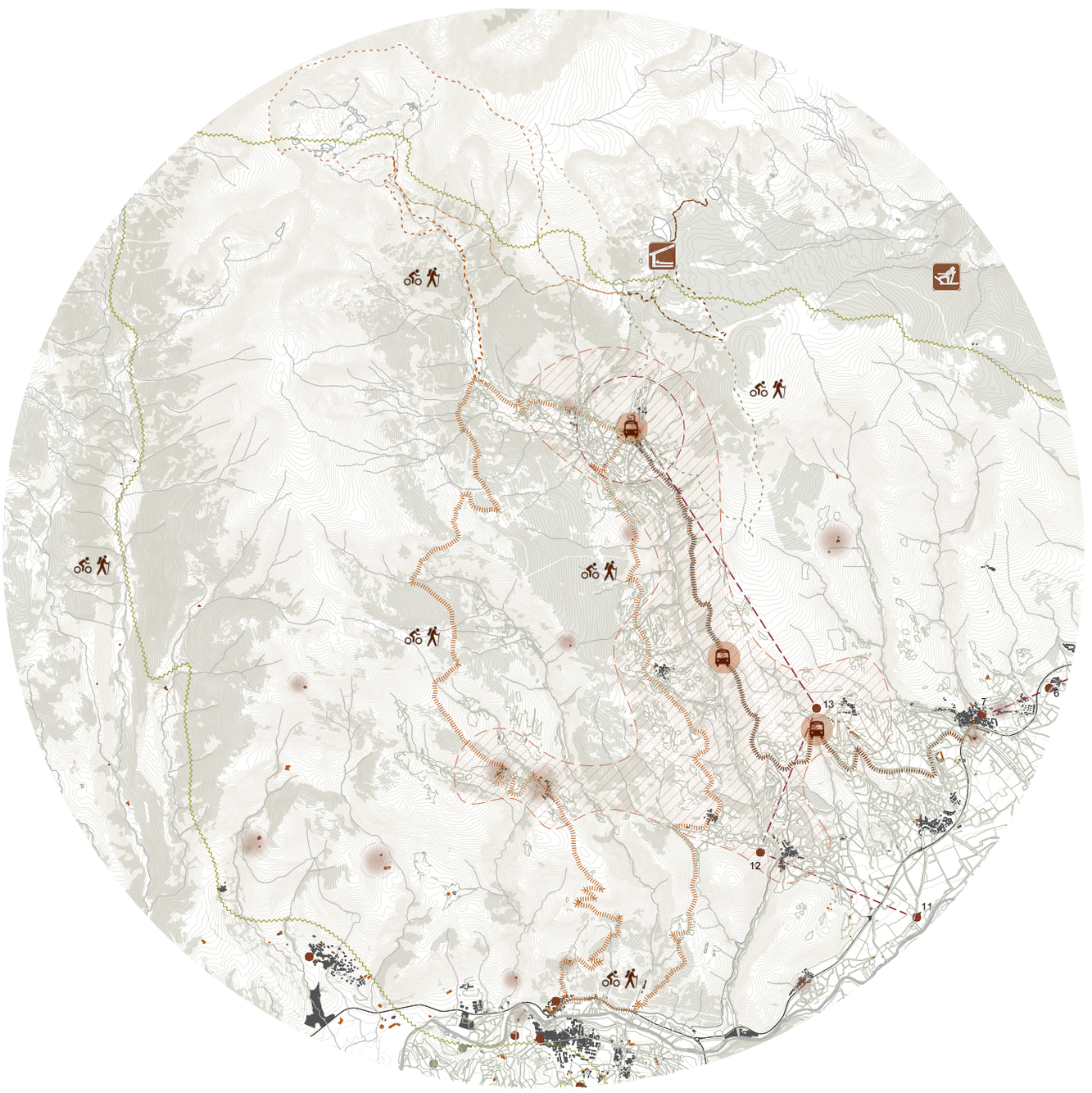
14
13
12
11
7
6

Maria Jo, Marta Carmona

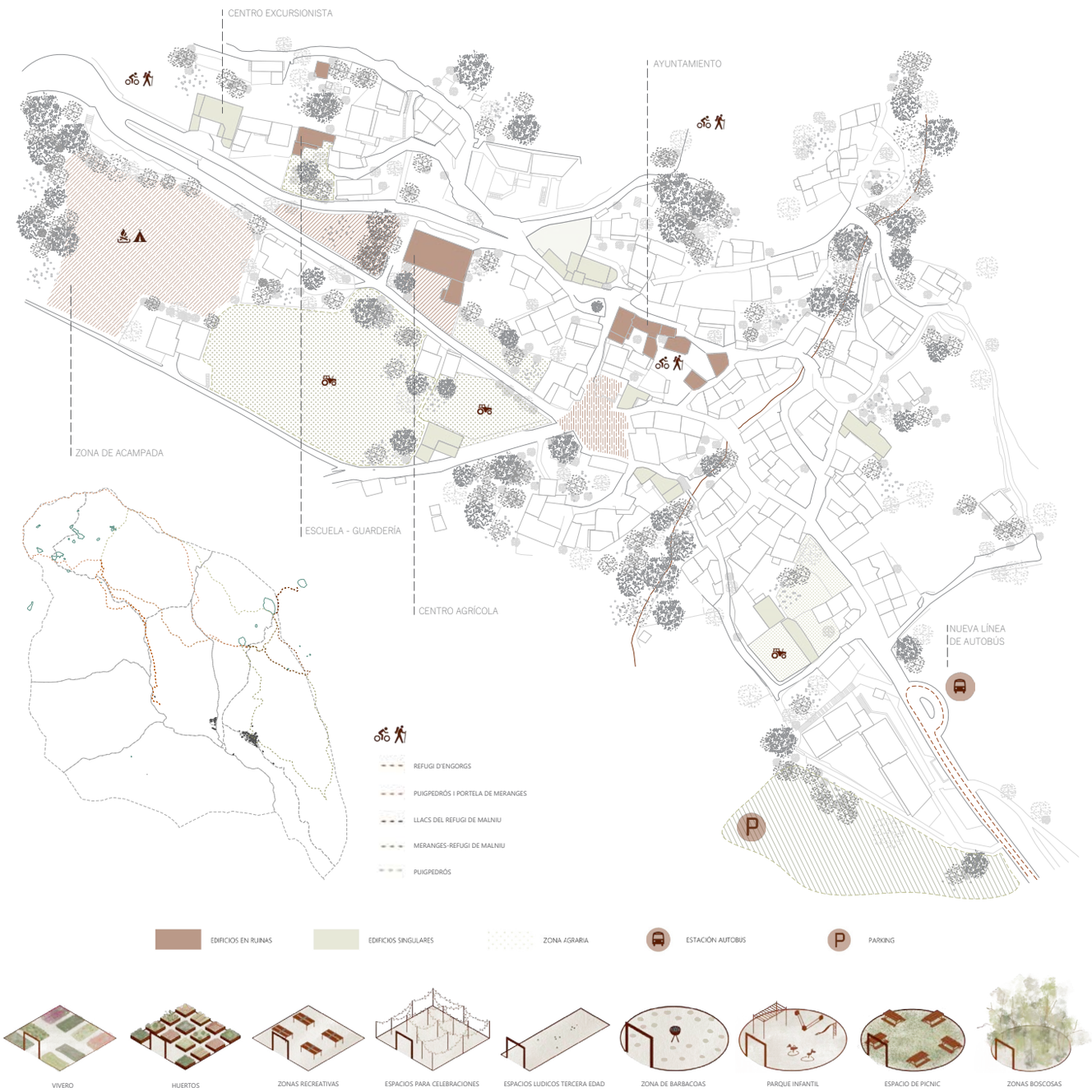
CENTRO EXCURSIONISTA
AYUNTAMIENTO
ZONA DE ACAMPADA
ESCUELA - GUARDERÍA
CENTRO AGRÍCOLA
NUEVA LÍNEA DE AUTOBÚS
REFUGI D'ENGORGS
PUIGPEDRÓS I PORTELA DE MERANGES
LLACS DEL REFUGI DE MALNIU
MERANGES-REFUGI DE MALNIU
PUIGPEDRÓS
EDIFICIOS EN RUINAS
EDIFICIOS SINGULARES
ZONA AGRARIA
ESTACIÓN AUTOBÚS
PARKING
VIVERO
HUERTOS
ZONAS RECREATIVAS
ESPACIOS PARA CELEBRACIONES
ESPACIOS LUDICOS TERCERA EDAD
ZONA DE BARBACOAS
PARQUE INFANTIL
ESPACIO DE PICNIC
ZONAS BOSCOSAS

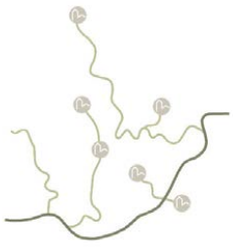

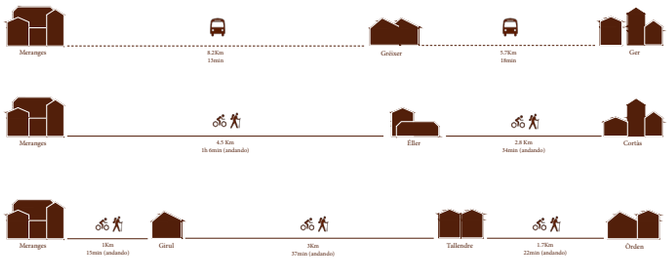

MEJORAS EN EL SECTOR PRIMARIO . Reconocemos la importancia del sector primario en la región y nos comprometemos a implementar medidas que impulsen su desarrollo, fomentando prácticas agrícolas sostenibles y apoyando a los agricultores locales.

IMPULSO DEL TURISMO CONSCIENTE . Nos esforzamos por promover un turismo responsable y sostenible que respete el medio ambiente y la cultura local, ofreciendo experiencias auténticas y preservando el patrimonio natural y cultural de la zona.

MEJORA DE LA RED DE SENDEROS Y CREACIÓN DE RUTAS CULTURALES . Mejorar la infraestructura de senderismo y a crear nuevas rutas culturales que permitan a los visitantes explorar el rico patrimonio arquitectónico y el entorno natural de la región.

FACILITACIÓN DEL ACCESO A LA VIVIENDA Y CREACIÓN DE EMPLEO . Facilitar el acceso a la vivienda para todos los residentes, así como a promover la creación de empleo a través de iniciativas locales y el impulso del teletrabajo.

REHABILITACIÓN DE EDIFICIOS EN RUINAS . Revitalizar el paisaje urbano mediante la rehabilitación de edificios en ruinas, utilizándolos para viviendas sociales y equipamientos públicos como por ejemplo, residencias, centros cívicos, guarderías...

MEJORA DE LOS ESPACIOS PÚBLICOS . Mejorar los espacios públicos para fomentar la convivencia y el bienestar de los residentes, creando áreas verdes, zonas peatonales y lugares de recreación.

IMPULSO DE NUEVAS RUTAS DE TRANSPORTE PÚBLICO .Nos comprometemos a mejorar la accesibilidad de los núcleos más remotos mediante la creación de nuevas rutas de transporte público, garantizando una conexión eficiente y sostenible entre las diferentes localidades de la región.

REFERENCIA : SHATWELL FARM

Meranges, debido a su ubicación remota y su atractivo natural, alberga un potencial turístico aún por explotar. La combinación de un centro excursionista con la rehabilitación de edificios abandonados no solo brindaría servicios esenciales a los visitantes, sino que también impulsaría el desarrollo económico y demográfico del municipio. Esta iniciativa, además, podría promover el turismo sostenible y contribuir a la conservación del patrimonio local. Entre nuestros objetivos están,

Convertir a Meranges en un destino de referencia para los amantes de la naturaleza y el senderismo, fomentar el turismo rural y sostenible en la región, mejorar la calidad de vida de los residentes locales mediante la creación de empleo y el desarrollo de servicios básicos y preservar y poner en valor el patrimonio arquitectónico y cultural de Meranges.

El proyecto consiste en la creación de un centro excursionista y la rehabilitación de los edificios en desuso para diversos equipamientos. Entre las instalaciones propuestas se encuentran:

CENTRO EXCURSIONISTA. Este centro servirá como punto de información turística, ofreciendo orientación y asistencia a los visitantes sobre rutas, actividades y servicios disponibles en la zona.

CENTRO DE INTERPRETACIÓN AMBIENTAL. Se establecerá con el objetivo de sensibilizar sobre la importancia de la conservación del entorno natural y cultural de Meranges.

ALOJAMIENTO. Se contempla la rehabilitación de edificios históricos para convertirlos en alojamientos turísticos, como albergues o pequeños hoteles.

ESPACIOS MULTIFUNCIONALES. Para albergar equipamientos diversos, como salas de exposiciones, talleres artesanales, espacios para eventos culturales y locales para la venta de productos locales y artesanías.

INFRAESTRUCTURAS PARA ACTIVIDADES AL AIRE LIBRE. Se habilitarán áreas de descanso, zonas de picnic, zonas de acampada, puntos de avistamiento de aves y senderos señalizados.

La implementación de este proyecto urbanístico integral se prevé que tenga un impacto positivo en varios aspectos, tanto en el económico ya que la actividad turística generada por el centro excursionista y los nuevos equipamientos revitalizará la economía local, creando oportunidades de empleo y desarrollo empresarial, como en el urbano, debido a que la rehabilitación de edificios en ruinas contribuirá a mejorar el aspecto estético del pueblo y atraerá tanto a visitantes como a nuevos residentes.

REFUGI DE MUNTANYA

CENTRE EXCURSIONISTA

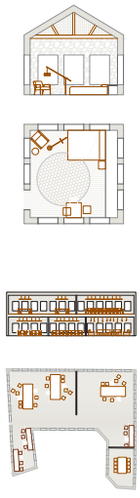

PÚBLICO OBJETIVO DEL PROYECTO

El proyecto de desarrollo urbanístico en Meranges está diseñado para atraer a una amplia variedad de visitantes y residentes, cada uno con intereses específicos en el entorno natural, cultural y educativo que ofrece este encantador pueblo de montaña.

EXCURSIONISTAS Y AMANTES DE LA NATURALEZA. Personas apasionadas por el senderismo, el montañismo y otras actividades al aire libre con el objetivo de disfrutar de las rutas y senderos que parten de Meranges, explorar el paisaje montañoso y participar en actividades organizadas por el centro excursionista.

FAMILIAS. Familias que buscan pasar tiempo de calidad en un entorno natural y tranquilo. Que puedan realizar excursiones familiares, disfrutar de un día en el pueblo explorando sus atractivos, participar en actividades recreativas y educativas adaptadas para todas las edades.

ESTUDIANTES CENTRO EXCURSIONISTA. Personas interesadas en aprender sobre seguridad en la montaña, técnicas de senderismo y otros aspectos relacionados con las actividades al aire libre, mediante la posibilidad de asistir a clases y talleres ofrecidos por el centro excursionista, adquirir conocimientos sobre prácticas seguras y sostenibles en el senderismo y montañismo.

ESTUDIANTES DE AGRICULTURA Y LA GANADERÍA. Individuos interesados en la agricultura y la ganadería, ya sea por motivos profesionales o recreativos. Estos podrán participar en cursos y talleres en el centro agrario para aprender sobre técnicas de ganadería y cultivo, compartir experiencias con agricultores y ganaderos locales.

CONSUMIDORES Y PRODUCTORES DE PRODUCTOS ECOLÓGICOS. Personas que valoran los productos ecológicos y sostenibles, tanto como consumidores como productores quienes tendrán la posibilidad de visitar y participar en los mercados ecológicos organizados en Meranges, comprar productos locales de calidad, y conectar con productores locales para intercambiar conocimientos y prácticas sostenibles.

TURISTAS EN BÚSQUEDA DE EXPERIENCIAS CULTURALES Y RECREATIVAS. Turistas que buscan una experiencia enriquecedora en un entorno rural. Estos podrán asistir a eventos culturales, talleres de artesanía y actividades recreativas organizadas en el pueblo, disfrutar de la gastronomía local y explorar la historia y el patrimonio de Meranges.

Un cop realitzat l'anàlisi i el projecte dins l'àmbit de la plana de la Cerdanya hem fet una mirada enrere per comprovar si allò analitzat a través del document DAFO ens ha servit per realitzar el nostre projecte i quins aspectes analitzats han tingut més pes a l'hora de fer la proposta.

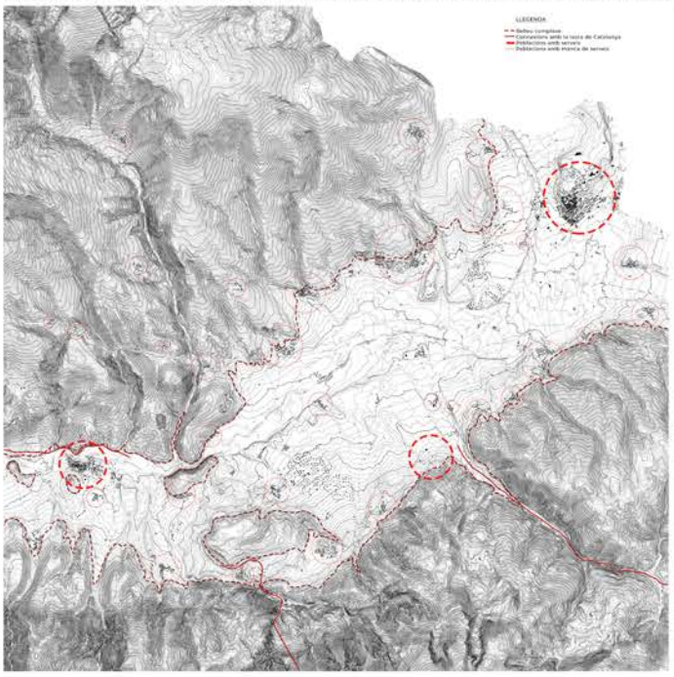

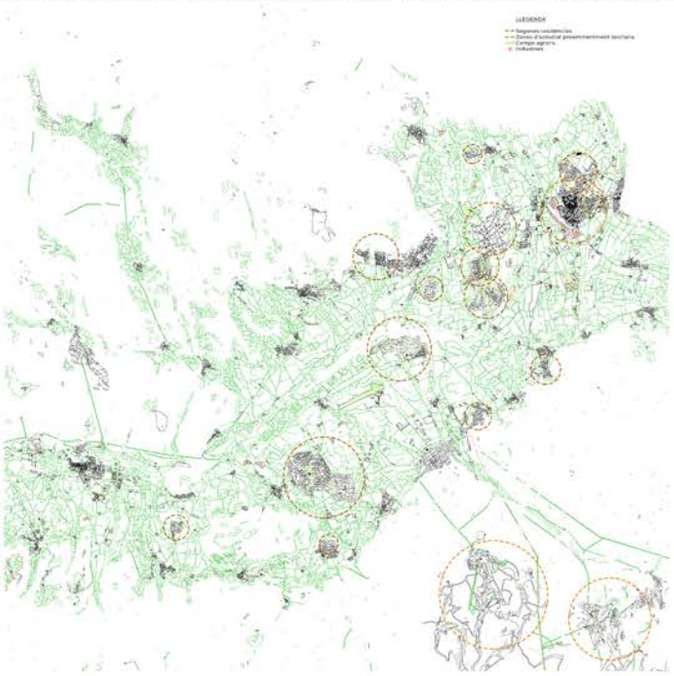

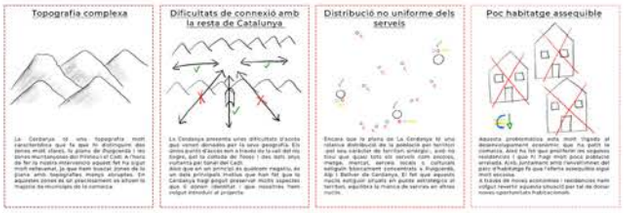

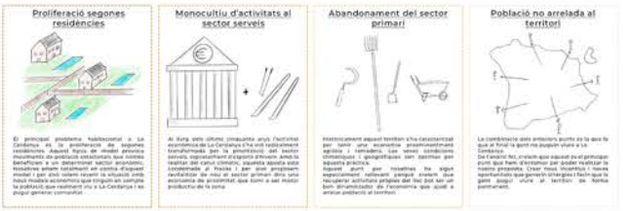

Debilitats D A **Amenaces**

Fortaleses F O **Oportunitats**

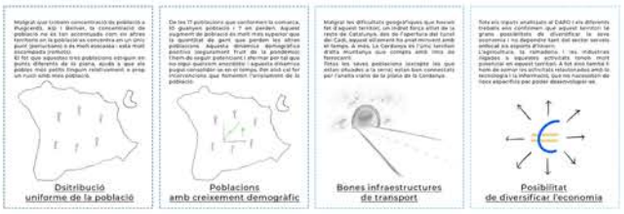

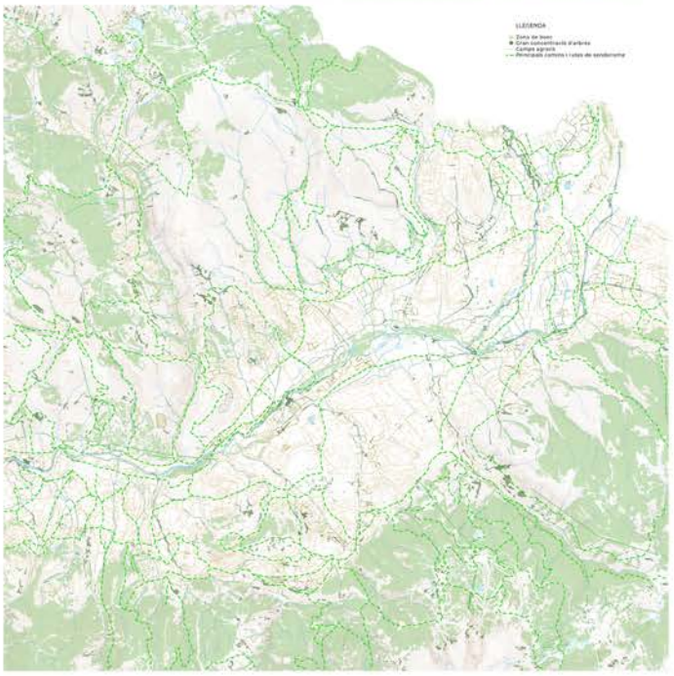

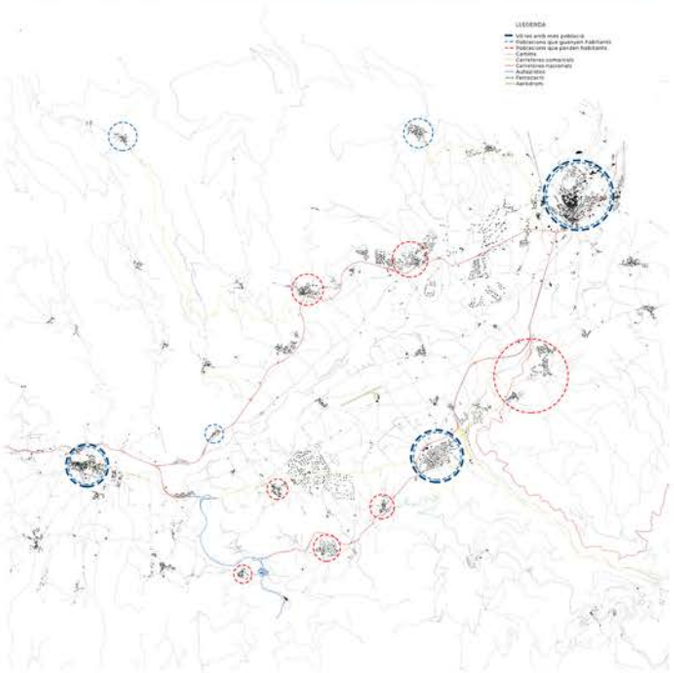

Proposta del projecte

Després de realitzar l'anàlisi territorial dels nuclis sinèrgics de la Cerdanya hem pogut entendre quines son les virtuts i alhora les mancances que pateix aquest territori. Això ens ha donat les eines necessàries per poder realitzar una proposta que vol donar resposta als sis ítems explicats durant el curs i alhora pretén ser multiescalar.

Fins al segle XX l'activitat econòmica principal de la Cerdanya era l'agricultura. Amb la introducció dels esports de muntanya i la millora de les comunicacions, la població de la Cerdanya ha anat progressivament abandonant el sector primari per dedicar-se pràcticament en exclusiva al sector serveis. Això ha acabat generant un monocultiu econòmic que ha portat greus problemes, sobretot per l'accés a l'habitatge.

És per tot això que volem realitzar una proposta que sigui multiescalar, que tingui en compte l'àmbit territorial, l'àmbit local i també l'àmbit intermig entre aquests dos. Alhora, també ens proposem que el projecte doni resposta als diferents ítems del curs com son l'habitatge, la mobilitat, els serveis públics, les activitats econòmiques, les espais lliures, la forma urbana i el patrimoni -tan natural, com cultural i arquitectònic-.

Creiem que cal prestar especial atenció sobretot a dos ítems com serien l'activitat econòmica i l'habitatge. Que l'economia de La Cerdanya depengui en gran mesura de les activitats del sector terciari lligades als esports d'hivern provoca en el territori una série de dinàmiques que a llarg termini són molt negatives. En primer lloc, genera llocs de treballs temporals que impossibiliten feina fixa durant tot l'any. Això, provoca precarietat laboral i la impossibilitat de tenir feina estable per tal de poder desenvolupar una vida digna. Lligat a això, la concentració de feina en aquest sector provoca un abandonament d'altres sectors com el primari, tan arrelats a aquest territori. Una de les principals conseqüències d'aquesta dinàmica econòmica és la proliferació de segones residències molt vinculades al turisme hivernal que a la vegada provoca un fort encariment dels preus de l'habitatge i una davallada de la oferta de lloguer per lloguer de temporada.

Per tot això, amb aquests punts, ens proposem revertir aquestes dinàmiques que hi ha al territori:
Prioritzar altres sectors econòmics, com per exemple l'agari i ramader, per equilibrar el tipus d'activitat econòmica i les dinàmiques que aquesta genera.
Arrelar població mitjançant noves oportunitats econòmiques i escoles de formació que obliguin a romandre durant tot l'any al territori.
Generar espais de trobada als pobles per facilitar la relació, l'intercanvi i crear nous afectes.
Projectar espais que tinguin en compte el paisatge agroforestal i el caràcter propi de les vil·les rurals
Espais públics amb flexibilitat i sinèrgics. Relació entre espai d'oci i camps amb activitat.
Interconnectar els diferents pobles per generar nous recorreguts que no siguin amb vehicle motoritzat.

Per concretar, la nostra proposta consisteix en crear una xarxa d'horticultura a tots els pobles de la plana de La Cerdanya que estigui recolzada per un seguit de serveis, equipaments, activitats i espais lliures que donin suport als horts. Aquests horts pretenen ser un lloc de proximitat i trobada als nuclis rurals, que apropin a la gent l'activitat agrària. Un dels punts clàus del projecte és la voluntat de voler arrelar gent al territori. Per això creem una escola de formació multidisciplinar en l'àmbit agrari, forestal, alimentari, ramader, energètic, esportiu i de gestió, que esdevingui un pol de referència a nivell territorial. També volem que aquests horts, a part de ser llocs de lleure i oci, puguin donar la possibilitat de generar activitat econòmica mitjançant mercats de productes de proximitat, petits comerços o restauració que puguin oferir els productes de les hortes.

Tots els horts es col·loquen de manera estratègica seguint una série de paràmetres com per exemple que els llocs siguin preeminentment plans, que estiguin a la vora del nucli rural, pròxims a rius o rierols, que siguin llocs amb un valor paisatgístic tan natural com arquitectònic o que estiguin a prop de cases o masies amb valor patrimonial i que es puguin rehabilitar per poder introduir-les al projecte.

Per últim, per donar coherència a tot el projecte i facilitar la connexió entre els diferents horts, volem rehabilitar la xarxa de camins amb millores de la infraestructura i la senyalització per donar a conèixer les hortes i generar així recorreguts culturals i d'oci entre les diferents hortes.

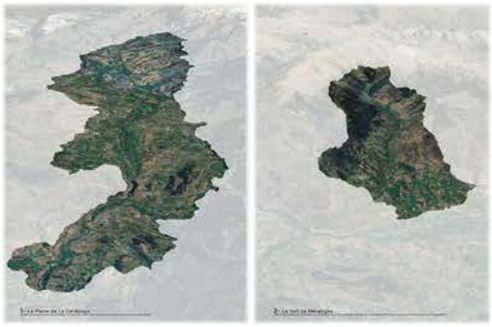

Plànols d'unitats geogràfiques

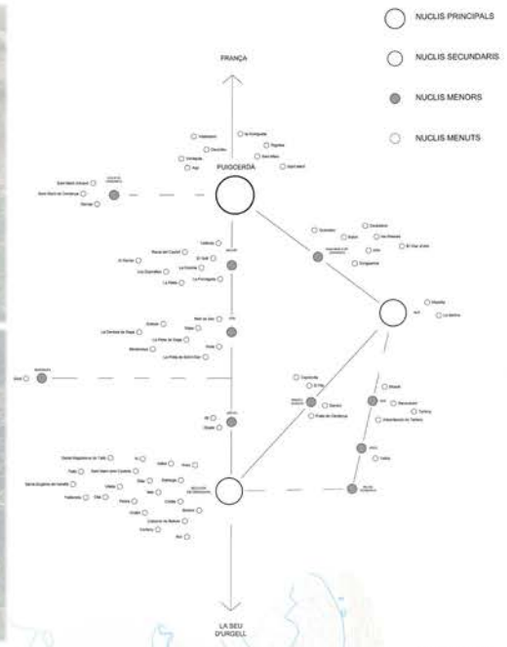

Plànol de nodes

Vista de la plana de La Cerdanya

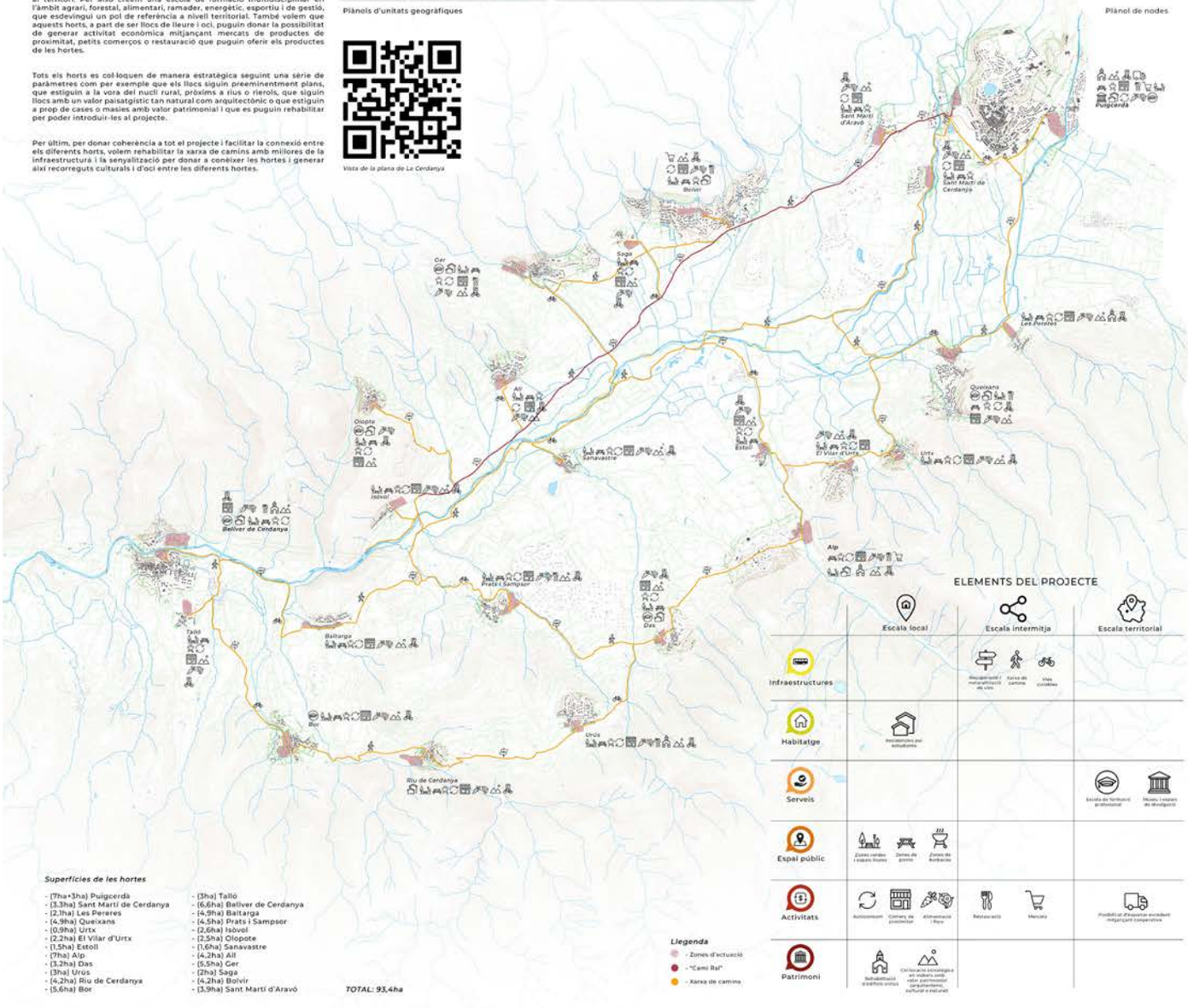

Superfícies de les hortes

- (7ha+3ha) Puigcerdà
- (3,3ha) Sant Martí de Cerdanya
- (2,1ha) Les Pereres
- (4,9ha) Queixans
- (0,9ha) Urtx
- (2,2ha) El Vilar d'Urtx
- (1,5ha) Estoll
- (7ha) Alp
- (3,2ha) Das
- (3ha) Urús
- (4,2ha) Riu de Cerdanya
- (5,6ha) Bor
- (3ha) Talló
- (6,6ha) Bolvir de Cerdanya
- (4,9ha) Baltarga
- (4,5ha) Prats i Sampsor
- (2,6ha) Isòvol
- (2,5ha) Olopote
- (1,6ha) Sanavastre
- (4,2ha) All
- (5,5ha) Ger
- (2ha) Saga
- (4,2ha) Bolvir
- (3,9ha) Sant Martí d'Aravó

TOTAL: 93,4ha

Llegenda
- Zones d'actuació
- "Camí Ral"
- Xarxa de camins

ELEMENTS DEL PROJECTE

	Escala local	Escala intermitja	Escala territorial
Infraestructures		Recuperació i naturalització de vies; Xarxa de camins; Vies ciclables	
Habitatge	Habitatges per estudiants		
Serveis			Escola de formació professional; Museu i espais de divulgació
Espai públic	Zones verdes i espais lliures; Zones de gronxs; Zones de barbacoes		
Activitats	Autoconsum; Comerç de proximitat; Alimentació i flors	Restauració; Mercats	Possibilitat d'exportar excedent mitjançant cooperativa
Patrimoni	Rehabilitació d'edificis antics	Col·locació escultòrica a un vidrier amb valor patrimonial (arquitectònic, cultural o natural)	

Imatges del Mas Sant Josep (Alp)

Imatges de les hortes de Caldes (Caldes de Montbui)

Referències

Per realitzar el nostre projecte ens hem recolzat sobretot en la referència del nostre cas d'estudi, les hortes de Caldes de Montbui.

Ens va semblar un projecte molt interessant ja que recuperava unes hortes que daten de l'època romana i que gaudien d'una situació privilegiada, entre el casc antic de Caldes i el riu. Un problema de sanejament i falta d'aigua va ser el que va propiciar la recuperació d'aquestes hortes com a lloc de conreu, però també com a nou espai públic per al poble. Aquest caràcter dual és el que hem volgut traslladar a la nostra proposta de les Hortes de La Cerdanya.

Pel que fa a la referència dels nostres companys, hem escollit la proposta d'en Jordi i la Júlia. Ells han treballat la recuperació del patrimoni industrial de la Cerdanya. Un patrimoni molt desconegut i que ens sembla molt interessant com a projecte.

Hem introduït al nostre projecte la recuperació del Mas Sant Jospep i també de la Serradora del Portero per introduir part del notsre programa ja que va molt en la línia d'allò que nosaltres també proposàvem, la recuperació del patrimoni arquitectònic per introduir-lo als nostres projectes

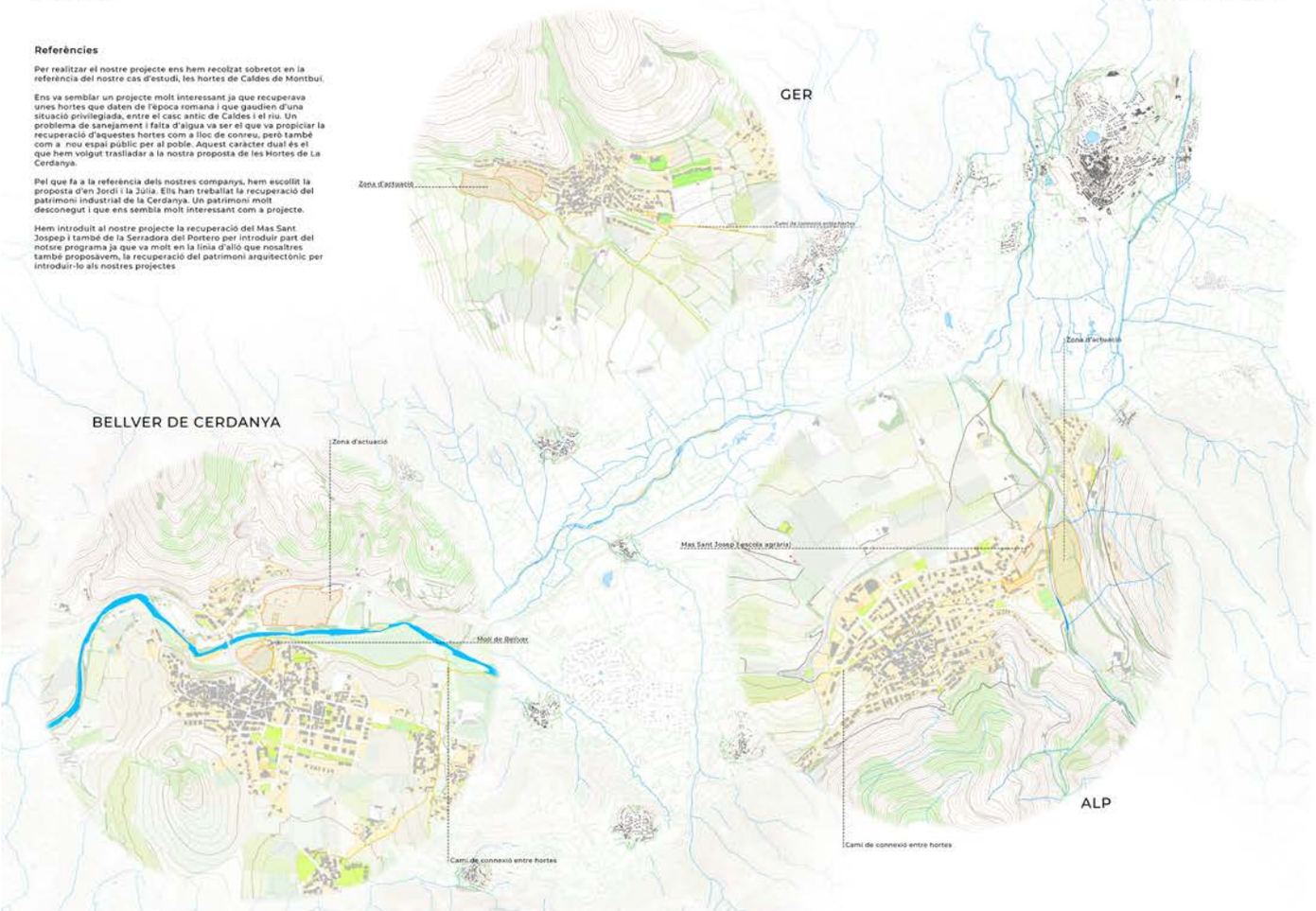

ELEMENTS DEL PROJECTE

	Infraestructures	Habitatge	Serveis	Espai públic	Activitats	Patrimoni
Escala local		Residències per estudiants L'Ajuntament vol promoure la construcció de residències per estudiants per tal de fomentar la vida universitària a la Cerdanya.		Zones verdes i espais lliures Zones de pícnic Zones de barbacoa A les hortes hi ha un espai públic de caràcter divers. Aquest espai està pensat per a tothom, des de nens fins a gent gran. Hi ha zones de pícnic, zones de barbacoa, zones verdes i espais lliures.	Autoconsum Comerç de proximitat Alimentació i flors Les hortes tenen un caràcter multifuncional. Amb això ens referim a que allò que es produeix a les hortes pot ser per l'autoconsum i també s'hi pot fer negoci mitjançant comerç de proximitat per la comarca. Els productes que s'hi poden produir van des d'aliments fins a flors.	Rehabilitació d'edifici o entorn Col·locació museïtzació en indrets amb valor patrimonial (arquitectònic, cultural o natural) Rehabilitació d'antics edificis o murets per tal de donar-li nou ús. Aquest edifici podria ser un bon lloc per fer-hi un museu, un espai per a les escoles, per als residents, per als estudiants o inclús un espai per a tots els anteriors. Aquest edifici podria ser un bon lloc per fer-hi un museu, un espai per a les escoles, per als residents, per als estudiants o inclús un espai per a tots els anteriors.
Escala intermitja	Recuperació i millora/creació de vies Xarxa de camins Vies ciclables - Recuperar i acondicionar la xarxa de camins existents a la plana de La Cerdanya per tal de connectar tots els horts projectats a cada poble. - Fomentar la connexió entre els pobles i els horts amb vies pacificades on s'hi doni prioritat als vianants i on també es disposi d'un vehicle/transport públic per desplaçar-se entre pobles - Que aquest camins també siguin favorables al ús de la bicicleta. Això vol dir que les vies han de ser el més generoses i amb pendents poc pronunciats, sempre pel sota del 6%.				Restauració Mercats A més de la possibilitat de vendre els productes a comerç de proximitat, també hi ha la possibilitat de vendre els productes a mercats temàtics sobre l'agricultura ecològica o mercats setmanals als pobles. També volem potenciar la gastronomia d'establiments de restauració que treballin com oferta el producte local que es conrea als horts.	
Escala territorial			Escola de formació professional Museu i espais de divulgació Escola de formació multidisciplinar en l'àmbit agrari, forestal, alimentari, ramader, energètic, social, i de gestió d'empreses agràries per ser referència a nivell territorial. Presència en visor del patrimoni de La Cerdanya a través d'espais museístics i de divulgació que donin a conèixer el patrimoni agrari, ramader, natural i cultural de la plana.		Possibilitat d'agrupar associats mitjançant cooperativa Disposant del nivell de producció i gràcies a la gran quantitat d'hectàrees cerealícoles, també hi ha la possibilitat de constituir una cooperativa que pugui establir els productes produïts a les hortes.	

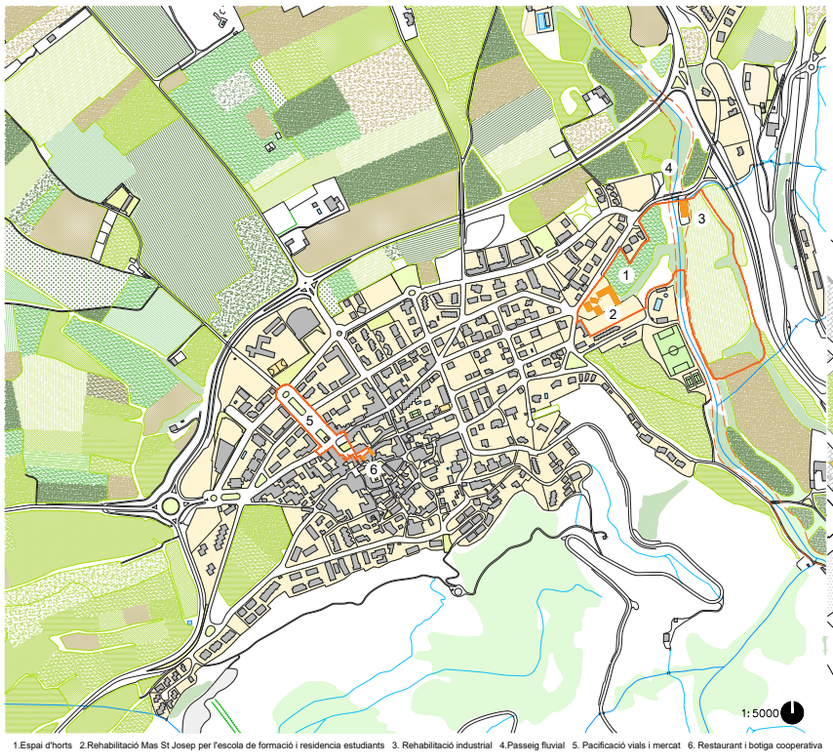

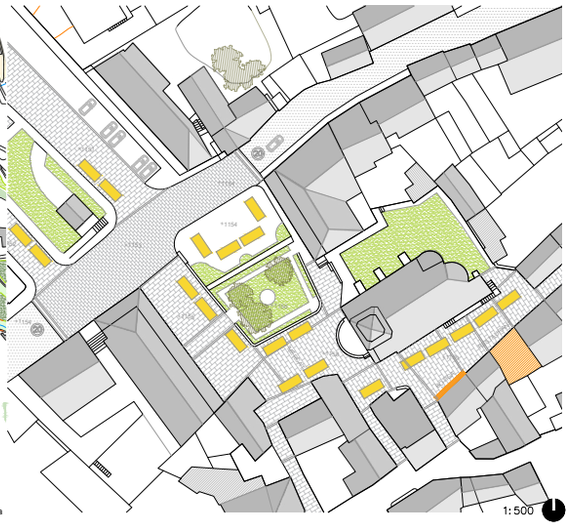

1.Espai d'horts 2.Rehabilitació Mas St Josep per l'escola de formació i residencia estudiants 3. Rehabilitació industrial 4.Passeig fluvial 5. Pacificació vials i mercat 6. Restaurant i botiga cooperativa

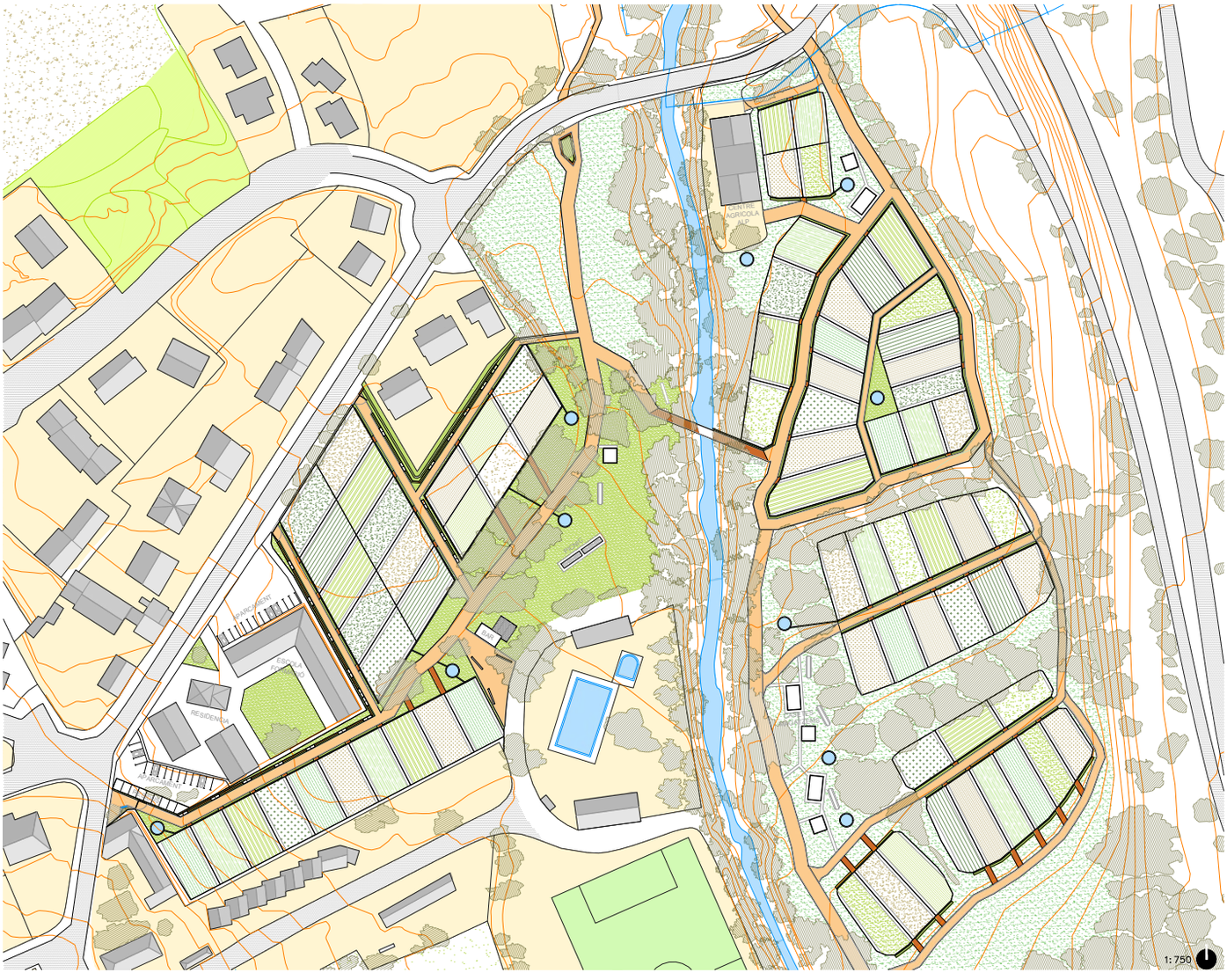

ALÇAT MERCAT PLAÇA MAJOR
1:200

ALÇAT BOTIGA I RESTAURANT C/ST PERE
1:200

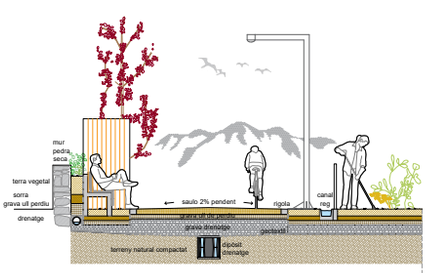

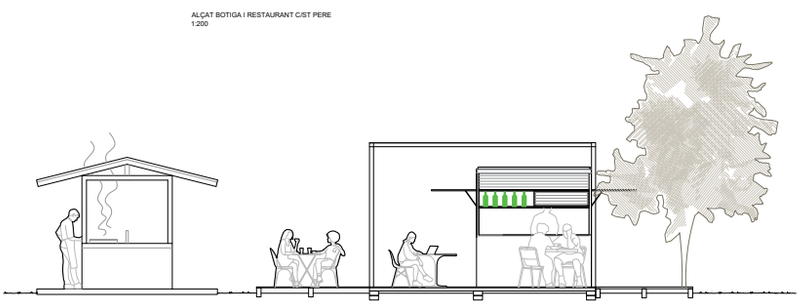

BAR I ZONA DE PICNIC
1:50

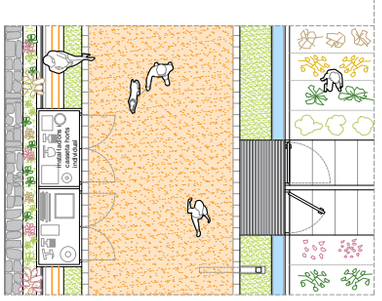

PLANTA I SECCIÓ TIPUS HORTS I PASSEIG
1:50

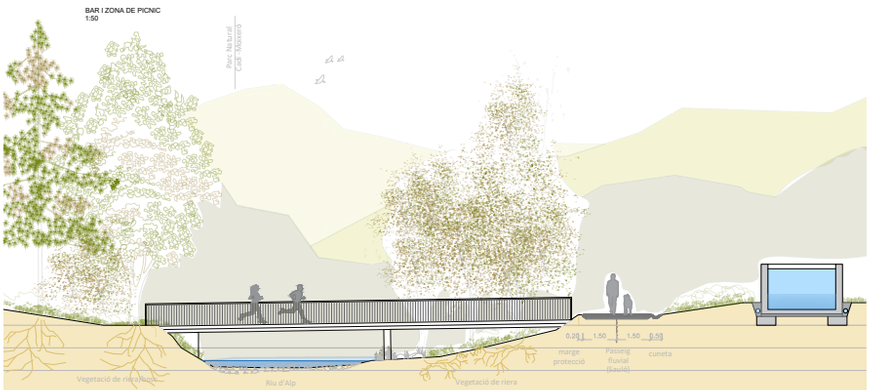

PASSEIG FLUVIAL PONT I BASSES DE REG
1:100

ESCOLA I HORTS

D.A.F.O

DEBILITATS

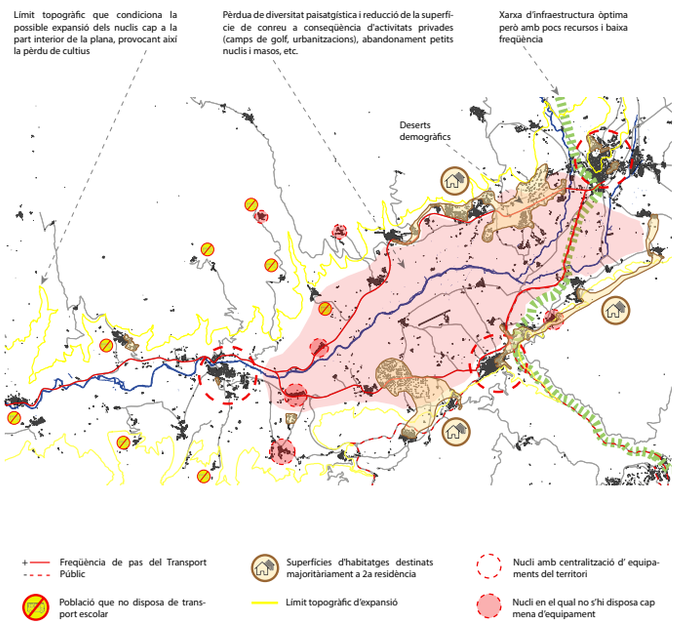

AMENACES

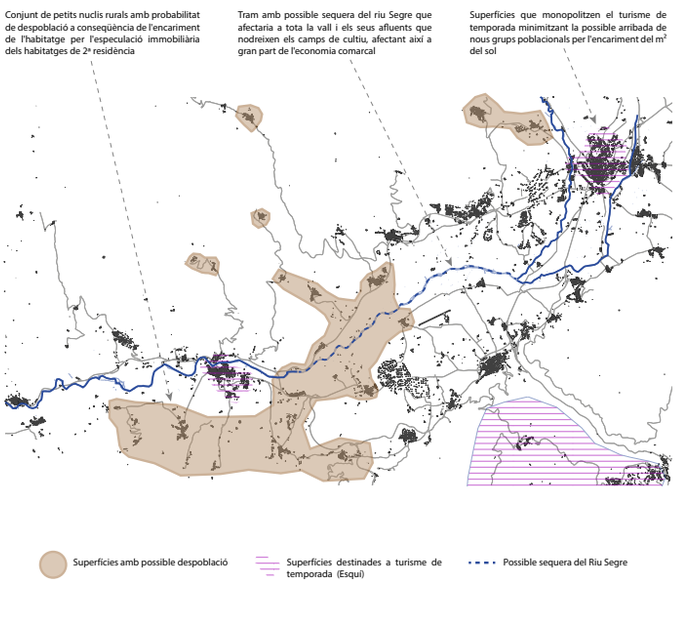

Freqüència de pas del Transport Públic

Població que no disposa de transport escolar

Superfícies d'habitatges destinats majoritàriament a 2a residència

Límit topogràfic d'expansió

Nucli amb centralització d' equipaments del territori

Nucli en el qual no s'hi disposa cap mena d'equipament

Superfícies amb possible despoblació

Superfícies destinades a turisme de temporada (Esquí)

Possible sequera del Riu Segre

FORTALESES

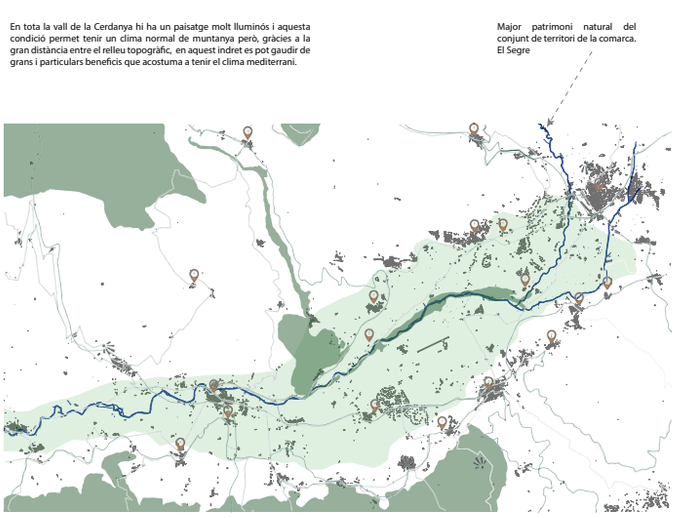

OPORTUNITATS

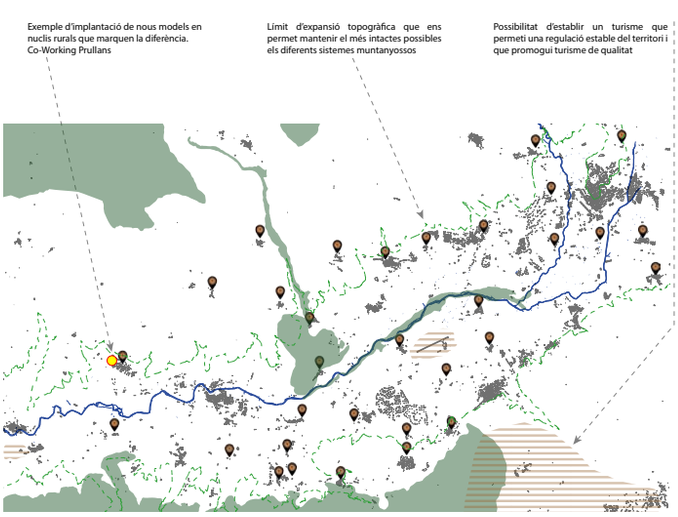

Superfície d´Espai Natural Protegit

Superfície tradició agrària

Ruta de senderisme principal

Ruta de senderisme secundària

Església

Mirador

Església amb possible nou us (Possible reactivació econòmica)

Superfícies amb un turisme regular en el temps, sostenible i respectuos

Superfície d´Espai Natural Protegit

Límit d'expansió topogràfica

PROPOSTA TERRITORIAL

En el projecte arrela't es produeixen diverses actuacions al llarg del territori per tal de poder millorar la vida de les persones de la zona i dotar-los d'uns recursos òptims.

La intervenció de major repercussió i que serà la que ens ajuda a articular la resta és una actuació a través del llarg del riu Segre dins la zona de la Cerdanya. Aquesta actuació sempre es realitza de forma respectuosa i sostenible amb l'ambient i vetllant per les zones naturals protegides, per tal d'obtenir un gran passeig fluvial per la zona central de l'anell. D'aquesta manera podem traspassar de forma fàcil la barrera natural física que suposa el riu i treure profit del qual abans era una limitació i convertir-ho ara en un benefici.

Això ens permet generar un element de comú denominador amb la resta d'intervencions que serà l'encarregat de treballar com a lligam entre un seguit de xarxes proposades a diverses escales de repercussió.

Partint d'aquest passeig es generen un seguit de camins que permeten arribar a diferents poblacions que considerem potenciables per tal d'arribar a generar aquesta xarxa que defensem. El passeig compta amb diverses aturades al llarg del seu trajecte per tal de poder gaudir de la flora i la fauna de la zona i per revitalitzar, en la seva part intermèdia, un gran espai natural protegit. Al llarg de la resta d'aturades es proposen diverses activitats que permeten continuar gaudint d'aquest indret.

Per altra banda, i tenint en compte la pèrdua d'identitat en els diversos nuclis més allunyats de les infraestructures principals i la pèrdua de diversitat paisatgística, hem considerat oportú realitzar un projecte d'abast territorial a una escala local en cadascuna de les places del poble de cada població realitzant diverses millores per dotar d'un espai de reunió òptim i amb millors condicions pels habitants de cada nucli i poder arribar a promoure una activitat turística per tal que es prevegi interès per poder veure cada element artístic al llarg dels diversos pobles.

Considerem que una millora de les infraestructures del transport públic de la plana amb els nuclis d'alta muntanya és imprescindible, ja que en aquest indret ens trobem amb una topografia que dificulta força l'accés per mitjà d'un transport que no sigui particular i rodat. Per aquest motiu es proposa generar una nova xarxa de connexions, en aquest cas d'escala més territorial, però que es pot dur a terme gràcies a les petites intervencions realitzades anteriorment d'habilitar les places majors dels pobles perquè aquests busos hi puguin arribar i, per tant, l'accessibilitat augmenti i millori.

Per tal d'aprofitar un dels majors atractius turístics de la zona com són aquests sistemes muntanyosos i tenint com a suport de connexió el passeig fluvial. Un cop estudiades les diferents rutes de senderisme preexistents del territori, decidim intervenir en major grau i de forma continuada al llarg del sender de la Circular del Cadí (GR - 150). L'objectiu és generar un recorregut amb diversos elements arquitectònics per emfatitzar i revitalitzar aquests elements de gran valor patrimonial, tant arquitectònic com paisatgístic i natural i dotar a la població d'espais més accessibles.

Una de les intervencions amb les quals cal anar més amb compte i que considerem més delicada és intentar revitalitzar econòmicament un territori, ja que per a fer-ho correctament cal conèixer molt bé els costums, la manera de viure i les necessitats de cadascun dels nuclis. Per aquest motiu, hem decidit actuar de forma cautelar a escala global dotant superfícies per dur a terme diferents activitats a l'aire lliure vinculades a l'oci i el turisme i intervenir amb més caràcter formal a un indret on considerem que podem generar un nou nucli d'activitat que permeti fomentar una economia circular en el territori a partir de productes de proximitat de la terra.

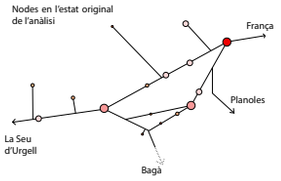

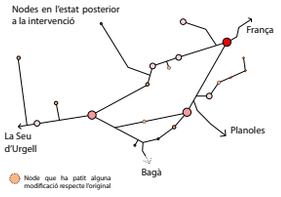

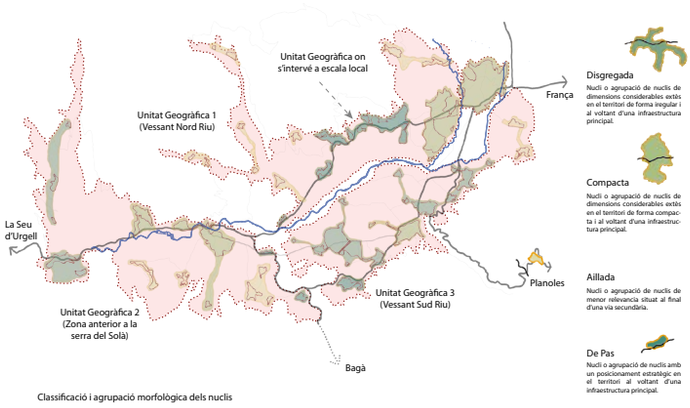

Classificació i agrupació morfològica dels nuclis

Estratègia d'intervenció a replicar en altres indrets per tal de generar una repercusió a escala territorial

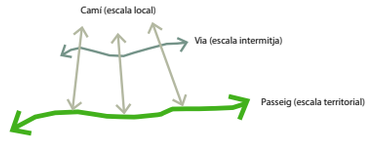

Zones on s'ha replicat l'estratègia

1 - Connexió Ger - Saga - Bolvir
2 - Connexió Sampsor - Prats - Sanavastre - Fontanals
3 - Connexió Queixans - Les Pereres - Vilallobent - Age

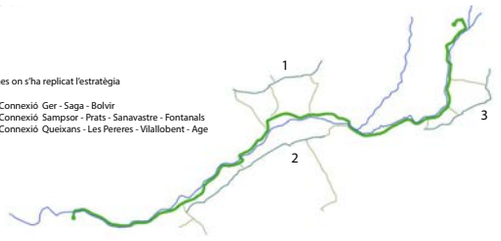

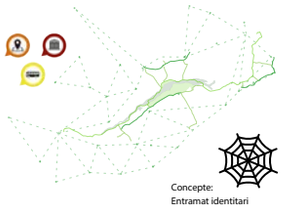

Activació de l'espai públic amb la intervenció en les places de poble de cada nucli per generar una identitat global.

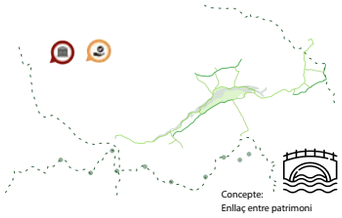

Connexió de caire natural de diferents rutes de senderisme amb valor patrimonial.

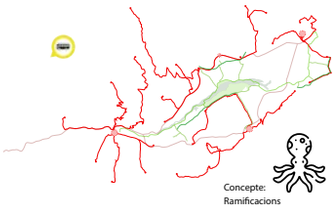

Millora i ampliació de la xarxa de mobilitat entre els nuclis principals de la zona amb els nuclis d'alta muntanya.

Reactivació de les activitats en diverses zones per tal de fomentar l'economia circular i el moviment de població entre municipis

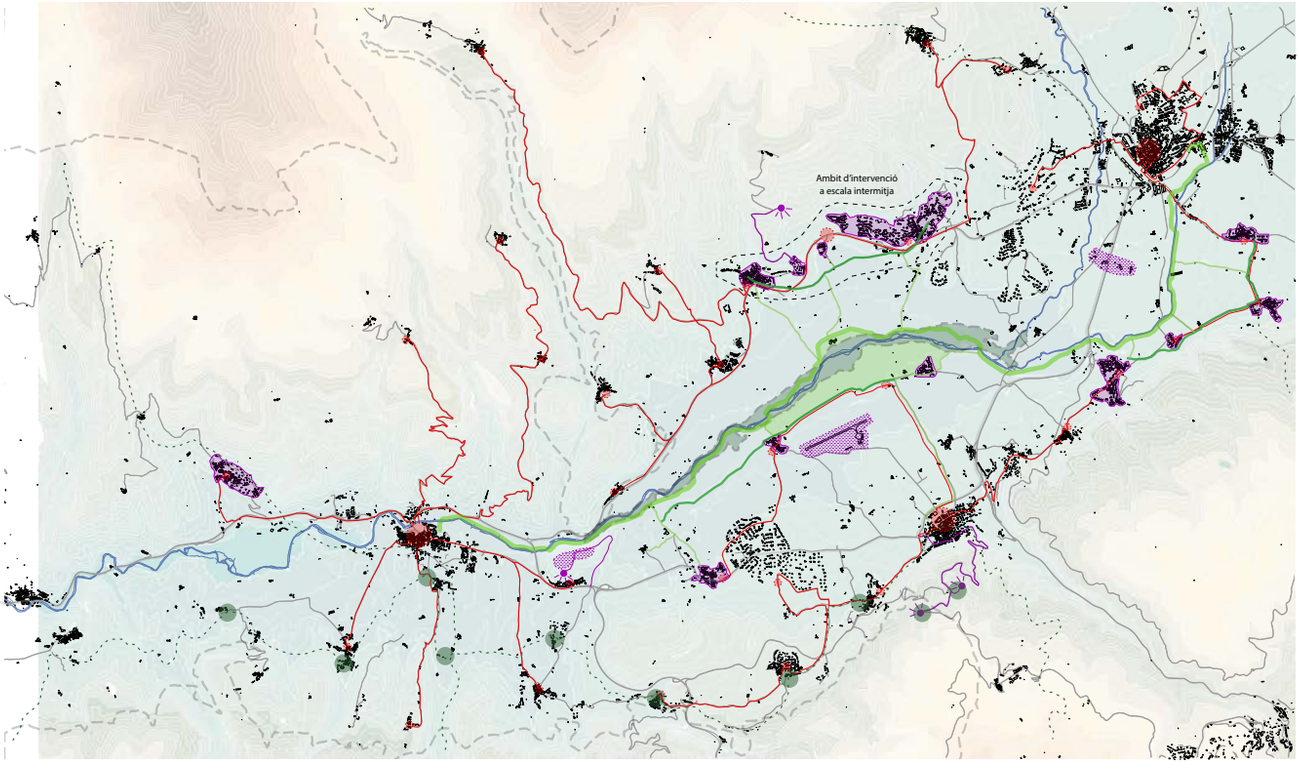

PROPOSTA LOCAL

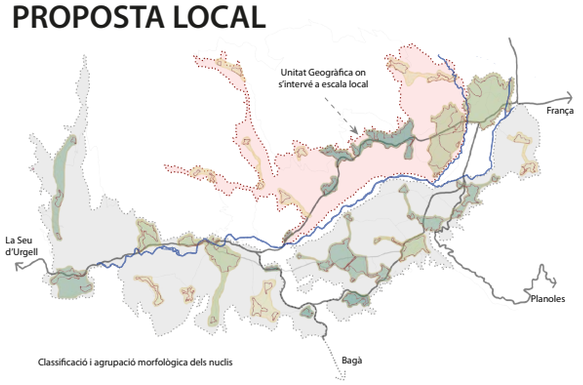

Classificació i agrupació morfològica dels nuclis

Activació de l'economia i repoblació del territori gràcies a la implementació de:

- Mercat d'escala territorial
- Complex de coworking amb allotjaments de curta durada
- Seu central d'una Red Espai Test Agrari (RETA) amb diferents sucursals al llarg del territori de la Cerdanya
- Cooperativa d'habitatge

Diagrama explicatiu d'actuacions a escala local

Zona Intervenció

Línia bus interurbà proposat a escala territorial per millorar connexió de transport públic

Programa introduït a cada volumetria:

1 - Cooperativa d'Habitatges
2 - Complex Coworking + Curtes Estades
3 - Oficines de logiítica de RETA
4 - Mercat de proximitat a escala territorial
5 - Bar - Restaurant vinculat al Mercat i RETA
6 - Conreus de la RETA (Red Espais Test Agràri)

Superfícies dels edificis preexistents en els que s'intervé:

- COLIVING (SUP. TOTAL SOLAR = 1800 m2)
- COMPLEX COWORKING
  - MÒDUL CURTES ESTANCES = 420 m2
  - ESPAI COWORKING = 3300 m2
- OFICINES RETA = 200 m2
- MERCAT TERRITORIAL = 1200 m2
- BAR - RESTAURANT = 260 m2

Edificis complex Coworking

Edifici Seu central RETA

Edifici Mercat Territorial

Plànol de proposta E / 1:1000

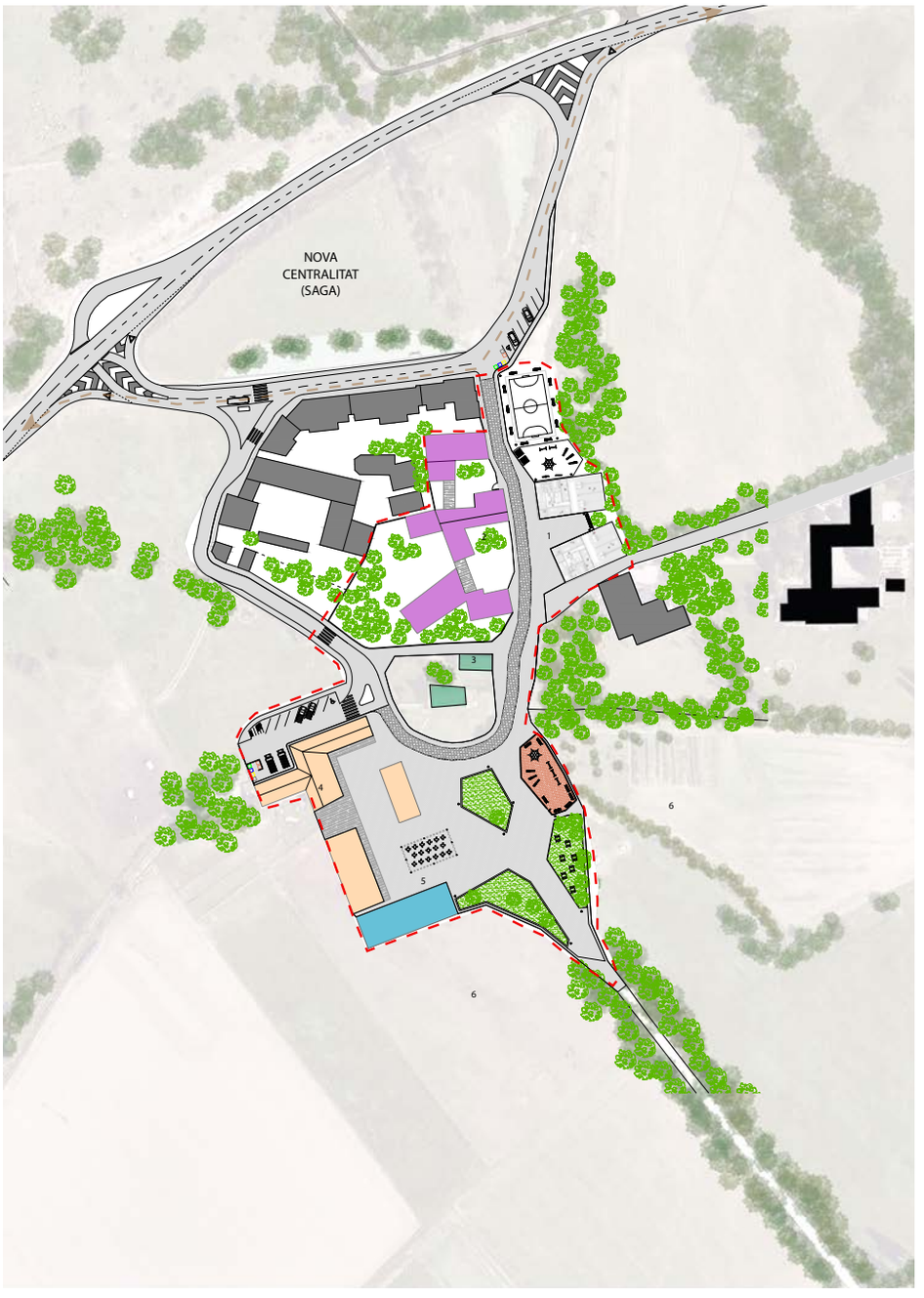

CREEM LA NOSTRA XARXA, UNA NOVA CENTRALITAT

PROPOSTA LOCAL

Axonometria del conjunt de la nova centralitat

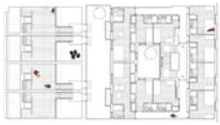

Cooperativa d'habitatges utilitzada com a referència per tal d'estipular una tipologia d'espais i ambiets que volem introduir din el projecte.

Materialitat de fusta respectuós amb el medi ambient i amb elements reguladors innerts amb els patis interiors que ens permeten generar una passera interior que interconnecta els dos volums que hem decidir aplicar en aquest cas.

Cooperativa d'Habitatges a Madrid, Tetuan. ch + qs arquitectos.

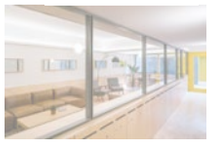

RETA

Red d'Espais Test Agrari

El propòsit d'aquests espais és fomentar el relleu generacional en el sector agrari implementant espais test agraris per a contribuir en un mon rural viu, dinàmic i sostenible. Això permet una incorporació progressiva al sector agrari i la transferència de conneixements.

El pròposit d'aquesta intervenció és generar una seu central a Saga on es vol generar aquesta nova revitalització del comerç i la economia i per això es durà a terme un espai distribuit en arxipèleg i de forma permanent tot i que els cultius puguin anar variant amb les diverses estacions.

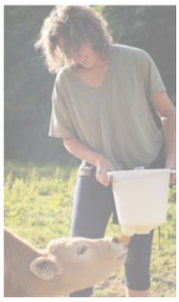

La utilització d'aquests espais poden ser tant per conrear com per utilitzar de pastura per animals ja que lo interessant d'aquèsta metodologia és l'assaig de noves tècniques remaderes o agricultores.

El fet de implantar aquest model en el nostre projecte i haver instaurat un mercat d'escala territorial, ens permetobtenir productes de Km o gràcies a la economia circular que s'esdevé de tenir aquests espais a la vora.

La intenció és abastir al poble i poder comerciar amb la resta de professionals dedicats al sector al llarg de la zona per tal de generar interaccions tant humanes com econòmiques.

Elements característics de Saga - Materialitat del poble - Fotomuntatges

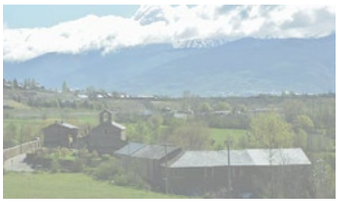

Al llarg de tot el poble s'hi veuen dues materialitats molt diferents ja que hi ha part del poble que encara és originàri mentre l'altra vessant s'ha construit de nou i segueix la morfologia d'habitatge de segona residència.

Tots els edificis preexistents es troben amb greus afectacions estructurals i quan es realitzin les diferents intervencions en aquestes volumetries s'hi haurà de modificar la materialitat interior però l'aparença exterior, en tot moment, es preten mantenir la essència originaria de murs de paredat.

Per últim destacar les espectaculars visuals de la zona de la vall i els sistemes muntanyossos de fons que permeten una vida més agradable i amb millor qualitat sens dubte.

1 - Visuals de la vall des del mirador que es genera a la part alta del nucli de Ger .

2 - Canvi d'ús realitzat a una antiga església en desús i s'ha introduït el programa logístic de la RETA (oficines , magatzem d'eines , gestió de neteja personal , etc.)

3 - Aprofitaments d'espais diàfans com les esglésies d'una nau per introduir programa divers, en aquest cas alguna paradeta d'algun de la resta de Espais Test Agrari que posteriorment portaran el seu producte al mercat territorial.

4 - Plaça de poble intervinguda amb una correcta pavimentació, si és necessari, l'element d'infraestructura que permet una bona accessibilitat (marquesina característica) i al fons un exemple d'element artístic, un mural.

5 - Intervenció mínima i de forma delicada a l'hora de travessar el riu. Preservem la preexistència sense envair els espais naturals protegits.

6 - Espai Públic de qualitat a la vora del riu o en algun indret amb suficient superficie per gaudir d'aquest clima característic de la vall que es troba entre Muntanya - Mediterrani.

NÚCLEOS RURALES SINÉRGICOS

Se trataría de asentamientos rurales distantes en los cascos urbanos consolidados, y que ejercen sinergias entre ellos, con conexiones y complicidades efectivas, y que son capaces de dibujar un escenario relativamente estable de actividades económicas.

En el esquema de La Cerdaña aparecen marcados los pueblos que forman parte de un núcleo sinérgico.

- 5 000 - 10 000 hab. (pueblo grande)
- 1 000 - 5 000 hab. (pueblo mediano)
- 100 - 1 000 hab. (pueblo pequeño)
- x < 100 hab. (masías, edificios aislados)

LA CERDAÑA

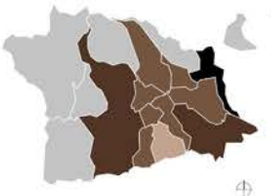

ESQUEMA | LA CERDAÑA

SECTORIZACIÓN DE LA INTERVENCIÓN

EQUIPAMIENTOS
- Servicios sanitarios
- Instituciones docentes
- Supermercados
- Edificios significativos
- Cementerios
- Cuevas

DATOS DINÁMICOS
- Población mayor
- Primera vivienda
- Población joven
- Población
- Vivienda vacía
- Segunda vivienda

NUEVAS CONEXIONES

Este esquema muestra las conexiones actuales de la red viaria principal que uno los diferentes pueblos además de una propuesta esquemática de los pueblos que se podría unir a través de unas nuevas carreteras (se explicará más adelante con el D.A.F.O.

ESQUEMA | PLANO DE CONECTIVIDAD

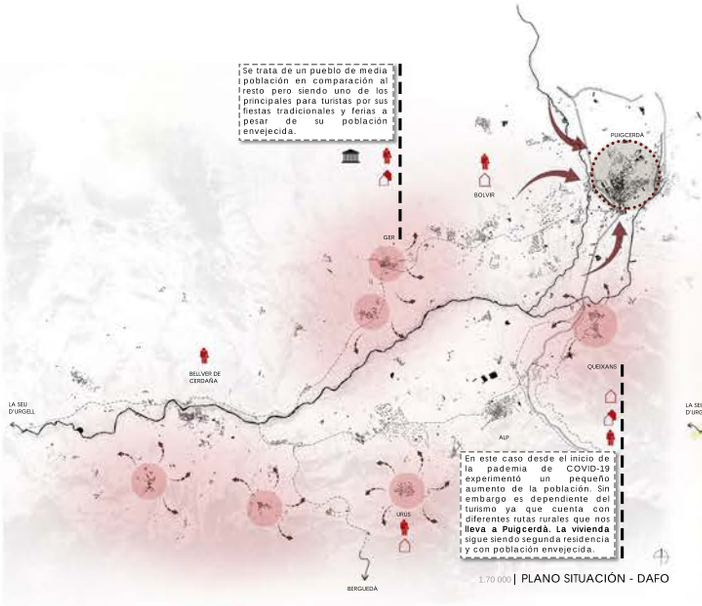

1.70 000 | PLANO SITUACIÓN - DAFO

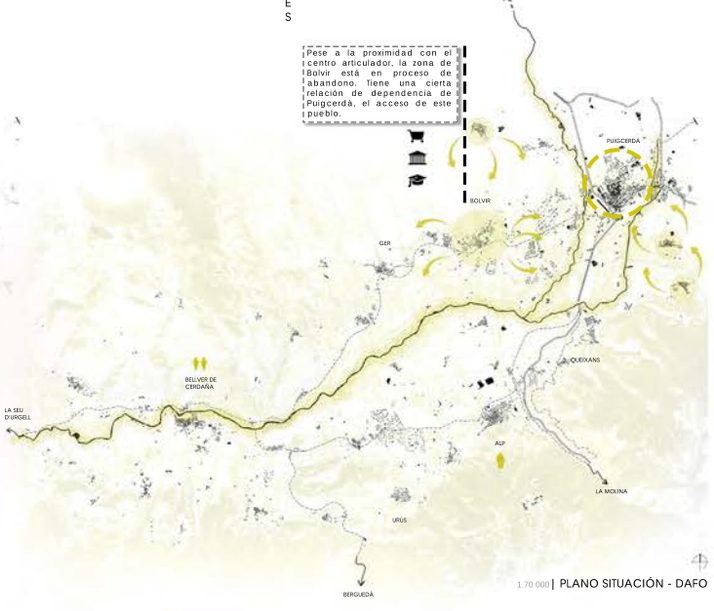

1.70 000 | PLANO SITUACIÓN - DAFO

D DEBILIDADES

- Mucha población con segunda residencia.
- Accesibilidad de transporte público.
- Pocos equipamientos dotacionales (escuelas / centros sanitarios).

En este análisis podemos ver como existe una despoblación de algunos pueblos y como Puigcerdá es el único pueblo que gana población. Existe mucho movimiento de la población, la mayoría se desplaza a Puigcerdá.

También estos mismos pueblos que pierden población son los que tienen falta de transporte público o que tienen que mejorarlo.

- Línea existente de Renfe
- Carreteras principales
- Movimiento poblacional
- Aumento de población
- Desplazamiento con mayor intensidad

A AMENAZAS

- Posibilidad de sequía.
- Escasa potenciación de la actividad económica del sector primario del territorio.
- Despoblación y abandono de los núcleos rurales más pequeños.

Esta zona cuenta con varias amenazas, una de las más relevantes es la sequía que sufre y está sufriendo poco a poco el río. También es una amenaza la despoblación constante de los pueblos más aislados y sin conexión de transporte público, gran parte marcha a ciudades y otras a Puigcerdá lo cual con el paso **del obligará a cambios en el pueblo.**

Una amenaza a destacar sería la escasa potenciación de la actividad en el sector primario del territorio

- Sequía
- Movimiento poblacional
- Áreas de mala permeabilidad

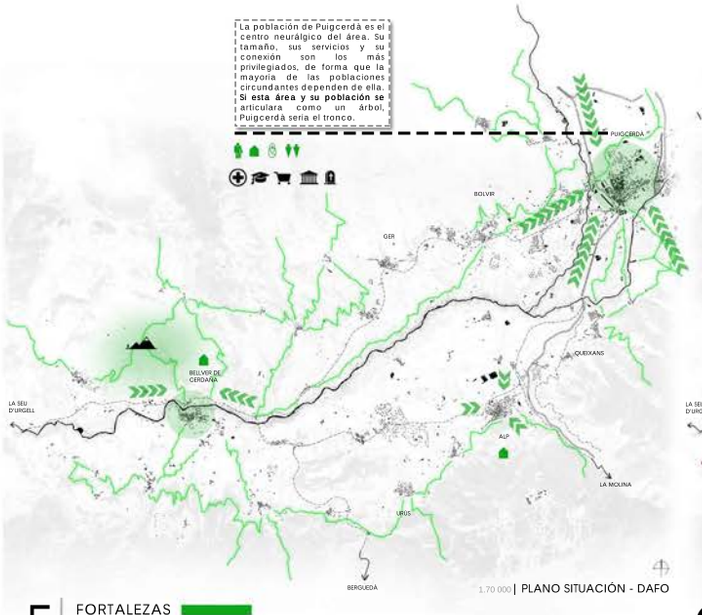

1.70 000 | PLANO SITUACIÓN - DAFO

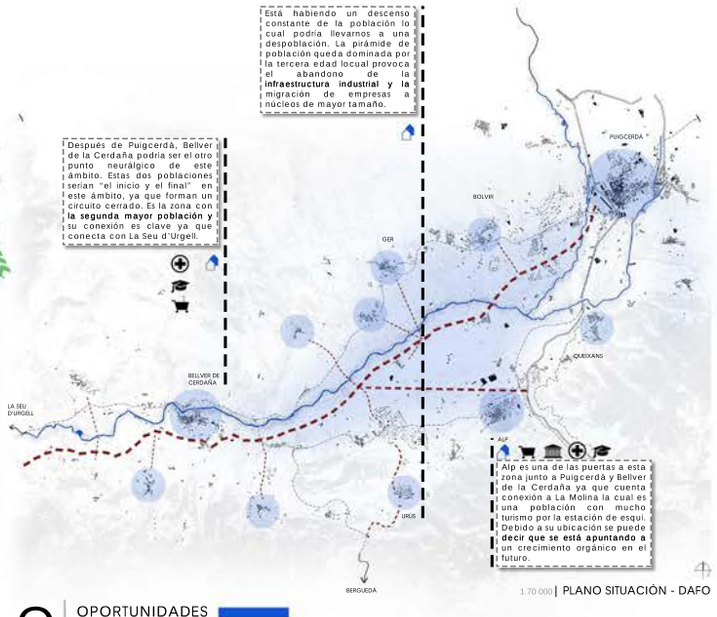

1.70 000 | PLANO SITUACIÓN - DAFO

F FORTALEZAS

- Tradición agraria.
- Paisaje natural y arquitectónico.
- Rutas y senderos para atraer turismo.

Nos encontramos en una zona donde la naturaleza es un elemento que nos sirve como fortaleza por eso podemos destacar las rutas y senderos ya que esto atrae a muchos turistas lo cual mejora la economía.

Antiguamente esta zona destacaba por una tradición agraria lo cual podría ser una fortaleza, aprovechar y mejorar esto.

- Rutas caminando
- Buena conexión de transporte público

O OPORTUNIDADES

- Mejor conectividad con el transporte metropolitano ferroviario (Puigcerdà - La Seu d'Urgell).
- Promover el aprovechamiento del turimo natural y cultural.
- Generar actividad económica.
- Promover la gastronomía y festividades tradicionales.

Después de analizar las debilidades, amenzas y fortalezas que sufre este territorio no hay dudas que una oportunidad sería el aprovechamiento y mejora del terreno, tanto el que está en uso como en desuso.

Teniendo en cuenta que también hay falta de conexiones de transporte público, una oportunidad sería mejor estas conexiones e implementar recorridos de transportes públicos.

- Nuevas conexiones ferroviarias
- Nuevas conexiones con los pueblos

HISTORIA

El trigo ha tenido una importancia significativa en la Cerdanya a lo largo de su historia. La Cerdanya, con su terreno fértil y clima favorable, ha sido tradicionalmente una región agrícola, y el cultivo del trigo ha sido uno de los pilares de su economía y sustento. El trigo ha sido una de las principales fuentes de alimento en la Cerdanya. Con él se producían productos básicos como el pan, que ha sido un elemento central en la dieta local durante siglos. La harina de trigo se utilizaba también en una variedad de recetas tradicionales, incluyendo productos de repostería y pastas. Históricamente, la economía de la Cerdanya ha estado dominada por la agricultura, y el trigo ha sido uno de los cultivos más importantes.

La producción y comercio de trigo contribuyeron al sustento económico de la región, permitiendo a los agricultores locales intercambiar su cosecha por otros bienes y servicios. La Cerdanya, con sus veranos suaves y suelos fértiles, ofrecía condiciones ideales para el cultivo del trigo. Los agricultores locales desarrollaron técnicas agrícolas adaptadas a las condiciones específicas de la región, lo que permitió la sostenibilidad de la producción a lo largo del tiempo. Los campos de trigo han moldeado el paisaje de la Cerdanya. Los cultivos han influido en la configuración del territorio, creando un mosaico de campos que caracteriza la región. Este paisaje agrícola ha tenido también una importancia estética y cultural.El trigo ha sido fundamental en la Cerdanya no solo como base alimentaria, sino también como motor económico y cultural. Su cultivo ha influido profundamente en la vida cotidiana, la economía, las tradiciones y el paisaje de la región.

Imágenes del cultivo en sus orígenes | La Cerdaña

PRODUCTOS DEL TRIGO

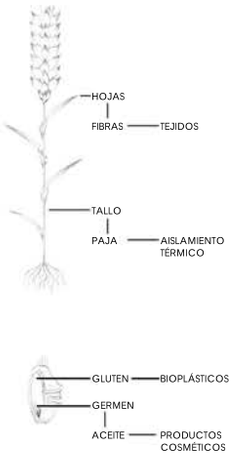

PROPUESTA GENERAL | ESCALA TERRITORIAL

Nuestro proyecto global tiene como objetivo regenerar la economía local mediante la puesta en valor de las raíces del territorio, consiguiendo así también de manera colateral, genera puestos de trabajo, que se cree nueva vivienda, reinversión en los municipios,...

Nuestra propuesta tiene como base poner en valor los cultivos del trigo primigenio, ya que es un cereal de una alta calidad y que además históricamente fue el motor económico de la zona. En cuanto a la zona cultivable, aplicaremos dos mecanismos distintos para conseguir esto. En la zona donde actualmente se cultivan cereales de menor calidad, aplicaremos unas bonificaciones que motivarán a los agricultores a cultivar trigo. Y en las zonas donde este campo ha sido abandonado, pretendemos recuperarlo e implementar el cultivo del trigo primigenio. Para apoyar este cultivo del trigo, lo que hacemos es generar en primera instancia, una industria que procese el trigo y aproveche todas las partes de la planta. Los desechos de esta primera industria se usarán para volver a dotar de nitrógeno al suelo.

Posteriormente, generamos una industria secundaria que aprovecha estas partes que ya hemos separado del trigo para generar productos ecológicos que nos ayuden a luchar contra el cambio climático y a dar valor a los productos de la tierra. De manera añadida a todo esto, como medida para adelantarnos a los posibles problemas de escasez de agua que prevemos que abran en el futuro como consecuencia del calentamiento global, hemos creado un sistema de almacenamiento de agua de lluvia para complementar el riego en caso de falta de agua.

GRÁFICO DE LLUVIAS

Este gráfico nos muestra la lluvia a lo largo de cinco años durante cada mes y la cantidad de agua que necesita el trigo para su cultivo de forma eficiente.

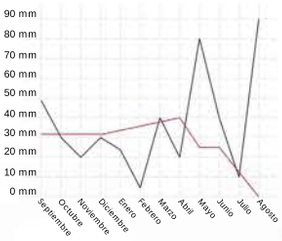

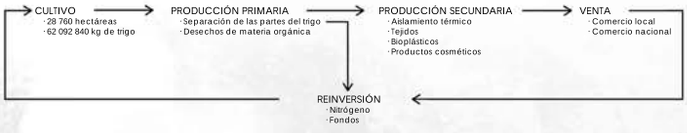

PROCESO

A partir del estudio realizado anteriormente, hemos ideado un proyecto que estimula la economía del valle recuperando el cultivo del trigo prehistórico generando dos intervenciones físicas que nos generan 3 tipos de transformación de los municipios. En los municipios más cercanos al campo donde situamos los graneros, respetamos su equilibrio entre campo y montaña haciendo que sean los centros de control del área cultivada. En los municipios en los que implementamos nueva industria planificaremos una área de crecimiento urbano para albergar a los nuevos trabajadores del Valle. Finalmente, al transformar la economía del Valle, los municipios donde no establecemos ningún elemento de la producción del trigo, también crecerán en población.

ESQUEMA ESTRATEGIA

El esquema muestra la propuesta de una forma más clara. Se puede ver la relación de los pueblos y sus diferentes cualidades junto a los ejes verdes que se plantean en dirección directa al río.

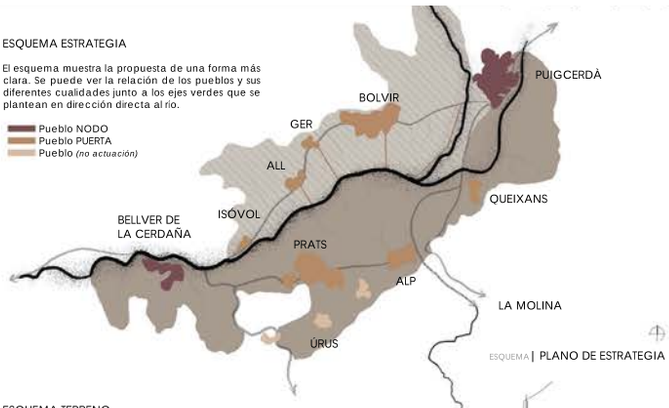

ESQUEMA | PLANO DE ESTRATEGIA

ESQUEMA TERRENO

En este esquema se puede observar de forma más clara los ejes verdes de la propuesta en relación con el tipo de terreno que tenemos a su alrededor.

En la parte inferior del río vemos como cambia notablemente el tipo de terreno y las carreteras secundarias que tendrán un uso principal a la hora de la movilización del producto.

ESQUEMA | PLANO DEL TERRENO

1.35 000 | PLANO SITUACIÓN - PROPUESTA

NUCLIS RURALS SINÈRGICS

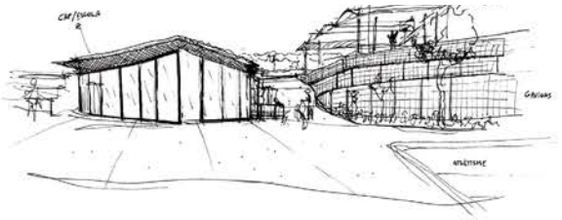

Propuesta de Ernest Cristòfol - Máximo Fernández | Perspectiva

Este esquema a una escala intermedia podemos ver gran parte del terreno que recuperamos para nuestro parque del trigo y como se generan rieras y recogidas de agua que pasan por el terreno para así facilitar la recogida de agua y el riego de los campos de cultivo.

También se puede ver estarían conectados todos los pueblos puerta a través de la N-240 acabando en Bellver (pueblo nodo) para así tener una mejor distribución del producto cosechado.

ESQUEMA | PLANO ESCALA INTERMEDIA

PLANTA SITUACIÓN | ESCALA INTERMEDIA | 1.15 000

Este plano muestra con más detalle los territorios donde se hace la intervención y como se componen a través de las diferentes rieras o recorridos del agua. Destacan dos pueblos con diferencia a los demás ya que son los pueblos donde se hará la propuesta más detallada y la unión con la referencia prevista.

LEYENDA

- Terreno 2
- Terreno 1 | Parque agrario
- Rio
- Corredores verdes
- Carreteras secundarias
- Carreteras conexión entre pueblos
- Sequia

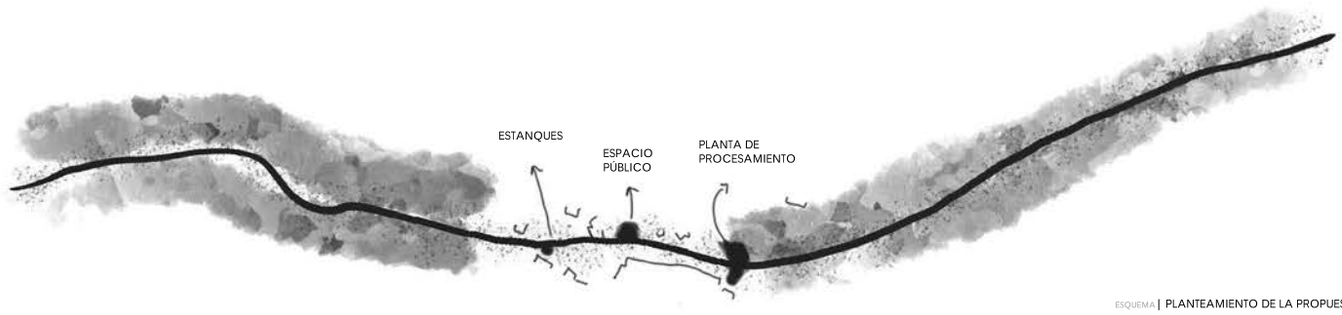

ESQUEMA | PLANTEAMIENTO DE LA PROPUESTA

EMPLAZAMIENTO | 1.2 500

AXONOMETRIA - PROPUESTAS | VOLUMETRIA

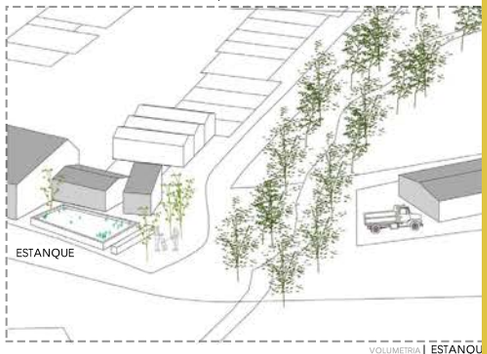

VOLUMETRIA | ESTANQUE

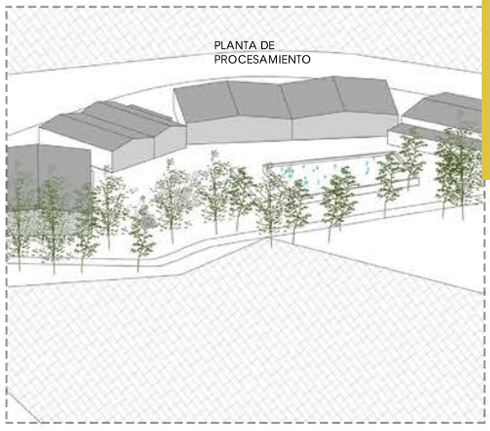

VOLUMETRIA | PLANTA DE PROCESAMIENTO

PROPUESTA GENERAL | ESCALA INTERMEDIA

Todo lo mencionado anteriormente lo implementamos en el territorio mediante la colocación de industria primaria en todas esas localidades que, por estar conectadas alrededor de la nacional, ejercen una función de puerta respecto al campo. Estas localidades que ejercen de entrada al campo también serán las que albergarán en distintos puntos pequeños estancos que almacenarán el agua de lluvia recogida. Esta agua cuando en época de sequía será repartida mediante un sistema de regadío tradicional por la zona de cultivo. Esta medida **permitirá** que los cultivos puedan prosperar aunque las condiciones sean adversas, adelantándose así a las posibles sequías que provocará el cambio climático en el futuro.

La industria secundaria la colocaremos en los municipios más grandes que se encuentran en los extremos del valle y que cierran este ejerciendo así la función de nodo. En estas localidades centraremos nuestros esfuerzos en crear nueva vivienda así como puntos de interés cultural y social como museos, cooperativas...Por último, tendremos esos pequeños municipios que constan de un número escaso de vivienda , y que, aunque nosotros no implantamos una propuesta física si se verán afectados por el desarrollo económico de la zona y, por tanto aparecerá en ellos más población.

PROPUESTA DE REFERENCIA | ERNEST CRISTÒFOL - MÁXIMO FERNÁNDEZ

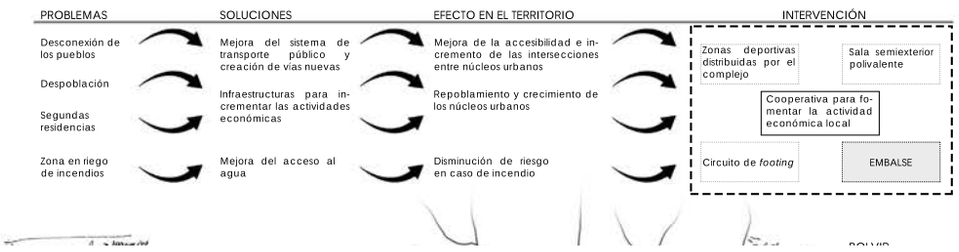

PROPUESTA ALL

Como anteriormente hemos explicado nuestro proyecto, tiene un conjunto de pueblos al que les otorgamos el carácter de pueblo puerta. Estas poblaciones absorben la función de ejercer de diafragma entre el campo y el resto del territorio. Estos pueblos son los receptores del trigo y los que en la industria situada en estos se procesará para que éste se pueda consumir.

En una segunda fase de proyecto, hemos añadido a nuestro proyecto original un sistema de estanques que lo que nos permiten es recoger agua de lluvia y agua de los torrentes para almacenarla. Esa agua se filtrará en ese mismo estanque y por lo tanto será apta para el uso en los campos.

Nuestra propuesta consiste en situar estos pequeños estanques en unas plazas que generamos y que serán puntos de reunión otorgando así más espacio público a los municipios.

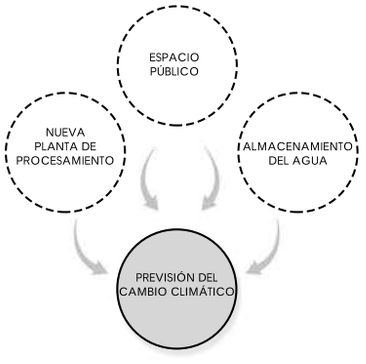

RECORRIDO DEL AGUA

ESQUEMA | DISTRIBUCIÓN A TRAVÉS DEL TERRENO

ESQUEMA | ANÁLISIS RECORRIDO DEL AGUA

PROPUESTA BELLVER DE LA CERDAÑA

En nuestro proyecto, el pueblo de Bellver de la Cerdaña tiene una gran importancia por su ubicación y porque destaca por encima de casi todos los pueblos en la Cerdaña en muchos aspectos. Es un ejemplo de uno de los dos municipios que ejercen como NODO en este proyecto.

Hemos generado varios proyectos ya que es una gran zona. Después de un análisis de los equipamientos del lugar vimos que para que nuestro proyecto funcione satisfactoriamente estaría bien que el pueblo cuente con un museo relacionado con el trigo, una cooperativa, una industria para la distribución del trigo y como esto generará empleos al igual que en los pueblos puertas, se plantean viviendas temporales y unas pequeñas locales.

Estas intervenciones están distribuidas de forma estudiada (respetando los ejes principales y parcelas en desuso) en el pueblo, cada programa se adapta a su emplazamiento dependiendo de sus diferentes usos. Por ejemplo, el museo se encontraría en el centro del pueblo cerca de la carretera principal que atraviesa el pueblo, la industria quedaría en un lugar más periférico cerca del terreno y con acceso directo a la carretera principal del pueblo.

ESQUEMAS

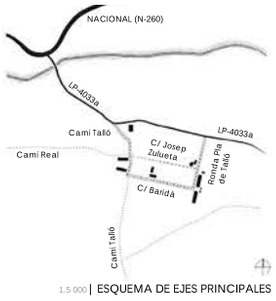

1.5 000 | ESQUEMA DE EJES PRINCIPALES

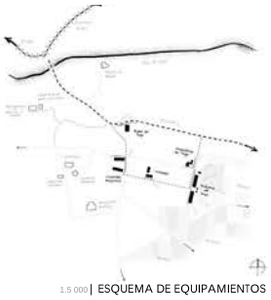

1.5 000 | ESQUEMA DE EQUIPAMIENTOS

1.5 000 | ESQUEMA PROPUESTA

EMPLAZAMIENTO | 1.2 000

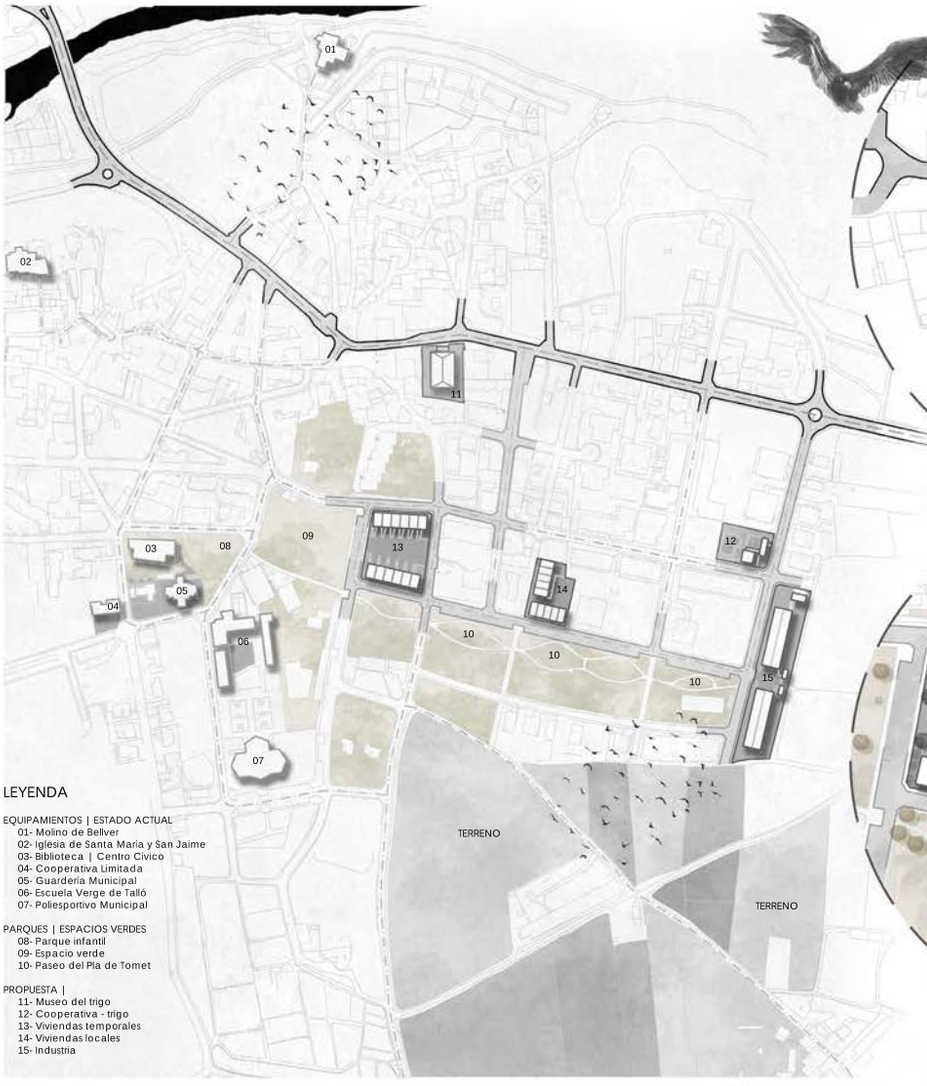

LEYENDA

EQUIPAMIENTOS | ESTADO ACTUAL
- 01- Molino de Bellver
- 02- Iglesia de Santa María y San Jaime
- 03- Biblioteca | Centro Cívico
- 04- Cooperativa Limitada
- 05- Guardería Municipal
- 06- Escuela Verge de Tallò
- 07- Poliesportivo Municipal

PARQUES | ESPACIOS VERDES
- 08- Parque infantil
- 09- Espacio verde
- 10- Paseo del Pla de Tomet

PROPUESTA |
- 11- Museo del trigo
- 12- Cooperativa - trigo
- 13- Viviendas temporales
- 14- Viviendas locales
- 15- Industria

DETALLLES DE PROPUESTA | 1.1 000

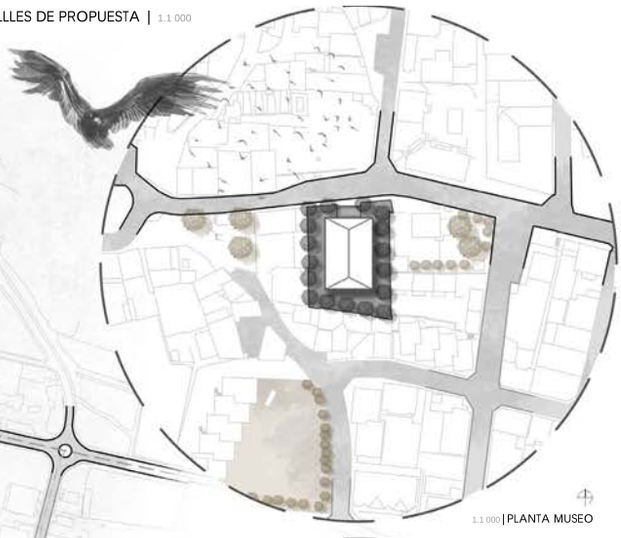

1.1 000 | PLANTA MUSEO

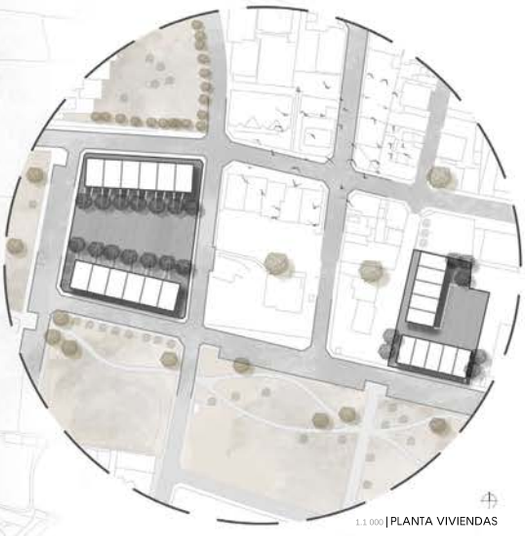

1.1 000 | PLANTA VIVIENDAS

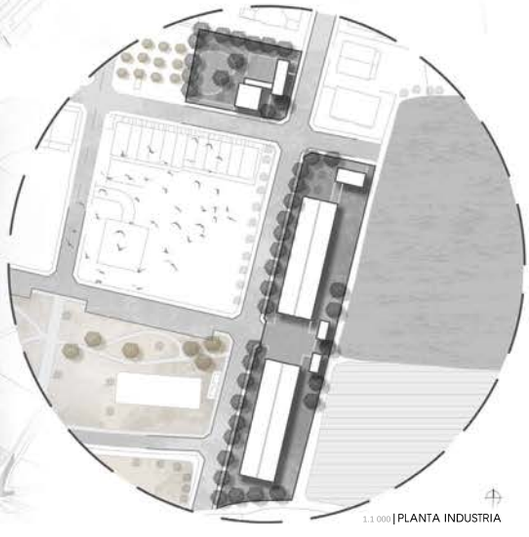

1.1 000 | PLANTA INDUSTRIA

AXONOMETRIA - PROPUESTAS | VOLUMETRIA

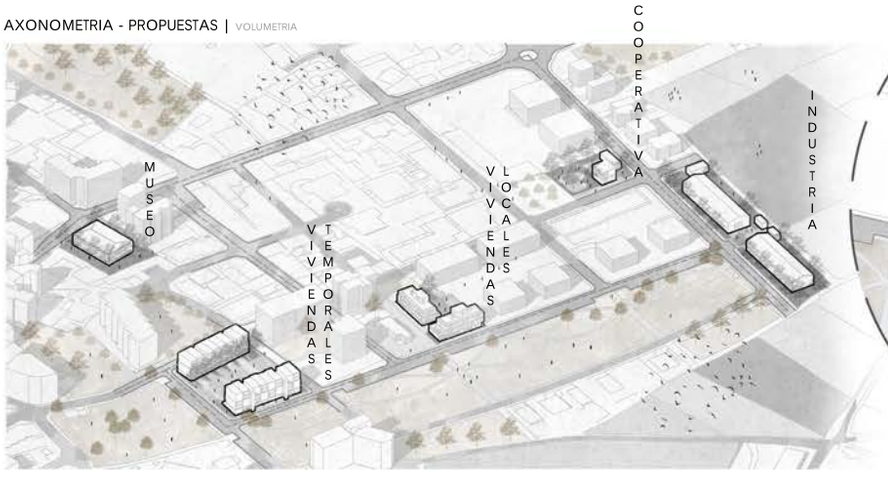

La Vall de l'Alt Segre

NEOPAGESSOS
Casa d'Estudi 48
U6t
Producte de proximitat i qualitat = potencia l'activitat econòmica local
Cicle biològic tancat = impacte positiu al medi
MIXING DWELLINGS AND FARMINGS - FARM ALMERE
Contexto histórico y situación
Reparto de usos en el espacio
RAMADERIA EXTENSIVA

NUCLIS RURALS PERIURBANS

NÚCLEOS PERIURBANOS *PERIURBAN SETTLEMENTS*

Se trata de asentamientos rurales situados en la periferia y proximidad de ciudades grandes o intermedias. Estos núcleos rurales mantienen su propia identidad y, a menudo, basan sus economías en actividades agrarias, aunque también tienen otras economías alternativas relevantes. El hecho de encontrarse cerca de ciudades consolidadas da lugar a núcleos de múltiples tipologías diferentes, desde asentamientos autónomos hasta enclaves residenciales de ciudades dormitorio. Estos núcleos no suelen perder población, incluso tienen crecimientos poblacionales positivos, y los servicios básicos están mayoritariamente resueltos por la proximidad del núcleo urbano de referencia. En este caso, hemos estado trabajando en los núcleos periurbanos del entorno de la Seu d'Urgell.

These are rural settlements located on the periphery and proximity of large or intermediate cities. These rural centers maintain their own identity and often base their economies on agricultural activities, but they also have other relevant alternative economies. Being close to consolidated cities results in nuclei of multiple different typologies, ranging from autonomous settlements to residential enclaves of commuter towns. These centers typically do not lose population; in fact, they often experience positive population growth, and basic services are largely addressed by the proximity of the reference urban center. In this case, we have been working on the peri-urban nuclei around La Seu d'Urgell.

NUCLIS RURALS PERIURBANS

Es tracta d'assentaments rurals situats en la perifèria i proximitat de ciutats grans o intermitges. Aquests nuclis rurals mantenen la seva pròpia identitat, i sovint basen les seves economies en les activitats agràries, però tenen altres economies alternatives rellevants. El fet de trobar-se a prop de ciutats consolidades deriva en nuclis de múltiples tipologies diferents, des d'assentaments autònoms fins a enclavaments residencials de ciutats dormitori. Aquests nuclis no acostumen a perdre població, fins i tot tenen creixements poblacionals positius, i els serveis bàsics estan majoritàriament resolts per la proximitat del nucli urbà de referència. En aquest cas, hem estat treballant els nuclis periurbans de l'entorn de la Seu d'Urgell.

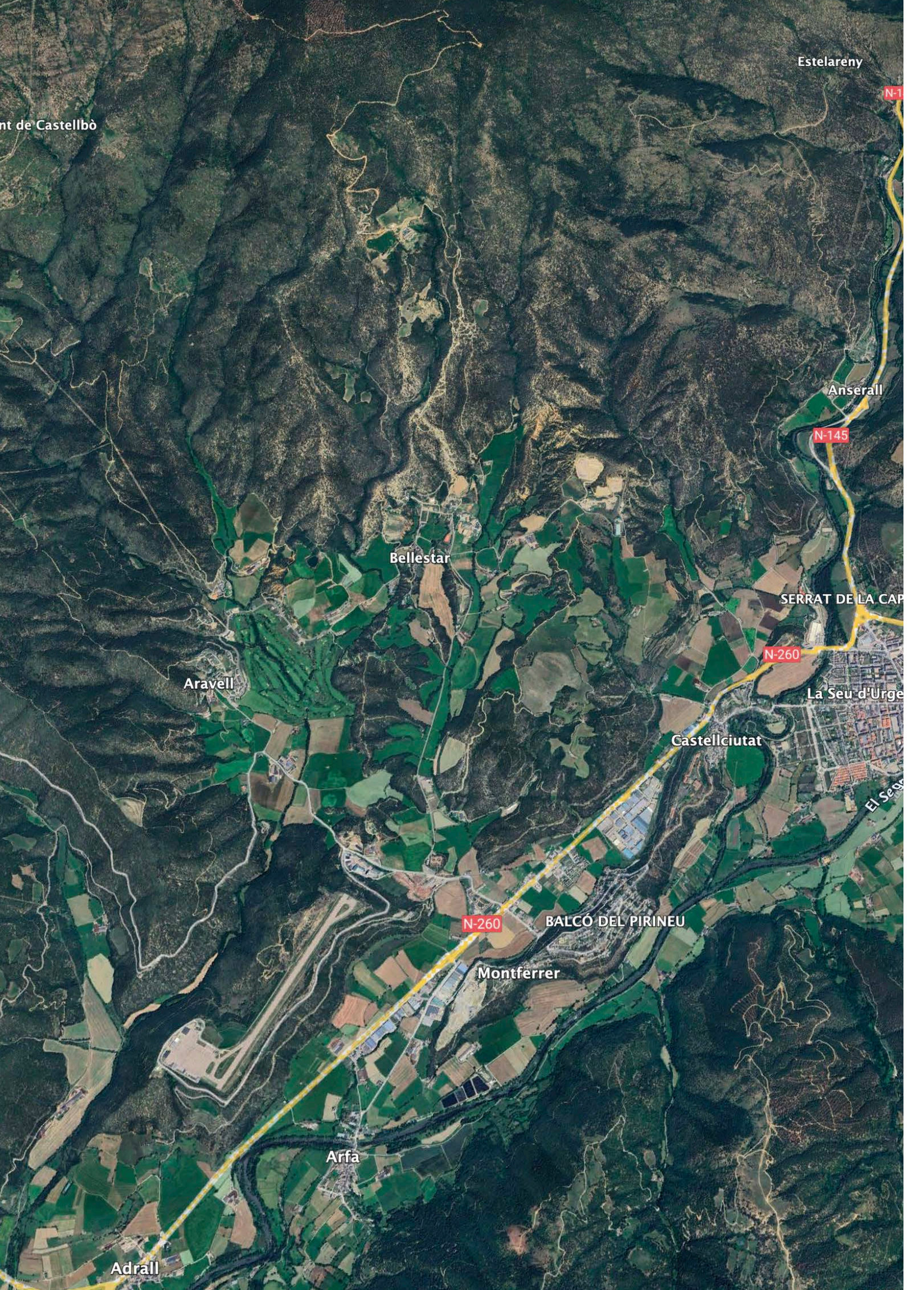
Estelareny
nt de Castellbò
Anserall
N-145
Bellestar
SERRAT DE LA CAP
N-260
Aravell
La Seu d'Urge
Castellciutat
N-260
BALCÓ DEL PIRINEU
Montferrer
Arfa
Adrall

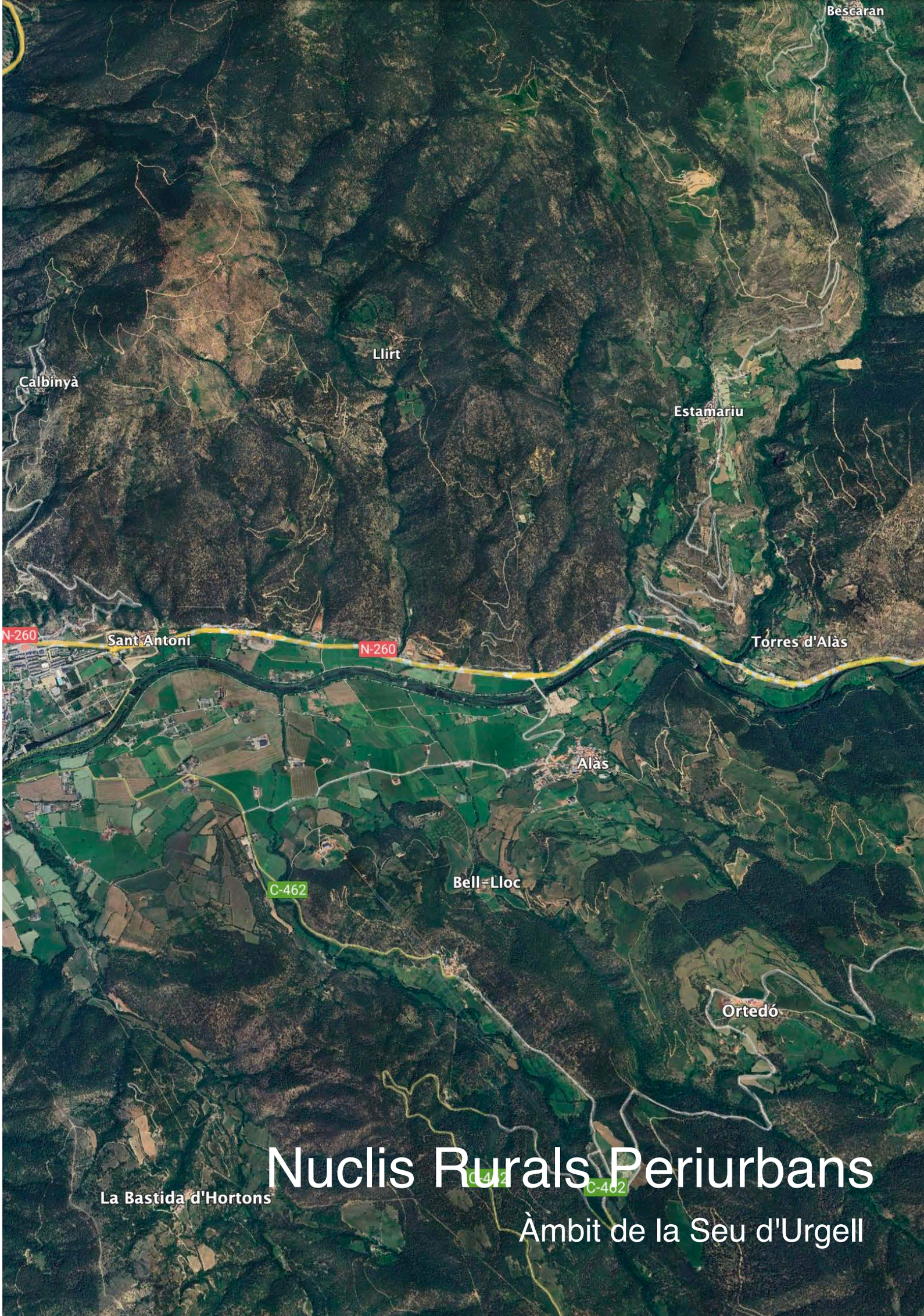

Nuclis Rurals Periurbans

Àmbit de la Seu d'Urgell

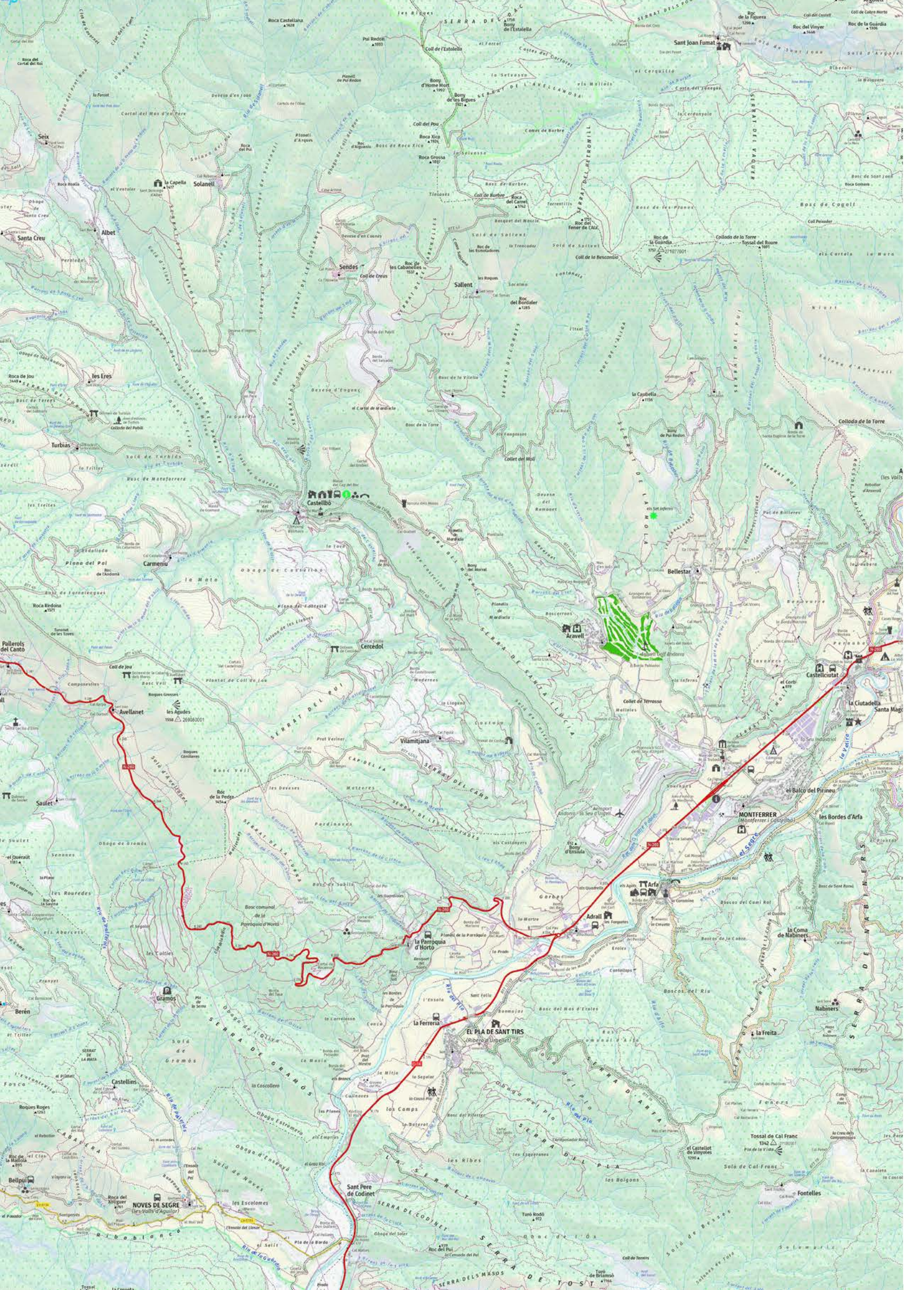
Sant Joan Fumat
Roc de la Figuera 1298
Roc del Vinyer 1446
Roc de la Guàrdia 1306
Roca Castellana 1628
Pui Redon 1033
Bony de l'Estalella 1958
Coll de l'Estolella
Bony d'Home Mort 1992
Bony de les Bigues 1921
Roca Xico 1926
Roca Grossa 1887
Coll del Pou
Coll de Burbre
Roca del Carrer 1762
Roc del Fener de l'Alz 1751
Roc de la Guardia 1750
Collada de la Torre
Tossal del Roure 1691
Coll de la Bescansio
Roc de les Cabanetes 1537
Coll de Creus
Sendes
Salient
Roc del Bordaler 1285
Seix
Solanell
la Capella 1417
Albet
Santa Creu
Roca Roalla
Roca del Pui
Roca del Cortal del Roi
Roca de Jou 1448
les Eres
Turbias
Castellbó
Carmenu
Pallerols del Cantó
Avellanet
les Agudes 1558
Coll de Jou
Cercedol
Saulet
Roc de la Pedra 1454
Vilamitjana
Gramos
Berén
Castellins
Roques Roges 1263
Bellpuig
Roca del Xoliguer 961
NOVES DE SEGRE
(les Valls d'Aguilar)
les Escolomes
Sant Pere de Codinet
la Parroquia d'Horto
la Ferreria
EL PLA DE SANT TIRS
(Ribera d'Urgellet)
Adrall
Arfa
MONTFERRER
(Montferrer i Castellbò)
Castellciutat
la Ciutadella
Santa Mag
el Balcó del Pirineu
les Bordes d'Arfa
la Coma de Nabiners
Nabiners
la Freita
Tossal de Cal Franc 1342
el Castellet de Vinyoles 1298
Fontelles
Bellestar
Aravell
Collet de Terrasso
Collet del Moll
Colloda de la Torre
la Caubella 1156
Bony de Pui Redon
Roca Redona 1571
Roc de l'Andorà
Roc de la Pedra 1454
Turó de Briansó 1766
Coll de Teners
Roc del Pui
Pla de la Borda
Riu de la Guàrdia
Riu de Pallerols
Riu del Pla
Riu de Nabiners
Riu de Sant Joan
Riu de Sant Romà
el Segre
la Valira
Riu de Sant Joan
Riu de Sant Romà
Riu de Nabiners
Riu del Pla
Riu de Pallerols
Riu de la Guàrdia
Riu de Bellestar

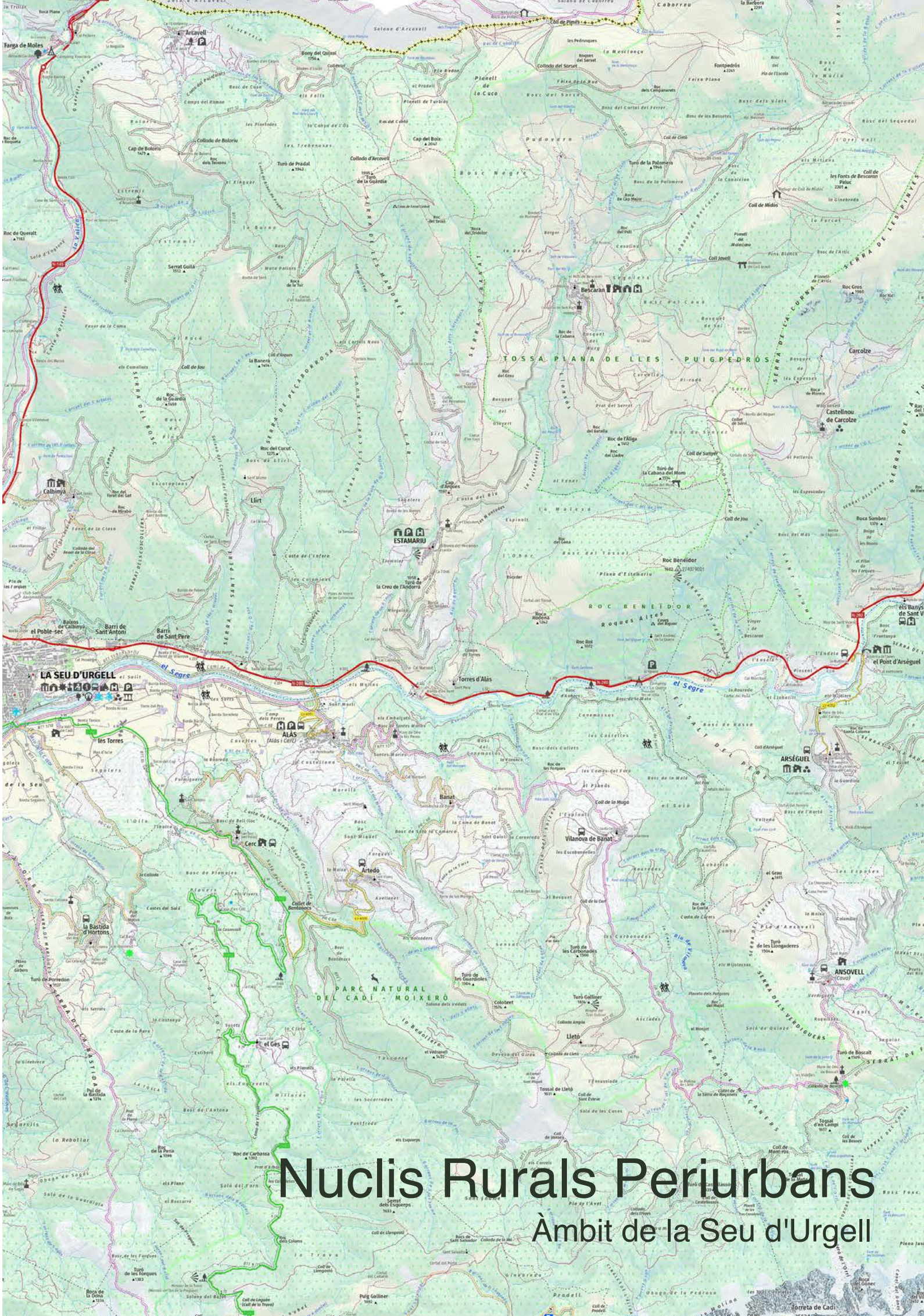
Nuclis Rurals Periurbans
Àmbit de la Seu d'Urgell

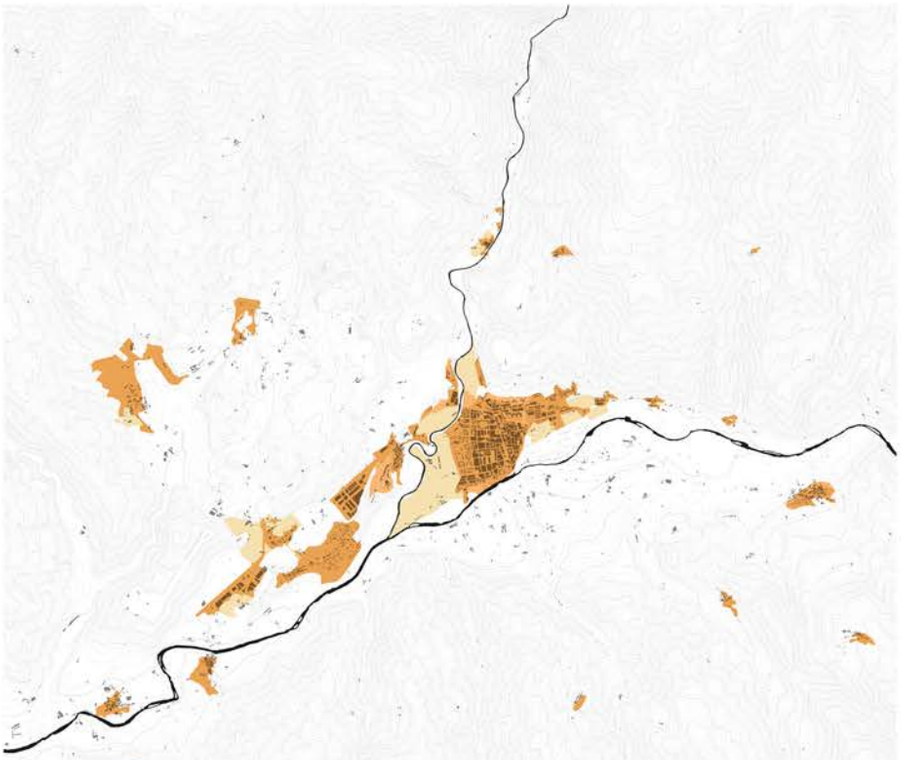

PLANEJAMENT VIGENT

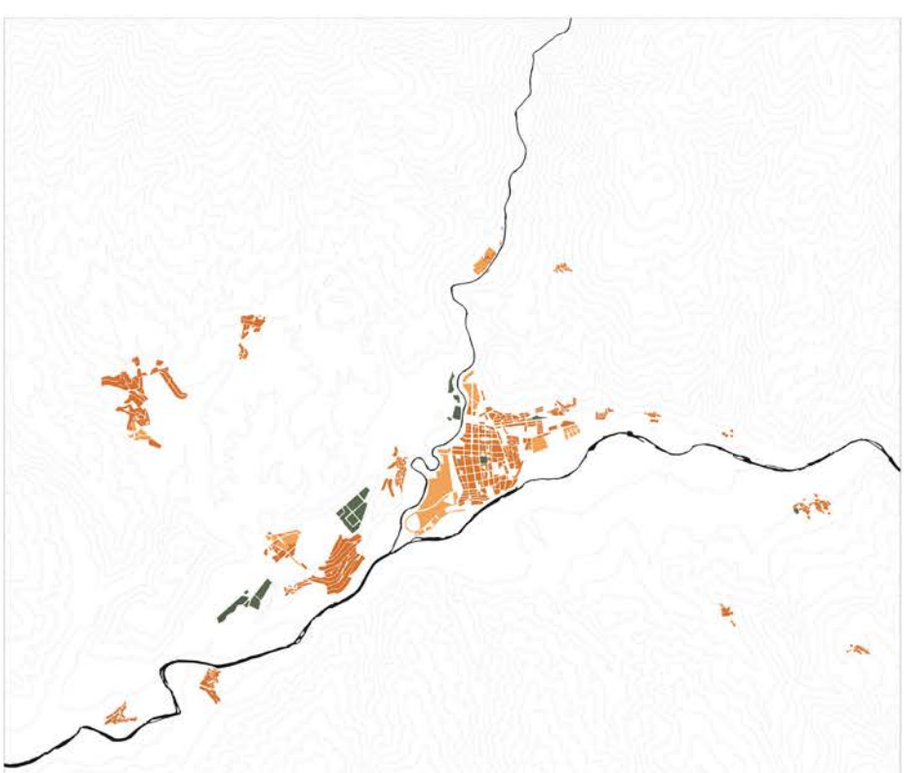

PLANEJAMENT VIGENT

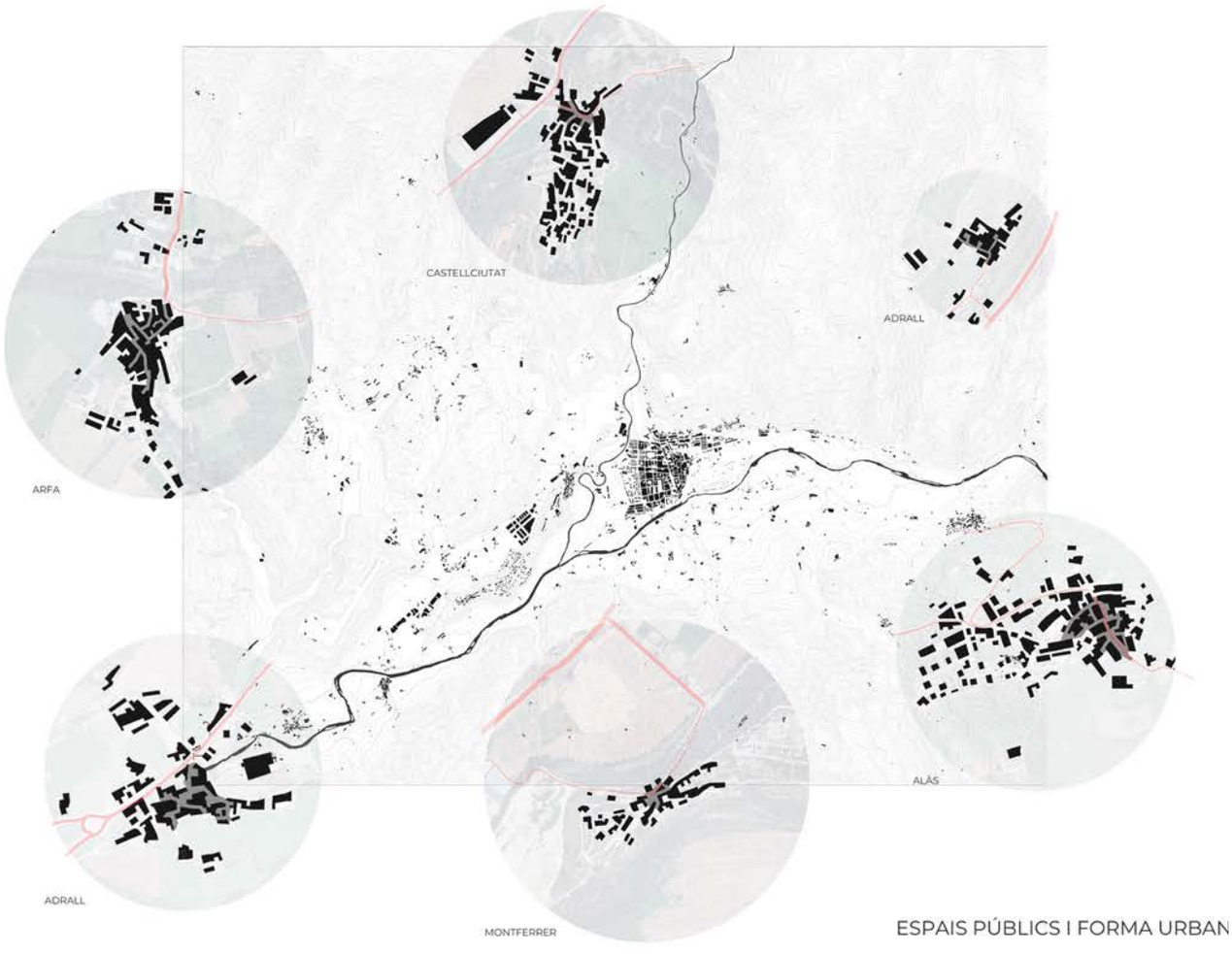

ESPAIS PÚBLICS I FORMA URBAN

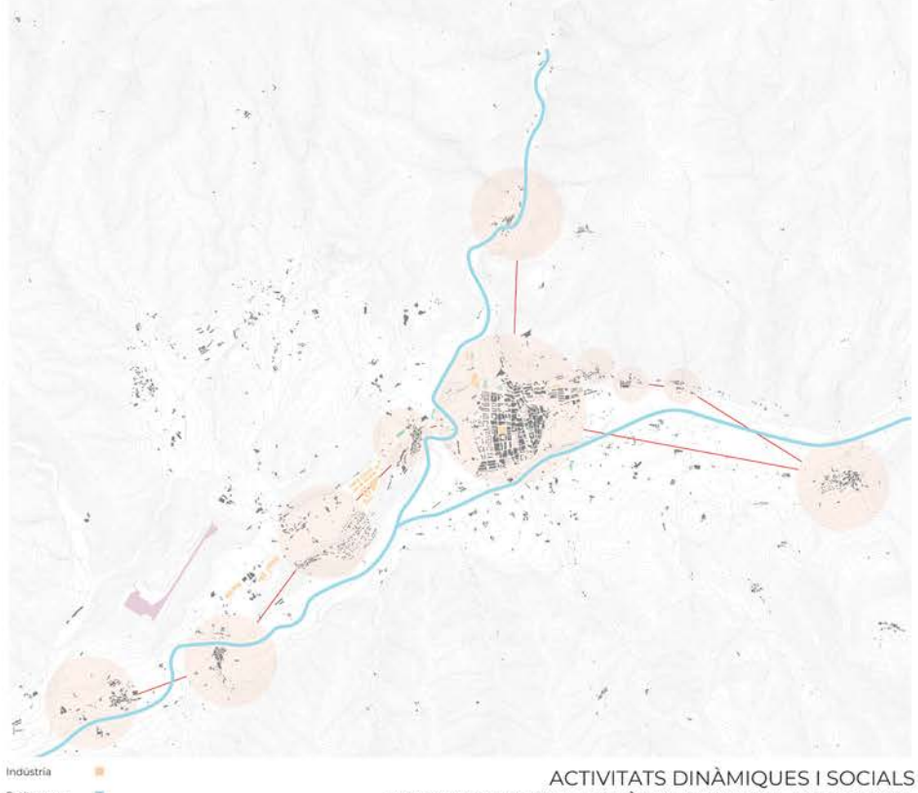

ACTIVITATS DINÀMIQUES I SOCIALS
PATRIMONI ARQUITECTÒNIC, NATURAL I CULTURAL

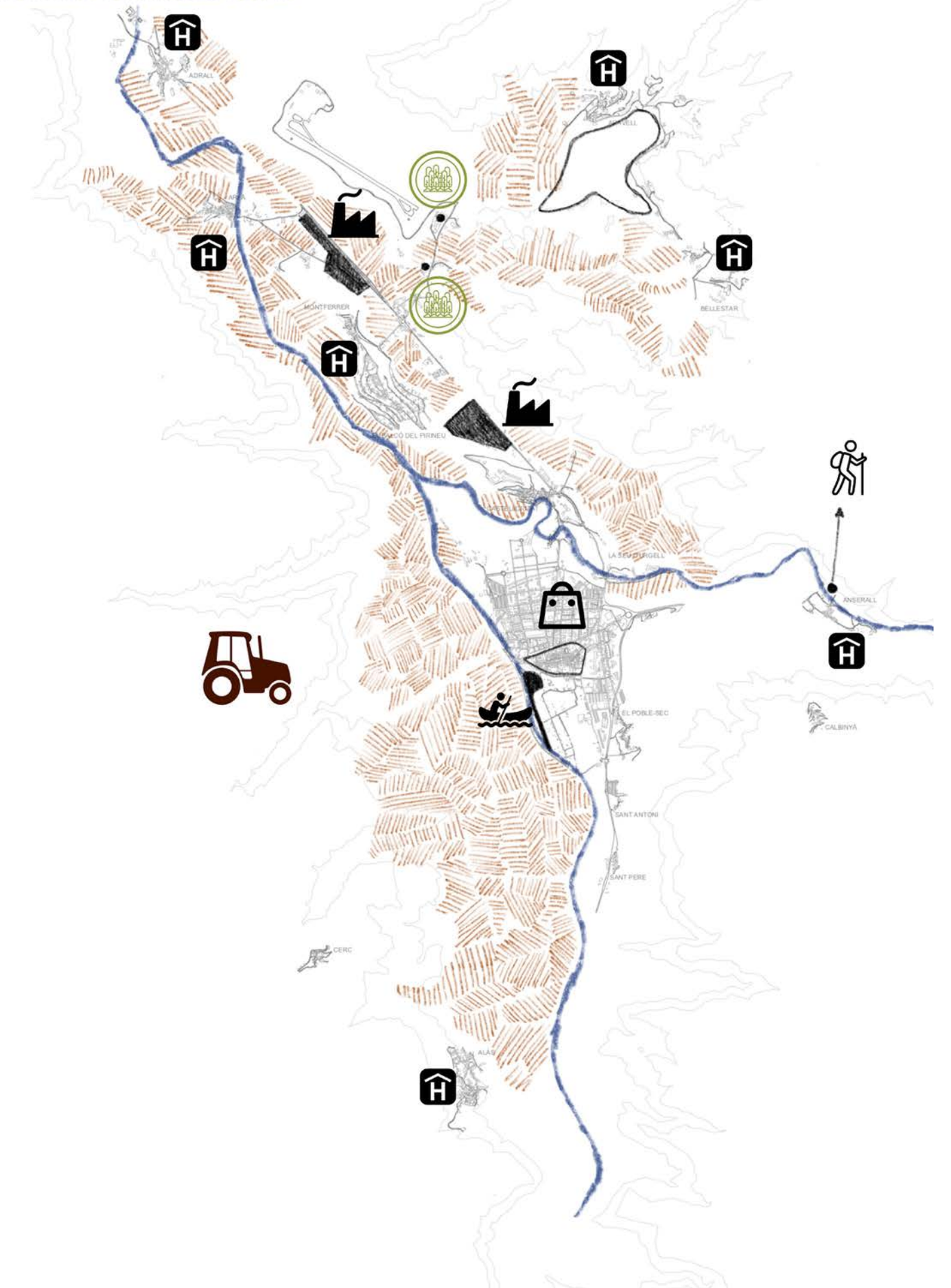
ADRALL
MONTFERRER
BELLESTAR
LA SEU D'URGELL
ANSERALL
CALBINYÀ
EL POBLE-SEC
SANT ANTONI
SANT PERE
CERC
ALÀS

RÒTULA AGRO-
FORESTAL ENTRE
FORMACIONS
MONTANYOSES
DE LA TERRA A L'EIX
REPROGRAMACIÓ
PATRIMONI ACTIU
XARXES D'EQUIPAMENTS CULTURALS
VIABILITAT VIES CICLABES ENTRE
ELS NUCLIS QUE PERTANYEN A
LA PLANA
PAISATGE NATURAL ACTIU

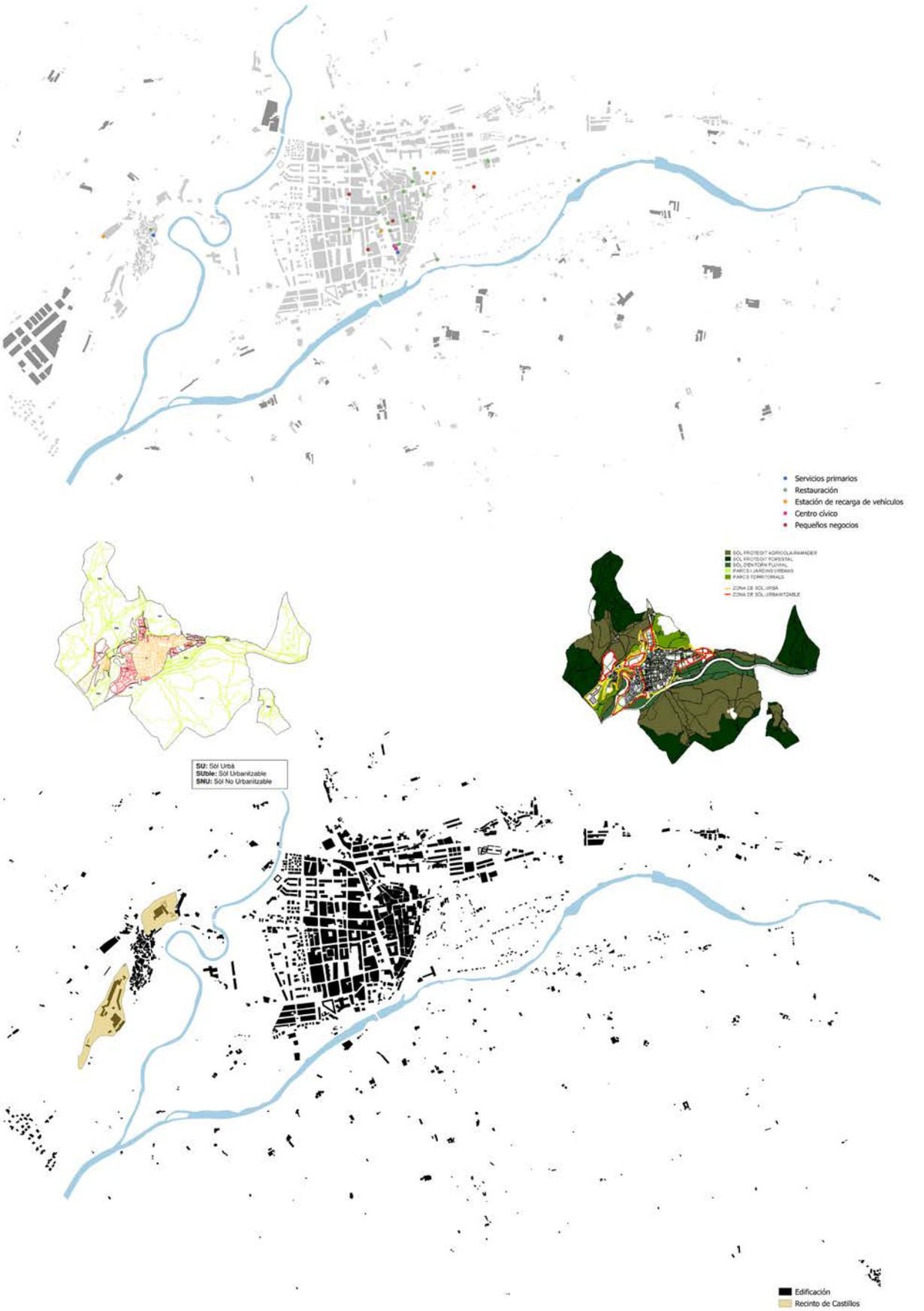
Servicios primarios
Restauración
Estación de recarga de vehículos
Centro cívico
Pequeños negocios
SU: Sòl Urbà
SUble: Sòl Urbanitzable
SNU: Sòl No Urbanitzable
Edificación
Recinto de Castillos

Anàlisis del DAFO

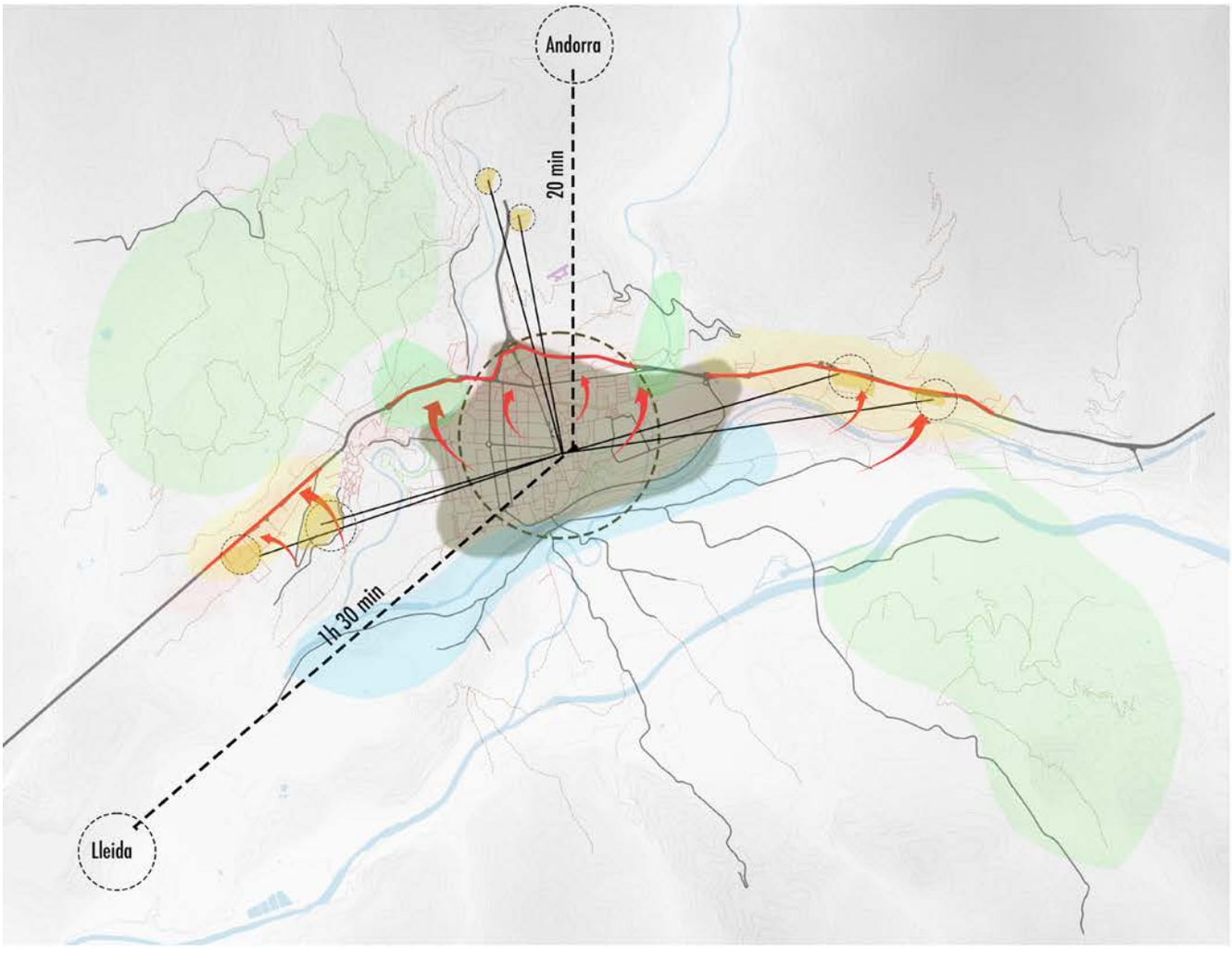

Debilitats

Dependencia de la N-260 i concentració d'activitats.
Poca comunicació entre municipis.
Dependencia en el sector de la ramaderia.

Amenaçes

Dependencia de la agricultura y del riu Segre.
Zones de major interés en l'ambit (Puigcerdà i Andorra).
Influencia de la topografia en el traçat urbà.

Fortalezes

Bona conexió entre Andorra i Lleida.
Consta d'un aeroport.
Centralitat en el territori pirinenc.

Oportunitats

Infraestructuras dels Jocs Olímpics.
Capacitat de creixement en superficie.
Millor comunicació amb Barcelona
Desenvolupament d'un turisme rural i esportiu.

Debilitats	Amenaçes
Fortalezes	Oportunitats

OPOTUNIDADES

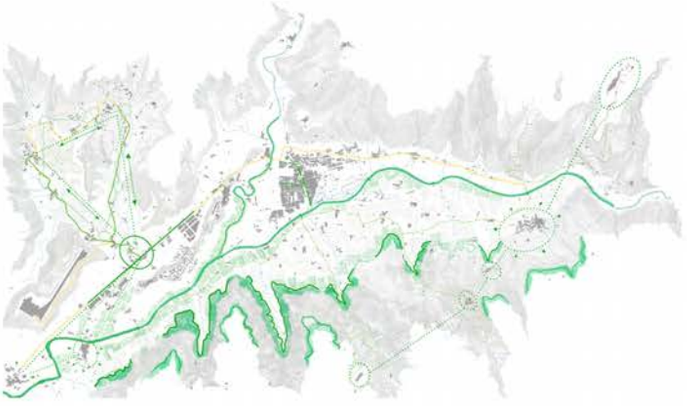

La Seu d'Urgell y sus áreas rurales enfrentan varios problemas: el aumento de segundas residencias eleva los alquileres y provoca despoblación; los servicios centralizados en la Seu d'Urgell desatienden las áreas rurales, contribuyendo a su declive; la falta de financiación para rehabilitar edificios antiguos lleva a la pérdida de valor patrimonial y cultural; la escasez de actividades para jóvenes y la limitada oferta comercial dificultan el desarrollo económico; y la insuficiencia del transporte público y la falta de carriles bici empeoran la movilidad. Para abordar estos problemas, se propone modificar las rutas de bus y mejorar las infraestructuras entre núcleos rurales, introducir carriles bici, planificar nuevos límites urbanos y crear plazas y espacios verdes a lo largo del río, conectando los núcleos rurales y potenciando sus fortalezas mediante nuevos centros de actividad urbana.

FORTALEZAS

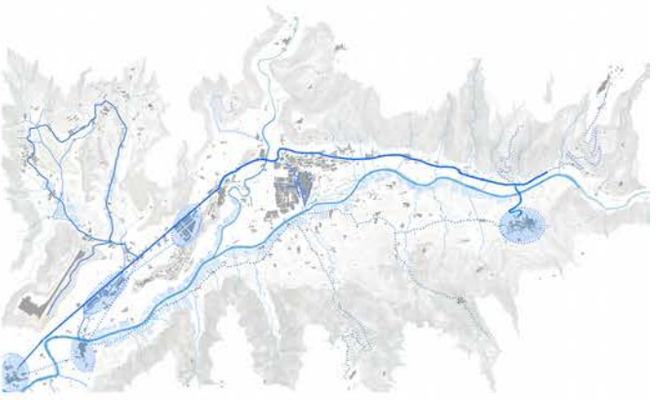

La Seu d'Urgell y sus áreas rurales tienen varias fortalezas clave: la unidad geográfica facilita la gestión integrada y la posibilidad de aumentar impuestos sobre bienes inmuebles y actividades económicas puede generar más ingresos municipales. La baja densidad de edificaciones ofrece oportunidades de crecimiento vertical y horizontal. Además, fortalecer los servicios en los núcleos rurales puede reducir la jerarquía entre poblaciones. La región cuenta con un valioso patrimonio histórico y natural que refuerza su identidad. Las múltiples actividades culturales y deportivas, junto con una economía agrícola consolidada, atraen turistas durante todo el año. La proximidad a Andorra también convierte la zona en un importante punto de tránsito y estancia temporal para trabajadores y turistas.

DEBILIDADES

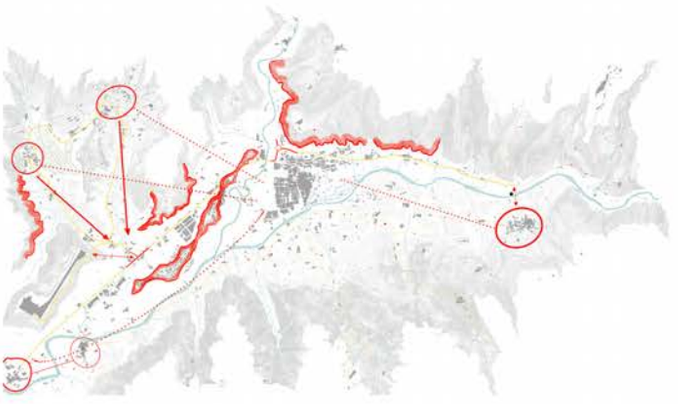

La Seu d'Urgell y sus alrededores enfrentan varios problemas clave: el exceso de segundas residencias eleva los precios del alquiler, dificultando el acceso a la vivienda para familias y jóvenes, y no hay suficientes viviendas sociales ni ayudas. La centralización de servicios en la Seu d'Urgell obliga a los habitantes rurales a desplazarse al centro. El patrimonio fuera de la Seu está en mal estado y es de difícil acceso. Además, hay pocas actividades para jóvenes, el mercado es pequeño y solo ofrece productos agrícolas. La topografía complica el transporte público, y no hay carriles bici ni paseos rurales adecuados. Finalmente, no existen plazas públicas representativas en los núcleos rurales y la alta pendiente del terreno dificulta el acceso a las viviendas.

AMENAZAS

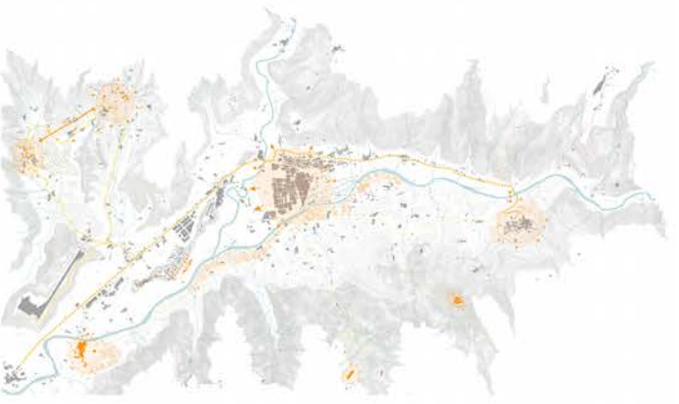

El incremento del alquiler de viviendas está causando la despoblación rural, convirtiendo las áreas en lugares dominados por segundas residencias. El crecimiento de la Seu d'Urgell podría limitarse por la confluencia de dos ríos, interfiriendo con los espacios verdes y campos. La centralización de servicios en la Seu d'Urgell, junto con la falta de nuevos servicios en las áreas rurales, también contribuye a la despoblación. La falta de financiación para la rehabilitación de edificios antiguos provoca la pérdida de valor patrimonial y cultural, amenazando la identidad, costumbres y tradiciones locales. La disminución de la población en áreas rurales se debe a la falta de actividad económica, cultural y deportiva. Además, la falta de transporte público desanima a la gente a vivir fuera de la Seu d'Urgell, fomentando migraciones hacia zonas con mejor acceso y transporte.

Gracias a un buen análisis DAFO, podemos detectar cuales son los puntos mas fuertes y mas débiles y por lo tanto ajustar nuestros proyectos a las caracteristicas de cada lugar.

La Seu d'Urgell y todos los nucleos que la rodean, son espacios con mucho potencial, y con nuestra propuesta simplemente queremos que se pongan en valor sus virtudes y crear oportunidades nuevas en estos sectores.

Pagina web de curso

Alba Vives + Manuel Monasterio

D debilidades

A amenazas

F fortalezas

O oportunidades

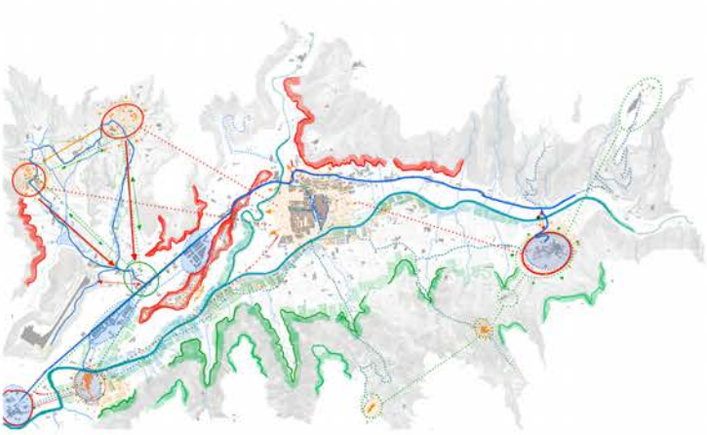

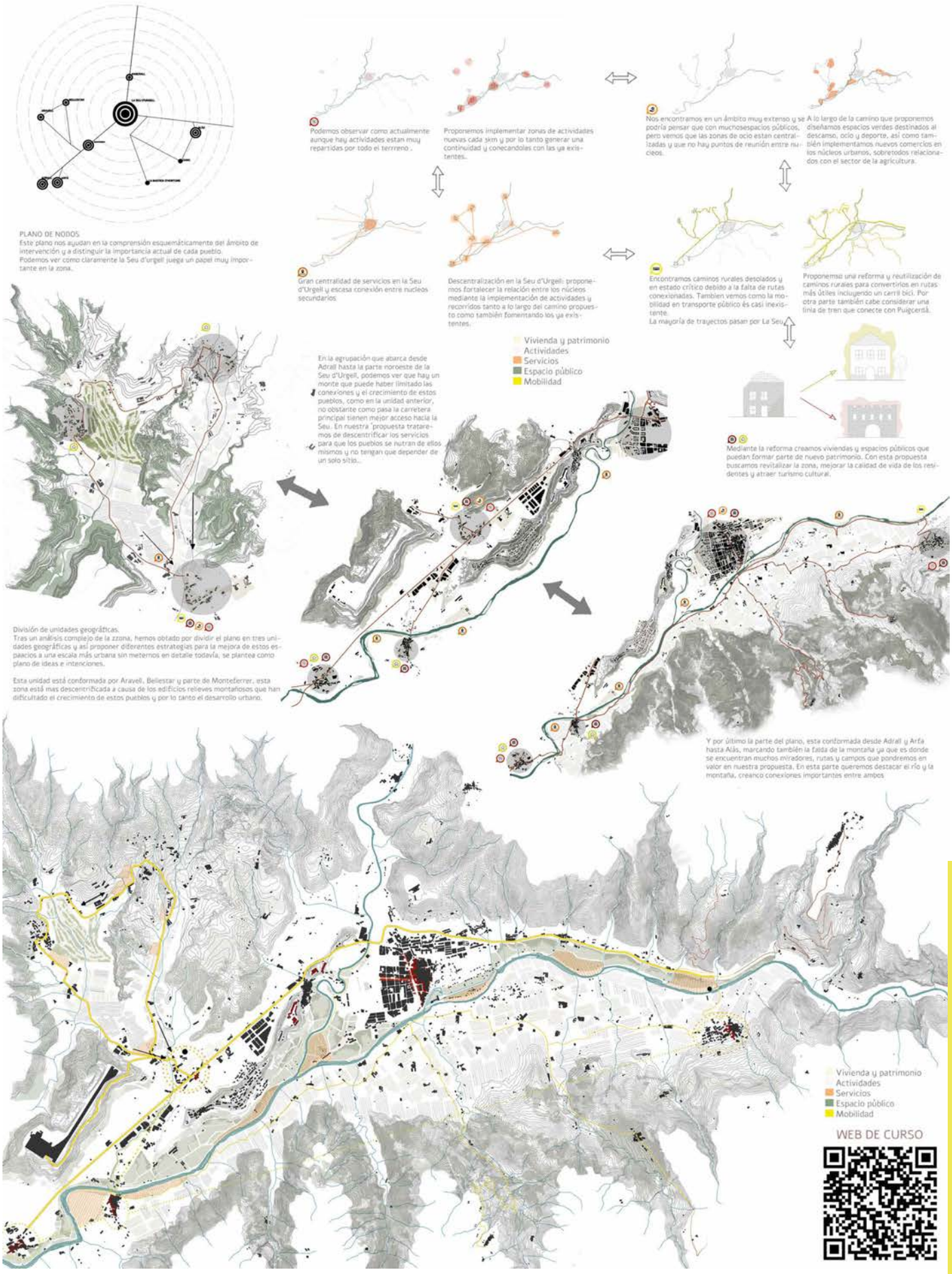
PLANO DE NODOS
Este plano nos ayudan en la comprensión esquemáticamente del ámbito de intervención y a distinguir la importancia actual de cada pueblo.
Podemos ver como claramente la Seu d'Urgell juega un papel muy importante en la zona.
Podemos observar como actualmente aunque hay actividades estan muy repartidas por todo el terreno .
Proponemos implementar zonas de actividades nuevas cada 5km y por lo tanto generar una continuidad y conecandolas con las ya existentes.
Nos encontramos en un ámbito muy extenso y se podría pensar que con muchosespacios públicos, pero vemos que las zonas de ocio estan centralizadas y que no hay puntos de reunión entre nucleos.
A lo largo de la camino que proponemos diseñamos espacios verdes destinados al descanso, ocio y deporte, así como también implementamos nuevos comercios en los núcleos urbanos, sobretodos relacionados con el sector de la agricultura.
Gran centralidad de servicios en la Seu d'Urgell y escasa conexión entre nucleos secundarios
Descentralización en la Seu d'Urgell: proponemos fortalecer la relación entre los núcleos mediante la implementación de actividades y recorridos tanto a lo largo del camino propuesto como también fomentando los ya existentes.
Encontramos caminos rurales desolados y en estado crítico debido a la falta de rutas conexionadas. Tambien vemos como la movilidad en transporte público és casi inexistente.
La mayoría de trayectos pasan por La Seu
Proponemos una reforma y reutilización de caminos rurales para convertirlos en rutas más útiles incluyendo un carril bici. Por otra parte también cabe considerar una linia de tren que conecte con Puigcerdá.
Vivienda y patrimonio
Actividades
Servicios
Espacio público
Mobilidad
Mediante la reforma creamos viviendas y espacios públicos que puedan formar parte de nuevo patrimonio. Con esta propuesta buscamos revitalizar la zona, mejorar la calidad de vida de los residentes y atraer turismo cultural.
En la agrupación que abarca desde Adrall hasta la parte noroeste de la Seu d'Urgell, podemos ver que hay un monte que puede haber limitado las conexiones y el crecimiento de estos pueblos, como en la unidad anterior, no obstante como pasa la carretera principal tienen mejor acceso hacia la Seu. En nuestra "propuesta trataremos de descentrificar los servicios para que los pueblos se nutran de ellos mismos y no tengan que depender de un solo sitio..
División de unidades geográficas.
Tras un análisis complejo de la zzona, hemos obtado por dividir el plano en tres unidades geográficas y así proponer diferentes estrategias para la mejora de estos espaacios a una escala más urbana sin meternos en detalle todavía, se plantea como plano de ideas e intenciones.
Esta unidad está conformada por Aravell, Bellestar y parte de Monteferrer, esta zona está mas descentrificada a causa de los edificios relieves montañosos que han dificultado el crecimiento de estos pueblos y por lo tanto el desarrollo urbano.
Y por último la parte del plano, esta conformada desde Adrall y Arfa hasta Alás, marcando también la falda de la montaña ya que es donde se encuentran muchos miradores, rutas y campos que pondremos en valor en nuestra propuesta. En esta parte queremos destacar el río y la montaña, creando conexiones importantes entre ambos
Vivienda y patrimonio
Actividades
Servicios
Espacio público
Mobilidad
WEB DE CURSO

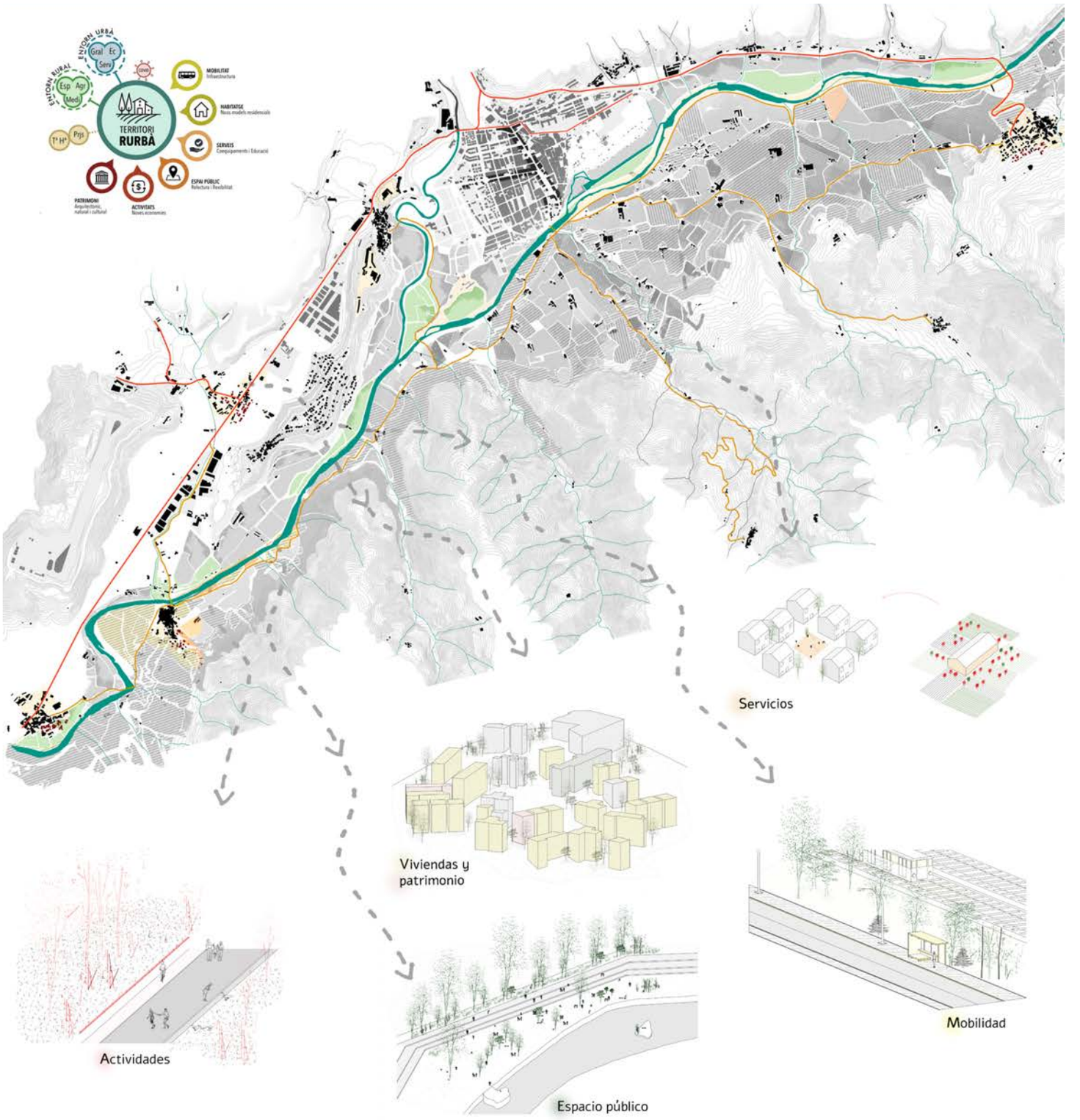

Vivienda y patrimonio
Actividades
Servicios
Espacio público
Mobilidad

WEB DE CURSO

SERVICIOS Creamos nuevas plazas y zonas polivalentes con la finalidad de crear mercados de productos cultivados en los camposdel entorno(km-o).Así conseguimos poner en valor el trabajo del campo e implementar nuevas formas de comercio yservicios.

VIVIENDA Y PATRIMONIO Proponemos un aumento de numero de viviendas, sobretodo en la zona de Alás y a que es el pueblo que queda más apartado en la zona que hemos hecho la intervención. ,Gracias a conectarlo con el paseo del río y darle espacios públicos de calidadvemos posible el crecimiento en esta parte ya que no va a depender solo de la Seu,sino que será autosuficiente y además estará conectado con otros nucleos no tan centrificados.

ACTIVIDADES Esta axonometría nos muestra como és el camino que porponemos. Este recorido nos ayuda a potenciar la zona rural, la mobilidad,elocioy el patrimonio y a que al conectar los pueblos mediante éste y haciendo que se conecte con rutas ya existentes para visitar monumentosymiradores.

ESPACIOPÚBLICO Proponemos que en algunos puntos estratégicos del camino que hemos creado alado del río,sirvan de espacio de reunión. Estas gradas nos ayudan también a pontenciar el río y la vida en él

MOBILIDAD Aparte de crear una linia de tren que conecte con la de Puigcerdà, también colocamos paradas de bus en puntos estratégicos para mejorar la conexión entre pueblos y así incrementar actvidades y proximidad entre nucleos urbanos.

CAMÍ RURAL - SEU D'URGELL

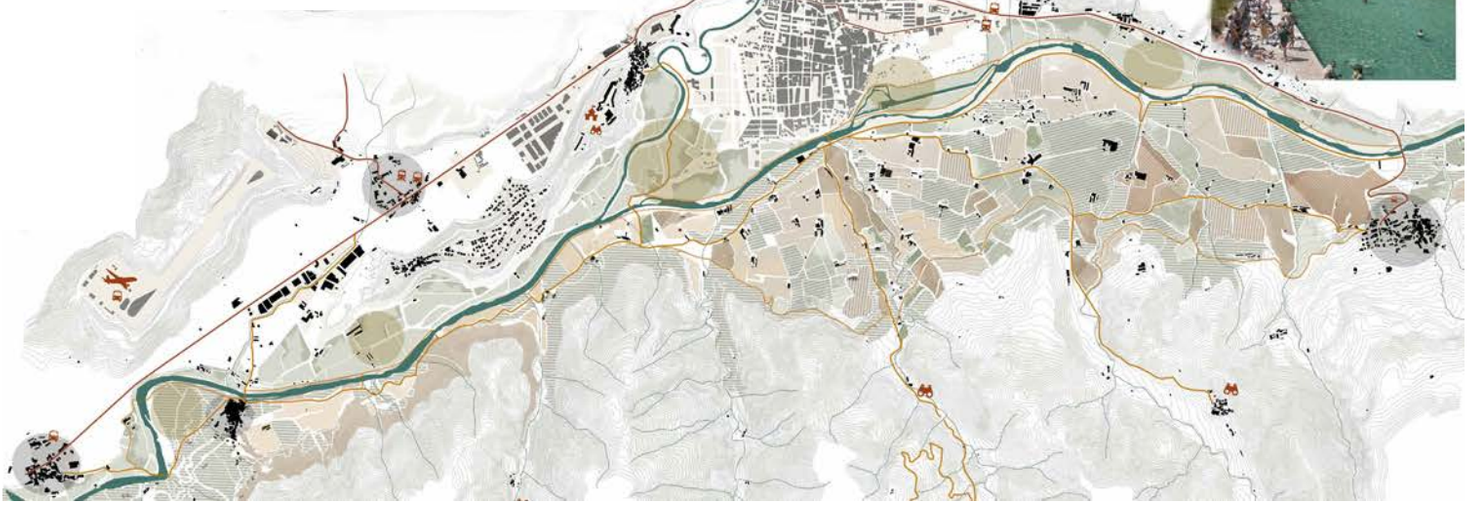

nuevos caminos / reforma de existentes

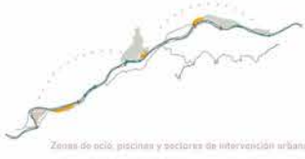

Zonas de ocio, piscinas y sectores de intervención urbana

Vía de carril bici

MEMORIA DEL PROYECTO

El proyecto se divide en dos partes esenciales: la primera consiste en la creación de un camino rural que enlace los pueblos entre sí. La segunda parte se basa en la iniciativa E3, concebida por compañeros de clase, que propone establecer una calle comercial conectando una zona de espacio público con Montferrer, Bellestar y Aravell. La integración de estas propuestas genera una continuidad en la intervención, controlando el crecimiento de la Seu d'Urgell y fortaleciendo la importancia de los núcleos más pequeños, actualmente muy dependientes de la centralización en la Seu d'Urgell.

Además, nuestro proyecto enfatiza la conexión con la montaña y las rutas existentes hacia monumentos históricos y miradores, realzando la importancia de la naturaleza y los campos. Destacamos la introducción de nuevos comercios circulares que pueden contribuir a resolver el problema del relevo generacional y revitalizar la economía local. Esto también ofrece oportunidades para que los jóvenes participen en nuevas actividades y propongan innovadoras formas de negocios, mitigando el riesgo de abandono de los pueblos.

Debilidades

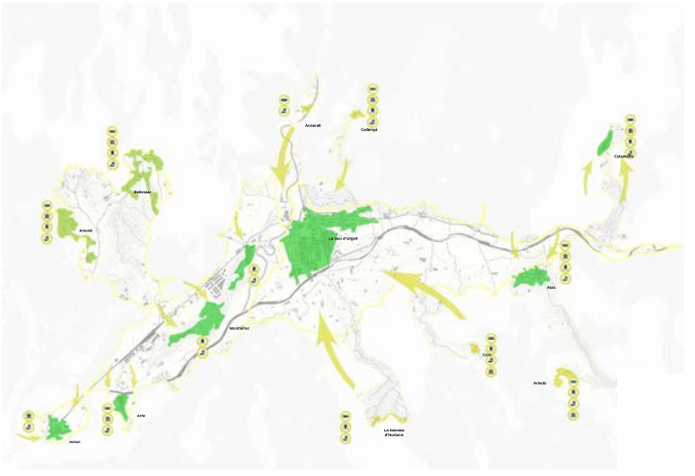

Amenazas

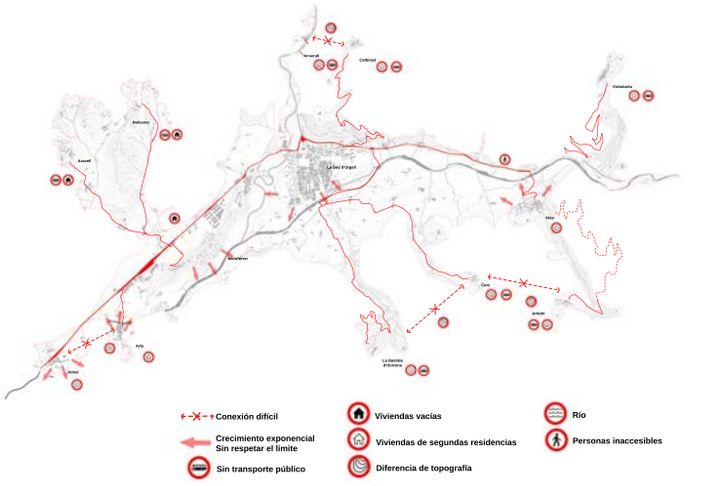

Fortalezas

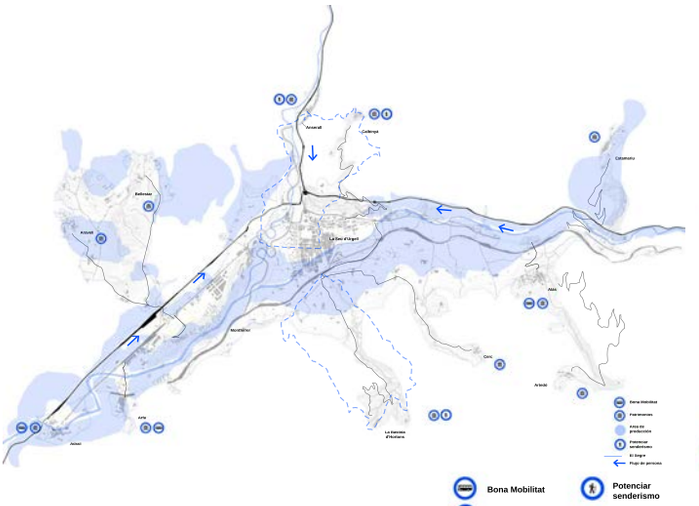

PATRIMONIO ARQUITECTÓNICO, NATURAL Y CULTURAL

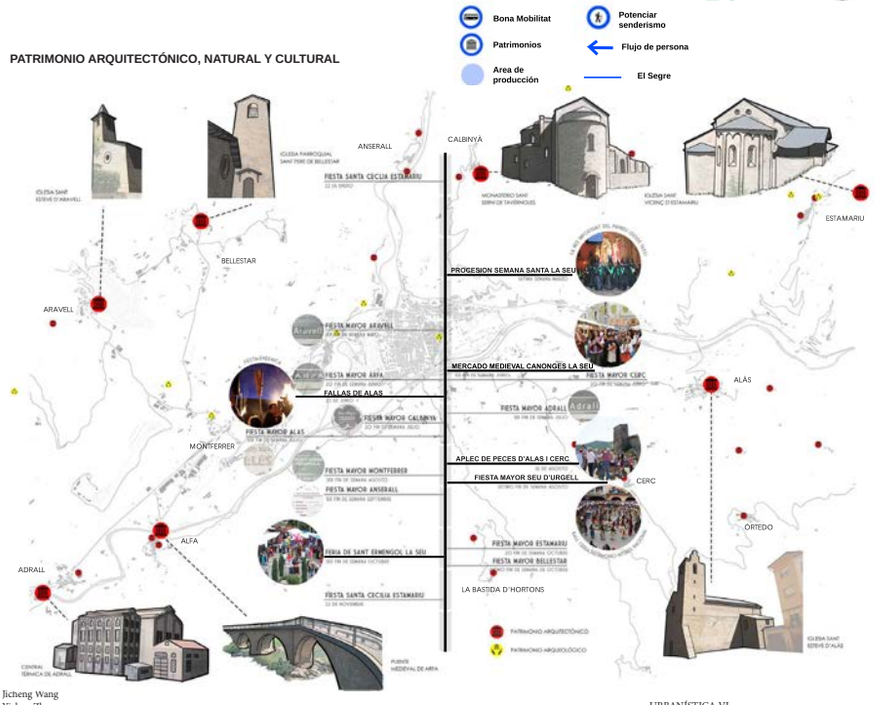

Oportunidades

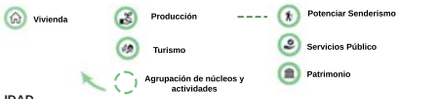

MOBILIDAD

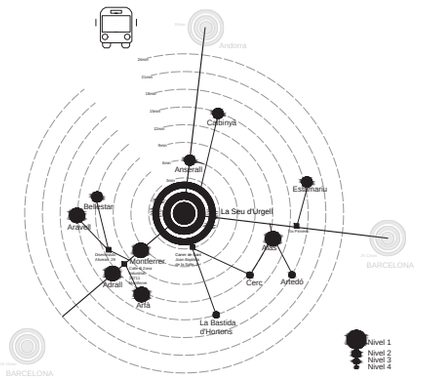

En el esquema conceptual del tiempo sobre la movilidad, queremos explicar la distancia en vehículos entre los núcleos y La Seu d'Urgell (núcleo central). Podemos observar que todos los núcleos están dentro de los 18 minutos de La Seu, siendo este el límite más alejado.Esto nos lleva al problema de que, al haber solo una centralidad dentro de los 18 minutos, se centraliza todo, y los asentamientos en el límite comienzan a ser abandonados.

Con esta observación, encontramos un gran potencial para crear una nueva centralidad que complemente a La Seu d'Urgell, justificando la importancia de descentralizar y mejorar las infraestructuras en los núcleos más alejados.

Jicheng Wang
Yichen Zhou

URBANÍSTICA VI

Prof:Jordi Franquesa

CONCLUSIÓN Y PRIMERAS IDEAS

A partir del análisis DAFO, se ha identificado que las principales debilidades de la zona incluyen la falta de servicios, el mantenimiento deficiente de la población y una conectividad insuficiente entre los núcleos, especialmente notables en aquellos situados en zonas montañosas, lo que dificulta su accesibilidad y contribuye al movimiento de población. Esta situación ha llevado a un progresivo deterioro de estos núcleos debido a la emigración de residentes.

El análisis de amenazas revela problemas como la proliferación de segundas residencias y la deficiente conectividad entre ellas. Además, surge una problemática no visible: los núcleos en crecimiento, como Montferrer o Arfa, están experimentando un desarrollo descontrolado que está afectando negativamente a las tierras fértiles destinadas a la agricultura.

Por otro lado, las fortalezas de la zona incluyen áreas extensas para actividades al aire libre y numerosas zonas naturales, destacando el río Segre.

Al considerar estas debilidades y amenazas, y teniendo en cuenta las fortalezas identificadas, se pueden visualizar diversas oportunidades para el desarrollo territorial. Es crucial abordar dos conceptos fundamentales: mejorar la calidad de vida de los residentes actuales y atraer a nuevos habitantes hacia los núcleos (todos menos la Seu d'Urgell).

En primer lugar, se propone potenciar la producción local mediante la creación de servicios comunitarios en varios puntos o núcleos, donde se puedan compartir maquinaria y herramientas agrícolas, fomentando así la producción y la comunidad a través de un modelo de coworking agrícola.

En segundo lugar, se plantea mejorar la conectividad entre los núcleos mediante la creación de un eje azul/verde. Este eje permitiría conectar los núcleos entre sí, desde Adrall hasta Alàs, con posibles ramificaciones hacia los núcleos montañosos. Este eje verde no solo incluiría espacios públicos y zonas verdes, sino también carriles para bicicletas que facilitarían la movilidad entre los núcleos. Además, se propone mejorar el transporte público mediante la creación de nuevas líneas de autobús que conecten los núcleos más remotos con las líneas existentes. De esta manera, se promueve un aumento de la población, y se solucionan los problemas de vivienda, ya que la mayoría de los lugares son segundas residencias, incluso vacías.

Otra oportunidad importante que ofrece este eje verde es el desarrollo del turismo sostenible. Al fomentar la restauración local y el patrimonio en los núcleos desde Adrall hasta Alàs, este eje se convertiría en un atractivo turístico que articula todos los núcleos, contribuyendo así al desarrollo económico y social de la zona de manera equilibrada.

De esta manera, se abordan los seis conceptos principales: patrimonio, actividad, espacio público, servicios, vivienda y movilidad.

Esquema de Objetivos Principal: Integración de Núcleos Geográficos mediante un nueve eje verde

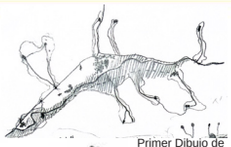

Primer Dibujo de Líneas y Puntos

CANVIO DE ESCALA

Hemos identificado cuatro tipos de unidades geográficas dentro de nuestra región, cada una proporcionaremos un rol y una importancia específica. Es decir dar un ítem principal en cada una de las unidades. En primer lugar, tenemos el tipo 1, el centro urbano de la Seu d'Urgell. A pesar de ofrecer servicios mínimos en la actualidad, tiene una amenaza de la segunda residencia, y un crecimiento sin control.

En segundo lugar, encontramos los núcleos situados a lo largo de la N260, como Adrall, Arfa y Alàs, designados como tipo 2. Estos núcleos presentan una oportunidad para la implementación de equipamientos institucionales, dada su ubicación estratégica y accesibilidad.

El tipo 3 son los nucleos Aravell y Bellestar, caracterizadas por extensas zonas agrícolas y un potencial significativo para la producción. Esta zona destaca por su importancia en el sector agrícola y la oportunidad de promover su desarrollo.

Finalmente, el tipo 4 incluye áreas más remotas, donde identificamos un potencial en la actividad del turismo rural y el patrimonio. Estas regiones pueden beneficiarse de iniciativas que promuevan el turismo sostenible y la preservación del patrimonio cultural y natural.

Esquema de nodes

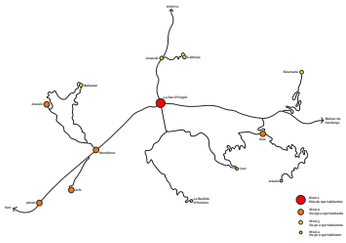

1-Segunda residencia y
2-Co-working
3-Equipamiento
4-Senderismo y actividades rurales

Esquema de Unidad Geográfica con Ítem Principal

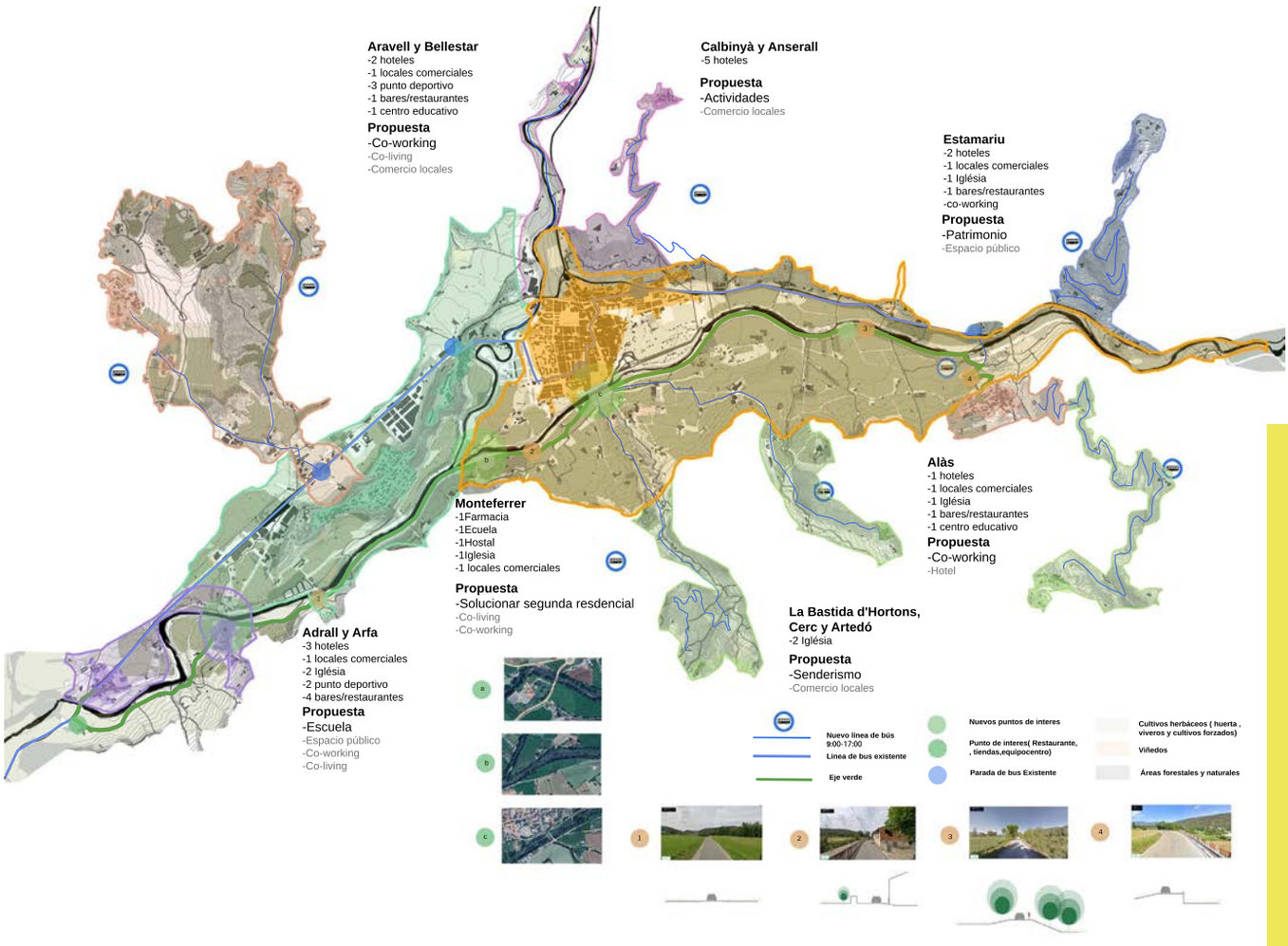

TRANSPORTE PÚBLICO

El sistema de transporte público que proponemos es una ampliación del actual servicio. Actualmente, existe una línea de ALSA que conecta Adrall con Alàs, pasando por la Seu d'Urgell. Nuestra propuesta consiste en mejorar esta línea principal aumentando la frecuencia y, además, crear nuevas líneas secundarias para mejorar la accesibilidad en la región.

Las nuevas rutas planificadas son:
Aravell y Bellestar a Arfa
Anserall-Bastiada D'Horts
Calbinyà-Cerc
Estamariu-Alàs

Estas nuevas líneas de autobús incluirán paradas intermedias que se conectarán con la línea de autobús existente, permitiendo viajar a la Seu d'Urgell con un solo transbordo. Además, los horarios de estas rutas serán definidos por los propios residentes de los núcleos a través de una aplicación, lo que permite una mejor coordinación con la línea principal y una utilización más eficiente de los recursos. De esta manera, logramos mejorar la movilidad, fortalecer la comunidad y establecer conexiones entre los diferentes núcleos de la zona de manera más eficaz.

Además, cabe destacar que nuestro sistema de transporte público se complementa perfectamente con el uso de la bicicleta. Hemos observado que en muchos núcleos, debido a la topografía favorable, el tiempo de viaje en bicicleta hacia la Seu d'Urgell es bastante corto. Por lo tanto, la combinación de la bicicleta y el autobús podría ser una opción muy conveniente para los residentes locales. De esta manera, se promueve un estilo de vida activo y sostenible, mientras se optimiza la movilidad en la región.

Esquema de Transporte Público

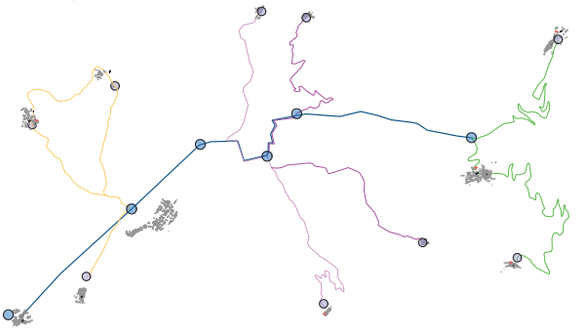

Esquema de Mobilidad en Bicicleta

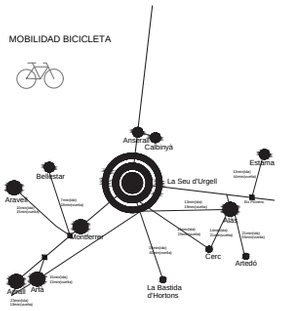

EJE VERDE

Hemos estructurado nuestra propuesta en diferentes niveles de prioridad. La primera de ellas es la implementación del eje verde y la nueva línea de autobuses.

Este eje verde se concibe no solo como un corredor para ciclistas, sino también como un elemento fundamental del paisaje natural, inspirado en referencias como Las Veras de Girona y Paolo Burgi. Siguiendo el modelo del proyecto "Walk and Viewpoints at Cardada", buscamos resaltar la belleza natural de La Seu d'Urgell. El sendero natural varía en anchura, oscilando entre 3 y 5 metros, dependiendo de la sección. Se ha reservado una franja de 1,2 metros de hormigón para el tránsito de bicicletas, mientras que en áreas actualmente ocupadas por carreteras, se propone ensanchar el camino para permitir el paso de peatones.

Posteriormente, nos enfocaremos en la dinamización de los núcleos ubicados a lo largo del eje verde, con un énfasis especial en Arfa-Adrall y Alás. En cada uno de estos núcleos, se implementará un proyecto principal. Aunque Alás cuenta con equipamiento institucional, comercios y oferta gastronómica, nuestra atención se centrará principalmente en potenciar Arfa, considerando que Alás ya es un núcleo accesible.

Finalmente, abordaremos la creación de senderos naturales y aspectos paisajísticos. Se contempla la plantación de árboles a lo largo del recorrido para mejorar el paisaje y proporcionar confort climático, así como protección contra la exposición solar. Además, se ampliará el camino para fomentar su uso como espacio público, y se instalarán señales explicativas para resaltar los elementos patrimoniales y paisajísticos presentes a lo largo de la ruta.

Esque donde señaliza la importancia de la entrada

Esquema de jerarquía de propuestas

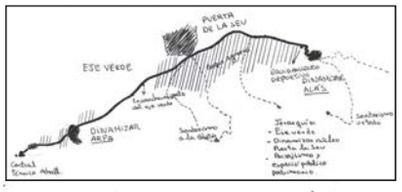

Vista desde la propuesta en el puente, que consiste en crear una escalera para conectar con el río y formar un espacio público para diversas actividades.

Propuesta de rehabilitación de la central térmica de Adrall: se convertirá en un museo y, a la vez, en un centro cultural. El museo explicará la historia de la energía y la industria.

2-ARFA

Dinamización de la unidad geográfica de Adrall y Arfa, donde en Arfa se reutilizará la escuela y se creará un nuevo equipamiento de investigación.

2-ALÁS

Dinamización de la unidad geográfica de Alás, donde el elemento principal será el nuevo equipamiento deportivo, combinándolo con las instalaciones institucionales existentes. Al mismo tiempo, se buscará potenciar el comercio local y la restauración.

Sección eje verde

MOBILIDAD Y ESPACIÓ PÚBLICO

Puente inundable sobre el río Ter en Manlleu / Sau Taller d'Arquitectura

Regeneración paisatgistico del camino de cabrianes

La Vora de girona

Hemos elegido la referencia del Puente inundable sobre el río Ter en Manlleu, diseñado por Sau Taller d'Arquitectura, por su doble función como conexión y valor paisajístico, integrándose de manera armoniosa en el entorno natural. También hemos considerado la "Regeneración Paisajística del Camí de Cabrianes" debido a su enfoque en transformar un espacio existente en uno más sostenible y atractivo, mejorando la calidad ambiental. Por último, las Veras de Girona nos parecieron interesantes por su solución al abordar tanto la movilidad como el paisaje urbano, un enfoque que planeamos implementar en la Seu d'Urgell con un eje verde/azul, mejorando la accesibilidad y resaltando el paisaje oculto. Todas estas referencias las aplicamos en nuestro eje verde, donde unimos núcleos a través de este eje verde y, a la vez, creamos espacios como los mencionados en las referencias.

1-4 The House of Tradition in Opartje Selo

Se trata de una iniciativa de rehabilitar una casa tradicional en Eslovenia occidental. Creemos que podíamos aplicarlo aplicar la idea de rehabilitar y dar un nuevo uso a las iglesias porque representan estructuras arquitectónicas con un profundo significado histórico y cultural en muchas comunidades. Al transformarlas en espacios polivalentes y comunitarios, podemos preservar su valor patrimonial mientras les damos una función contemporánea que promueva la interacción social y cultural entre los miembros de la comunidad.

CO-LIVING

1-3 Kowa public apartment complex

El proyecto se centra en proporcionar viviendas asequibles y de calidad para la comunidad, creando un entorno habitable y funcional. En nuestro proyecto, aplicamos este enfoque a las nuevas viviendas sociales en los núcleos.

2-CO-WORKING

Compartir maquinarias agricolas

La idea de co-working agrícola, surgida de las clases de taller, consiste en compartir maquinaria agrícola entre los agricultores de los diferentes núcleos. La propuesta es crear un espacio físico donde se pueda compartir estas maquinarias lo que no solo lo hace más rentable, sino que también potencia la producción agrícola al hacerla más eficiente. Además, esta iniciativa fortalece la comunidad al fomentar la conexión entre los distintos núcleos.

ACTIVIDADES

4-Waterloo City Farm

Ubicada en Londres, es una referencia para el tema de actividades. Aquí se establece una granja dentro de la ciudad para que la gente pueda experimentar la vida rural. Creemos que podemos aplicar este concepto en nuestros núcleos, donde tendría un papel importante en el turismo rural.

CENTRALIDAD

Plaza mansilla mayor

La Plaza Mayor de Massilla Mayor es una referencia que proviene tanto de compañeros como de una clase teórica. En este caso, se crea una plaza con elementos sencillos que generan centralidad. En nuestro proyecto, aplicamos este concepto en los núcleos para fomentar la actividad en los espacios públicos.

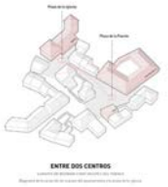

SERVICIO

1-3 Nueva Escuela en la Comunidad Nativa de Jerusalén de Miñaro / Semillas

Se sitúa en la selva central de Perú. Esta escuela se destaca por haber sido creada por los propios nativos de la comunidad, lo que fomenta un fuerte sentido de pertenencia y apoyo comunitario. Inspirándonos en este modelo, aplicamos este enfoque en Arfa, proporcionando nuevamente un servicio educativo que fortalezca y revitalice la comunidad local.

Jicheng Wang
Yichen Zhou

URBANÍSTICA VI

Prof:Jordi Franquesa

REFERENCIA DE COMPAYEROS

Hemos seleccionado el trabajo de Álvaro Suárez y Anna Palmer debido a que nos pareció muy interesante su propuesta, la cual muestra similitudes con la nuestra. Su enfoque principal se centra en la creación de un eje verde que conecta los diferentes núcleos, haciendo hincapié en el patrimonio. Además, dividen este eje verde en diferentes tramos para abordar de manera más específica cada área. En nuestro proyecto, también hemos considerado la importancia de este eje verde como una conexión vital entre los núcleos. Sin embargo, hemos incorporado la idea de proteger y renaturalizar los espacios, así como fomentar el descanso y la recreación.

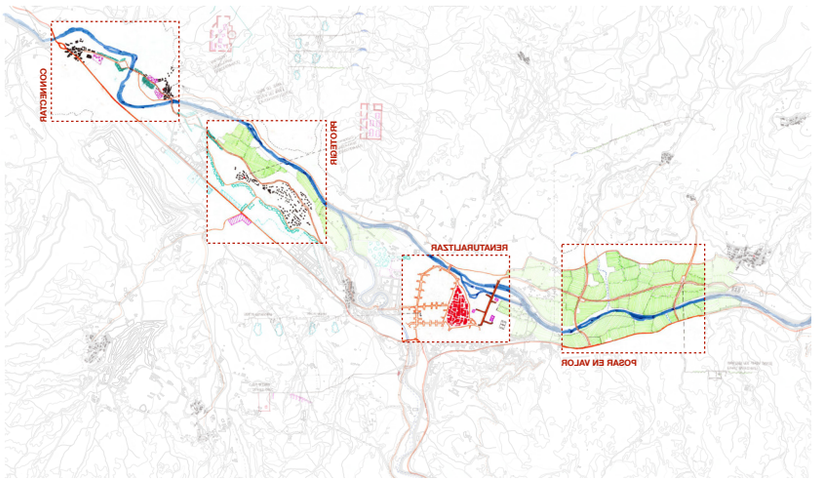

También hemos tomado la idea de Santi y Adrián, quienes se enfocan en la creación de una escuela agraria y la implementación de un sistema económico. Consideramos que este sistema económico podría aplicarse en nuestro proyecto, consistiendo en una bolsa de trabajo cuyo objetivo principal es atraer a los jóvenes a los núcleos para revitalizarlos. De esta manera, se incentiva el estilo de vida rural y se fomenta el crecimiento económico local.

FASE DE DESARROLLO

Primera fase: Es imprescindible la creación de nuevas paradas de autobús para que funcionen las propuestas que hemos planteado. De esta manera, los distintos núcleos obtendrían una mejor accesibilidad y conexión entre sí.

Segunda fase: Se seleccionaría uno de los núcleos, posiblemente Arfa debido a su ubicación y su función de servicios institucionales, para comenzar a implementar las propuestas planteadas. El desarrollo se llevaría a cabo en dos direcciones simultáneamente: por un lado, se trabajarían en actividades y servicios, y por otro lado, se proporcionarían viviendas sociales para abordar los problemas relacionados con las segundas residencias.

Tercera fase: Tras la realización de la segunda fase, se dedicaría un periodo de adaptación para evaluar el funcionamiento de la propuesta. Si resulta efectiva, se comenzaría a implementar en los otros núcleos de La Seu d'Urgell.

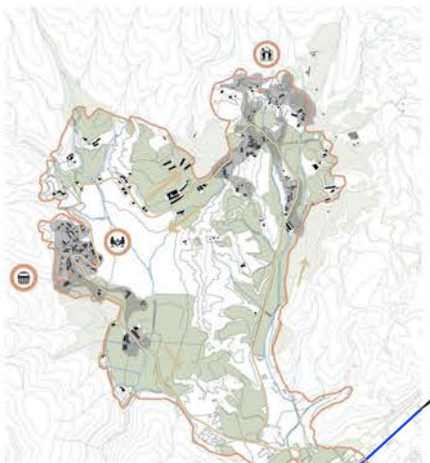

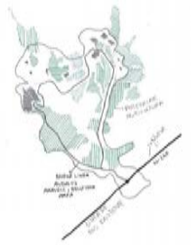

Artedó
Propuesta
-Senderismo
-Comercio locales
-Nuevo transporte público - Transporte existente Artedó a Estamariu

Aravell y Bellestar
Propuesta
-Co-working
-Co-living
-Comercios locales
-Potenciar agricultura
-Nuevo transporte público - Transporte existente Aravell y Bellestar a Alfa

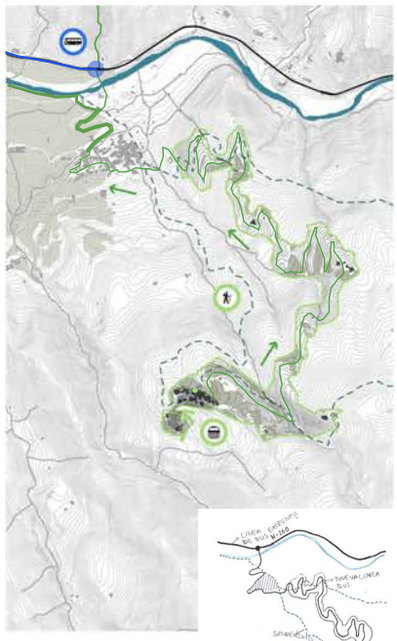

Esquema propuesta

Esquema propuesta

Adrall y Arfa
Propuesta
-Escuela
-Espacio público
-Co-working
-Co-living
-Nuevo transporte público - Transporte existente Aravell y Bellestar a Alfa

TRANSVERSALIDAD TEMÀTICA Y ESCALAR

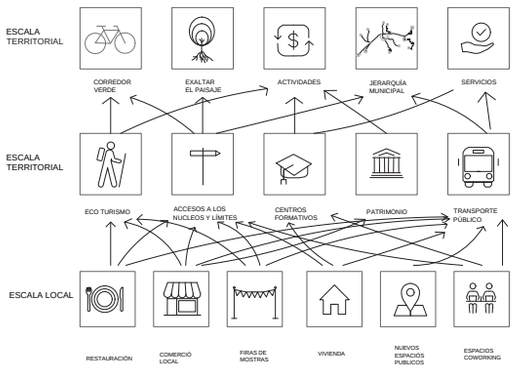

UNIDAD GEOGRAFICA ADRALL Y ARFA

Hemos seleccionado Adrall y Arfa como unidades geográficas clave para nuestro proyecto, centrándonos en su potencial como equipamiento institucional. Nos enfocamos especialmente en Arfa, que históricamente ha albergado una escuela. A partir de este punto, hemos priorizado el aspecto paisajístico para unir ambas localidades, influenciados por el análisis DAFO que destacó su problema de conectividad.

Nuestra propuesta incluye la construcción de un puente inspirado en el 'Puente Inundable sobre el Río Ter en Manlleu' del estudio Sau Taller d'Arquitectura. Este puente no solo mejorará la conexión entre Adrall y Arfa, sino que también revitalizará los cauces del río, creando espacios públicos alrededor de él. Aprovecharemos estos espacios como zonas de descanso y actividades junto al río.

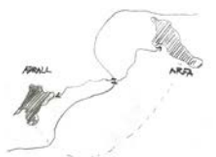

Esquema de Conectividad: Integración de Núcleos para Formar una Unidad

Esquema de Unidad: Contenido Actual y Nuevos Usos y Equipamientos

Esquema de la Sección

Vista desde la Orilla del Río

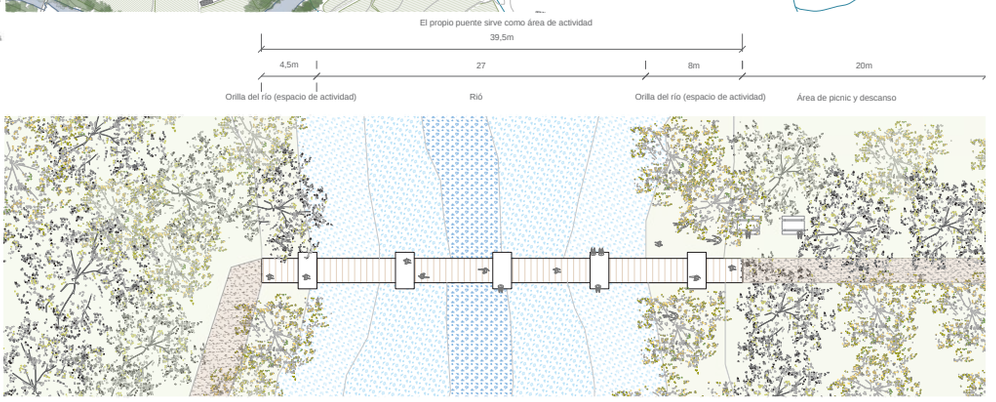

ARFA

Para potenciar la actividad comercial y social en Arfa, El eje verde atraviesa el núcleo del pueblo en lugar de rodearlo perimetralmente. Esto garantiza que quienes transiten por el eje también pasen por el centro de Arfa, lo que beneficiaría significativamente al comercio local y la restauración.

Actualmente, Arfa cuenta con dos espacios públicos y un parque infantil, aunque su calidad es insuficiente y no cumplen adecuadamente su función. Además, destacan algunos edificios singulares, como la iglesia y el antiguo taller, que anteriormente funcionaba como escuela. Inspirados por la Plaza Mayor, hemos decidido ampliar el pavimento para conectar estos puntos singulares y reutilizar el taller, transformándolo nuevamente en una escuela.

Nuestra propuesta también incluye la incorporación de una zona de co-living y un nuevo centro de investigación, aprovechando la excelente agricultura y la cercanía al río. De esta manera, conectamos estos edificios y creamos una centralidad.

Esta amplia plaza se convertirá en un espacio multifuncional donde se aprovechará la presencia de la escuela, además de servir como punto de encuentro para mercados, eventos, reuniones y actividades comunitarias.

Además, hemos planificado una nueva parada de autobús en la parte superior de Arfa para mejorar la conectividad con otros núcleos cercanos.

Con esta iniciativa, buscamos establecer una centralidad en Arfa que esté estrechamente vinculada al eje verde, convirtiéndolo en uno de los pilares fundamentales de nuestra propuesta intermedia. Esto no solo mejorará la actividad comercial y de restauración en Arfa, sino que también fomentará un sentido de comunidad y pertenencia en toda la región.

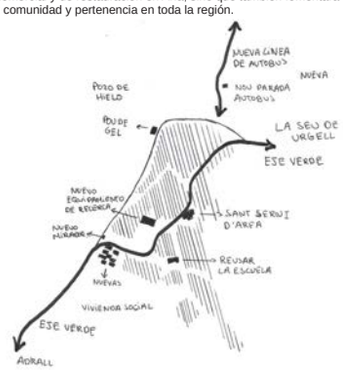

Jicheng Wang
Yichen Zhou

URBANÍSTICA VI

Prof:Jordi Franquesa

Esquema de la Estrategia pavimento

Esquema de la sección

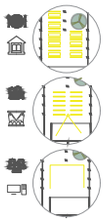

La referencia que hemos utilizado es la Nueva Escuela en la Comunidad Nativa de Jerusalén de Miñaro / Semillas. Hemos analizado esta referencia y aplicado la idea de una zona polivalente para diversas actividades. Así, no será solo una escuela, sino también un cine, un lugar de reunión y una biblioteca para la comunidad.

1-Vista desde las viviendas sociales

2-Vista desde la escuela

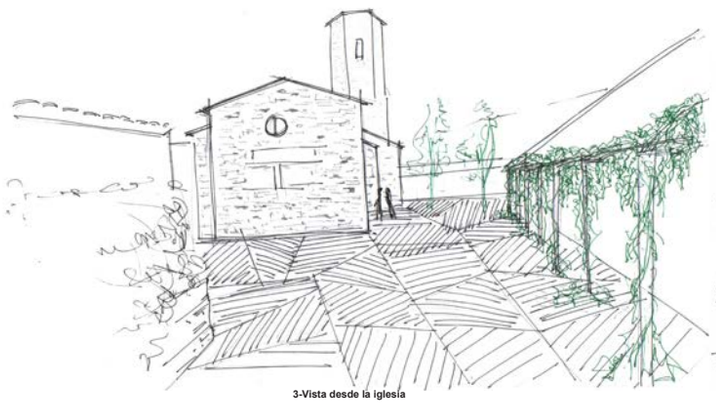

3-Vista desde la iglesia

4-Vista desde la nueva parada de bus

Jicheng Wang
Yichen Zhou

URBANÍSTICA VI

Prof:Jordi Franquesa

cia de Zhejiang, China. En este trabajo, vamos a explicar y analizar el cambio radical que ha experimentado Yuqi en los últimos 20 años y cómo podemos relacionar estos cambios con los conceptos estudiados en el curso de Urbanística VI.

Primero, es importante destacar que estamos ante un contexto completamente diferente. Aunque el mundo rural tiene similitudes universales, debemos considerar las enormes diferencias en población y superficie entre España y China. Por ejemplo, un nodo 2 en el esquema de nodos de España podría ser perfectamente un nodo 6 en China debido a la escala demográfica y geográfica.

Otro aspecto crucial a mencionar es la falta de instrumentos adecuados para realizar este análisis. A diferencia de lugares como La Seu d'Urgell en España, donde podemos encontrar planos, imágenes e información de manera sencilla, el pueblo de Yuqi en China no dispone de estos recursos. Todas las imágenes y datos utilizados en este estudio son obtenidos por el propio alumno o sus familiares. Las bases de los planos se han construido a partir de fotoplanos de Google Maps, lo que significa que muchos aspectos del análisis se basan en la experiencia personal.

Podemos ver que la provincia de Zhejiang está situada en la parte sureste de China.(Fig 1). Es importante mencionar que el 70% de la población de China vive en la zona costera que bordea el mar Pacífico. Al analizar la provincia, debemos tener en mente que estamos hablando de una región con 101.800 km², aproximadamente una quinta parte del tamaño de España, pero con una población que ya ha superado a la de España. Dentro de la provincia de Zhejiang (fig.2).mi pueblo está situado en el municipio de Lishui, lo cual podríamos relacionar con Cataluña dentro de España en términos de habitantes y superficie.

Dentro del municipio de lishui nos encontrariamos con el condado de jinyun , en este plano ya podemos aprecinar donde esta el prublo de yuqi (dentro de dayuan), la ciudad mas cercada al pueblo seria la ciduad de jinyun que esta 1hora, mecionar que la ciudad capital lushui esta a 2 h del pueblo, para tener una idea para la gente del pueblo, seria como la seu y barcelona.

En el condado de dayuan ya nos encontraiamos con el pueblo(fig.4), La ciudad de Dayuan es una unidad administrativa a nivel de municipio bajo el condado de Jinyun, podiamos decir que es el ambito que estamos trabajon ya en La Seu de urgell, podemos ver que los principales nucleos estan ubicados alrededor del rió como el caso de La seu, con los nucleos alas, alfa , adrall.

Si nos enfocamos más en la unidad, encontramos el pueblo de Dayuan. Podemos observar que cerca hay otros pueblos, como la aldea de Dayuan y Yuqi. Sin embargo, notamos que en realidad mi pueblo, Yuqi, está muy cerca de los otros núcleos. Hace unos 4 o 5 años, la unidad de Dayuan decidió unir estos pueblos y formar una única entidad llamada Dayuan, es decir, que hoy en día el nombre Yuqi ya no existe (fig.5). Esto se puede relacionar con lo que estamos haciendo actualmente en Adrall y Alfa, uniendo dos núcleos para formar una unidad geográfica.(fig 6)

A lo largo de los años, China ha experimentado una evolución histórica notable, y este proceso también se ha reflejado en los pueblos. Uno de los aspectos más destacados de esta evolución es el desarrollo del entorno verde. Se ha llevado a cabo un importante trabajo en este ámbito durante los últimos años.

Se ha creado un corredor verde a lo largo del río, lo cual nos recuerda a nuestra propuesta de crear un eje verde para conectar diferentes núcleos. Podríamos decir que mi pueblo está incluso a la vanguardia en temas de paisajismo.

Figura 1. Plano de emplazamiento de zhejiang

Figura 2. Plano de emplazamiento de zhejiang

Figura 3. Plano de emplazamiento de Lishui

Figura 4. Plano de emplazamiento de Dayuan

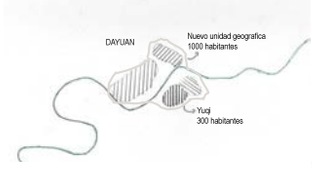

Figura 5. Plano de emplazamiento Unidad

Figura 6. Plano de emplazamiento Unidad Arfa y Aás

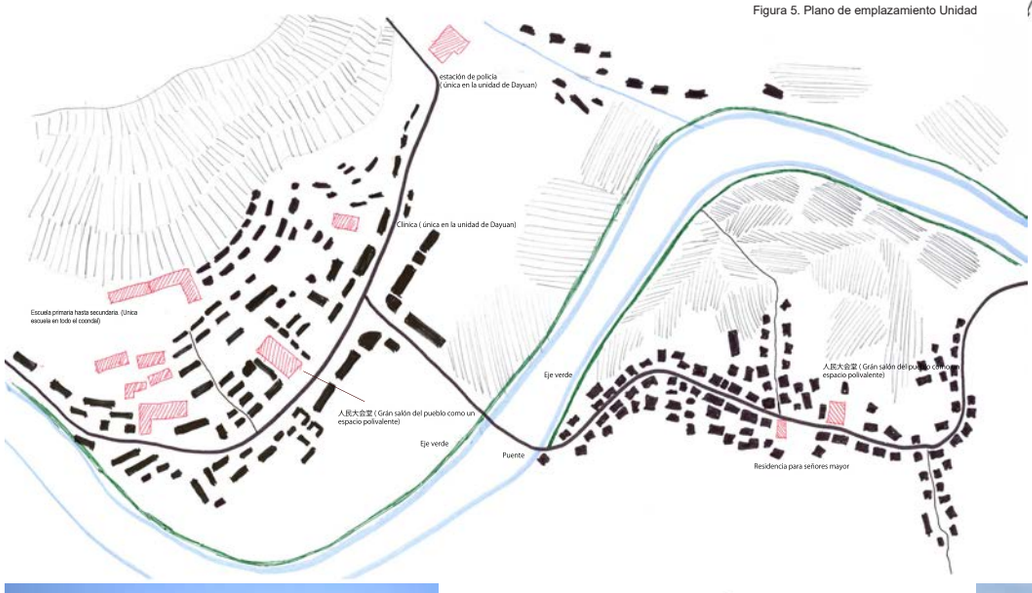

Cada lunes se hace comercio en el puente

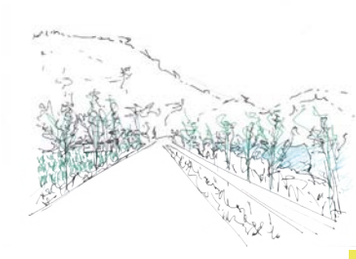

Futuro Eje verde

Fuente propia, imagen tomada en 2002.

Vista 2023 donde muestra el nuevo eje verde

Ensanchamiento del eje verde para la creación de un porche tradicional chino, perfectamente utilizable en nuestra propuesta. Fuente propia.

REFLEXIÓN FINAL

Considero que muchos de los conceptos que hemos visto en clase y en la propuesta presentan similitudes significativas. Podríamos decir que mi pueblo podría representar el futuro de La Seu d'Urgell si siguiera nuestra propuesta. Sin embargo, hay aspectos negativos en mi pueblo que no se reflejan. Aunque cuenta con numerosas equipamientos, el problema radica en que estas están concentradas en un solo lugar, en Dayuan. Solo hay una escuela en toda la unidad, lo que equivale a tener solo una escuela en La Seu d'Urgell. Existe un problema de centralización en el pueblo. Aunque explicamos de manera positiva cómo Dayuan y Yuqi se unieron para formar una única unidad geográfica, también podríamos verlo como si Dayuan hubiera absorbido a Yuqi, similar a cómo La Seu d'Urgell ha absorbido Montferrer.

En cuanto al aspecto paisajístico, aunque las carreteras son actualmente muy bonitas, ¿y si en lugar de invertir en el paisajismo o en detalles como los porches, se invirtiera en otros núcleos más remotos? Volvemos a nuestra propuesta, donde establecimos que el eje verde y el transporte público son más importantes debido a la conectividad y luego a la dinamización de los núcleos. La razón principal de la creación del paisajismo se debe principalmente a temas socio-políticos. Es más atractivo invertir en aspectos paisajísticos que en viviendas sociales. Por lo tanto, en muchos núcleos de China se da importancia a estos aspectos para que las autoridades locales, en este caso Jinyun, inviertan allí y no en otro condado.

Equipamiento del salón del pueblo para una variedad de actividades, incluyendo proyecciones de cine, eventos de baile y reuniones

Jicheng Wang
Yichen Zhou

URBANÍSTICA VI

Prof:Jordi Franquesa

DEBILITATS

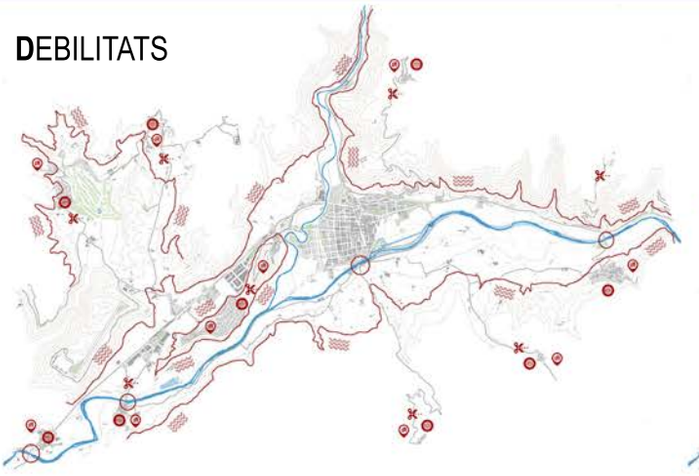

- Complicada connexió entre nuclis petits.
- Barreres naturals
- Manca de connectivitat a Internet de qüalitat
- Limitada oferta de serveis i equipaments públics bàsics

AMENACES

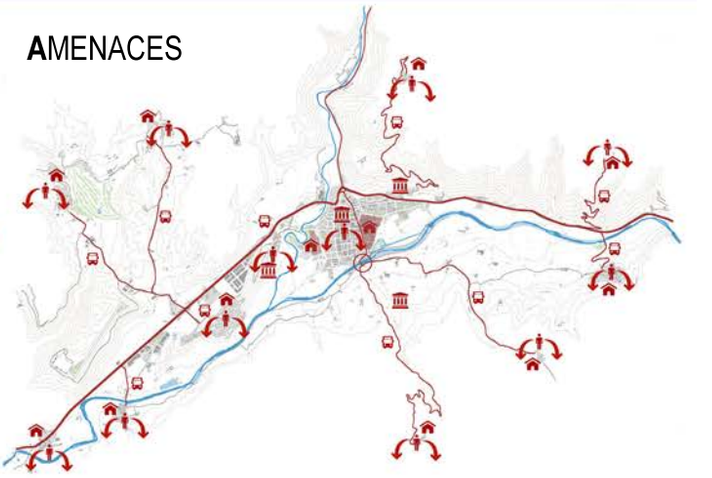

- Falta de transport públic
- Deteriorament i oblit del Patrimoni Arquitectònic, Cultural i Natural.
- Poca oferta d'habitatge. Habitatges buits o poc accessibles i encariment per les segones residències.
- Fugida del jovent i envelliment de la població.

FORTALESES

- Interès en el ciclisme, numeroses rutes
- Interès en el senderisme, numeroses rutes
- Parc Olímpic del Segre com a punt d'interès
- Riquesa paisatgística i natural, atractiu turístic
- Potencial ramader i agrícultura sostenibles
- Aeroport d'Andorra pròxim a la Seu d'Urgell
- Potenical Patrimoni Arquitectònic, Cultural i Natural.
- Porta d'Andorra, ubicació estratègica.

OPORTUNITATS

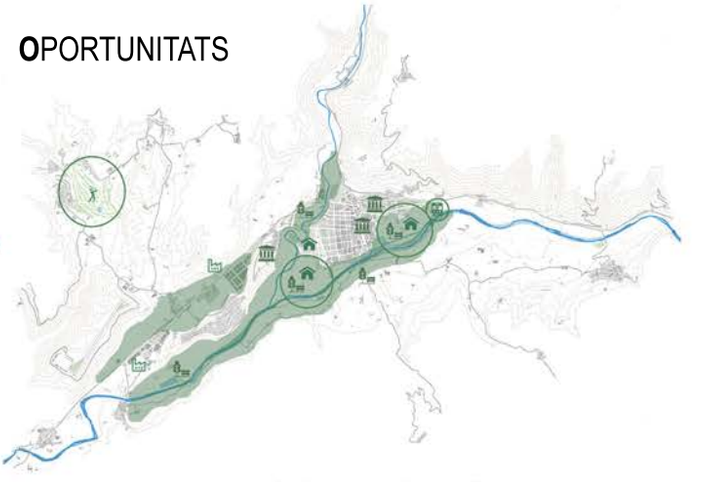

- Foment de les activitats de lleure
- Reorganització de la Indústria present
- Construcció d'habitatge social econòmic i accessibe.
- Recuperació i potenciació del Patrimoni.
- Creixement verd, connectors verds peatonals.
- Arribada del tren a la Seu d'Urgell i millora del transport públic actual

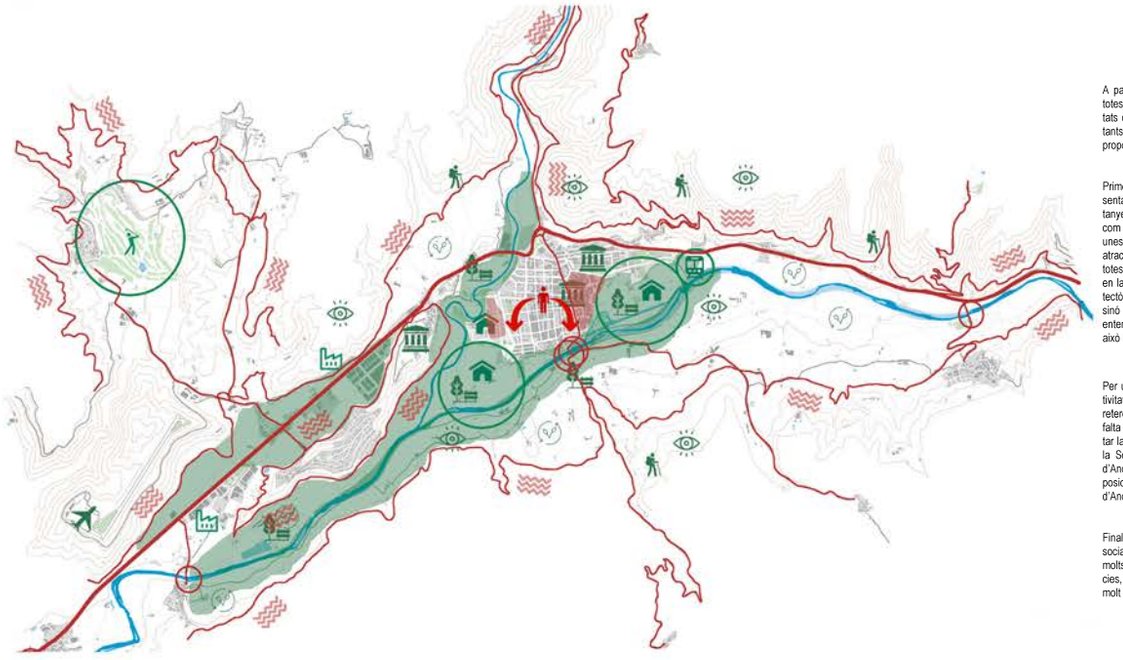

A partir de l'anàlisi conjunt, hem representat i enumerat totes aquelles debilitats, amenaces, fortaleses i oportuni tats que hem identificat i que ens han semblat més impor tants a l'hora d'intervenir en el territori mitjançant la nostra proposta.

Primerament, trobem que la pròpia naturalesa del lloc pre senta conseqüències tant bones com dolentes. Les mun tanyes que envolten la Seu d'Urgell i el riu Segre actuen com barreres naturals, però al mateix cop ens ofereixen unes qualitats paisatgístiques i naturals molt positives i atractives pel turisme actiu i sostenible. Arrelades trobem totes les rutes de ciclisme i senderisme, activitats d'interès en la zona i que s'interessen per arribar al Patrimoni Arqui tectònic, Cultural i Natural de no només la Seu d'Urgell, sinó també dels pobles del voltant. Per aquests motius, entenem que el paisatge és clau en aquesta zona, i per això l'intentem potenciar al màxim amb la nostra proposta.

Per una altra part, ens crida l'atenció la manca de connec tivitat entre els nuclis petits, no només per les difícils car reteres de muntanya que els travessen sinó també per la falta de transport públic actual. Creiem necessari augmen tar la presència d'aquest últim i d'inclús fer arribar el tren a la Seu d'Urgell. Cal destacar la presència de l'Aeroport d'Andorra al costat de la seu d'Urgell, la qual manté una posició estratègica, doncs és clar que és la porta d'Andorra.

Finalment, trobem una alarmant falta d'habitatge privat i social, no trobem oferta al mateix cop que hi ha presents molts habitatges buits o utilitzats com segones residèn cies, com a conseqüència trobem una baixa oferta a preus molt poc accessibles.

Plànol de Nodes General

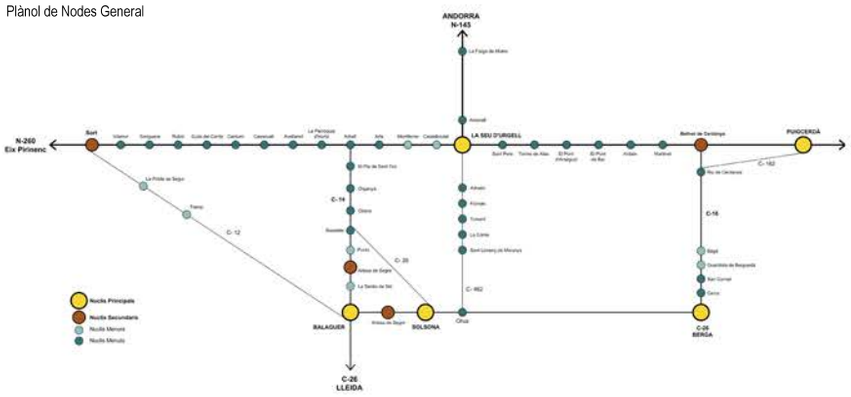

Plànol de Nodes Zoom

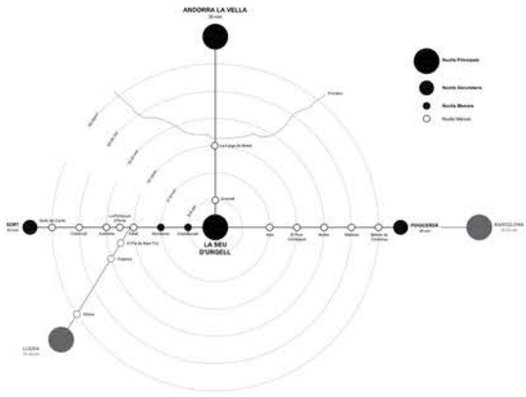

Plànol Proposta Territorial
e. 1 : 15 000

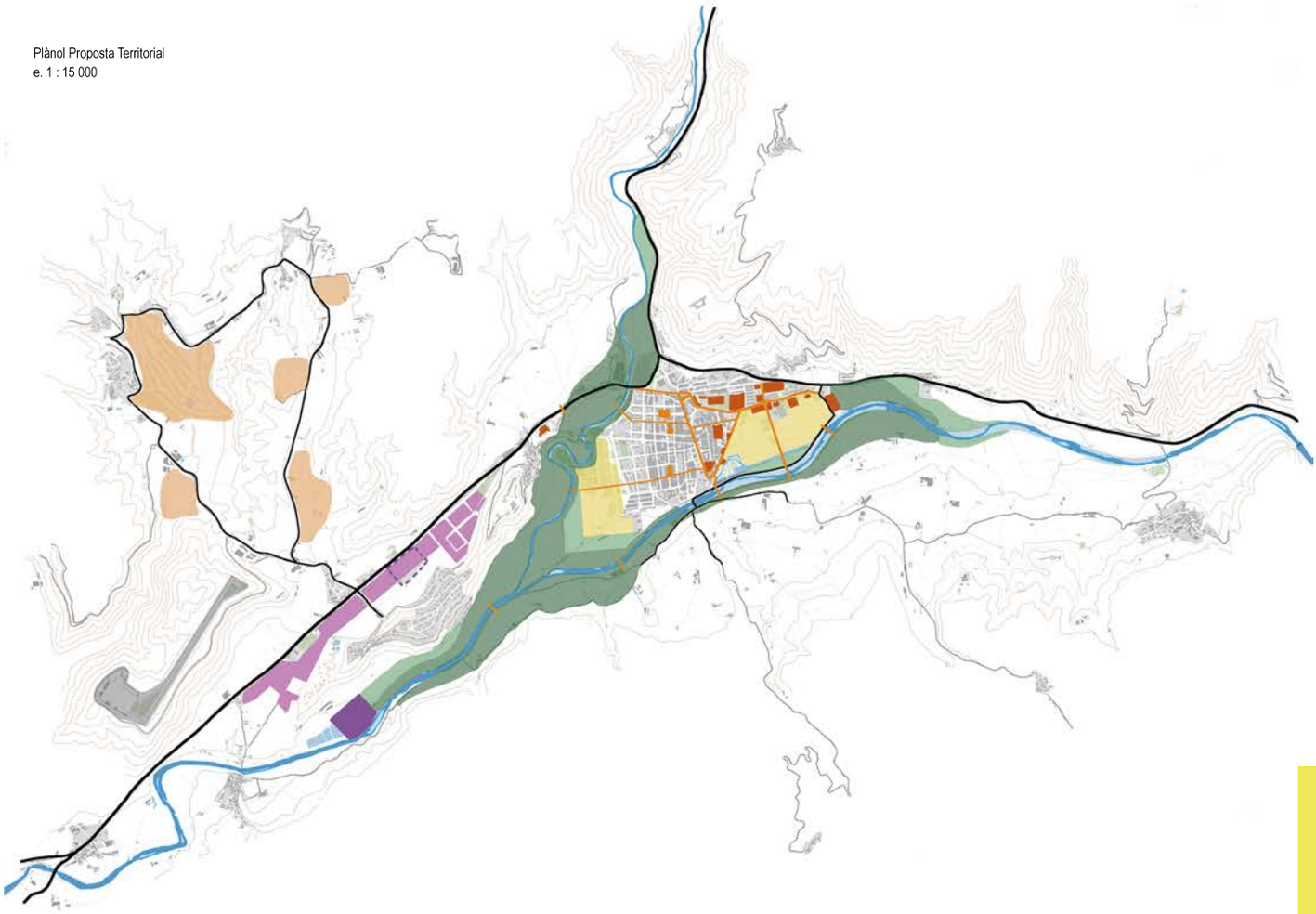

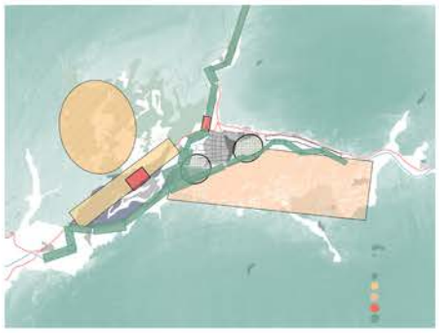

Plànol Unitats de Projecte

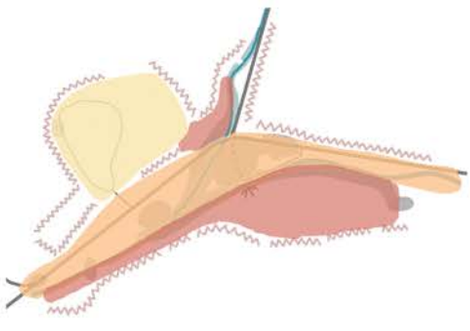

Plànol Unitats Geogràfiques

Vistes unitats geogràfiques

Poblacions secundàries turons

Poblacions secundàries muntanyes

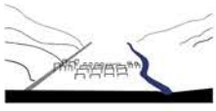

Poblacions Plana de l'Urgellet

Plana de l'Urgellet, sector agrari

Plànol Propositiu

Aquestes últimes setmanes hem fet un repàs de gran part de treballs tant en classes amb els professors com en classes on els alumnes ens agrupàvem i debatíem/discutíem sobre els nostres projectes. Aquestes sessions ens han nodrit de connexions i propostes sobre la nostra intervenció, amb nous punts de vista a tenir en compte. Avui ens ha aportat un munt de noves idees, algunes idees que ens agraden pel resultat proposat però alumnes i d'altres que ens agraden més per la preocupació/inconvenient a resoldre més que la pròpia resolució.

Durant les classes amb altres professors vam veure que hi havien classes en les que havien fraguat unes preocupacions comunes, com en la classe del professor Julio, on molts dels alumnes estaven preocupats pel tema de la mobilitat i plantejaven diferents respostes segons el grup d'estudiants. Jo comparteixo vàries vam agradar un pat de projectes que tots no ser del nostre àmbit d'intervenció però que ens ajudaven a pensar en la nostra proposta. Un grup va treballar en la idea de fer un bucle per la Seu, un altre grup va fer un bucle local, van proposar resoldre els problemes de connexions entre poblacions aïllades amb una xarxa de carrers, alguns que reguenen de nou plantejament i d'altres que buscaven la recuperació de vies històriques, en els que moure's còmodament també bicicleta o caminant. Avui no només connectava les poblacions d'una manera més segura sinó que també al recuperar vies històriques punvaven en certs punts per ambar al patrimoni existent, malauen dos aceits d'un tret. Aquesta proposta de reutilitzar antigues vies històriques ja l'incorporàvem a la nostra proposta. La idea que ens va interessar i hem acabat incorporant és la possibilitat de generar noves vies per donar més d'un recorregut possible i així poder tenir vies exclusives per a bicicletes, vies exclusives per a vianants i vies mixtes, tot això sense cap motor.

Altres companys, en comptes de noves vies proposaven nous equipaments relacionats amb les bicicletes degut a la cultura de la bicicleta actual. Aquesta idea de nous equipaments era bàsicament un taller per a bicicletes, aquest era la pàtise de proposta que no ens acabava d'agradar la solució, però si el discurs. D'aquest segon grup (unit altres influències externes) ens va haver la idea de poder incloure un equipament central destinat a les bicicletes, però no un taller qualsevol, sinó una espècie de taller-magatzem que vagi més enllà de regular bicicletes: deixar-les, emmagatzemar-les entre d'altres coses. Aquest equipament el vam voler ubicar a la zona de la Seu, ja que és on hi ha més activitat i on sembla més adient. Aquest equipament el vam voler ubicar a la zona de la Seu, ja que és on hi ha més activitat i on sembla més adient. La idea és que si un bell dia et vinat amb bici que no vol o t'hagi de comprar una nova cada cop que creix. Que aquella persona que porta agant amb bicicleta de carretera vol canvar d'estil de bicicleta per anar a la muntanya que no shagi de comprar un bicicleta nova. Si t'passa alguna cosa a la bicicleta vas al taller i t'endus una altra, mentre reparen la que has deixat per al seguent ciutadà. Aquest taller de bicicletes encaixa amb la nostra zona d'intervenció en forma d'equipament en l'eix civic existent que proposem potenciar.

En tots els treballs hi havien idees que es repetien sent la de l'eix verd una de les més vistes. En duas classes de professors diferents vam veure que, al igual que a la nostra classe, hi ha la idea comuna d'eix verd. Avui interpretem que es degut a l'emplaçament, donos segons quin emplaçament el mevem unes propostes o altres en relació amb lo existent. Si en totes les classes aquesta idea ha tirat endavant, ens reafirmem amb l'idea d'eix verd que proposem, així si, necol feclem algunes de les solucions d'altres estudiantes per a incorporar-les en el nostre projecte.

Les sessions en les que debatíem/discutíem en grups petits entre els estudiants sense la intervenció dels professors van ser de gran ajuda per entendre millor les idees dels companys, donos es van generar mes interaccions que en les classes estandard. En aquesta sessió vam estar entre tots intentant resoldre el mateix problema, el problema del transport públic en les poblacions aïllades. Vèiem que hi ha buscs que recorren al N-260 connectant el territori però no arriben a poblacions com Aravell, Bellestar, Estampeu, Alás, Calçanya, Arfa, Montferrer. La solució del grup de la que estàvem debatent no la vam trobar gaire adequada. Jichen Wang i Yichen Zhou proposaven caracteritzar cada població aïllada amb una activitat característica i buscaven connectar tots aquests punts a la via principal amb vies d'autobús. El problema que vam detectar era una quantitat de buscs augmentant per a poblacions petites. La idea és que si un petit eri vinat amb bici que no vol o t'hagi de comprar una nova cada cop que creix. O be aguella persona que porta agant amb bicicleta de carretera i vol canvar d'estil de bicicleta per anar a la muntanya que no shagi de comprar un bicicleta nova. Si t'passa alguna cosa a la bicicleta vas al taller i t'endus una altra, mentre reparen la que has deixat per al seguent ciutadà. Aquest taller de bicicletes encaixa amb la nostra zona d'intervenció en forma d'equipament en l'eix civic existent que proposem potenciar.

El grup de l'Andreu Sluyek, l'Oliver Urrpwn i el Luis Ortega comparteix idees semblants a les del grup del Jichen Wang i la Yichen Zhou. Es preocupen per potenciar les poblacions aïllades, ells es centren en dinamitzar l'atalaiste. Al igual que el grup anterior identifiquen les característiques del lloc per a proposar en consequencia. A l'atalaiste hi volen generar habitatge bàsalifi'ue en l'escola agrària. De 100 estudiants 20 estan empadronats. Proposen també una serie de plataformes per a solucionar el problema de la mobilitat i generar espais on s'hi pugui desenvolupar activitats relacionades amb l'escola agrària per activar l'economia rural. Al igual que altres grups també tenen l'idea d'un eix verd que en aquest cas utilitzen per a resoldre la connexió d'aquestes poblacions amb la via rodada principal N-260. D'aquest grup incorporem la idea de resoldre la falta de connexió dels nuclis secundaris a través de l'eix verd, és en el que hi ha una secció principal en la que s'hi projecten espais d'estada i unes altres seccions secundàries que son les encarregades de connectar les poblacions.

Per una altra banda, el grup de l'Aina Palmer i l'Alvaro Suárez comparteixen problemes a resoldre similars als vistos en els grups anteriors. D'aquest grup agafem les idees de les solucions proposades per ki bein resolles que ens semben algunes. Donsell'importancia als nuclis aïllats i tenlanti i importancia a la Seu, buscant solucionar problemes com: la falta de comunicaiso entre nuclis, falta de connexo amb el mon agrari, falta d'habitatge, habitatge en desus. Com molts altres grups també proposaven un eix verd, el que en ha sentilat mes cohesió i acabem incorporant en el nostre projecte es el canvi de sèlcicó d'aquest eix verd. Diperent a la resta de grups, ells proposaven un eix verd que connectava les poblacions amb la via principal, nosaltres no desem de banda aquestes poblacions, però també volem aprofitar aquest eix verd per a fer-lo suport a tot el que desenvolupar: mostrar, dialogar, reutilitzar, connectar i tenir cohesió. Aquesta idea d'importància de seguint un sistema clar i entenedor amb una objectius concrets en cadascas es la idea que incorporem en el nostre eix verd.

Respecte el nostre treball tant els professors com els estudiants van trobar excessiva la intervenció. Amb massa planejament i proposta, la majoria de grups proposen una intervenció menys invasiva. Tant en la nostra proposta territorial com en la proposta d'intervenció ens hem trobat amb el fet de voler fer massa coses. Ens hem trobat amb el fet de voler fer massa coses. Ens hem trobat amb el fet de voler fer massa coses.

Plànol Idees
Proposta Específica

Esquema Parc del Segre i Horts Urbans

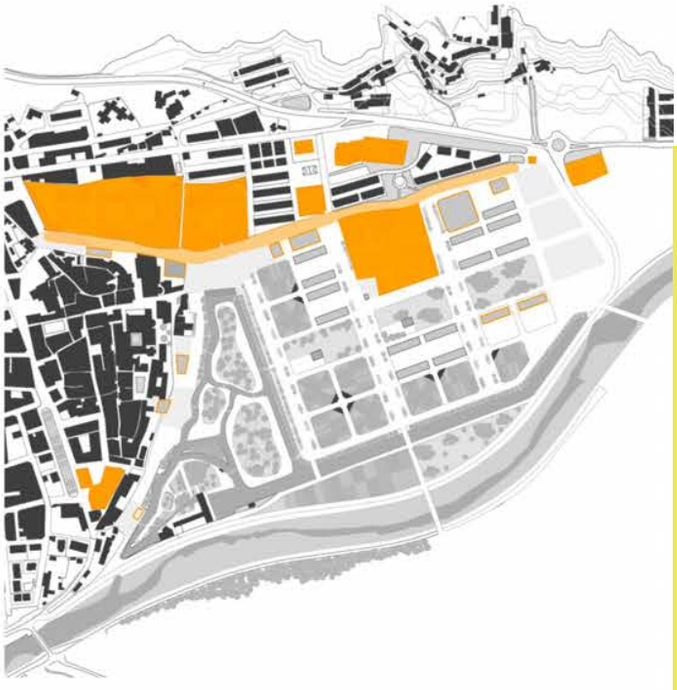

Esquema Eix Cívic i Equipaments (existents i nous)

Seccions
e. 1 : 2 000

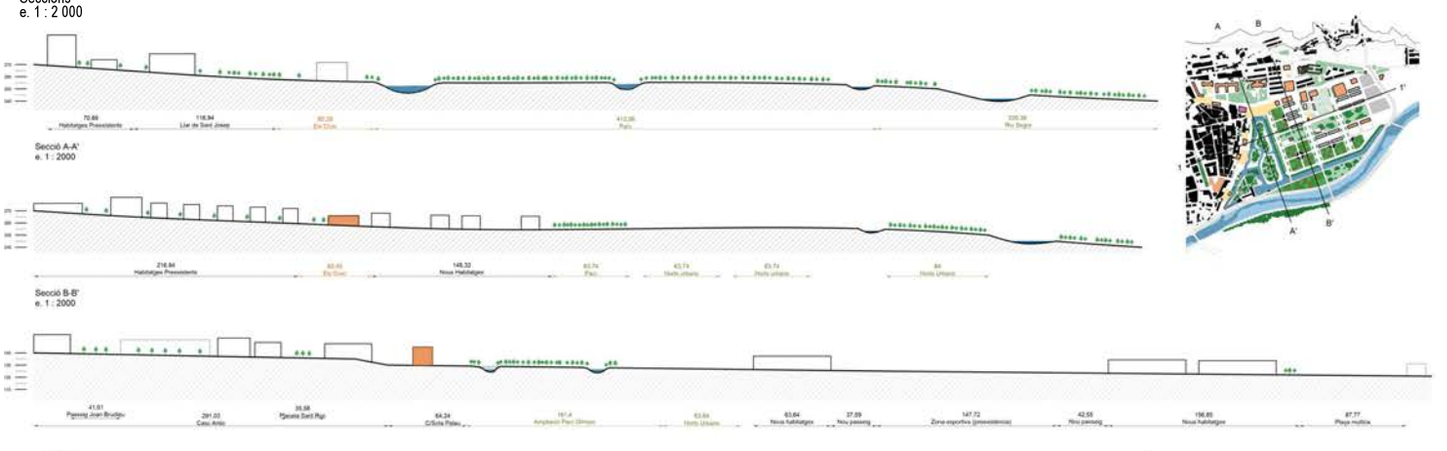

Plànol Territorial, noves idees
e. 1 : 15 000

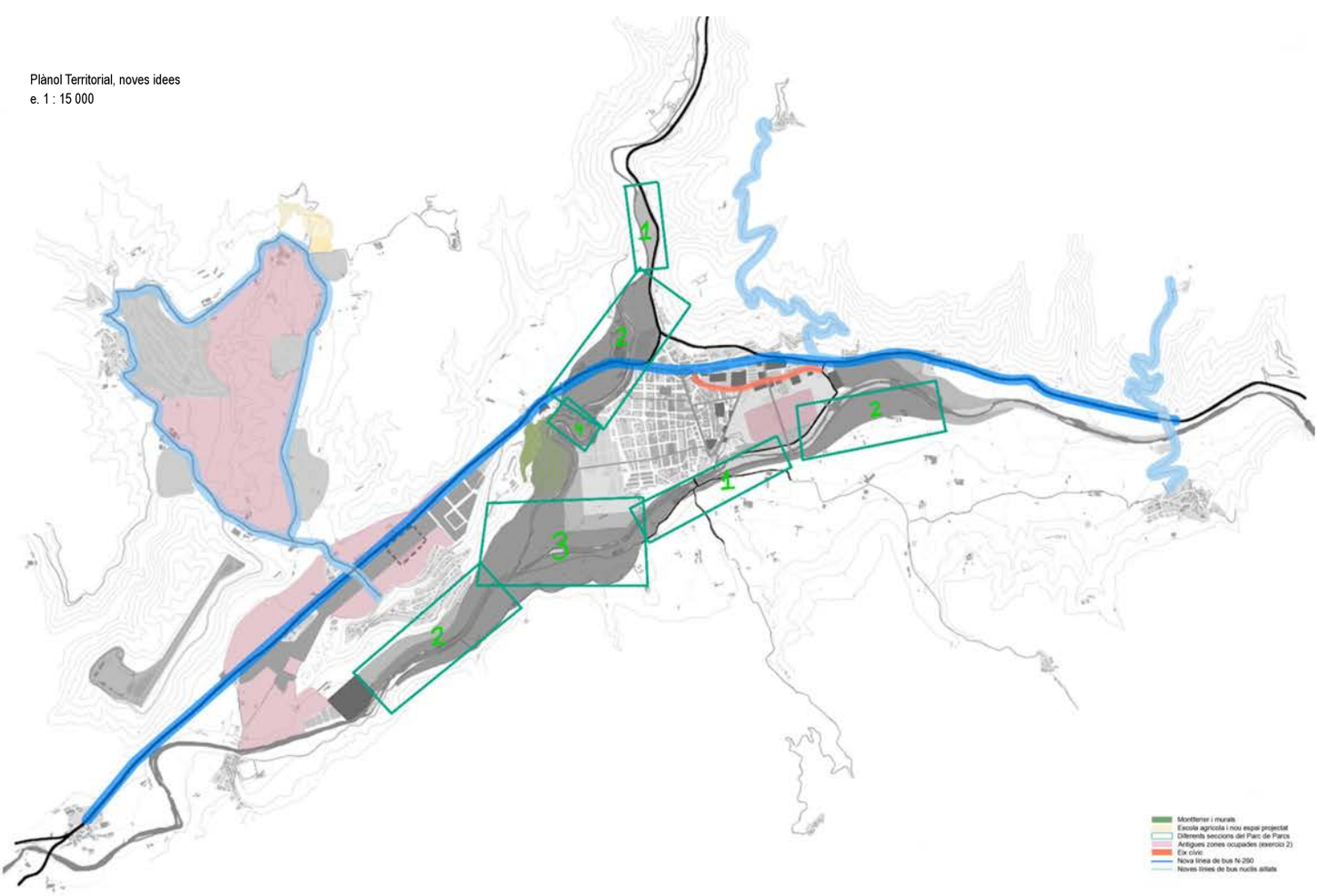

Planta Proposta especifica
e. 1 : 2 000

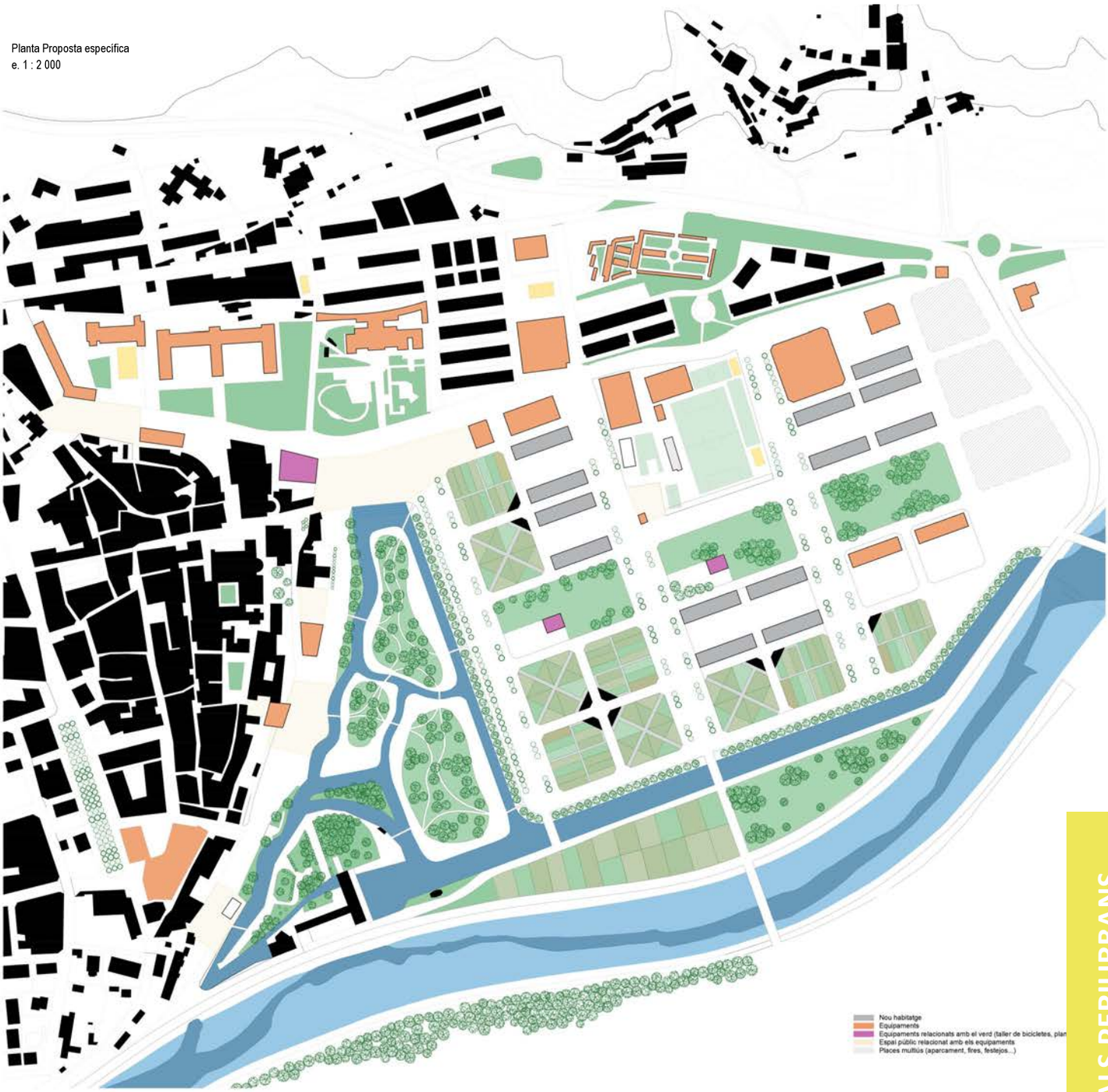

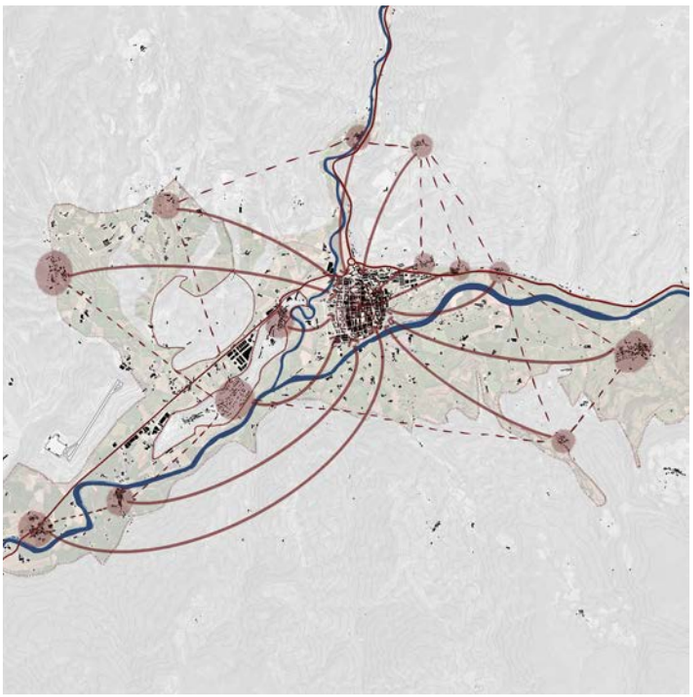

DEBILITATS

- Falta de connexió entre nuclis petits.

- Concentració dels serveis a La Seu.

- Barreres naturals com fortes pendents que dificulten les connexions o el riu Segre i Valiria com a barrera.

- Dependència de La Seu

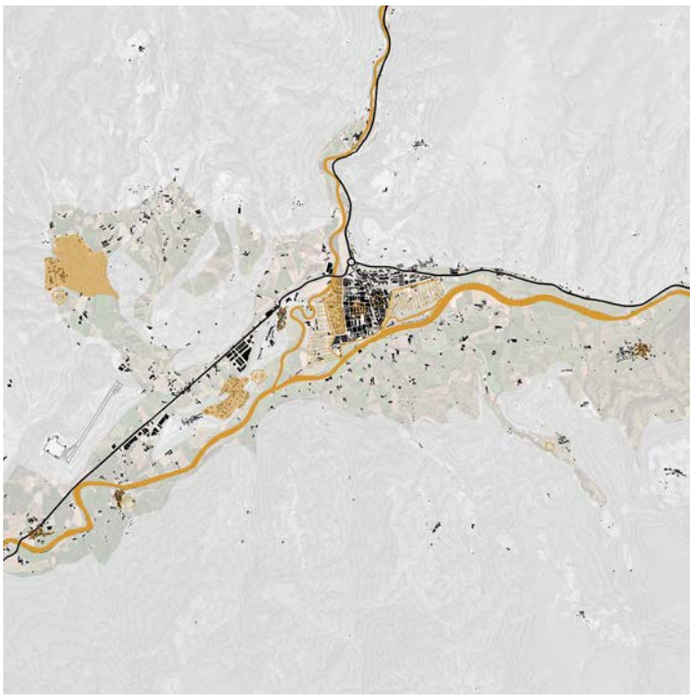

AMENACES

-Creixement de La seu cap al riu, zona inundable.

- Falta d'oferta d'habitatge

- Habitatges buits o segones residències que encareixen els preus.

- El Golf, per la quantitat de recursos que necessita i l'encariment de la zona que genera.

Dibuix del patrimoni existent del grup : Mirella Mariño i Alvaro Royo.

FORTALESES

- Activitat agrícola i ramadera.

- Bellesa paisatgística i del patrimoni.

- La gran connectivitat que té l'N-260.

- L'aeroport.

- Parc Olímpic com a zones d'activitat.

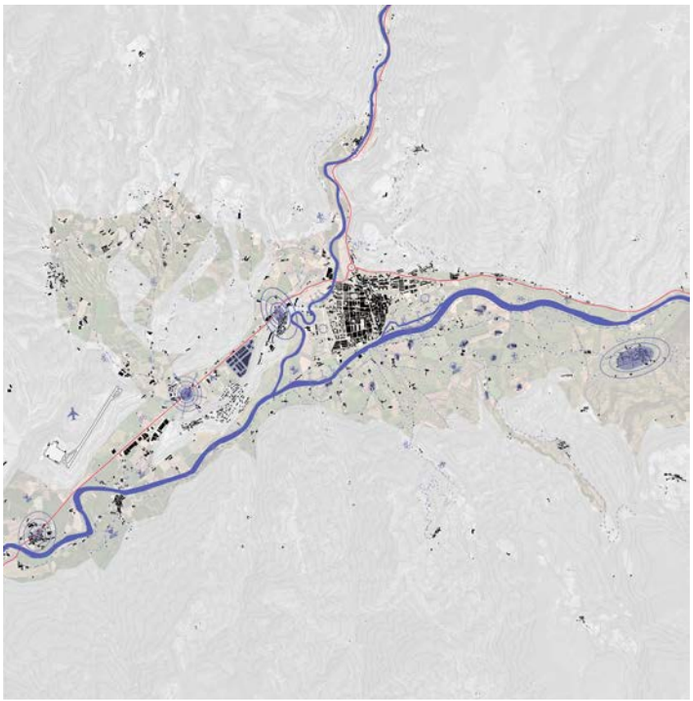

OPORTUNITATS

- Xarxa de camins que connecten els pobles o les masies.

- El riu com un espai de connexió/trobada, gran eix verd.

- Les interseccions com a zones de noves centralitats.

- Mosaic agrícola i el teixit d'indústria relacionada a aquest.

- Rutes de senderisme.

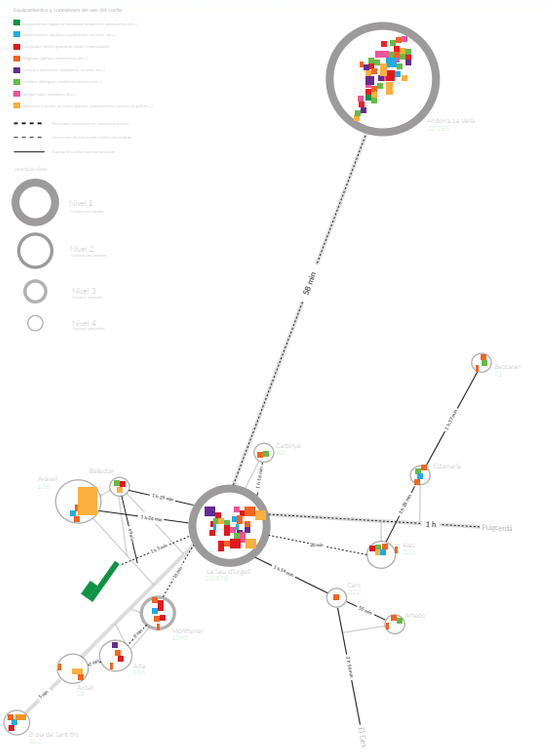

Les nostres propostes per atacar els problemes, que hem vist analitzant la Seu d'Urgell i fent els DAFOS, els atacam creant petites centralitats i repensant quins i com han de ser els límits de creixement i de relació de la Seu.

Per fer que els petits pobles que depenen de la seu tenguin més autonomia i sigui més fàcil i còmode viure en ells, proposam crear zones equipades en punts estratègics com encreuaments que servesquin com a zona comuna dels pobles del voltant, reduint així la dependència amb la Seu.
Aquestes zones serien de relació amb places o espais no programats que permetin generar activitat com per exemple realitzar mercats de productes locals afavorint així la indústria ramadera local i el producte de la zona.
Un dels punts estratègics que hem escollit és la zona d'encreuament de l'N-260 amb el carrer de la Trobada, ja que consideram que és una zona estratègica i pot repercutir molt als pobles dels voltants.

Aquesta zona és d'interès pels següents motius:

- La seva posició d'encreuament, perquè té l'N-260 com a via ràpida que connecta de manera ràpida amb la Seu i després el carrer de la Trobada que connecta les dues bandes de N-260, això fa que hi hagui uns recorreguts amb poc pendent que passen per Arfa, Montferrer i Castellciutat en la part baixa i per Aravell i Bellestar en la part alta, això fa que, si es potencien les vies secundàries amb carrils bici o algun sistema de transport públic la connectivitat d'aquests pobles amb un centre equipat serà molt més fàcil evitant així que la població marxi d'aquests pobles.
.-La disposició actual d'una escola en aquesta zona ens ajuda a generar la centralitat que cercam, ja que pot abastir als pobles del costat. Volem donar suport a aquesta escola generant espai públic per crear activitat a la zona.

Per altra banda, també tractam el límit de la seu amb el riu, perquè, actualment fa de barrera.
La nostra idea és definir el límit de la seu i potenciar el creixement que trobam a l'altra part del riu, un creixement lligat a la indústria agrícola i ramaderia de la zona que aporta riquesa i identitat al lloc.
Per fer això proposam uns passos inundables en el riu i que aquest sigui un parc/corredor verd, per això hem de modificar alguna secció de carrer eliminant així aquest límit.
Per afavorir aquest creixement més uniforme i dispers que trobam hem decidit unificar petites zones, petits nuclis sempre lligats amb alguna indústria.
Col·locam habitatges cooperatius en algunes zones estratègiques, ja que creim que és una manera en què la gent que hi vagi a viure es relacioni directament amb l'agricultura i les feines del lloc, també uns queviures o locals on es puguin trobar productes de primera necessitat per no haver de creuar sempre cap al centre de la seu, i finalment alguns espais de Co-working o espais de reunió per crear identitat i zones de petita centralitat.

Per lligar tot això sobretot a escala més general hem agafat el projecte de la Mirella Mariño i l'Àlvaro Royo per les rutes patrimonials que proposen que creim que lliguen molt bé el territori i és una cosa que nosaltres no ens havíem fixat.

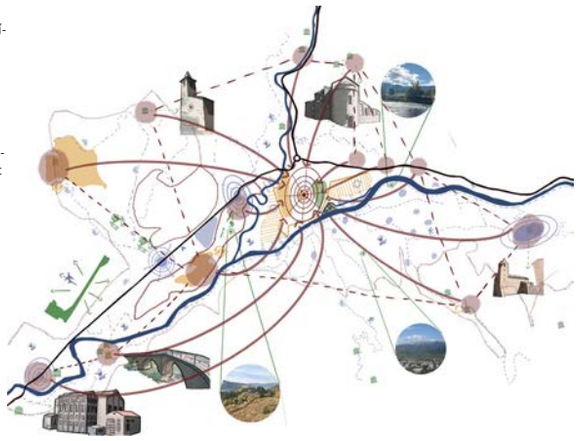

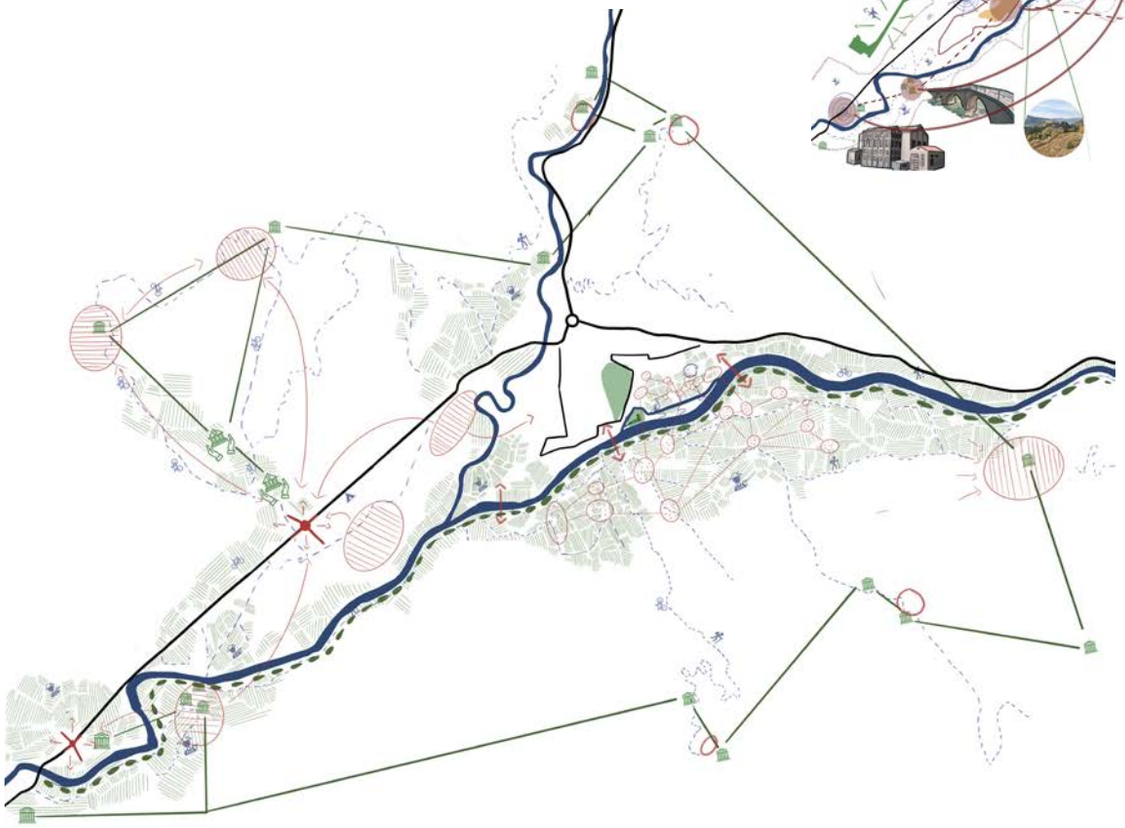

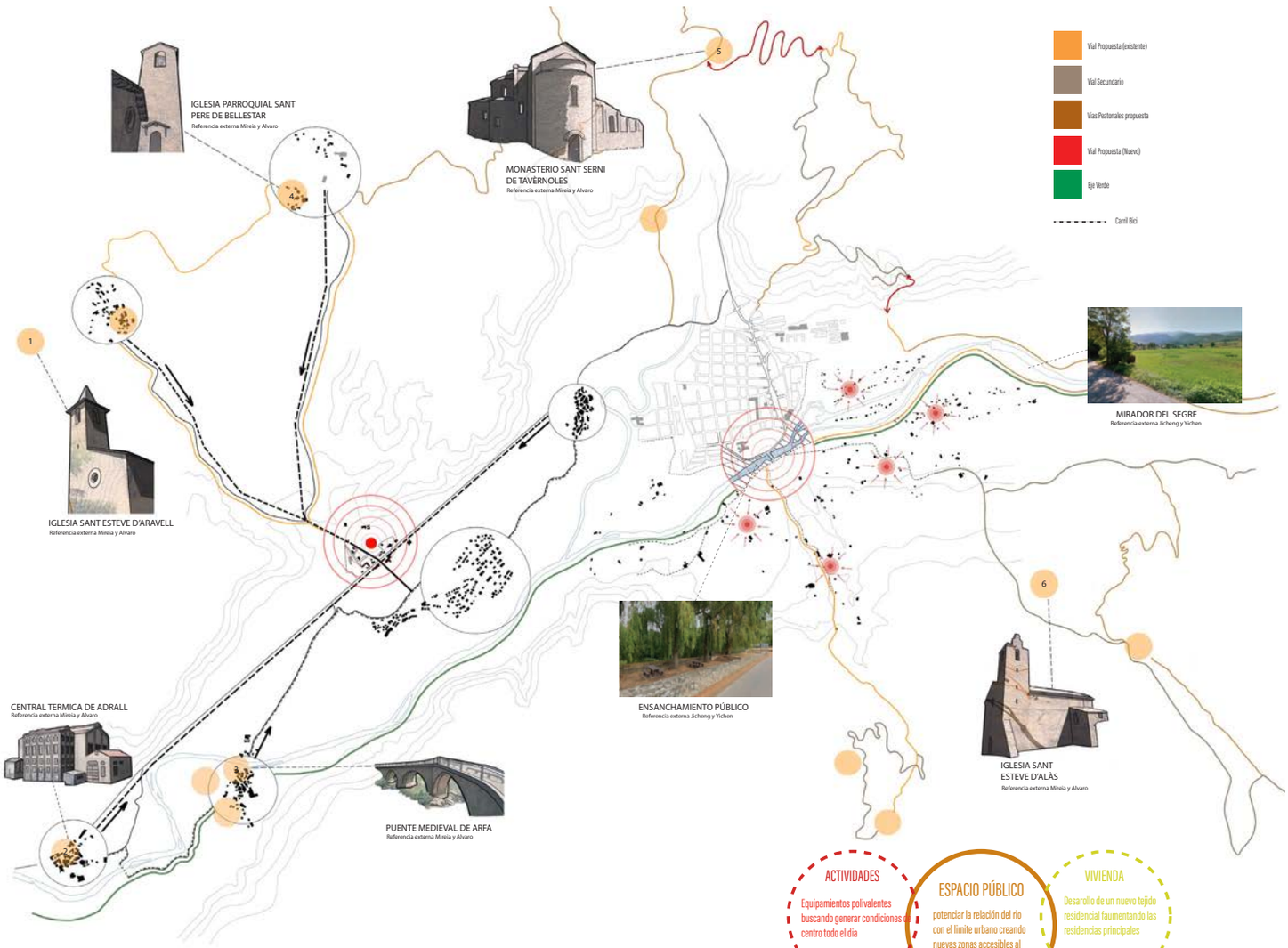

Nuestra Propuesta se centra en la busqueda de nuevos equilibrios en relación a los municipios de la Seu de Urgell. Por un lado proponemos un nuevo limite, una nueva fachada, a raíz de los espacios en torno a la Seu de Urgell con el objetivo de enriquecer los espacios del rio. Y por otro lado, se busca la creación de un nuevo espacio de centralidad desarollando un cruce preexistente entre varias poblaciones generando un espacio de encuentro para que los habitantes no deban desplazarse hasta la Seu de Urgell.

Complementando nuestras propuestas hemos decidido introducir dos propuestas buscando integrar las zonas de patrimonio y optimizar sus conexiones, (propuesta de Mireia Mariño y Alvaro Royo,) así como el desarollo de un eje verde a lo largo del rio (propuesta de Jicheng Wang y Yichen Zhou). La optimización del sistema de infraestructura existente, reutilizando al maximo las vias ya existentes otorgandolas nuevas funcionalidades permite crear conexiones rapidas y adecuadas entre poblaciones y los puntos patrimoniales que estan más aislados.
La introducción de carriles bici a lo largo de la zona de estudio permite facilitar la movilidad entre poblaciones sin la necesidad de emplear el vehiculo.
El eje verde plantea una serie de ensanchamientos a lo largo del rio promoviendo su uso como espacio publico relacionandolo mas con las zonas urbanas que lo rodean.

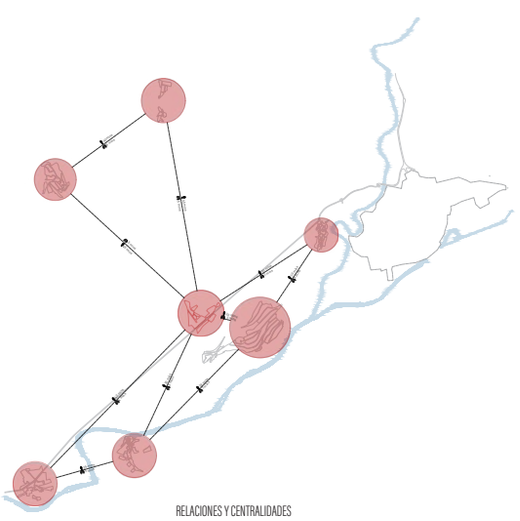

RELACIONES Y CENTRALIDADES

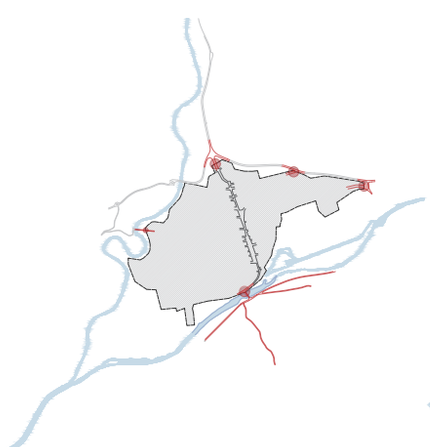

LIMITES Y BORDES

PEQUEÑAS INTERVENCIONES

PROPOSTA DE NOVA CENTRALITAT

Agents implicats :

- Ajuntaments de les poblacions (Castellciutat, Montferrer, Arfa, Adrall, Aravell, Bellestar)
- Activitat Ramadera i agrícola

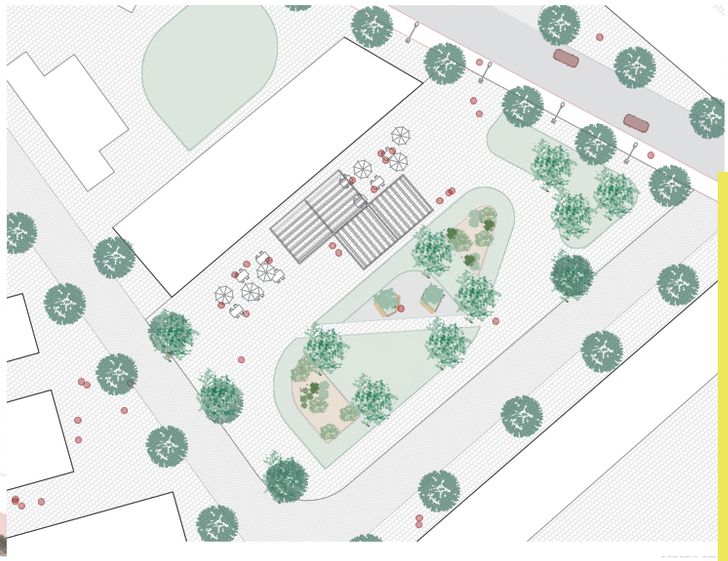

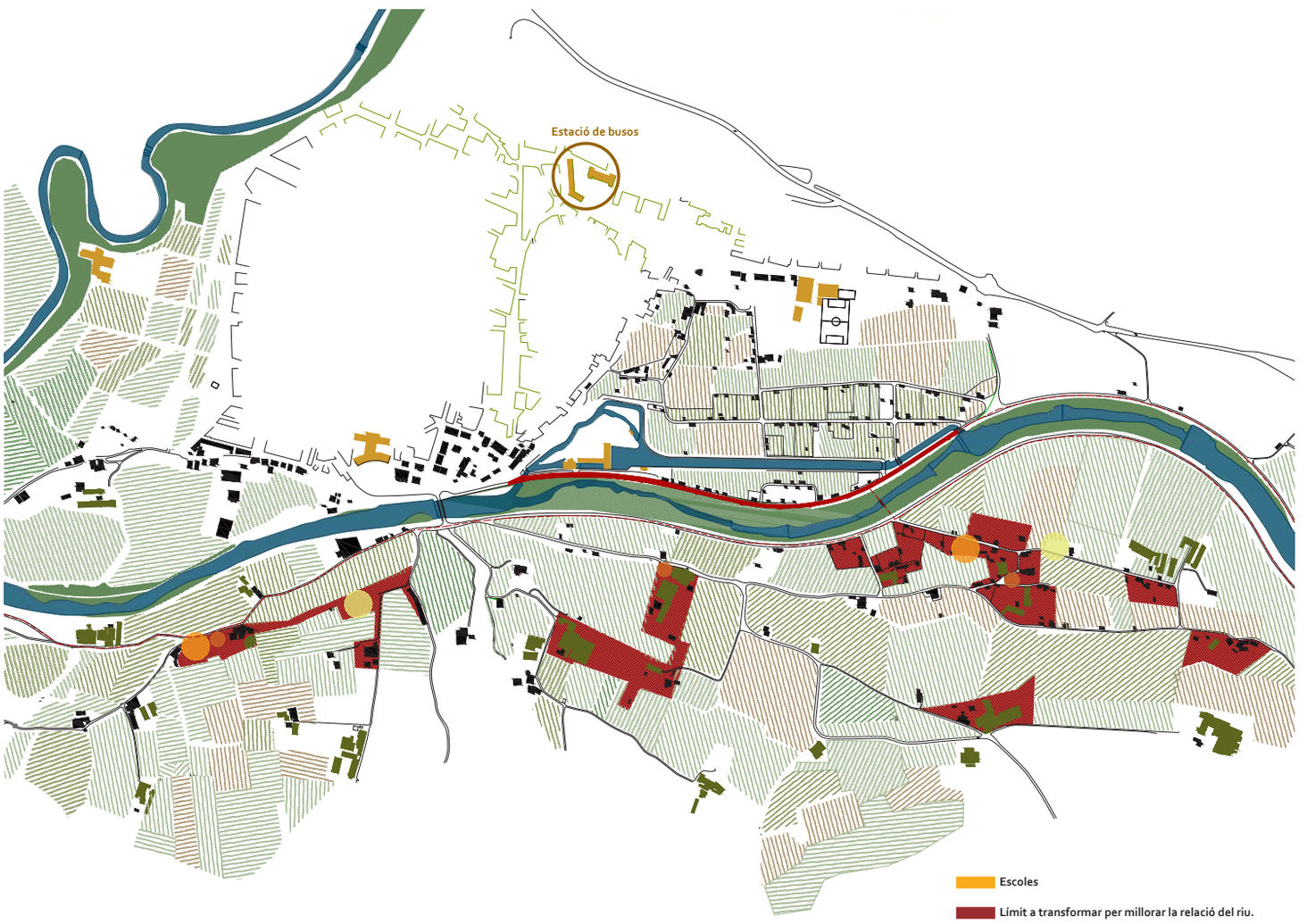

Escoles

Límit a transformar per millorar la relació del riu.

Zona a consolidar.

Queviure, farmàcia. (Productes de primera necessitat)

Co-working o zones comunes per crear petites centralitats o espais amb identitat.

Habitatge cooperatiu.

El desarrollo del DAFO pone en evidencia la necesidad de un espacio que actue como centro de las poblaciones periféricas a la Seu de Urgell de forma a limitar las distancias que los habitantes setengan que desplazar cuando quieran desarollar actividades economicas y sociales. Inspirandonos de el caso de estudio de Kasterlee que propone un nuevo espacio de centralidad mediante la implementacion de un equipamiento multifuncional, proponemos el desarollo de una zona de reunion situada en un cruce estrategico entre 5 poblaciones. Este dota ya de una escuela asi com un pequeño ayutamiento por lo que tratamos de potenciar su presencia mediante una plaza que aparece a lo largo de un crecimiento mediante el eje de cruce. La idea de una plataforma de movilidad rodada de menor velocidad le proporciona un aspecto pestonal y publico que recoje la actividad social permitiendo crear un punto centrico entre poblaciones. Se propone la implantación de un equipamiento en el cual se puedan desarollar diferentes actividades permitiendo de esta manera un uso mas global de dicho espacio.

SECCIÓN DE LA PLAZA - E1:200

DAFO - Debilitats

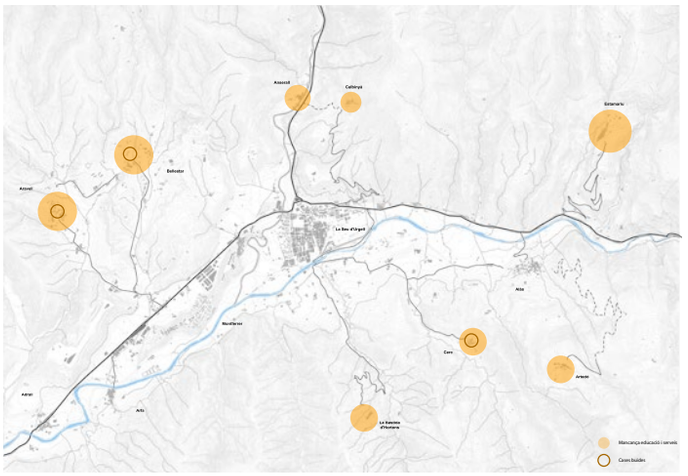

DAFO - Amenaces

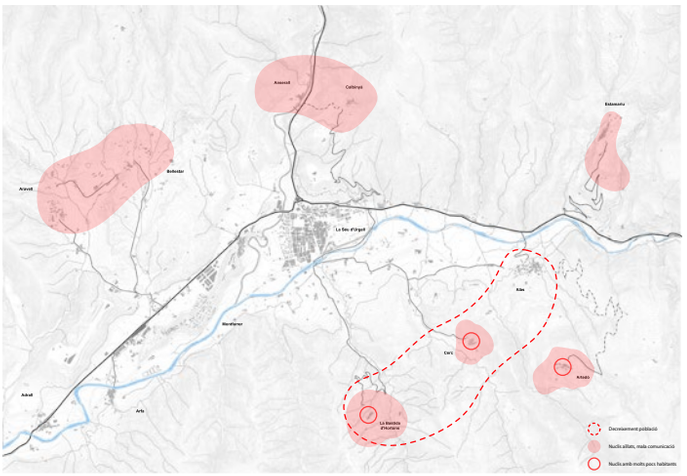

DAFO - Fortaleses

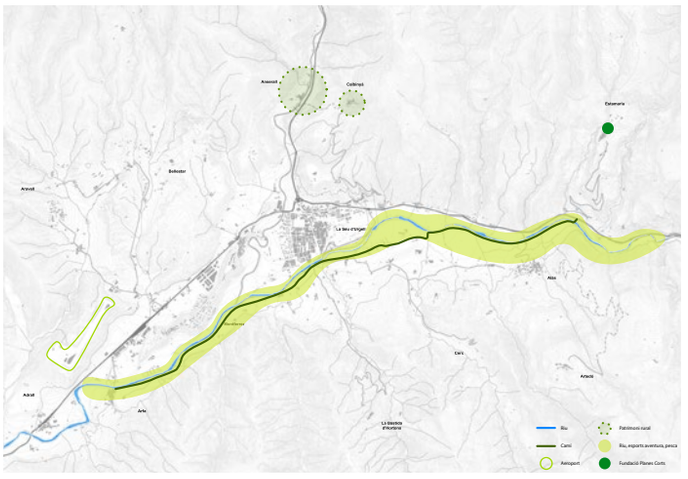

DAFO - Oportunitats

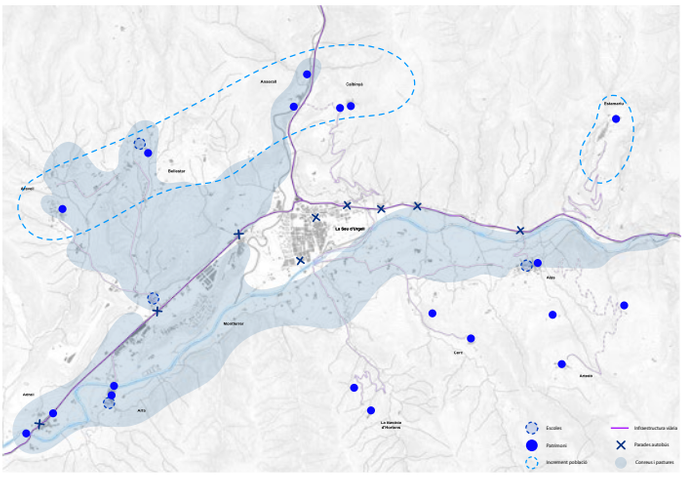

Esquema de nuclis

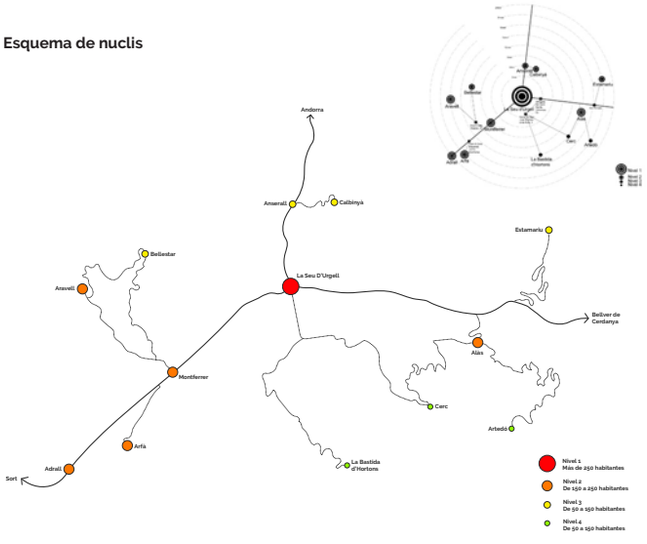

Esquema d'unitats geogràfiques

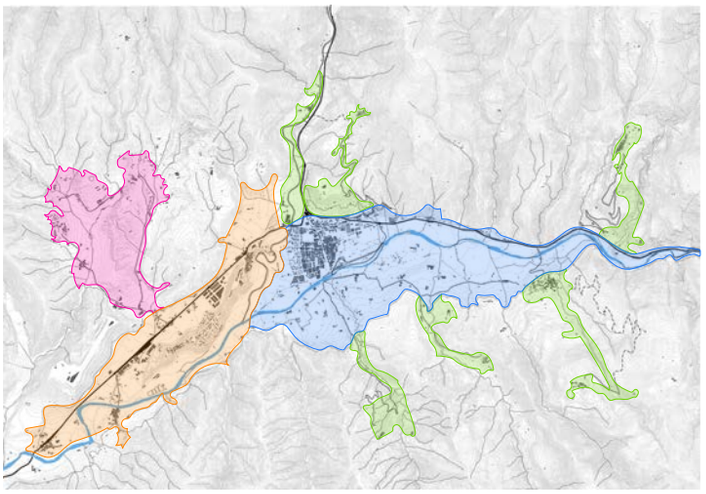

ESTRATÈGIES - ESCALA TERRITORIAL

① Eix verd

② Punts de tensió

③ Nuclis

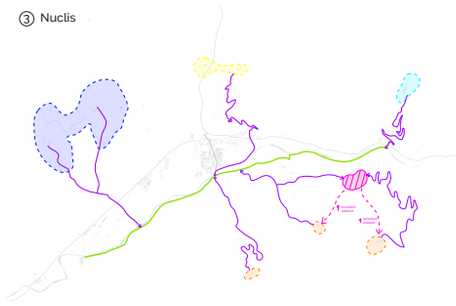

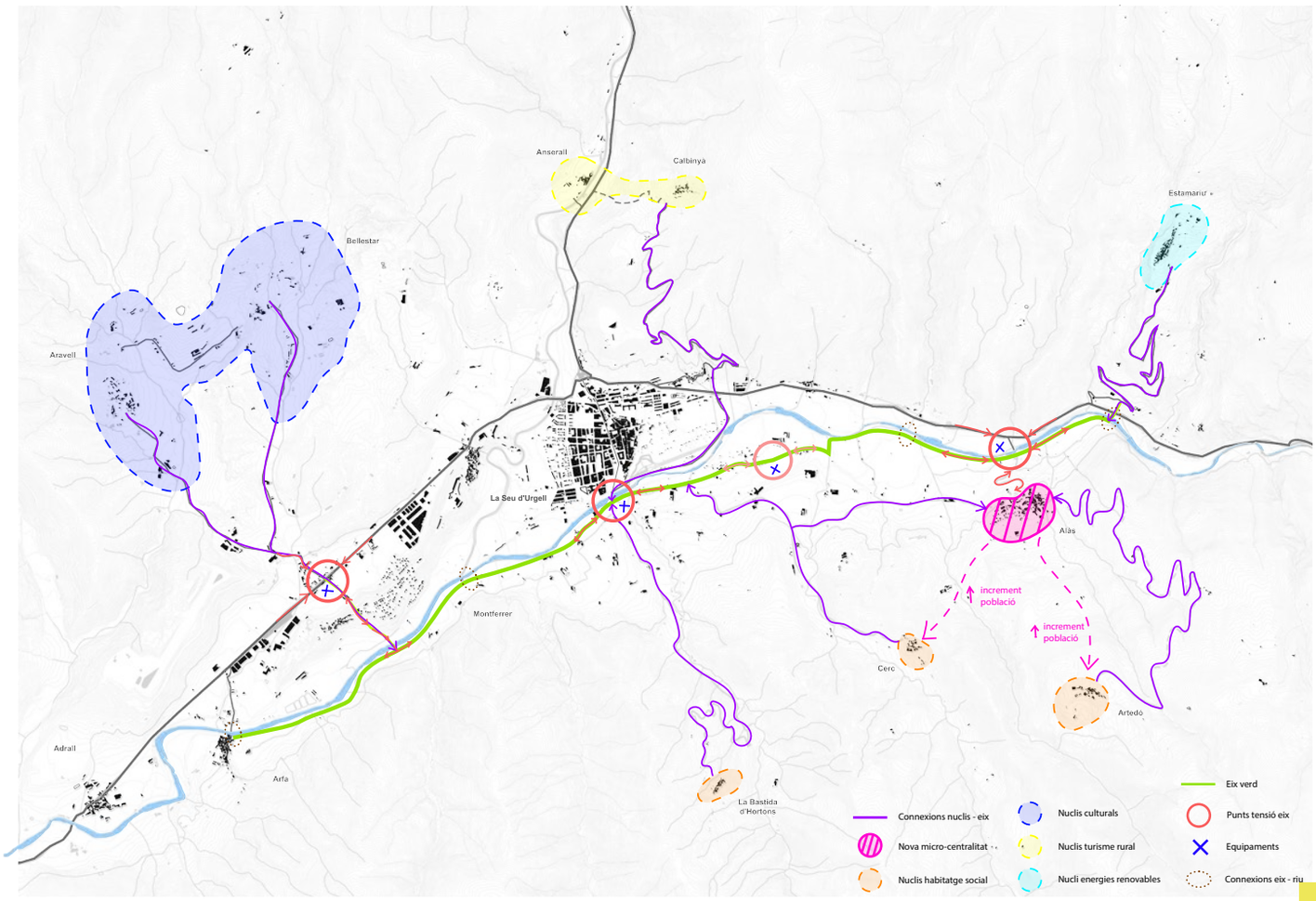

Corredor Sostenible: Un Eix Verd entre Nuclis Periurbans

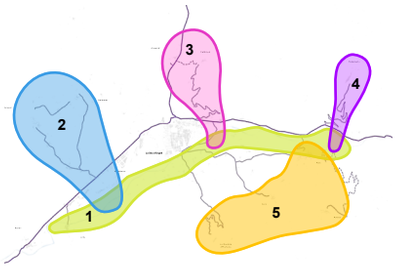

1 Eix verd

El nostre projecte gira entorn de l'eix verd que obre pas a una nova forma de mobilitat i trobada. Aquest eix verd es distingeix per la seva escassa presència de vehicles. Es privilegia el trànsit peatonal i ciclista, creant un entorn segur i accessible i per a aquells que opten per desplaçar-se de manera més activa i en harmonia amb la naturalesa circumdant.

Col·locant dos equipaments als punts 1 i 4, un centre cultural i un campus universitari / centre de recerca respectivament, aconseguim generar dos pols d'atracció per incrementar el flux en l'eix. A més, com a suport, tenim la presència d'equipaments i espais públics al llarg de l'eix, com un parc per a nens al punt 2 i un mercat al punt 3. Aquest mercat no només proporciona serveis locals essencials, sinó que també representa una oportunitat per impulsar el sector agrari i ramader de la zona, permetent als pagesos i grangers vendre directament els seus productes.

2 Aravell i Bellestar

Una de les nostres principals iniciatives és la revitalització de les cases buides que es troben als municipis d'Aravell i Bellestar. En lloc de deixar-les caure en l'oblit, les transformem en espais dinàmics i funcionals que serveixin com a centres d'educació i investigació agrícola.

Aprofitant l'escola agrària existent i la riquesa dels cultius locals i la tradició agrícola de la comunitat, creem laboratoris i centres de formació especialitzats en tècniques agràries i mètodes de cultiu. Aquests espais no només ofereixen programes educatius innovadors, sinó que també són laboratoris vius on agricultors, investigadors i estudiants poden col·laborar i experimentar.

3 Anserall i Calbinyà

Per les seves similars característiques, tractem els pobles d'Anserall i Calbinyà amb un propòsit comú: revitalitzar les comunitats rurals i aprofitar al màxim el seu patrimoni natural.

Aquests pobles, amb les seves cases encantadores i les seves vistes pintoresques, són molt més que simples destins de pas. L'objectiu és convertir-los en un lloc on la gent pugui passar temps, connectar amb la natura i gaudir de la vida rural.

L'entorn natural ofereix un escenari perfecte per a una varietat d'activitats a l'aire lliure. Potenciant activitats com el trekking, l'escalada i el ciclisme de muntanya, esperem que l'activitat econòmica floreixi gràcies al turisme sostenible i les oportunitats generades per les activitats a l'aire lliure.

4 Estamariu

Inspirats per les idees de la Fundació Planes Corts, hem generat equipaments compromesos amb el desenvolupament sostenible i la promoció de les tradicions artesanals.

Una de les nostres iniciatives és la creació d'espais coworking dedicats al desenvolupament de tècniques artesanals. Aquests espais brindaran als artesans locals un lloc per treballar i col·laborar i serviran com a centres d'aprenentatge i formació on es puguin desenvolupar els tallers organitzats per la fundació.

També volem donar suport a la fundació ajudant-los a impulsar la transició cap a un model energètic més sostenible, mitjançant mètodes d'energies renovables com la instal·lació de panells solars i la promoció de l'energia eòlica. Aquestes mesures no només ajudaran els habitants d'Estamariu a reduir la empremta de carboni, sinó que els permetran aprofitar els recursos naturals de la seva regió de manera responsable.

5 Alàs, Cerc, Artedó i La Bastida d'Hortons

En resposta als reptes compartits que enfronten els pobles de La Bastida d'Hortons, Cerc i Artedó, els hem unit en un esforç conjunt per abordar els seus problemes comuns. Aquests inclouen la disminució de la població, la manca de serveis bàsics, la mala connexió i la necessitat de generar noves oportunitats d'habitatge i ocupació.

Ja que seria molt complicat actuar en aquests nuclis degut al baix número d'habitants, el nostre objectiu és revitalitzar Alàs, convertint-lo en una nova micro centralitat i generant nous llocs de treball, amb l'esperança que en un futur això generi demanda d'habitatge i increment de la població de Cerc, Artedó i la Bastida d'Hortons.

ESTRATÈGIES - ESCALA INTERMITJA

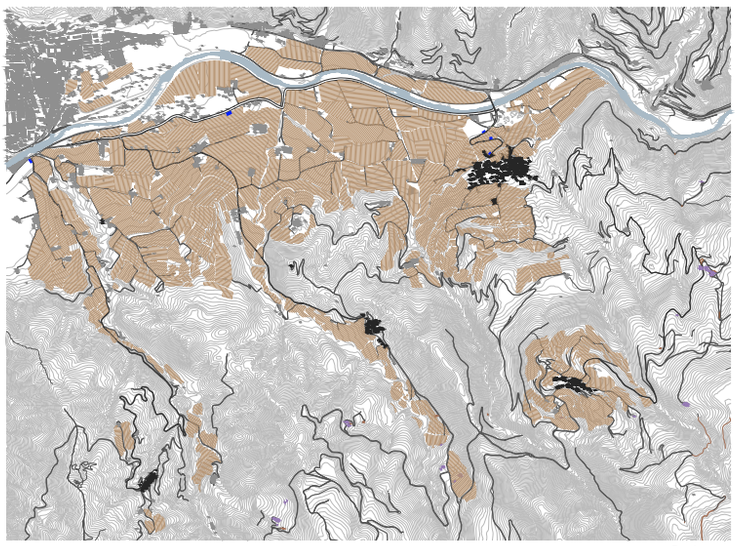

Escala 1:20000

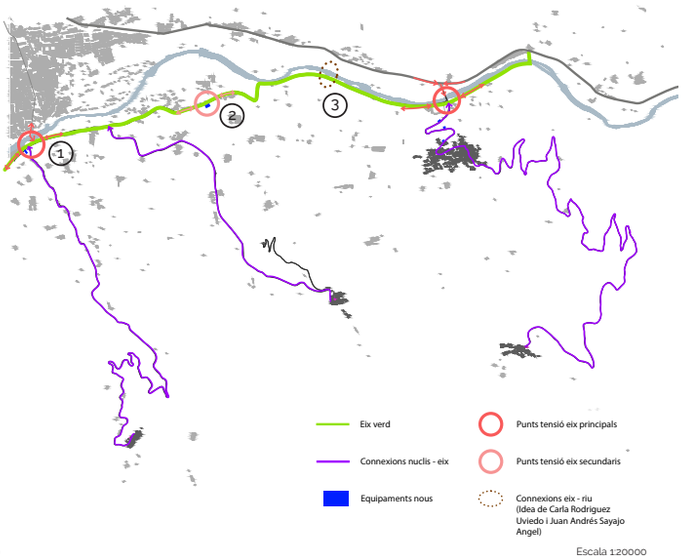

Escala 1:20000

ITEMS

HABITATGE

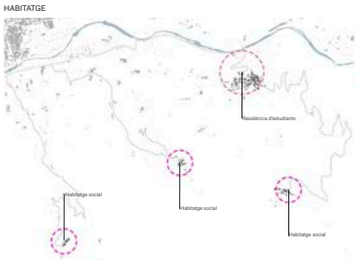

Proposem la construcció d'habitatge en els diferents nuclis. A Alàs hi proposem la construcció de residència d'estudiants. A la Bastida d'Hortons i a Artedó oferim nou habitatge social. En el cas de la Cerc, es proposa la rehabilitació d'un edifici en desús per generar també nou habitatge social. Amb l'objectiu de fomentar la població als nuclis de Cerc, Bastida d'Hortons i a Artedó, de manera gradual, a causa de la nova centralitat que generem a Alàs.

MOBILITAT

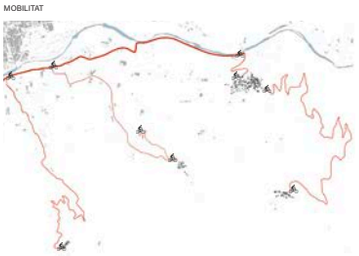

Analitzem les rutes preexistents que uneixen els nuclis de l'Alàs, Cerc, Bastida d'Hortons i Artedó, amb la via paral·lela al riu, per crear carrils bici i de vianants, generant així la connexió d'aquests nuclis amb l'eix verd i el patrimoni existent.

PATRIMONI

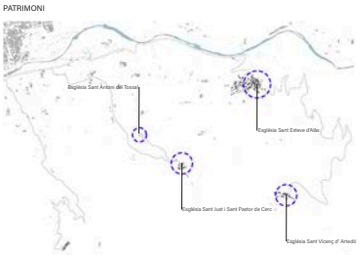

En els nuclis trobem molt patrimoni. A Alàs hi trobem l'església Sant Esteve d'Alàs, a Artedó hi ha l'església Sant Vicenç d'Artedó i en Cerc trobem l'església de Sant Just i Sant Pastor de Cerc i l'església de Sant Antoni del Tossal. Tot aquest patrimoni està connectat mitjançant les rutes que generem per la facilitat i seguretat d'accés, a més a més, aquestes rutes també connecten a l'eix verd, creant així una ruta patrimonial.

SERVEIS

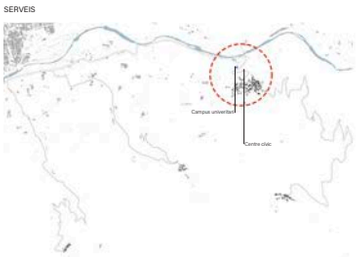

Proposem com a nova centralitat a Alàs on trobem diferents tipus d'equipaments, com a preexistència trobem una escola que donaria servei els nuclis del costat, Cerc, Artedó i la Bastida d'Hortons, també hi oferim un centre cívic i un campus universitari que toca temes relacionats amb l'agricultura i donen servei i ajudarien a créixer als petits nuclis propers.

ESPAIS LLIURES I FORMA URBANA

Com a espai públic introduïm una plaça per cada nucli, aquestes places tenen com a façana algun equipament o patrimoni. Hem agafat com a referència el projecte de la plaça major de Mansilla Mayor. És una plaça que agafa els elements principals del poble, de manera que els unifica.

ACTIVITATS ECONÒMIQUES

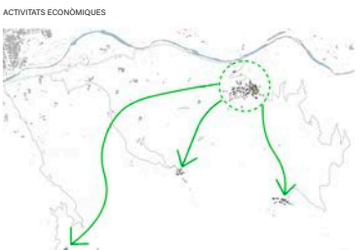

L'activitat econòmica la fiquem a Alàs, generant així una microcentralitat, on es beneficien tots els nuclis que l'envolten.

1 Eix punt 1

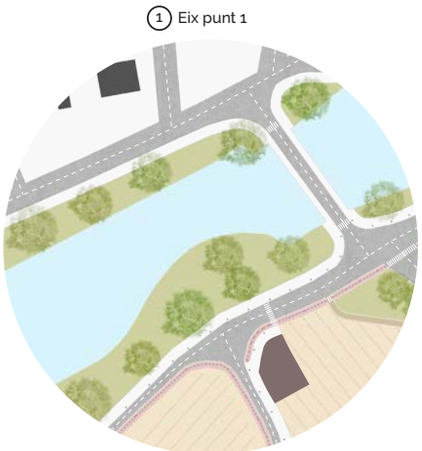

2 Eix punt 2

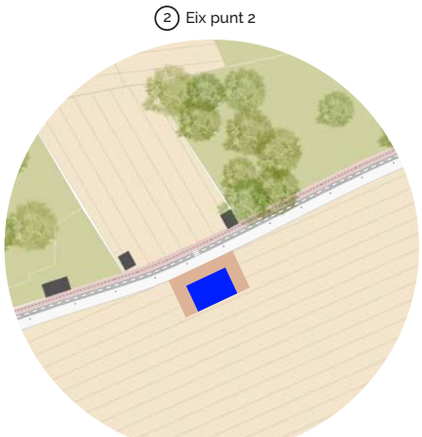

3 Eix punt 3

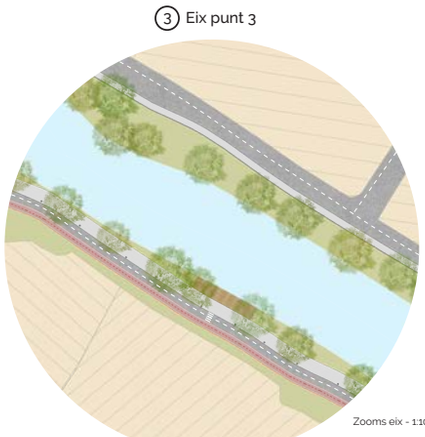

Zooms eix - 1:1000

Secció eix punt 1 - 1:20

Secció eix punt 2 - 1:20

ALÀS

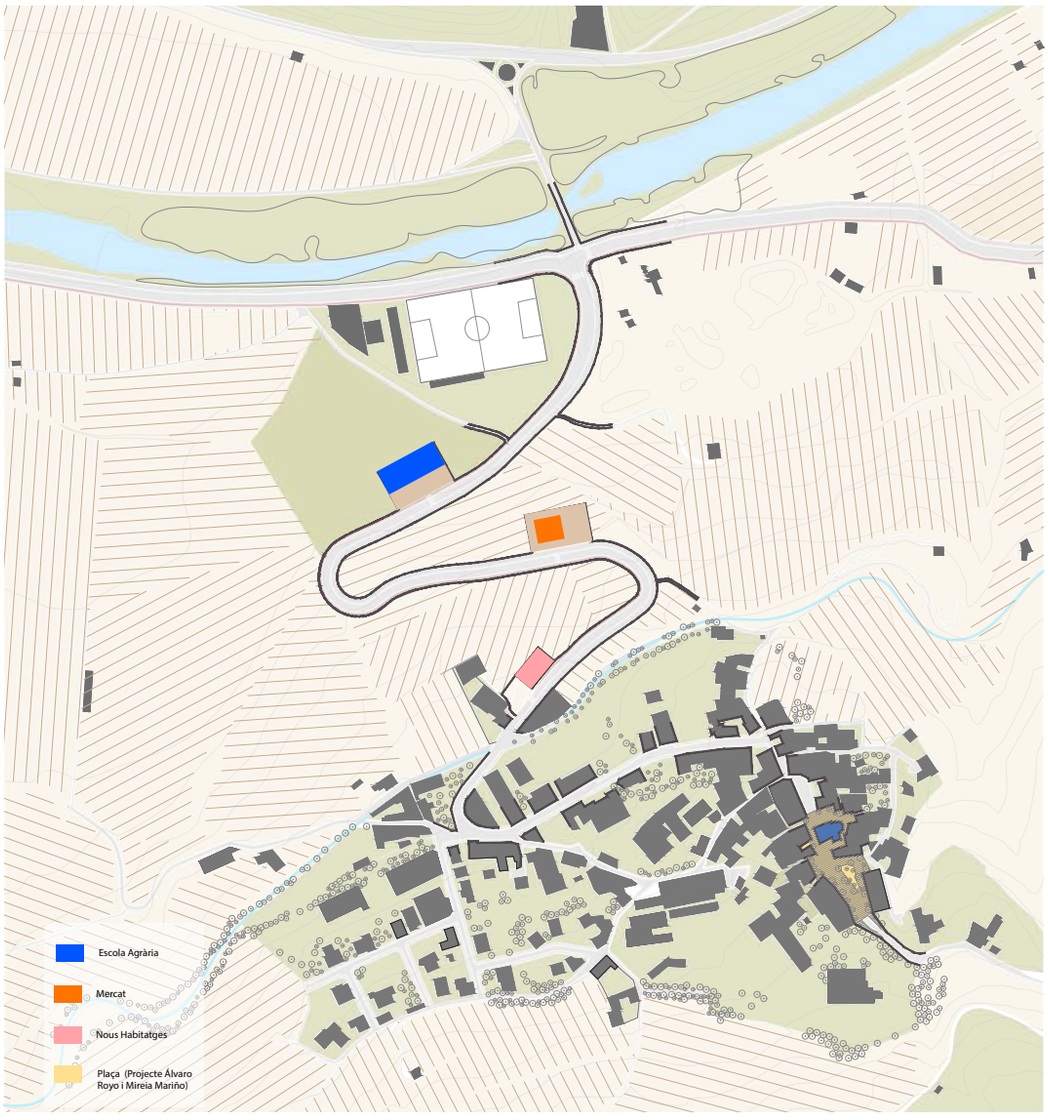

Planta Alàs - 1:2000

ALÀS - Esquema idees

ESTRATÈGIES - ESCALA LOCAL

Plaça d'Alàs

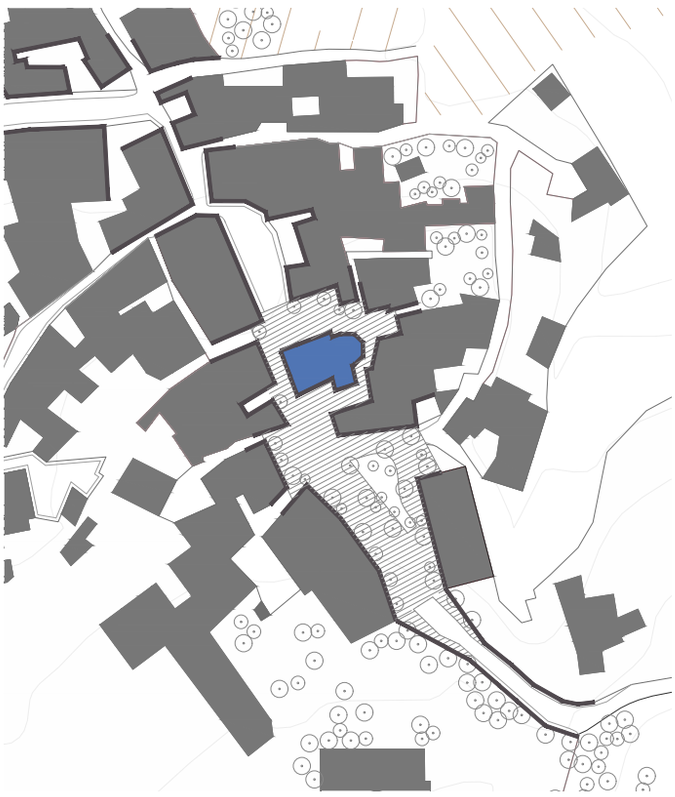

Planta nova plaça Alàs - 1:1000

PROJECTE REFERÈNCIA: REMODELACIÓ DE LA PLAÇA MAJOR DE MANSILLA MAYOR

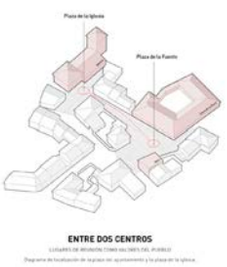

Escola Agrària d'Alàs

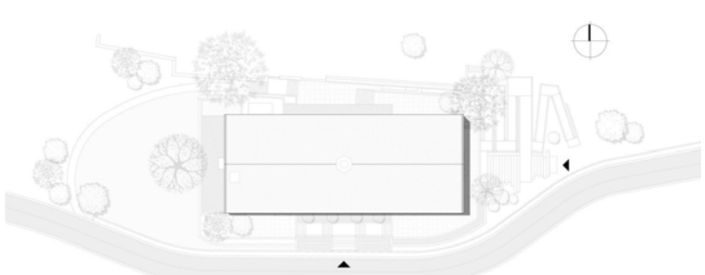

PROJECTE REFERÈNCIA: ESCOLA AGRÀRIA I ALIMENTÀRIA DE L'EMPORDÀ / ESCOLA DE PASTORS DE CATALUNYA

La installació d'una escola agrària a l'encreuament de l'eix verd i l'eix de connexió amb Alàs és una iniciativa estratègica que transformarà aquesta zona en un centre d'activitat i desenvolupament. A través de la formació, la creació de llocs de treball i la promoció de pràctiques sostenibles, aquest equipament oferirà nombroses oportunitats per al jovent i la comunitat en general, assegurant un futur més pròsper i sostenible per a Alàs i els pobles de Cerc, la Bastida d'Hortons i Artedó.

Objectius de la Escola Agrària:

Fomentar la formació i l'ocupació juvenil:
La creació d'una escola agrària proporcionarà formació especialitzada en tècniques agrícoles modernes, sostenibles i tradicionals. Això obrirà noves vies de desenvolupament professional per als joves de la regió, ajudant-los a adquirir les habilitats necessàries per treballar en el sector agrari o emprendre els seus propis projectes agrícoles.

Generar llocs de treball:
L'escola agrària generarà ocupació directa, tant per al personal docent com per al personal administratiu i de manteniment. A més, l'augment de l'activitat agrícola pot impulsar la creació de llocs de treball indirectes en sectors com el transport, la comercialització de productes agrícoles i els serveis relacionats.

Revitalitzar l'economia local:
Amb l'augment de l'activitat agrària, la producció local podria veure un impuls significatiu. Els productors locals tindrien l'oportunitat de vendre els seus productes en mercats locals, fomentant així l'economia circular i reduint la dependència dels productes importats.

Inspirant-nos en l'Escola Agrària i Alimentària de l'Empordà i l'Escola de Pastors de Catalunya, la nostra escola agrària se situarà com un pilar fonamental per al desenvolupament agrícola i ramader de la regió. A través de la formació integral, la promoció de la sostenibilitat i el reforç de les comunitats rurals, aquest equipament proporcionarà nombroses oportunitats per al jovent i contribuirà a assegurar un futur més pròsper i sostenible per a Alàs i els pobles veïns.

Mercat d'Alàs

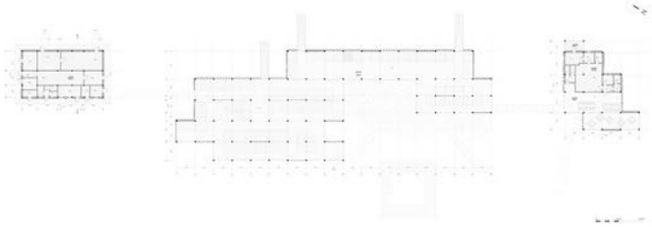

PROJECTE REFERÈNCIA: SUPERCOOP MANRESA

Basant-nos en el projecte de Supercoop Manresa, el nostre mercat cooperatiu a Alàs oferirà una solució pràctica i sostenible a la manca de serveis al poble. Amb un enfocament en la participació comunitària, el suport als productors locals i la sostenibilitat ambiental, aquest projecte no només garantirà l'accés a productes bàsics, sinó que també impulsarà l'economia local i reforçarà els llaços comunitaris.

Model Cooperatiu:
Supercoop Manresa és un supermercat cooperatiu on els socis són també els propietaris i gestors de l'establiment. En el nostre projecte, adoptarem aquest model cooperatiu, convidant els habitants d'Alàs i dels pobles veïns a formar part activa del mercat. Això crearà un sentit de pertinença i responsabilitat col·lectiva.

Impuls del Comerç Local:
En el mercat d'Alàs, prioritzarem la venda de productes locals, fomentant l'economia circular i donant suport als agricultors i productors de la zona. Això no només assegurarà productes frescos i de qualitat, sinó que també contribuirà a la sostenibilitat econòmica de la comunitat.

Accés a Productes Bàsics:
Un dels objectius principals de Supercoop és garantir que els seus socis tinguin accés a productes bàsics a preus justos. Seguirem aquest exemple, assegurant que el nostre supermercat ofereixi una àmplia gamma de productes essencials, des d'aliments fins a articles de primera necessitat, a preus assequibles per a tota la comunitat.

Nous habitatges d'Alàs

PROJECTE REFERÈNCIA: SATOYAMA NAGAYA HOSHINOGAWA

Generant nous llocs de treball, ens veiem davant la necessitat de crear també nous habitatges. Inspirant-nos en el projecte Satoyama Nagaya Hoshinogawa d'Atelier Bow-Wow, proposem un pla d'habitatge per Alàs que combina la tradició arquitectònica amb la modernitat i la sostenibilitat. Amb un disseny respectuós amb el paisatge, l'ús de materials locals i sostenibles, i la creació d'espais comunitaris, els nous habitatges contribuiran a la revitalització del poble, millorant la qualitat de vida dels residents i promovent la cohesió social.

Disseny que respecta l'entorn:
Atelier Bow-Wow combina elements de l'arquitectura vernacular amb dissenys moderns i funcionals. En el nostre projecte, incorporarem elements tradicionals de l'arquitectura d'Alàs, com les teulades inclinades i les façanes de pedra, combinant-los amb solucions arquitectòniques modernes que millorin l'eficiència energètica i el confort dels habitatges.

Eficiència Energètica i Sostenibilitat:
El projecte Satoyama Nagaya prioritza la sostenibilitat i l'eficiència energètica, utilitzant aïllaments naturals, sistemes de ventilació passiva i fonts d'energia renovable. Incorporarem aquestes tecnologies en els nous habitatges d'Alàs, assegurant que siguin eficients des del punt de vista energètic i respectuosos amb el medi ambient. Això inclourà l'ús de panells solars, sistemes de recollida d'aigua de pluja i aïllaments naturals.

Espais Comunitaris i Socials:
Un aspecte clau del projecte Satoyama Nagaya és la creació d'espais comunitaris que fomenten la interacció social i el sentit de comunitat. Dissenyarem els nous habitatges d'Alàs amb espais compartits, com jardins comunitaris, zones de jocs per a nens i àrees de reunió, per promoure la cohesió social i la qualitat de vida dels residents.

AMENACES

Una vegada realitzar l'anàlisi del lloc, classificam els imputs a tenir en compte en quatre tipologies. Per una banda, les amenaces del territori, tenint en compta l'entorn es consideren que alguns creixements poden posar en perill el patrimoni natural de la zona. A l'ampliació de la seu d'Urgell prevista al planejament urbanístic no es respecten les àrees inundables dels rius Segre i Valira, les indústries de l'àrea de Montferrer estrangulen els camps de conreu dificultant la proliferació de biodiversitat i creixements com els camps de golf d'Aravell suposen una amenaça pel territori.

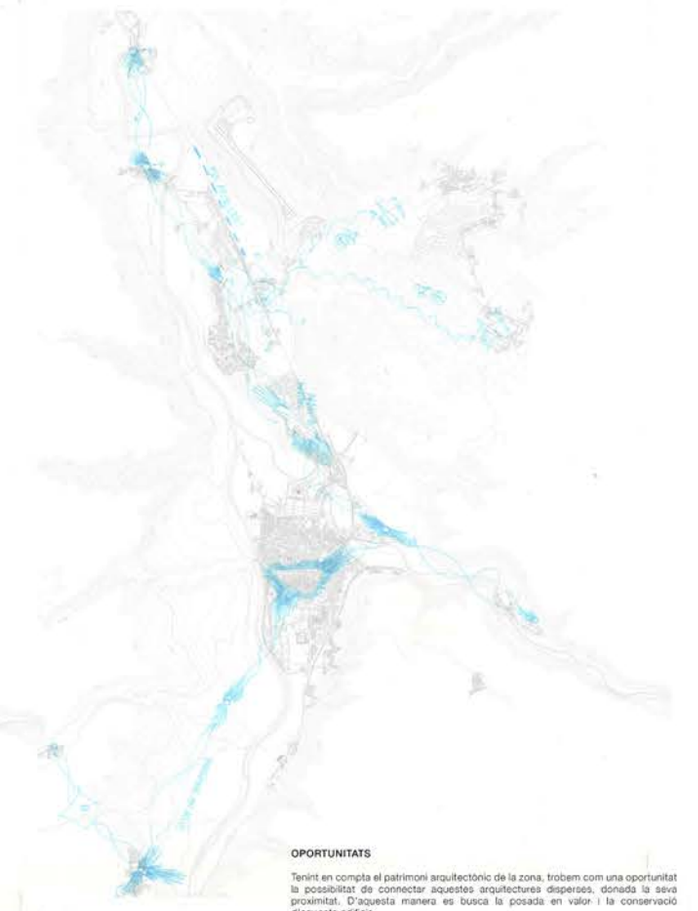

OPORTUNITATS

Tenint en compta el patrimoni arquitectònic de la zona, trobem com una oportunitat la possibilitat de connectar aquestes arquitectures disperses, donada la seva proximitat. D'aquesta manera es busca la posada en valor i la conservació d'aquests edificis.

DEBILITATS

Pel que fa a les debilitats, trobem que hi ha nuclis poblacionals amb gran dificultat d'accés, donada l'orografia del terreny s'afavoreix al despoblament de pobles com la Bastida d'Hortons, el Ges o Calbinyà. A la zona nord de l'àrea analitzada trobem com a debilitat la secció estreta on s'ubica el poble d'Anserall, per on passa el riu Valira, la carretera nacional de gran flux que connecta amb Andorra i el poble. Aquest mateix fenomen es produeix a la zona d'Estamariu, on el muntanyes es tornen a juntar i estrangulen la vall.

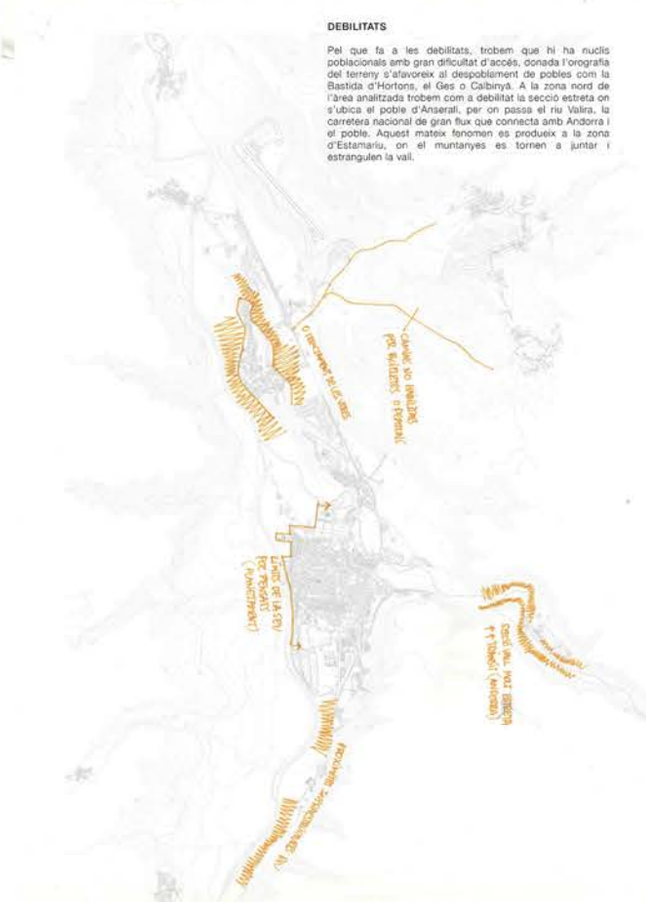

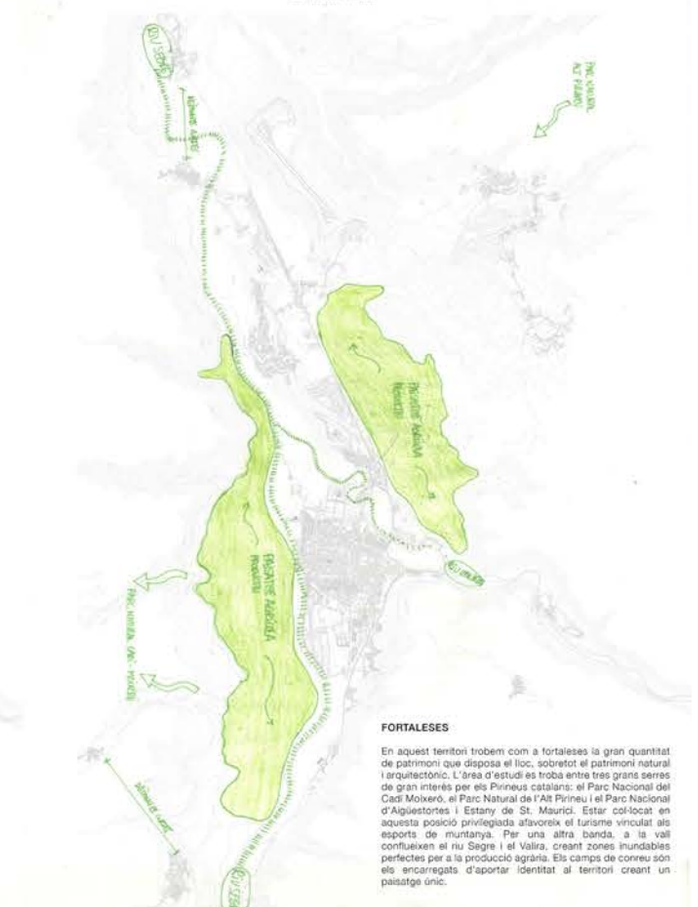

FORTALESES

En aquest territori trobem com a fortaleses la gran quantitat de patrimoni que disposa el lloc, sobretot el patrimoni natural i arquitectònic. L'àrea d'estudi és troba entre tres grans serres de gran interès per els Pirineus catalans: el Parc Nacional del Cadí Moixeró, el Parc Natural de l'Alt Pirineu i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de St. Maurici. Estar col·locat en aquesta posició privilegiada afavoreix el turisme vinculat als esports de muntanya. Per una altra banda, a la vall conflueixen el riu Segre i el Valira, creant zones inundables perfectes per a la producció agrària. Els camps de conreu són els encarregats d'aportar identitat al territori creant un paisatge únic.

GAUDEIX EL SEGRE

GAUDEIX EL SEGRE

LA PROPOSTA D'INTERVENCIÓ A L'ALT URGELL, CONCRETAMENT A LA PART PERIURBANA DE LA SEU D'URGELL, PRETÉN APROPAR ELS NUCLIS RURALS QUE ES TROBEN AL VOLTANT DE LA SEU A TRAVÉS D'UN EIX VERTEBRADOR DIRECTAMENT VINCULAT AL RIU SEGRE. AQUEST EIX RESPON DE MANERES DIFERENTS A UNES DEBILITATS, AMENACES, FORTALESSES I OPORTUNITATS QUE HEM DETECTAT AL SEU PAS PER CADASCUN DELS NUCLIS, ESPAIS ENTRE NUCLIS, POSICIÓ EN RELACIÓ A L'ACTIVITAT ECONÒMICA-PRODUCTIVA I DE L'ESPAI PÚBLIC VINCULANT, AIXÍ COM LA MOBILITAT INTER I PERIURBANA, LA UBICACIÓ DELS ELEMENTS PATRIMONIALS AL LLARG D'AQUEST TRAM DE L'ALT URGELL I LES PROBLEMÀTIQUES D'HABITATGE.

AQUEST EIX NO NOMÉS CONTEMPLA L'ÀMBIT ACOTAT ENTRE ELS EXTREMS PERIURBANS DE LA SEU D'URGELL, ADRALL I ALÁS/ESTAMARIU, SINÓ QUE DEIXA 'UN FIL TALLAT' A LES PUNTES PER TAL DE PODER CONTINUAR AMB AQUESTA INTERVENCIÓ VINCULANT ENTRE NUCLIS EN DIRECCIÓ ORGANYÀ-OLIANA PER LA BANDA SUDOEST I MARINET-CERDANYA PER LA BANDA EST.

ÉS INTERESSANT ENTENDRE L'EIX NO COM UNA LINIA, SINÓ COM UNA FRANJA AMB UN GRUIX, QUE A VEGADES NOMÉS SOL·LUCIONA UNA SECCIÓ DE CAMÍ AMB ELEMENTS IDENTITARIS DE MOBILIARI URBÀ I ALTRES S'EIXAMPLA PER ACOLLIR ESPAIS PÚBLICS DE QUALITAT VINCULATS A PROPOSTES D'HABITATGE SOCIAL I/O REPROGRAMACIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC EN DESÚS PER ACOLLIR POSSIBLES ACTIVITATS ECONÒMIQUES-PRODUCTIVES CONTEMPORÀNIES O SERVEIS RECLAMATS PELS HABITANTS DEL NUCLI AL QUAL PERTANYEN.

CONNECTAR

EL TRAM QUE ES COMPREN ENTRE ADRALL I ARFA, DOS NUCLIS QUE GEOGRÀFICAMENT I OROGRÀFICAMENT NO HAURIEN DE TENIR DIFICULTATS PER ESTAR CONNECTATS, ACTUALMENT NO DISPOSEN D'UNA OPCIÓ VIABLE PER ARRIBAR D'UN A L'ALTRE SENSE HAVER DE PASSAR PER L'EIX PIRINENC N-260.

AMB LA PROPOSTA ES PRETÉN SOL·LUCIONAR AQUESTA MANCANÇA, ALHORA QUE ÉS GENEREN NOUS ESPAIS PÚBLICS DE QUALITAT I IDENTITARIS EN AMBDOS NUCLIS VINCULATS A NOVES PROPOSTES D'HABITATGE DE PROTECCIÓ OFICIAL (HPO) EN EL CAS D'ADRALL I COOPERATIVA D'HABITATGE AMB PROGRAMES DE CESSIÓ D'ÚS EN EL CAS D'ARFA, REAPROFITANT VOLUMS EDIFICATS ABANDONATS QUE AMB UNA REFORMA I/O REHABILITACIÓ ES PODRIEN ACONDICIONAR COM A TAL, ALHORA, AQUEST EIX I ESPAIS PÚBLIC, PERMETEN INCLOURE ELS ELEMENTS PATRIMONIALS ARQUITECTÒNICS QUE DEMANEN ÉSSER REPROGRAMATS COM A SERVEIS O ACTIVITATS ECONÒMIQUES-PRODUCTIVES CONTEMPORÀNIES TIPUS COWORKING O BIBLIOTECA-CENTRE CÍVIC MUNICIPAL DEGUT AL SEU DESÚS ACTUAL.

REIDENTIFICACIÓ PARADA BUS

VINCULACIÓ AMB IDENTITAT DE L'EIX

ESPAIS PÚBLICS IDENTITARIS

ES PROPOSA UN TRACTAMENT DE L'ESPAI PÚBLIC EN ESTRETA RELACIÓ AMB L'EIX PROPOSAT, AMB ELEMENT DE PAVIMENTACIÓ, ARBRAT I MOBILIARI URBÀ COMUNS PER TAL D'ACONSEGUIR UNA PROPOSTA UNIFICADA.

HABITATGES DE PROTECCIÓ OFICIAL

REFORMA Y REHABILITACIÓ D'UN ANTIC PALLER COM HABITATGES DE PROTECCIÓ OFICIAL

ESGLESIA DE SANTA MARIA D'ADRALL

REPROGRAMACIÓ COM A SERVEI MUNICIPAL (BIBLIOTECA-CENTRE CÍVIC) O COM A ACTIVITAT ECONÒMICA CONTEMPORÀNIA (COWORKING-ROCÒDROM)

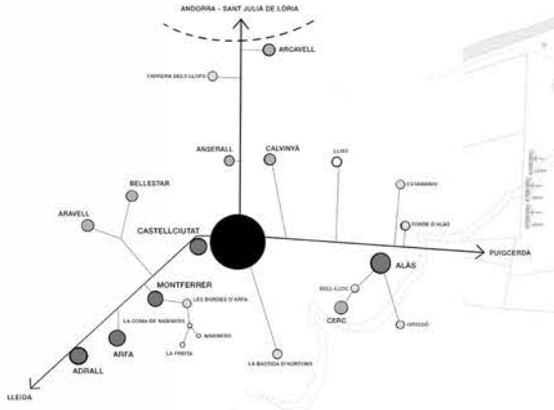

DIAGRAMA DE NODES

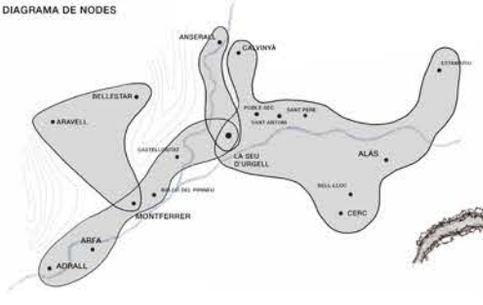

DIAGRAMA UNITATS GEOGRÀFIQUES

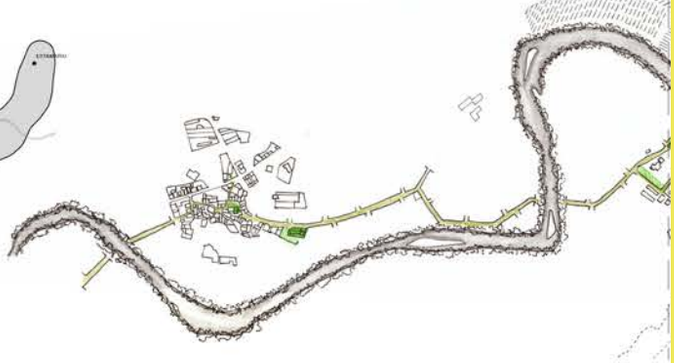

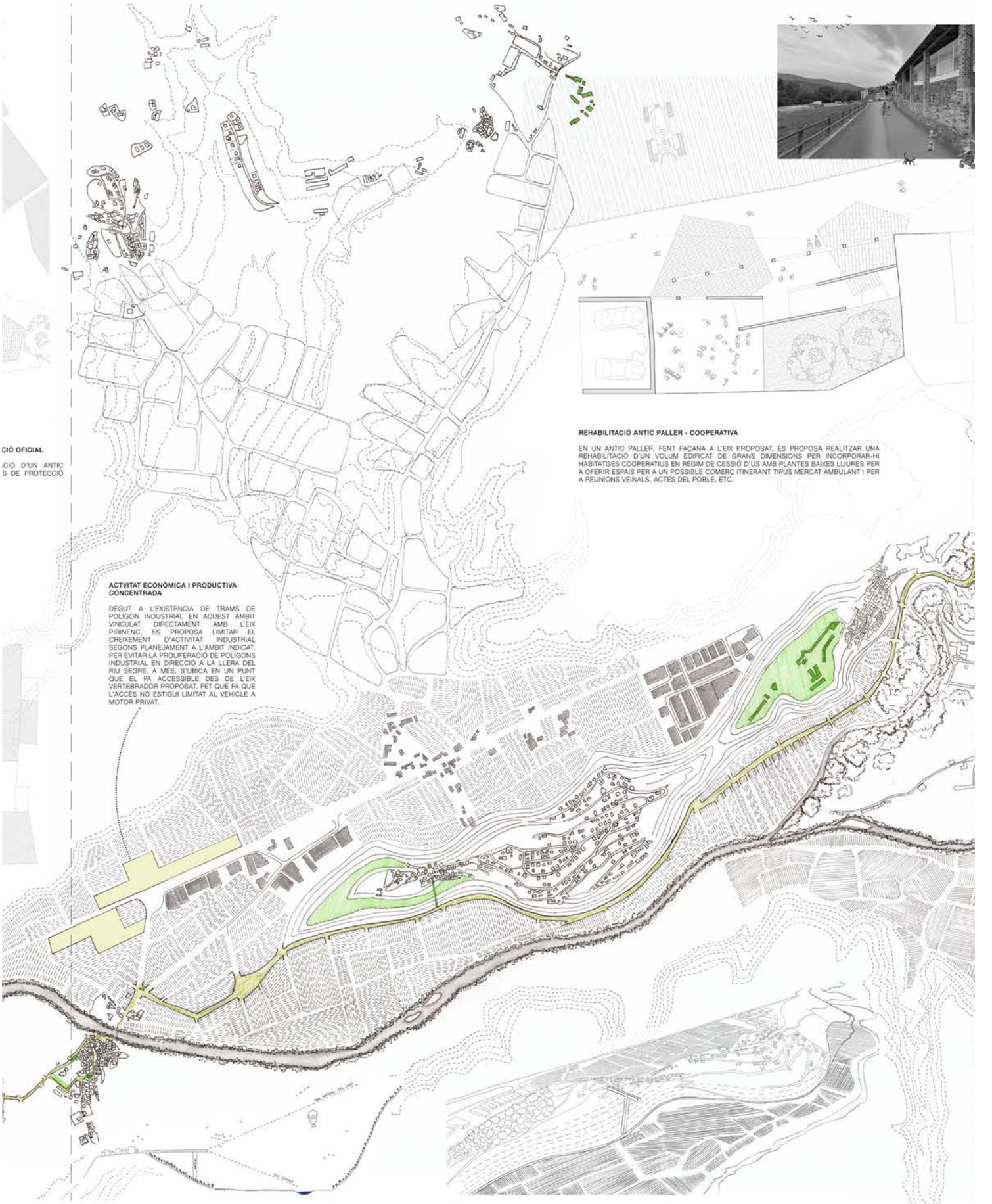
CIÓ OFICIAL
ICIÓ D'UN ANTIC
S DE PROTECCIÓ
REHABILITACIÓ ANTIC PALLER - COOPERATIVA
EN UN ANTIC PALLER, FENT FAÇANA A L'EIX PROPOSAT, ES PROPOSA REALITZAR UNA REHABILITACIÓ D'UN VOLUM EDIFICAT DE GRANS DIMENSIONS PER INCORPORAR-HI HABITATGES COOPERATIUS EN RÈGIM DE CESSIÓ D'US AMB PLANTES BAIXES LLIURES PER A OFERIR ESPAIS PER A UN POSSIBLE COMERÇ ITINERANT TIPUS MERCAT AMBULANT I PER A REUNIONS VEINALS, ACTES DEL POBLE, ETC.
ACTVITAT ECONÒMICA I PRODUCTIVA CONCENTRADA
DEGUT A L'EXISTÈNCIA DE TRAMS DE POLÍGON INDUSTRIAL EN AQUEST ÀMBIT VINCULAT DIRECTAMENT AMB L'EIX PIRINENC, ES PROPOSA LIMITAR EL CREIXEMENT D'ACTIVITAT INDUSTRIAL SEGONS PLANEJAMENT A L'ÀMBIT INDICAT, PER EVITAR LA PROLIFERACIÓ DE POLÍGONS INDUSTRIAL EN DIRECCIÓ A LA LLERA DEL RIU SEGRE. A MÉS, S'UBICA EN UN PUNT QUE EL FA ACCESSIBLE DES DE L'EIX VERTEBRADOR PROPOSAT, FET QUE FA QUE L'ACCÉS NO ESTIGUI LIMITAT AL VEHICLE A MOTOR PRIVAT.

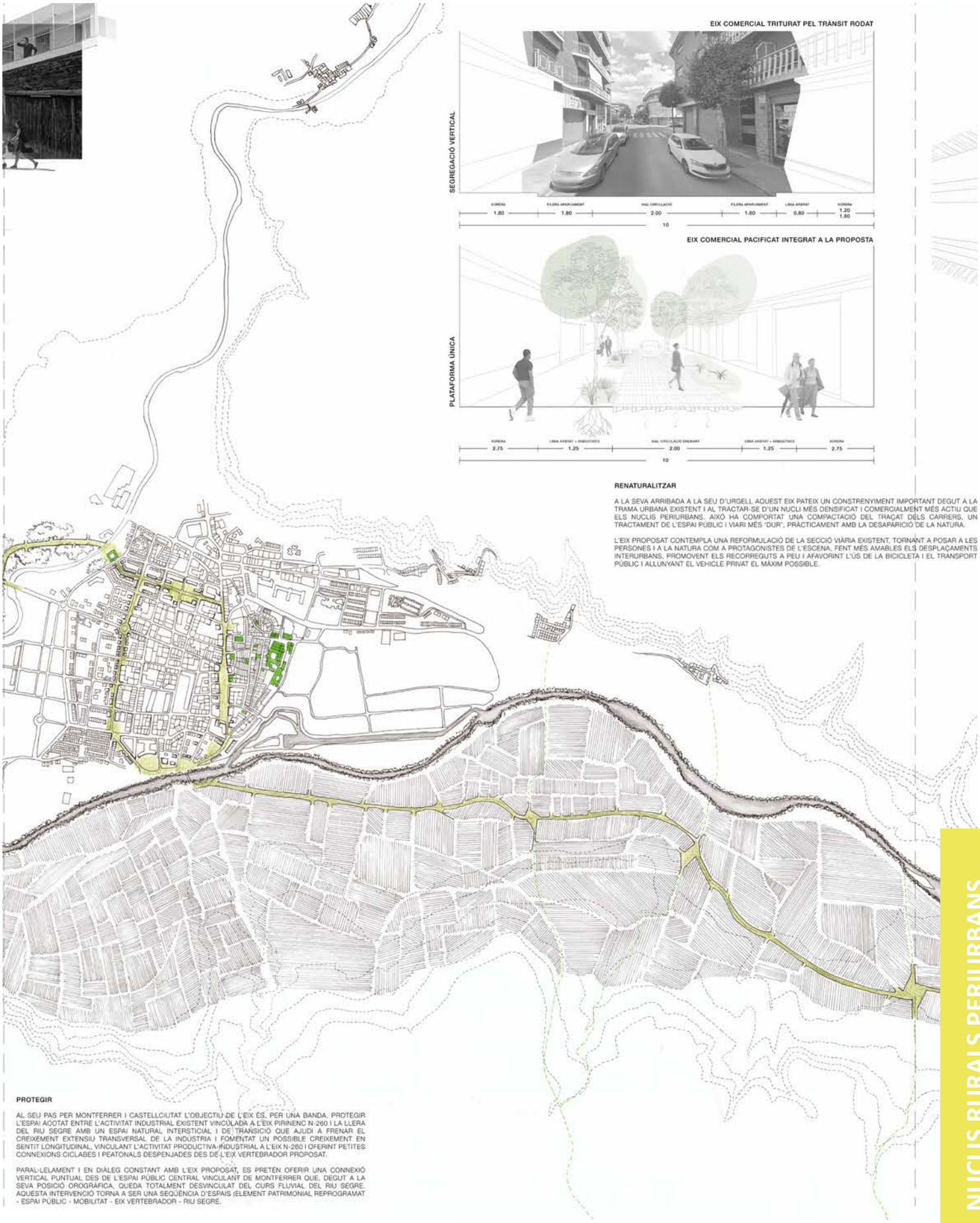

RENATURALITZAR

A LA SEVA ARRIBADA A LA SEU D'URGELL AQUEST EIX PATEIX UN CONSTRENYIMENT IMPORTANT DEGUT A LA TRAMA URBANA EXISTENT I AL TRACTAR-SE D'UN NUCLI MÉS DENSIFICAT I COMERCIALMENT MÉS ACTIU QUE ELS NUCLIS PERIURBANS, AIXÒ HA COMPORTAT UNA COMPACTACIÓ DEL TRAÇAT DELS CARRERS, UN TRACTAMENT DE L'ESPAI PÚBLIC I VIARI MÉS 'DUR', PRÀCTICAMENT AMB LA DESAPARICIÓ DE LA NATURA.

L'EIX PROPOSAT CONTEMPLA UNA REFORMULACIÓ DE LA SECCIÓ VIÀRIA EXISTENT, TORNANT A POSAR A LES PERSONES I A LA NATURA COM A PROTAGONISTES DE L'ESCENA, FENT MÉS AMABLES ELS DESPLAÇAMENTS INTERURBANS, PROMOVENT ELS RECORREGUTS A PEU I AFAVORINT L'ÚS DE LA BICICLETA I EL TRANSPORT PÚBLIC I ALLUNYANT EL VEHICLE PRIVAT EL MÀXIM POSSIBLE.

PROTEGIR

AL SEU PAS PER MONTFERRER I CASTELLCIUTAT L'OBJECTIU DE L'EIX ÉS, PER UNA BANDA, PROTEGIR L'ESPAI ACOTAT ENTRE L'ACTIVITAT INDUSTRIAL EXISTENT VINCULADA A L'EIX PIRINENC N-260 I LA LLERA DEL RIU SEGRE AMB UN ESPAI NATURAL INTERSTICIAL I DE TRANSICIÓ QUE AJUDI A FRENAR EL CREIXEMENT EXTENSIU TRANSVERSAL DE LA INDÚSTRIA I FOMENTAT UN POSSIBLE CREIXEMENT EN SENTIT LONGITUDINAL, VINCULANT L'ACTIVITAT PRODUCTIVA-INDUSTRIAL A L'EIX N-260 I OFERINT PETITES CONNEXIONS CICLABES I PEATONALS DESPENJADES DES DE L'EIX VERTEBRADOR PROPOSAT.

PARAL·LELAMENT I EN DIÀLEG CONSTANT AMB L'EIX PROPOSAT, ES PRETÉN OFERIR UNA CONNEXIÓ VERTICAL PUNTUAL DES DE L'ESPAI PÚBLIC CENTRAL VINCULANT DE MONTFERRER QUE, DEGUT A LA SEVA POSICIÓ OROGRÀFICA, QUEDA TOTALMENT DESVINCULAT DEL CURS FLUVIAL DEL RIU SEGRE. AQUESTA INTERVENCIÓ TORNA A SER UNA SEQÜÈNCIA D'ESPAIS (ELEMENT PATRIMONIAL REPROGRAMAT - ESPAI PÚBLIC - MOBILITAT - EIX VERTEBRADOR - RIU SEGRE.

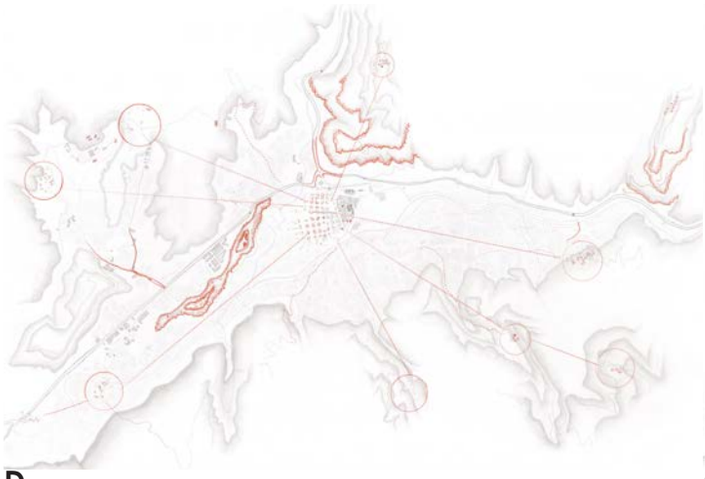

DEBILIDADES

Vivienda: EL porcentage abusivo de segunda residencia en relación a las viviendas pricipales. Provocando así un desbalnce entre el crecimiento urbano físico y las necesidades de la población que reside ahi todo el año, como consequencia la subida de precio del alquiler. A parte, inexistencia de vivienda social o ayudas para una familia que no puede pagar un piso, o bien para un joven con necesidad de independizarse y con la intención de quedarse en el pueblo

Servicios: La evidente centralidad de los servicios en la Seu d'Urgell provocan la falta de equipamientos en los otros nucleos rurales. De este modo los habitantes que viven en un entorno que no es la población de 12.000 habitantes no tienen los servicioes a rapida disposición físicamente/temporalmente y tienen que coger el coche e ir obligatoriamiente al centro.

Patrimonio: El patrimonio que no se ubica en la Seu d'Urgell está abandonado o no está en buenas condiciones. Además debido a su posición geográfica, no hay una facil accesibilidad y tampoco hay actividades que les rodee para así poder darles más importancia o reconocimiento

Actividades: Falta de actividad para jovenes, el mercado municipal se queda pequeño. Sobre todo y lo más importante es que solo hay un tipo de comercio, el agricola, por lo tanto no hay diversidad comercial ni una oferta de producto relacionada a la agricultura

Mobilidad: Falta de transporte público entre nucleos, debido la geoemtria de las carreteras por la topografía. También no hay un carril bici en sí, ni un paseo rural vinculado al rio o en la carrertera principal

Diseño Urbano: Inexistencia de una plaza que identifique un espacio publico referente en los diversos nucleos rurales. A parte, la clara dificultad para acceder a tu vivienda debido a la alta pendiente del terreno. Además la falta de comunicación transversal entre los núcleos alrededor de la Seu d'Urgell

AMENAZAS

Vivienda: El incremento del alquiler de las viviendas, como consequencia la despoblacion rural, llegando así a una población de todo segundas residencias. También el posible cremiento de la Seu d'Urgell y se llegue a delimintar la poblacion por la confluencia de los dos ríos, así interfirendo en la continuación del verde y los campos.

Servicios: Se sigan centralizando los servicios en la Seu d'Urgell y se olviden de los otros nucleos. Como consequencia al no contruir nuevos servicios en las poblaciones rurales se puede llegar a generar una disminución de población y llegando así a la despoblación

Patrimonio: Debido a la falta de promoción de las rehabilitaciones de los edificios antiguos por falta de financiamiento, provoca una perdida de valor patrimonial arquitectónico y cultural del sitio, pudiendo así llegar a perder la identitad del lugar, sus constumbres o tradiciones

Actividades: Disminución de población en los núcleos rurales debido a la falta de movimento de las actividades economicas, actividades culturales ,deportivas.

Mobilidad: Debido la falta de trasnporte público la gente tendrá menos interés en seguir residiendo o vivir en las poblacion que no es la Seu d'Urgell. Entonces se pueden llegar a producir migraciones a la poblacion con más facilidades de acceso y trasnporte.

Diseño Urbano: Si no hay un control, un planeamiento de crecimiento limitado y acotado, las poblaciones pueden llegar a irrumpir en el paisaje agricola del sitio. También, al no tener zonas dedicadas al ocio se puede a llegar a generar deinterés para los turistas

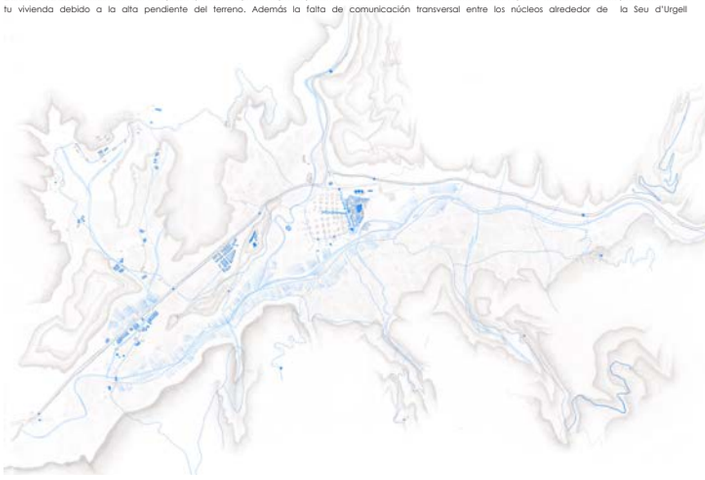

FORTALEZAS

Vivienda: Diversidad tipologica de vivienda dependiendo de la unidad geográfica. También se puede elevar facilemente los impuessos de bien inmuebles y los impuestos de actividad ecoómica para obtener más beneficio municipal. Así mismo, dada la baja edificabilidad construida se presenta siempre la oportunidad de construir y crecer verticalmente y horizontalmente.

Servicios: Necesidad evidente de fortalezer los nucleos rurales con los servicios, de esta manera no habrá tanta jeraquia entre poblaciones.

Patrimonio: Aprovechar el valor histórico de los diversos edificios para lograr consolidar la identidad de la población. Así mismo, el patrimonio natural que nos ofrece el entorno es una gran fortaleza devido a que es un lugar unico e irrepetible.

Actividades: Multiples actividades culturales durante el año en diferentes poblaciones de la zona peri-urbana (fiestas mayores, ferias...). También actividad económica clara y consolidada, la agricultura y sus oficios que le rodea. Por otro lado, las actividades deportivas alrededor de la montaña hacen que haya turistas dufante todo el año.

Mobilidad: Gran eje rodado transitado, debido a que es la unica entrada desde el lado de la provincia de Cataluña, hacia el Principado de Andorra. Además, el gran interés nacional para hacer negocios en Andorra implica que ese umbral se convierta en una zona de estacia temporal y de paso para los trabajadores y turista

OPORTUNIDADES

Vivienda: Crear una Borsa para promover la estancia de larga duración/permanente en los pequeños nucelos rurales para la gente joven. Redistribuir las viviendas sobredimensionadas, con el objetivo de dividir la superficie util de las viviendas para obtener más viviendas, así aumentando la densidad de población sin construir y la de numero de viviendas por metro cuadruado. Posibilidad de resusar los viviendas vacias y rehabilitar las que estan en mal estado, así reaprovechando lo construido y no construyendo de zero que seria más caro economicamente y manteneninndo una identidad e histoia del lugar.

Servicios: Crear una Borsa para promover la estancia de larga duración/permanente en los pequeños nucelos rurales para la gente joven. Redistribuir las viviendas sobredimensionadas, con el objetivo de dividir la superficie util de las viviendas para obtener más viviendas, así aumentando la densidad de población sin construir y la de numero de viviendas por metro cuadruado. Posibilidad de resusar los viviendas vacias y rehabilitar las que estan en mal estado, así reaprovechando lo construido y no construyendo de zero que seria más caro economicamente y manteneninndo una identidad e histoia del lugar.

Patrimonio: Crear una Borsa para promover la estancia de larga duración/permanente en los pequeños nucelos rurales para la gente joven. Redistribuir las viviendas sobredimensionadas, con el objetivo de dividir la superficie util de las viviendas para obtener más viviendas, así aumentando la densidad de población sin construir y la de numero de viviendas por metro cuadruado. Posibilidad de resusar los viviendas vacias y rehabilitar las que estan en mal estado, así reaprovechando lo construido y no construyendo de zero que seria más caro economicamente y manteneninndo una identidad e histoia del lugar.

Actividades: Dada la importancia de la carretera principal, potenciar mediante diversos comercios la actividad economica en el pie de carretera. Por otro lado, promover un mercado en relación a la producción local (en relación a los campos de la Seu d'Urgell y otros). También promover diversas actividades de ocio como un centro cultural o fiestas relacionadas con el patrimonio, cultura

Mobilidad: Modificar la ruta y paradas de bus público en diversos puntos estartegicos. Por consecuente mejorar las infrestructuras entre nuclios rurales para favorecer su interacción entre ellas. Introducir el carril bici como metodo de transporte utilizado para ir de poblacion en población (evidente dificultad de la topografia)

Diseño Urbano: Planificar el nuevo limite urbano en la Seu d'Urgell. Por otro lado, la creación de plazas y espacios libres para ocio e espacios culturales. También la construcción de zonas verdes urbanizadas en relación al río, proyectadas como espacio peatonal, rodado por bici, espacio de encuentro y comunitario. Relación entre los núcleos rurales por unidad geográfica, conectándose entre sí aprovechando sus fortalezas y la generacion de nuevos centros de actividad urbana alrededor de los núcleo

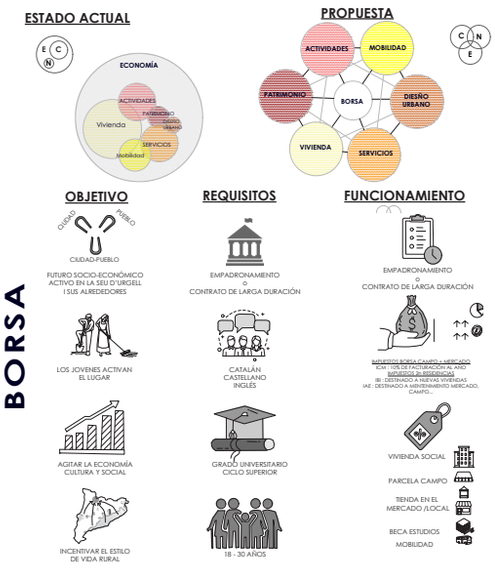

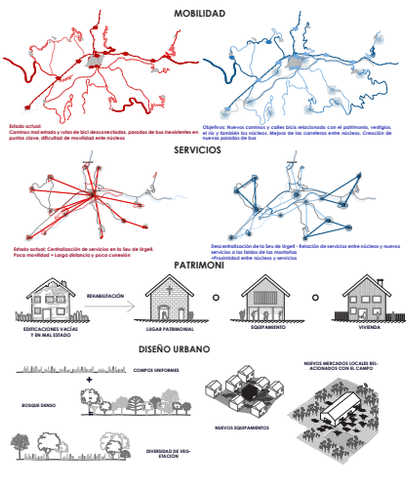

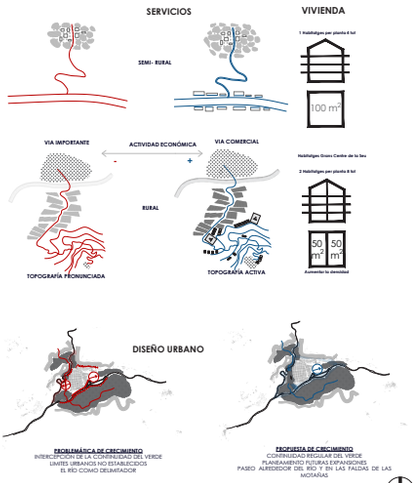

2. A vender a la Carretera

En esta propuesta la idea principal es aprovechar la carretera principal, la cual es muy transitada . Por lo tanto, Se plantea unos nuevos comercios ubicados al lado del eje rodado que activarán la actividad económica del sitio. De modo que la población pueda vender sus productos a pie de la carretera y cerca de casa. Por otro lado, se rehabilitan las masias y granjas abandonadas al rededor de Aravell y Bellestar, las cuales tendrán un nuevo uso, en el caso de esta unidad geográfica los usos seran aquellos que hagan falta: Escuelas, Co workings, bibliotecas, CAP y vivienda.

1. Conexión y Continuidad

En el hipotético caso de que la Seu crezca de una manera erronea de modo que su extención no siga la planificacion urbana existente puede generarse una discontinuidad con el verde. se propone intervenir jsto en la confluencia entre el Balcó del Pirineu, La Seu y el desvio de la carretera principal hacia Andorra. La propuesta introduce un nuevo parque en esta confluencia asi como tambien un nuevo paseo verde que acabara con un nuevo mercado local. Esta intervencion se moldea según el trazado del río y el trazado actual rubano. Aparte también se plantea la rehabilitacion y division de diversas viviendas para subdividirals en su interior partiendo los metros cuatrados y aunmentando la densidad.

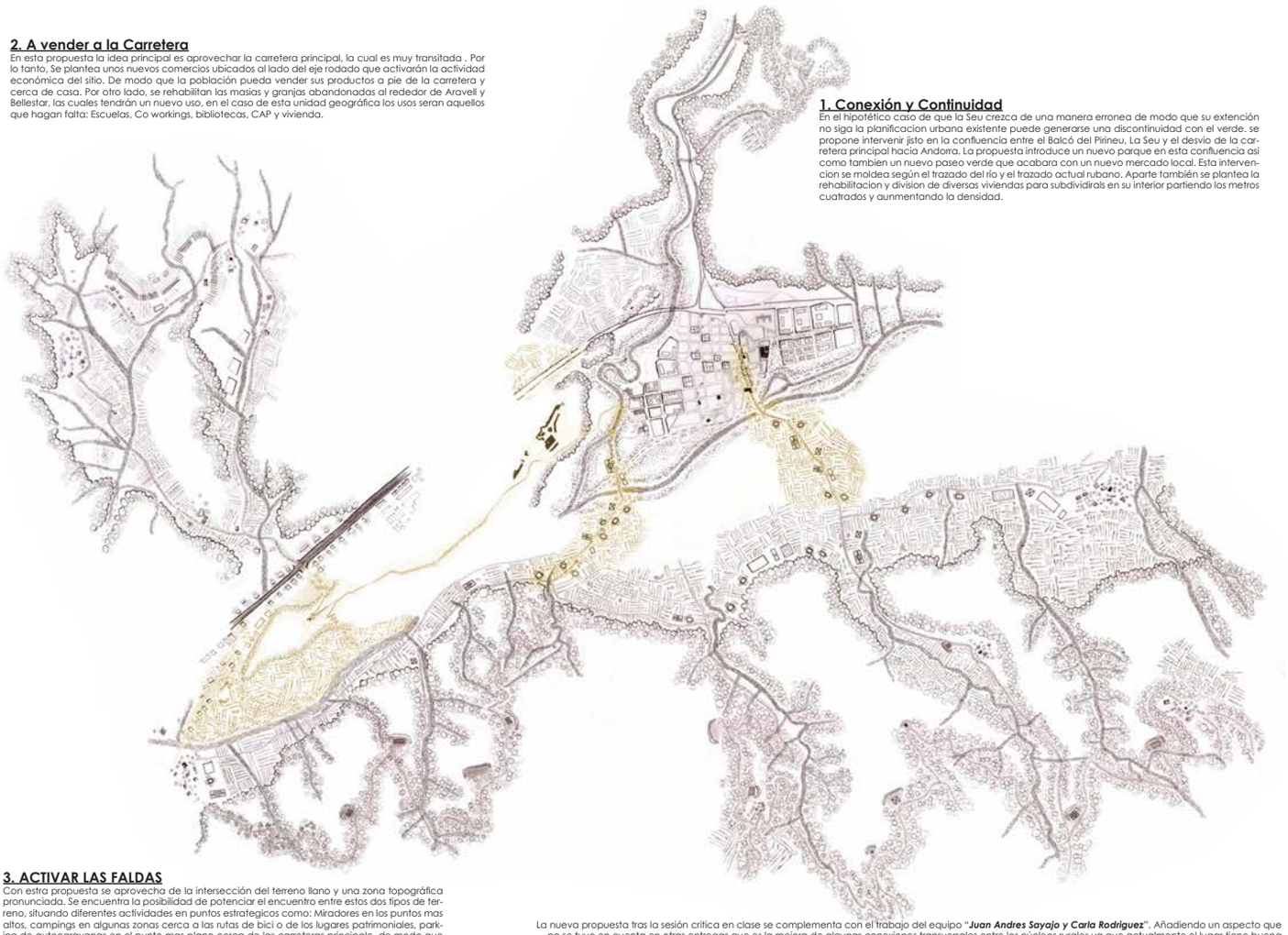

3. ACTIVAR LAS FALDAS

Con estra propuesta se aprovecha de la intersección del terreno llano y una zona topográfica pronunciada. Se encuentra la posibilidad de potenciar el encuentro entre estos dos tipos de terreno, situando diferentes actividades en puntos estrategicos como: Miradores en los puntos mas altos, campings en algunas zonas cerca a las rutas de bici o de los lugares patrimoniales, parking de autocaravanas en el punto mas plano cerca de las carreteras principale. de modo que todas estas actividades generan diversidad y activan el sitio. Por otro lado Alás se convierte en un núcleo importate ya que recoge los nuevos servicios y necesidades que poblaciones como Bell-lloc, Ortedó , Cerc. (centros coworking, zonas deportivas, servicios medicos y comerciales)

La nueva propuesta tras la sesión critica en clase se complementa con el trabajo del equipo "***Juan Andres Sayajo y Carla Rodriguez***". Añadiendo un aspecto que no se tuvo en cuenta en otras entregas que es la mejora de algunas conexiones transversales entre los núcleos rurales ya que actualmente el lugar tiene buena conexión longitudinal (sobre todo para coches) y mala conexión en el sentido transversal sobre todo para los peatones. Dichas nuevas conexiones se enfocan en 3 puntos: **1.** en La conexión del centro de la Seu y el río **2.** La Conexión entre Aravell, Bellestar con Adrall **3.** Una nueva conexión entre el final de la ciudad de la Seu con el nuevo paseo en las faldas de los campos agrarios.

1

2

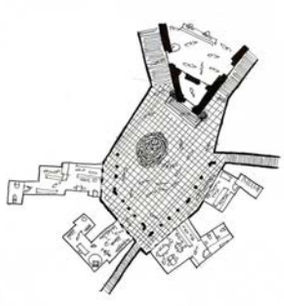

3

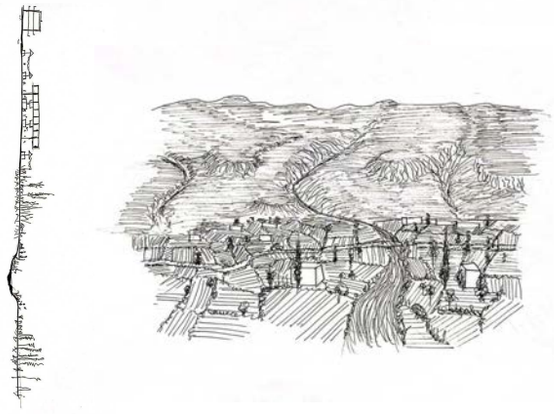

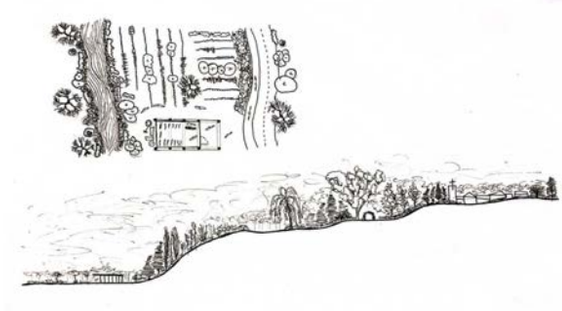

OBRA NOVA
REHABILITACIÓ
PATRIMONI
COMERÇ
E ESPORTIU
EQUIPAMENT
HABITATGE

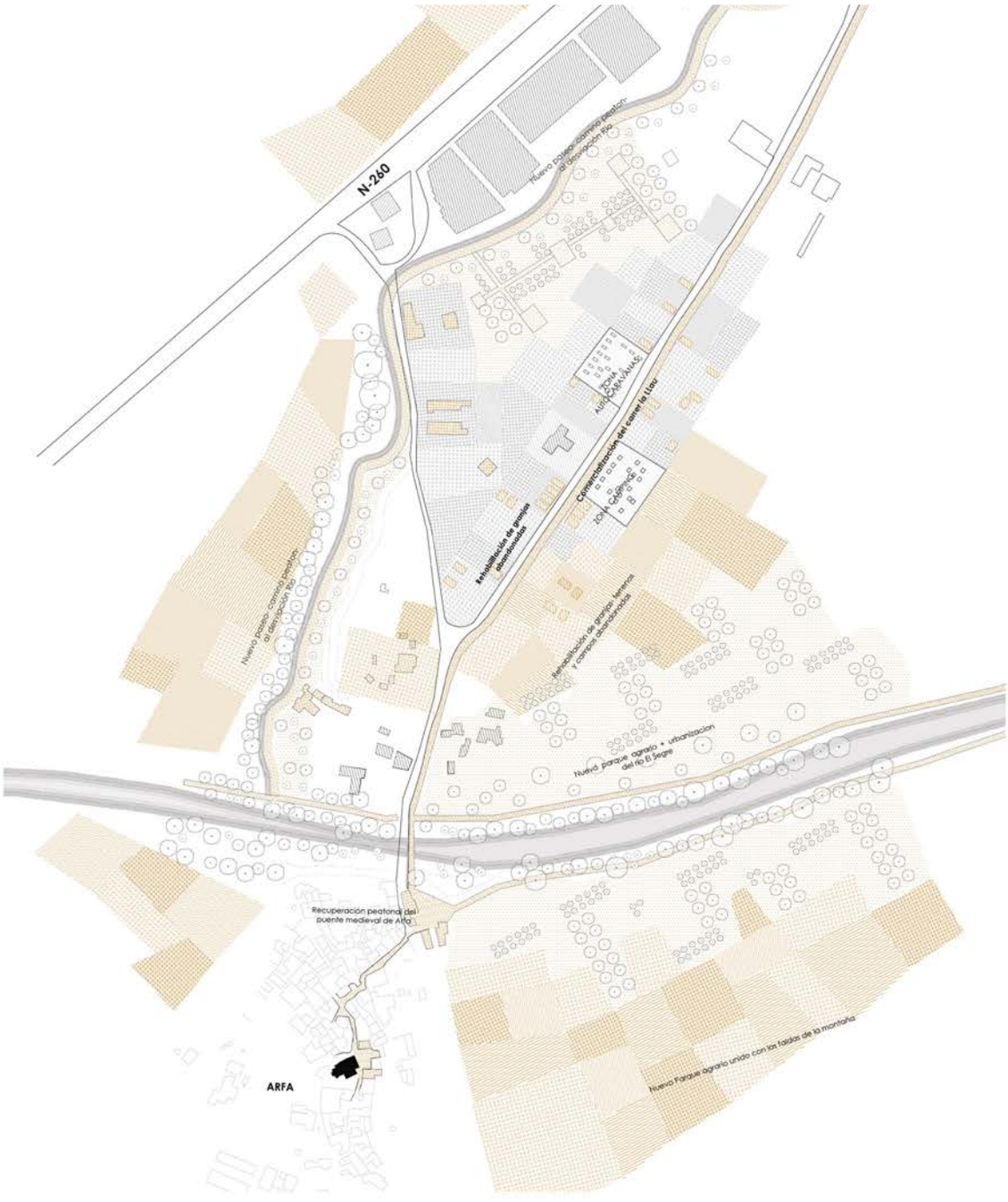

Axonometría

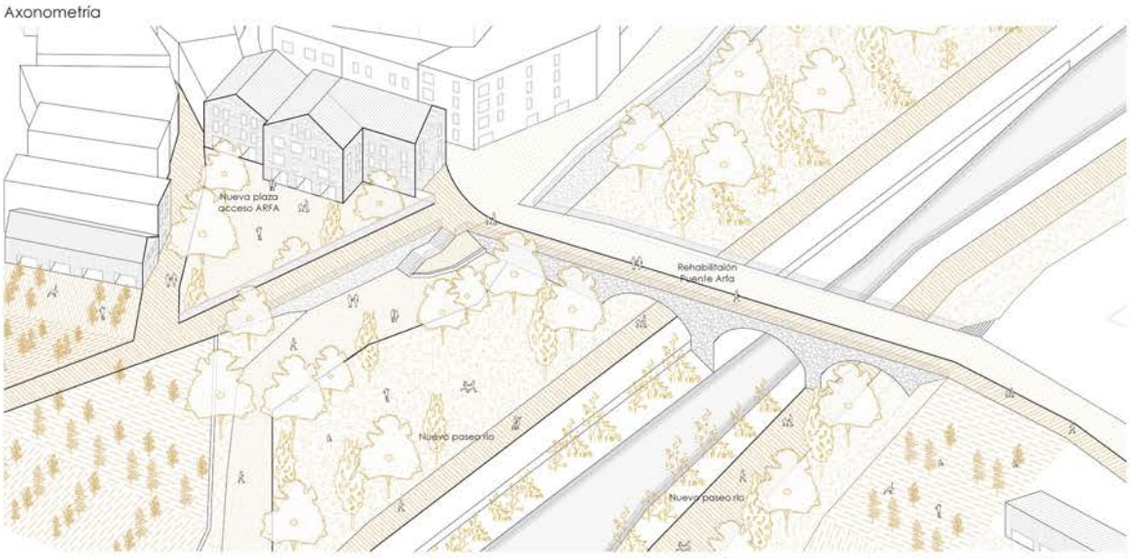

Sección río e. 1-400

Sección N-260

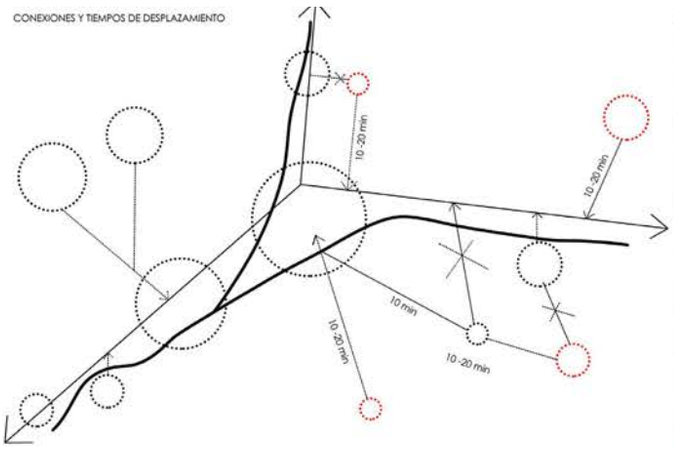

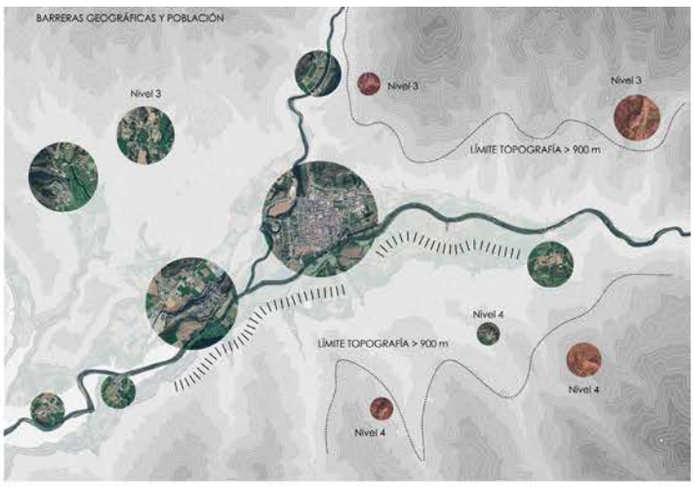

DEBILIDADES

A través del análisis hemos identificado diversas debilidades en el área cercana a la Seu d'Urgell.

Entre estas debilidades destaca la carencia de ciertas conexiones, especialmente para atravesar el río que funciona como una barrera significativa, así como los prolongados tiempos de desplazamiento experimentados por los residentes de los núcleos aislados.

- Rio El Segre
- Núcleos principales
- Núcleos con tiempos de llegada de10-20 minutos
- Vía principal
- Conexiones existentes
- Falta de conexiones

AMENAZAS

Estos desafíos nos llevan a reconocer las amenazas que enfrentamos. Si no se toman medidas para mejorar las conexiones en estos núcleos aislados, existe un riesgo considerable de que el municipio termine por desaparecer.

- Rio El Segre
- Núcleos principales
- Núcleos con riesgo de desaparecer
- Límite topográfico
- Barrera generada por el rio

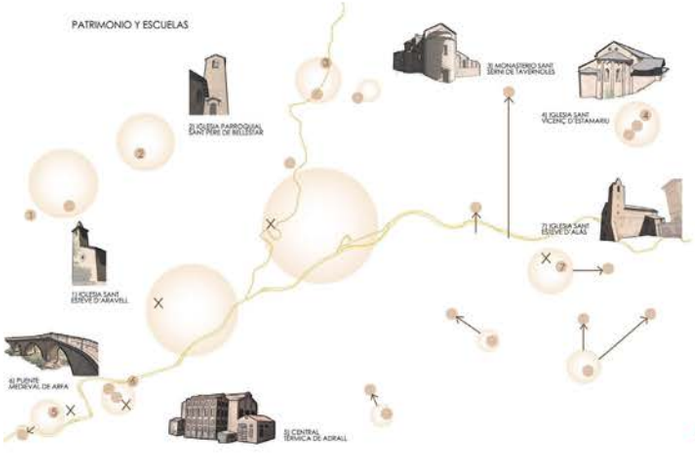

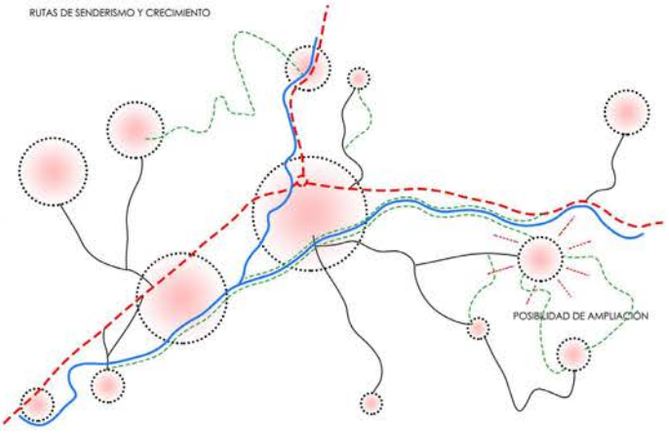

FORTALEZAS

Sin embargo, debemos también destacar una fortaleza fundamental de este ámbito: su riqueza patrimonial. Tanto en términos de patrimonio edificado, como paisajístico y cultural, esta región posee recursos invaluables.

- Rio El Segre
- Núcleos principales
- Patrimonio
- Escuelas
- Conexiones

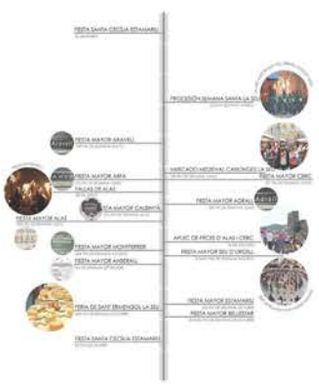

OPORTUNIDADES

Por último, al considerar las oportunidades disponibles, nos enfocamos en el sistema de senderos verdes que se extiende por la zona.

Este sistema no sólo ofrece la posibilidad de mejorar la red de conexiones en general, sino también de realzar el valor del patrimonio.

Los senderos se entrelazan con los sitios de interés cultural y, a su vez, con el nuevo sistema vial propuesto, generando un entorno integrado y enriquecido.

- Rio El Segre
- Núcleos principales
- Vía principal
- Vías secundarias
- Rutas de senderismo
- Posibilidad de ampliación

Unidades geográficas

Nuestra propuesta se centra en la optimización del sistema de infraestructura existente, con el objetivo de reutilizar al máximo las vías ya establecidas y otorgarles una nueva funcionalidad.
En un primer análisis identificamos la zona sur, situada por debajo del río, como la más desafiante debido a la barrera natural que este representa. Sólo tres puntos permiten actualmente cruzarlo, lo que genera limitaciones significativas en la movilidad.
Para abordar esta problemática, proponemos la implementación de una vía azul que, mediante sus intervenciones, conseguimos facilitar la conexión o el acceso a los núcleos y crear espacios de descanso para la misma.
Además, proponemos el desarrollo de un entramado de senderos que se entrelaza con la red vial existente, conectando todos estos núcleos entre sí y con la Seu d'Urgell.
Esta integración entre senderos y carreteras no sólo fomenta la movilidad local y el acceso a las diferentes localidades, sino que también promueve la interacción con el entorno natural y cultural de la zona.
Asimismo, consideramos la promoción del transporte sostenible como una medida destinada a mejorar la calidad de vida de los residentes, ofreciéndoles opciones sostenibles y eficientes dentro de su propio territorio.
La propuesta local busca la rehabilitación y mejora de la conexión del núcleo peatonal principal de Alàs. Esta intervención se presenta como la punta de lanza para la mejora a escala intermedia, incluyendo los núcleos aislados de Ortedó, la Bastida d'Hortons y Bell-lloc.
La vía azul, que se conectará y fusionará con la calle mayor de Alàs, estará dotada de una serie de equipamientos, como una zona deportiva, un centro cultural, una nueva escuela, un coworking y un coliving.
A escala intermedia, el objetivo es convertir Alàs en un núcleo de mayor envergadura que pueda ofrecer servicios a los núcleos aislados que lo rodean, así como a la Seu d'Urgell, atrayendo nuevos inquilinos con una propuesta de rehabilitación de edificaciones existentes para uso residencial.
La propuesta, de carácter inclusivo, busca la rehabilitación de la vía peatonal, tejiendo el espacio público hasta lograr una unidad coherente. Estos espacios serán articulados mediante equipamientos que mejorarán las condiciones económicas, educacionales, de vivienda, y de salud física y mental de la zona.
Todo esto se llevará a cabo con la prioridad de mantener y rehabilitar lo existente, tanto a nivel edificacional como vial.
La rehabilitación del patrimonio existente y la preservación del patrimonio cultural son factores clave en nuestra propuesta, dado que el patrimonio mismo articula el sistema de senderos que mejora la conectividad de la propuesta general.
Destacan la rehabilitación del centro cultural, el coworking, el coliving, la iglesia de Sant Esteve d'Alàs, la estación transformadora como mirador y la utilización del antiguo núcleo de Banat como un albergue.

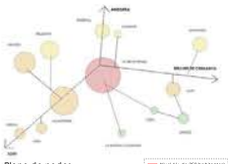

Plano de nodos

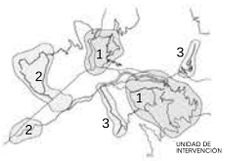

Unidades de proyecto

1) Núcleo principal que sirve a otros núcleos en peligro de desaparecer
2) Núcleos que pueden servirse/complementarse entre si
3) Núcleos aislados

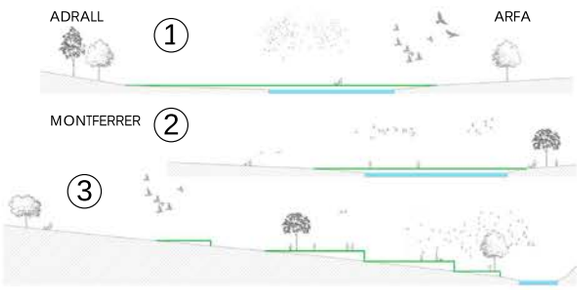

3) Riverside Park of Barcelos / Joao Ferreira Nunes

5) Cabaña de observación de aves
Roode Weel / RO&AD Architecten

6)Camí de les Guixeres / Batlleiroig

4) Parque do Mondego
(Coimbra) / Joao Ferreira Nunes

2) The Violet Crown Trail
/ Miró Rivera Architects

1) Recuperación Ambiental del Río Llobregat / Batlleiroig

INTERVENCIONES EN LA VÍA AZUL

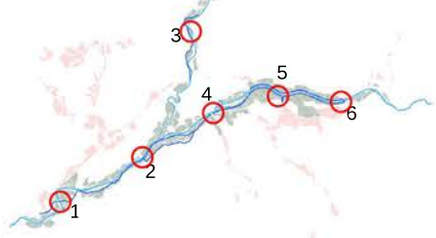

VÍAS VERDES PROPUESTAS

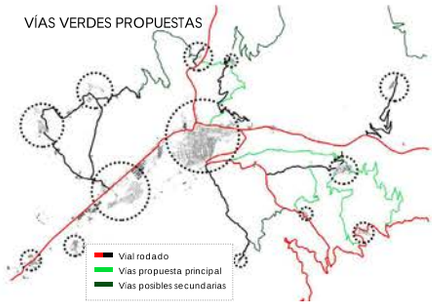

LÍNEAS Y PARADAS DE BUS

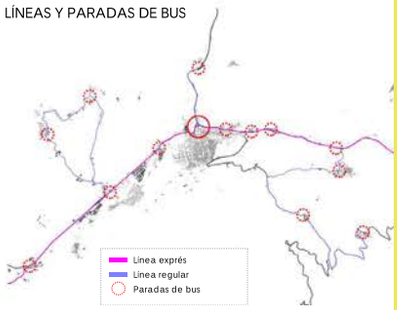

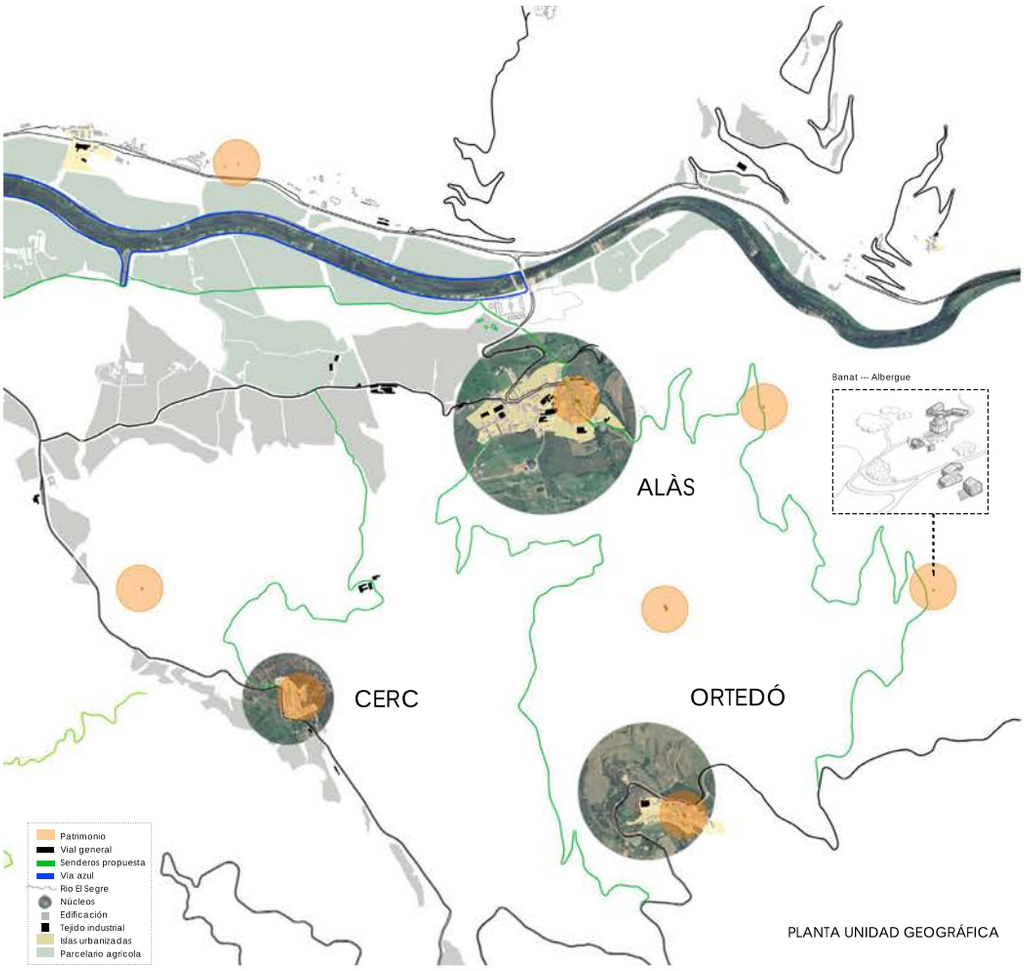

PLANTA UNIDAD GEOGRÁFICA

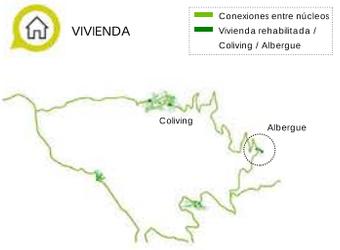

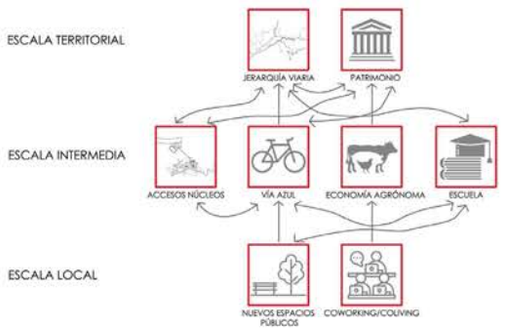

INFRAESTRUCTURA
1. Dos líneas de bus con parada en todos los municipios.
2. Anexión de entramado de senderos a éstos útimos.
3. Vía azul que conecta con otras unidads geográficas.

VIVIENDA
1. Rehabilitación de posible vivienda abandonada.
2. Coliving-coworking en Alàs y albergue en el municipio de Banat.

SERVICIOS
1. Zona deportiva en la entrada de Alàs.
2. Nueva escuela y nuevo centro cultural.
3. Posiblidad de equipamiento en tejido agrario en desuso.

ESPACIO PÚBLICO
1. Mejora de rutas de senderismo y viales existentes como parte de la estrategia general.
2. Nuevos espacios libres/ de descanso a lo largo de ésta última.

ACTIVIDADES
1. Industria de áridos, ganadera y agrícola existente.
2. Implementación de espacio coworking.
3. Nuevo espacio de aparcamiento.

PATRIMONIO
1. Paisaje/ entorno natural.
2. Fiesta Mayor y Fallas de Alàs.
3. Patrimonio arquitectónico con conexión de nuevos senderos.

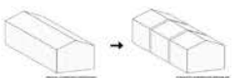

Por un lado, tomamos como referencia la intervención/rehabilitación de cobertizo tradicionales para la implementación de vivienda.
Por otro, de mayor escala, adoptamos una vía azul la cual dispondrá de intervenciones que irán a buscar o se aproximarán a los núcleos.

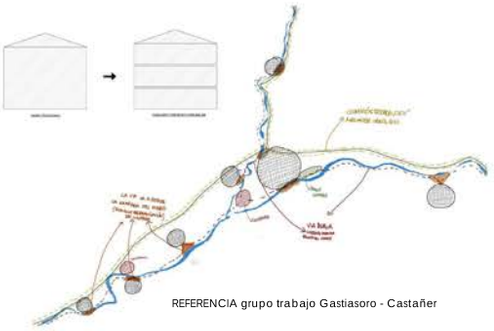

REFERENCIA grupo trabajo Gastiasoro - Castañer

REFERENCIA grupo trabajo Socias - Armand

Sin llegar a desarrollar muy en detalle la idea y en relación a los servicios, planteamos la posibilidad de que, a lo largo de la vía azul generada, puedan aparecer equipamientos también por medio de la rehabilitación de cobertizos de uso agrario.

REFERENCIA para la Zona Deportiva (Pista atletisme Olot- RCR)

1. Una nueva pista de atletismo respetuosa con su entorno, que evita el impacto medioambiental que posiblemente implicaría su construcción junto a las pistas existentes.

3. El cambio en la sección de la nueva vía peatonal con los objetivos de mejorar sus condiciones ambientales mediante el aprovechamiento de agua y generar espacios libres a lo largo de su recorrido.

REFERENCIA Nueva sección/ mejora de los senderos inspirándonos en el proyecto "Camí de les Guixeres" en Igualada del Batlle i Roig

2. La remodelación de la plaza mayor de Alàs, que busca trasladar un lenguaje propio de los campos al corazón del pueblo.

REFERENCIA zona a pavimentar (Nueva plaza del Ayuntamiento en Mansilla Mayor - Ocamica Tudanca arquitectos)

4. La ampliación de la escuela de Alàs implementando un edificio de nueva planta que sigue estrategias como fomentar la entrada de luz natural mediante dobles espacios.

REFERENCIA Escuela (Nimeto Transformation of a Craft School- Maarten van Kesteren Architecten)

Las estrategias implementadas en el proyecto siguen principalmente las siguientes referencias

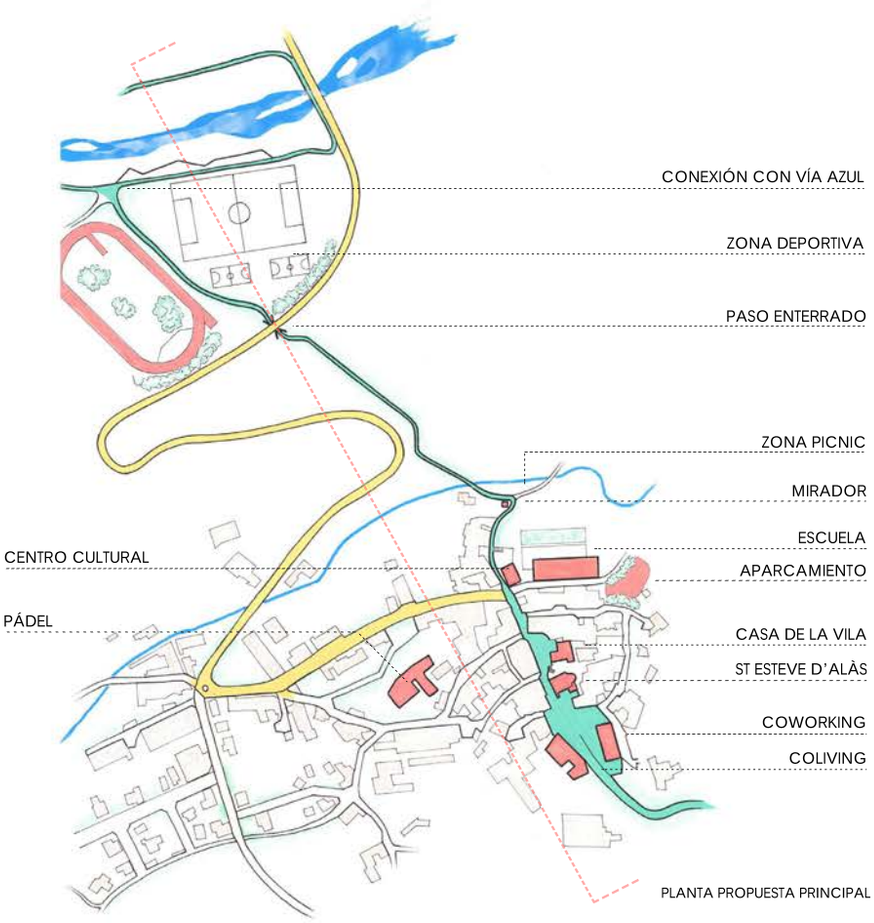

PLANTA PROPUESTA PRINCIPAL

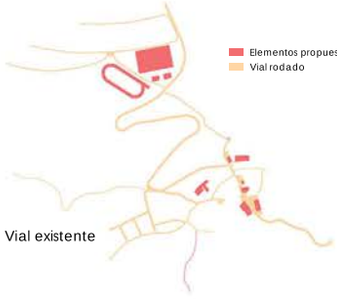

Vial existente

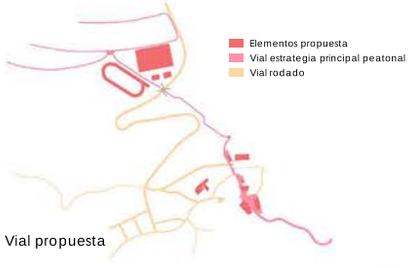

Vial propuesta

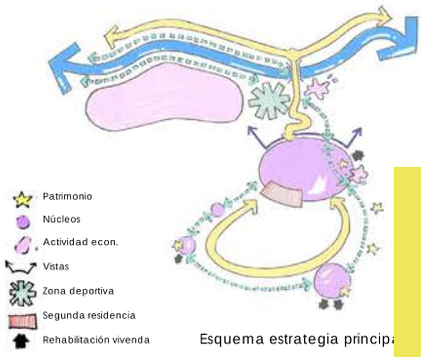

Esquema estrategia principa

SECCIÓN GENERAL PROPUESTA PRINCIPAL

DEBILIDADES

FALTA DE ESPACIOS PÚBLICOS

CARENCIA DE SERVICIOS PÚBLICOS

CARENCIA DE INFRAESTRUCTURA

–Deterioro progresivo del entorno natural debido a la carencia de políticas de conservación y desarrollo sostenible.
–Desafíos de envejecimiento de la población y fuga de jóvenes hacia áreas urbanas más grandes para buscar oportunidades educativas y laborales.
–Dependencia económica excesiva de actividades tradicionales como la agricultura y la ganadería, con poca diversificación hacia sectores emergentes.
–Limitada oferta de servicios públicos y equipamientos básicos, cosa que dificulta la atracción de nuevos residentes y el mantenimiento de la calidad de vida en la región.
–Aislamiento geográfico y dificultades de accesibilidad durante las temporadas invernales a causa de las condiciones climáticas extremas y la carencia de mantenimiento de los cauces de comunicación.
–Carencia de acceso en tecnologías digitales y conectividad a Internet de calidad en áreas rurales, cosa que limita el desarrollo económico y la participación a la sociedad digital.
–Escasez de oportunidades de ocupación cualificada y carencia de incentivos para el emprendimiento y la innovación en sectores locales, cosa que dificulta la retención del talento y el desarrollo económico sostenible.

AMENAZAS

VIVIENDAS VACÍAS O SEGUNDAS RESIDENCIAS

NO DISPONEN DE TRANSPORTE PÚBLICO

–Infraestructuras de transporte deficientes u obsoletas, carencia de conexiones eficientes con áreas urbanas próximas y una dependencia excesiva del transporte privado.
–Pérdida de tradiciones y costumbres a causa de la migración, descuido y deterioro de lugares históricos y culturales, y presión del desarrollo urbano sobre áreas patrimoniales.
–Abandono de viviendas y edificios, dificultades para acceder a viviendas asequibles y pérdida de calidad habitacional.
–Carencia de oportunidades de ocupación diversificadas, dependencia de sectores económicos vulnerables y desaparición de trabajos tradicionales como la agricultura y la ganadería.
–Expansión urbana insostenible, desorden en la planificación urbana y monotonía a la morfología urbana. .
–Declive de áreas urbanas centrales, competencia con centros urbanos más grandes y dificultades para atraer inversiones.

FORTALEZAS

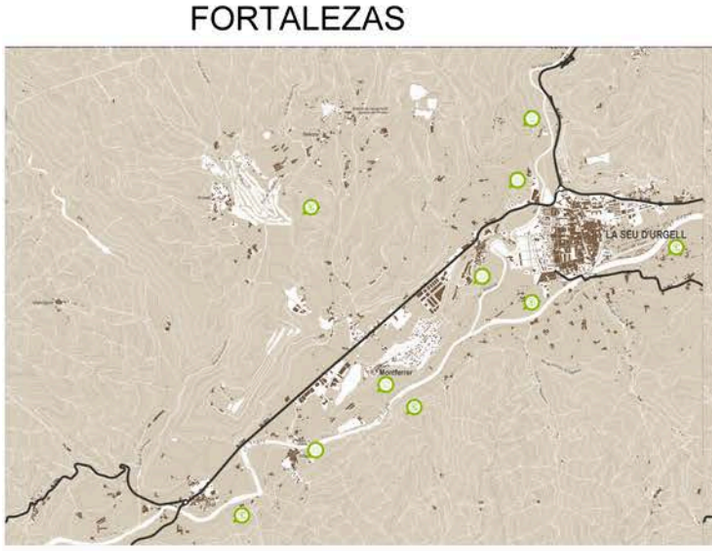

PATRIMONIO CULTURAL Y NATURAL

AGRICULTURA Y GANADERÍA

–Riqueza paisajística y natural excepcional, que constituye un atractivo turístico y un potencial para desarrollar actividades de ecoturismo y turismo rural sostenible.
–Potencial para la agricultura y la ganadería sostenibles, con sistemas de producción tradicionales que se pueden adaptar a modelos de agricultura ecológica y ganadería extensiva, generando productos de alta calidad y valor añadido.
–Calidad de vida en entornos naturales privilegiados, que ofrece un ambiente saludable y tranquilo para residir y disfrutar del tiempo libre, atrayendo personas que buscan escaparse del estrés y la congestión de las ciudades.
–Comunidad local cohesionada y solidaria, que promueve el trabajo en red y la colaboración entre vecinos, facilitando la implementación de proyectos comunitarios y el mantenimiento de la vida social en los pueblos.
–Potencial para la producción de productos locales de alta calidad, como por ejemplo alimentos artesanales, artesanías y productos derivados de recursos naturales, que se pueden comercializar a nivel local, regional e incluso internacional, promoviendo la economía local y la creación de ocupación.
–Potencial para desarrollar actividades recreativas y deportivas al aire libre, como por ejemplo senderismo, ciclismo, escalada, pesca y deportes de invierno, que pueden generar ingresos adicionales y promover el turismo activo y de natura.

OPORTUNIDADES

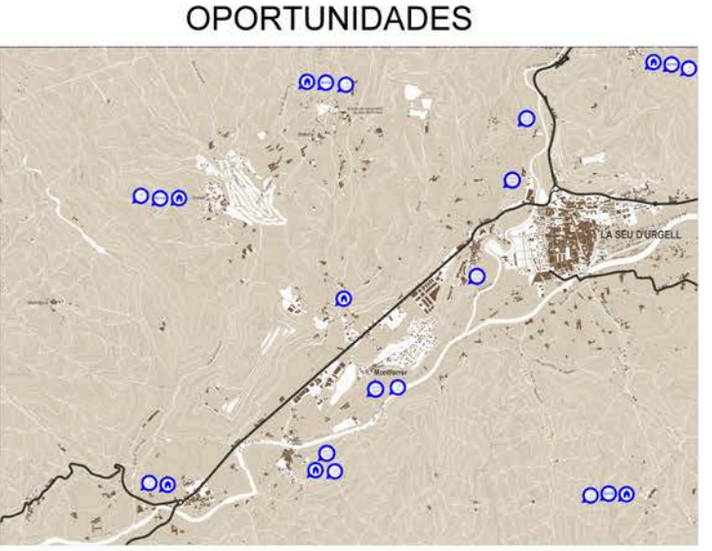

POTENCIAR EL PATRIMONIO

MEJORAR INFRAESTRUCTURAS

VIVIENDA

SERVICIOS PÚBLICOS

–Mejora del transporte actual y las infraestructuras mediante un sistema de transporte compartido y colectivo, así como la promoción de transporte público a escala.
–Diversificación planificada del suelo, incluyendo zonas industriales sostenibles sin comprometer la capacidad agrícola, y apoyo en el turismo sostenible y control de segundas residencias.
–Fomento de la agricultura sostenible, interconexión de explotaciones para el mantenimiento y la promoción de la tierra de forma sostenible, y apoyo a jóvenes agricultores para asegurar un relevo generacional.
–Recuperación de viviendas abandonadas mediante planes de fomento público y densificació de pueblos dispersos con construcción de vivienda social en terrenos baldíos.
–Promoción d'acontecimientos socioculturales y turísticos a nivel local, centrando l'atención a revertir el declive de las centralidades urbanas y revitalización d'infraestructuras.
–Recuperación después de encuentro, mejora de la interacción social y promoción de fiestas y acontecimientos culturales participativos para una integración comunitaria.

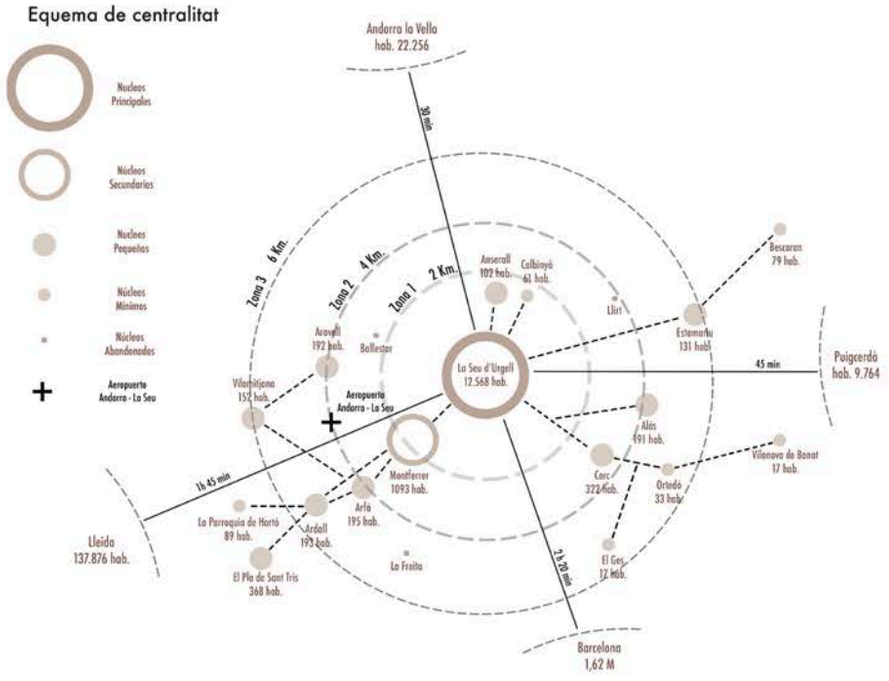

PROPUESTA

El proyecto de transformación urbana de los caminos para peatones y bicicletas en la zona de la Seu d'Urgell es una iniciativa emocionante que promete revitalizar tanto la experiencia de los residentes locales como el atractivo turístico de la región. Este proyecto innovador parte de la identificación de puntos de interés clave para los usuarios, reconociendo la importancia de ofrecer espacios que no solo sean funcionales, sino también atractivos y significativos.

La consideración de la topografía en el diseño es fundamental, ya que la zona presenta una morfología característica que puede ser aprovechada para crear un entorno único y memorable. La adaptación del diseño a la topografía existente no solo agrega belleza visual, sino que también puede mejorar la accesibilidad y la eficiencia de los caminos para peatones y ciclistas.

Uno de los objetivos principales de este proyecto es dinamizar la zona, fomentando un mayor flujo de actividad y vida en las calles. Al priorizar el espacio para peatones y bicicletas, se promueve un ambiente más seguro y amigable, al tiempo que se reduce la congestión vehicular y se fomenta un estilo de vida más activo y saludable.

Además de mejorar la calidad de vida de los residentes locales, esta iniciativa también busca potenciar el atractivo turístico de la zona. Al ofrecer espacios peatonales y ciclistas bien diseñados y atractivos, se crea un entorno propicio para que los visitantes disfruten de la belleza natural y la riqueza cultural de la región de una manera más íntima y auténtica

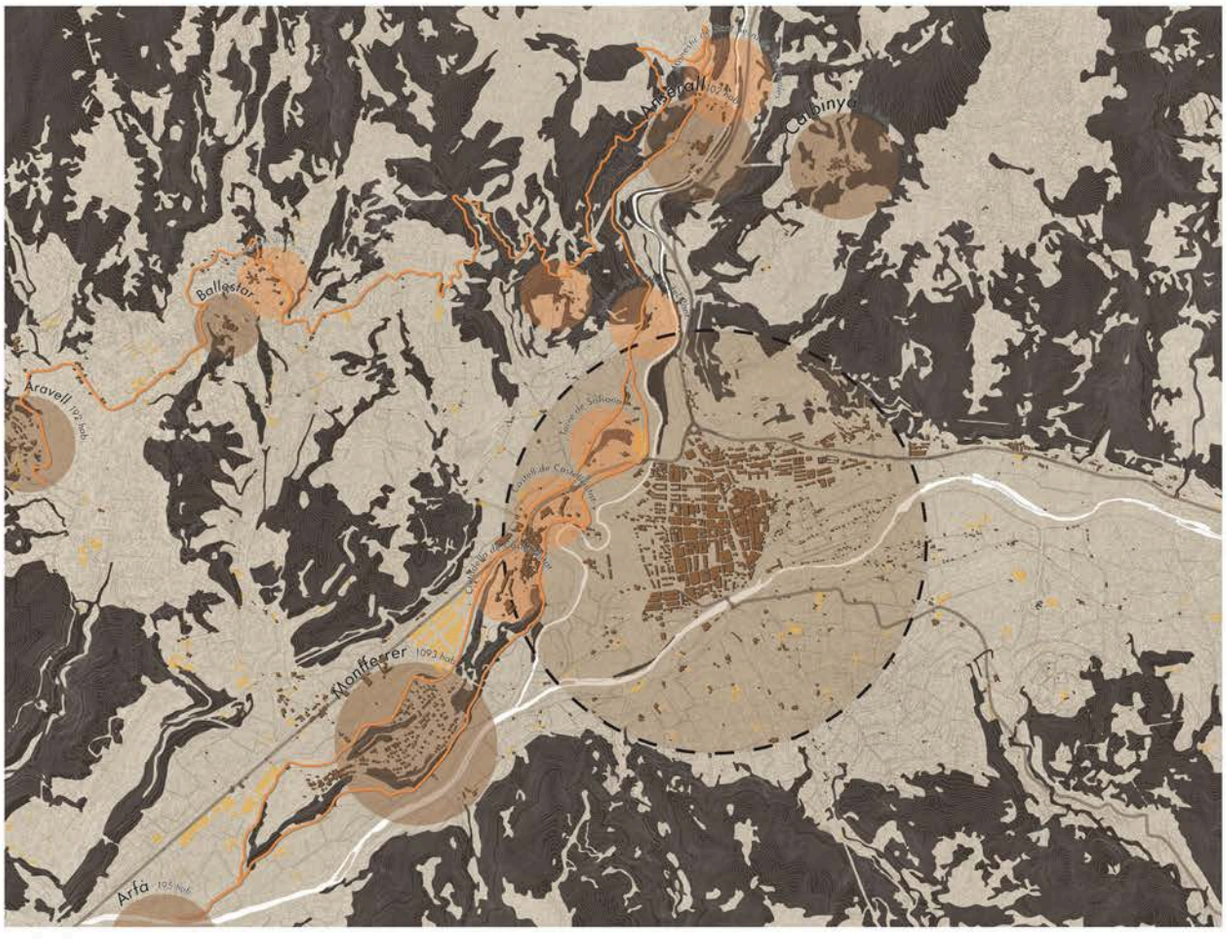

PROPUESTA ESCALA TERRITORIAL E 1/50.000

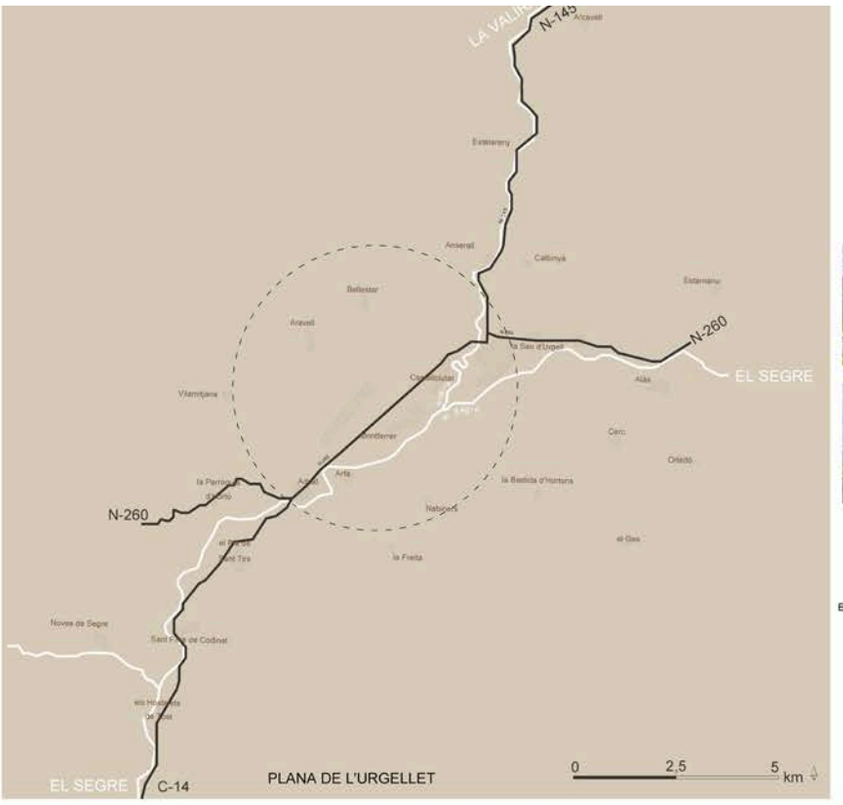

-PARADAS COCHE COMPARTIDO
-PARADAS NUEVA LINEA BUS PLANA D'URGELLET 39 min (21.3km)
REFERENCIA GRUP JICHENG WANG-YICHEN ZHOU

Adrall · Arfa · Montferrer · Aravell · Bellestar · Castellciutat · Terminal La Seu d'Urgell

-RUTA PATRIMONIAL

Riu Segre Montferrer · Torre Blanca · Ruines Sant Esteve del Pont

Pont d'Arfa · Castell de Castellciutat · Torre de Solsona · Monestir de Sant Serni de Tavèrnoles

-CONECTAR ESCUELAS DE LA PLANA DE L'URGELLET
-CONSTRUCCIÓN NUEVA ESCUELA ARFA REFERENCIA GRUP JICHENG WANG-YICHEN ZHOU

Escuela de vuelo · Escuela Agraria del Pirineu · Instituto La Valira

Escuela Rosa Campá · Nueva Escuela Arfa · Escuela Castellciutat

-NUEVAS VIVIENDAS PARA ESTUDIANTES ESCUELA AGRARIA
-REHABILITAR VIVIENDAS VACÍAS EN MAL ESTADO

-CREACIÓN COOPERATIVA ESCUELA AGRARIA DE VENTA DE PRODUCTOS LOCALES
-CREACIÓN DE MERCADILLO BELLESTAR

-PARQUE PÚBLICO BELLESTAR
-GENERACIÓN DE TRAMOS DE ENSANCHAMIENTO EN EL CAMINO PATRIMONIAL

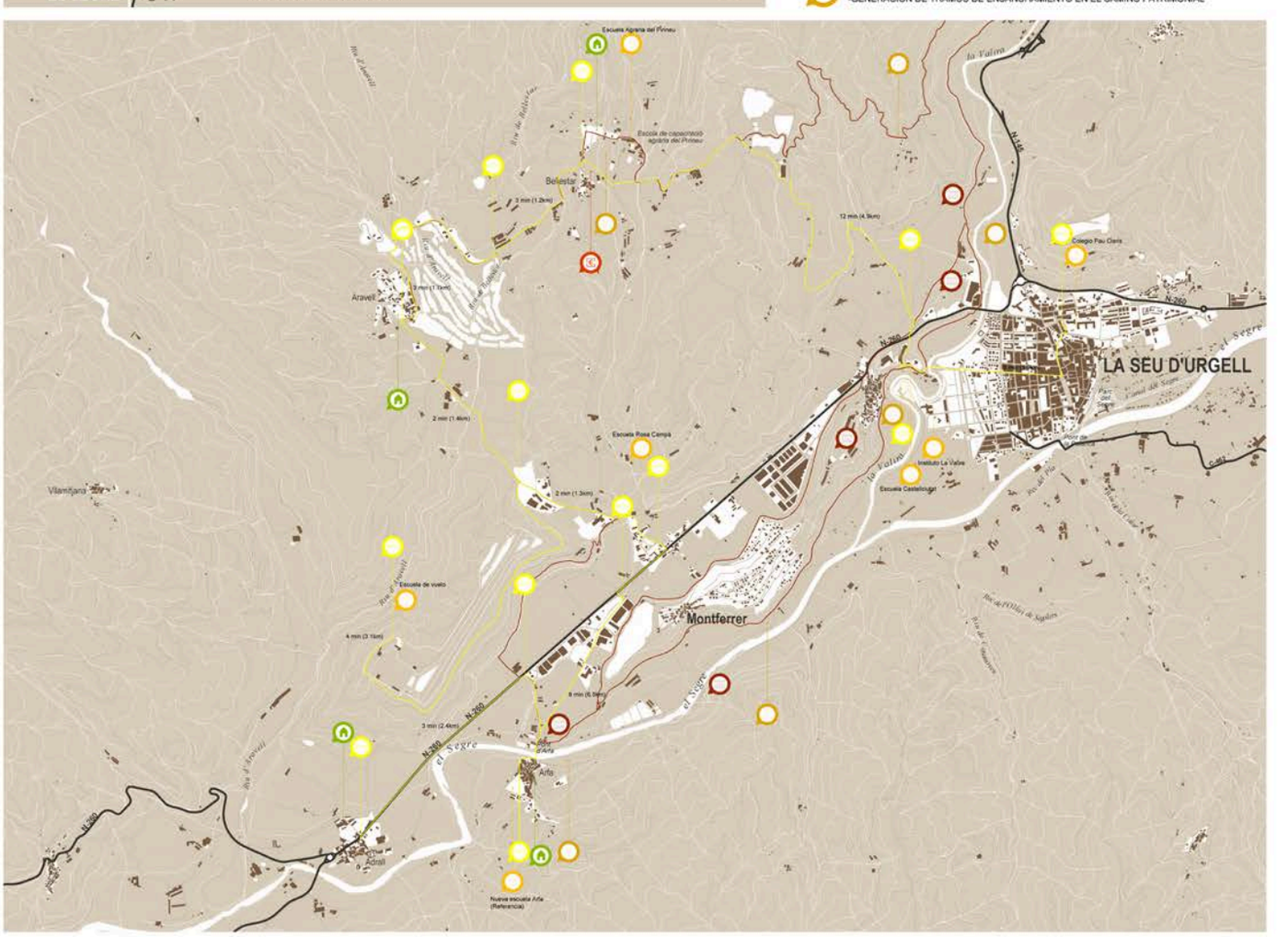

PROPUESTA ESCALA INTERMEDIA E 1/15.000

Fagus sylvatica
quercus robur
Fagus sylvatica
pinus sylvestris

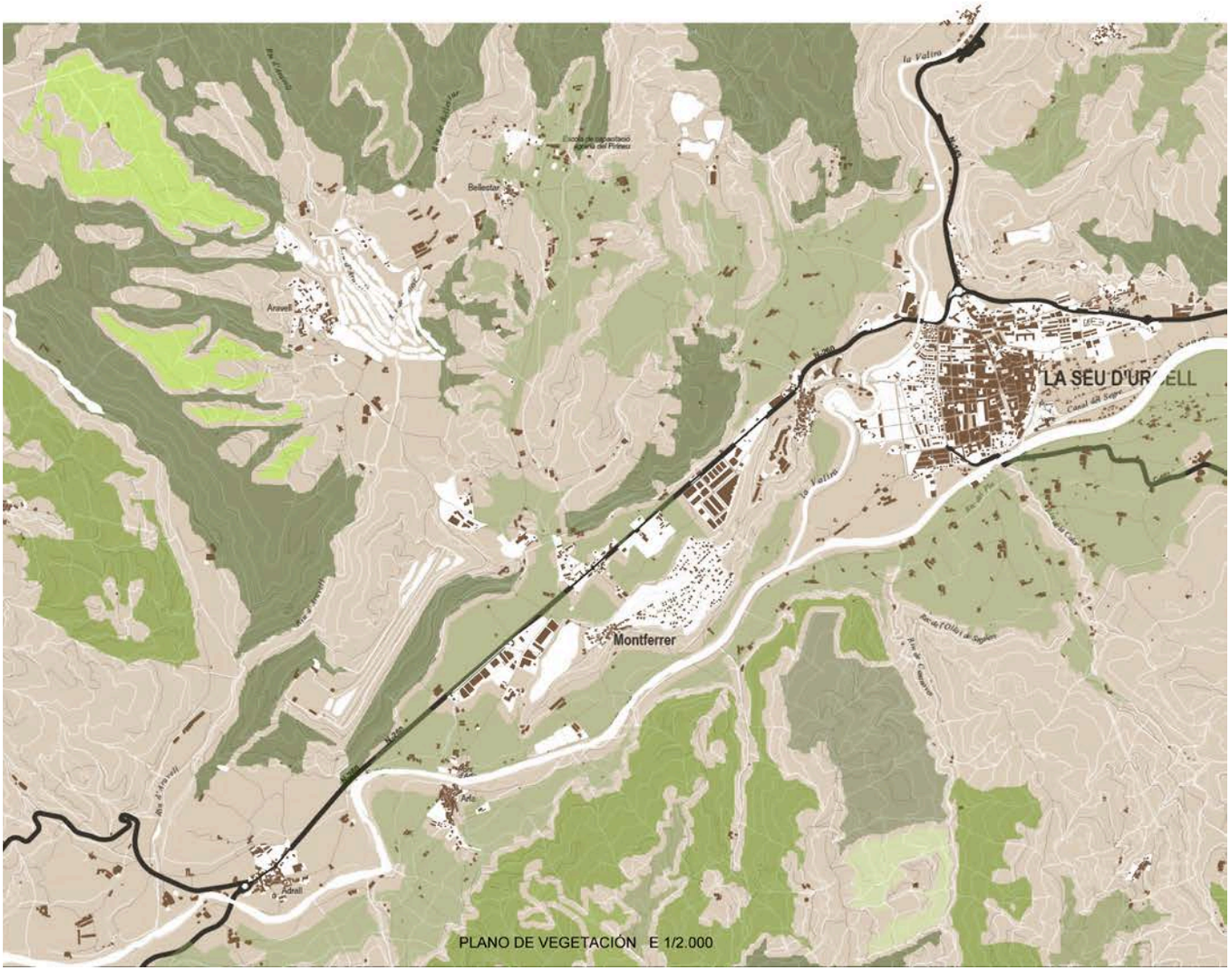
la Valira
Bellestar
Arawell
LA SEU D'UR ELL
Montferrer
Adrell
PLANO DE VEGETACIÓN E 1/2.000

Bellestar es un pueblo pequeño situado en el municipio de Montferrer i Castellbó, Se encuentra en la montaña, a una altitud de 1.170 metros sobre el nivel del mar, y está rodeado de bosques y prados. Bellestar tiene una población de unos 50 habitantes. La mayoría de los habitantes son agricultores y ganaderos.

La iglesia de Sant Pere y la Ermita de Sant Martí pueden ser puntos de interés para atraer a visitantes y turismo al pueblo.
Para el turismo rural están disponibles de la Casa Rural Cal Obejo y Apartamentos Cal Peret.

Como equipamientos dentro del pueblo tenemos el Polisportivo de Bellestar y también se encuentra La Escola Agraria del Pirineu.

La Escola Agraria del Pirineu tiene una oferta de ciclos formativos y formación continua relacionados con la Conservación del Medio Natural, actividades Ecuestres, agricultura, ganadería, jardinería, testado de razas autóctonas, etc.

Desde el análisis de La Escola Agraria del Pirineu y de Bellestar, decidimos abordar los diferentes temas de interés de la Propuesta Local, poniendo la especial mirada en el tema de la estructura urbana del pueblo y las viviendas.

MOBILIDAD

6 AUTOESTOP ORGANITZAT PER MILLORAR LA MOBILITAT URBANA
MOBILITAT ELÈCTRICA COMPARTIDA EN MICROPOBLES
PROPUESTA LOCAL: Poner al servicio un coche compartido eléctrico entre el ayuntamiento y la ciudadanía generando una red de movilidad eléctrica y compartida, reduciendo los desplazamientos y siendo una alternativa a lugares donde hay transporte publico escaso.
Nueva línea de autobús regular conectando las escuelas de La Plana de l'urgellet y paradas para Autoestop organizado.

PATRIMONIO

61 KONVENT
PROPUESTA LOCAL: Generar espacios creativos en el patrimonio industrial sin uso.

SERVICIOS

22 ESCOLA AGRÀRIA I ALIMENTÀRIA DE L'EMPORDÀ
PROPUESTA LOCAL: Potenciar la Escuela Agraria creando nuevas viviendas y actividades económicas y culturales.

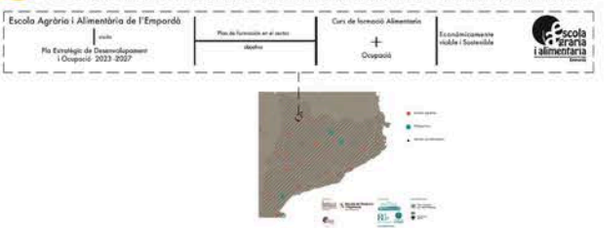

VIVIENDA

13 COHABITATGE: MAS LES VINYES
PROPUESTA LOCAL: Reordenar la estructura urbana de Bellestar y crear nuevas viviendas para los futuros alumnos de la Escuela agrária.

ACT. ECONÓMICA

13 COOPERATIVA: DIÁSPORA EBRENCA Y LA CONCA'S.1
PROPUESTA LOCAL: Creación de Cooperativa Escuela Agraria de venta de productos locales y Mercadillo en Bellestar.

ESPACIO PÚBLICO

29 REGENERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL CAMÍ DE CABRIANES
PROPUESTA LOCAL: PARQUE DE BELLESTAR

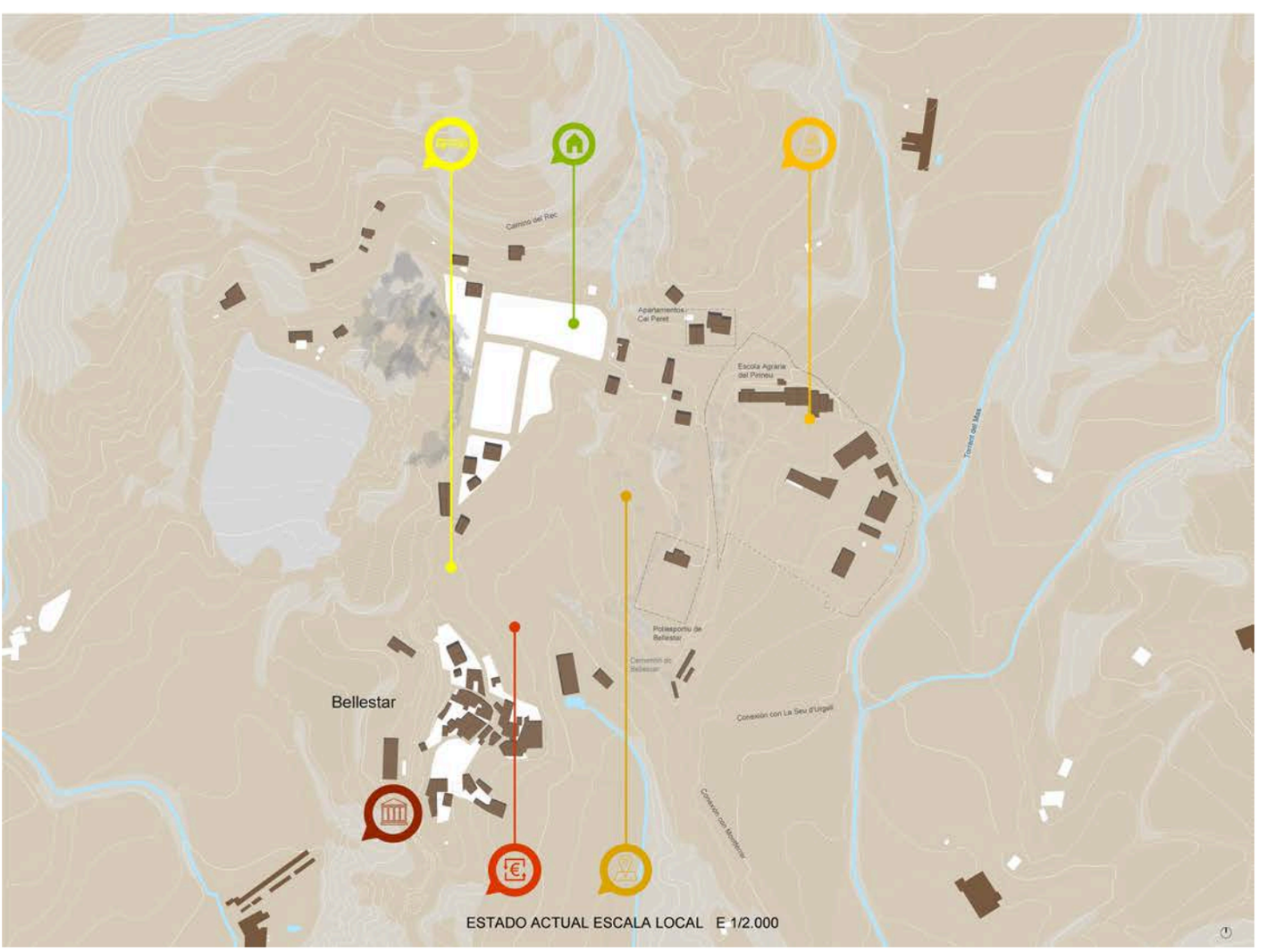

ESTADO ACTUAL ESCALA LOCAL E 1/2.000

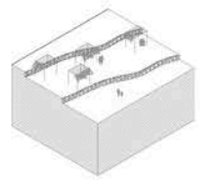

ERCADILLO DE BELLESTAR

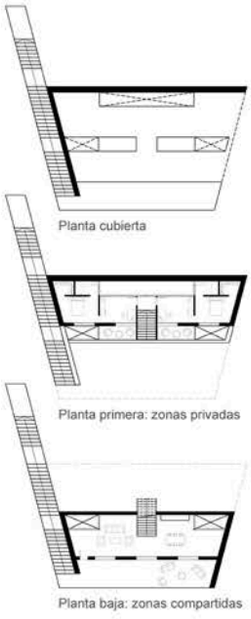

VIVIENDAS DE BELLESTAR

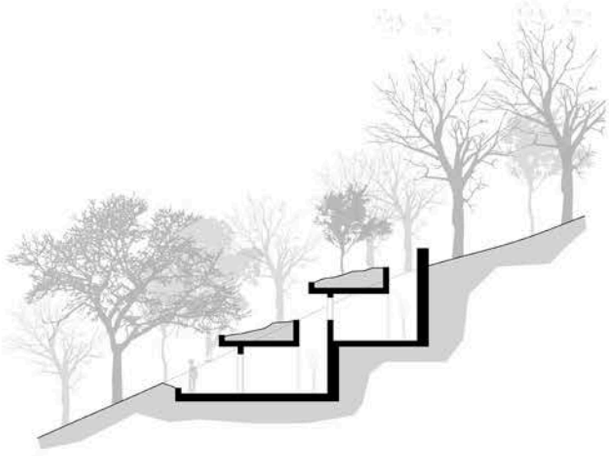

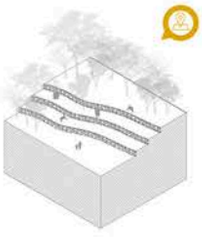

PARQUE DE BELLESTAR

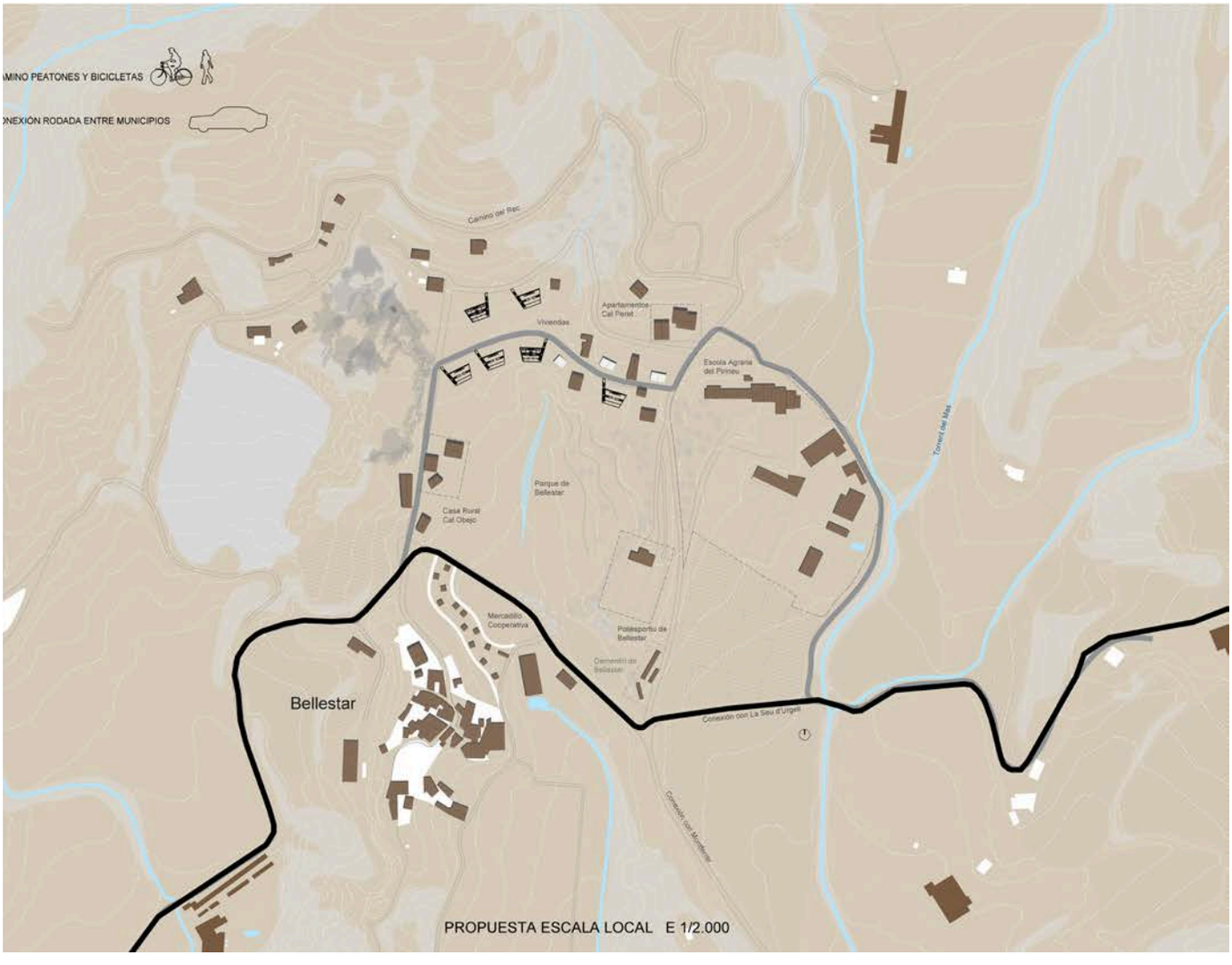

PROPUESTA ESCALA LOCAL E 1/2.000

UNA REVISIÓ EN EL CONTEXT GLOBAL

Los seres humanos se guían por referencias espaciales y de identidad. La desorientación espacial planteada por la ciudad contemporánea ya fue señalada en el artículo seminal de Louis Wirth de 1937 (Wirth, 1996), que destacaba el impacto sociológico de las grandes ciudades debido al tamaño de la población, la densidad y la heterogeneidad demográfica, donde los individuos pierden sus puntos de referencia. En este sentido, no debemos olvidar la dimensión a escala humana, bien capturada en la obra de Clarence Perry de 1929 sobre las unidades vecinales (Perry, 2007), que son indudablemente la célula primaria para nuestro bienestar social y urbano, y que se expresan de manera prominente en asentamientos rurales tradicionales, especialmente aquellos con menos de 5.000 habitantes. Simultáneamente, es importante recuperar e interpretar de nuevo los principios de Ebenezer Howard sobre la teoría de la Ciudad Jardín (Howard, 1898), que, a pesar de ser un modelo concebido a finales del siglo XIX, sigue siendo muy relevante para lograr nuestro necesario reequilibrio territorial.

Human beings are guided by spatial and identity references. The spatial disorientation posed by the contemporary city was already pointed out in Louis Wirth's seminal 1937 article (Wirth, 1996), which highlighted the sociological impact of large cities due to population size, density, and demographic heterogeneity, where individuals lose their points of reference. In this sense, we must not forget the human-scale dimension, well captured in Clarence Perry's 1929 work on neighborhood units (Perry, 2007), which are undoubtedly the primary cell for our social and urban well-being, and which are prominently expressed in traditional rural settlements, especially those with fewer than 5,000 inhabitants. Simultaneously, it is important to recover and reinterpret Ebenezer Howard's principles on the Garden City theory (Howard, 1898), which, despite being a model conceived at the end of the 19th century, remains highly relevant for achieving our necessary territorial rebalancing.

(Imágenes) La unidad vecinal de Clarence Perry's Neighbourhood Unit, y la idea de la Ciudad Jardín de Ebenzer Howard

(Pictures) Clarence Perry's neighbourghood unit, and Ebezer Howard's Garden City

En este contexto, es importante recordar la significación de la componente espacial de los asentamientos tal como la defendía Herbert Gans y su sociología de los asentamientos (Gans, 2009). Esta dimensión social, largamente destacada en los escritos de Ferdinand Tönnies (Tönnies, 2001), es crucial para el bienestar colectivo, así como para la experiencia vivida de los entornos urbanos y rurales frente a las dinámicas económicas y el impacto a menudo agresivo de la globalización. Gans argumenta que la sociología urbana se ha centrado históricamente en las grandes ciudades, dedicando poca atención a los suburbios y, especialmente, a los asentamientos rurales, al explicar la antropización territorial y comprender las interrelaciones jerárquicas que a menudo se extienden más allá de los límites de las comunidades rurales. Gans identifica cuatro tipos de asentamientos: urbanos, suburbanos, pequeños núcleos y terreno rural. Es precisamente en estos dos últimos escenarios, el "tercer territorio" de Beatriz Nates, que creemos que pueden ayudarnos a repensar el necesario reequilibrio territorial. Somos urbanos y rurales al mismo tiempo, y necesitamos mantener nuestro vínculo con la naturaleza: utilizamos y debemos utilizar, de hecho, un espacio vital híbrido.

In this context, it is important to remember the significance of the spatial component of settlements as defended by Herbert Gans and his sociology of settlements (Gans, 2009). This social dimension, long highlighted in the writings of Ferdinand Tönnies (Tönnies, 2001), is crucial for collective well-being, as well as for the lived experience of urban and rural environments in the face of economic dynamics and the often aggressive impact of globalization. Gans argues that urban sociology has historically focused on large cities, paying little attention to suburbs and especially rural settlements when explaining territorial anthropization and understanding the hierarchical interrelations that often extend beyond the boundaries of rural communities. Gans identifies four types of settlements: urban, suburban, small clusters, and rural land. It is precisely in these last two settings, Beatriz Nates' "third territory," where we believe they can help us rethink the necessary territorial rebalancing. We are both urban and rural at the same time, and we need to maintain our connection with nature: we use and must indeed use a hybrid living space.

Brenner ya ha señalado que lo que él llama "campo o hinterland" es crucial en el proceso de urbanización capitalista (Brenner, 2016). Es esencial porque debemos romper el binomio ciudad/campo en la búsqueda de un sistema integrado donde los mundos rural y urbano sean parte del mismo marco y la misma lógica (Tacoli, 1998). Las perspectivas perspicaces de Raymond Williams sobre las complicidades entre los mundos urbano y rural apoyan esta perspectiva integrada sobre estos dos escenarios: "Mi argumento central en The Country and the City era que estas dos proyecciones aparentemente opuestas y separadas —campo y ciudad— estaban de hecho indisolublemente ligadas, dentro del desarrollo general y marcado por la crisis de una economía capitalista que había producido esta división en sus formas modernas" (Williams, 1973).

Brenner has already noted that what he terms the "countryside or the hinterland" is crucial in the process of capitalist urbanization (Brenner, 2016). It is essential because we must break the city/countryside binary in search of an integrated system where the rural and urban worlds are part of the same framework and logic (Tacoli, 1998). Raymond Williams' insightful approaches to the complicities between the urban and rural worlds support this integrated perspective on these two settings: "My central case in The Country and the City was that these two apparently opposite and separate projections—country and city—were in fact indissolubly linked, within the general and crisis-ridden development of a capitalist economy which had itself produced this division in its modern forms" (Williams, 1973).

Els éssers humans es guien per referències espacials i d'identitat. La desorientació espacial plantejada per la ciutat contemporània ja va ser assenyalada en l'article seminal de Louis Wirth del 1937 (Wirth, 1996), que destacava l'impacte sociològic de les grans ciutats a causa de la mida de la població, la densitat i l'heterogeneïtat demogràfica, on els individus perden els seus punts de referència. En aquest sentit, no hem d'oblidar la dimensió a escala humana, ben capturada en l'obra de Clarence Perry del 1929 sobre les unitats veïnals (Perry, 2007), que són indubtablement la cèl·lula primària per al nostre benestar social i urbà, i que s'expressen de manera prominent en assentaments rurals tradicionals, especialment aquells amb menys de 5.000 habitants. Simultàniament, és important recuperar i reinterpretar els principis d'Ebenezer Howard sobre la teoria de la Ciutat Jardí (Howard, 1898), que, malgrat ser un model concebut a finals del segle XIX, continua sent molt rellevant per aconseguir el nostre necessari reequilibri territorial.

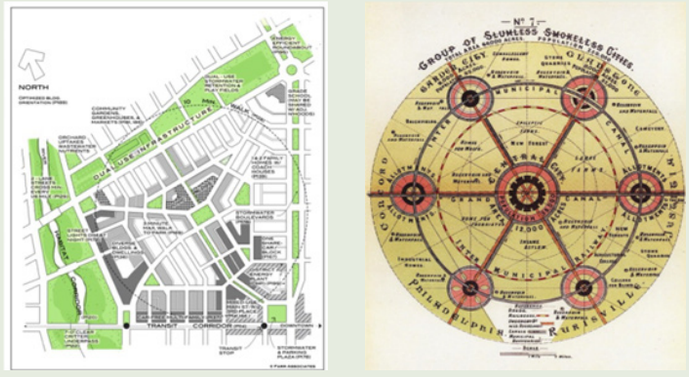

La Unitat Veïnal de Clarence Perry's Neighbourhood Unit, i la Idea de la Ciutat Jardí de Ebenezer Howard.

En aquest context, és important recordar la significació de la component espacial dels assentaments tal com la defensava Herbert Gans i la seva sociologia dels assentaments (Gans, 2009). Aquesta dimensió social, llargament destacada en els escrits de Ferdinand Tönnies (Tönnies, 2001), és crucial per al benestar col·lectiu, així com l'experiència viscuda dels entorns urbans i rurals davant de les dinàmiques econòmiques i l'impacte sovint agressiu de la globalització. Gans argumenta que la sociologia urbana s'ha centrat històricament en les grans ciutats, dedicant poca atenció als suburbis, i especialment als assentaments rurals, en explicar l'antropització territorial i entendre les interrelacions jeràrquiques que sovint s'estenen més enllà dels límits de les comunitats rurals. Gans identifica quatre tipus d'assentaments: urbans, suburbans, petits nuclis i terreny rural. És precisament en aquests dos últims escenaris, el "tercer territori" de Beatriz Nates, que creiem que poden ajudar-nos a repensar el necessari reequilibri territorial. Som urbans i rurals al mateix temps, i necessitem mantenir el nostre vincle amb la natura: fem servir i hem de fer servir, de fet, un espai vital híbrid.

Brenner ja ha assenyalat que el que ell anomena "camp o hinterland" és crucial en el procés d'urbanització capitalista (Brenner, 2016). És essencial perquè hem de trencar el binomi ciutat/camp en la cerca d'un sistema integrat on els mons rural i urbà siguin part del mateix marc i la mateixa lògica (Tacoli, 1998). Les perspectives perspicaces de Raymond Williams sobre les complicitats entre els mons urbà i rural donen suport a aquesta perspectiva integrada sobre aquests dos escenaris: "El meu cas central en The Country and the City era que aquestes dues projeccions aparentment oposades i separades —camp i ciutat— estaven de fet indissolublement lligades, dins del desenvolupament general i marcat per la crisi d'una economia capitalista que havia produït aquesta divisió en les seves formes modernes" (Williams, 1973).

Por lo tanto, no deberíamos caer en la tentación de leer el terreno rural como una realidad distante y contraria a nuestras ciudades, sino que es esencial entender que ambas realidades forman parte de un sistema único e integral. Solo desde esta lectura sistémica, atenta e intencionada del territorio, podremos entrever estrategias de mejora para nuestro entorno urbano. Por lo tanto, es evidente que para abordar las dificultades y especificidades de nuestras ciudades es necesario tener en cuenta el territorio en su totalidad, comprendiendo las sinergias que se generan entre estas y los núcleos rurales cercanos y su entorno.

Therefore, we should not fall into the temptation of viewing rural land as a distant and contrary reality to our cities, but rather it is essential to understand that both realities are part of a unique and integral system. Only through this systemic, attentive, and intentional reading of the territory can we glimpse strategies for improving our urban environment. Thus, it is evident that to address the challenges and specificities of our cities, it is necessary to consider the territory as a whole, understanding the synergies that arise between them and nearby rural communities and their surroundings.

Las conexiones entre la ciudad y el campo ya fueron indicadas por Ildefons Cerdà en su Teoría General de la Urbanización (1867), Teoría de la Construcción de Ciudades (1859) y Teoría de la Viabilidad Urbana (1861) (Tort, 2018). Sus principios están guiados por la convicción de la importancia del papel del ciudadano y la idea de equidad como fundamento de toda política territorial. Según Cerdà, la importancia de una ciudad es independiente de su tamaño: "Para nosotros, una ciudad de diez hectáreas es tan digna de consideración como una de diez mil; todas son ciudades; todas acogen a la humanidad, y solo se puede desear que todas estén igualmente bien cuidadas" (Cerdà, 1968). Para Cerdà, la ciudad es la unidad fundamental de cualquier asentamiento colectivo humano, independientemente de si el asentamiento es grande o pequeño, concentrado o disperso, o tiene una naturaleza urbana o rural.

The connections between the city and the countryside were already indicated by Ildefons Cerdà in his General Theory of Urbanization (1867), Theory of City Construction (1859), and Theory of Urban Viability (1861) (Tort, 2018). His principles are guided by the conviction of the importance of the citizen's role and the idea of equity as the foundation of any territorial policy. According to Cerdà, the importance of a city is independent of its size: "For us, a city of ten hectares is as worthy of consideration as one of ten thousand; they are all cities; they all host humanity, and one can only wish that all are equally well cared for" (Cerdà, 1968). For Cerdà, the city is the fundamental unit of any human collective settlement, regardless of whether the settlement is large or small, concentrated or dispersed, or has an urban or rural nature.

Aunque reconocemos que, como dice Neil Brenner, la escala planetaria de la urbanización ha difuminado e incluso desmantelado las fronteras socioespaciales profundamente arraigadas, dando lugar a nuevas formaciones de un paisaje densamente urbanizado cuyos contornos son extremadamente difíciles, si no imposibles, de teorizar o mapear utilizando los marcos tradicionales de estudios urbanos, pretendemos aportar más luz a esta discusión. Creemos que los asentamientos rurales pueden jugar un papel crucial en la necesaria reestructuración y reequilibrio territorial. En este contexto, nos alineamos con las ideas de Nates Cruz sobre la importancia emergente de lo que él llama el "tercer territorio", que está ganando cada vez más protagonismo (Nates Cruz, 2019). Este concepto subraya nuevas maneras de "habitar espacios" (Nates Cruz, 2018), revelando el potencial para el desarrollo agroindustrial, residencial y otros desarrollos socioeconómicos en estas áreas, y proporcionando estrategias para abordar algunas de las tendencias identificadas por Brenner.

Although we recognize, as Neil Brenner states, that the planetary scale of urbanization has blurred and even dismantled deeply rooted sociospatial boundaries, leading to new formations of a densely urbanized landscape whose contours are extremely difficult, if not impossible, to theorize or map using traditional urban studies frameworks, we aim to shed more light on this discussion. We believe that rural settlements can play a crucial role in the necessary territorial restructuring and rebalancing. In this context, we align with Nates Cruz's ideas on the emerging importance of what he calls the "third territory," which is gaining increasing prominence (Nates Cruz, 2019). This concept highlights new ways of "inhabiting spaces" (Nates Cruz, 2018), revealing the potential for agro-industrial, residential, and other socioeconomic developments in these areas, and providing strategies to address some of the trends identified by Brenner.

Aunque es cierto que las ciudades tienen sus propias lógicas que impactan el territorio, los núcleos rurales también tienen sus propias lógicas, no solo como unidades productivas, sino como una realidad urbana existente y necesaria que nos puede ayudar a avanzar hacia un reequilibrio orientado a un ecosistema global. Es necesario romper con la idea de servidores y servidos, y entender que los mundos urbano y rural son dos realidades complementarias y necesarias. En este sentido, Cataluña es un ejemplo que puede aportar nuevas discusiones y ofrecernos una nueva perspectiva sobre la cuestión.

While it is true that cities have their own logics that impact the territory, rural areas also have their own dynamics, not only as productive units but as an existing and necessary urban reality that can help us move towards a balance oriented towards a global ecosystem. It is necessary to break with the idea of servers and the served, and to understand that the urban and rural worlds are two complementary and necessary realities. In this regard, Catalonia is an example that can contribute new discussions and offer us a fresh perspective on the issue.

Així doncs, no hauríem de caure en la temptació de llegir el terreny rural com una realitat distant i contrària a les nostres ciutats, sinó que és essencial entendre que ambdues realitats formen part d'un sistema únic i integral. Només des d'aquesta lectura sistèmica, atenta i intencionada del territori podrem entreveure estratègies de millora per al nostre entorn urbà. Per tant, és evident que per abordar les dificultats i especificitats de les nostres ciutats cal tenir en compte el territori en la seva totalitat, comprenent les sinergies que es generen entre aquestes i els nuclis rurals propers i el seu entorn.

Les connexions entre la ciutat i el camp ja van ser indicades per Ildefons Cerdà en la seva Teoria General de la Urbanització (1867), Teoria de la Construcció de Ciutats (1859) i Teoria de la Viabilitat Urbana (1861) (Tort, 2018). Els seus principis estan guiats per la convicció de la importància del paper del ciutadà i la idea d'equitat com a fonament de tota política territorial. Segons Cerdà, la importància d'una ciutat és independent de la seva mida: "Per a nosaltres, una ciutat de deu hectàrees és tan digna de consideració com una de deu mil; totes són ciutats; totes acullen la humanitat, i només es pot desitjar que totes estiguin igualment ben cuidades" (Cerdà, 1968). Per a Cerdà, la ciutat és la unitat fonamental de qualsevol assentament col·lectiu humà, independentment de si l'assentament és gran o petit, concentrat o dispers, o té una naturalesa urbana o rural.

Tot i que reconeixem que, com diu Neil Brenner, l'escala planetària de l'urbanització ha difuminat i fins i tot desmantellat les fronteres sociospacials profundament arrelades, donant lloc a noves formacions d'un paisatge densament urbanitzat els contorns del qual són extremadament difícils, si no impossibles, de teoritzar o mapar utilitzant els marcs tradicionals d'estudis urbans, pretenem aportar més llum a aquesta discussió. Creiem que els assentaments rurals poden jugar un paper crucial en la necessària reestructuració i reequilibri territorial. En aquest context, ens alineem amb les idees de Nates Cruz sobre la importància emergent del que ell anomena el "tercer territori," que està guanyant cada vegada més protagonisme (Nates Cruz, 2019). Aquest concepte subratlla noves maneres de "habitar espais" (Nates Cruz, 2018), revelant el potencial per al desenvolupament agroindustrial, residencial i altres desenvolupaments socioeconòmics en aquestes àrees, i proporcionant estratègies per abordar algunes de les tendències identificades per Brenner.

Tot i que és cert que les ciutats tenen les seves pròpies lògiques que impacten el territori, els nuclis rurals també tenen les seves pròpies lògiques, no només com a unitats productives sinó com una realitat urbana existent i necessària que ens pot ajudar a avançar cap a un reequilibri orientat a un ecosistema global. Cal trencar amb la idea de servidors i servits, i entendre que els mons urbà i rural són dues realitats complementàries i necessàries. En aquest sentit, Catalunya és un exemple que pot aportar noves discussions i oferir-nos una nova perspectiva sobre la qüestió.

Bibliografia

Brenner, N.: *The Hinterland Urbanised?*, in Architectural Design, July 2016. DOI: 10.1002/ad.2077.

Cerdà, I.: *Teoría general de la urbanización y aplicación de sus principios y doctrinas a la reforma y ensanche de Barcelona*, Madrid, Imprenta Española, two volumes. Reedition in three volumes by Fabián Estapé, 1968 and 1971. Madrid, Instituto de Estudios Fiscales, TGU.

Gans, H.: *Some Problems of and Futures for Urban Sociology: Toward a Sociology of Settlements*, in City & Community vol. 8 No 3, 2009.

Howard, E.: *Garden cities of Tomorrow*, Swan Sonneschein & Co., 1898.

Nates Cruz, B.: *Territorialidades rururbanas o rururbanidad contemporánea*. Revista de Antropología y Sociología: VIRAJES, 20 (1), 5-12, 2018. DOI: 10.17151/rasv.2018.20.1.1.

Nates Cruz, B., and Velásquez López, P. A.: *Gentrificación rururbana. Estudios territoriales en la Florida (Manizales-Villamaría) y Cerritos (Pereira) Colombia*. Territorios, (41), 143-170. Doi: http://dx.doi.org/10.12804/revistas.urosario.edu.co/territorios/a.6251, 2019.

Perry, C.: "The Neighbourhood Unit", in Larice, M. and Macdonald, E.: *The Urban Design Reader*, Urban Reader Series, Routledge, 2007.

Tacoli, C.: *Rural-urban interactions: a guide to the literature*, Environment and Urbanization, Vol. 10, No. 1, April 1998.

Tönnies, F.: *Community and Civil Society*, Cambridge University Press, 2001.

Tort, J. and Santasusagna, A.: *El binomio URBS/RUR como base de la concepción territorial y urbanística de Ildefonso Cerdà*. Revista de Antropologia y Sociología: VIRAJES, 20 (1) 37-59. DOI: 10.17151/rasv.2018.20.1.3, 2018.

Williams, R.: *The Country and the City*, Oxford University Press, New York, 1973.

Wirth, L.: "Urbanism as a Way of Life", in LeGates, R. and Stout, F.: *The City Reader*, Urban Reader Series, Routledge, 1996.

Bibliography

Brenner, N.: *The Hinterland Urbanised?*, in Architectural Design, July 2016. DOI: 10.1002/ad.2077.

Cerdà, I.: *Teoría general de la urbanización y aplicación de sus principios y doctrinas a la reforma y ensanche de Barcelona*, Madrid, Imprenta Española, two volumes. Reedition in three volumes by Fabián Estapé, 1968 and 1971. Madrid, Instituto de Estudios Fiscales, TGU.

Gans, H.: *Some Problems of and Futures for Urban Sociology: Toward a Sociology of Settlements*, in City & Community vol. 8 No 3, 2009.

Howard, E.: *Garden cities of Tomorrow*, Swan Sonneschein & Co., 1898.

Nates Cruz, B.: *Territorialidades rururbanas o rururbanidad contemporánea*. Revista de Antropología y Sociología: VIRAJES, 20 (1), 5-12, 2018. DOI: 10.17151/rasv.2018.20.1.1.

Nates Cruz, B., and Velásquez López, P. A.: *Gentrificación rururbana. Estudios territoriales en la Florida (Manizales-Villamaría) y Cerritos (Pereira) Colombia*. Territorios, (41), 143-170. Doi: http://dx.doi.org/10.12804/revistas.urosario.edu.co/territorios/a.6251, 2019.

Perry, C.: "The Neighbourhood Unit", in Larice, M. and Macdonald, E.: *The Urban Design Reader*, Urban Reader Series, Routledge, 2007.

Tacoli, C.: *Rural-urban interactions: a guide to the literature*, Environment and Urbanization, Vol. 10, No. 1, April 1998.

Tönnies, F.: *Community and Civil Society*, Cambridge University Press, 2001.

Tort, J. and Santasusagna, A.: *El binomio URBS/RUR como base de la concepción territorial y urbanística de Ildefonso Cerdà*. Revista de Antropologia y Sociología: VIRAJES, 20 (1) 37-59. DOI: 10.17151/rasv.2018.20.1.3, 2018.

Williams, R.: *The Country and the City*, Oxford University Press, New York, 1973.

Wirth, L.: "Urbanism as a Way of Life", in LeGates, R. and Stout, F.: *The City Reader*, Urban Reader Series, Routledge, 1996.

Bibliografia

Brenner, N.: *The Hinterland Urbanised?*, in Architectural Design, July 2016. DOI: 10.1002/ad.2077.

Cerdà, I.: *Teoría general de la urbanización y aplicación de sus principios y doctrinas a la reforma y ensanche de Barcelona*, Madrid, Imprenta Española, two volumes. Reedition in three volumes by Fabián Estapé, 1968 and 1971. Madrid, Instituto de Estudios Fiscales, TGU.

Gans, H.: *Some Problems of and Futures for Urban Sociology: Toward a Sociology of Settlements*, in City & Community vol. 8 No 3, 2009.

Howard, E.: *Garden cities of Tomorrow*, Swan Sonneschein & Co., 1898.

Nates Cruz, B.: *Territorialidades rururbanas o rururbanidad contemporánea*. Revista de Antropología y Sociología: VIRAJES, 20 (1), 5-12, 2018. DOI: 10.17151/rasv.2018.20.1.1.

Nates Cruz, B., and Velásquez López, P. A.: *Gentrificación rururbana. Estudios territoriales en la Florida (Manizales-Villamaría) y Cerritos (Pereira) Colombia*. Territorios, (41), 143-170. Doi: http://dx.doi. org/10.12804/revistas.urosario.edu.co/territorios/a.6251, 2019.

Perry, C.: "The Neighbourhood Unit", in Larice, M. and Macdonald, E.: *The Urban Design Reader*, Urban Reader Series, Routledge, 2007.

Tacoli, C.: *Rural-urban interactions: a guide to the literature*, Environment and Urbanization, Vol. 10, No. 1, April 1998.

Tönnies, F.: *Community and Civil Society*, Cambridge University Press, 2001.

Tort, J. and Santasusagna, A.: *El binomio URBS/RUR como base de la concepción territorial y urbanística de Ildefonso Cerdà*. Revista de Antropologia y Sociología: VIRAJES, 20 (1) 37-59. DOI: 10.17151/rasv.2018.20.1.3, 2018.

Williams, R.: *The Country and the City*, Oxford University Press, New York, 1973.

Wirth, L.: "Urbanism as a Way of Life", in LeGates, R. and Stout, F.: *The City Reader*, Urban Reader Series, Routledge, 1996.

El paper dels nuclis rurals en la reestructuració territorial del nostre país es fa cada vegada més evident. Temàtiques tant actuals i importants com el canvi climàtic, l'autoabastament, la producció primària, el patrimoni natural, o la qualitat de vida d'aquests assentaments ens han de fer reflexionar sobre el nostre benestar col·lectiu, tant si vivim en ciutats com si vivim en entorns rurals. Aquest és el tercer volum sobre les reflexions que des de la universitat ens plantegem sobre el paper dels nuclis rurals en la recerca d'un necessari reequilibri territorial, aquesta vegada centrat en l'Alt Urgell i la Cerdanya.

The role of rural nuclei in the territorial restructuring of our country is becoming increasingly evident. Current and important issues such as climate change, self-sufficiency, primary production, natural heritage, or the quality of life in these settlements should make us reflect on our collective well-being, whether we live in cities or rural environments. This is the third volume on the reflections that, from the university, we consider regarding the role of rural centers in the search for a necessary territorial rebalancing, this time focused on Alt Urgell and Cerdanya.

gru Grup de Recerca Urbanisme

dutp Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge

CAUC
Consorci CAL Alt Urgell - Cerdanya

RECERCA RURBANA
Despoblament vers Desenvolupament Rural